VERLEDEN MET TOEKOMST

Cultuurhistorische waarden- en verwachtingenkaart en planologisch erfgoedbeleid voor Valkenburg aan de Geul

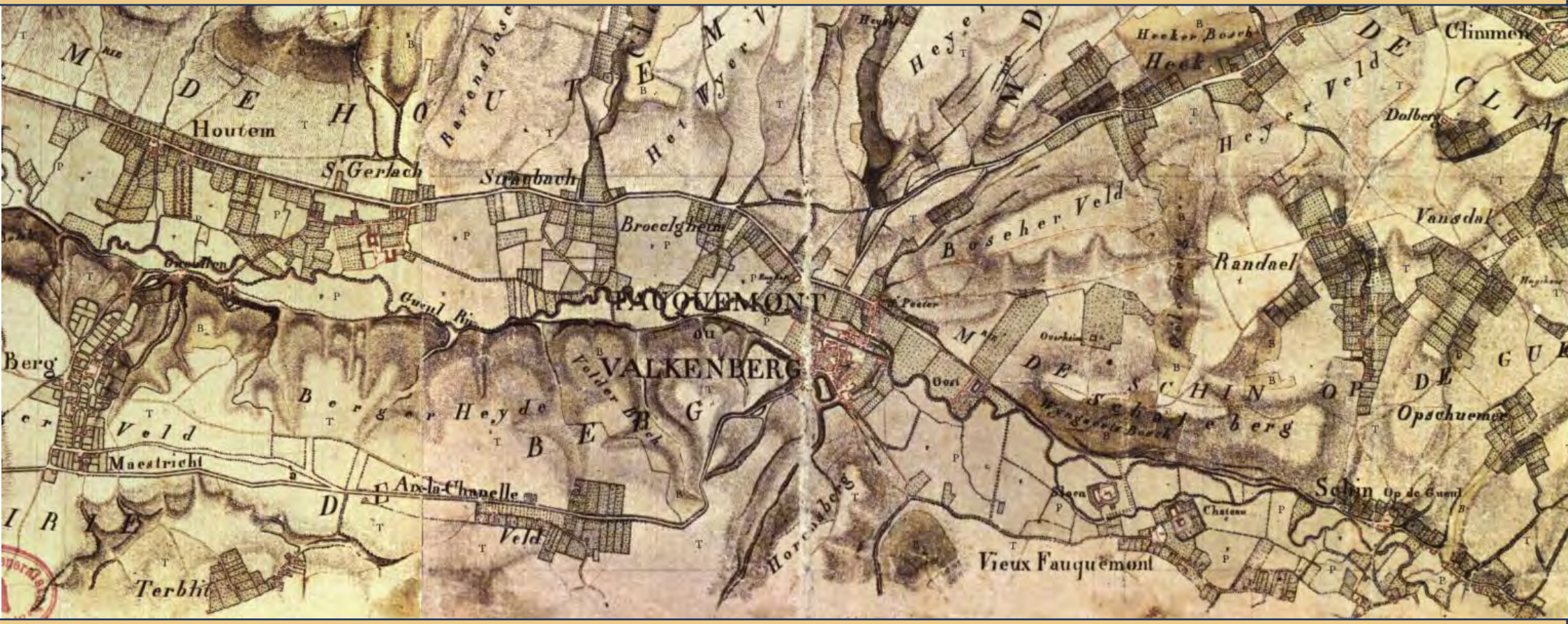

Gemeente Valkenburg aan de Geul
Wiel Felder & Gianna Quaedflieg
2020

VERLEDEN MET TOEKOMST

Cultuurhistorische waarden- en verwachtingenkaart en
planologisch erfgoedbeleid voor Valkenburg aan de Geul

Wiel Felder & Gianna Quaedflieg

Colofon

Copyright ©: Valkenburg, 2020

Teksten, vormgeving en illustraties: ing. W.F.J. (Wiel) Felder
MA G. (Gianna) Quaedflieg

Teksten H1 t/m H4 Door de auteurs bewerkte teksten van het Steunpunt voor Archeologie en Monumentenzorg Limburg

Afbeelding voorpagina: Uitsnede Tranchotkaart 1804

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteur.

Inhoudsopgave

Voorwoord 6

Inleiding 7

1. Europees kader 9
1.1 Archeologie en het verdrag van Malta 9
1.2 Architectonisch erfgoed en het verdrag van Granada 9
1.3 Burgerparticipatie en het verdrag van Faro 9

2. Rijks kader 11
2.1 Rijksbeleid 11
2.1.1 Erfgoeddeal 11
2.1.2 Regionale Energie Strategie 11
2.1.3 Rijksstructuurvisie Infrastructuur en Ruimte 12
2.1.4 Visie Erfgoed en Ruimte 12

2.2 Wetgeving 13
2.2.1 Monumentenwet 1988 13
2.2.2 Wabo 13
2.2.3 Erfgoedwet 14
2.2.4 Besluit aanwijzing richtlijn 15
2.2.5 Besluit Erfgoedwet archeologie 15
2.2.6 Natuurschoonwet 16
2.2.7 Omgevingswet 16
2.2.7.1 AMvB's Omgevingswet 17
2.2.7.2 Nationale Omgevingsvisie 19
2.2.7.3 Omgevingsplan 19
2.2.8 Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen 20

2.3 Archeologie 20
2.3.1 Certificering 20

2.4 Cultuurhistorie 20
2.4.1 Fonds voor Cultuurparticipatie 20

2.5 **Monumentenzorg** 21
2.5.1 Beperking adviesplicht 21
2.5.2 Duurzaamheid 21
2.5.3 ERM 21
2.5.4 Herbestemming 22
2.5.5 Instandhoudingssubsidie 22
2.5.6 Interieurensembles 23
2.5.7 Kerkenvisie 23
2.5.8 Leegstand agrarisch cultureel erfgoed 24
2.5.9 Rijksmonumentenregister 25
2.5.10 Stads- en dorpsgezichten 26

3. Provinciaal kader 27
3.1 **Provinciaal Archeologiebeleid** 27
3.2 Monumentenbeleid 28
3.2.1 Nadere subsidieregels klein Limburgs erfgoed 29
3.2.2 Nadere subsidieregels Restauratie Monumenten 29
3.2.3 Nadere subsidieregels kerken 29
3.2.4 Nadere subsidieregels Monulisa 30
3.2.5 Project: Herbestemming Erfgoed ensembles Zuid-Limburg 30
3.3 Interbestuurlijk Toezicht 31
3.4 Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014 31
3.5 Provinciale Omgevingsvisie 31

4. Gemeentelijk kader 33
4.1 Gemeentelijk erfgoedbeleid 33
4.1.1 Archeologiebeleid 33
4.1.2 Cultuurhistoriebeleid 34
4.1.3 Monumentenbeleid 34
4.2 Bevoegd gezagrol 34
4.2.1 AMZ-cyclus 34
4.2.2 Instandhoudingsplicht 35
4.2.3 PvE 36
4.2.4 Archeologische toevalsvondsten 36
4.3 Erfgoedbudget 38
4.3.1 Bestuurslastenvergoeding Malta 38
4.4 Gemeentelijke erfgoedverordening 38
4.5 Monumentencommissie 39
4.6 Vergunningverlening 39
4.6.1 Monumentenvergunning archeologie 41
4.6.2 Omgevingsvergunning activiteit monument 41
4.6.3 Advies RCE 41

5. Inventarisatie, beschrijving en waardering Valkenburgs erfgoed 42
5.1 Aanleiding en tijdlijn 42
5.2 Inventarisatie 42
5.2.1 Enquête en oproep 43
5.2.2 Stap 1: Het verzamelen van reeds beschikbare data 43

5.2.3 Stap 2: Op zoek naar aanvullende data; inventarisatie en beschrijving 45
5.2.4 Stap 3: Intekenen op kaart 54
5.2.5 Stap 4: Waardering en criteria 55

6. Gemeentelijk erfgoedbeleid: 59
6.1 Visie en strategie 59
6.1.1 Visie 59
6.1.2 Strategie 59
6.2 Valkenburgs Planologisch Erfgoedbeleid 60
6.3 Duurzaamheid 63
6.4 Herbestemming 63
6.5 Erfgoed en toerisme 64
6.6 Subsidie 64

7. Bijlagen: 66
7.1 Richtlijnen 67
7.2 Concept bestemmingplanregels 69
7.3 Cultuurhistorische waarden- en verwachtingenkaart 72
7.4 Catalogus 73
a: gebouwen en bouwwerken 73
b: begraafplaatsen 111
c: Inventarisatierapport Begraafplaatsen Valkenburg Hulsman en Hulsman 2009 118
c: landschapselementen 119
d: klein religieus erfgoed 141
7.5 Enquetes 145

Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt de definitieve versie van de beleidsnota "Verleden met toekomst, Cultuurhistorische waarden- en verwachtingenkaart en planologisch erfgoedbeleid voor Valkenburg aan de Geul. Het eerste in zijn soort voor de gemeente Valkenburg aan de Geul.
Een zeer lang proces, want de gemeente Valkenburg aan de Geul is zeer rijk aan cultuurhistorisch erfgoed, voorheen zonder status, dat het waard is om behouden te blijven voor nu en toekomstige generaties. Ik denk dat de vraag serieus gesteld kan worden of er überhaupt een gemeente in Nederland is die zo een veelzijdigheid aan cultuurhistorisch erfgoed binnen zijn grenzen herbergt.

Deze beleidsnota bevat een gedetailleerd overzicht van een paar duizend elementen die het waard zijn om te behouden. Het is een zeer uiteenlopend overzicht geworden van de reeds beschermde rijksmonumenten, veelal grote gebouwen zoals de kastelen uit diverse perioden, maar ook zaken als de vuursteenmijnen uit de steentijd, de mergelgroeves en grafstenen uit de late middeleeuwen, kalkovens uit het begin van de 20e eeuw naar graften en andere historische landschapselementen, waarvan sommigen nog zijn terug te voeren naar de Romeinen uit de 2e eeuw na Christus.

De inventarisatie heeft enkele jaren in beslag genomen, maar het was het waard, want nu kan op basis van planologisch beleid gezorgd worden dat het grootste deel van deze waardevolle elementen behouden blijft, en dat het boeiende verhaal van elk van die elementen ook in de toekomst nog verteld kan worden.

Bij dit proces hebben, naast alle afdelingen van de gemeente, een keur van betrokken inwoners, verenigingen en stichtingen hun bijdragen geleverd.

In de hoop niemand te vergeten betreft het de volgende personen die mee het veld zijn ingegaan om te inventariseren bij de landschapselementen en/of ons hebben rondgeleid in hun kern langs historische gebouwen en bouwwerken:

Fon Weusten, Ralf Coumans, Paul van Weersch, René Heuts, Joop Brouns, Hans Franssen, Ger Sleijpen en Jos Lodewick.

Verder hebben de volgende instanties en personen informatie aangeleverd en/of de enquêtes in 2015 ingevuld inzake toekomstig erfgoedbeleid: Heemkundevereniging Schin op Geul, Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach, Historisch Genootschap Sibbe-IJzeren, het Cuypersgenootschap, Archeologische Werkgroep Valkenburg, Werkgroep Niks aan de Hand, Stichting In Onsen Lande van Valckenborgh, Martin Stevens Fonds, Stichting Vestingstad Valkenburg, Museum Valkenburg, Werkgroep Kruisen & Kapellen Valkenburg en last but not least Jan Diederen.

Ik wil al deze personen en instanties zeer hartelijk danken voor hun constructieve bijdragen, zonder hun belangeloze inzet was de inventarisatie en daarmee de totstandkoming van deze beleidsnota niet mogelijk geweest.

Ik hoop dat dit beleidsdocument niet alleen zal bijdragen aan het beter bewaren van onze rijke historie, maar ook aan het weer beter bewust worden van ons verleden, en dat we dat rijke verleden met veel warmte en zorg voor behoud zullen doorgeven aan onze volgende generaties.

Met vriendelijke groet,

Remy Meijers
Wethouder Monumenten & Archeologie

Inleiding

Aanleiding
In november 2009 stemde de Tweede Kamer in met het nieuwe beleid voor de nationale monumentenzorg: Modernisering Monumentenzorg (MoMo). MoMo wil meer aandacht voor cultuurhistorie bij ruimtelijke ontwikkelingen en zet een aantal aanpassingen in de wetgeving in gang waaronder die van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). In het Bro is per 1 januari 2012 bepaald dat in bestemmingsplannen rekening gehouden moet worden met het aanwezige cultuurhistorische waarden (Bro, artikel 3.1.6, vierde lid sub a.).

Dit was in 2015 voor de Gemeente Valkenburg aan de Geul de aanleiding om middels een gefaseerde aanpak te komen tot Gemeentelijk erfgoedbeleid, met als eindresultaat inbedding daarvan in de bestemmingsplannen conform de verplichting uit het Bro.

Daarvoor was het volgende Plan van Aanpak bedacht:
- Fase 1: Inventarisatie (onbeschermd) erfgoed met heemkundekringen, lokale historici, Niks aan de Hand en Cuypersgenootschap. Vervolgens beschrijving en waardering;
- Fase 2: Keuze voor beleidsvorm en uitwerking daarvan;
- Fase 3: Vaststelling erfgoedbeleid door raad en implementatie in het bestemmingsplan.

Cultureel Erfgoed in Valkenburg aan de Geul
In Valkenburg aan de Geul vinden we 173 door het rijk beschermde monumenten. 10 daarvan zijn archeologische rijksmonumenten en nog eens 4 vinden we in de onderaardse kalksteengroeven ofwel mergelgrotten in de volksmond. Bij de overige gaat het meerendeels om gebouwen als kerken, kastelen, boerderijen, watermolens enz. Daarnaast zijn er 3 van rijkswege beschermde stads- en dorpsgezichten: Houthem – Sint Gerlach, Oud Valkenburg en het historisch centrum van Valkenburg.

Dat het areaal aan waardevol cultureel erfgoed vele male omvangrijker is, is uit de recente inventarisatie gebleken. In vrijwel alle oude dorpskernen blijkt bebouwing die al aanwezig is op de eerste kadastrale kaart uit 1832 nog voor te komen. Soms nog goed herkenbaar, soms ingepakt in een modernere schil van baksteen. Het Monumenten Inventarisatie Project (MIP) leverede een lijst aan waardevolle panden uit de periode 1850-1940 op. Uiteraard is ook de wederopbouwperiode bekeken. In het landschap vinden we oude structuren zoals holle wegen, graften en hoogstamfruitboomgaarden. Maar ook eeuwenoude knotbomen die perceelsgrenzen markeerden. In de bossen treffen we oude boskernen aan. Wegkruizen en kappelen vormen samen met oude kerkenpaden wat we het 'katholieke landschap' zouden kunnen noemen. En verscholen in het groen vinden we oude kalkovens en bunkers uit de Tweede Wereldoorlog. Bij de villabebouwing uit de late 19^{e} en vroege 20^{e} eeuw horen parken en oprijlanen met exotische oude bomen.

De waarde van Cultureel Erfgoed voor Valkenburg aan de Geul
Het cultureel erfgoed van Valkenburg aan de Geul is in ten minste vier opzichten van belang voor de gemeente, namelijk voor de sociale identiteit, de economische vitaliteit, de culturele rijkdom en de fysieke leefbaarheid.

Het belang van cultureel erfgoed voor de sociale identiteit van Valkenburg aan de Geul zit in de ziel van de gemeenschap. De bewoners van Valkenburg, Sibbe, Ijzeren, Walem, Schin op Geul, Oud Valkenburg, Houthem – Sint Gerlach, Vroenhof, Strucht, Berg en Terblijt en Geulhem staan voor de liefde en trots voor hun dorp. Er is sprake van een specifieke eigenheid van het dorp en haar bewoners als product van de geschiedenis.

Valkenburg aan de Geul is een gemeente met een hele rijke historie. Alle perioden uit het verleden zijn vertegenwoordigd en fysiek zichtbaar of voelbaar. Ze leveren een belangrijke bijdrage aan de sfeer en de kwaliteit van de gemeente. De identiteit van Valkenburg aan de Geul wordt er mede door bepaald. Cultureel erfgoed zegt niet alleen iets over wie we zijn geweest, maar ook en misschien wel vooral over wie we zouden willen zijn. Valkenburg identificeert zichzelf met de vestingstad, Sibbe met de mergelgroeve, Houthem met Sint Gerlachus enz. Erfgoed is daardoor een vorm van betekenisgeving: datgene waaraan mensen een betekenis hebben toegekend die boven de tijd en de oorspronkelijke betekenis uitstijgt. De opgave is de belangrijkste kenmerken uit het verleden te koesteren.

Economische vitaliteit: Valkenburg is vooral bekend als toeristenstad. Dat gaat zelfs terug tot de oprichting van de eerste VVV in Nederland in 1885 op 22 februari 1885 in café-zaal Walram. Een aantal vooruitstrevende Valkenburgse ondernemers zocht naar mogelijkheden om deze streek economisch interessant te maken. Valkenburg was tot aan de verwoesting van de hoogteburcht door stadhouder Willem III in 1672 namelijk een welvarende stad. Een belangrijke impuls aan het voor die tijd nieuwe fenomeen 'toerisme' gaf in 1853 de aanleg van een treinverbinding tussen Maastricht en Aken en een station in Valkenburg.

Valkenburg werd zo ontdekt door reizigers uit 'Holland', Maastricht, Luik en Aken die vanuit de trein het middeleeuwse plaatsje zagen liggen. De eerste overnachtingen in de stad waren een feit. De enthousiaste bezoekers lieten het thuisfront via kaarten en brieven weten hoezeer ze genoten van de prachtige omgeving. Eenmaal thuis verschenen hun enthousiaste verhalen in kranten en tijdschriften. Stedelingen ontdekten Valkenburg als ideale vakantiebestemming en rustoord. 'Hier moet meer uit te halen zijn', moeten de ondernemers vervolgens gedacht hebben. De interesse werd actief geprikkeld. Daarnaast werden nieuwe redenen gecreëerd om bezoekers langer te laten blijven. Fakkeloptochten door de mergelgrotten, rondleidingen op de ruïne van de hoogteburcht en wandelingen in het prachtige Limburgse landschap, met zijn kastelen, mergel- en vakwerkhuizen, hoogstamboomgaarden, graften en bossen werden de kern van de toeristische aantrekkingskracht van Valkenburg. De eerste Nederlandse toerist vond een stukje buitenland in eigen land.

Dat de aantrekkingskracht van het Zuid-Limburgse cultuurlandschap sindsdien onveranderd groot is kwam naar voren uit een enquête van de VVV. 50%, en daarmee verreweg het hoogste aantal, van de ondervraagde bezoekers gaf aan juist om die reden Zuid-Limburg te bezoeken. Een nog groter percentage gaf aan om die reden ook terug te willen komen. Al fietsend en wandelen of toerend met een auto of motor wordt de

cultuurhistorie van onze streek beleefd. Het is al meer dan 130 jaar de kernwaarde van toeristisch Valkenburg.

Cultureel erfgoed is er dus ook om simpelweg van te genieten, puur omwille van de sfeer en de uitstraling, de esthetische waarde. Cultureel erfgoed heeft een autonome waarde, vergelijkbaar met kunst, architectuur, geschiedenis en cultuur. Cultureel erfgoed staat als een kunstuiting op zichzelf, is niet reproduceerbaar en heeft daardoor een onvervangbare waarde. Daarnaast draagt het behoud van cultureel erfgoed bij aan de wetenschappelijke potentie. Monumenten worden niet alleen aangewezen vanwege hun schoonheid en cultuurhistorische waarde, maar ook vanwege de betekenis voor wetenschap. Cultureel erfgoed stelt wetenschappers in de gelegenheid om zich te verdiepen in alle aspecten van de geschiedenis. Behoud van cultureel erfgoed draagt bij aan nieuwe wetenschappelijke inzichten.

Behoud van cultureel erfgoed is tenslotte ook van belang voor het goede leefklimaat in de stad. Verkrotting en verpaupering worden tegengegaan door achterstallig onderhoud en restauratie-achterstanden weg te werken. Hiermee wordt ook de leefbaarheid bevorderd.

Leeswijzer
De eerste 4 hoofdstukken van dit beleidsdocument behandelen het vigerende Europees-, Rijks-, Provinciale-, en Gemeentelijk kader met betrekking tot erfgoed. Bij het Rijks-, Provinciaal- en Gemeentelijk kader wordt bij onderdelen waar dit van toepassing is aangegeven hoe de Gemeente Valkenburg aan de Geul dit onderdeel invult en waar zij op dit moment staat. Deze tekstedelen zijn voor de herkenbaarheid blauwgrijs gemaakt. Daar waar de gemeente weinig tot geen beleidsvrijheid heeft bij (gewijzigde) regelgeving, en derhalve de nationale lijn volgt, is deze toelichting niet opgenomen.
De beschrijvingen in deze hoofdstuk beperken zich niet tot het planologische kader. Deze aanvullende beschrijvingen vormen de basis voor de aanbevelingen die aan het einde van hoofdstuk 6 zijn opgenomen.

Hoofstuk 5 behandelt het proces en resultaat van de inventarisatie, beschrijving en waardering van het in Valkenburg aan de Geul aanwezige materiële gebouwde en landschappelijk culturele erfgoed. Dit heeft geleid tot een gemeentelijke cultuurhistorische waardenkaart.

In hoofdstuk 6 worden voorstellen gepresenteerd voor gemeentelijk erfgoedbeleid. Daarin is bijzondere aandacht voor de implementatie van de cultuurhistorische waardenkaart in het bestemmingsplan en de gemeentelijke erfgoedverordening. Het bestemmingsplan is namelijk de basis voor het eerste omgevingsplan van de Gemeente Valkenburg aan de Geul dat op 1 juli 2021 in werking treedt. Aanbevelingen zijn steeds blauwgrijs gemarkeerd.

In hoofdstuk 7 zijn de bijlagen opgenomen. Het betreft onder andere de richtlijnen voor het gemeentelijk erfgoedbeleid, concept bestemmingsplan regels en de inventarisatie, beschrijvingen en waarderingen van het Valkenburgs cultureel erfgoed.

1. Europees kader

Afspraken rondom de wijze waarop met erfgoed omgegaan moet worden, worden al op Europees niveau gemaakt. De verdragen die op Europees niveau gesloten worden werken door in de nationale wetgeving van de lidstaten. Voor erfgoed zijn de verdragen van Malta (1992), Granada (1994) en Faro (2005) van belang.

1.1. Archeologie en het Verdrag van Malta
Omdat het Europese archeologische erfgoed in toenemende mate wordt bedreigd door natuurlijke processen, ondeskundig gebruik van het bodemarchief en door ontwikkelingen in de ruimtelijke ordening, hebben op 16 april 1992 een aantal Europese lidstaten het Verdrag van Malta ondertekend. Dit verdrag wordt ook wel Conventie van Valletta genoemd.
De uitgangspunten van het Verdrag van Malta zijn:

- Streven naar behoud in situ van archeologische waarden. De bodem is de beste garantie voor een goede conservering van archeologische resten;
- Tijdig rekening houden in de ruimtelijke ordening met de mogelijkheid of aanwezigheid van archeologische waarden, zodat er nog ruimte is voor archeologievriendelijke alternatieven;
- De verstoorder betaalt voor het doen van opgravingen en het documenteren van archeologische waarde, wanneer behoud in situ niet mogelijk is.

Ratificatie
Door het verdrag van Malta te ondertekenen en te ratificeren heeft Nederland zich ertoe verplicht een aantal wettelijke en feitelijke voorzieningen te treffen, zoals:

- het bijhouden van een inventarislijst van haar cultureel erfgoed en de aanwijzing van beschermde monumenten en gebieden;
- de vorming van archeologische reservaten voor het behoud van tastbaar bewijs voor bestudering door toekomstige generaties;
- het voorzien in een verplichting voor de vinder om een toevallige ontdekking van bestanddelen van het archeologisch erfgoed te melden aan de bevoegde autoriteiten en deze ter beschikking te stellen voor onderzoek;
- het voorzien in procedures voor de verlening van vergunningen voor en het toezicht op opgravingen en andere archeologische activiteiten zodat;
  1. het illegaal opgraven of verwijderen van bestanddelen van het archeologisch erfgoed wordt voorkomen;
  2. is gewaarborgd dat archeologische opgravingen en onderzoeken op wetenschappelijke wijze worden verricht;
  3. zoveel mogelijk non-destructieve onderzoeksmethoden worden toegepast;
- te waarborgen dat opgravingen en andere mogelijk tot vernietiging leidende technieken uitsluitend worden uitgevoerd door bekwame en speciaal daartoe bevoegde personen;
- het conserveren en instandhouden van het archeologische erfgoed, bij voorkeur in situ;
- het inrichten van passende bewaarplaatsen voor archeologische overblijfselen die van de oorspronkelijke vindplaats zijn verwijderd;
- te streven naar afstemming en overeenstemming tussen de onderscheiden behoeften van de archeologie en de ruimtelijke ordening.

Het verdrag, officieel het 'Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed', werd in 1998 door een goedkeuringswet in Nederland bekrachtigd.

1.2 Architectonisch erfgoed en het Verdrag van Granada
In 1994 is Nederland toegetreden tot het Verdrag van Granada, waarin staat dat de bescherming van het architectonische erfgoed een essentieel doel is van de ruimtelijke ordening: niet alleen bij de planologische uitwerking, maar ook het vormgeven aan ontwikkelingen.

Verdrag
Op de tweede ministerconferentie van de Raad van Europa, gehouden in Granada, werd op 3 oktober 1985 een overeenkomst bereikt inzake het behoud van het architectonische erfgoed van Europa (Trb. 1985, 163). Dit Verdrag is op 25 november 1993 door de Nederlandse Staat goedgekeurd (Stb. 662). Op 15 februari 1994 is het verdrag door Nederland geratificeerd en op 1 juni 1994 is het in werking getreden.

Achtergrond
Sinds zijn oprichting in 1949 is de Raad voor Europa vooral op het gebied van cultuur succesvol geweest in het versterken van de samenwerking tussen de Europese landen. Uitvloeisels van deze samenwerking zijn ondermeer het Verdrag van Granada betreffende bescherming van architectuur en het Verdrag van Malta inzake bescherming van het archeologisch erfgoed.

Doelstellingen Granada
In Granada stonden 3 beleidsdoelen centraal, namelijk:

- Bescherming van het architectonische erfgoed tegen de gevolgen van atmosferische vervuiling;
- Nieuwe en verbeterde financieringsfaciliteiten ter ondersteuning van de oude gebouwde omgeving;
- Het geven van een nieuwe dimensie aan het begrip 'monument'.

Daarnaast was de conferentie in Granada bedoeld om vast te stellen in hoeverre het in aansluiting op de eerste in 1969 te Brussel gehouden Ministerconferentie gevoerde beleid, aan de verwachtingen en bedoelingen heeft beantwoord. Het was niet de bedoeling van de Overeenkomst om bestaande verschillen tussen landen ter discussie te stellen. De overeenkomst moest er wel toe leiden dat in elke lidstaat werd nagegaan in hoeverre men met het nationale beleid erin slaagde om het erfgoed te beschermen en behouden.

1.3 Burgerparticipatie en het Verdrag van Faro
Het verdrag van Faro werd op 13 oktober 2005 goedgekeurd door het comité van Ministers van de Raad van Europa. Op 27 oktober in datzelfde jaar werd ze in Faro (Portugal) ter ondertekening aan de lidstaten voorgelegd. Ze trad in werking op 1 juni 2011. Tot op

vandaag hebben zeventien lidstaten van de Raad van Europa haar bekrachtigd en hebben vijf ze ondertekend.
Het verdrag van Faro legt de nadruk op de belangrijke aspecten van het erfgoed ten opzichte van de rechten van de mens en van de democratie. Ze verdedigt een bredere visie op erfgoed en op de relaties tussen erfgoed enerzijds en de gemeenschappen en de maatschappij anderzijds. Het verdrag maakt ons er beter van bewust dat het belang van het culturele erfgoed niet zozeer te maken heeft met het voorwerp op zich en met de plaats, dan wel met het gebruik dat de mensen ervan maken en de betekenissen en waarden die ze eraan hechten. Het verdrag plaatst de burger centraal in het proces van identificatie, beheer en duurzaam gebruik van het erfgoed, waarbij vrede, democratie en respect voor de culturele diversiteit centraal staan.

Erfgoedparticipatie Faro
In nauwe samenwerking met erfgoedorganisaties onderzoekt de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) daarom de komende jaren hoe burgerinitiatief en -participatie het beste kunnen worden gestimuleerd en gefaciliteerd.

2. Rijks kader

De Nederlandse rijksoverheid implementeert de hiervoor genoemde Europese richtlijnen rondom erfgoed in visies, beleid en nationale wet- en regelgeving. Daarbij gaat het in veel gevallen om concrete regels voor burgers, bedrijven en overheden. Maar er wordt aan de provincies en gemeenten ook ruimte geboden voor eigen beleidsinvullingen waardoor lokaal maatwerk mogelijk is. In dit deel wordt het rijks kader dat van belang is voor erfgoed beschreven.

2.1. Rijksbeleid

Al in 1999 gaf de Nota Belvédère een nieuwe visie op de wijze waarop met de cultuurhistorische kwaliteiten van het fysieke leefmilieu in de toekomstige ruimtelijke inrichting van Nederland kan worden omgegaan. De centrale doelstelling luidt: de cultuurhistorische identiteit wordt sterker richtinggevend voor de inrichting van de ruimte. Het devies luidt “Behoud door ontwikkeling, ontwikkeling door behoud”. Dit betekent dat een woonwijk in Friesland er anders uit zou moeten zien dan een woonwijk in Valkenburg: vanuit cultuur-(historisch) oogpunt, maar eigenlijk ook vanwege de leefbaarheid.

De beleidsbrief Erfgoed Telt uit 2018 schetst de ontwikkelingen voor de komende jaren in de Nederlandse Erfgoedzorg.

Zichtbaar en beleefbaar
Het kabinet heeft oog voor de waarde van erfgoed en investeert er ook flink in: de komende jaren is er €325 miljoen extra beschikbaar. In de brief 'Cultuur in een open samenleving' heeft het kabinet de plannen uit het regeerakkoord uitgewerkt. De beleidsbrief Erfgoed Telt gaat specifieker in op het erfgoedbeleid. De nadruk ligt hierbij op instandhouding en herbestemming, de leefomgeving en de verbindende kracht van erfgoed.

Wat betekent dit voor Valkenburg aan de Geul? In Valkenburg is door enkele monumenteigenaren gebruik gemaakt van de SIM instandhoudingsregeling die uit dit rijksbeleid is voortgekomen. Daarnaast is het, door de Provincie geïnitieerde, project: Herbestemming Erfgoedensembles in Zuid-Limburg (zie par. 3.2.5) waarbij kasteel Schaloen een van de pilotprojecten was, met deze middelen gefinancierd. Ook heeft het kabinet zich ingezet voor richtlijnen met betrekking tot verduurzaming van Monumenten die zowel voor rijks- als gemeentelijke monumenten toepasbaar zijn.

2.1.1. Erfgoeddeal

De Erfgoed Deal is een afspraak voor en door dertien partners, bestaande uit maatschappelijke organisaties en overheden. De Erfgoed Deal is in het voorjaar 2019 gesloten en stelt: ‘vanuit de kracht van het erfgoed dragen we bij aan de realisatie van de transities en opgaven in de leefomgeving’. Het programmabureau Erfgoed Deal heeft de opdracht hier de aankomende jaren verder uitvoering aan te geven.

Verandering
Ons land verandert. Door klimaatverandering krijgen we te maken met extremere weersomstandigheden. Het regent vaker en harder, terwijl we daarnaast ook meer last hebben van droogte. Fossiele energiebronnen raken uitgeput. Veel steden in het noorden van het land groeien, maar in Limburg is er sprake van krimp waardoor ook de leegstand toeneemt. Klimaatadaptatie en energietransitie vragen om meer en grotere waterbuffers, meer windturbines en zonneweiden. Onze online-economie vraagt om grote distributie- en datacenters. Deze ontwikkelingen hebben invloed op hoe ons landschap en de steden en dorpen waarin we leven eruitzien.

Cultureel erfgoed biedt houvast
In deze veranderende tijden biedt cultureel erfgoed houvast. Het verleden biedt de inspiratie voor de opgaven van de toekomst. De historische waarden vormen de onderlegger voor het ontwerp. Hiermee bereiken we dat ons land in de toekomst met zorg wordt vormgegeven. En dat we blijven wonen in een land waarin we ons verleden herkennen en waar we ons thuis voelen.

Programmabureau
Het programmabureau Erfgoed Deal zoekt aansprekende voorbeelden van plekken die gaan veranderen en waar erfgoed een rol van betekenis kan spelen. Zoals bij de aanleg van windmolenparken aan de rand van beschermde landschappen, de transformatie van oude industriële gebieden of oude waterpartijen op landgoederen die kunnen helpen om overtollig water op te slaan. Het programmabureau werkt voor alle partners en draagt financieel bij aan zulke projecten.

Vooralsnog heeft de gemeente Valkenburg aan de Geul geen gebruik gemaakt van het programmabureau. Voor de toekomst is het zeker interessant om te bekijken of ruimtelijke ontwikkelingen waarbij de thema’s erfgoed in combinatie met klimaatadaptie, energietransitie en duurzaamheid, stedelijke groei en krimp, kennis en dialoog of erfgoed als basis voor omgevingsvisies een rol speelt.

2.1.2. Regionale Energie Strategie

Op 28 juni 2019 heeft het kabinet het klimaatakkoord gepubliceerd. Het is de Nederlandse uitwerking van de internationale klimaatafspraken van Parijs (2015). Het ontwerp van het Klimaatakkoord uit december 2018 bevat een samenhangend pakket aan maatregelen dat moet resulteren in een CO2-reductie van tenminste 49% in 2030 ten opzichte van het jaar 1990.
Met het Nationaal Programma Regionale Energie Strategie (RES) worden de regio’s ondersteund bij het maken van de Regionale Energie Strategie. Denk aan kennis ontwikkelen en delen, data ondersteuning (analyses, rekenmethodieken etc.) of informatie over het Klimaatakkoord.

RES: een Regionale Energie Strategie
Elke gemeente, provincie en ook waterschap werkt op dit moment binnen deze regio’s samen met stakeholders aan een Regionale Energiestrategie (RES). De RES is een instrument om gezamenlijk te komen tot keuzes voor de opwekking van duurzame elektriciteit, de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en de daarvoor benodigde opslag en energie infrastructuur.

30 regio's
Bij het maken van het Klimaatakkoord waren verschillende zogenoemde sectortafels betrokken. Parallel aan de landelijke onderhandelingen aan de sectortafels, is Nederland opgedeeld in 30 energie-regio's op initiatief van gemeenten, provincies en waterschappen.

Energie en erfgoed
De uitdaging om Nederland duurzaam te maken, is van invloed op monumenten en cultuurlandschappen. Het ministerie van OCW biedt instrumenten om de inpassing van duurzame energieproductie in dit soort waardevolle omgevingen te ondersteunen. Denk daarbij aan de verduurzaming van historische gebouwen, energietransitie en cultuurlandschap en verduurzaming van musea.

Landschappelijke en cultuurhistorische kenmerken
Bij het opstellen van de RES is het zaak oog te hebben voor de specifieke landschappelijke en cultuurhistorische kenmerken van de regio. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) wil de regio's hier graag bij helpen. De RCE is daarom voornemens om voor iedere RES-regio een tweetal (digitale) kaarten te maken: Een kaart met daarop de beschermde cultuurhistorische structuren en elementen, en daarnaast een kaart met de landschapstypen binnen de regio. Deze kaarten kunnen onder andere gebruikt worden voor regionale ontwerpateliers. Een gebiedseigen invulling van de RES is een goede basis voor participatie en draagvlak binnen de regio.

In juli 2020 is er een concept RES voor de regio Zuid-Limburg opgesteld. De gemeente Valkenburg a/d Geul hanteert de generieke criteria op basis waarvan zoekgebieden voor zonne- en windenergie zijn bepaald. De gemeente Valkenburg a/d Geul heeft er daarnaast voor gekozen om hun beschermde stads- en dorpsgezichten en culturele erfgoed uit te sluiten. Daarnaast heeft de gemeente dorpsmantels uitgesloten en zijn specifieke landbouwpercelen aangewezen als (on)geschikt. Dit om het landschappelijk karakter en de vrije zichtlijnen naar de dorpen en het unieke heuvellandschap te kunnen behouden. De gemaakte afwegingen hebben geresulteerd tot een ruimtelijk beeld van zoekgebieden voor realisatie van zonne-energie en windenergie.

2.1.3. Rijksstructuurvisie Infrastructuur en Ruimte
De rijksstructuurvisie is een strategisch beleidsdocument over de ruimtelijke en functionele ontwikkelingen in Nederland. Het geeft aan waar welke functies wenselijk zijn en waar niet. In deze visie gaat het dus om de grote lijnen van de landelijke ruimtelijke ontwikkelingen.

Landelijke structuurvisie cultuurhistorie
Om te voorkomen dat er incidentenpolitiek zou worden bedreven en om de transparantie van het Rijksbeleid te bevorderen was het de bedoeling dat OCW, samen met de ministeries van VROM en LNV een Rijksstructuurvisie Cultuurhistorie zou formuleren die als basis zou fungeren voor de omgang met cultuurhistorische waarden van nationaal belang. Zo zou in deze structuurvisie bijvoorbeeld een tiental stedelijke structuren uit de wederopbouwperiode van nationaal belang worden opgenomen. Deze structuurvisie zou worden afgestemd met IPO en VNG om een goede afstemming met de provinciale en gemeentelijke structuurvisies te krijgen. Er is echter voor gekozen om de cultuurhistorie onderdeel te laten zijn van de Rijksstructuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) om deze planologisch te borgen.

Relatie tot de Nationale Omgevingsvisie
De SVIR gaat op in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI), als deze gereed is. De uitwerking ervan in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) zijn opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving (BKL). Het BKL wordt van kracht zodra de Omgevingswet in werking treedt. Het BKL wordt dus uitwerking in regelgeving van het beleid dat in de NOVI staat.

2.1.4. Visie Erfgoed en Ruimte
Om ervoor te zorgen dat de cultuurhistorie goed in de Landelijke Structuurvisie Cultuurhistorie zou worden opgenomen is besloten een Koersdocument te maken. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in de Visie Erfgoed en Ruimte (VER), genaamd 'Kiezen voor karakter, Visie erfgoed en ruimte'.
De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de minister van Infrastructuur en Milieu hebben deze visie met een begeleidende brief op 15 juni 2011 aan de Eerste en Tweede Kamer aangeboden. Hierin schetst het kabinet haar visie op het borgen van onroerend cultureel erfgoed in de ruimtelijke ordening. Het kabinet richt zich op een selectief aantal gebieden en ruimtelijke opgaven. Zij heeft vijf prioriteiten benoemd voor het gebiedsgericht erfgoedbeleid:

1. *Werelderfgoed: samenhang borgen, uitstraling vergroten*

De gebouwen en gebieden die op de (voorlopige) Werelderfgoedlijst staan krijgen een effectieve status, financiële middelen en een duurzame recreatieve en toeristische ontsluiting.

2. *Eigenheid en veiligheid: zee kust en rivieren*

Het culturele karakter van de kuststrook en de grote rivieren krijgt een belangrijke rol in de ruimtelijke ontwikkelingsprogramma's.

3. *Herbestemming als (stedelijke) gebiedsopgave, focus op groei en krimp*

Veel religieuze, agrarische, militaire en industriële gebouwen en complexen verliezen hun functie. Het herbestemmen is geagendeerd in het nationale programma Herbestemmen. Het kabinet wil zich nu concentreren op het herbestemmen in de economische topgebieden en de krimpregio's.

4. *Levend landschap: synergie tussen erfgoed, economie, ecologie*

Het kabinetsbeleid richt zicht op de economische topregio's, het natuurnetwerk en de energieopgave (windenergie). Het rijk gaat op Europees niveau de geldstromen voor landbouw aanwenden voor het behoud van cultuurhistorie. Daarnaast gaat het zich inzetten voor cultuurhistorie in regio's met een biodiversiteit- of energieopgave.

5. *Wederopbouw: tonen van een tijdperk*

De wederopbouwperiode 1940-1965 is bijzonder en uniek door innovatieve en ongekende ontwerpen. Om de meest bijzondere eigenschappen te beschermen, selecteerde de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed dertig gebieden die van nationaal belang zijn voor deze periode. Deze toonbeelden van de wederopbouw bieden inspiratie voor nieuwe initiatieven en projecten in andere wederopbouwgebieden.

Er zijn drie naoorlogse gebiedstypen:
- de wederopbouwkernen: de herstelde oorlogsschade
- de naoorlogse woonwijken: de planmatige uitbreidingswijken
- de landelijke gebieden: agrarische ruilverkavelings- en landinrichtingsgebieden

De dertig gebieden hebben geen beschermde status. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed maakt afspraken met de betrokken gemeenten om rekening te houden met de kernkwaliteiten van het wederopbouwgebied. Bij de dertig Wederopbouwgebieden horen in Limburg de naoorlogse woonwijken de Pottenberg in Maastricht en de Vrieheide in Heerlen.

2.2. Wetgeving

In dit hoofdstuk komen de belangrijkste wettelijke kaders op het gebied van ruimte en erfgoed op rijksniveau aan de orde. Per nota of wet wordt aangegeven wat de betekenis is voor cultureel erfgoed. Het Besluit ruimtelijke ordening (2012), de Erfgoedwet (2016) en de nieuwe Omgevingswet (2022) zijn in het kader van deze beleidsnota de belangrijkste rijksregels.

2.2.1. Monumentenwet 1988

De Monumentenwet 1988 is een wet voor de bescherming van monumenten (erfgoed). Deze wet verving de Monumentenwet van 1961, en trad in werking op 1 januari 1989. De wet heeft op een drietal terreinen van de monumentenzorg een regeling: de bescherming van onroerende monumenten, de bescherming van stads- en dorpsgezichten en een regeling omtrent archeologische monumentenzorg (planologische bescherming, opgravingsvergunningen, eigendom en depots en informatiesystemen).
Monumenten die op grond van de Monumentenwet worden beschermd, worden rijksmonumenten genoemd. De Monumentenwet 1988 werd sinds 1989 herhaaldelijk gewijzigd en aangepast.

Wet op de Archeologische Monumentenzorg (WAMZ)
Op 4 april 2006 is het wetsvoorstel ter implementering van het Verdrag van Malta (Valleta) door de Tweede Kamer goedgekeurd en in december van dat jaar gaf de Eerste Kamer ook haar goedkeuring. Op 1 september 2007 trad deze Wet op de archeologische monumentenzorg (WAMZ) in werking, waarbij de Monumentenwet 1988 werd gewijzigd. De nieuwe wet beoogde het archeologische erfgoed te beschermen. Met archeologisch erfgoed worden alle fysieke overblijfselen, zowel in als boven de grond, die bijdragen aan het verkrijgen van inzicht in menselijke samenlevingen uit het verleden bedoeld.

De uitgangspunten van de nieuwe wet waren:
- Archeologische waarden zoveel mogelijk in de bodem bewaren en alleen opgraven als behoud in de bodem (in situ) niet mogelijk is.
- Vroeg in de ruimtelijke ordening al rekening houden met archeologie.
- Initiatiefnemers van ruimtelijke ontwikkelingen moeten in een vroegtijdig stadium aangeven hoe ze met eventuele archeologische waarden bij bodemverstorende ingrepen omgegaan. Dit houdt in: een verplichting tot vooronderzoek bij werkzaamheden die de grond gaan verstoren. De invoering hiervan wordt geregeld via bestemmingsplannen en vrijstellingen, de mer-plichtige activiteiten en ontgrondingen.
- Bodemverstoorders betalen archeologisch onderzoek en mogelijke opgravingen. De kosten voor noodzakelijke archeologische werkzaamheden komen ten laste van de initiatiefnemer tot de bodemverstorende activiteit.

Modernisering Monumentenzorg (MoMo)
In het kader van de modernisering monumentenzorg is de Monumentenwet per 1 januari 2012 opnieuw gewijzigd. Hierbij is het aantal vergunningplichtige ingrepen verminderd en is de vereiste ouderdom van 50 jaar vervallen.

Besluit ruimtelijke ordening (Bro)
Het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is de nadere uitwerking van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). In het Bro is sinds 2007 onder meer vastgelegd dat gemeenten rekening moeten houden met archeologie bij het opstellen van bestemmingsplannen. In 2012 werden daaraan gebouwd erfgoed en cultuurlandschappen toegevoegd. Dat betekent dat gemeenten onderzoek moeten doen naar de cultuurhistorische waarden van een bestemmingsplangebied. Het gaat dan ook om een integrale beschouwing van cultuurhistorie: een combinatie van gebouwd erfgoed, archeologie en cultuurlandschap.

Op 1 juli 2016 werd de Monumentenwet 1988, samen met vijf andere wetten, vervangen door de Erfgoedwet (zie 2.2.3).

De Gemeente Valkenburg aan de Geul heeft in 2009 gemeentelijke archeologiebeleid vastgesteld en dat in 2010 en 2012 geïmplementeerd in de bestemmingsplannen. Archeologisch (voor)onderzoek conform de AMZ-cyclus is daarmee verplicht gesteld bij vergunningplichtige ruimtelijke ingrepen op basis van de archeologische verwachting. De implementatie van gebouwd erfgoed en cultuurlandschappen wordt beoogd met deze beleidsnota.

2.2.2. Wabo

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is een Nederlandse wet, die op 1 oktober 2010 is ingevoerd. De wet regelt de omgevingsvergunning. De Wabo is daarmee de basis voor een groot deel van de vergunningen in het domein van de fysieke leefomgeving. De Wabo maakt het mogelijk om, binnen een project, met één omgevingsvergunning verschillende activiteiten (bouw, aanleg, oprichten en/of gebruik) uit te voeren.

De Wabo integreert een groot aantal (circa 25) vergunningen, ontheffingen en toestemmingen tot één omgevingsvergunning. De dienstverlening aan burger en bedrijf zou moeten verbeteren als gevolg van de introductie van één omgevingsvergunning voor de betreffende toestemmingsstelsels; één omgevingsvergunning leidt tot de invoering van één loket, één (digitaal) aanvraagformulier, één bevoegd gezag (één aanspreekpunt), één

uniforme en in het algemeen ook kortere procedure, één procedure voor bezwaar en beroep en één handhavend bestuursorgaan.

De samenvoeging van deze toestemmingen leidt tot een omvangrijke vermindering van het aantal toestemmingen en een daarmee overeenkomende vermindering van administratieve lasten. De omgevingsvergunning biedt ook impulsen om te komen tot een organisatieverbetering en samenwerking binnen en tussen overheden. De omgevingsvergunning noodzaakt tot een goede organisatie van het omgevingsloket (frontoffice) en een goede organisatie en samenwerking tussen overheden achter dat loket (backoffice). Als gevolg van de Wabo zijn vele wetten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving (op het terrein van milieu, wonen, ruimtelijke ordening, natuurbescherming enz.) aangepast. De belangrijkste uitvoeringsregelingen van de Wabo zijn het Besluit omgevingsrecht (Bor) en de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor).

2.2.3. Erfgoedwet

Juli 2016 was een belangrijk moment voor de erfgoedsector. Voor het eerst kwam er één integrale wet die betrekking heeft op onze museale objecten, musea, monumenten en archeologie op het land en onder water. Samen met de nieuwe Omgevingswet maakt de Erfgoedwet een integrale bescherming van ons cultureel erfgoed mogelijk.
De nieuwe Erfgoedwet bundelt bestaande wet- en regelgeving voor behoud en beheer van het cultureel erfgoed in Nederland. Bovendien worden aan de Erfgoedwet een aantal nieuwe bepalingen toegevoegd. Het uitgangspunt is dat de beschermingsniveaus zoals die in de huidige wetten en regelingen gelden tenminste worden gehandhaafd.

Verdeling over wetten
Een gedeelte van de Monumentenwet is opgegaan in de Erfgoedwet, een ander gedeelte zal opgaan in de Omgevingswet. De Omgevingswet is één samenhangende wet, waarin bestaande wet- en regelgeving op het gebied van de fysieke leefomgeving geïntegreerd wordt, waarin de kwaliteit van de leefomgeving en daarmee cultureel erfgoed goed geborgd is.

Definitie cultureel erfgoed (Erfgoedwet Hoofdstuk 1, art. 1.1)
Cultureel erfgoed wordt in de nieuwe erfgoedwet als volgt gedefinieerd:
"Cultureel erfgoed: uit het verleden geërfde materiële en immateriële bronnen, in de loop van de tijd tot stand gebracht door de mens of ontstaan uit de wisselwerking tussen mens en omgeving, die mensen, onafhankelijk van het bezit ervan, identificeren als een weerspiegeling en uitdrukking van zich voortdurend ontwikkelende waarden, overtuigingen, kennis en tradities, en die aan hen en toekomstige generaties een referentiekader bieden;"

Het beheer van de Rijkscollectie (Erfgoedwet hfdst. 2)
De Nederlandse Staat is verantwoordelijk voor een omvangrijke collectie erfgoed die wordt aangeduid als de rijkscollectie. De rijkscollectie kent veel verschillende beheerders. Het grootste deel van de collectie bevindt zich in de rijksmusea. Een ander deel wordt beheerd door Rijksinstellingen zoals ministeries, colleges van staat, uitvoerende diensten en Nederlandse ambassades, consulaten en overige vertegenwoordigingen. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed beheert namens de Minister van OCW de kunstcollectie van de Staat der Nederlanden, voor zover deze niet is ondergebracht bij verzelfstandigde rijksmusea.

De Erfgoedwet regelt de zorg voor de hele rijkscollectie op uniforme wijze. Het bevat één set van normen waaraan alle organisaties zich bij het beheer van museale cultuurgoederen van de Staat dienen te houden. Daarnaast kan de Minister van OCW bepaalde musea belasten met het beheer van collecties. Zij worden voor de kosten van het beheer en behoud zoals huisvesting, klimaatbeheer, beveiliging, restauratie en registratie voortaan structureel gefinancierd. Daarmee zijn deze musea voor beheerkosten niet meer afhankelijk van de vierjaarlijkse subsidiecyclus van de culturele basisinfrastructuur.

Aanwijzen rijksmonumenten (Erfgoedwet hfdst. 3 en 4)
Ook in de toekomst zal slechts op beperkte schaal aanwijzing van nieuwe rijksmonumenten plaatsvinden. De nadruk ligt de komende jaren vooral op structurele verbetering van het monumentenbestand en niet op vergroten van de omvang ervan (Erfgoedwet hfdst. 3). De criteria voor de aanwijzing van monumenten blijven ongewijzigd. De Raad van Cultuur adviseert niet meer over individuele aanwijzingsprocedures, wel nog over evtueel aanwijzingsprogramma's.

De specifieke procedure voor aanwijzing van rijksmonumenten uit de Monumentenwet wordt vervangen door de uniforme voorbereidingsprocedure (uov) uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb). De uov biedt de mogelijkheid om door middel van een zogenaamde zienswijze te reageren op een ontwerp-besluit. Daarmee krijgen zowel de Omgevingswet als de Erfgoedwet een uniforme procedure ter voorbereiding van besluitvorming. De bezwaarfase vervalt. Belanghebbenden kunnen gebruik maken van de zienswijzeprocedure uit de Awb om een ontwerpbesluit te laten heroverwegen. Toepassing van de uov leidt ook tot een kortere beslistermijn. Die gaat namelijk van tien naar zes maanden.

Monumentenregister
De Erfgoedwet doet een belangrijke uitspraak over de functie van het monumentenregister. Het register bevat alleen gegevens over de inschrijving en dient voor de identificatie van de rijksmonumenten. Het monumentenregister is niet bedoeld voor onderbouwing van de bescherming of uitvoerige beschrijving. Voor de beschikbaarheid van informatie over rijksmonumenten die gemeenten en eigenaren nodig hebben om te kunnen beslissen over aanpassingen van monumenten, ontwikkelt de RCE een digitale infrastructuur.

Interieurs
In de Erfgoedwet is de mogelijkheid gecreëerd om monumenten en hun interieurs in samenhang aan te wijzen als ensemble. Het belang van de samenhang en elkaar versterkende waarde van monumenten en hun interieurs wordt tot uitdrukking gebracht door een apart informatiesysteem. Hierdoor wordt de kennis voer belangrijke ensembles en hun waarde vergroot en worden de inspannningen voor de bescherming van ensembles ondersteund.

Vanwege de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer en veiligheid is er een beperking gesteld aan de opname van gegevens in het informatiesysteem voor ensembles. In alle gevallen zal er een algemene omschrijving van het ensemble opgenomen worden. Hiermee worden de belangen van de eigenaar beschermd. Alleen als de eigenaar toestemming geeft wordt ook informatie openbaar over de individuele cultuurgoederen die tot het ensemble behoren.

De invoering van een instandhoudingsplicht
Er bestaat een aantal financiële instrumenten dat bijdraagt aan de instandhouding van rijksmonumenten. Ook geldt er een verbod een monument te beschadigen of te vernielen. Verder geeft recente jurisprudentie (Vlodrop, Wageningen) gemeenten een duidelijk kader waarbinnen ze kunnen handelen om bijvoorbeeld verwaarlozing tegen te gaan. Dit laatste is in de Erfgoedwet gecodificeerd met het opnemen van een instandhoudingsplicht voor rijksmonumenten.

Het gaat over het behoud van het monument en niet over het ontbreken van een likje verf. Dit laatste valt als reguliere werkzaamheden wel onder normaal onderhoud. In de Erfgoedwet is ten aanzien van Rijksmonumenten de norm vastgesteld dat de eigenaar de plicht heeft om het monument zodanig te onderhouden dat instandhouding gewaarborgd. Een vergelijkbaar artikel over instandhouding is opgenomen in de Omgevingswet. Wanneer deze in werking treedt neemt deze de rol van het artikel in de Erfgoedwet over.

De afstoting van cultuurgoederen in het bezit van overheden (Erfgoedwet hfdst. 4)
Het Rijk, provincies, gemeenten en andere publiekrechtelijke rechtspersonen zijn eigenaar van omvangrijke en waardevolle collecties, vooral beheerd door musea. Ze zijn in beheer bij publiek gefinancierde instellingen, voor een deel verworven met publieke middelen en in de meeste gevallen voor iedereen toegankelijk.

Willen de overheid en andere publiekrechtelijke rechtspersonen een betrouwbare eigenaar zijn, dan is een zorgvuldige omgang met deze cultuurgoederen essentieel. Bijvoorbeeld door te voorkomen dat belangrijke cultuurgoederen uit het publieke domein verdwijnen. Daarom is als extra waarborg voor een zorgvuldige omgang met cultureel erfgoed in de Erfgoedwet een adviesplicht bij voorgenomen afstoting opgenomen.

In de Erfgoedwet zijn het Rijk, provincie, gemeente, waterschappen, universiteiten en andere publiekrechtelijke rechtspersonen verplicht een advies van een commissie van deskundigen in te winnen als zij cultuurgoederen willen afstoten waarvan zij eigenaar zijn. Het moet dan gaan om cultuurgoederen die mogelijk van bijzondere cultuurhistorische, wetenschappelijke of uitzonderlijke schoonheid zijn, en onvervangbaar en onmisbaar voor het Nederlands cultuurbezit. Dezelfde criteria die gelden voor de aanwijzing van beschermde cultuurgoederen.

De uitvoer, teruggave en het behoud van cultuurgoederen (Erfgoedwet hfdst. 4, art. 3.18)
Nederland heeft zich aangesloten bij internationale verdragen die ons cultureel erfgoed beschermen. Nederland gaat daarmee de illegale handel in beschermde cultuurgoederen tegen en bevordert de teruggave ervan. De Erfgoedwet voorkomt dat beschermde cultuurgoederen onrechtmatig uit Nederland naar het buitenland verdwijnen. De Wet tot behoud van cultuurbezit wordt in de Erfgoedwet geïntegreerd. Eigenaren van beschermde cultuurgoederen moeten handelingen zoals verkoop blijven melden en hebben toestemming van de Erfgoedinspectie of van de Minister van OCW nodig als ze een object of (deel)collectie willen verkopen, veilen of bezwaren.

De Erfgoedwet verandert inhoudelijk niets aan de huidige beschermingsregels voor uitvoer en teruggave. Wel is nieuw dat particulier initiatief beter in de gelegenheid wordt gesteld om actief bij te dragen aan het behoud van belangrijk cultuurbezit voor Nederland.

Twee wetten worden in de Erfgoedwet geïntegreerd die de internationale teruggave van beschermde cultuurgoederen regelen. Het gaat om de Wet tot teruggave cultuurgoederen afkomstig uit bezet gebied én de Uitvoeringswet UNESCO-verdrag 1970 inzake de onrechtmatige invoer, uitvoer en eigendomsoverdracht van cultuurgoederen. Doel en werking van de bestaande wetten blijft ongewijzigd. Het blijft verboden om cultuurgoederen uit bezet gebied in te voeren en onder zich te houden, en om onrechtmatig uitgevoerde of gestolen cultuurgoederen in te voeren die door lidstaten bij het UNESCO-verdrag 1970 zijn beschermd. De Erfgoedwet verduidelijkt wat in het kader van de bestaande verdragen voor Nederland als beschermd cultuurgoed geldt.

Certificering in plaats van opgravingsvergunning (Erfgoedwet hfdst. 5)
Het bestaande stelsel verandert op een aantal punten, maar blijft verder grotendeels in stand. De Erfgoedwet verving de opgravingsvergunning van de Minister van OCW aan archeologische bedrijven door een wettelijk geregeld certificaat. Dat moet garanderen dat opgravingen volgens de wettelijke norm op professionele wijze worden uitgevoerd.

Amateurarcheologen en detector-amateurs
Amateurarcheologen in verenigingsverband worden in bepaalde gevallen vrijgesteld van de verplichting om een certificaat te hebben. Bijvoorbeeld bij opgravingen op een terrein waarvan bekend is dat daar beperkte archeologische waarden in de bodem aanwezig zijn. Er moet dan wel sprake zijn van verstoring van deze waarden en de gemeente moet hierover een besluit nemen.

Ook voor detector-amateurs kunnen uitzonderingen op de certificatieplicht gelden. Ze mogen hun activiteiten tot de diepte van de bouwvoor (30 cm) verrichten, maar niet in archeologische rijksmonumenten en op plekken met een archeologische bestemming of een gemeentelijk detectieverbod.

De precieze voorwaarden voor vrijstelling voor zowel amateurarcheologen als detector-amateurs worden nader uitgewerkt in een Algemene maatregel van bestuur.

Vervallen bepalingen
Een aantal bepalingen uit de Monumentenwet zijn omdat ze overbodig zijn gebleken. Het betreft de excessieve kostenregeling, nadere eisen aan rapporten bij archeologisch onderzoek, attentiegebieden aan te wijzen door provincies en toewijzing door de Minister van opgravingen aan een universiteit.

2.2.4. Besluit aanwijzing richtlijn
Besluit aanwijzing richtlijn voor het op professionele wijze verrichten van opgravingen
Besluit van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 2 juli 2016, nr. 1014109 houdende aanwijzing van de richtlijn, bedoeld in artikel 5.5, onderdeel b, van de Erfgoedwet, voor het op professionele wijze verrichten van opgravingen.

2.2.5. Besluit Erfgoedwet archeologie
Toetsingscriteria
In artikel 3.2 eerste lid van de AMvB (Besluit Erfgoedwet archeologie) zijn de eisen opgenomen waaraan een Certificerende Instelling dient te voldoen.

2.2.6. Natuurschoonwet
Voor eigenaren, vruchtgebruikers en erfpachters van een landgoed met een status op grond van de Natuurschoonwet 1928 bestaat, ter bevordering van instandhouding van het landgoed en onder bepaalde voorwaarden, de mogelijkheid tot belastingvoordeel. In deze lijst staan de Limburgse landgoederen genoemd die volgens de Natuurschoonwet zijn beschermd. Mergelgroeve Blom in Berg en Terblijt staat als enige Valkenburgse landgoed vermeld op deze lijst.

2.2.7. Omgevingswet
De Omgevingswet is één samenhangende wet, waarin bestaande wet- en regelgeving op het gebied van de fysieke leefomgeving geïntegreerd wordt, waarin de kwaliteit van de leefomgeving en daarmee ook cultureel erfgoed goed geborgd is.

Belang voor cultureel erfgoed
Voor het onroerend cultureel erfgoed is deze wet van grote betekenis. Het deel van de Monumentenwet 1988 dat direct raakt aan de fysieke leefomgeving, gaat namelijk op in de Omgevingswet. Het resterende deel van de Monumentenwet is in 2016 opgegaan in de nieuwe Erfgoedwet. De Erfgoedwet voorziet in het nodige overgangsrecht, zodat artikelen uit de Monumentenwet tussen 2016 en de inwerkingtreding van de Omgevingswet niet zo maar komen te vervallen.

De nieuwe Omgevingswet regelt onder meer:
- de vergunningen voor het wijzigen van rijksmonumenten;
- het rekening houden met cultureel erfgoed bij het maken van ruimtelijke plannen, waaronder de omgang met (verwachte) archeologische waarden;
- de bescherming van stads- en dorpsgezichten

Daarbij moeten veel bepalingen nog verder worden uitgewerkt in zogeheten uitvoeringsregelingen, de Algemene Maatregelen van Bestuur.

Verdeling over wetten
Met de komst van de Omgevingswet is de zorg voor het behouden en ontwikkelen van onroerend erfgoed in twee wetten geregeld in plaats van in een aantal verschillende wetten. Een gedeelte van de Monumentenwet is opgaan in de Erfgoedwet, een ander gedeelte zal opgaan in de Omgevingswet.

Monumenteneigenaren en beheerders krijgen te maken met de Erfgoedwet én de Omgevingswet. Dat is winst. Het integrale karakter van de Omgevingswet maakt dat cultureel erfgoed bij ruimtelijke ontwikkelingen beter in beeld is en dat er meer mogelijkheden zijn voor bescherming-op-maat.

Archeologie en cultuurhistorie
De artikelen 3.1.6 Bro en 38a Monumentenwet worden op Amvb-niveau in één instructie gecombineerd:
"Bij het opstellen van het omgevingsplan wordt rekening gehouden met cultureel erfgoed, waaronder (bekende en te verwachten) archeologische waarden."

Gebouwde monumenten (overgangsrecht)
De volgende bepalingen of vergunningen die te maken hebben met de bescherming van monumenten komen in het stelsel van de Omgevingswet:
- De algemene bepaling uit de Monumentenwet die het beschadigen of vernielen van rijksmonumenten verbiedt. Nu al zijn gemeenten belast met de handhaving van dit verbod. Gezien de verbondenheid van deze bepaling met vergunningverlening bij monumenten past dit verbod het best in de context van de Omgevingswet.
- De bepaling dat activiteiten met betrekking tot archeologische rijksmonumenten die de monumentale waarden kunnen aantasten, zonder vergunning verboden zijn. Deze vergunning wordt straks door het college van burgemeester en wethouders (B&W) verleend in plaats van door de Minister van OCW. Deze vergunning wordt, samen met de omgevingsvergunning voor wijziging van een gebouwd of aangelegd rijksmonument, onderdeel van de Omgevingswet.

Tuinaanleg
Vaak zijn de tuinaanleg en de gebouwen die samen een landgoed of buitenplaats vormen, in onderling verband beschermd. Voor de waarde en beleving van het erfgoed zijn deze sterk met elkaar verbonden. De bescherming als rijksmonument is te combineren met bescherming van de historische omgeving via een bestemmingsplan (onder de Omgevingswet: omgevingsplan).

Archeologische rijksmonumenten
Op dit moment wordt de vergunning voor de verstoring van een archeologisch rijksmonument geregeld in de Monumentenwet en geeft de Minister van OCW die af. Deze vergunningverlening wordt onderdeel van de Omgevingswet. In de nieuwe situatie zijn B&W het bevoegd gezag, maar houdt de Minister van OCW wel een adviesrol met instemmingsrecht bij de verlening van een vergunning. Een gemeente mag niet afwijken van dit advies.

Stads- en dorpsgezichten
Ook de bescherming van stads- en dorpsgezichten uit de Monumentenwet wordt onderdeel van de Omgevingswet. Bescherming gebeurt bovendien niet meer door een aanwijzing maar door een instructie. Dat is in het omgevingsrecht een passender instrument dan de aanwijzing maar heeft dezelfde werking. Met een instructie aan een gemeente kan een minister nationale belangen in de fysieke leefomgeving borgen, wat ook de doelstelling is van de huidige procedure voor het aanwijzen van beschermde stads- en dorpsgezichten.

Onder de Omgevingswet krijgt de gemeente een instructie om in het omgevingsplan een beschermingsregime in te richten voor het beschermde gezicht.

Archeologiebepalingen
Ook andere bepalingen uit de huidige Monumentenwet gaan over naar de Omgevingswet. Het gaat onder andere om:
- het meewegen van het archeologisch belang bij het opstellen van bestemmingsplannen;
- de mogelijkheid om voorschriften te verbinden aan de omgevingsvergunning ter bescherming van de archeologie;
- de mogelijkheid van de Minister van OCW en straks ook de gemeente om bij (dreigende) schade aan archeologische monumenten na een toevalsvondst voorschriften te stellen voor de uitvoering van een werk, of dat werk stil te leggen;
- de mogelijkheid van het bevoegd gezag of de Minister van OCW om toegang tot een terrein af te dwingen om archeologisch onderzoek te kunnen doen.

Omgevingsplan en cultureel erfgoed
In het omgevingsplan kan per locatie maatwerk worden geleverd: beperkingen afstemmen op de waarde ter plaatse. Activiteiten die cultureel erfgoed kunnen aantasten kunnen in het omgevingsplan worden verboden, of gereguleerd via omgevingsvergunning en voorschriften, of gereguleerd via algemene regels. Voorbeelden hiervan zijn het:

- aanwijzen en beschermen gemeentelijke (archeologische) monumenten en provinciale monumenten (via instructie GS)
  - vergunningplicht + (maatwerk) vergunningvrij
  - verbod op beschadiging en vernieling
- aanwijzen en beschermen (gemeentelijke) stads- en dorpsgezichten:
  - via toekennen functies aan locaties + sloopvergunningplicht
- beschermen cultuurlandschap:
  - via toekennen van functies aan locaties + vergunningplichten + algemene regels
- beschermen archeologische monumenten:
  - via toekennen van functies aan locaties + vergunningsvoorschriften

Voor de bepalingen en vergunningen uit de Monumentenwet die overgaan naar de Omgevingswet blijft de huidige situatie in de Monumentenwet van kracht tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Het gaat bijvoorbeeld om de vergunningverlening voor een archeologisch rijksmonument, het verbod tot beschadigen of vernielen van een rijksmonument en de aanwijzigen van beschermde stads- en dorpsgezichten. De beschermde stads- en dorpsgezichten die al zijn aangewezen vallen onder het overgangsrecht. Deze aanwijzingen zullen als instructies gelden, en de bescherming die is vastgelegd in de bestemmingsplannen gaat over naar de omgevingsplannen.

Invoeringswet
De Invoeringswet regelt het benodigde overgangsrecht voor de Omgevingswet.

2.2.7.1. AMvB's Omgevingswet
Een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) is een uitwerking van een wet. Een wet kan niet alles tot in de details regelen. In de wet staat welke onderdelen later nog verder uitgewerkt mogen worden. Bij de Omgevingswet horen vier AMvB's:
- Omgevingsbesluit,
- Besluit activiteiten leefomgeving (Bal),
- Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en
- Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl).

Algemene rijksregels
Algemene rijksregels zijn regels waaraan burgers en bedrijven zich moeten houden als ze bepaalde activiteiten uitvoeren in de fysieke leefomgeving. Algemene rijksregels hebben hun grondslag in artikel 4.3 en paragraaf 4.3.2 van de Omgevingswet. Ook de huidige wetgeving kent al zulke regels. Denk bijvoorbeeld aan de regels uit het Bouwbesluit 2012. Deze algemene rijksregels zijn ook opgenomen in de AMVB's.

De algemene rijksregels met betrekking tot cultureel erfgoed staan in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Het betreft hoofdstuk 11 (activiteiten die het cultureel erfgoed betreffen) en hoofdstuk 12 (activiteiten die het werelderfgoed betreffen) van het Bal. Overige relevante rijksregels zijn artikel 2.7 en 6.27 uit het Bbl.

Omgevingsbesluit
In het Omgevingsbesluit staan regels voor alle partijen die actief zijn in de fysieke leefomgeving. Dus burgers, bedrijven en overheid. Het gaat om regels over het bevoegd gezag voor vergunningen, over procedures, handhaving en uitvoering. En over het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

Hierin zij onder andere de advies- en instemmingsbevoegdheden andere bestuursorganen of instanties opgenomen (Afdeling 3.2 Ob). Voor erfgoed zijn de volgende adviesregelingen (met instemming) van belang:
- B&W: adviesrecht bij bepaalde rijksmonumentenactiviteiten of bepaalde afwijkactiviteiten (Artikel 3.13 Ob)
- Minister van OCW: advies- en/of instemmingsrecht bij bepaalde (archeologische) rijksmonumentactiviteiten (Artikel 3.18 Ob)
- Provincie: adviesrecht van GS bij rijksmonumentenactiviteit buiten bebouwde kom of bij een afwijkactiviteit inzake een provinciaal monument (Artikel 3.15 Ob)
- Gemeentelijke adviescommissie (in ieder geval bij rijksmonumentenactiviteit)

In het omgevingsbesluit zijn daarnaast onder andere ook regels opgenomen over de inhoud en procedure van projectbesluiten (Hoofdstuk 4 Ob), ingrijpende rijksmonumentenactiviteit (inclusief archeologische monumenten en de toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure bij bepaalde rijksmonumentenactiviteiten (Artikel 8.20 Ob). Verder zijn opgenomen: de toedeling van handhavingstaken (Hoofdstuk 11 Ob, Artikel 11.1 Ob), bestuursdwangbevoegdheid (Artikel 11.2 Ob) en het elektronisch melden en indien aanvragen (Hoofdstuk 12 Ob)

Besluit kwaliteit leefomgeving
In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) zijn de materiële regels opgenomen voor de overheid:

- Omgevingswaarden (Hoofdstuk 2 Bkl)
- Programma's (Hoofdstuk 4 Bkl)
- Instructieregels omgevingsplan (Hoofdstuk 5 Bkl)
  1. Instructieregel gericht op behoud van cultureel erfgoed door daarmee rekening te houden in het omgevingsplan (art. 5.72 Bkl), ook in het rivierbed van de grote rivieren (art. 5.31 Bkl). Het omgevingsplan bevat de locatiegebonden regels voor het bouwen en instandhouden van bouwwerken op gemeentelijk niveau en bepaalt ook of daarvoor een vergunning nodig is.
  2. Instructieregel omgevingsplan gericht op behoud van werelderfgoed (art. 5.73 Bkl):
     - instructieregel gevolg van amendement op Ow (art. 2.28 Bkl)
     - naast cultureel erfgoed ook natuurlijk werelderfgoed (Waddenzee);
     - niet beperkt tot werelderfgoedgemeenten. Gemeente moet ook kijken of dit nadelige invloed kan hebben op werelderfgoed in omliggende gemeenten (bijv. hoogbouw, windturbines;
     - het gaat niet om elke ontwikkeling, maar alleen om die ontwikkelingen die gevolgen kunnen hebben op werelderfgoed in omliggende gemeenten (bijv. hoogbouw, windturbines);
- Instructieregels waterschapsverordening (Hoofdstuk 6 Bkl)
- Instructieregels omgevingsverordening (Hoofdstuk 7 Bkl)
  1. Aanwijzing en begrenzing van werelderfgoed en erfgoed op de Voorlopige Lijst werelderfgoed en behoud van de kernkwaliteiten daarvan (art. 7.2 en 7.3 Bkl)
- Beoordelingsregels omgevingsvergunningen (Hoofdstuk 8 Bkl)
  1. Bepalingen over omgevingsvergunningen voor een afwijkactiviteit (art. 8.1 Bkl gereserveerd en nog niet ingevuld);
  2. Bepalingen over omgevingsvergunningen voor een bouwactiviteit (art. 8.3 Bkl gereserveerd en nog niet ingevuld)
  3. Beoordelingsregels ontgrondingsactiviteit (art. 8.63 Bkl)
  4. Voorschriften ontgrondingsactiviteit (art. 8.64 Bkl)
  5. Beoordelingsregels rijksmonumentactiviteit (art. 8.66 Bkl)
  6. Voorschriften rijksmonumentenactiviteit (voorschriften over archeologische monumentenzorg en voorschriften over verplaatsen gebouwde rijksmonumenten (art. 8.67 respectievelijk 8.68 Bkl)
  7. Aanvullende beoordelingsregels beperkingen-gebiedactiviteit m.b.t. een waterstaatswerk buiten gemeentelijk ingedeeld gebied (Noordzee) (art. 8.76 Bkl)
  8. Aanvulende voorschriften beperkingengebiedactiviteit m.b.t. een waterstaatswerk buiten gemeentelijk ingedeeld gebied (Noordzee) (art. 8.77 Bkl)
- Projectbesluiten (Hoofdstuk 9 Bkl, art. 9.1 Bkl)
- Monitoring en informatie (Hoofdstuk 10 Bkl)
  1. Registers van omgevingsvergunningen voor een rijksmonumentenactiviteit (art. 10.47 Bkl)
  2. Rapportageverplichting werelderfgoed (art. 10.48 Bkl)
  3. Gegevensverstrekking over activiteiten die werelderfgoed kunnen aantasten (art. 10.49 Bkl)

Besluit activiteiten leefomgeving
In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) staan regels voor erfgoedactiviteiten (Hoofdstuk 11):

1. rijksmonumentenactiviteiten, en andere activiteiten die rijksmonumenten en voorbeschermde rijksmonumenten betreffen (art. 11.1 Bal);
2. bevoegd gezag is de gemeente (B&W), tenzij de activiteit plaatsvindt in de territoriale zee die buiten een gemeente of provincie ligt: dan is het de Minister van I&M (art. 11.3 t/m 11.4 Bal);
3. de bevoegdheid van de gemeente om bij omgevingsplan maatwerkregels te geven voor de toepassing van artikel 11.10 (art. 11.6 Bal).
4. de mogelijkheid van het bevoegd gezag om maatwerkregels te stellen in het omgevingsplan (informatieplicht start vergunningvrije rijksmonumentenactiviteit) (art. 11.7 Bal);
5. aanwijzing vergunningvrije gevallen (art. 11.8 Bal). Een rijksmonumentenactiviteit aan een rijksmonument of een voorbeschermd rijksmonument dat *geen* archeologisch monument is kan zonder omgevingsvergunning worden verricht als het gaat om:
   - noodzakelijke reguliere werkzaamheden gericht op het behoud van de monumentale waarden, als detaillering, profilering, vormgeving, materiaalsoort en kleur niet worden gewijzigd;
   - inpandige veranderingen van een onderdeel van het monument dat uit het oogpunt van monumentenzorg geen waarde heeft;
   - enkele, met name genoemde kleinere ingrepen binnen een monument dat als begraafplaats in gebruik is.
   Bij een *archeologisch* monument:
   - een sondering of grondboring met een boordiameter van niet meer dan 10 cm, of
   - het dichten van een recent verstoringsgat van niet meer dan 1 m3.
6. normadressaat is degene die de activiteit verricht (art. 11.9 Bal);
7. algemene zorgplicht rijksmonumenten (Art. 11.10 Bal). Degene die een rijksmonumentenactiviteit of een andere activiteit die rijksmonumenten of voorbeschermde rijksmonumenten betreft, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die kan leiden tot het beschadigen of vernielen van rijksmonumenten of voorbeschermde rijksmonumenten is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om deze beschadiging of vernieling te voorkomen;
8. verbod tot vernielen of beschadigen van een rijksmonument (Art. 11.11 Bal). Met het oog op het behoud van cultureel erfgoed is het verboden rijksmonumenten of voorbeschermde rijksmonumenten te beschadigen of te vernielen, of aan rijksmonumenten, voor zover het monumenten betreft, onderhoud te onthouden dat voor de instandhouding daarvan noodzakelijk is (Uitwerking van het amendement van de Kamerleden Pechtold en Van Veldhoven op artikel 4.28 van de Omgevingswet, beogen met dit amendement te regelen dat er een instandhoudingsplicht voor eigenaren van monumenten in de wet wordt opgenomen).

Maatwerkregels
Artikel 13.6 Bal geeft aan gemeenten de mogelijkheid om in het omgevingsplan maatwerkregels te stellen ter invulling van de specifieke zorgplicht. De provincie en het

Rijk hebben deze mogelijkheid niet. Wel kan de provincie instructieregels voor de gemeente opnemen in de omgevingsverordening. Net zoals het Rijk dat doet in het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Maatwerkvoorschriften
Voor specifieke vergunning vrije rijksmonumenten (13.9 Bal) kunnen ook maatwerkregels worden gesteld. Artikel 13.8 Bal biedt de mogelijkheid om maatwerkvoorschriften te stellen voor de specifieke zorgplicht. Bijvoorbeeld om aan te geven wat in een concreet geval gedaan moet worden om beschadiging aan een rijksmonument te voorkomen.

Besluit bouwwerken leefomgeving
In het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) zijn de materiële regels opgenomen voor burgers en bedrijven over veiligheid, gezondheid en duurzaamheid bij het verbouwen gebruiken en slopen van bouwwerken:

- Rechtstreeks burgerbindende algemene regels over technische bouwkwaliteit van bestaande bouw, nieuwbouw en verbouw (Hoofstuk 2 t.m. 5 Bbl)
    1. Voorgaan van de eisen voortvloeiend uit de omgevingsvergunning voor het wijzigen van een beschermd rijks-, provinciaal of gemeentelijk monument op de (bouw)technische eisen uit dit besluit die daarmee strijdig zijn (art. 2.7 Bbl)
    2. Aanwijzing vergunningplichtige bouwactiviteiten (art. 2.3 P.M. nog niet ingevuld: gaat via invoeringsbesluit)
- (Brand-)veilig en duurzaam gebruik bouwwerken (Hoofdstuk 6 Bbl)
    1. Geen energieprestatielabel nodig voor een beschermd rijks-, provinciaal of gemeentelijk monument (art. 6.27 Bbl)
- Bouw- en sloopwerkzaamheden (Hoofdstuk 7 Bbl)
    1. Afstemmingsbepaling tussen de regels voor technische bouwkwaliteit en de ongevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit
    2. Het Bbl bevat de regels op rijksniveau voor technische bouwkwaliteit en geeft aan voor welke bouwactiviteiten vergunning nodig is

2.2.7.2. Nationale Omgevingsvisie (NOVI)
Bij de inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet in 2022 werking hoort ook één rijksvisie op de leefomgeving: ‘de Nationale Omgevingsvisie’.

Met de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) geeft het Rijk een langetermijnvisie op de toekomst en de ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. De NOVI gaat uit van vier prioritaire opgaven:

- Duurzaam economisch groeipotentieel voor Nederland;
- Ruimte voor de klimaatverandering en energietransitie;
- Sterke, leefbare en klimaatbestendige steden en regio’s met voldoende ruimte om te wonen, werken en bewegen;
- Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

In de visie worden de nationale belangen genoemd die gewaarborgd moeten worden in het beleid voor de fysieke leefomgeving. Daarbij gaat het bijvoorbeeld ook om behoud en versterking van cultureel erfgoed en landschappelijke kwaliteiten van (inter)nationaal belang.

Drie principes
Hierbij worden drie inrichtingsprincipes gehanteerd die helpen om in een specifieke casus of gebied bij botsende belangen een zorgvuldige weging tussen nationale belangen te maken. Die inrichtingsprincipes zijn:

- Combineren boven enkelvoudig;
- Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal;
- Afwentelen voorkomen.

De NOVI is zelfbindend voor het Rijk. De rijksoverheid zet er wel op in dat provincies en gemeenten bij het vaststellen van hun eigen omgevingsvisies rekening houden met wat er in de NOVI staat.

Maatschappelijke organisaties en individuen denken mee
Landelijke en regionale overheden en professionals werkzaam in het cultureel erfgoedveld zijn betrokken bij de ontwikkeling van de NOVI. Daarnaast werken een groot aantal maatschappelijke organisaties en individuen mee.

2.2.7.3. Omgevingsplan
Het omgevingsplan bevat alle regels over de fysieke leefomgeving die de gemeente stelt binnen haar grondgebied. Per gemeente is er straks 1 omgevingsplan.

Het omgevingsplan is het kerninstrument voor het behoud van cultureel erfgoed. Daarbij staat de instructieregel rekening houden met behoud cultureel erfgoed centraal. Deze instructieregel borduurt voort op de bestaande rekening houden met-artikelen in het Besluit ruimtelijke ordening en de Monumentenwet 1988. De instructieregel beoogt de uitvoering van internationale verplichtingen uit de verdragen van Valletta (archeologie) en Granada (gebouwd erfgoed) op decentraal niveau te stroomlijnen. Dit betekent onder de Omgevingswet: inhoudelijke sturing op de belangenafweging (dus meer dan 'betrekken bij').

Instructieregel rekening houden met behoud cultureel erfgoed
Bkl art. 5.72
lid 1: ‘In een omgevingsplan wordt rekening gehouden met het behoud van cultureel erfgoed, met inbegrip van bekende of aantoonbaar te verwachten archeologische monumenten’.
Een gemeente maakt een inventarisatie en analyse van binnen grondgebied aanwezige cultureel erfgoed. Want: weet je niet wat je hebt, dan kun je er geen rekening mee houden. De conclusies worden vertaald naar het omgevingsplan. Burgers en belangengroepen net als nu vroegtijdig betrekken (verplichting verdrag van Granada). Voorkomt vertraging bij lagere planvorming of uitvoering.
Lid 2: regels stellen ter bescherming van daarvoor in aanmerking komend cultureel erfgoed rekening houdend met de volgende beginselen (uit Verdrag van Granada (eerste vier onderdelen) en Valletta (vijfde onderdeel)),
1. Voorkoming ontsiering, beschadiging of sloop van via omgevingsplan beschermde (archeologische) monumenten.

2. Voorkomen verplaatsing van via omgevingsplan beschermde monumenten of delen daarvan, tenzij dringend vereist voor het behoud.
3. Bevordering gebruik monumenten, zo nodig door wijziging daarvan, rekening houdend met monumentale waarden.
4. Voorkoming van aantasting van:
- de omgeving (voor)beschermde (rijks)monumenten i.v.m. het aanzicht en de waardering van die monumenten
- het karakter beschermde stads- en dorpsgezichten of beschermde cultuurlandschappen door sloop van gebouwen, de bouw van nieuwe gebouwen of andere belangrijke veranderingen.
Bijvoorbeeld via welstandsregels, toekennen van functies aan locaties, algemene regels, etc.
5. Archeologische monumenten conserveren en in standhouden, bij voorkeur in situ
In het omgevingsplan kunnen door gemeenten ook regels worden gesteld over eisen aan archeologisch (voor-)onderzoek en gevallen worden aangewezen waarin kan worden afgezien van onderzoek. Daarnaast houdt de instructieregel 'rekening houden met' ook in: Gemeenten moeten in het omgevingsplan bepalen dat regels over archeologisch onderzoek niet van toepassing zijn op activiteiten met een oppervlakte van minder dan 100 m^2, maar kunnen ook gemotiveerd een andere oppervlakte vaststellen.

Archeologische rijksmonumenten
De bevoegdheid voor de vergunningverlening gaat naar de gemeente. De minister van OCW krijgt advies- en instemmingsrecht en bepaalt de inhoud van het besluit. De beoordelingsregels hiervoor zijn gelijk aan beginselen voor het omgevingsplan. Bij de beslissing op de aanvraag houdt het bevoegd gezag rekening met deze beginselen:

- Archeologische monumenten dienen geconserveerd en in stand gehouden te worden, bij voorkeur in situ
- Voorkomen van ontsiering, beschadiging, sloop (archeologische) monumenten

Vergunningvoorschriften
1. Technische maatregelen ten behoeve van in situ behoud
2. Opgravingen
3. PvE
4. Begeleiding

Rekening houden met cultureel erfgoed
Omgevingsplan en cultureel erfgoed: wat kan er zoal? Maatwerk per locatie: beperkingen afstemming op de waarde van de omgeving. Activiteiten die cultureel erfgoed kunnen aantasten verbieden, reguleren via omgevingsvergunning en voorschriften, of algemene regels:

- Aanwijzen en beschermen gemeentelijke (archeologische) monumenten provinciale monumenten (via instructie GS) d.m.v.:
  - vergunningplicht + vergunningvrij (maatwerk)
  - verbod op beschadiging en vernieling
- Aanwijzen en beschermen (gemeentelijke) stads- en dorpsgezichten via:
  - toedeling functies aan locaties
  - sloopvergunningplicht
- Beschermen cultuurlandschap via:
  -toekennen functies aan locaties
  -vergunningplichten
  -algemene regels
- Beschermen archeologische monumenten via:
  - toekennen van functies aan locaties
  - vergunningvoorschriften

Afwijkactiviteit wordt omgevingsplanactiviteit
Een andere opzet dan nu in de Omgevingswet: het omgevingsplan kan zelf 'expliciet' bepalen dat vergunning nodig is. Als de activiteit voldoet aan 'binnenplanse' beoordelingsregels wordt de vergunning verleend. De activiteit voldoet niet aan binnenplanse beoordelingsregels: in het belang van 'een evenwichtige toedeling van functies aan locaties' kan vergunning in afwijking van het omgevingsplan worden verleend.
Bouwen = omgevingsplanactiviteit

- Rijksniveau: het Bbl bevat de regels voor technische bouwkwaliteit en geeft aan voor welke bouwactiviteiten vergunning nodig is.
- Gemeentelijk niveau; het omgevingsplan bevat de locatiegebonden regels voor het bouwen en instandhouden van bouwwerken en bepaalt ook of daarvoor een vergunning nodig is.

2.2.8. Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen
Op 1 juli 2022 zal de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) naar verwachting in werking treden. Deze wet - die als doel heeft om de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren - zal samen met de Omgevingswet ingrijpende gevolgen hebben voor het proces van bouwen en vergunningverlening. Zo zullen private kwaliteitsborgers toezicht houden op het bouwproces, zal de aansprakelijkheid van aannemers worden verruimd, zal het bouwproces moeten worden ingericht volgens toegelaten instrumenten en zal in sommige gevallen geen vergunningplicht meer gelden maar een meldingsplicht.

2.3. Archeologie
2.3.1. Certificering
Op 1 juli 2016 is de Erfgoedwet in werking getreden. Tot 1 juli 2017 was er sprake van een overgangssituatie waarin zowel met een opgravingsvergunning als met een opgravingscertificaat gegraven kon worden. Vanaf 1 juli 2017 kan alleen nog met een opgravingscertificaat opgegraven worden.

Opgravingen die met een vergunning verricht zijn en waarvan na 1 juli 2017 nog uitwerking, rapportage en deponering van de opgravingsvondsten en bijbehorende documentatie moet plaatsvinden, vallen nog onder de opgravingsvergunning.

Op deze onderzoeken blijven de regelgeving van de Monumentenwet 1988 (inclusief onderliggende regelgeving) en de voorschriften van de opgravingsvergunning van toepassing. De Erfgoedinspectie houdt toezicht op deze onderzoeken.

2.4. Cultuurhistorie

2.4.1. Fonds voor Cultuurparticipatie

In 2009 is het Fonds voor Cultuurparticipatie opgericht om amateurkunst en cultuureducatie een stevige impuls te geven. Tot 22 november 2021 kan bij het Fond een subsidie voor 'Archeologieparticipatie' aangevraagd worden. Aan een beleidsplan voor de periode 2021-2024 wordt gewerkt.

De subsidieregeling 'Archeologieparticipatie' is in het leven geroepen voor mensen die in hun vrije tijd actief met archeologie bezig willen zijn. Het gaat erom archeologie te beoefenen, beleven, ervaren, of te gebruiken als bronmateriaal voor creatieve uitingen.

Voor deze vormen kan subsidie aangevraagd worden:
Projecten die het aantal vrijwilligers in de archeologie vergroten.
Projecten die mensen in hun vrije tijd aan de slag laten gaan met archeologie.
Projecten met archeologisch erfgoed als inspiratie of bronmateriaal voor creatieve uitingen.

Verenigingen of stichtingen kunnen deze subsidie aanvragen als ze zich inzetten voor archeologie, archeologieparticipatie of cultuurparticipatie.

De te ontvangen subsidie mag maximaal 50% van je projectkosten dekken. De post onvoorzien op de begroting mag niet meer dan 7% van de totale kosten zijn. Maximaal 20% van de subsidie mag ingezet worden voor materiële investeringen.

2.5. Monumentenzorg

2.5.1. Beperking adviesplicht

De inperking van de ministeriële adviesplicht is per 1 januari 2009 van kracht geworden in de vorm van een formele wijziging van de Monumentenwet 1988.

Aanvragen van een omgevingsvergunning
De Monumentenwet bepaalt dus dat de gevallen waarin burgemeester en wethouders gehouden zijn een vergunningaanvraag om advies voor te leggen aan de minister bij ministeriële regeling worden bepaald. Deze ministeriële regeling is op 30 december 2008 onder nummer 2667 in de Staatscourant gepubliceerd. Artikel 2 van deze regeling geeft aan in welke gevallen burgemeester en wethouders gehouden zijn de minister om een advies te vragen alvorens zij een besluit nemen over de aanvraag voor een omgevingsvergunning. Te weten:

a. bij een aanvraag voor het afbreken van een beschermd monument of een deel daarvan (voor zover van ingrijpende aard);
b. bij een aanvraag voor het ingrijpend wijzigen van een beschermd monument of een belangrijk deel daarvan, voor zover de gevolgen voor de waarde van het beschermde monument vergelijkbaar zijn met de gevolgen van het geval, bedoeld in onderdeel a;
c. bij een aanvraag voor het reconstrueren van een beschermd monument of een belangrijk deel daarvan, waarbij de staat van het monument wordt teruggebracht naar een eerdere staat of een veronderstelde eerdere staat van dat monument;
d. bij het geven van een nieuwe bestemming aan een beschermd monument of een belangrijk deel daarvan.

In de toelichting bij deze regeling wordt met voorbeelden uitvoerig ingegaan op hetgeen met deze vier gevallen wordt bedoeld. De tekst van de ministeriële regeling is te vinden in genoemde Staatscourant.

Wanneer het bij een plan om een 'ingrijpende' afbraak of wijziging gaat of wat er precies met 'een belangrijk deel' bedoeld is niet scherp afgebakend door de wetgever en daardoor voor interpretatie vatbaar. De Gemeente Valkenburg aan de Geul heeft er daarom voor gekozen om aanvragen voor een omgevingsvergunning die betrekking hebben op een rijksmonument in het kader van het vooroverleg voor te leggen bij het planoverleg van het Steunpunt voor Archeologie en Monumentenzorg Limburg (SAM). De consulenten van de RCE en de Provincie Limburg beoordelen de plannen en brengen daarover advies uit. Bij dat advies geven zij tevens aan of het plan onder de ministeriele adviesplicht valt of niet.

2.5.2. Duurzaamheid

Duurzaamheid is een belangrijk thema voor onze toekomst. Onze fossiele voorraden raken op en bij het gebruik van energie en materialen staat de volhoudbaarheid van synthese en verbruik voorop.

Duurzaamheid monumentale gebouwen
Veel eigenaren willen energiebesparende maatregelen in hun historische pand. Een hele uitdaging, want hoe wordt dan monumentale waarde gerespecteerd?
Standaardoplossingen voor energiebesparing zijn niet altijd toe te passen. De RCE heeft met betrekking tot verduurzaming van monumenten themabrochures uitgebracht die eigenaren en overheden helpen. Ook de kennisbank van Monumenten.nl helpt initiatiefnemers op weg.

Duurzaamheid en archeologische en historisch landschappelijke waarden
Bij het onderwerp Duurzaamheid en Erfgoed wordt primair gedacht aan het duurzaam maken van monumentale gebouwen. Toch speelt ook in de omgang met archeologische en historisch-landschappelijke waarden duurzaamheid een belangrijke rol. Immers de definitie van duurzaamheid is: 'Het voorzien in de behoeften van de huidige generatie, zonder daarbij de behoeften van de toekomstige generaties in gevaar te brengen.' Voor een duurzame omgang met archeologische vindplaatsen en historisch-landschappelijke structuren betekent dit het in voldoende mate rekening houden met de toekomstige behoefte aan zowel het verkrijgen van historische kennis als het ervaren van historische beleving. Daarom mogen bij een duurzame omgang de huidige benutting en aantasting van waardevolle vindplaatsen en structuren het toekomstig gebruik niet in de weg staan.

Zowel ‘behoud in situ’ als het documenteren bij dreigende aantasting zijn daarom van groot belang. Overigens geldt ditzelfde voor bouwhistorische waarden in monumentale gebouwen. Kortom: een overheid die duurzaam beleid voert gaat altijd zorgvuldig met erfgoed om.

2.5.3. ERM

De Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg (ERM) stelt samen met opdrachtgevers, opdrachtnemers en overheden kwaliteitsrichtlijnen op voor het restaureren van monumenten en stimuleert het gebruik hiervan. Dankzij deze richtlijnen weten opdrachtgevers welke eisen zij aan de restauratie van hun monument kunnen stellen. Overheden kunnen met de richtlijnen in de hand naar behoren toezicht houden. En met de richtlijnen in de hand weten de restaurateurs aan kwaliteitsnormen zij behoren te voldoen.

De stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg (ERM) heeft samen met de Federatie Grote Monumentengemeenten (FGM) een website, te weten www.monumententoezicht.nl ontwikkeld. Deze website ondersteunt gemeentelijke toezichthouders en handhavers bij hun werk. Op de website zijn aanwijzingen te vinden waar op te letten, afkeurcriteria te raadplegen en na te gaan wanneer werkzaamheden tijdens het onderhoud en restauraties van monumenten verkeerd worden uitgevoerd.

Het takenpakket van toezichthouders wordt steeds breder en bronnen als bijvoorbeeld het Bouwbesluit bevatten weinig of geen informatie als het om restauratiewerkzaamheden aan ons gebouwde erfgoed gaat. De site geeft zowel informatie aan de bouwkundig onderlegde toezichthouder als aan de juridisch medewerker. Dit handige hulpmiddel geeft per handeling waarop het toezicht zich richt bijv. op constructies, gevels, ramen, deuren, daken en interieur aan met welke criteria geoordeeld kan worden. Sluitstuk van de site is het bieden van inzicht in de toe te passen mogelijke bestuursrechtelijke handhavingsmiddelen.

2.5.4. Herbestemming

Herbestemming is in toenemende mate een maatschappelijke opgave. Monumentale en karakteristieke kerken, kloosters, boerderijen en fabrieksgebouwen voormalige postkantoren, staan leeg.

Voor- en nadelen
Voor het duurzaam behoud van het erfgoed is leegstand een ernstige bedreiging. Ook maatschappelijk gezien is leegstand ongewenst: leegstaande gebouwen betekenen kapitaalvernietiging en vormen een bedreiging voor de leefbaarheid eromheen. Daarnaast zijn er in onze samenleving nog vele onvervulde ruimtelijke behoeften, en willen we de resterende open ruimte zo min mogelijk verder bebouwen. Ook vanuit milieuoogpunt heeft herbestemming de voorkeur boven sloop en of nieuwbouw. Erfgoed fungeert bovendien vaak als een krachtige motor in gebiedsontwikkelingen omdat het het gebied van meet af aan voorziet van een eigen identiteit. Vanwege het maatschappelijk belang erkennen publieke overheden steeds vaker dat ook zij een rol hebben in het vraagstuk van leegstand en herbestemming.

Herbestemming en de RCE
De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed is betrokken bij herbestemmingen van karakteristiek vastgoed. Er is aandacht voor herbestemmingsprogramma's als voor gebiedsopgave. Ook maakt het herbestemmingsvraagstuk een belangrijk deel uit van programma’s zoals de Agenda Toekomst Religieus Erfgoed, aangezien een groeiende groep leegkomende kerken en kloosters een nieuwe bestemming moet vinden, en van het programma Interieurs waarin beleid geformuleerd wordt voor een categorie erfgoed die tot op heden vaak door onwetendheid in de container belandt. Ten slotte zijn er belangrijke raakvlakken tussen herbestemming en duurzaamheid. Dat komt niet alleen tot uitdrukking in het programma Duurzaam Erfgoed, maar ook in de expertise die er binnen de RCE is op het terrein van energie, klimaat en brandveiligheid.

Subsidieregeling
De rijksoverheid hecht veel belang aan het vinden van nieuwe functies voor monumenten en karakteristieke gebouwen. Met een nieuwe functie krijgen de gebouwen weer een toekomst en een meerwaarde voor de samenleving. Zo is in Roermond een voormalige gevangenis omgebouwd tot Hotel het Arresthuis.

Om herbestemming te stimuleren heeft de Rijksdienst een subsidieregeling ingesteld. Eigenaren en belanghebbenden kunnen subsidie aanvragen voor een haalbaarheidsonderzoek naar de herbestemmingsmogelijkheden van een monumentaal pand. Eigenaren kunnen ook subsidie aanvragen voor het wind- en waterdicht maken van het pand tijdens de planvorming.

'Een toekomst voor...'
De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed is een publicatiereeks gestart over herbestemmingen van verschillende soorten gebouwen. Hierin zijn de volgende publicaties verschenen:

Een toekomst voor kerken
Een toekomst voor boerderijen
Een toekomst voor molens
Een toekomst voor kasteelruïnes
Een toekomst voor watertorens
Een toekomst voor kloosters
Een toekomst voor dijken

Handreiking Leegstand te Lijf
De VNG heeft de Handreiking Leegstand te Lijf opgesteld. Deze handreiking biedt handvatten om samen met andere gemeenten en externe partners leegstand op te lossen in lokale situaties. Een overzicht van alle instrumenten en checklists geven richting aan een concrete uitvoering van leegstandvisie en -beleid. Ook geeft de handreiking tips voor succesvolle communicatie met de betrokken partijen. Tot slot is een model van de nieuwe leegstandverordening opgenomen.

2.5.5. Instandhoudingssubsidie

Voor rijksmonumenten die niet primair bestemd zijn voor bewoning, zoals een kerk, molen of fabriek, kan voor het planmatig onderhoud bij het rijk (RCE) instandhoudingssubsidie aangevraagd worden. De RCE wordt hierin ondersteund door het Nationaal Restauratiefonds. De subsidie is een tegemoetkoming in de kosten voor het reguliere onderhoud van het rijksmonument. De overheid stimuleert met deze subsidie regelmatig onderhoud van het monument.

Sober en doelmatig onderhoud
De Subsidieregeling instandhouding monumenten (Sim) gaat over sober en doelmatig onderhoud van monumenten. De subsidie is bedoeld voor het planmatig in goede staat houden van een monument. Dat betekent voornamelijk onderhoud, zoals schilder- en herstelwerk. De eigenaar stelt daartoe een zesjarig instandhoudingsplan op met het vereiste begrotingsmodel.

Alle informatie over de verschillende subsidieregelingen en leningen voor rijksmonumenten is te vinden op www.monumenten.nl, de gezamenlijke website van het Nationaal Restauratiefonds en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Erfgoedwet
In de Erfgoedwet staan de grondslagen voor subsidie voor het behoud van cultureel erfgoed. De Erfgoedwet (hoofdstuk 7) vervangt het Brim 2013 als grondslag voor de Subsidieregeling instandhouding monumenten (Sim). De Sim is rechtstreeks op de Erfgoedwet gebaseerd (zie artikel 7.3). Daarmee is het Besluit rijkssubsidiëring instandhouding monumenten 2013 (Brim 2013) komen te vervallen. Een deel van de bepalingen uit het Brim 2013 is opgenomen in de Erfgoedwet en een ander deel is opgenomen in de Sim. Inhoudelijk wijzigt er echter niets voor de instandhoudingssubsidies.

De Gemeente Valkenburg bezit zelf een aantal rijksmonumenten. Zij heeft voor het onderhoud daarvan regelmatig Brim en Sim subsidies aangevraagd en ontvangen. Voorbeelden zijn de stadsmuur in het Halderpark, het streekmuseum Valkenburg en de Schaloensmolen.

2.5.6. Interieurensembles
Een interieurensemble is een samenhang van onroerende en roerende zaken van bijzondere cultuurhistorische of wetenschappelijke betekenis. Dat kan gaan om een heel gebouw met de inventaris, of om een gebouw vanwege een of meerdere ruimtes met de bijbehorende inrichting. Bij een interieurensemble gaat het altijd om de relatie van roerende voorwerpen met de onroerende omgeving.

De RCE kan ambtshalve besluiten een rijksmonument tezamen met cultuurgoederen aan te wijzen als ensemble, indien het geheel van rijksmonument en de cultuurgoederen in onderlinge samenhang van bijzondere cultuurhistorische of wetenschappelijke betekenis is.

De RCE houdt een informatiesysteem van aangewezen ensembles bij dat is gekoppeld aan het rijksmonumentenregister. Dit informatiesysteem kan door eenieder worden geraadpleegd.
Het informatiesysteem bevat voor een opgenomen ensemble in ieder geval een algemene omschrijving, een opsomming van het rijksmonument en, voor zover de eigenaar daarmee heeft ingestemd, de cultuurgoederen die behoren tot het ensemble en de motivering van de aanwijzing van het ensemble.

In veel rijksmonumenten bevinden zich bijzondere vaste interieurelementen, zoals stucplafonds, schouwen, wandschilderingen en marmeren vloeren. Deze genieten net als alle andere bestanddelen van het gebouw wettelijke bescherming. De opname van een interieurensemble in het informatiesysteem heeft geen rechtsgevolgen voor de eigenaar. Er geldt geen wettelijke bescherming voor de roerende zaken. Er is geen instandhoudingsplicht, geen vergunningplicht bij wijziging of verplaatsing van de roerende onderdelen van het ensemble en evenmin een mogelijkheid tot het aanvragen van instandhoudingssubsidie. De wetgever beoogt het behoud te bewerkstelligen door het vergroten van kennis van en waardering voor historische interieurensembles in de samenleving.

In Valkenburg aan de Geul is in 2013 in opdracht van de gemeente door de Monumentenwacht het interieur van kasteel Oost onderzocht.

2.5.7. Kerkenvisie
Steeds minder mensen in Nederland zijn religieus. Mede als gevolg daarvan sluiten kerkgebouwen hun deuren. Maar er zijn ook positieve geluiden. Het ontstaan van andere, nieuwe vormen van religiositeit en de groei van nieuwe geloofsgenootschappen, bijvoorbeeld. Ook groeit de aandacht voor het belang van de kerkgebouwen, met hun vaak prachtige interieurs en verhalen.
Het sluiten van kerkgebouwen voor de oorspronkelijke functie, betekent niet per definitie het verlies van het gebouw. Nederland koestert in toenemende mate haar kerken en kloosters. Inmiddels kennen we een lange traditie waarin zorgvuldige en liefdevolle oplossingen worden gevonden voor meervoudig gebruik en hergebruik.

Vanuit deze situatie is een samenwerkingsprogramma van provincies, gemeenten, kerkeigenaren en verschillende erfgoedorganisaties opgezet dat op zaterdag 10 november 2018 in de Stevenskerk in Nijmegen is bekrachtigd. Doel is een duurzaam toekomstperspectief ontwikkelen voor de monumentale kerkgebouwen in Nederland. Zij doen dit met vijf programmalijnen:

Kerkenvisies:	gemeenten wordt de mogelijkheid geboden om een kerkenvisie te maken. In principe worden alle kerken uit de gemeente hierbij betrokken en komt de visie in samenspraak met alle betrokkenen tot stand;
Kennis:	kennis over religieus erfgoed wordt ontwikkeld en aangeboden;
Duurzaamheid:	er wordt geïnnoveerd op duurzaamheid voor religieus erfgoed. Daarmee kan worden bijgedragen aan het verlagen van de energierekening en het terugdringen van CO2;

Toegankelijkheid: de toegankelijkheid van kerkgebouwen wordt bevorderd. Zijn kerken vaker open, dan kunnen meer mensen genieten van religieus erfgoed. Dat vergroot het draagvlak voor het behoud van het gebouw én draagt bij aan een verbeterde exploitatie;

Draagvlak: het draagvlak voor het behoud van kerkgebouwen wordt vergroot. Een groeiende groep jongeren komt niet of nauwelijks in kerkgebouwen. Dat geldt ook voor veel medeburgers met een niet-gelovige achtergrond. Door hen met de rijke betekenislagen van religieus erfgoed in aanraking te brengen, willen we het draagvlak ervoor vergroten.

Integrale lokale kerkenvisies
Op basis van de Beleidsbrief 'Erfgoed telt. De betekenis van cultuur voor de samenleving.' ondersteunt de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in de periode 2018 tot en met 2021 de ontwikkeling van integrale kerkenvisies op gemeentelijk niveau. Hiervoor wordt 9,5 miljoen euro verdeeld via het Gemeentefonds, in de vorm van een decentralisatie-uitkering. De verdeling vindt als volgt plaats: in 2019 € 3,5 miljoen, in 2020 € 3,2 miljoen en in 2021 € 2,8 miljoen.

De minister van OCW, de VNG en andere betrokken partners hebben op 10 november 2018 de 'Samenwerkingsafspraken 2018-2021 Programma Toekomst Religieus Erfgoed' getekend. Het is de bedoeling dat het hierdoor op landelijk niveau geschapen brede draagvlak een positieve doorwerking krijgt op lokaal niveau.

Strategische visie gemeente
De voorgenomen sluiting van een kerk leidt vaak tot discussies tussen eigenaren, gelovigen, omwonenden en deskundigen. Soms duurt zo'n discussie vele jaren, terwijl de staat van het gebouw verslechtert en de kosten voor instandhouding onnodig oplopen. Het kabinet ondersteunt dan ook de ontwikkeling van samenhangende kerkenvisies op gemeentelijk niveau, waarin aandacht is voor leegstand, instandhouding en herbestemming. Een strategische visie op de toekomst van kerkgebouwen vraagt van alle betrokken partijen (kerkgenootschappen, omwonenden, ontwikkelaars, deskundigen en overheden) dat zij samen oplossingen vinden en keuzes maken ten aanzien van welke kerken hun functie behouden of (deels) een andere functie krijgen. Deze visie kan (op termijn) landen in een omgevingsvisie die gemeenten verplicht voor hun grondgebied moeten opstellen.

Dialoog
De kern van een integrale kerkenvisie bestaat uit het aangaan van de dialoog tussen alle betrokkenen: gemeente, kerkeigenaren, erfgoedorganisaties en burgerorganisaties. Doel is om vanuit dat gesprek gezamenlijke en gedragen strategische keuzes te maken over het totale kerkenbestand. Om die dialoog goed te kunnen voeren is het nodig inzicht te hebben in het netwerk van betrokken partijen en inzicht in het totale kerkenbestand. De aan te vragen middelen kunnen worden aangewend om dat proces te organiseren. Het beleid is opgezet om mogelijk te maken dat strategisch geanticipeerd kan worden op specifiek het toekomstig gebruik van kerkgebouwen.

Het is echter aan een gemeente zelf om te bepalen of men ook ander religieus erfgoed in een kerkenvisie wenst mee te nemen. Het toe te kennen bedrag wordt echter uitsluitend bepaald op basis van het aantal kerkgebouwen zoals hieronder beschreven. Indien er vragen zijn over de bepaling van de precieze aantallen kerkgebouwen kan overleg plaats vinden.

Welke kerkgebouwen tellen mee?
Om te kunnen bepalen hoeveel kerkgebouwen er per gemeente zijn hanteert de RCE een Kerkenbestand Nederland waarin alle kerkgebouwen tot en met 1970 zijn opgenomen, aangevuld met alle beschikbare informatie voor zover aanwezig over gebedshuizen van na 1970. Deze data staan de gemeenten die een aanvraag indienen eveneens ter beschikking en kan aangevraagd worden via kerkenvisies@cultureelerfgoed.nl. Als kerkgebouw wordt betiteld een gebouw dat doelbewust als gebedshuis gebouwd is, ongeacht de denominatie.

Dat wil zeggen dat gebouwen zoals dorpshuizen en dergelijke die niet als kerkgebouw gebouwd zijn, maar waar sommige kerkgenootschappen hun vieringen houden, in deze niet meetellen. Ook ander religieus erfgoed zoals kloosters, begraafplaatsen, wegkruisen of kapellen tellen niet mee voor de verdeling van de middelen. Omdat van belang wordt gevonden dat voor het opstellen van een kerkenvisie de dialoog wordt aangegaan, ligt het accent op dit proces. Doel is te komen tot gezamenlijk gedragen principeafspraken en handelingsrichtlijnen rondom het totale kerkenbestand.

De vorm waarin de uiteindelijke afspraken in een document worden vastgelegd is vormvrij en kan per gemeente worden ingevuld. Ook wordt geen eindtermijn gegeven omdat elk te doorlopen proces z'n eigen wetmatigheid en tempo zal kennen. Met het oog op de onderlinge kennisdeling tussen gemeenten e.a. verdient het wel de voorkeur om de visie in de periode 2019-2022 af te ronden.

Aanvragen decentralisatie-uitkering integrale lokale kerkenvisies
Gemeenten kunnen het hele jaar door een decentralisatie-uitkering aanvragen. De aanvragen verlopen via de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Na beoordeling door de Rijksdienst, vindt uitkering twee keer per jaar plaats via het Gemeentefonds. De hoogte van de uitkering wordt bepaald door het feitelijk aantal kerkgebouwen binnen de gemeentegrenzen.

Aanvraagformulier decentralisatie-uitkering
In het aanvraagformulier vindt u een toelichting op het aanvragen van een decentralisatie-uitkering. Het aanvraagformulier moet worden ingevuld, ondertekend door de gemandateerd bestuurder (vaak de wethouder die erfgoed of monumentenzorg in zijn of haar portefeuille heeft) en gescand opgestuurd worden naar kerkenvisies@cultureelerfgoed.nl.

Handreiking Kerkenvisies
Omdat het kerkenlandschap en de samenwerkingscultuur per gemeente flink kunnen verschillen, gingen in 2018 van start. Zes gemeenten onderzoochten hoe zij de dialoog over hun kerken en religieuze gebouwen het beste vorm gegeven kon worden. Daaronder

niet alleen kerken, maar ook over moskeeën, kloosters en kapellen. De ervaringen uit deze pilots werden gevoegd bij de evaluaties van gemeenten die eerder kerkenvisies hebben ontwikkeld. Ze zijn geïntegreerd tot een handreiking die begin 2019 beschikbaar kwam.

In 2020 zijn in de gemeente Valkenburg aan de Geul ambtelijk en bestuurlijk de eerste informele contacten gelegd met de lokale kerkbesturen en het bisdom om de behoefte voor een kerkenvisie te verkennen.

2.5.8. Leegstand agrarisch cultureel erfgoed

Agrarische gebouwen verliezen doorgaans hun functie bij het afbouwen en beëindigen van het agrarisch bedrijf. Dit proces duurt al gauw drie tot vijf jaar, en mogelijk nog langer. In die tijd krimpt de bedrijfsomvang door het afstoten van land (verkoop of verpachten) en dieren. Voor de agrarische gebouwen wordt een andere functie gezocht of ze staan leeg.

Sinds de Tweede Wereldoorlog is ruim de helft van alle boerderijen in Nederland verdwenen. De komende vijftien jaar zullen nog eens zo'n 20.000 boerderijen hun agrarische functie verliezen.
Dit zijn bedrijven die momenteel een bedrijfshoofd ouder dan 50 jaar hebben en waar geen opvolger aanwezig is. Dit geldt voor bijna 40% van het huidige aantal agrarische bedrijven.

Agrarische rijksmonumenten
Er staan ruim 7.500 boerderijen op de rijksmonumentenlijst. Op ongeveer 25% van deze locaties is in Nederland in 2012 nog een geregistreerd agrarisch bedrijf actief. Voor Limburg is dat 29%. Limburg kent in Nederland de grootste omvang agrarische bebouwing behorende tot de Rijksmonumenten, waar in 2012 nog agrarische bedrijven actief zijn.

De oplossingsrichtingen: Gezamenlijke en integrale aanpak
Inzetten op hergebruik blijft zeker nodig, maar het enkel zoeken van de oplossing in een ruimer planologisch beleid gericht op herbestemming en meer toestaan op het platteland is een te simpele en weinig effectieve benadering. Daarvoor is het vraagstuk te veelzijdig. Eén oplossing blijkt er niet te zijn. Het vraagt om een integrale en gebiedsgerichte benadering met een samenhangend stelsel van maatregelen en acties waarin alle betrokken partijen samen, en op meerdere fronten, deze veelzijdige problematiek aanpakken. We onderscheiden in deze aanpak drie essentiële onderdelen.

Bewustwording en ondersteuning
- Kom tot een samenhangend verhaal over de kansen en mogelijkheden voor herbestemming
- Denk na over de toekomst van de bedrijfsgebouwen tijdens het afbouwen van het bedrijf
- Zorg voor een laagdrempelige ondersteuning bij sociale en/of financiële problemen

Belemmeringen wegnemen
- Ontwikkel nieuw instrumentarium, financieringsmogelijkheden en verdienmodellen voor sloop
- Vereenvoudigen procedure bestemmingswijzigingen

Ontwikkelingsgericht werken
- Positieve houding tegenover de veelheid aan initiatieven
- Integrale aanpak via gebiedsontwikkeling en -processen
- Bovenregionale afstemming en leren van elkaar

Leegstand biedt ook ruimte voor nieuwe ontwikkelingen
Er dient zich een aantal nieuwe opgaven en ontwikkelingen aan in de plattelandseconomie die kansen bieden voor hergebruik en sloop van agrarische bedrijfsgebouwen
- Energietransitie
- Biobased en circulaire economie
- Nieuwe agrofoodconcepten
- Broedplaats voor start-ups

Het Boerderijenfonds
Het Boerderijenfonds is een initiatief van stichting Agrarisch Erfgoed Nederland en is in 2020 van start gegaan als particulier fonds, waarvan het beleid van het fonds wordt uitgezet door het bestuur van stichting Boerderijenfonds. Het fonds werkt nauw samen met het Nationaal Restauratiefonds op het gebied van de financiële afhandeling van aanvragen, communicatie en kennisdeling.
De start van het fonds is mogelijk gemaakt door een bijdrage van 5 miljoen euro door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor de periode 2020-juli 2023. Naar verwachting kunnen in deze periode zo'n 25 tot 30 projecten worden ondersteund.

Missie
Doel van het fonds is het stimuleren van het behoud en gebruik van agrarisch erfgoed ter bevordering van een toekomstbestendig platteland.

Achtergrond
Tegelijkertijd staat Nederland voor grote maatschappelijke opgaven die verregaande invloed hebben op het landelijk gebied. Energietransitie, klimaatadaptatie, veranderingen in de landbouw, natuurbehoud en regionale bevolkingskrimp zullen het platteland sterk veranderen. Agrarisch erfgoed kan daarbij een waardevolle rol spelen door historische boerderijen nieuwe functies te geven.

Focus
Het Boerderijenfonds richt zich dan ook nadrukkelijk op projecten die een voorbeeld zijn van een waardevolle herbestemming van agrarisch erfgoed. Bij deze projecten is er oog voor de cultuurhistorische waarden van gebouwen, erf en landschap, ontstaat er meerwaarde door nieuwe (maatschappelijke) functies èn wordt de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit van gebouwen en erf verbeterd. Ook scoren deze projecten hoog op het gebied van zorgvuldige verduurzaming en is er draagvlak voor de plannen.

Kortom, projecten met een integrale aanpak krijgen de voorkeur. Het fonds kan particuliere eigenaren hierbij ondersteunen met kennis en een financiële bijdrage.

2.5.9. Rijksmonumentenregister

Het Rijksmonumentenregister bevat gegevens van alle rijksmonumenten van Nederland. Dat zijn monumenten die van nationale betekenis zijn. Op dit moment bevat het register 63.000 gebouwde en archeologische rijksmonumenten, waarvan het merendeel woonhuizen zijn.
De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed beheert het rijksmonumentenregister. Deze gegevens zijn: monumentnummer, beschermingsstatus, omschrijving, plaatselijke aanduiding (adres), kadastrale aanduiding (perceel), inschrijvingsgegevens en indien van toepassing complexnummer.

Een monument dat is ingeschreven in het register heeft de beschermde status vanaf de datum van inschrijving. Is de aanwijzingsprocedure van een monument nog niet afgerond dan heeft het een voorbeschermde status.

Voorwaarde voor het toekennen van subsidie of een lening in het kader van de Sim-regeling is dat het monument is ingeschreven in dit register.

Beeldbank
Daarnaast heeft de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed een digitale beeldbank. Via deze website kan iedereen foto's en tekeningen opzoeken, bekijken en (soms tegen een vergoeding) bestellen. Deze beeldbank ontsluit ongeveer een half miljoen afbeeldingen van erfgoed die de afgelopen 150 jaar zijn gemaakt.

2.5.10. Stads- en dorpsgezichten

Een beschermd stads- of dorpsgezicht is een gebied in een stad of dorp met een bijzonder cultuurhistorisch karakter. De bescherming is bedoeld om de cultuurhistorische identiteit van een gebied te behouden en in te zetten bij ontwikkelingen. Op dit moment zijn er in Nederland 472 van deze beschermde gebieden, waarvan een 50-tal in de provincie Limburg.

Historisch karakter
De beschermde stads- en dorpsgezichten zijn gebouwd of aangelegd voor de Tweede Wereldoorlog. De bescherming is bedoeld om ontwikkelingen van de stad of het dorp mede te laten plaatsvinden op basis van de historische kenmerken, zodat de ruimtelijke karakteristiek wordt voortgezet. Het gaat hierbij om de historische structuur en de samenhang van het gebied, en om het samenspel tussen bebouwing en open(bare) ruimtes. Dit moet een plek krijgen in planvorming en beleid.

Bestemmingsplan
De bescherming van een stads- en dorpsgezicht krijgt een plek in het bestemmingsplan van een gemeente. De directe omgeving van beschermde gezichten kan ook onderdeel zijn van het bijzondere karakter van het gebied, denk aan zichtlijnen of de beleving van een historisch stadssilhouet. Dit moet ook betrokken worden bij het opstellen van bestemmingsplannen. Sinds 2012 moeten gemeenten namelijk niet alleen voor beschermde stads- en dorpsgezichten, maar voor alle bestemmingsplannen rekening houden met de aanwezige cultuurhistorische waarden.

Aanwijzing
De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed kan namens de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap beschermde stads- en dorpsgezichten aanwijzen. In de beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg uit 2009 is besloten om dit niet meer te doen. Voor waardevolle gebieden van na de Tweede Werelderfgoed, de wederopbouwperiode, is namelijk ingezet op bestuurlijke afspraken met gemeenten. Bij het vaststellen van een bestemmingsplan voor een beschermd stads- of dorpsgezicht heeft de RCE geen rol. Dit is een bevoegdheid van de gemeenteraad en provincies controleren of dat goed gebeurt. Gemeenten kunnen de RCE bij planvorming wel om advies vragen, als het gaat om een verandering die van wezenlijke invloed is op het karakter van een beschermd stads- of dorpsgezicht.

Regelgeving
De aanwijzing van beschermde stads- en dorpsgezichten gebeurt op dit moment op grond van de Erfgoedwet. Maar deze gaat over naar de Omgevingswet, die naar verwachting in 2022 in werking treedt. In de Erfgoedwet worden beschermde gezichten beschreven als: 'Groepen van onroerende zaken die van algemeen belang zijn wegens hun schoonheid, hun onderlinge ruimtelijke of structurele samenhang dan wel hun wetenschappelijke of cultuurhistorische waarde en in welke groepen zich één of meer monumenten bevinden.' Nederland kent meer dan vierhonderd rijksbeschermde stads- en dorpsgezichten, het merendeel daarvan bestaat uit bebouwd gebied zoals oude stads- en dorpskernen en latere uitbreidingswijken, maar er zijn ook gezichten waar (onbebouwd) landelijk gebied deel van uitmaakt. Sinds 2012 worden er geen nieuwe beschermde gezichten aangewezen. Alle beschermde gezichten in Nederland zijn terug te vinden op de Kaart van beschermde stads- en dorpsgezichten.

Wat levert het op
Doel van de status is om de karakteristieke, ruimtelijke kwaliteit van een plek ook in de toekomst te handhaven. Dit wil niet zeggen dat het gebied in de tijd wordt bevroren; nieuwe ontwikkelingen blijven mogelijk. Bij ruimtelijke ingrepen moet wel zorgvuldig worden gekeken naar de bestaande kwaliteit en worden nieuwe ontwikkelingen daarop afgestemd. Stads- en dorpsgezichten worden beschermd via een speciaal 'beschermend bestemmingsplan' waarin de historisch-ruimtelijke kwaliteiten worden beschreven. Ook is er een omgevingsvergunning nodig om binnen een beschermd gezicht te (ver)bouwen of te slopen. De gebieden zijn vaak gewild om in te wonen en hebben een toeristische aantrekkingskracht.

Valkenburg aan de Geul heeft 3 van rijkswege beschermde stads- en dorpsgezichten: Oud-Valkenburg, Sint Gerlach en het historisch centrum van Valkenburg. Alle drie zijn ze in 1970 aangewezen. In de bestemmingsplannen is een vergunningplicht opgenomen voor het slopen en aanleggen in deze beschermde stads- en dorpsgezichten. De Welstandsnota geeft in deze gebieden richtlijnen met betrekking tot de cultuurhistorische waarden.

3. Provinciaal kader

3.1 Provinciaal archeologiebeleid
Limburg is de rijkste archeologische provincie van Nederland. Nieuwe provinciale beleidsvoornemens zijn vastgelegd in het Beleidsprogramma Archeologie 2020-2023: De kracht van archeologie.

Provinciale archeologische aandachtsgebieden
De Provincie Limburg heeft in maart 2008 besloten haar verantwoordelijkheid voor archeologie te gaan beperken tot waarden van provinciaal belang. Daartoe heeft ze een aantal zogenaamde archeologische aandachtsgebieden aangewezen. Dit zijn representatieve en relatief gave delen van de verschillende Limburgse cultuurlandschappen met een groot potentieel aan archeologische waarden.
De Provincie wil zich inzetten voor het behoud en onderzoek van archeologische waarden in deze gebieden. Het betreft zes soorten gebieden, verspreid over 16 verschillende gemeenten. Het uitgangspunt hierbij is niet de bescherming van het gehele aandachtsgebied. Het is immers niet van tevoren bekend welke waarden aanwezig zijn en waar de vindplaatsen exact liggen. Basisprincipe voor het beleid is een hoge kwaliteit van het archeologisch onderzoek. Omdat niet alle vindplaatsen even belangrijk zijn en niet alle waardevolle vindplaatsen behouden kunnen blijven, zullen in het gehele archeologische onderzoekstraject keuzes gemaakt moeten worden. Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen dus wel plaatsvinden in de geselecteerde gebieden, maar alleen als er in een vroegtijdig stadium adequaat archeologisch onderzoek wordt verricht. Er worden immers waarden verwacht die van provinciaal belang zijn.

De te hanteren ondergrenzen en onderzoeksmethoden voor archeologisch onderzoek zijn verwoord in hoofdstuk 8 en 9 van het Archeologisch Selectiedocument; Provinciale archeologische aandachtsgebieden.

In 2014 zijn de archeologische aandachtsgebieden verankerd in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL).

De gemeente Valkenburg aan de Geul heeft het Provinciale aandachtsgebied Via Belgica als onderdeel van het archeologie beleid opgenomen in het bestemmingsplan. Aan het attentiegebied zijn passende ondergrenzen en onderzoeksverplichtingen gekoppeld.

Kennisstand Limburgse archeologie
Op verzoek van het Beleidsplatform Erfgoed Limburg - een samenwerking van Limburgse gemeenten en Provincie - is een omvangrijke hoeveelheid beschikbare archeologische kennis samengevoegd. Dat heeft geleid tot drie publicaties die samen een actueel overzicht geven van de kennis per periode, per thema en per landschap. De publicaties heten Vroege prehistorie, Late prehistorie en Romeinse Tijd. Het initiatief voor deze zogenaamde actuele kennisstand komt voort uit de behoefte de omvangrijke kennis die in Limburg beschikbaar is, helder te documenteren én centraal te delen. Dit moet leiden tot efficiënter archeologisch onderzoek.

Via Belgica
'Via Belgica' is de door archeologen bedachte naam van een 400 kilometer lange Romeinse hoofdweg, die in de Romeinse tijd de Franse zeekust met het Duitse Rijnland verbond. Voor het beleefbaar en zichtbaar maken van deze Romeinse route heeft de provincie Limburg in 2005 de visie ‘Verleden op weg naar de toekomst’ opgesteld. Samen met partners wordt gewerkt aan projecten die hieraan bijdragen.
De weg liep - ten opzichte van de huidige landsgrenzen - dwars door Zuid-Limburg. De Via Belgica kwam bij Maastricht de grens over en vervolgde haar weg langs Meerssen, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal naar Heerlen en tenslotte Landgraaf. Bij Rimburg stak de Via Belgica de grens met Duitsland over. De route van de Via Belgica is te raadplegen op de site www.viabelgicadigitalis.nl. Gebruik van deze site op mobiele telefoon in het veld voert de gebruiker langs de ‘lieux de memoires’ van de Via Belgica in het huidige landschap. De toepassing richt zich op verschillende doelgroepen: jeugd, volwassenen en wetenschappers.

Via Belgica partners
De partners in het project zijn: provincie Limburg, Parkstad Limburg, Historisch Goud / Thermenmuseum en de gemeenten: Heerlen. Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Valkenburg a/d Geul, Voerendaal en Simpelveld. Voor het beleefbaar en zichtbaar maken van de Via Belgica hebben de partners in Rimburg (2008) een convenant afgesloten. De website is: www.viabelgica.nl.

Archeologisch depot voor bodemvondsten
Niet alle archeologische waarden kunnen in de bodem behouden blijven. De vondsten en de documentatie van de meeste officiële archeologische opgravingen in Limburg komen in beheer van het Provinciaal Depot voor Bodemvondsten. Dit depot is gehuisvest in de depotruimtes van het Centre Céramique te Maastricht. Het hier beheerde vondstmateriaal en het archeologisch archief kan door wetenschappers en andere geïnteresseerden op afspraak geraadpleegd worden. Een deel van het materiaal is doorgaand in bruikleen aan musea, archeologische onderzoeksinstellingen en tentoonstellingen. Veel topstukken zijn permanent te bezichtigen in het Limburgs Museum te Venlo.

De gemeente Valkenburg aan de Geul heeft in de periode 2014-2019 Via Belgica net als de andere convenantpartners, informatiemeubels geplaatst langs de route van de Via Belgica. rustbanken met infopanelen zijn op de Goudsberg en in het park van chateau Sint Gerlach geplaatst. Bij de Romeinse Katakomben is langs de weg een informatiepaneel geplaatst. Naast de provinciale weg in Houthem - Sint Gerlach is archeologisch onderzoek gedaan naar de weg. Daarbij zijn aanwijzingen gevonden dat de romeinse weg onder de provinciale weg aangetroffen zou kunnen worden. De romeinse weg kan ook via wandelingen worden beleefd. Naast de info via de website is daarvoor ook een boek uitgebracht met wandelroutes en informatie.

Evaluatie archeologisch onderzoek
Om richting en uitvoering te geven aan ons eigen archeologiebeleid en als hulpmiddel voor gemeenten bij het richting geven en uitvoeren van hun archeologiebeleid is het belangrijk om de bestaande situatie in beeld te hebben. Wat is al bekend van een gebied

aan archeologische kennis. Met enige regelmaat laten de provincie Limburg daarom zowel een kwalitatieve als een kwantitatieve analyse uitvoeren.

3.2 Monumentenbeleid
Limburg kent 5339 rijksmonumenten en bijna net zoveel gemeentelijke monumenten. Valkenburg aan de Geul heeft wel rijksmonumenten maar 9nog) geen gemeentelijke monumenten. Het monumentale erfgoed is een bron van kennis over het verleden en het inspireert ons bij nieuwe ontwerpopgaven.
De monumenten staan niet los van de boeiende achterliggende verhalen. Het monumentaal erfgoed zegt iets over identiteit, over wie we zijn, waar we vandaan komen en wat wij willen koesteren voor volgende generaties. De Provincie Limburg zet in op behoud van het Limburgs erfgoed. Monumenten verfraaien de omgeving. Er gaat een aantrekkingskracht van uit en een gevoel van trots. Ze trekken toeristen en verhogen het woongenot, en dragen op die manier bij aan het woon- en leefklimaat.

Bij de Provinciale inzet voor monumenten zijn de volgende uitgangspunten belangrijk:
- De waarde van het monument zelf (de zogenaamde intrinsieke waarde);
- Het verhaal dat het gebouw vertelt over onze provincie;
- Of het monument een duurzame (toekomstvast) functie of bestemming heeft;
- Wat het hoogst mogelijke maatschappelijk rendement is.

In hoeverre aan deze uitgangspunten wordt voldaan, bepaalt of de Provincie Limburg zich sterk maakt voor behoud of herbestemming van een monument. Daarbij is er niet alleen focus op het monument maar ook op zijn omgeving.

De Provincie Limburg wil dat bereiken door samenhang in aanpak. Monumenten zijn van ons allemaal. Ze kunnen alleen in stand gehouden worden door samenwerking, kennisdeling en het leggen van verbindingen.

Dit doet de provincie door te sturen op samenhang in ontwikkelingen op de terreinen natuur, toerisme, landschap en monumenten. Bovendien ziet zij toe op het leggen van verbindingen aan weerszijden van de grens. Zij zoekt actief de samenwerking op met belangenorganisaties zoals het Erfgoed Platfom Limburg en mede-investeerders in ons erfgoed zoals de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en het Nationaal Restauratie Fonds.

In het bijzonder stimuleert de Provincie Limburg:
- Participatie en inzet van vrijwilligers
- Gemeenten om gemeentelijk erfgoedbeleid te ontwikkelen
- Eigenaren zich in te zetten voor behoud en herbestemming van hun monument
- Soorten monumenten
- In het monumentenbeleid hebben we ook aandacht voor overige grote monumentale complexen, zoals industrieel erfgoed, boerderijen en kloosters. De tenderregeling is opengesteld voor deze categorieën van grote monumentale complexen.

Religieus erfgoed
Van de 307 rooms-katholieke en 23 protestantse kerken hebben er 200 de status van beschermd monument. Veel parochies en kerkelijke gemeenten staan er financieel gezien slecht voor en bijna 70% van de parochies kent een tekort in de exploitatie.
Leegstand vormt een grote bedreiging voor de kerken in Limburg. Voor de restauratie en herbestemming van kerken kiezen kiest de Provincie Limburg daarom voor een programmatische aanpak. Samen met het bisdom en de andere kerkgenootschappen in Limburg maken ze afspraken over de inzet van middelen, doelen en te bereiken resultaten met betrekking tot de restauratie van monumentale kerken. Dit laatste mogelijk in combinatie met een her- of nevenbestemming. Daarnaast richt de Provincie Limburg zich met de Monulisaregeling op het onderhoud van kerken om dure en ingrijpende restauraties in de toekomst voorkomen.

Financiering
Voor behoud en herbestemming van monumenten biedt de Provincie Limburg een aantal financiële instrumenten. Behoud van erfgoed lijkt een vanzelfsprekendheid, maar de daarvoor benodigde inspanning is dat niet:

Voor ondersteuning van restauraties wordt een Tenderregeling Restauratie opengesteld (zie 3.3.1 t/m 3.3.4). Het onderhoud aan een monument is namelijk vaak kostbaar, het gebruik ervan aan beperkingen gebonden (in vergelijking met een modern en meer eigentijds gebouw).
De Provincie Limburg onderzoekt de financiële mogelijkheden voor herbestemming: een nieuwe functie vinden is lastig, onder meer vanwege de dure exploitatie en hoge energielasten.
Via incidentele ondersteuning wil de Provincie Limburg inspelen op de actualiteit.
Naast financiën heeft de Provincie Limburg onder meer ook aandacht voor vakmanschap, zorg voor goede cultuurhistorische basisgegevens en ondersteuning van monumenteneigenaren met gemeenschappelijke tools voor restauratie en duurzaamheid.

Provinciaal adviesrecht
De Gedeputeerde Staten van Limburg hebben adviestaken die verricht mogen worden in het kader van het Besluit Omgevingsrecht (Art. 6.4 lid 1b). Gedeputeerde Staten kunnen zelf bepalen of (danwel in welke gevallen) zij van hun adviesrecht gebruik maken. De adviesrol van Gedeputeerde Staten met betrekking tot beschermde monumenten buiten de bebouwde kom blijft beperkt tot dezelfde gevallen als de adviesrol van de minister (zie ook 2.5.1 Beperking adviesplicht):

a. bij een aanvraag voor het afbreken van een beschermd monument of een deel daarvan (voor zover van ingrijpende aard);
b. bij een aanvraag voor het ingrijpend wijzigen van een beschermd monument of een belangrijk deel daarvan, voor zover de gevolgen voor de waarde van het beschermde monument vergelijkbaar zijn met de gevolgen van het geval, bedoeld in onderdeel a;
c. bij een aanvraag voor het reconstrueren van een beschermd monument of een belangrijk deel daarvan, waarbij de staat van het monument wordt teruggebracht naar een eerdere staat of een veronderstelde eerdere staat van dat monument;
d. bij het geven van een nieuwe bestemming aan een beschermd monument of een belangrijk deel daarvan.

In alle andere gevallen is toezending van de adviesaanvraag niet nodig.

3.2.1 Nadere subsidieregels klein Limburgs erfgoed en archeologie

Klein Limburgs Erfgoed
De Provincie Limburg vindt het belangrijk dat klein erfgoed in Limburg in stand wordt gehouden. Denk daarbij bijvoorbeeld aan wegkruizen, kappelen, bakhuizen, kalkovens enz. De Provincie stelt subsidie beschikbaar voor onderhoud of restauratie. Organisaties zoals bijvoorbeeld stichtingen en verenigingen, en natuurlijke personen kunnen deze subsidie aanvragen. De subsidie naast behoud van klein Limburgs erfgoed bedoeld om de cultuurhistorische betekenis hiervan uit te dragen. Afhankelijk van de inzet van het aantal vrijwilligersuren is het subsidiebedrag maximaal 75% van de subsidiabele kosten met een maximum van € 30.000,00 per project.

Archeologie:
Deze subsidieregeling is erop gericht om het archeologisch verhaal op een aansprekende wijze te ontsluiten of de zichtbaarheid/aanwezigheid van archeologie op aansprekende wijze te vergroten binnen de openbare ruimte. Afhankelijk van de inzet van het aantal vrijwilligersuren is het subsidiebedrag maximaal 75% van de subsidiabele kosten met een maximum van € 50.000,00 per project.

De uitvoering van voor beide regelingen dient plaats te vinden mede met inzet van vrijwilligers. Voor de huidige periode dient uiterlijk 15 december 2021 de aanvraag door de Provincie te zijn ontvangen.

De regeling kent een subsidieplafond dat aangeeft hoeveel geld er in totaal voor alle aanvragen beschikbaar is in een bepaalde periode. U vindt het in het actuele overzicht van de subsidieplafonds.

3.2.2 Nadere subsidieregels Restauratie Monumenten
De Provincie Limburg wil zoveel mogelijk monumenten voor de toekomst behouden zodat ook toekomstige generaties kunnen opgroeien met en genieten van de rijke Limburgse geschiedenis. Daarom willen ze de monumenten die dringend gerestaureerd moeten worden ondersteunen zodat eveneens een toekomstige economische, toeristische of maatschappelijke functie is gegarandeerd.

Voorwaarden om in aanmerking te komen voor deze subsidie zijn onder andere:

- Het gaat om de restauratie van een Rijksmonument of gemeentelijk beschermd monument, of gedeelte van het monument, met een dringende restauratieopgave. De noodzaak hiervoor moet blijken uit een actueel inspectierapport van Stichting Monumentenwacht Limburg.
- Het monument is gelegen in de Nederlandse provincie Limburg.
- De restauratie dient bij te dragen aan het behoud van de oorspronkelijke cultuurhistorische waarde van het monument en is erop gericht het monument te herstellen en daarbij de oorzaak van de ontstane schade weg te nemen.
- Het project moet startklaar zijn. Dat wil zeggen dat de vergunningen die nodig zijn voor het monument zijn verleend.
- De totale subsidiabele kosten van het project moeten minimaal € 62.500,00 te bedragen.
- Voor de volledige voorwaarden adviseren wij u naar de volledige tekst van de regeling te kijken.

Binnen deze regeling zijn twee tranches voor het indienen van een subsidieaanvraag van toepassing. In de eerste tranche moest de subsidieaanvraag uiterlijk 31 oktober 2020 zijn ontvangen door Gedeputeerde Staten. In de tweede tranche kan een subsidieaanvraag vanaf 1 maart 2021 worden ingediend en dient die uiterlijk 31 oktober 2021 te zijn ontvangen door Gedeputeerde Staten.
De subsidieregeling loopt tot 1 maart 2022. Voor deze regeling is een subsidieplafond ingesteld dat aangeeft hoeveel geld er in totaal voor alle aanvragen beschikbaar is in een tranche.

3.2.3 Nadere subsidieregels kerken
De Provincie Limburg wil kerkgebouwen, zijnde bijzonder religieus erfgoed, voor de toekomst bewaren. Daarom ondersteunt de Provincie de restauratie en/of de herbestemming van kerkgebouwen, eventueel in combinatie met de verbetering van de duurzaamheid en/of de verbetering van de toegankelijkheid ervan.

Deze subsidie is bedoeld voor (toekomstige) eigenaar van een kerk, die deel uitmaakt van het Kerkenprogramma Provincie Limburg 2020-2023.

Voorwaarden om een subsidie te kunnen krijgen zijn onder andere:

- Het gaat om de restauratie en/of herbestemming van een monumentale kerk of om de herbestemming van een beeldbepalende kerk.
- De restauratie en/of herbestemming van een kerk dient als project opgenomen te zijn in het Kerkenprogramma Provincie Limburg 2020-2023.
- Voor de restauratie van een monumentale kerk dient er sprake te zijn van een door een onafhankelijke deskundige vastgestelde bouwkundige noodzaak.
- Indien het project tevens betrekking heeft op de verbetering van de duurzaamheid van de kerk, dient er sprake te zijn van het treffen van energiebesparende maatregelen en/of maatregelen ter verbetering van het gebruikscomfort in de kerk.
- Indien het project tevens betrekking heeft op het verbeteren van de fysieke en publieke toegankelijkheid van de kerk, dient er sprake te zijn van maatregelen waardoor de kerk wordt voorzien van een toegankelijke entree voor mindervaliden en/of toiletten die tevens toegankelijk zijn voor mindervaliden, dan wel dient er sprake te zijn van maatregelen waardoor het toegangsportaal van de kerk veilig voor het publiek wordt opengesteld.

Deze subsidie kan tot 15 december 2023 moet de aanvraag zijn ontvangen. Er kan een maximaal subsidiebedrag van 60% van de totale subsidiabele kosten en maximaal € 600.000,00 per project. Ook hier is er sprake van een subsidieplafond dat aangeeft hoeveel geld er in totaal voor alle aanvragen beschikbaar is in een bepaalde periode.

3.2.4 Nadere subsidieregels Monulisa

Een bijzondere categorie van Rijksmonumenten zijn de gebouwen voor de openbare eredienst (ongeacht het geloof), molens en groene monumenten. Door dreigende leegstand en/of minder inkomsten wordt aan deze categorie monumenten extra aandacht gegeven. Om restauratie te voorkomen wil de Provincie Limburg het behoud van deze categorie monumenten in de provincie ondersteunen door in dit kader voor normaal onderhoud een subsidie te verstrekken. Dit is een aanvulling op een door het Rijk beschikte onderhoudssubsidie (Sim).

De rijkssubsidie voor onderhoud is onlangs verhoogd van 50% naar 60% van de van rijkswege vastgestelde subsidiabele onderhoudskosten. De provinciale subsidie voor normaal onderhoud van/aan monumenten wordt in deze subsidieregeling verlaagd naar 15% van de van rijkswege vastgestelde subsidiabele onderhoudskosten met een maximum van € 200.000,00. Voor (oude) rijksbeschikkingen met een van rijkswege vastgestelde subsidie van 50% geldt nog het percentage van 20% aan provinciale cofinanciering met een maximum van € 200.000,00.

De subsidieregeling is bedoeld voor personen en organisaties (bijvoorbeeld stichtingen en verenigingen) die eigenaar zijn van een monument, of officieel gezegd: die volgens zakelijk recht het genot hebben van het monument.

Voorwaarden om een subsidie te kunnen krijgen zijn onder andere:

- Er moet door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed al subsidie zijn verstrekt voor de subsidiabele kosten voor het normaal onderhoud van/aan het monument.
- Alleen de door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed aangemerkte subsidiabele kosten voor het normaal onderhoud van/aan het monument komen voor subsidie in aanmerking.

De subsidieregeling loopt tot 28 februari 2022. Voor die datum moet de aanvraag door de Provincie zijn ontvangen. Ook hier is een subsidieplafond ingesteld dat aangeeft hoeveel geld er in totaal voor alle aanvragen beschikbaar is in een bepaalde periode.

3.2.5 Project: Herbestemming Erfgoedensembles in Zuid-Limburg

In Nationaal Landschap Zuid-Limburg ligt het aantal monumenten per 1000 inwoners ver boven het landelijke gemiddelde. Samen met de bijbehorende omgeving (ensemble) bepalen deze in belangrijke mate onze ruimtelijke en maatschappelijke identiteit. Zuid-Limburg zou zonder haar watermolens, carréboerderijen, vakwerkhuizen en kastelen niet hetzelfde zijn. Verval van deze erfgoedensembles als gevolg van leegstand kan grote invloed hebben op de kwaliteit van het Zuid-Limburgse landschap.

Project

In opdracht van Provincie Limburg leidde het Gelders Genootschap in 2018 het project over leegstand en hergebruik van monumentale kastelen, buitenplaatsen, boerderijen en molens in het Nationaal Landschap Zuid-Limburg. Doel van dit project was te onderzoeken hoe de diverse stakeholders zoals eigenaren, overheden en marktpartijen meer sturing kunnen geven aan een versnelde herbestemming van monumentaal erfgoed in Nationaal Landschap Zuid-Limburg. Het project was een van hefboomprojecten van het 'Uitvoeringsprogramma Nationaal Landschap Zuid-Limburg' en werd mede mogelijk gemaakt door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en door Buitengoed Geul & Maas. De gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Meerssen, Nuth1 en Valkenburg aan de Geul, en de Stichting Limburgs Landschap deden mee met vijf complexe casussen: Groote Molen, Meerssen; Landgoed Schaloen, Valkenburg; Boerderij Op de Bies, Schimmert; Hoeve Dobbelsteynhof, Margraten; en Landgoed Goedenraad, Eys.

Onderzoek

Voor genoemde gemeenten is een analyse gemaakt van leegstand bij monumentale kastelen, boerderijen en molens. Het overgrote deel van de onderzochte leegstaande erfgoedensembles zijn boerderijen. Tegelijkertijd is de verwachting dat in de komende jaren meer monumentale boerderijen leeg komen te staan na bedrijfsbeëindiging. Het betreft vaak grote hoeves en carré-boerderijen, die moeilijk te herbestemmen zijn. Ook bij historische landgoederen komt leegstand voor, met name bij de bedrijfsgebouwen zoals boerderijen, en is voor veel families een knelpunt. Watermolens zijn een aparte categorie wegens hun diversiteit aan waarden (natuur, erfgoed, waterkwaliteit, waterberging, etc.) en soms tegengestelde belangen.

Herbestemming

Bij herbestemmen van genoemde erfgoedtypen is het essentieel dat de ensemblegedachte de basis vormt. Boerderijen, molens en kastelen zijn namelijk geen losstaande objecten. Het zijn erfgoedensembles: functioneel samenhangende ruimtelijke eenheden met een gedeelde geschiedenis. Dit zijn: de boerderij met bijgebouwen, erf, boomgaard, tuin en landerijen; de molen met molenaarsgebouw, waterloop, erf, boomgaard en molenbiotoop; het kasteel/ landhuis met bijgebouwen, tuin, park, bossen, landerijen, visvijvers en boomgaarden. Daarbij gaat het niet alleen om een fysiek, ruimtelijk ensemble, maar ook om de functionele samenhang tussen de objecten.

Instrumentenkoffer

Daarbij wordt geadviseert om te denken in vier primaire schaalniveaus:

1. Gebouwen,
2. Erfgoedensembles,
3. Landschappelijke Zone,
4. (EU)Regio.

Bij herbestemming is het verstandig op elk schaalniveau stil te staan bij kansen en knelpunten. De gebiedsgerichte en casusgerichte werkwijzer en de instrumentenkoffer geven invulling aan de initiële vraag van het project: hoe kunnen de diverse partijen meer sturing geven aan een versnelde herbestemming van groene erfgoedensembles in Nationaal Landschap Zuid-Limburg? In het instrumentenkoffer komen de volgende thema's aan bod:

1. Kennis ontwikkelen en verspreiden,
2. Beleidsruimte bieden voor goede ontwikkelingen,
3. Eigenaarschap & Gebruik,
4. Financieel (Subsidies & Fondsen), en
5. Verbinden & Verleiden van partijen.

Dit rapport is bedoeld ter inspiratie. Het herbestemmingsproces is complex en blijft maatwerk en mensenwerk.

3.3 Interbestuurlijk Toezicht
De Wet revitalisering generiek toezicht (hierna: Wrgt) trad in werking op 1 oktober 2012. De wet bracht belangrijke wijzigingen in het stelstel van interbestuurlijk toezicht (hierna: IBT), gericht op vereenvoudiging van dat stelsel. Vóór 2012 bestonden verschillende vormen van specifiek toezicht en fungeerden de vormen van generiek toezicht (schorsing & spontane vernietiging en indeplaatsstelling) als ultimum remedium voor die gevallen waarin geen vorm van specifiek toezicht voorhanden was.

Uitgangspunt van de wet RGT is vertrouwen; het vertrouwen dat een bestuurslaag zijn taken goed uitoefent. En dat de horizontale verantwoording - van gemeentebestuur aan gemeenteraad en van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten - op orde is. Daardoor kan het toezicht sober en terughoudend worden uitgevoerd. Verder geldt het uitgangspunt 'eenmalige uitvraag, meervoudig gebruik': gemeenten en provincies hoeven voortaan hun verantwoordingsinformatie dus nog maar één keer aan te leveren. Dit betekent voor vakdepartementen en rijksinspecties een verandering in rol en werkwijze.

Interbestuurlijk toezicht op gemeenten
Gemeenten hebben te maken met een toezichthouder per beleidsdomein. De provincie is de toezichthouder voor onder meer: ruimtelijke ordening, bouwen, milieu, huisvesting, monumenten en constructieve veiligheid van bouwwerken. Het interbestuurlijk toezicht is alleen gericht op de uitvoering van wettelijke medebewindstaken. Het is niet bedoeld om kwaliteit van de taakuitvoering te verbeteren. Ingrijpen gebeurt alleen als wettelijk vastgelegde medebewindstaken niet (juist) worden uitgevoerd. Of als besluiten in strijd zijn met het algemeen belang of het recht.

Dan kan de toezichthouder gebruikmaken van deze instrumenten:
Indeplaatsstelling bij taakverwaarlozing: als een gemeente of provincie een medebewindstaak verwaarloost, kan de toezichthouder die taak, op kosten van de gemeente, overnemen.
Schorsing en vernietiging: als gemeenten of provincies besluiten nemen die in strijd zijn met het recht of het algemeen belang, kan de Kroon deze besluiten schorsen en/of vernietigen. Dit gebeurt bij Koninklijk Besluit.
Om te bepalen of tot ingrijpen wordt overgegaan, doorloopt de toezichthouder een 'interventieladder'. Deze bestaat uit 6 stappen: van signaleren tot en met het definitief toepassen van het instrument.

Prestaties van gemeenten online voor verantwoording
Om te kunnen beoordelen of gemeenten aan de wettelijke vereisten voldoen, hebben toezichthouders informatie nodig. Zij kunnen hiervoor onder andere gebruikmaken van de website Waarstaatjegemeente.nl. Deze site bevat prestatie-indicatoren voor de horizontale verantwoording. Deze indicatoren geven informatie over de prestaties van gemeenten bij de uitvoering van hun wettelijke medebewindstaken. De interbestuurlijke toezichthouder dient zoveel mogelijk van deze informatie gebruik te maken. Het uitgangspunt is: eenmalige uitvraag, meervoudig gebruik.

3.4 Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014
Op 12 december 2014 zijn door Provinciale Staten het POL 2014 en de Omgevingsverordening Limburg 2014 vastgesteld. Ze zijn op 16 januari 2015 in werking getreden.

Cultuurhistorie in het POL 2014
Cultuurhistorie is in het POL benoemd als een provinciale kernkwaliteit. De provincie herbergt waardevol ruimtelijk erfgoed, met name monumentaal erfgoed en cultuurhistorische landschappen. Dit ruimtelijk erfgoed herbergt een deel van onze geschiedenis en is daardoor van invloed op de regionale identiteit.

De Provincie spreekt dan ook in het POL 2014 de ambitie uit voor behoud en versterken van de kenmerkende kwaliteiten en afwisseling van het landschap, in combinatie met het ruimte bieden aan ontwikkelingen die bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit en identiteit van dat landschap. Ruimtelijke kwaliteit zien zij hierbij als de goede functie op de goede plek op de goede manier ingepast in de omgeving. Zij willen de geschiedenis van Limburg samenhangend in de ruimte zichtbaar houden en daarmee een aantrekkelijk woon-, leef- en vestigingsklimaat bieden. Daarom streeft de Provincie Limburg naar duurzaam gebruik van erfgoed in onderlinge samenhang met de ruimte.

In de goudgroene en zilvergroene natuurzone, de bronsgroene landschapszone en het Nationaal Landschap Zuid-Limburg spelen veel gemeentegrensoverschrijdende doelen en overlappen talrijke van provinciaal belang zijnde aspecten. Vandaar dat de Provincie in deze gebieden haar regieverantwoordelijkheid zal nemen en partijen actief (financieel en procesmatig) zal ondersteunen bij het coördineren en uitvoeren van de noodzakelijke maatregelen. Hier is de rol dan regulerend (vooral goudgroene natuurzone), regisserend en stimulerend. Specifiek voor bronsgroene landschapszone en het Nationaal Landschap Zuid-Limburg geldt aanvullend een beperkte regulerende rol (motiveringsplicht omgang kernkwaliteiten via Omgevingsverordening). De rol van de Provincie in het buitengebied is primair faciliterend en stimulerend.

3.5 Provinciale Omgevingsvisie
Op 1 juli 2022 treedt de nieuwe Omgevingswet in werking. In dat kader moeten de Provincies een eigen omgevingsvisie opstellen.
De omgevingsvisie van de Provincie Limburg wordt een strategische en lange termijn (2030-2050) visie op de fysieke leefomgeving en beschrijft onderwerpen zoals wonen, infrastructuur, milieu, water, natuur, landschap, bodem, ruimtelijke economie, luchtkwaliteit en cultureel erfgoed. Daarnaast worden ook de aspecten gezondheid en een gezonde leefomgeving in de Omgevingsvisie meegenomen. In de Omgevingsverordening legt de Provincie regels vast voor onder meer natuur, milieu, (grond-)water, ontgronding, wegen, ruimte (verstedelijking, woon- en werklocaties, agrarische bedrijven).

Planning
Het huidige Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL 2014) vormt deels het vertrekpunt voor de Omgevingsvisie. Het proces van het opstellen van de Omgevingsvisie kent een aantal fasen. In al deze fasen bereiden we de Omgevingsvisie samen met onze regionale

partners voor. De Provinciale Ontwerp Omgevingsvisie is van 7 september t/m 18 oktober 2020 terinzage gelegd en wordt in februari 2021 gepubliceerd. De Provinciale Omgevingsverordening wordt op 1 januari 2022 gepubliceerd.

4. Gemeentelijk kader

Cultuurhistorie en ruimtelijke kwaliteit in de Intergemeentelijke structuurvisie
Streefbeeld voor de lange termijn is een visueel-ruimtelijk aantrekkelijk buitengebied dat bijdraagt aan de leefbaarheid en het welzijn van de bevolking en de beleving door toeristen en recreanten. De daarin gelegen cultuurhistorische elementen vormen één geheel met de landschappelijke omgeving. De grotere solitaire cultuurhistorisch waardevolle bebouwingseenheden en clusters van kleinere eenheden dragen bij aan de identiteit en de diversiteit van het buitengebied. Het behoud van de karakteristiek en de waarden wordt bereikt door het tegengaan van verloedering en het behoud van de bestaande dan wel het verkrijgen van een nieuwe functie.

Bebouwing in het buitengebied dient primair te worden aangewend voor functies die daarin thuishoren. Ter bescherming van de waarden van cultuurhistorische bebouwing, wordt de mogelijkheid gegeven deze ook voor andere functies aan te wenden, dan waar deze oorspronkelijk voor bedoeld was. Uitgangspunt daarbij is, dat de nieuwe functie niet conflicterend is met de omgeving en de karakteristiek van de bebouwing niet wezenlijk wordt aangetast. Bij individuele bebouwing (nieuwbouw, verbouw en aanbouw) van of bij cultuurhistorische bebouwing in het buitengebied zullen randvoorwaarden worden gesteld aan streekeigenheid, materiaalgebruik sloop van niet passende bebouwing, alsmede aan de inpassing van de bebouwing binnen de omgeving. De ruimtelijke kwaliteit die van het totaalbeeld uitgaat, bepaalt in belangrijke mate de mogelijkheden die worden gegeven aan hergebruik van karakteristieke en monumentale bebouwing. Het zal hierbij veelal maatwerk dienen te betreffen. De te formuleren eisen zullen wat betreft het buitengebied onder andere betrekking hebben op het herstel en ontwikkeling van doorlopende groenstructuren (waaronder beken en beekdalen) en het herstel van en respect voor zichtlijnen naar historische gebouwen en naar het landschap. Gebruik dient te worden gemaakt van landschappelijke gegevenheden als het terreinreliëf, het watersysteem, en de diverse waardevolle landschapselementen als ontwerpopgave. Daarbij dient te worden aangesloten bij en gebruik te worden gemaakt van historisch gegroeide stedenbouwkundige structuren.

Waardevolle gebouwen en elementen, worden zoveel als mogelijk gehandhaafd en beschermd. Speciale aandacht in het beleid is er voor de grotere solitaire eenheden als kastelen, kloosters en watermolens, vanwege de grote betekenis hiervan voor de beeldvorming en de beleving van het gebied. Behoud van de bebouwing en realiseren van nieuwe passende functies zal met de ter beschikking staande middelen worden ondersteund.

Van de dertien beschermde dorpsgezichten maken er 9 volledig deel uit van het buitengebied buiten de rode contour. Het betreft Plaat-Diependal, Kuttingen-Terziet, Helle, Schweiberg-Höfke (Gulpen-Wittem), Camerig-Cotessen, Lemiers, Mamelis, Raren (gemeente Vaals), Oud Valkenburg (Valkenburg a/d Geul). Het beschermd dorpsgezicht Sint Gerlach (Valkenburg a/d Geul) ligt deels binnen, deels buiten de rode contour. Voor de beschermde dorpsgezichten geldt de regelgeving ingevolge de Monumentenwet, het planologisch regime volgens de voor die beschermde dorpsgezichten geldende bestemmingsplannen en het beleid op basis van de geldende monumentennota's van de betreffende gemeenten. Getracht wordt om waar mogelijk in de structuurvisieperiode de landschappelijke omgeving van de beschermde dorpsgezichten meer in overeenstemming te brengen met de waarden ervan, waardoor een beter bij elkaar passend geheel ontstaat (gkm).

Bij het plegen van ingrepen van enige betekenis, zoals nieuwbouw op onbebouwd terrein, zullen de archeologische belangen in de planontwikkeling dienen te worden betrokken. Daarbij dient te worden uitgegaan van de regelgeving die op provinciaal niveau is geformuleerd op basis van de inhoud van het Verdrag van Malta en het beleid zoals opgenomen in de gemeentelijke archeologische beleidskaarten van Vaals en Valkenburg aan de Geul en de provinciale archeologische beleidskaarten voor Gulpen-Wittem. Omdat in het buitengebied nagenoeg niet gebouwd mag worden, zullen dergelijke ingrepen relatief weinig voorkomen. Vertrekpunt is de geldende verwachtingswaarde volgens de gemeentelijke (dan wel provinciale) archeologische verwachtingswaardenkaarten. Benodigde onderzoeken zullen worden uitgevoerd op basis van de verwachtingswaarde van locaties. Waar nodig zal nader onderzoek worden verricht. Uitgangspunt van de 3 gemeenten is de zichtbare archeologische objecten beter te ontsluiten, zonder dat het risico wordt vergroot van verlies van waarden van deze objecten. Voor ondergrondse objecten kan worden beschreven welke waarden aanwezig zijn. Hierbij worden mogelijkheden gezien voor de koppeling van educatieve en toeristisch-recreatieve doelen, bijvoorbeeld door het opnemen in fiets- en wandelroutes. Voor de geologische monumenten binnen het plangebied geldt een vergelijkbaar beleid, gericht op behoud en ontsluiting.

4.1 Gemeentelijk erfgoedbeleid
In het kader van de heroriëntering ruimtelijke ordening krijgt een gemeente steeds meer eigen verantwoordelijkheid bij ruimtelijke ontwikkelingen. Gemeentelijk erfgoedbeleid omvat meer dan alleen het uitvoeren van rijkstaken. Er zijn instrumenten voorhanden voor uitvoering van goed erfgoedbeleid. Denk bijvoorbeeld aan een eigen erfgoedverordening, het bestemmingsplan, de inzet van de monumentencommissie/commissie ruimtelijke kwaliteit, de invulling van de financiële paragraaf (bijv. onderhouds en restauratiesubsidie) en de samenwerking met andere beleidsterreinen (bijv: toerisme, duurzaamheid).

4.1.1 Archeologiebeleid
Een gemeente heeft veel beleidsruimte om een eigen invulling te geven aan archeologische monumentenzorg. Om een goed archeologisch beleid te kunnen formuleren is het echter wel belangrijk om inzicht te hebben in het archeologisch erfgoed van een gemeente. Daarvoor is het noodzakelijk om een gemeentelijke archeologische verwachtingskaart te laten maken.

Archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart
De term verwachtingskaart heeft oorspronkelijk alleen betrekking op een kaart waar alleen de tréfkans op archeologische waarden staat aangegeven. In de gemeentelijke archeologische praktijk is het echter gebruikelijk geworden om deze term te gebruiken voor een kaart waarop zowel staat waar zich de bekende archeologische waarden bevinden (archeologische monumenten en vindplaatsen) en waar het waarschijnlijk is dat

er archeologische waarden bevinden (hoge trefkans op het aantreffen van archeologische waarden). Zo'n gedetailleerde kaart geeft voor het grootste deel geen absolute zekerheid over de aan- of afwezigheid van archeologische vindplaatsen, maar is een hulpmiddel bij de uitwerking van het archeologisch beleid, meestal op perceelsniveau.

Op grond van deze kaart kan dan een archeologisch beleid worden vastgesteld: welk archeologisch (voor-)onderzoek moet waar gebeuren. Dit leidt dan uiteindelijk tot een gemeentelijke archeologische beleidsadvieskaart. Het betrekken van archeologische beleidsadvieskaarten in de besluitvorming en het op basis hiervan vroegtijdig verrichten van archeologisch vooronderzoek garandeert een volwaardige afweging van archeologische belangen. Om doelgerichte schatgraverij te voorkomen, is terughoudendheid bij het verstrekken van informatie aan niet-belanghebbenden verstandig. De meeste kaarten zijn niet geschikt voor publieksdoeleinden.

De gemeente Valkenburg aan de Geul heeft in 2009 gemeentelijke archeologiebeleid vastgesteld. Dit is gebeurd op basis van de beleidsnota: 'Verleden met Toekomst een Archeologische beleidskaart en Groevenbeleidskaart voor Valkenburg aan de Geul'. Dit archeologiebeleid is in 2010 en 2012 in de bestemmingsplannen geïmplementeerd.

4.1.2 Cultuurhistoriebeleid
Volgens het Besluit ruimtelijke ordening is de gemeente verplicht om in de toelichting van het bestemmingsplan een gemotiveerde beschrijving op te nemen van de wijze waarop rekening gehouden is met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden (gebouwd erfgoed, archeologie en cultuurlandschap). Hierbij gaat het om zowel beschermde als niet formeel beschermde objecten en structuren. Dit betekent dat de gemeente een analyse moet maken van de cultuurhistorische waarden in het plangebied en daar conclusies aan verbindt die in een bestemmingsplan verankerd worden. Met de ingang van de Omgevingswet in 2022 wordt de verplichting uit het Bro opgenomen in het in het Bkl art. 5.72 lid 1: 'In een omgevingsplan wordt rekening gehouden met het behoud van cultureel erfgoed, met inbegrip van bekende of aantoonbaar te verwachten archeologische monumenten'.

Cultuurhistorisch onderzoek
Cultuurhistorisch onderzoek is onderzoek naar de ontstaansgeschiedenis en de monumentale waarde van erfgoed. Een onderzoeker gaat op zoek naar het oorspronkelijke ontwerp en de wijze waarop en waardoor het erfgoed door de tijd heen is veranderd. Een onderzoeker analyseert, interpreteert en waardeert het rijksmonument met behulp van kennis en informatie. Een cultuurhistorisch onderzoek geeft inzicht in de oorspronkelijke verschijningsvorm, de veranderingen die in de loop der tijd zijn doorgevoerd en de monumentale waarde van de verschillende onderdelen en tijdlagen die nu nog aanwezig zijn.

Cultuurhistorisch onderzoek kan betrekking hebben op verschillende soorten erfgoed, zoals archeologie, cultuurlandschap, museale collecties, stedenbouwkundig, groen en gebouwd erfgoed. Ieder erfgoedveld heeft zijn eigen onderzoeksmethode. Voor gebouwd en groen erfgoed wordt gebruik gemaakt van de richtlijnen bouw-, kleur- en tuinhistorisch onderzoek.

In de vigerende bestemmingsplannen van de gemeente Valkenburg aan de Geul uit 2010 en 2012 is destijds het archeologiebeleid geïmplementeerd, maar nog geen beleid voor gebouwde en landschappelijke cultuurhistorische waarden. Deze verplichting werd pas op 1 oktober 2012, dus na de vaststelling van deze bestemmingsplannen, opgenomen in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). In 2015 is de gemeente Valkenburg aan de Geul gestart met het inventariseren, beschrijven en waarderen van het gebouwde en landschappelijke culturele erfgoed binnen de gemeentegrenzen.

4.1.3 Monumentenbeleid
Ook op het gebied van monumentenzorg komen er steeds meer taken bij gemeenten terecht. Een gemeente zal over een eigen monumentenbeleid móeten, maar ook willen beschikken. Daaruit blijkt immers dat zij alle belangen heeft gezien en afgewogen.
Om een goede afweging van het monumentenzorgbelang te kunnen maken is het belangrijk om te beschikken over:

1) (een) ambtena(a)r(en) die voldoet(n) aan de VTH-kwaliteitscriteria 2.2 en/of een eigen bouwhistoricus (personele invullling);
2) een gemeentelijk monumentenbeleid;
3) een erfgoedverordening;
4) eigen gemeentelijke monumenten;
5) eigen gemeentelijke subsidieregeling voor monumenten.

De beleidsmedewerker Cultureel Erfgoed van het team Openbare Ruimte heeft de opleiding Bouwhistorie en Restauratie aan de Hogeschool Utrecht afgerond. De gemeente Valkenburg geeft daarmee invulling aan de kwaliteitscriteria 2.2. v.w.b. het opleidingsniveau van de erfgoedambtenaar.
De gemeente beschikt over een gemeentelijke Monumentenverordening uit 2006 waarin de verplichte inschakeling van de monumentencommissie is geregeld. Deze gemeentelijke monumentenverordening voorziet niet in de mogelijkheid om gemeentelijke monumenten aan te wijzen. Met regelmaat heeft de gemeente Valkenburg aan de Geul subsidie voor onderhoud en restauratie van monumenten beschikbaar gesteld. Voor het laatst deed zij dat in 2019 toen door de gemeenteraad € 150.000,- voor dit doel vrij werden gemaakt. Hiervan resteert voor 2021 en verder € 44.607,-. Daarnaast is er voor subsidies een bedrag van ca. € 72.000,- beschikbaar in de investeringsreserve monumenten.

4.2 Bevoegd gezagrol
4.2.1 AMZ-cyclus
De Wet op de archeologische monumentenzorg beoogt dat al bij de planvoorbereiding wordt gekeken naar hetgeen over de archeologie bekend is, of verwacht mag worden in het betrokken gebied. In de fase van de feitelijke vormgeving van plannen kunnen, door het uitvoeren van archeologisch vooronderzoek, die gegevens verder verfijnd en in kaart gebracht worden. Daarom is door middel van deze wet vastgelegd dat aanvragers van een RO-procedure door de bevoegde overheid verplicht kunnen worden gesteld om een archeologisch rapport te overleggen. Hierin dient de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord in voldoende mate te zijn vastgesteld.

Burgemeester en wethouders kunnen in het belang van de archeologische monumentenzorg vragen een rapport over te leggen waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate is vastgesteld als:

- er een bestemmingsplan of beheersverordening wordt vastgesteld: de gemeenteraad houdt bij de bestemming van de in het plan begrepen grond rekening met de in de grond aanwezige dan wel te verwachten monumenten (artikel 38a MW 1988);
- er in het bestemmingsplan een omgevingsvergunning voor een aanlegactiviteit verplicht is gesteld (artikel 39, eerste lid MW 1988);
- als een omgevingsvergunning voor een sloopactiviteit betrekking heeft op een bouwwerk in een beschermd stads- of dorpsgezicht (artikel 41, tweede lid MW 1988);
- in het bestemmingsplan is bepaald dat de aanvrager van een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit een rapport dient over te leggen (artikel 40, eerste lid MW 1988);
- iemand een ontheffing of een projectbesluit aanvraagt, in geval van een projectbesluit naar het oordeel van de gemeenteraad (artikel 41 eerste lid MW 1988).

Vigerende bestemmingsplan
Of een archeologisch rapport overlegd moet worden, blijkt uit de planvoorschriften van het vigerende bestemmingsplan (gebaseerd op het vastgestelde archeologisch beleid van de gemeente). Hierin staat voorgeschreven in welke gevallen er een archeologisch (vóór)onderzoek noodzakelijk is. Is er sprake van een ontheffing of projectbesluit, dan hoeft hier niets over in het vigerende bestemmingsplan te staan, maar kan men zich baseren op het vastgestelde archeologisch beleid van de desbetreffende gemeente (artikel 41 MW 1988).

Het overleggen van een rapport
Het overleggen van een rapport betekent in de praktijk dat de vergunningaanvrager archeologisch vooronderzoek moet laten uitvoeren. Dat onderzoek bestaat uit vier stappen, namelijk een bureauonderzoek, verkennend booronderzoek, karterend booronderzoek en vervolgens waarderend onderzoek.

Bureauonderzoek
Het bureauonderzoek dient in de eerste plaats aan te geven wat het verwachte effect van de geplande ingrepen is op de archeologische waarden in het plangebied. Het heeft tot doel om aan de hand van bestaande gegevens informatie te verwerven over bekende en/of verwachte archeologische waarden (zie voor het proces de Archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart). Aan de hand van dit onderzoek kan een 'gespecificeerde archeologische verwachting' voor een bepaald gebied worden opgesteld, waarin wordt aangegeven welke typen archeologische vindplaatsen precies worden verwacht en wat de kenmerken zijn aan de hand waarvan deze zijn op te sporen.

Het verkennend onderzoek
Het verkennend onderzoek bestaat uit een verkennend booronderzoek. Doel van dit onderzoek is het aanvullen van de gespecificeerde verwachting zoals die in het voorgaande bureauonderzoek is geformuleerd. In de praktijk wordt het verkennend onderzoek regelmatig gecombineerd met het bureauonderzoek.

Het karterend onderzoek
Met een karterend onderzoek wordt bepaald of archeologische sporen en resten aanwezig zijn. Deze onderzoeksstap heeft samen met het waarderend veldonderzoek als doel om de gespecificeerde verwachting te toetsen.

Het waarderend onderzoek
Het waarderende onderzoek wordt meestal uitgevoerd in de vorm van het graven van proefsleuven. In een Programma van Eisen (PvE) worden de richtlijnen en voorwaarden vastgelegd op grond waarvan dit onderzoek moet worden uitgevoerd. Vervolgens wordt conform het PvE de archeologische vindplaats gewaardeerd. Het waarderend onderzoek heeft als doel om de aard, omvang, datering, gaafheid, conservering en inhoudelijke kwaliteit van de archeologische vindplaats vast te stellen.

Vervolgstappen
Na elke stap moet blijken of een vervolgstap in het vooronderzoek nodig is. Op grond van een bureauonderzoek kan bijvoorbeeld al blijken dat er geen archeologische waarden aanwezig zijn of dat de kans op de aanwezigheid ervan erg gering is. Het vooronderzoek wordt dan al afgebroken, maar het kan ook voorkomen dat alle stappen van het vooronderzoek moeten worden gezet. De vergunningaanvrager dient dus in dat geval een rapport te overleggen met daarin de resultaten van een waardestellend onderzoek.

De gemeente Valkenburg werkt sinds de vaststelling van het gemeentelijke archeologiebeleid in 2009 volgens de AMZ-cyclus. Rapporten van archeologische onderzoeken worden, conform de richtlijnen van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) beoordeeld door een senior archeoloog. Deze senior archeoloog is onafhankelijk en wordt extern ingehuurd.

4.2.2 Instandhoudingsplicht
In de Erfgoedwet is een artikel over de instandhoudingsplicht opgenomen. Deze plicht houdt in dat een eigenaar er zorg voor draagt dat zijn of haar rijksmonument zodanig onderhouden wordt dat het behoud ervan gewaarborgd is. De plicht is een codificatie van eerdere uitspraken van de rechter.

Wanneer verzaking instandhoudingsplicht?
Een eigenaar voldoet niet aan de instandhoudingsplicht als:
- de specifieke onderhoudstermijn van een onderdeel van het monument (bijvoorbeeld dak, constructie, schilderwerk) aantoonbaar verlopen is,
- de eigenaar langdurig nalaat om noodzakelijk onderhoudswerk te verrichten;
- en deze situatie leidt tot verval van onderdelen en/of bouwdelen waardoor de instandhouding van het rijksmonument niet gewaarborgd is.

Het maakt niet uit of de verwaarlozing opzettelijk of onbewust gebeurt.

Bevoegd gezagrol gemeente

De instandhoudingsplicht is voor gemeenten als bevoegd gezag een expliciet handvat om met eigenaren in gesprek te gaan. Een gemeente kan een eigenaar op basis van de plicht bijvoorbeeld aanspreken op een niet onderhouden en kapot dak, dat weer en wind vrij spel geeft, waardoor het rijksmonument verder wordt aangetast. Zo nodig kunnen gemeenten via het bestuursrecht en/of via het strafrecht handhavend optreden om het noodzakelijk onderhoud af te dwingen. De wetgever heeft ervoor gekozen dat niet voldoen aan de instandhoudingsplicht ook een strafbaar feit is waarvan aangifte kan worden gedaan.

Deze handhaving moet proportioneel zijn. Dit houdt in dat de gemeente niet moet wachten tot het moment waarop instandhouding alleen nog te realiseren is met een alomvattende restauratie, maar zij hoort ook niet bij elk ontbrekend likje verf bij de eigenaar op de stoep te staan.

Gemeentelijke monumenten
De instandhoudingsplicht heeft betrekking op rijksmonumenten. Het beleid van veel gemeenten voor gemeentelijke monumenten is rechtstreeks op dat voor rijksmonumenten geïnspireerd. Zo is in de Model Erfgoedverordening uit 2016 van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) een instandhoudingsplicht voor gemeentelijke monumenten en een strafbepaling opgenomen. De Rijksdienst heeft een *Handreiking instandhoudingsplicht* voor gemeenten gepubliceerd. De handreiking gaat dieper in op de instandhoudingsplicht, wanneer een eigenaar voldoet aan de plicht en geeft een stappenplan voor de preventie en handhaving van de plicht.

Omgevingswet
Een vergelijkbaar artikel over instandhouding wordt opgenomen in de uitvoeringsregels op grond van de Omgevingswet. Wanneer deze wet in werking treedt, neemt deze de rol van het artikel in het overgangsrecht van de Erfgoedwet over.

De gemeente Valkenburg aan de Geul heeft nog geen gebruik hoeven te maken van deze vrij nieuwe bevoegdheid om handhavend op te treden in het kader van de instandhoudingsverplichting voor rijksmonumenten. De gemeente heeft (nog) geen gemeentelijke monumenten en daardoor ook geen instandhoudingsverplichting in de monumentenverordening opgenomen.

4.2.3 PvE
Voorafgaand aan zogenaamde ‘gravende’ onderzoeken (proefsleuvenonderzoek, archeologische begeleiding en opgraving) dient volgens de KNA een Programma van Eisen (PvE) te worden opgesteld. Voorafgaand aan een bureau- en/of booronderzoek wordt meestal geen Programma van Eisen opgesteld, maar volstaat een plan van aanpak (PvA). In een PvE staan aanvullende voorwaarden en eisen waaraan een archeologisch onderzoek moet voldoen. In het PvE kan de bevoegde overheid publiekrechtelijke eisen stellen met betrekking tot de wetenschappelijke eisen en eisen aan toestemming, vergunning, informatie en wijzigingen. Een PvE dient tevens als handvat om offertes aan te vragen en/of een opdracht uit te zetten.

PvE verbinden aan vergunning of ontheffing/projectbesluit
De verplichting om een PvE te maken kan als voorschrift aan een vergunning (mits dit is voorgeschreven in het bestemmingsplan art. 39 en 40 Monumentenwet) of ontheffing/projectbesluit (art. 41 Monumentenwet) worden verbonden. Volgens de KNA is het wenselijk dat een PvE voor een opgraving als een dergelijk voorschrift fungeert. De uitgangspunten en voorwaarden voor de opgraving worden daarmee gedragen in een publiekrechtelijk besluit. De gemeente heeft het PvE daarmee dus goedgekeurd.

Goedkeuring B&W
Het college van B&W is niet verplicht goedkeuring te geven aan een PvE, omdat een PvE immers door de KNA wordt voorgeschreven (géén publiekrechtelijke verplichting). Ten behoeve van een deugdelijke monumentenzorg is goedkeuring door het college echter wel wenselijk. Het college legt immers aan de vergunningaanvrager ook de verplichting op archeologisch onderzoek te laten uitvoeren.
Voor de uitvoerder van archeologisch onderzoek is goedkeuring van het PvE echter niet vrijblijvend. De uitvoerder dient zich namelijk bij het doen van opgravingen te houden aan de normen die in de archeologische beroepsgroep gelden voor het doen van opgravingen (BAMZ art. 24, lid 1), en kan dus alleen archeologisch veldwerk doen indien eerst goedkeuring is verkregen. Is geen goedkeuring verkregen van het college dan moet de uitvoerder van het onderzoek volgens de KNA het PvE laten goedkeuren door een gemeente- of provinciaal archeoloog (stap 2). Heeft de gemeente geen (regio-)archeoloog, dan moet de uitvoerder het PvE laten goedkeuren door een onafhankelijk en daartoe bekwaam (senior-)archeoloog (stap 3).
Het verkrijgen van goedkeuring op basis van stap 2 of stap 3 is geen publiekrechtelijk besluit. Goedkeuring roept immers geen juridische rechten of plichten in het leven. Natuurlijk ontstaat er wel een rechtsgevolg als een PvE aan een ontheffing of vergunning wordt verbonden. De goedkeuringsvereiste op basis van stap 2 of stap 3 kan worden gezien als een collegiale toets om daarmee zoveel als mogelijk de kwaliteit van onderzoek te borgen indien het college het PvE niet in een rechtstreeks besluit voorschrijft.

In de regio Heuvelland is door de gemeenten een format voor een PvE ontwikkeld dat archeologische bureau’s op weg helpt om een PvE op te stellen dat past bij de voor het Heuvelland typische archeologisch verwachting.

4.2.4 Archeologische toevalsvondsten
Archeologie bevindt zich grotendeels in de bodem en is daarmee niet zichtbaar. En hoewel bepaalde landschapselementen of (statistische) extrapolatie van eerdere vondsten de aanwezigheid van archeologische waarden kunnen indiceren, zeker is dat pas na een concrete vondst. Dat betekent dat onverwachte vondsten – waaronder soms zeer substantiële – nooit zijn uit te sluiten. Tijdens bouw- en andere werkzaamheden kan het voorkomen dat men stuit op een archeologische vondst. Wanneer er geen sprake is van een officiële opgraving, spreken we over een toevalsvondst.

Het begrip archeologische toevalsvondst
Het begrip archeologische vondst wordt hier gebruikt volgens de definitie van art. 1.1 van de Erfgoedwet. Dit betreft een overblijfsel, voorwerp of ander spoor van menselijke

aanwezigheid in het verleden afkomstig van een archeologisch monument. Een kanttekening die hierbij geplaatst kan worden is dat de archeologische vondsten die aangetroffen worden bij het bewust zoeken naar archeologische vondsten (zoals bijvoorbeeld bij metaaldetectie gebeurt) niet tot toevalsvondsten gerekend kunnen worden. Dit betreft in feite "zonder certificaat [...] handelingen [...] verrichten met betrekking tot het opsporen, onderzoeken of verwerven van cultureel erfgoed of onderdelen daarvan" en dit is verboden (art. 5.1 Opgravingsverbod, sub 1 Erfgoedwet).

Vondstmeldingen
Voor toevalsvondsten bestaat een meldingsplicht (Erfgoedwet art. 5.10 Archeologische toevalsvondst, sub 1): “Degene die anders dan bij het doen van opgravingen een vondst doet waarvan hij weet dan wel redelijkerwijs moet vermoeden dat het een archeologische vondst betreft, meldt dit zo spoedig mogelijk bij Onze minister.”

Het doel van de meldingsplicht is onder andere om de informatie over het bodemarchief in het landelijke Archeologische Informatiesysteem (Archis3) up-to-date te houden. Daarvoor dient de toevalsvondst aangemeld te worden bij de provincie of de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed die daarvoor een digitaal formulier heeft ontwikkeld: het Vondstmeldingsformulier. Deze vondstmeldingen worden door de afdeling Kennisuitwisseling Cultuurhistorische Informatie verwerkt: er wordt gekeken of ze compleet zijn en vervolgens worden ze als waarnemingen in Archis3 geplaatst.

De gerechtigde tot een archeologische vondst (vinder en/of eigenaar grond) is gehouden de vondst gedurende zes maanden ter beschikking te houden of te stellen voor wetenschappelijk onderzoek (Erfgoedwet artikel 5.10 sub 2). Hieruit vloeit voort dat het niet is toegestaan om een vondst te vernietigen. De meldingsplicht biedt de minister de mogelijkheid om na te denken over het eventueel toepassen van zijn bevoegdheid om bij schade of dreigende schade aan monumenten voorschriften te geven met betrekking tot de uitvoering van het werk dat die schade dan wel dreiging veroorzaakt of te gelasten dat het werk wordt stilgelegd (artikel 56 Monumentenwet 1988). In de praktijk zal dit alleen plaatsvinden bij toevalsvondsten van nationaal belang, zie hieronder: Stilleggen van de bouw of sloop.

Is de archeologische toevalsvondst behoudenswaardig?
Het overheidsorgaan dat in de specifieke situatie van deze bouw- of andere activiteiten bevoegd gezag is, dient van geval tot geval een afweging te maken hoe verder te handelen (vaak in samenspraak met andere overheden). Is de toevalsvondst en het bijbehorende archeologisch complex wel belangrijk genoeg om te behouden? Betreft het hier een toevalsvondst van lokaal of zelfs provinciaal belang? Over de ruimte en de tijd, die daarvoor beschikbaar zullen zijn, zal met de initiatiefnemer moeten worden gesproken. Men kan ook (gemotiveerd) besluiten om de toevalsvondst verloren te laten gaan.

Procedures ruimtelijke ordening
Als er een toevalsvondst wordt gedaan, is er vaak sprake van een voor het erfgoed bedreigende situatie. Dan is het belangrijk om te weten wat er in het bestemmingsplan of planologisch afwijkingsbesluit, en in de ten behoeve van de activiteiten afgegeven omgevings- of ontgrondingsvergunning is geregeld; en of er ter plaatse al archeologisch vooronderzoek is uitgevoerd.

Stilleggen van de bouw, aanleg of sloop
Als de toevalsvondst behoudenswaardig wordt geacht kan het nodig zijn om de bouw stil te leggen. Daarvoor kan een beroep gedaan worden op artikel 56 van de Monumentenwet 1988: In de praktijk legt de minister alleen de bouw stil bij toevalsvondsten van nationaal belang. In dat geval zijn de kosten van het archeologisch onderzoek ook voor de minister. Grijpt de minister niet in, dan hangt het van de coulance van de uitvoerder/projectleider af of er ter plaatse nog archeologisch onderzoek door een professioneel bedrijf kan worden uitgevoerd en hoe de bijbehorende kosten worden gedekt.

Archeologisch onderzoek
Na het stilleggen van de bouw, aanleg of sloop kan er een professioneel bedrijf worden ingeschakeld om alsnog archeologisch onderzoek te doen. Bij belangwekkende (nationaal belang) toevalsvondsten kan de afdeling Archeologisch Erfgoed van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed veldwerk verrichten. Als deze beide oplossingen niet voorhanden zijn, is het eventueel mogelijk om amateurs in te schakelen om documenterend onderzoek te doen. Deze amateurs dienen dan wel toestemming te krijgen van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed voor het uitvoeren van een opgraving onder de verantwoordelijkheid van een opgravingsbevoegde instantie.

Kosten archeologisch onderzoek bij toevalsvondsten
Als archeologisch vooronderzoek heeft aangetoond dat er waarschijnlijk geen archeologische sporen van waarde in de bodem aanwezig zijn en er toch een toevalsvondst wordt gedaan, is de verstoorder niet verantwoordelijk voor de kosten van het archeologische onderzoek of de opgravingen. De initiatiefnemer heeft immers aan zijn wettelijke verplichtingen voldaan, en wel op basis van een overheidsbesluit, dat hem de ruimte gaf het voorgenomen initiatief te realiseren. Ook de gemeente is echter niet aansprakelijk voor de kosten van het archeologisch onderzoek.
De initiatiefnemer is wel verantwoordelijk voor de kosten van onderzoek en eventuele opgravingen wanneer in een voorschrift in de omgevingsvergunning de verplichting tot het laten uitvoeren van een Archeologische Begeleiding is opgenomen. Het betreft hier de verplichting om de bodemverstorende activiteiten te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan de kwalificaties die door burgemeester en wethouders in de vergunning zijn gesteld. De kosten die voortvloeien uit de naleving van de vergunningsvoorschriften zijn voor rekening van de vergunninghouder. Dat is een uitvloeisel van het principe dat de verstoorder betaalt. Wanneer er sprake is van "excessieve kosten" kan de betrokkene zich voor een financiële tegemoetkoming richten tot het bestuursorgaan dat de verplichting heeft opgelegd.

De gemeente Valkenburg aan de Geul heeft bij de vaststelling van het gemeentelijk archeologie beleid ook middelen gereserveerd voor het geval van excessieve opgravingskosten.

Eigendom toevalsvondst
Een toevalsvondst komt in gelijke delen toe aan de vinder én de eigenaar van de roerende of onroerende zaak waarin deze is aangetroffen (artikel 13 van boek 5 van het Burgerlijk wetboek). In het Burgerlijk Wetboek wordt overigens niet van een monument, maar van een schat gesproken.
De vondsten die eventueel gedaan worden bij een vervolgopgraving zijn in eerste aanleg van de oorspronkelijke eigenaar. Bij archeologische vondsten kan echter meestal niemand zijn eigendom aantonen (behalve misschien bij schatten/monumenten uit de WOII). De monumenten zijn dan eigendom van de provincie waar zij zijn gevonden of van de gemeente indien deze gemeente beschikt over een door de provincie aangewezen depot (art. 5.7 Erfgoedwet). Ook vondsten die bij het gericht zoeken naar archeologische vondsten worden gedaan, zoals bijvoorbeeld bij metaaldetectie, zijn eigendom van de provincie waarin zij zijn gevonden.

Levering aan het provinciaal/gemeentelijk depot
Toevalsvondsten die zijn gedaan hoeven niet aangeleverd te worden bij de depots, maar wel aangemeld bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed of de provinciaal archeoloog. Op grond van artikel 5.7 Erfgoedwet worden alleen roerende monumenten die zijn gevonden bij opgravingen in depots opgeslagen. Toevalsvondsten dus niet.

4.3 Erfgoedbudget

4.3.1 Bestuurslastenvergoeding Malta
Vanaf de invoeringsdatum van de Wet op de Archeologische Monumentenzorg op 1 september 2007 ontvangen de gemeenten een structurele compensatie voor de bestuurslasten voor de bescherming van het archeologisch erfgoed. In de Circulaire gemeentefonds van 29 juni 2007 wordt de toevoeging voor bescherming van het archeologisch erfgoed vanaf het uitkeringsjaar 2008 vastgesteld op € 6,35 miljoen. Het is een structurele toevoeging wat betekent dat dit bedrag vanaf 2008 elk jaar in het gemeentefonds zal worden gestort.

4.4 Gemeentelijke erfgoedverordening
Artikel 3.16.van de Erfgoedwet geeft de mogelijkheid een gemeentelijke erfgoedverordening vast te stellen.
De verordening ziet op het beheer en behoud van cultureel belang is voor die gemeente vanwege de cultuurhistorische of wetenschappelijke betekenis.

Het college van burgemeester en wethouders houdt een gemeentelijk erfgoedregister van aangewezen cultureel erfgoed bij.

Roerend erfgoed
Bescherming van roerend erfgoed kan op drie schaalniveaus plaatsvinden:
- op rijksniveau door middel van de Erfgoedwet (Erfgoedwet artikel 3.7);
- op provinciaal niveau door het vaststellen van een provinciale Erfgoedverordening (Erfgoedwet artikel 3.17.);
- op gemeentelijk niveau door het vaststellen van een gemeentelijke Erfgoedverordening (Erfgoedwet artikel 3.16.).

Voor gemeenten geldt dat zij niet verplicht zijn de bescherming van gemeentelijk roerend cultureel erfgoed vast te leggen in een Erfgoedverordening. Wat mee kan spelen in de beslissing om dit wel te doen is de vraag of er een gemeentelijke erfgoedcollectie aanwezig is. Als er een nieuwe Erfgoedverordening wordt opgesteld, is het aan te raden de Erfgoedwet als grondslag te gebruiken.

Erfgoedregister
Wanneer een gemeente gemeentelijke monumenten of cultuurgoederen aanwijst of heeft aangewezen, is zij op basis van de Erfgoedwet verplicht hier een register van bij te houden. Het staat de gemeente vrij de vorm en het detailniveau van deze lijst te bepalen. Bij gebruik van de Model Erfgoedverordening 2016 van de VNG dient u zich bewust te zijn van de criteria in dat model. Het erfgoedregister moet gegevens bevatten over de inschrijving en identificatie van het aangewezen gemeentelijk cultureel erfgoed. Indien een gemeente geen cultureel erfgoed van lokaal belang aanwijst of heeft aangewezen, hoeft zij ook geen register bij te houden.

Een gemeentelijk provinciaal erfgoedregister is volgens de VNG-modelverordening wat betreft de gegevens vergelijkbaar met het rijksmonumentenregister, al is de juridische status anders. Een monument of archeologisch monument is pas een rijksmonument als het is ingeschreven in het rijksmonumentenregister. Dit geldt niet voor de status van gemeentelijke monumenten.

Instandhoudingsplicht
De instandhoudingsplicht zoals opgenomen in de Erfgoedwet artikel 10.18 geldt alleen voor rijksmonumenten. Als een gemeente deze instandhoudingsplicht ook wil laten gelden voor haar gemeentelijke monumenten is het aan te raden om daarvoor een artikel in de gemeentelijke Erfgoedverordening op te nemen. Ditzelfde geldt voor de provincie.

Model Erfgoedverordening
De VNG heeft in 2016 een Model Erfgoedverordening opgesteld die gemeenten als voorbeeld kunnen gebruiken. Het VNG Model Erfgoedverordening 2016 is gebaseerd op de Erfgoedwet, de per 1 juli 2016 resterende artikelen van de Monumentenwet 1988 en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

De Model Erfgoedverordening kent de volgende onderdelen:
- gemeentelijk erfgoedregister;
- aanwijzing van beschermde gemeentelijke cultuurgoederen en verzamelingen;
- aanwijzing en bescherming gemeentelijk monument;
- advies omgevingsvergunning rijksmonument;
- gemeentelijke stads- en dorpsgezichten;
- handhaving en toezicht.

Omgevingswet
Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vervalt de verplichting om een erfgoedverordening te hebben. De bescherming van onroerend cultureel erfgoed gaat dan over in het gemeentelijke omgevingsplan: - of het nu gaat om:
- rijksmonumenten,

- provinciale monumenten,
- gemeentelijke monumenten,
- gebouwde monumenten,
- aangelegde monumenten of;
- archeologische monumenten.

De Omgevingswet bevat voor de gemeente de verplichting om een omgevingsplan (gemeente) te hebben. De grondslag van dit omgevingsplan is dan niet langer de Erfgoedwet maar de Omgevingswet.

Het vaststellen van een erfgoedverordening met als grondslag de Erfgoedwet is dan alleen nog mogelijk voor roerend cultureel erfgoed (cultuurgoederen). Het te beschermen onroerend cultureel erfgoed moeten gemeenten vanaf de invoering van de omgevingswet in het omgevingsplan opnemen: dit kan dus niet meer door middel van de Erfgoedverordening.

Ondanks dat de erfgoedverordening onder de Omgevingswet komt te vervallen is het zinvol om planologisch erfgoedbeleid al vast te leggen in het bestemmingsplan en via de erfgoedverordening gemeentelijke monumenten aan te wijzen. Een eenmaal vastgesteld bestemmingsplan gaat bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet namelijk automatisch over in een geconsolideerde omgevingsplan. Daarmee is het planologisch erfgoedbeleid al vroeg verankerd in de gemeentelijke regelgeving voordat er een formeel omgevingsplan wordt vastgesteld. Voor dit laatste hebben de gemeente van het rijk tot 2029 de tijd gekregen.

4.5 Monumentencommissie

Per 1 juli 2016 is de Erfgoedwet van kracht geworden. Artikel 9.1 van de Erfgoedwet geeft echter aan dat een aantal onderdelen van de Monumentenwet 1988 van toepassing blijft tot de Omgevingswet in werking treedt. Een van die artikelen is artikel 15 van de Monumentenwet 1988, dat verplicht om bij (erfgoed-)verordening een gemeentelijke monumentencommissie in te stellen die adviseert over omgevingsvergunningen voor gebouwde en archeologische rijksmonumenten.

Monumentenwet 1988 art. 15, Hoofdstuk II. Beschermde monumenten § 2. Vergunningen tot wijziging, sloop of verwijdering:

De gemeenteraad stelt een verordening vast waarin ten minste de inschakeling wordt geregeld van een commissie op het gebied van de monumentenzorg die in elk geval tot taak heeft te adviseren over aanvragen om een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onderdeel f, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Van de commissie maken geen deel uit leden van burgemeester en wethouders van de desbetreffende gemeente. Binnen de commissie zijn enkele leden deskundig op het gebied van de monumentenzorg.
Burgemeester en wethouders vragen de commissie op het gebied van de monumentenzorg advies, voordat:
a. zij beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onderdeel f, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht; of;
b. zij advies uitbrengen omtrent een aanvraag om of het ontwerp van een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onderdeel f, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

De wetgever geeft hier dus aan dat burgemeester en wethouders in dit geval geen keuzevrijheid hebben ten aanzien van het instellen van een commissie. Het bestuursorgaan kan bij verordening op grond van artikel 2.26, derde lid, Wabo andere instanties aanwijzen die in de gelegenheid worden gesteld advies uit te brengen. Het instellen van de monumentencommissie door burgemeester en wethouders moet geschieden door middel van een apart collegebesluit. Er bestaat geen modelbesluit voor het instellen van een (monumenten) commissie door het college.

Omgevingswet

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zal artikel 15 van de Monumentenwet 1988 niet langer van toepassing zijn. Dan moet de monumentencommissie op grond van (artikel 17.9) van de Omgevingswet worden ingesteld bij besluit. Dan vervalt dus ook de verplichting om een (erfgoed-)verordening te hebben.

De Omgevingswet verplicht een gemeente alleen tot het instellen van een adviescommissie met betrekking tot wijziging van rijksmonumenten, met uitzondering van archeologische monumenten. Bestaande commissies voor ruimtelijke kwaliteit, welstand en monumenten houden van rechtswege op te bestaan. De Omgevingswet geeft de gemeente meer mogelijkheden voor de inrichting van het adviesstelsel. De adviescommissie kan dus ook een bredere taak krijgen. Tot nu toe bevat de Omgevingswet ter zake geen overgangsrecht.

4.6 Vergunningverlening

Wabo

Burgemeester en wethouders zijn nu, op basis van de Wabo, in de meeste gevallen bevoegd gezag voor cultureel erfgoed. Buiten het gemeentelijk ingedeeld gebied (Noordzee) is de minister van OCW bevoegd gezag bij rijksmonumentenactiviteit.

Rijksmonumenten

Op basis van art. 2.1 lid 1 onder f Wabo geldt er een vergunningplicht voor rijksmonumentenactiviteit. Voor zover de aanvraag betrekking heeft op rijksmonumentenactiviteit kan de omgevingsvergunning slechts worden verleend indien het belang van de monumentenzorg zich daartegen niet verzet. Bij de beslissing op de aanvraag houdt het bevoegd gezag rekening met het gebruik van het monument.
Enkel activiteiten aan rijksmonumenten zijn vergunningvrij. Ze zijn opgesomd in bijlage II van het Bor.

Rijksbeschermde stads- en dorpsgezichten

Sloopactiviteiten zijn vergunningplichtig op basis van art. 2.1 lid 1 onder h Wabo. Een omgevingsvergunning voor sloopactiviteit kan worden geweigerd indien het naar het oordeel van het bevoegd gezag niet aannemelijk is dat op de plaats van het te slopen bouwwerk een ander bouwwerk kan of zal worden gebouwd.

Enkel activiteiten aan rijksbeschermde stads- en dorpsgezichten zijn vergunningvrij. Ze zijn opgesomd in bijlage II van het Bor.

Gemeentelijke/provinciale monumenten
Activiteiten aan gemeentelijke en/of provinciale monumenten kunnen vergunningplicht zijn op basis van art. 2.2 Wabo. Dit wordt vastgelegd in de gemeentelijke erfgoedverordening.

Cultuurlandschap
Voor de bescherming van cultuurlandschappen zijn er diverse omgevingsvergunningen: o.a. voor sloop en aanleg.

Gemeentelijke gezichten
Activiteiten aan gemeentelijke gezichten kunnen vergunningplicht zijn op basis van art. 2.2 Wabo.

Omgevingswet
Burgemeester en wethouders zijn ook straks na de inwerkingtreding van de Omgevingswet in de meeste gevallen bevoegd gezag voor het cultureel erfgoed. Onder de Omgevingswet zijn zij ook bevoegd gezag voor de archeologische rijksmonumentenactiviteit. De minister van OCW wordt hiervoor adviseur en instemmingsorgaan (art. 3.18 Ob). Daarnaast worden de ingrijpende rijksmonumentenactiviteiten waarbij de minister van OCW adviseert nu ook expliciet uitgebreid met de verplaatsing van het rijksmonument.

Buiten het gemeentelijk ingedeeld gebied (Noordzee) is (in de meeste gevallen) de minister van IenM bij de rijksmonumentenactiviteit bevoegd gezag.

Termijnen
De beslistermijn voor het bevoegd gezag wordt in het algemeen vaker de reguliere procedure. De minister van OCW heeft straks bij rijksmonumentenactiviteiten geen 8 weken meer voor advies, maar de gebruikelijke 6 weken (Awb-conform).

De opschortende werking, zoals nu bij rijksmonumentenactiviteit verdwijnt. De inwerkingtreding van de omgevingsvergunning in de huidige versie van de Omgevingswet is twee weken na bekendmaking. Voor onomkeerbare activiteiten wordt dit bij de Invoeringswet vier weken (motie Eerste Kamer). Er is een voorlopige voorziening nodig voor de opschorting. Dit vereist een actievere houding van de derden-belanghebbenden.

Omgevingsvergunning
Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet blijft de omgevingsvergunning bestaan als vertrouwd kerninstrument. Er worden enkele omgevingsvergunningen samengevoegd:
- aanleg (uitvoeren werk of werkzaamheid geen bouwwerk zijnde)
- afwijken van het bestemmingsplan (binnenplans en buitenplans)
- sloop binnen of buiten beschermd stads- of dorpsgezicht
- wijzigen, verstoren, slopen etc. van gemeentelijk of provinciaal (archeologisch) beschermd monument

Omgevingsvergunningen voor een afwijkactiviteit worden straks gereguleerd door het omgevingsplan en `omgevingsplanactiviteit' genoemd.

Omgevingsvergunning: afwijkactiviteit
De bundeling van al deze activiteiten in de afwijkactiviteit (na invoeringbesluit dus `omgevingsplanactiviteit') betekent:

- het is belangrijk om de beoordelingsregels, voorschriften en vergunningvrije activiteiten overzichtelijk gebundeld in het omgevingsplan te krijgen;
- meer beleidsvrijheid wat betreft de invulling van deze vergunningplichten, omdat de gemeente de beoordelingsregels (grotendeels) bepaalt;
- meer mogelijkheden tot maatwerk per locatie.

Beoordelingsregels afwijkactiviteit
Gemeenten kunnen straks in het omgevingsplan beoordelingsregels vaststellen voor de afwijkactiviteiten m.b.t. (gemeentelijk) beschermd cultureel erfgoed. Bij het vaststellen van de beoordelingsregels dient rekening te worden gehouden met de beginselen uit de instructieregel (rekening houden met het behoud van het cultureel erfgoed).

Denk aan beoordelingsregels voor:
- sloopactiviteiten (ook buiten beschermd gezicht)
- aanlegactiviteiten
- kappen van bomen (in groenaanleg)
- sommige ontgrondingen
- afwijken van (algemene regels in het omgevingsplan

Overige beoordelingsregels
Een aantal omgevingsvergunningen heeft beoordelingsregels die verwijzen naar de doelen van de Omgevingswet. Tot die doelen behoort ook het behoud van cultureel erfgoed. Aan de omgevingsvergunning kunnen voorschriften verbonden worden. De grondslag daarvoor is gelegen in art. 5.34 van de Omgevingswet.

Rijksmonumenten
Onder de Omgevingswet zijn rijksmonumentenactiviteit vergunningplichtig op basis van art. 5.1 lid 1 onder b. Vergunningvrije activiteiten zijn opgenomen in het Bal. Vergunning wordt alleen verleend als activiteit in overeenstemming is met het belang van de monumentenzorg. Daarbij houdt het bevoegde gezag rekening met volgende beginselen:

- voorkomen ontsiering, beschadiging of sloop van monumenten,
- bevorderen gebruik monumenten, zo nodig door wijziging, rekening houdend met monumentale waarden, en
- conserveren en in stand houden archeologische monumenten, bij voorkeur in situ.

Rijksbeschermde gezichten
Voor Rijksbeschermde gezichten geld een vergunningplicht voor sloop (afwijkactiviteit) op basis van art. 5.1 van de Omgevingswet en het omgevingsplan. Een gemeente kan zelf op

het beschermde gezicht afgestemde beoordelingsregels voor de omgevingsvergunning voor de afwijkactiviteit (sloop) vaststellen in het omgevingsplan. Ook voor bestaande gezichten. Als een gemeente geen beoordelingsregels vaststelt dan blijft de huidige Wabo-weigeringsgrond gelden.

Gemeentelijke/provinciale monumenten, gemeentelijke gezichten, cultuurlandschap en archeologie
Een vergunningplicht voor Gemeentelijke/provinciale monumenten, gemeentelijke gezichten, cultuurlandschap en archeologie zijn onder de omgevingswet op basis van Bkl art. 5.72 en het omgevingsplan mogelijk.

4.6.1 Monumentenvergunning archeologie
Voor het verstoren van een archeologisch rijksmonument is altijd een omgevingsvergunning voor het wijzigen van een monument nodig. Bijvoorbeeld wanneer er bouwplannen zijn of plannen om het monument opnieuw in te richten en voor publiek toegankelijk te maken.

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed verleent namens de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap de omgevingsvergunning voor het wijzigen van een monument. Deze vergunning moet eerst zijn verleend voordat een omgevingsvergunning van kracht wordt voor een activiteit die (ook) een archeologisch rijksmonument raakt.

Omgevingswet
De vergunningplicht is onderdeel van het Overgangsrecht in de Erfgoedwet. De omgevingsvergunning voor het wijzigen van een monument vervalt op termijn en wordt vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet – naar verwachting in 2022 – vervangen door een omgevingsvergunning.
Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet gaat de bescherming van onroerend cultureel erfgoed over in het gemeentelijke omgevingsplan, ook die van archeologische rijksmonumenten. De bevoegdheid voor de vergunningverlening gaat naar de gemeente. De minister van OCW krijgt advies- en instemmingsrecht en bepaalt de inhoud van het besluit. De beoordelingsregels hiervoor zijn gelijk aan beginselen voor het omgevingsplan. Bij de beslissing op de aanvraag houdt het bevoegd gezag rekening met deze beginselen:

- archeologische monumenten dienen geconserveerd en in stand gehouden te worden, bij voorkeur in situ;
- voorkomen van ontsiering, beschadiging, sloop (archeologische) monumenten

In de vergunningvoorschriften kunnen worden opgenomen:
- Technische maatregelen ten behoeve van in situ behoud
- Opgravingen
- PvE
- Begeleiding

4.6.2 Omgevingsvergunning activiteit monument
Voor het veranderen van een gebouwd of aangelegd rijksmonument of een bouwwerk binnen een beschermd gezicht is in veel gevallen een omgevingsvergunning nodig. Ook inpandige werkzaamheden aan de constructie, de indeling of de interieurafwerking van een monument vallen onder de vergunningplicht. Net als aangelegde elementen zoals tuinen en parken.

Voorbeelden van veranderingen waar een omgevingsvergunning voor nodig is:
- Bouwplannen
- Sloopplannen
- Grondverzet
- Afwijken van het bestemmingsplan
- Wijzigen van het monument

Een aantal ingrepen is vergunningvrij. Voor alle andere ingrepen is wel een omgevingsvergunning nodig.

Beschermde stads- en dorpsgezichten
De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) geldt ook voor beschermde stads- en dorpsgezichten. Voor het slopen van een bouwwerk in een beschermd stads- of dorpsgezicht is altijd een omgevingsvergunning nodig.

De vergunningaanvraag voor bijvoorbeeld bouwen in een beschermd gezicht wordt getoetst aan het bestemmingsplan. Hierin staan naast de belangrijkste cultuurhistorische waarden, zoals de stedenbouwkundige structuur, de inrichting van de openbare ruimte, de aanwezige monumenten en karakteristieke bebouwing, ook specifieke voorwaarden voor de verdere ontwikkeling van het beschermde gezicht.

De RCE vervult een adviesrol bij bepaalde ingrepen:
- (gedeeltelijke) sloop;
- ingrijpende wijziging voor zover de gevolgen vergelijkbaar zijn met de gevolgen van (gedeeltelijke) sloop;
- reconstructie;
- herbestemming.

Bij alle andere ingrepen geldt de reguliere procedure.

5. Inventarisatie, beschrijving en waardering

5.1 Aanleiding en tijdlijn

- In 2009 werd er door de Tweede Kamer ingestemd met de beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg (MoMo). De beleidsbrief richt zich op drie pijlers:
  - Cultuurhistorie dient meegewogen te worden in ruimtelijke ontwikkelingen. De nadruk dient niet meer langer op object- maar op gebiedsniveau te liggen;
  - Regelgeving dient eenvoudiger te worden gemaakt;
  - Leegstaande monumenten dienen vaker herbestemd te worden om verval en leegstand te voorkomen.

  De MoMo had onder andere tot gevolg dat er meer verantwoordelijkheden bij gemeenten kwamen te liggen.

- Onder andere het Cuypersgenootschap en Werkgroep Niks aan de Hand drongen aan op het aanwijzen van gemeentelijke monumenten. In 2011 geeft de gemeenteraad van Valkenburg aan de Geul gevraagd om het erfgoed binnen de gemeente in kaart te brengen.

- In 2012 het nieuwe Besluit ruimtelijke ordening (Bro) in werking. Naast archeologie dienen nu ook het overige culturele erfgoed zoals gebouwen, bouwwerken, landschappen en landschapselementen, meegenomen te worden in nieuw vast te stellen bestemmingsplannen.

- In 2012 updaten twee stagiaires van de opleiding bouwkunde de digitale lijst met rijksmonumenten in de gemeente Valkenburg aan de Geul. Ze actualiseerden o.a. de kadastrale gegevens, straatnamen en huisnummers. Daarnaast onderzochten ze welke kadastrale percelen onderdeel waren van de oorspronkelijke aanwijzing en pasten dit aan waar nodig.

- In 2013 digitaliseerde en actualiseerde een stagiair van de opleiding bouwkunde de lijst met cultuurhistorisch waardevolle panden uit de lijst van het Monumenten Inventarisatie Project (MIP). Daarnaast is er van elk pand een recente foto gemaakt.

- In 2015 is er door het college besloten om gefaseerd aan de slag te gaan met de opgave die volgt uit de wijziging van het Bro (Besluit ruimtelijke ordening). De drie fases zijn als volgt:
  - Fase 1: Inventarisatie (onbeschermd) erfgoed met heemkundekringen, lokale historici, Niks aan de Hand en Cuypersgenootschap. Vervolgens beschrijving en waardering;
  - Fase 2: Keuze voor beleidsvorm en uitwerking daarvan;
  - Fase 3: Vaststelling erfgoedbeleid door raad en implementatie in het bestemmingsplan.

5.2 Inventarisatie

Het collegebesluit van 2015 heeft er toe geleid dat, na een voorbereidingsperiode, in 2016 is gestart met het inventariseren van het erfgoed in Valkenburg. Daarbij is veel ruimer gekeken dan de tot nu toe formeel beschermde Gebouwde Rijksmonumenten, Archeologische rijksmonumenten en Rijksbeschermde stads- en dorpsgezichten.

Zo er is gekozen om, naast niet beschermde gebouwen, bouwwerken en oude dorpskernen, ook te kijken naar klein religieus erfgoed (wegkruisen, kapellen, heiligenbeelden), grafmonumenten, cultuurlandschappen en structuren en landschapselementen.

Rijksmonumentale hoeve (boven) versus onbeschermde hoeve (onder)

5.2.1 Enquête en oproep

In 2015 is er een enquête naar verschillende cultuurhistorische organisaties in Valkenburg verstuurd. Hierin werden onder ander vragen gesteld over hun visie op het erfgoed in Valkenburg aan de Geul, welk erfgoed meer aandacht verdient en hoe er gedacht wordt over het vormen van beleid omtrent erfgoed. Deze enquête is ingevuld door het Cuypersgenootschap, Museum Valkenburg, Werkgroep Niks aan de Hand, Archeologische Werkgroep Valkenburg, In Onsen Landen van Valckenborgh, het Martin Stevens Fonds en Stichting Vestingstad Valkenburg. Naar aanleiding van de ingevulde enquêtes is met iedere organisatie een gesprek gevoerd over hun antwoorden en hun toekomstvisie voor Valkenburg op gebied van erfgoed (eind 2016/begin 2017). De ingevulde enquêtes zijn toegevoegd als bijlage bij dit rapport.

Een merendeel van de organisaties gaf aan om ook de heemkundeverenigingen te bevragen. Naar aanleiding hiervan is er contact gezocht met Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach, Heemkundevereniging Schin op Geul en Historisch Genootschap Sibbe-IJzeren. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een intensieve samenwerking bij de inventarisatie.

Via de gemeentelijke kanalen en TV Valkenburg is er begin 2017 tevens een oproep gedaan aan alle inwoners van Valkenburg om informatie aan te leveren:

De oproep.

Dit heeft vrijwel geen reacties opgeleverd.

5.2.2 Stap 1 - Het verzamelen van reeds beschikbare data

Belangrijk was om in kaart te brengen welke data er al beschikbaar waren op het gebied van gebouwen en bouwwerken, klein religieus erfgoed, grafmonumenten en cultuurhistorische landschapselementen om van daaruit op zoek te gaan naar aanvullingen.

Gebouwen en bouwwerken

Voor de gebouwen en bouwwerken waren dit ten eerste de 173 Rijksmonumenten in de gemeente. In 2013 was hier al een Excel-lijst van samengesteld, maar de betreffende data waren nog niet op kaart beschikbaar.
De tweede dataset die beschikbaar was, was de lijst met de zogenaamde 'MIP-panden'. MIP staat voor 'Monumenten Inventarisatie Project'. Het MIP was een landelijk initiatief waarbij medewerkers van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (toen nog Rijksdienst voor de Monumentenzorg) alle gemeenten in Nederland hebben bezocht tussen 1986 en 1995 om een opname te maken van de aanwezige waardevolle bouwkunst uit bouwperiode 1850 – 1940. In Valkenburg waren dat er ruim 300. Van deze 300 panden hebben er uiteindelijk 40 stuks de status Rijksmonument gekregen. In 2013 heeft een stagiair de MIP-panden in Excel-files verwerkt. Hiervoor was deze lijst slechts op papier te raadplegen.

Naam Complex/object :

Straatnaam :	Lindenlaan	**FID-nummer :**	66
Huisnummer:	15	**MIP-clairsnummer:**	60
Toevoeging:		**ObjectID:**	10886
Postcode:	6301HA	**X-coördinaat:**	186335
Plaats:	Valkenburg lb	**Y-coördinaat:**	319654
Buurt/wijk:	Centrum	**Bijzonder gebied:**	Ja
Perceel:	VKB01 sectie A nummer 902	**Inventaris_1:**	L-ZL-00043
Architect:		**Inventaris_2:**	19880614
Bouwstijl:	eclectisch met classicisti. elem	**Inventaris_3:**	
Gemeente:	VALKENBURG AAN DE GEUL	**Datum foto:**	20120425, 19880721
Provincie:	Limburg	**Eigenaar:**	E.M.F. Oosterhout (V)
Inventaris:	Zuid Limburg		T.J.M. Vijgen (M)
Oorspr. functie:	Woonhuis		
Huidige functie:	Woonhuis		
Bouwjaar:	1890		
Type (compl./obj.):	Object		
Aantal objecten:			

Gevels:
Baksteen. Natuursteen.

Vensters:
Houten deur. Houten rechthoekige vensters. Groot venster glas in lood art deco-stijl.

Dakvorm:
Zadeldak. Pannen. Houten dakkapel.

Bijgebouwen:

Interieur:

Groenaanleg:

Motivering:
In het kader van de inventarisatie van belang vanwege de voorbeeldfunctie qua toegepaste stijl in deze periode in deze plaats.

Bijzonderheden:

Omschrijving:
Asymmetrische gevelopbouw.Het middendeel van de frontgevel springt iets vooruit.De speklagen geven de gevel een sterk horizontaal accent.

Foto

Foto

Voorbeeld van een gedigitaliseerd MIP-pand (Lindenlaan 15)

Klein religieus erfgoed
Voor de categorie klein religieus erfgoed waren er twee bronnen beschikbaar. De websites www.veldkruus.nl en www.wegkruisen-chriswillems.nl. Chris Willems uit Ubachsberg, Bestuurslid van Stichting Kruisen en Kapellen Limburg, heeft honderden wegkruisen in beeld gebracht in heel Limburg, en heeft hiervoor in 2019 zelfs een lintje ontvangen. Met de makers van beide websites is contact gezocht en heeft er uitwisseling van informatie plaatsgevonden. De verkregen informatie gaf een goed overzicht. De objecten zijn vervolgens stuk voor stuk gecontroleerd op huidige staat (staan deze objecten er nog allemaal). De lijsten zijn daarnaast aangevuld met nieuwe objecten die voorkwamen uit de eigen inventarisatie.

Voorbeeld van een wegkruis in Strucht (links) en Engwegen (rechts)

Grafmonumenten
Voor grafmonumenten was er één bron beschikbaar. In 2009 is er op verzoek van de gemeente een inventarisatie en cultuurhistorische waardering gemaakt van de grafmonumenten op de gemeentelijke begraafplaatsen Cauberg, Langen Akker, Broekhem, Sibbe en de Joodse begraafplaats aan de Dwingel door bureau Hulsman & Hulsman. De begraafplaatsen die geen eigendom zijn van de gemeente (Schin op Geul, Houthem-St. Gerlach, Oud-Valkenburg, Joodse begraafplaats Cauberg) zijn hierin destijds niet in meegenomen. Tijdens de inventarisatie zijn deze alsnog meegenomen.

Cultuurhistorische landschapselementen
Voor wat betreft de laatste categorie, de cultuurhistorische landschapselementen, waren er nog geen concrete of bruikbare bronnen bekend voorafgaand aan de inventarisatie.

Nummer: 87
Datering: 1885
Tenaamstelling: W. Pieters
Stijl: neoclassicisme
Type: stèle met kruis
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen met schreef, verzonken aangebracht
Tekst: I.H.S./ Bid voor de ziel/ van/ den Wel Edel Achtb. Heer/ oud-burgemeester van Voerendaal/ in den ouderdom/ van 69 jaar/ R.I.P.
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, krans, rouwsluier
Decoratieve motieven: acroteria, lijn- en frijawerk
Signatuur: Levarlet
Overige bijzonderheden: stèle met uitkragende boogvormige top en acroteria, geprofileerde sokkel, en een leliekruis op de top
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een gesigneerde 19de eeuwse stèle, compleet met acroteria, leliekruis, teksten en fraaie motieven, waaronder een rouwsluier met krans
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als één van de oudste onderdelen van deze begraafplaats en mogelijk van belang vanwege de burgemeester van Voerendaal

Nummer: 328
Datering: 1890
Tenaamstelling: M. Ubachs
Stijl: traditioneel
Type: stèle met kruis
Materiaal: hardsteen, marmer, porselein
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht en gezwart
Tekst: R.I.P.
Figuratieve motieven/symboliek: Keltisch kruis
Decoratieve motieven: lijn- en frijawerk
Accessoires: corpus, tekstlintje
Overige bijzonderheden: de romp van de stèle gaat over in de smallere stam van het kruis; de romp wordt geflankeerd door lagere zijstukken met afgeschuinde zijkanten
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een evenwichtig opgebouwde laat 19de eeuwse stèle met Keltisch kruis, corpus en fraai afhangend tekstlintje
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als één van de oudste objecten van deze begraafplaats

Voorbeeld opname uit rapport Hulsman & Hulsman

5.2.3 Stap 2 - Op zoek naar aanvullende data; inventarisatie en beschrijving

Gebouwen en bouwwerken
De panden van de MIP-lijst geven een beeld van de bouwkunst tussen 1850-1940. Een overzicht van gebouwen en bouwwerken met cultuurhistorische waarde vóór en na deze tijdsperiode ontbrak nog. De verwachting was dat er met name nog objecten van vóór 1850 gevonden zouden worden tijdens de inventarisatie. Binnen de gemeente Valkenburg aan de Geul zijn immers nog voor een groot deel intacte historische kernen en lintbebouwing aanwezig. Bij lintbebouwing concentreert de bebouwing zich dan langs oude doorgaande wegen. Langs deze wegen liggen vaak nu nog oude boerderijen. In vrijwel alle kernen in Valkenberg is deze structuur nog te herkennen.
Bij de inventarisatie van gebouwen en bouwwerken is dan ook eerst gezocht binnen de lintbebouwing van de oude dorpskernen. Daarbij is in de aanwezige bebouwing gezocht naar de aanwezigheid van hisorische kenmerken zoals het gebruik van mergel, vakwerk, muurankers enz.

Voorbeeld lintbebouwing in de kern IJzeren

De volgende kernen, dan wel clusters van bebouwing, zijn geïnventariseerd:

- Berg	- Terblijt	- Broekhem	- De Heek	- Emmaberg
- Euverem	- Gerendal	- Houthem	- Houthemerberg	- St. Gerlach
- IJzeren	- Sibbe	- Keutenberg	- Oud-Valkenburg	- Plenkert
- Rasberg	- Ravensbosch	- Schin op Geul	- Schoonbron	- Engwegen
- Strabeek	- Strucht	- Walem	- Vilt	- Vroenhof
- Vilterheide	- Valkenburg centrum			

Een belangrijke bron die informatie verschaft over de historische lintbebouwing zijn de eerste kadastrale kaarten van Valkenburg aan de Geul die in 1832 zijn gemaakt. In 1811 gaf Napoleon al opdracht om het Franse Rijk, waar Nederland toen onder viel, te karteren zodat er onder andere op een meer efficiënte grondbelasting geheven kon worden. Van alle hierboven opgesomde kernen/gebouwenclusters in Valkenburg aan de Geul is dit kaartmateriaal bewaard gebleven en ten behoeve van de inventarisatie grondig geanalyseerd.

Uitsnede van een gedeelte van het kadastrale kaart uit 1832 van Schin op Geul

Door de oude kadastrale kaarten over de huidige kadastrale kaarten te leggen kon de huidige bebouwing vergeleken worden met de rode gebouwcontouren van de oude kadasterkaarten. Op basis van overeenkomsten in deze contouren, uiterlijke kenmerken en luchtfoto's is een inschatting gemaakt of het een pand betreft dat er in 1832 (en waarschijnlijk ook daarvoor) al aanwezig was en daarmee mogelijk cultuurhistorische waarde heeft. Kenmerken als het gebruik van mergel, vakwerk, Oud-Hollandse dakpannen en muurankers kunnen hier een indicatie zijn maar ook de bouwvorm en plaatsing (carrévorm, L-vorm, positie van pand vlak aan de weg). Als het huidige gebouwcontour volledig overeenkomt met de vorm en plaatsing van de oude rode gebouwcontour van het kadastrale minuutplan dan kan dit ook een indicatie zijn dat het een oud gebouw betreft.

In de periode na 1832 waren deze gebouwen ook onderhevig aan veranderingen. Muren werden gepleisterd, nieuwe muren werden opgetrokken vóór de oude muren, delen werden verbouwd, aangebouwd of gesloopt. Ondanks deze aanpassingen kan er nog een historische kern in het gebouw aanwezig zijn.

Tijdens de inventarisatie zijn naast het kadastrale minuutplan van 1832 ook de oudere Tranchotkaart (1806) en de kaart der Oostenrijkse Nederlanden (1771-1777) geraadpleegd. Alle pandcontouren die ingetekend staan op het kadastrale minuutplan zijn daarmee vergeleken.

Een voorbeeld van een pand dat terug te vinden is op alle drie de kaarten is de huidige Hoeve Euverem. De contouren van de hoeve zijn door de jaren heen deels gewijzigd maar ook deels gelijk gebleven. Hierdoor ontstaat er een verwachtingswaarde van een oude kern die waarschijnlijk terug gaat naar de jaren '70 van de 18e eeuw en misschien wel nog ouder. In het geval van Hoeve Euverem is dit aannemelijk, aangezien deze oorspronkelijk gebouwd is als pachthoeve van Kasteel en Landgoed Oost.

Hoeve Euverem op een recente luchtfoto

Hoeve Euverem op het kadastrale minuutplan 1832

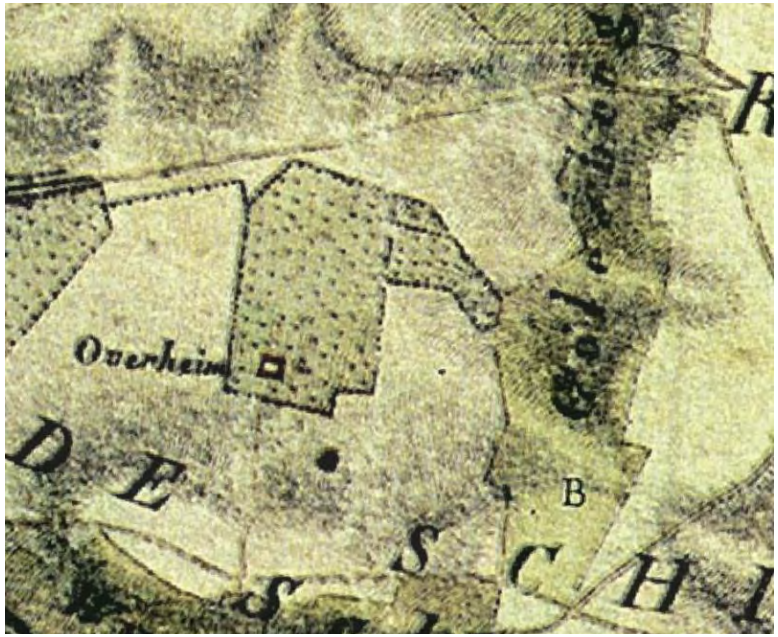

Hoeve Euverem op de Tranchotkaart 1806

Hoeve Euverem op de kaart der Oostenrijkse Nederlanden (Ferrariskaart) 1771-1777

De hierboven beschreven werkwijze is toegepast bij alle panden met een ‘rode contour’ op de kadastrale kaart van 1832. Een deel van deze panden zijn in het verleden al als Rijksmonument aangewezen en hebben daardoor een beschermde status gekregen. De panden uit de inventarisatie die niet als rijksmonument aangewezen zijn hebben de werkterm ‘cultuurhistorisch pand’ gekregen, waarmee in dit geval potentiële gemeentelijke monumenten worden bedoeld.

Om volledig te zijn en om panden niet uit te sluiten die ná 1832 gebouwd zijn maar wel een cultuurhistorische waarde hebben, zijn eveneens álle straten en panden in de gehele gemeente bekeken die buiten de historische lintbebouwing vallen. Deze straten zijn fysiek bezocht of digitaal via Streetview-software onderzocht. In deze inventarisatieronde zijn ook overige bouwwerken meegenomen, zoals bijvoorbeeld waterputten, bakhuisjes, kalkovens, muren, hekpijlers etc. In totaliteit zijn er meerdere duizenden gebouwen en bouwwerken bekeken en geanalyseerd. Waar nodig (en beschikbaar) zijn er ook bouwvergunningen opgevraagd uit het gemeentelijke archief of het archief van het Regionaal Historisch Centrum Limburg (RHCL).

Alle gebouwen en bouwwerken met een cultuurhistorische verwachtingswaarde zijn gefotografeerd, beschreven en gerangschikt per kern. Deze documenten zijn doorgezet naar de heemkundeverenigingen die ze van aanvullende informatie hebben voorzien. Zo hebben zij bijvoorbeeld van verschillende panden de geschiedenis beschreven en daarnaast gebouwen en bouwwerken toegevoegd aan de lijst. Het aanleveren van informatie door, en het controleren van de informatie van, de heemkundeverenigingen heeft een zéér grote meerwaarde gehad in het project.

Uiteindelijk zijn er in totaal meer dan 1300 gebouwen en bouwwerken geïnventariseerd en beschreven die een cultuurhistorische waarde hebben, maar zijn er gedurende het proces dus ook heel veel gebouwen en bouwwerken bekeken die uiteindelijk geen cultuurhistorische waarde bleken te hebben. Deze zijn daarom ook niet opgenomen in de inventarisatie.

Een draaiput met puthuisje in de Groenstraat te IJzeren

Hekpijlers aan de Kenkersweg in Sibbe

Resten van een kalkoven achter de spoorlijn in Schin op Geul

Object & Nummer	Locatie	Bijzonderheden
1. **Woonhuis/voormalige hoeve**	Maastrichterweg 1 & 1a, 6301 BH	Mergelhoeve. (Deel) contour op kadastraal minuutplan te zien. ***Historisch Genootschap:*** *De kern van het gebouw is 18e eeuws. De voormalige boerderij met bijbehorende landerijen vormde één van de oudste leengoederen. In 1743 was het goed verpacht aan de familie Ploumen.*
2. **Hekpijlers en deel van de aansluitende muur**	Sibberkerkstraat, tussen huisnummer 100 en 94 in	Van mergel. Het bouwwerk waar dit waarschijnlijk de toegangspoort naar was is zelfs niet meer op het minuutplan te zien. ***Historisch Genootschap:*** *De hekpijlers vormden met de twee hekpijlers aan de Kenkersweg de formele achteringangen van de Herenboerderij aan de Dorpstraat die rond 1820 is gebouwd door de familie Dagnelie uit Maastricht. De herenboerderij is later gesplitst en deels vernieuwd. Het herenhuis is gehandhaafd: Dorpstraat 47.*

Voorbeeld van de beschrijving van twee panden met daarbij de aanvullende informatie van Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren.

Klein religieus erfgoed

Voor wat betreft het klein religieus erfgoed was het beginpunt de al eerdergenoemde websites: www.veldkruus.nl en www.wegkruisen-chriswillems.nl. De wegkruisen, kapellen en heiligenbeelden die op deze websites in beeld zijn gebracht, zijn stuk voor stuk bezocht (fysiek of online met Streetview) en gecontroleerd op huidige staat. Enkele objecten bleken inmiddels verdwenen.

Voor aanvullingen op deze data is er contact gezocht met Werkgroep Kruisen & Kapellen Valkenburg. Zij onderhouden een aantal wegkruisen in de gemeente en beschikken over een inventaris. Tenslotte zijn ook de heemkundeverenigingen gevraagd om het overzicht aan te vullen. Net zoals bij de gebouwen en bouwwerken is al het klein religieus erfgoed vervolgens beschreven, voorzien van foto's, en geordend per kern. In de beschrijving is tevens de omringende beplanting opgenomen, omdat het klein religieus erfgoed vaak een ensemble vormt met de daarbij geplante begroeiing. In totaal zijn er ruim 220 objecten geïnventariseerd en beschreven.

Wegkruis in de Vauwerstraat te Houthem (object 1 in de tabel op p. 49)

Objectnummer	Classificatie	Type	Omringende beplanting	Tekst	Beschrijving
1	Klein religieus erfgoed	Wegkruis	Een lage heg rondom het kruis	*INRI*	Een houten kruis met corpus
2	Klein religieus erfgoed op/aan een Rijksmonument	Heiligenbeeld bij/op woonhuis			In een nis aan de zijgevel is een beeldje van Ma geplaatst. Het wordt niet specifiek genoemd in gevende omschrijving van het Rijksmonument
3	Klein religieus erfgoed & tevens Rijksmonument	Put			Heilige Gerlachusput
4	Klein religieus erfgoed & tevens MIP-pand	Kapel			Mariakapel met mergelversiering en gothische
5	Klein religieus erfgoed	Wegkruis	Drie lindebomen achter het kruis		Gietijzeren kruis met corpus. Tevens een kleine aan de voet van het kruis ter ere van de verongelukte Remi Hesemans uit Meerssen
6	Klein religieus erfgoed	Heiligenbeeld			Beeldje van de Heilige Gerlachus op een sokkel door Leo Disch
7	Klein religieus erfgoed op/aan een Rijksmonument	Gevelkruis			Houten kruis met zadeldak en corpus aan de ge St. Gerlachus kerk. Het wordt niet specifiek genc redengevende omschrijving van het Rijksmonum
8	Klein religieus erfgoed & tevens Rijksmonument	Kapel			Grafkapel van de families Corneli en Selys de Fa de begraafplaats St. Gerlach
9	Klein religieus erfgoed	Kruis		*'In cruce Salus Mgr. F.R. Wiertz Episc. J.M. Keulers par. MCMXCVII'*	Het betreft een kruis op een stenen sokkel met midden een beeldje van Gerlachus. Het bevindt bij de bistro
10	Klein religieus erfgoed	Kruis			'Modern kruis' op een roestijzeren plaat die in c pand gemetseld is
11	Klein religieus erfgoed & tevens Rijksmonument	Kapel	Achter de kapel een hoge eik die in 1938 geplant is ter ere van de geboorte van koningin		Rijksmonumentale kapel van mergel met een ba altaar
12	Klein religieus erfgoed	Gevelkruis		*INRI*	Houten kruis met zadeldak en corpus
13	Klein religieus erfgoed	Wegkruis	Achter het kruis een grote dennenboom. Verder een perkje met bloemen en struiken	*'Gij voorkomt leed en diepe smart als gij uw verstand gebruikt met uw hart''*	Houten kruis met corpus en een plaatje met tek zich op een wegsplitsing
					De Calvariekapel. Een kapelletje van mergel me beeltenis van de kruisiging van Jezus. Het is in 1 de inwoners van Houthem om te bidden en boe

Uitsnede Excel-schema inventarisatie Klein Religieus Erfgoed Houthem.

Grafmonumenten
Voor de begraafplaatsen in gemeentelijk eigendom was er al een cultuurhistorische inventarisatie en waardering beschikbaar van Bureau Hulsman & Hulsman. De begraafplaatsen Schin op Geul, Houthem-St. Gerlach, Oud-Valkenburg en het Joodse gedeelte van begraafplaats Cauberg moesten nog in beeld gebracht worden. Afgezien van de Joodse begraafplaats Cauberg gaat het daarbij om begraafplaatsen bij kerken met een middeleeuwse oorsprong. De verwachting was vooraf daarom dan ook dat hier nog oude graven aanwezig zouden zijn. Daarnaast zijn ook graven die niet persé oud, maar waar wel een persoon begraven ligt die betekenis heeft gehad voor Valkenburg aan de Geul, meegenomen. Deze graven hebben dan meer cultuurhistorische dan een bouwhistorische waarde.

Alle graven zijn ter plaatse bekeken, gefotografeerd, beschreven en op kaart aangegeven. Ook is er onderzoek gedaan naar de historische achtergrond van de begravene(n) en hun connectie met Valkenburg aan de Geul. Uiteindelijk heeft de inventarisatie (exclusief de inventarisatie van Bureau Hulsman & Hulsman) ruim 200 grafmonumenten opgeleverd. Ook hier hebben de heemkundeverenigingen de data bekeken en waar mogelijk aangepast of aangevuld.

Plattegrond met nummering begraafplaats Schin op Geul

Grafmonumenten 7 en 17 begraafplaats Schin op Geul (Elisabeth Hortense de Pitteurs & haar echtgenoot Louis Libert Villers de Pité)

Cultuurhistorische landschapselementen
Deze categorie is vrij nieuw in het kader van erfgoed en dit verklaart ook waarom er voorafgaand aan de inventarisatie relatief weinig gegevens beschikbaar waren op dit gebied. Met cultuurhistorische landschapselementen en structuren worden de zichtbare en tastbare resten bedoeld die het menselijk ingrijpen in het landschap in het verleden tonen. Voorbeelden hiervan zijn onder andere graften, hakhoutstoven, knotbomen, (vlecht)hagen, hoogstamboomgaarden, holle wegen, bomenlanen en solitaire monumentale bomen zoals bijvoorbeeld grensbomen.

Als eerste stap om deze categorie in beeld te krijgen is er contact gelegd met IKL. IKL stelde een gis-kaart beschikbaar met hierop alle ‘kleine landschapselementen’ waar zij de afgelopen jaren bij betrokken zijn geweest. Daarbij was er geen onderscheid gemaakt tussen cultuurhistorische landschapselementen en jonge elementen. Om aanvullende gegevens te verzamelen is er zowel bureauwerk als veldwerk verricht. Via lucht- en hoogtereliëf kaarten van AHN is het grondgebied van de gemeente Valkenburg aan de Geul gescand op cultuurhistorische landschapselementen. Daarop zijn graften,

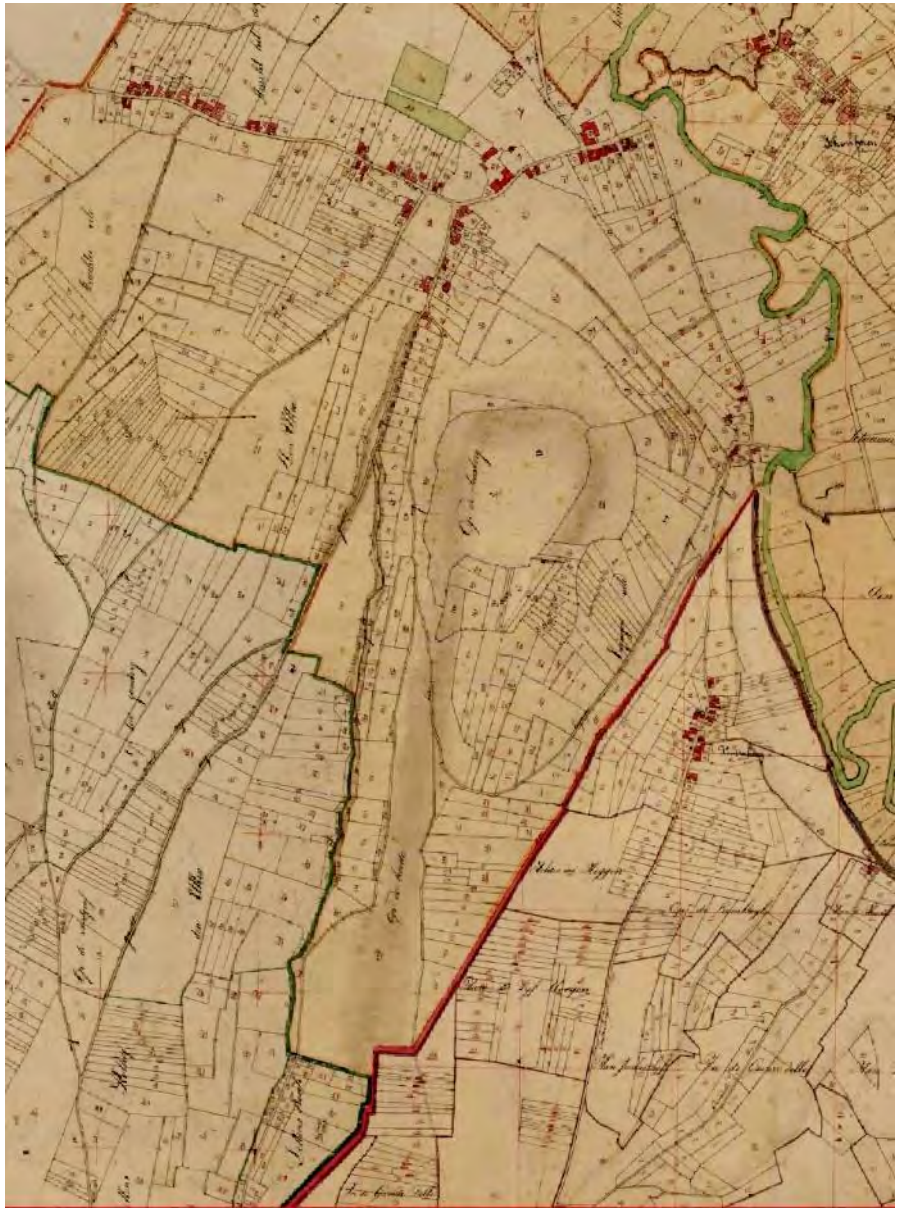

Links: Uitsnede van de hoogtereliëfkaart (Gerendal) met hier duidelijk de graften te herkennen; Rechts: een uitsnede van het Gerendal op de kadasterkaart 1832

holle wegen en hoogstam boomgaarden goed te herkennen. Op basis van deze kaarten is het overgrote deel van de graften geïnventariseerd.

Ook hier bleken de eerste kadastrale kaarten van 1832 én de Tranchotkaart bruikbaar om de elementen te kunnen plaatsen binnen de landschapsgeschiedenis. Op deze kaarten zijn landschapselementen zoals graften en boomgaarden namelijk ingetekend.

Er is hier dan ook deels dezelfde inventarisatiemethode toegepast als bij de gebouwen en bouwwerken. Als er een landschapselement of structuur in het huidige landschap te zien is, die ook ingetekend is op de kadastrale kaart van 1832 of op de Tranchotkaart, ontstaat er een verwachtingswaarde voor wat betreft de ouderdom van dit element of structuur. Daaronder ook knotbomen of bomenrijen. Knotbomen werden in het verleden onder andere als perceelafbakening gebruikt. Wanneer we in het huidige landschap een rij knotbomen (of een solitaire knotboom) aantreffen met een omtrek van 3 meter of meer die corresponderen met een perceelsgrens op de kadasterkaart van 1832 of de Tranchotkaart, dan betreft het historische elementen. Zo zijn honderden elementen geïnventariseerd.

Knotbomenrij bij Kasteel Schaloen

Knotbomenrij op precies dezelfde plek op de Tranchotkaart

Om een zo compleet mogelijk beeld te krijgen is ook veldwerk verricht. Op de luchtfoto's en hoogtereliëfkaarten zijn kleinere elementen niet altijd te zien of te herkennen. Om cultuurhistorische landschapselementen 'in het veld' te kunnen herkennen is de hulp van Ecologisch Adviesbureau Maes ingeschakeld. Bert Maes is onder andere gespecialiseerd in cultuurhistorisch groen en was ook al betrokken bij een gelijksoortig project in Gemeente Stein. Hij heeft veel informatie verschaft over de verschillende soorten landschapselementen die voorkomen in de gemeente Valkenburg aan de Geul, op welke plaatsen ze veelal voorkomen, hoe ze te herkennen zijn en hoe de ouderdom in te schatten is zodat er op gerichte wijze veldwerk verricht kon worden.

Voorbeeld van een vlechthaag

Het veldwerk is uitgevoerd door de beleidsmedewerkers cultureel erfgoed van de gemeente Valkenburg aan de Geul en leden van de Heemkundeverenigingen Houthem-St. Gerlach, Schin op Geul en Historisch Genootschap-Sibbe IJzeren. Daarbij is het te onderzoeken grondgebied van de gemeente (ruim 36,9 km^2), onderling verdeeld. Naast landschapselementen en structuren heeft deze groep ook de gebouwen en bouwwerken, grafmonumenten en het klein religieus erfgoed geïnventariseerd.

veldformulier cultuurhistorie landschapselementen/bomen en struiken. Gem.Valkenburg a/d Geul.

opnamenr (jmdn): 1711 2801			**Locatie:** Lindenlaan				
type object:	**bos**	**houtwal**	**heg**	**laan**	**straat**	**plein**	**div.**
bomen: linden	aantal	omtrek	hoogte	hist.vorm loofgang	plantdat. c 1800	div.	
heesters:							
landschap: bos	weiland	akkerland	dorp	landgoed	anders		
Waardestelling (A,B,C):	gaafheid A	zeldzaamheid zzz	karakteristiek A	cult.hist waarde A			
opmerkingen:	oude loofgang (kerceane) in dorpskroot						

Voorbeeld van een veldformulier om in te vullen tijdens het veldwerk

Er is voorafgaand aan de inventarisatie door Bert Maes een cursusdag georganiseerd ten behoeve van het leren herkennen van cultuurhistorische landschapselementen in het veld en de gegevens die bij de inventarisatie genoteerd moeten worden. Vervolgens heeft iedere heemkundevereniging een werkgebied gekozen waar zij aan de slag zijn gegaan.

Alle ingevulde veldformulieren, kaarten en foto's zijn verzameld en door de verantwoordelijke ambtenaar gecontroleerd en gedigitaliseerd. In totaal heeft het veldwerk ruim 500 aanvullende elementen, bovenop de data die reeds voort waren gekomen uit het bureauwerk, opgeleverd.

Bijvangst? Replica's historische wandreclames en struikelstenen
Als bijvangst zijn ook de replica's van historische wandreclames van stichting Teekens aan de Wand en de struikelstenen opgenomen in de inventarisatie. Hoewel deze vrij recent zijn, en het geen historische elementen zijn, is er wel een connectie met de geschiedenis van Valkenburg.

Struikelstenen bij Nieuweweg 14

Wandreclame Koninginneweg 2

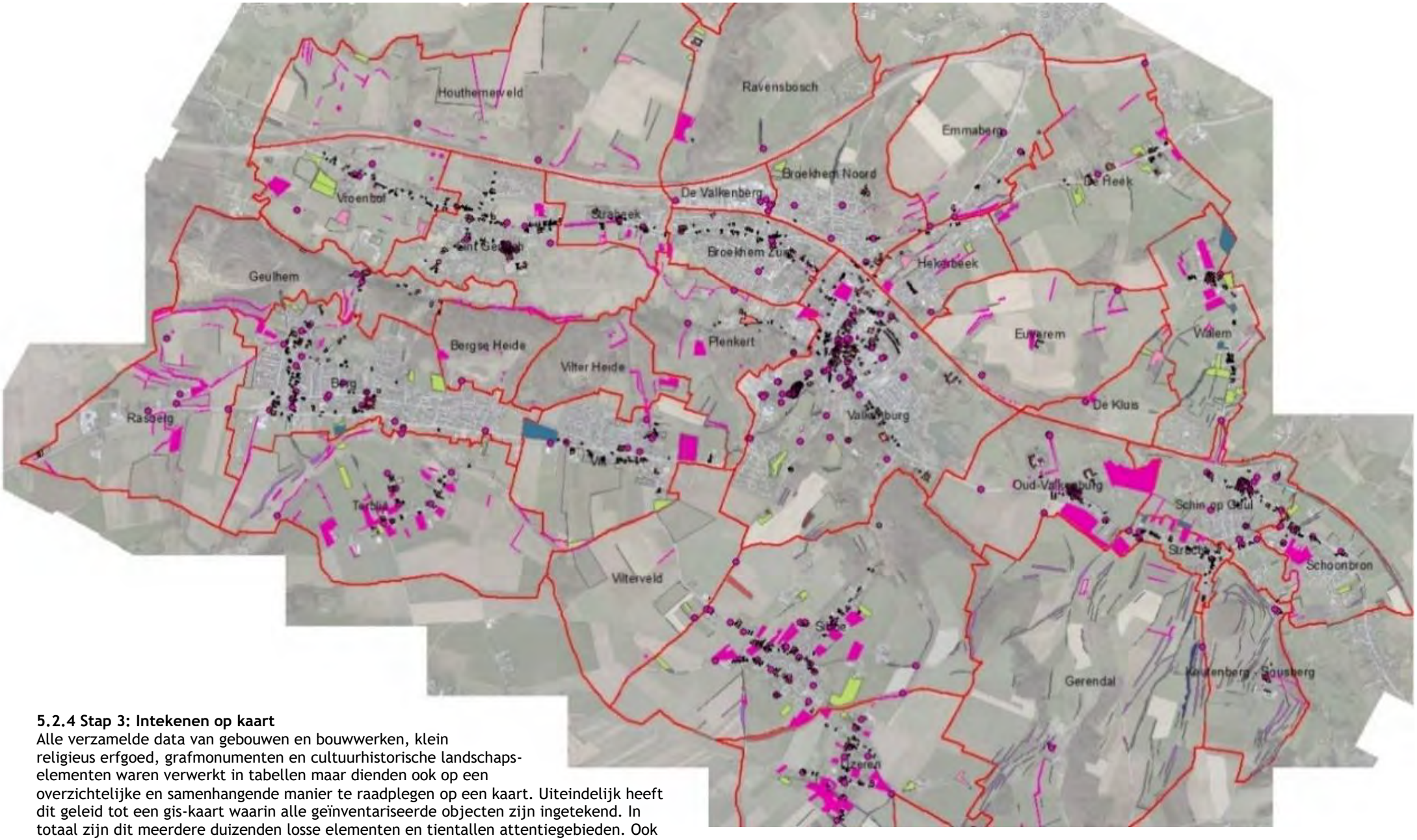

5.2.4 Stap 3: Intekenen op kaart
Alle verzamelde data van gebouwen en bouwwerken, klein religieus erfgoed, grafmonumenten en cultuurhistorische landschapselementen waren verwerkt in tabellen maar dienden ook op een overzichtelijke en samenhangende manier te raadplegen op een kaart. Uiteindelijk heeft dit geleid tot een gis-kaart waarin alle geïnventariseerde objecten zijn ingetekend. In totaal zijn dit meerdere duizenden losse elementen en tientallen attentiegebieden. Ook zijn alle Rijksmonumenten gecontroleerd en ingetekend, omdat ook daarvan nog geen digitale kaart beschikbaar was.

De overzichtskaart

5.2.5 Stap 4 - Waardering en criteria

De laatste stap in het proces was het (laten) waarderen van alle geïnventariseerde elementen. Deze waardering is uitgevoerd door twee professionele bureaus. Buro4, gespecialiseerd in bouwhistorie, heeft de gebouwen en bouwwerken, het klein religieus erfgoed en de grafmonumenten bekeken en gewaardeerd. Ecologisch Adviesbureau Maes heeft de landschapselementen bekeken gewaardeerd.

Ecologisch Adviesbureau Maes gebruikte bij het waarderen van de landschapselementen met erfgoedwaarde twee sets van kenmerken en criteria: één voor de natuurwaarde en één voor de cultuurhistorische waarde.

1) Bij de natuurwaarde is uitgegaan van de tijdslaag van vóór ca. 1850 waarbij de kans op wilde, ofwel autochtone, bomen en struiken groot is. Daarmee is de natuurwaarde extra groot. Binnen dit kader kunnen waarderingen in zeer hoog, hoog en vrij hoog gehanteerd worden. Dat is afhankelijk van de ouderdom, de gaafheid, de diversiteit, de oppervlakte en de authenticiteit.
2) Bij de cultuurhistorische waarde gaat het om historisch-geografische kenmerken, cultuurhistorische kenmerken van de landschapselementen en cultuurhistorische kenmerken van de bomen en struiken. Binnen dit kader kunnen waarderingen in zeer hoog, hoog en vrij hoog gehanteerd worden. Dat is afhankelijk van de ouderdom, de gaafheid, de diversiteit en de oppervlakte en de authenticiteit.

Kenmerken en criteria van de natuurwaarden en cultuurhistorische waarden zullen elkaar deels overlappen. Het gebruik van kenmerken en criteria is uiteraard afhankelijk van de kennis en ervaring van de inventarisatoren. Ook het seizoen kan beperkingen opleveren. Een belangrijk deel van het veldwerk is in het winterseizoen uitgevoerd waardoor de herkenning van bomen en struiken lastig is en ook het maken van foto's minder gunstig.

Hierna is het herkennen van wilde bomen en struiken benoemd (kader 1), de criteria die betrekking hebben op de bomen en struiken zelf (kader 2) en criteria die betrekking hebben op de groeiplaats (kader 3).

Kader 1
Hoe herkennen we een wilde boom of struik
Aangeplante inheemse bomen en struiken zijn niet zonder meer te onderscheiden van hun wilde of autochtone verwanten. Ervaren veldwerkers kunnen wel heel wat morfologische verschillen vaststellen, maar in de praktijk worden autochtone bomen en struiken onderscheiden door middel van een aantal kenmerken of criteria. De criteria hebben zowel betrekking op de boom zelf (kader 2) als op de groeiplaats (kader 3).

Kader 2
De belangrijkste criteria die de boom of struik zelf betreffen:

- *de boom of struik is een wilde variëteit, geen cultuurvorm van een inheemse soort*
- *de boom of struik maakt een niet-aangeplante indruk*
- *het betreft een zichtbaar oude boom of struik, een oude stoof van voormalig hakhout of spaartelg (op enen gezet)*
- *DNA onderzoek geeft indicaties over de autochtoniteit*

Kader 3
De belangrijkste criteria voor het opsporen van oude boskernen:

- *het landschapselement komt voor op historische topografische kaarten van ca. 1775-1879 of ouder*
- *het landschapselement maakt in het veld een oude en ongestoorde indruk*
- *het bodemtype en de groeiplaatsomstandigheden komen min of meer overeen met de natuurlijke standplaats van de soort*
- *de boom of struik komt voor in het ter plaatse natuurlijke of afgeleide vegetatietype*
- *er zijn plantensoorten aanwezig in de boom-, struik- of kruidlaag die indicatief zijn voor oude bosplaatsen of houtwallen*
- *de standplaats ligt binnen het natuurlijke verspreidingsgebied van de betreffende soort*
- *in of nabij de standplaats komen oude natuurlijke of cultuurhistorische elementen voor zoals beekmeanders, wallen, greppels, graften, holle wegen en oude perceelsgrenzen*
- *de bosranden zijn vaak niet kaarsrecht maar onregelmatig*

Overige criteria

- *uit archieven blijkt een hoge ouderdom van de groeiplaats of indicaties voor het autochtone karakter. Ook archeobotanisch onderzoek en oral history kunnen waardevolle bijdragen leveren*

Op basis van bovenstaande kaders en criteria is er vervolgens een waardering toegekend aan de geïnventariseerde elementen: niet waardevol, vrij waardevol, waardevol of zeer waardevol. Ook heeft Bert Maes kaarten aangeleverd met waardevolle oude boskernen en bomen en struiken, als ook ensembles van groen erfgoed aangewezen.

Cultuurhistorische kenmerken van landschappelijk groen erfgoed:

- *De geomorfologische onderlegger van een landschapselement. Voorbeelden zijn oude oeverwallen langs rivieren, drooggevallen beekmeanders, grubben en holle wegen in het heuvelland, stuwwallen, etc.*
- *De historisch-geografische onderlegger: de ontginningsgeschiedenis, specifieke inrichtingen ten behoeve van bijvoorbeeld agrarische, militaire, religieuze of industriële activiteiten. Te denken valt aan een kampenlandschap of polder, aan verdedigingslinies of kloosterparken.*
- *De perceleringsvormen met perceelsgrenzen, sloten, wallen e.d.*
- *De aard van de groene historische landschapselementen: bos, park, houtwal, houtsingel, laan, heg, struweel.*
- *De aard van het historisch beheer van de beplanting zoals opgaande bomen, hakhout, knotbomen, heggen, struiken of combinaties ervan.*
- *De plaats van de beplanting ten opzichte van de wal (op de wal of op het talud), de sloot of greppel, de beek, de perceelgrens, berm of combinaties ervan.*
- *De exacte taxonomie van soorten bomen en struiken.*
- *De voor de plek of regio specifieke ondersoorten, variëteiten, cultivars en exoten en hun cultuurhistorische betekenis daarbij.*
- *Indien mogelijk de historische functies van de bomen en struiken als afscheiding, grens, tegenhouden van vee, wild of mensen.*
- *Indien mogelijk historische gebruik van de bomen en struiken (en kruiden of de aanwezige fauna) zoals veevoer, geriefhout, brandhout, houtskool, touwvezel, eek, vruchten, noten, thee, kruiden, geneesmiddelen en winning van honing.*

Buro4 heeft voor de bouwhistorische waardering van de gebouwen en bouwwerken, het klein religieus erfgoed en de grafmonumenten de volgende methodes gehanteerd:

Juridische basis selectie en aanwijzing
De basis en het juridische kader voor selectie en aanwijzing van gemeentelijke monumenten wordt gevormd door de Monumenten/Erfgoedverordening van de gemeente. De Monumenten/Erfgoedverordening verstaat onder een monument: “een zaak die van algemeen belang is wegens zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische waarde”.
De primaire criteria voor selectie en aanwijzing van gemeentelijke monumenten zijn dan ook:

- Schoonheid
- Betekenis voor de wetenschap
- Cultuurhistorische waarden.

Selectiecriteria
Voor de selectie van gemeentelijke monumenten zijn een aantal aanvullende selectiecriteria gehanteerd die zijn afgeleid zijn van de bovengenoemde primaire criteria. Daarnaast is per selectiecriteria een weegfactor (wf) ontwikkeld. Hierbij is gezocht naar een evenwichtige verdeling van de score over de drie primaire selectiecriteria. De weegfactoren worden (per selectiecriteria) vermenigvuldigd met de waardering van het potentiële monument (c.q. score) op het selectiecriteria:
- ensemblewaarde of ruimtelijke samenhang bebouwde omgeving of landschap (wf: 1)
- ruimtelijk beeldbepalend en markant omgeving (wf: 2)
- toenmalige en hedendaagse esthetische kwaliteit (wf:2)
- gaafheid (wf: 4)
- zeldzaamheid (wf: 3)
- architectuurhistorie (wf: 4)
- bouwhistorie (wf: 4)
- uiting plaatselijke geschiedenis (wf: 4)

Waardering (score) per selectiecriteria
Per selectiecriteria geldt een waardering (c.q. score) van 0 tot 5 punten. Score 0 betekent dat het criteria op het potentiële monument niet van toepassing is of geen waarden bevat. Bij een score van 5 is het criteria geheel van toepassing op potentiële monument en is er sprake van zeer hoge waarden.

Selectie
De eerste selectie ontstaat door de score van de verschillende selectiecriteria te vermenigvuldigen met de weegfactoren en bij elkaar op te tellen. Hiermee kan op eenvoudige wijze een eerste selectie worden gemaakt. Deze eerste selectie wordt vervolgens op onvolkomenheden gescreend. De bovenstaande werkwijze heeft het voordeel dat, op basis van het budget van de gemeente en het op grond hiervan aan te wijzen maximumaantal objecten, vrij eenvoudig een grens kan worden gesteld.
Voor de niet geselecteerde objecten die toch een beeldbepalend karakter bestaat de mogelijkheid om in de welstandsnota een lijst met beeldbepalende panden op te nemen, waarvoor (voor zover nog niet aanwezig) aanvullende welstandscriteria worden ontwikkeld.

Naast het waarderen van de aangeleverde elementen heeft Buro 4 zelf nog een selectie van 150 panden toegevoegd die niet meegenomen waren in de inventarisatie. Op basis van de totaalscore en de beschrijving zijn de objecten in vier categorieën verdeeld. Categorie 1 is toegekend aan de objecten met de hoogste waarden en categorie 4 aan de objecten met de laagste waarden. De categorieën 1 en 2 komen vanwege hun waarden in aanmerking voor bescherming. Bij de categorieën 3 en 4 zijn de waarden te gering of zelfs afwezig.

nr	criteria	waarde vanwege	aspect monumenten-verordening	schoonheid	Betekenis voor de wetenschap	cultuurhistorie	totaal weegfactor
1	ensemblewaarde of ruimtelijke of structurele samenhang met gebouwde omgeving of landschap	de betekenis van het object als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur of vanwege de historisch-ruimtelijke relatie met de directe omgeving waarbij het object maakt deel uit van een gebied waarvan de wegen, verkaveling, bodem- en groenstructuren een oorspronkelijke indruk wekken of veranderingen hebben ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.	schoonheid	1			1
2	beeldbepalend	het object is ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving	schoonheid	2			2
3	toenmalige en hedendaagse esthetische kwaliteit	de architectuur-historische betekenis in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp	schoonheid	2			2
4	gaafheid	de architectonische gaafheid het exterieur/interieur. Het object heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.	schoonheid en wetenschappelijke waarde	2	2		4
5	zeldzaamheid	het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering of bijzondere ornamenten.	schoonheid en wetenschappelijke waarde	1	2		3
6	architectuurhistorie	Architectuurhistorische kenmerken van de traditionele bouwstijl in de regio dan wel van een landelijke bouwstijl	wetenschappelijke en cultuurhistorische waarde		2	2	4
7	bouwhistorie	Historische constructiewijze (oude kern)	wetenschappelijke en cultuurhistorische waarde		2	2	4
8	uiting plaatselijke geschiedenis	de betekenis voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een culturele sociaal-economische, bestuurlijke of geestelijke ontwikkeling	cultuurhistorische waarde			4	4
totaal weegfactoren				8	8	8	24

Klein Religieus Erfgoed en Grafmonumenten
Bij de waardering van het klein religieus erfgoed en de grafmonumenten op de begraafplaatsen is in tegenstelling tot de methode van score op selectiecriteria, die bij de gebouwen en bouwwerken gebruikt is, de methode van deselectie gehanteerd. Geïnventariseerde objecten zijn daarbij gedeselecteert om één of meerdere van de volgende redenen:

- Object heeft te weinig bijzonderheid (uniciteit).
- Object heeft te weinig kwaliteit.
- Object is roerend goed: makkelijk verplaatsbaar en daardoor niet locatie-specifiek.
- Object is aan private kant van gebouw bevestigd (bijv. zij- of achtergevel of op binnenplaats) en daardoor niet door gemeenschap beleefbaar
- Object is buiten oorspronkelijke context (en context is niet te achterhalen): bijvoorbeeld weg- of grafkruizen die los tegen een gevel of op een binnenplaats zijn geplaatst
- Monumenten voor individuele verkeersslachtoffers: zijn privémonumenten. Meestal lage kunsthistorische waarde, meer van individuele emotionele waarde dan van gemeenschapswaarde.

Attentiegebieden
In de gecombineerde data van de inventarisatie tekenen zich op de clusteringen van cultuurhistorisch waardevolle objecten af. Ze vormen samen een ensemble ofwel gebied dat daardoor een eigen cultuurhistorische waarde als dorps- of landschapsgezicht heeft naast die van het object. Vanwege deze ensemble waarde zijn attentiegebieden aangewezen. De waardering vloeit daarbij voort uit de waardering van de in dat gebied aanwezige cultuurhistorisch waardevolle objecten en het 'gezicht' dat zij in het ensemble vormen. Naast dorps- en landschapsgezichten konden ook op de begraafplaatsing clusteringen van cultuurhistorisch waardevolle grafmonumenten geduid worden. Op basis van de inventarisatie, beschrijving en waardering zijn de volgende attentiegebieden aangeduid door Buro4 en Bert Maes. Voor de contouren van de attentiegebieden zie de cultuurhistorische waarden- en verwachtingen kaart in de bijlagen.

Oude linten in de historische dorpskernen
In deze straten staan veel oude bouwvolumes, meestal haaks op de weg, met zadeldak en voorgevel in rooilijn die ook op het minuutplan van 1832 vaak al voorkomen. Soms sterk verbouwd maar met name positionering en bouwvolumes zijn kenmerkend en beeldbepalend. Attentiegebied rondom oude lintbebouwing is daarom aan te bevelen. Anderen zoals de villabebouwing (XIXd -XXA) aan de Wehryweg, Geneindestraat en Broekhem en de naoorlogse siciale woningbouw aan de Pastoor Sartonstraat zijn uit een latere periode. Nieuwbouw niet in rooilijn laten plaatsvinden: doorbreekt zichtlijnen op oudere panden.
Historische dorpsk:
- Kern Valkenburg: Lindelaan, St. Pieterstraat en Pastoor Sartonstraat
- Walem
- Schin op Geul: Graafstraat, Kerkplein en Hoogbeek
- Sibbe: Dorpsstraat, Sibberkerkstraat, Gatsestraat, Kenkersweg en Maastrichterweg.
- Berg: Kleinstraat, Op de Bies en noordelijk deel Grote straat

- Terblijt
- IJzeren
- Oud-Valkenburg: lintbebouwing (Is als beschermd stad- en dorpsgezicht)
- Strucht: Strucht, noordelijke deel Luijtenweg en Grachtstraat.
- Vroenhof
- Villa bebouwing (XIXd –XXA) Wehryweg, Geneindestraat, Broekhem
- De Heek
- Engwegen
- Keutenberg

Historische cultuurlandschappen en oude boskernen
In deze landschappen en bossen komen veel cultuurhistorisch waardevolle landschapselementen voor waaronder: graften, hagen, (knot)bomen, hoogstamfruitboomgaarden, hakhoutstoven. Er zijn attentiegebieden voor cultuurlandschappen geduid bij:
- Rasberg
- Gerendal en omgeving

Oude boskernen zijn door Bert Maes geïdentificeerd bij delen van:
- Geulweg
- Schansweg
- Wolfsdriesweg
- Houthemerheideweg en Langebergweg
- Lijksweg
- Polferbosch
- Kloosterbos (Oostelijk gedeelte)
- Schaelsberg
- Wijngaardsbos
- Biebos
- Sint Jansbos
- Oombos
- Gerendalsbos
- Sousberg
- Keutenberg

Begraafplaatsen
De volgende begraafplaatsen bezitten oude delen met een hoge dichtheid aan historisch waardevolle grafmonumenten die daarmee in aanmerking komen voor aanwijzing als attentiegebied:
- Houthem – Sint Gerlach
- Oud Valkenburg
- Schin op Geul
- Joodse begraafplaats van Meijlandstraat (Dwingel)
- Cauberg

6. Beleid

6.1 Visie en strategie

6.1.1 Visie
Valkenburg aan de Geul volgt met haar visie voor erfgoed de Europese, landelijke en Provinciale lijn. De uit de nota Belvedere afkomstige credo: 'behoud door behoedzame ontwikkeling' vat die visies voor ons erfgoed kernachtig samen. Valkenburg aan de Geul volgt dit landelijk uitgangspunt omdat het goed aansluit op de Valkenburgse visie van integrale, gebiedsgerichte stedelijke en landschappelijke ontwikkeling.

Er zijn twee soorten bedreigingen van het Valkenburgs cultureel erfgoed:
• Een gebrek aan menselijk ingrijpen, waardoor de tand des tijds vrij spel krijgt. Dit geldt zowel voor archeologie (natuurlijke degradatie van het bodemarchief) als voor monumenten (verval door leegstand of verwaarlozing)
• Onzorgvuldig menselijk ingrijpen, waardoor het cultureel erfgoed bewust, ongezien of onbedoeld verdwijnt (ontwikkeling zonder behoud).

Behoud door ontwikkeling zoekt het midden tussen een ontwikkeling zonder behoud (alles weg) en museaal behoud (alles blijft). Het nadeel van de eerste optie is dat cultureel erfgoed totaal verloren gaat. Het nadeel van de tweede optie is dat het cultureel erfgoed volledig buiten de economie en de maatschappij wordt geplaatst. Beide uitersten zijn onwenselijk. De medebeleving door burgers, bedrijven en instellingen is nodig en creëert draagvlak. Zo ontstaan kansen op medebeheer en duurzaam behoud. Bij behoud door ontwikkeling kunnen de kosten voor de overheid worden verminderd. Deze twee voordelen maken ruimschoots goed dat bij behoud door ontwikkeling niet altijd alles honderd procent intact blijft. Het is hiermee niet de bedoeling dat alle ontwikkelingen die de historiciteit aantasten gelegitimeerd worden. Behoud bereik je niet door ontwikkeling in algemene zin maar door specifieke ontwikkeling. En wel door een passende en verantwoorde ontwikkeling, een respectvolle of behoedzame ontwikkeling waarbij cultuurhistorie als één van de uitgangspunten wordt meegewogen in de besluitvorming. Maatwerk dus.

Dat past ook helemaal in de lijn van de werkwijze die de wetgever met de nieuwe Omgevingswet en het credo 'Nee tenzij wordt Ja mits' voor ogen heeft.

6.1.2 Strategie
Met de landelijke trend om steeds meer bevoegdheden te decentraliseren wordt de gemeente steeds meer zelf verantwoordelijk voor het erfgoedbeleid. De wijze waarop de gemeente haar verantwoordelijkheid wil nemen en haar missie wil realiseren, is samen te vatten in een vijftal punten:

a. Gebieds- en objectgericht werken: In de cultuurhistorische waarden- en verwachtingenkaart staan alle cultuurhistorische relicten opgenomen (historische geografie (landschappen), elementen en gebouwde monumenten). Voor archeologie is al in 2009 een archeologische waarden- en verwachtingskaart gemaakt. Op deze cultuurhistorische waarden- en verwachtingenkaart zijn gebieden, gebouwen, bouwwerken en landschapselementen aangewezen die aantoonbaar een cultuurhistorische waarde hebben of waar deze onderbouwd verwacht kan worden. Zo worden prioriteiten gesteld voor zowel monumentenzorg als archeologie. In essentie kan voor historische landschappen en gebouwen dezelfde strategie gehanteerd worden als bij archeologie. Onderzoek bij een planontwikkeling in een vroegtijdig stadium welke erfgoedcomponenten er in het plangebied aanwezig zijn en welke waarde ze hebben. Gebruik dit als onderlegger voor de planontwikkeling.
b. Interactief werken: Ontwikkelaars en plannenmakers zijn in de regel niet ongenegen aandacht te besteden aan cultuurhistorie, maar wel op zodanige wijze dat bestaande werkprocessen niet worden gefrustreerd en de risico's in tijd en geld in een vroeg stadium inzichtelijk zijn. Ook is het wenselijk andere belanghebbenden (bijv. omwonenden, maatschappelijke organisaties) bij plannen te betrekken omwille van kwaliteit en draagvlak.
c. Proactief: Voor de integrale kwaliteit van ruimtelijke plannen en projecten is het van belang dat het aspect cultureel erfgoed in een zeer vroeg stadium bij de planvorming wordt meegewogen. Zo bestaat ook de meeste kans op succes voor behoud van cultureel erfgoed.
d. Kansen benutten: Cultureel erfgoed is niet alleen een beperking maar ook een kans. Cultuurhistorie kan als basis voor stedelijke ontwikkeling dienen: dit is het meest ideale en erfgoedvriendelijke uitgangspunt (zie nota Belvédère).
e. Integraal: Juist vanwege het brede belang van cultureel erfgoed liggen er volop mogelijkheden voor een inhoudelijk integrale benadering. Kernwoorden daarbij zijn transparantie (archeologische cultuurhistorische waarden-, verwachtingen-, en beleidskaarten, eenduidige werkprocessen), betrouwbaarheid (afspraken nakomen), en de bereidheid verder te kijken dan het werkterrein van de eigen vakdiscipline, juist omwille van het behoud van cultureel erfgoed.

Voorbeelden van Valkenburgse projecten met behoud door ontwikkeling:
Uitgevoerd:
Kasteelhoeve Gen Hoes - woningen
Stadsmuur en stadsgracht Halderpark – retentievijver en herinrichting park;
Grendelpoort – reconstructie
Chateau Sint Gerlach – Hotel, conferentiecentrum en restaurant;
Hoeve Broers – Burgemeester Quicks coffee & more

Gepland:
Franciscanessenklooster/Pradoegebouw – Hotel
Kasteel Oost – Hotel
Kasteel Geulzicht - WoZoCo

6.2 Valkenburgs Planologisch Erfgoedbeleid
Op dit moment wordt naast de procedure voor omgevingsvergunning voor het wijzigen van een rijksmonument het bestemmingsplan als instrument gebruikt om het gemeentelijk archeologische erfgoed te beschermen. Hierin moet echter ook nog het gebouwde en cultuurlandschappelijke gemeentelijke erfgoed opgenomen worden. Daarvoor is gekeken naar de systematiek die onder andere de gemeente Maastricht gebruikt. Het erfgoed wordt daarin (juridisch) beschermd door voorwaarden in het bestemmingsplan in plaats van, zoals dat traditioneel gebeurde, een aparte gemeentelijke monumentenlijst bij de monumentenverordening.

Gebieden met een bijzondere, cultuurhistorisch waardevolle identiteit worden via een dubbelbestemming in het bestemmingsplan opgenomen. De erfgoedbestemming komt boven op de primaire bestemming als woondoeleinden, bedrijfsdoeleinden, groen enz. Alle waardevolle elementen die bijzondere aandacht verdienen, zoals veldkruisen, beeldnisjes, monumentale hekwerken of afscheidingsmuren, maar ook groenelementen als waterpoelen, haagstructuren, hoogstamboomgaarden, grensbomen e.d. worden op de bestemmingsplankaart aangeduid en net als de archeologische attentiegebieden beschermd door een bouwverbod en aanlegvergunningsstelsel.

Naast deze historisch-geografische elementen zijn er ook bijzondere gebouwen en bouwwerken die Valkenburg aan de Geul extra wil beschermen via de omgevingsvergunning voor het bouwen. Op de bestemmingsplankaart worden deze monumentale objecten aangeduid als ‘Waarde Cultureel Erfgoed: Gebouwen en bouwwerken’. Voor deze gebouwen en bouwwerken vervalt het vergunningvrij bouwen (Bijlage 2 Bor art. 4a). In de praktijk houdt dat in, dat, waar voorheen bijvoorbeeld vergunningvrij een dakkapel aan de achterkant of zonnecollectoren en antennes of nieuwe deuren en ramen konden worden aangebracht, nu een omgevingsvergunning voor het bouwen moet worden aangevraagd. Op die manier wordt geregeld, dat de kwaliteit van het pand niet nodeloos wordt aangetast.

De implementatie van het Valkenburgs Planologisch Erfgoedbeleid loopt parallel aan de ontwikkelingen van de Omgevingswet en de geconsolideerde bestemmingsplannen die vanaf de inwerkingtrding van de Omgevingswet (1 juli 2022) automatisch omgezet worden naar een omgevingsplan. Zo wordt het Valkenburgs Planologisch Erfgoedbeleid gemeentedekkend ingevoerd. Het cultuurgoed krijgt via de dubbelbestemming ‘Waarde Cultureel Erfgoed’ een vaste positie binnen het bestemmingsplan en later het omgevingsplan waardoor de ruimtelijke kwaliteiten op het gebied van cultuurhistorie, architectuurhistorie, landschap en archeologie integraal beheersbaar worden.

De voordelen van het Valkenburgs Planologisch Erfgoedbeleid ten opzichte van het traditioneel aanwijzen via de gemeentelijke monumentenverordening:
• één van de grootste voordelen van deze beschermingsmethode is dat er geen extra omgevingsvergunning voor het wijzigen van een monument nodig is. Er ontstaat geen extra vergunningstelsel wat aanmerkelijk makkelijker is voor de burger.
• Het is een integrale benadering van beschermen waardoor verschillende onderwerpen via één systeem beschermd en inzichtelijk zijn.
• Er is geen langdurige procedure voor de aanwijzing nodig zoals bij gemeentelijke monumenten. Dit is geïntegreerd in de vaststellingsprocedure van het bestemmingsplan.
• Er is bescherming mogelijk op verschillende niveaus: objectmatig, elementen, ruimtelijke structuren en stedenbouwkundige concepten.
• Het is een ontwikkelingsgerichte benadering, waarbij cultuurhistorie binnen de belangenafweging wordt meegenomen.
• Het sluit aan bij de bestaande en nieuwe landelijke regelgeving.
• Het bestemmingsplan, en straks het omgevingsplan, wordt in een vroeg stadium geraadpleegd, waardoor een vroegtijdige afstemming ontstaat met projectontwikkelaars en waardoor ontwerpers en ontwikkelaars van de cultuurhistorie gebruik kunnen maken als inspiratiebron.
• Het bestemmingsplan en het omgevingsplan zijn flexibele en degelijke toetsingsinstrumenten. Ze laten veel ruimte open voor nader beleid, zoals bijvoorbeeld het opstellen van praktijkgerichte richtlijnen.
• De systematiek van het Maastrichts Planologisch Erfgoedregime, en dus ook het Valkenburgs Planologisch Erfgoedbeleid, wordt ondersteunt door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

De aandachtspunten van het VPE:
• De interieurbescherming van de gebouwen voelt vaak bedreigend voor een eigenaar. Omdat de interieurs niet meegenomen zijn bij de inventarisatie, is er geen ‘nulmeting’, waardoor illegale bouwwerkzaamheden niet kunnen worden beoordeeld. De summiere beschrijvingen van het merendeel van de rijksmonumenten in het monumentenregister brengen echter een vergelijkbaar probleem met zich mee.
• Bestemmingsplannen hebben een veeleisende wijzigingsprocedure. Bijvoorbeeld bij een in de inventarisatie vergeten object of het tussentijds ontstaan van andere opvattingen, is planaanpassing minder eenvoudig. Hiervoor is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk.
• Burgers zullen meer legeskosten moeten gaan betalen waar vooralsnog geen vergoeding tegenover staat (zie paragraaf 6.3 subsidies). Omdat vergunningsvrije werkzaamheden in bepaalde gevallen vergunningplichtig worden, zal dit ten opzichte van de huidige situatie een vermeerdering van de vergunningaanvragen tot gevolg hebben: meer legeskosten voor de burger en een toename van werkdruk. Als men dit echter vergelijkt met de situatie dat gemeentelijke monumenten via de traditionele manier zouden worden aangewezen dan is dit aanzienlijk minder vanwege de afwezigheid van de omgevingsvergunning voor het wijzigen van een monument. Bovendien ligt de traditionele aanwijzing niet in lijn met de ontwikkeling van de Omgevingswet en het Omgevingsplan.
• Praktijkervaring zal moeten uitwijzen hoe hanteerbaar de systematiek is, of er aanpassingen noodzakelijk zijn en op welke manier deze moeten worden vormgegeven. De ervaring met een vergelijkbaar regime voor archeologie geven echter vertrouwen. De specifieke werking van het Valkenburgs Planologisch Erfgoedbeleid wordt hieronder nader toegelicht.

Het beschermen van ruimtelijke waarden in het bestemmingsplan wordt opgelegd door het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) en na de invoering van de Omgevingswet het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (Bkl). Het nieuwe aan het VPE is dat het systeem, net als het archeologiebeleid, ontwikkelingsgericht is door duidelijke richtlijnen en dat er een

koppeling is gelegd met de erfgoedverordening. Door in de erfgoedverordening de begripsbepaling 'monument' is uit te breiden, wordt het beschermd cultureel erfgoed in het bestemmingsplan uitgesloten van vergunningsvrij bouwen. Er wordt als het ware een koppeling gelegd tussen de Wet Ruimtelijke Ordening en de Woningwet, zodat een dekkend regime ontstaat.

In het bestemmingsplan is een integrale bescherming op maat mogelijk in plaats van de traditionele fragmentarische en objectgerichte aanpak. De relevante bouwstenen van het bestemmingsplan voor de toepassing van het Valkenburgs Planologisch Erfgoedbeleid zijn de verbeelding, de regels en de toelichting. Op de verbeelding is aangegeven welke objecten, structuren en gebieden zijn geselecteerd voor initiële bescherming (aanwezige en verwachte waarde). De regels zijn verbonden aan een bouw- en aanlegvergunning en de beschrijving in hoofdlijnen geeft aan hoe met het cultuurgoed dient te worden omgegaan. In de toelichting wordt verwezen naar het onderliggende cultuurhistorisch onderzoek dat de gekozen bescherming motiveert. De omgevingsvergunning voor het wijzigen van een monument is in dit systeem alleen van toepassing op rijksmonumenten.

De toets van plannen aan cultuurhistorische waarden vindt nu plaats via de bouw- en aanlegvergunning. Naast de reguliere welstandstoets op basis van de welstandsnota vindt in de bestemmingsplantoets de afweging op grond van cultuurhistorie plaats. Daarvoor kan de gemeente de aanvrager vragen om een rapport van een cultuurhistorisch onderzoek te overleggen opgesteld door een onafhankelijke terzake deskundige. Denk daarbij aan een bouwhistorisch-, tuinhistorisch- of landschapshistorisch onderzoek. Net als bij het archeologiebeleid kan er in eerste instantie een rapport van een inventariserend onderzoek gevraagd worden in de vorm van een cultuurhistorische quickscan. Op basis daarvan kan de gemeente bepalen of er een diepgaander verkennend cultuurhistorisch onderzoek of meer nodig is. Voor de uitvoering van het onderzoek en het onderzoeksrapport worden de daarvoor beschikbare richtlijnen van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en URL's gehanteerd. Tevens wordt er advies gevraagd aan de gemeentelijke Monumenten/Erfgoedcommissie en na de inwerkingtreding van de Omgevingswet de gemeentelijke adviescommissie (voor de fysieke leefomgeving). Bij de beoordeling hanteren de gemeente en de commissie de algemene richtlijnen zoals opgenomen in hoofdstuk 7.1 van deze beleidsnota.

De dubbelbestemming 'Waarde Cultureel Erfgoed' ligt op elementen en gebieden met een bijzondere cultuurhistorisch waardevolle identiteit waaraan voorwaarden en richtlijnen zijn gekoppeld. Deze elementen en gebieden zijn met een contour aangeduid op de bestemmingsplankaart. Één van de voorwaarden hierbij is dat nieuwe ontwikkelingen binnen deze contour geënt worden op de cultuurhistorische uitgangspunten. Op deze manier is cultuurhistorie een van de onderdelen in de belangenafweging bij toekomstige ontwikkelingen en doordat dit instrument al in een vroeg stadium wordt gehanteerd, kan het tevens dienen als inspiratiebron voor ontwerpers en ontwikkelaars. Een van de grote voordelen van het Valkenburgs Planologisch Erfgoedbeleid is de mogelijkheid van gradaties in beschermingsniveau. Dit wil zeggen dat niet het volledige cultureel erfgoed dezelfde bescherming krijgt, maar dat verschil in het beheer gemaakt wordt. Stedenbouwkundige structuren vragen om een ander beschermingsniveau dan architectonisch waardevolle objecten.

Concreet betekent dit dat binnen de dubbelbestemming 'Waarde Cultureel Erfgoed' verschillende beschermingsgradaties zijn opgenomen, te weten:

- Aanlegvergunning: wijzigingen van cultuurhistorisch waardevolle zaken zoals 'werken, geen bouwwerk zijnde' worden beheerd via een aanlegvergunning. Dit zijn bijvoorbeeld:
  - Waardevolle cultuurhistorische elementen: zoals veldkruisen, beeldnisjes, monumentale hekwerken en afscheidingsmuren.
  - Waardevolle landschappelijke elementen: zoals graften, holle wegen, haagstructuren, hoogstam boomgaarden en waardevolle bomen.
  - Waardevolle interieurelementen van gebouwen en bouwwerken: zoals keldergewelven, kapconstructies, schouwen, trappen, stucplafonds en vloeren.
  - Sloopwerkzaamheden van gebouwen en bouwwerken zijn aanlegvergunningplichtig;
- Omgevingsvergunning voor het bouwen: daarnaast zijn er ook meerdere gebouwen en bouwwerken die we extra willen beschermen. Dit zijn de gebouwen en bouwwerken die bij de inventarisatie naar voren zijn gekomen en waaraan een waarde is toegekend. Deze waardevolle gebouwen en bouwwerken zijn verdeeld in twee categorieën:
  - Dominant bouwwerk: integraal beschermd door het uitsluiten van bouwvergunningsvrije werkzaamheden en een aanlegvergunning voor waardevolle interieurelementen. Dit betekent dat, waar voorheen vergunningsvrij een dakkapel aan de achterkant van het pand geplaatst kon worden, nu een omgevingsvergunning voor het bouwen moet worden aangevraagd. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor het aanbrengen van zonnecollectoren, antennes, vervangen van deuren en kozijnen, rolluiken, erfafscheidingen, speeltoestellen enz. Dit betekent niet dat deze werkzaamheden per definitie niet meer mogelijk zijn. Het gaat erom dat de manier waarop de werkzaamheden worden uitgevoerd de kwaliteit van het pand niet aantasten. Dit zijn de gebouwen en bouwwerken die door Buro 4 bij de waardering geplaatst zijn in categorie 1.
  - Kenmerkend bouwwerk: hiervoor geldt dezelfde bescherming met dien verstande dat alleen de buitenzijde beschermd is en wel het gedeelte dat vanaf de openbare weg zichtbaar is (façadezorg). Dit zijn de gebouwen en bouwwerken die door Buro 4 bij de waardering geplaatst zijn in categorie 2.
- Primaire bestemming: dit betekent dat de opbouw van stedenbouwkundige concepten en waardevolle structuren wordt vastgelegd door middel van de primaire bestemming. De bestemming gemeentelijk beschermd dorpsgezicht, landschapsgezicht, oude boskern of een deel van een begraafplaats wordt specifiek op de bestaande historische dorpskern, cultuurlandschap, bosgebied of deel van een begraafplaats gelegd. Dit wil zeggen dat de bebouwing, structuur en groenopstanden van deze bestemming in de toekomst wèl kunnen worden gesloopt c.q. gerooid (als ze niet ook bescherming op een ander niveau genieten), maar er kan alleen in dezelfde structuur worden teruggebouwd, aangelegd of aangeplant.

Van Monumentenverordening naar Erfgoedverordening
De monumentenverordening gaat nu over in een erfgoedverordening. Aangezien het gemeentelijke taakveld tegenwoordig naast gebouwde monumenten ook archeologie en cultuurlandschappen beslaat is dit een passendere benaming. Via de erfgoedverordening worden een deel van de objecten op de cultuurhistorische waarden- en

verwachtingenkaart aangewezen als gemeentelijke monumenten. Om het Valkenburgs erfgoed juridisch te verankeren moet bij de vaststelling van het facetbestemmingsplan de erfgoedverordening aangepast worden door een toevoeging van de begripsomschrijving van monument. Hierdoor wordt de koppeling gelegd tussen de Woningwet en de wet Ruimtelijke Ordening en wordt duidelijk gemaakt dat een planologisch monument zich niet beperkt tot een pand of object maar daarnaast breed interpreteerbaar is (landschapselementen, terreinen, groenstructuren, ensembles, archeologisch waardevolle elementen en terreinen enz.).
Daarnaast dienen de indieningseisen aangescherpt te worden, zodat meer duidelijkheid ontstaat wanneer en met welke diepgang onderzoek dient plaats te vinden. Op deze manier kunnen programma's van eisen beter geformuleerd en toegepast worden. Vanwege de landelijke ontwikkelingen op het gebied van cultureel erfgoed en de aanscherping van het beleid op het gebied van archeologie en bouw- en cultuurhistorisch onderzoek is de actualisatie van de erfgoedverordening noodzakelijk.

Welstandsnota
In de procedure voor een omgevingsvergunning voor het bouwen is een toets aan de redelijke eisen van welstand verplicht. De criteria hiervoor zijn opgenomen in de Welstandsnota Bouwwerken 2020. Voor het cultureel erfgoed van Valkenburg wordt een welstandsadvies gegeven door de Stadsbouwmeester en een advies op een aanvraag voor omgevingsvergunning voor het wijzigen van een monument door de Monumentencommissie. Een goede ruimtelijke kwaliteit staat daarbij centraal. Van de monumentencommissie Mergelland maken de gemeenten Vaals, Gulpen-Wittem, Eijsden-Margraten en Valkenburg aan de Geul gebruik. Het secretariaat is bij de gemeente Valkenburg aan de Geul ondergebracht. Met de aanstaande inwerkingtreding van de Omgevingswet houden deze adviesorganen van rechtswege op te bestaan. De Omgevingswet verplicht een gemeente alleen tot het instellen van een adviescommissie met betrekking tot wijziging van rijksmonumenten, met uitzondering van archeologische monumenten. De Omgevingswet geeft de gemeente meer mogelijkheden voor de inrichting van het adviesstelsel. De adviescommissie kan dus ook een bredere taak krijgen. Samen met de andere deelnemende gemeenten wordt er gewerkt aan een voorstel voor een gezamenlijk adviesstelsel onder de Omgevingswet.

In de welstandsnota bouwwerken 2020 is al rekening gehouden met zowel rijks- als gemeentelijke monumenten doordat daarin de volgende bepaling is opgenomen:
'Bij het wijzigen, veranderen of verstoren van een monument (als bedoeld in artikel 2.1, lid 1, sub f en 2.2, lid 1, sub b Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) kunnen uit oogpunt van monumentenzorg aanvullende eisen worden gesteld.'

Restauratierichtlijnen
Parallel aan de welstandscriteria, zijn voor het instandhouden van het cultureel erfgoed omgangsrichtlijnen opgesteld die eigenaren vooraf zoveel mogelijk inzicht en advies geven voor onderhoud en restauratie van monumenten. Dit voorkomt dat monumentale waarden per abuis verloren gaan en zorgt ervoor dat zo min mogelijk schade wordt veroorzaakt aan monumenten. Daarnaast heeft het een positief effect op de snelheid en efficiëntie van de ambtelijke planbeoordeling en de advisering door de Stadsbouwmeester en Monumentencommissie. De richtlijnen zijn verwoord in hoofdstuk 7.1 van deze beleidsnota. Het vaststellen en de implementatie van de richtlijnen vormt een praktisch instrument parallel aan de welstandsnota en is van belang om zo transparant mogelijk te opereren.

De stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg (ERM) heeft landelijke richtlijnen opgesteld voor de praktische uitvoering van restauraties. Een ERM-uitvoeringsrichtlijn bevat de technische afspraken, de juridische en de procedurele aspecten van het werk aan monumenten. De uitvoeringsrichtlijn beschrijft hoe een bepaald deel van het werk aan een monument het beste uitgevoerd kan worden; met de uitvoeringstechnieken en methoden die historisch verantwoord zijn en tegelijk aansluiten op moderne techniek. Zij houden rekening met de wettelijke eisen en de wensen op het gebied van comfort en duurzaamheid. De uitvoeringsrichtlijnen bevatten ook de technische specificaties van materialen, gebruik van producten, verbindingen etc. Deze richtlijnen worden, naast de in de voorgaande paragraaf genoemde richtlijnen, van toepassing verklaard voor het VPE. Voor de specifieke Limburgse en Valkenburgse situatie kunnen, indien een onafhankelijk deskundigen advies daartoe aanleiding geeft, aanvullende of afwijkende richtlijnen gehanteerd worden indien dit het behoud van de monumentale waarden ten goede komt. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de restauratie van vakwerk of het toepassen van lokale bouwmaterialen als mergel en kunradersteen.

Toezicht en begeleiding
Op de uitvoering van de bouw- en aanlegvergunningen wordt door de toezichthouders van de afdeling VTH gecontroleerd. Doordat er bewust voor is gekozen om aan te sluiten op reeds bestaande vergunningstelsels nemen de toezichthouders tijdens hun reguliere controles vanzelf de erfgoedcomponent mee zoals die is vastgelegd is in de vergunning. Dat heeft als belangrijk voordeel dat de impact op de ambtelijke organisatie zoveel mogelijk wordt beperkt.

Maar een de implementatie van nieuwe regelgeving brengt hoe dan ook nieuw werk met zich mee en vraagt om specifieke kennis. Denk daarbij aan:
- Doordat een aantal ingrepen niet meer vergunningvrij uitgevoerd kunnen worden (Bijlage 2 Bor art. 4a) zal het aantal aanvragen om omgevingsvergunning voor het bouwen iets toenemen. Die extra aanvragen moeten door het team Vergunningen behandeld worden, door de beleidsmedewerker cultureel erfgoed beoordeeld worden en door het team VTH gecontroleerd worden.
- Er zullen meer vergunningaanvragen voorgelegd worden aan de gemeentelijke Monumentencommissie.

Met de geplande in werkingtreding van de Wet Kwaliteitborging voor het bouwen gelijktijdig met de Omgevingswet op 1 juli 2022 wordt een deel van de toetsing en controle van aanvragen om omgevingsvergunning voor het bouwen aan het bouwbesluit verplicht bij gecertificeerde marktpartijen neergelegd. De gemeente toets deze aanvragen dan zelf niet meer aan het bouwbesluit. Ook in de gemeente Valkenburg aan de Geul is dit voor een deel van de aanvragen omgevingsvergunning voor het bouwen aan de orde. Daarmee is er ruimte de toetsing van de extra aanvragen om omgevingsvergunningen van initieel vergunningvrije ingrepen bij gemeentelijke monumenten.

AANBEVELINGEN:
- Implementeren van het Valkenburgs Planologisch Erfgoedbeleid in bestemmingsplannen middels een facetbestemmingsplan
- Monumentenverordening actualiseren naar een Erfgoedverordening
- Verklaar de omgangsrichtlijnen (H. 7.1) en de URL's van stichting ERM van toepassing op het VPE;

6.3 Duurzaamheid
Verduurzamen van gebouwen is in trek, ook onder eigenaren van beschermde monumenten en panden in beschermde stads- en dorpsgezichten. Bovendien moet Nederland meer duurzame energie opwekken, onder andere uit zonlicht. De gemeente Valkenburg aan de Geul ontwikkeld in het kader van het RES beleid op dit punt. Tegelijkertijd gaan ze ook over de vergunning bij beschermde monumenten en beschermde gezichten.

Bij deze gebouwen vraagt verduurzaming wel extra aandacht. De cultuurhistorische waarden mogen namelijk niet in het nauw komen. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed heeft hiervoor richtlijnen opgesteld die zij hanteren bij de beoordeling van verduurzamingsplannen bij Rijksmonumenten. Richtlijnen zijn er onder andere voor:

- na-isoleren van gebouwen
- zonnepanelen
- klimatologische condities voor het behoud van erfgoed
- windenergie, zonne-energie en bio-energie in historische cultuurlandschappen

Deze richtlijnen worden, naast de in de voorgaande paragraaf genoemde omgangsrichtlijnen en URL's, van toepassing verklaard voor het VPE. Voor de specifieke situaties blijft het mogelijk dat, indien een onafhankelijk deskundigen advies daartoe aanleiding geeft, aanvullende of afwijkende richtlijnen gehanteerd worden en de monumentale waarden niet onevenredig aangetast worden.

AANBEVELING: Hanteer bij de beoordeling van aanvragen om omgevingsvergunning voor het bouwen of aanlegvergunningen de door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed opgestelde richtlijnen voor verduurzaming bij monumenten.

6.4 Herbestemming
Veel monumenten of delen van daarvan kunnen op den duur hun oorspronkelijke functie niet behouden. Denk daarbij aan kastelen, kloosters, boerderijen en kerken. Zo liggen de veestallen van de rustende boer die geen opvolging heeft kunnen vinden misschien wel leeg. Leegstaande (bij)gebouwen en ruimtes van grote monumenten zijn helaas geen uitzondering. Als deze gebouwen of ruimtes enige tijd niet gebruikt worden, worden ze meestal ook niet goed onderhouden. Verval, en daarmee verlies van cultureel erfgoed, dreigt dan. Als het verval eenmaal ingetreden is gaat het razendsnel. Een gebouw dat gebruikt wordt, wordt in de meeste gevallen ook goed onderhouden.

Met het weer in gebruik nemen van grote monumenten komt vaak ook herbestemming om de hoek kijken. De in de vorige paragraaf genoemde boer wil bijvoorbeeld graag een caravanstalling in zijn stal realiseren, de stal omvormen en er een woning voor zijn zoon met zijn gezin in beginnen of er een vakantiewoning in maken.

Bij verkoop van een monument denkt de nieuwe eigenaar misschien wel aan woningen, een hotel, een zorgcentrum of een restaurant beginnen in de boerderij, het kasteel, het klooster of de kerk. De erfgoedwaarden zijn hierbij, mits de nieuwe invulling met respect voor het monument wordt ingepast, gebaat. Het monument wordt weer onderhouden en daarmee bewaard. Het bestemmingsplan bepaald in eerste instantie of deze nieuwe functie op deze plek kan.

Bij rijksmonumenten zijn de mogelijkheden voor nieuwe functies al ruimer dan bij niet-rijksmonumenten. Voor gebouwen die in het VPE aangeduid worden met de 'Waarde Cultureel Erfgoed' en in de Erfgoedverordening als gemeentelijk monument komt dit door deze aanduiding ook binnen handbereik. Dit geld o.a. voor de Structuurvisie, de gemeentelijke beleidsregel vakantiewoningen en appartementen en het beleidsregel ruim baan voor goede woningbouwplannen. Ze bieden meer mogelijkheden voor (functie)wijzigingen.

Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (SVWZL)
Het (huidige) woonbeleid ligt verankerd in de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (SVWZL). Deze structuurvisie beoogd onder andere om de toekomstige woningvoorraad en plancapaciteit zo goed mogelijk af te stemmen op de verwachte toekomstige woonbehoefte. Een onderdeel daarvan is de compensatieplicht. Als nieuwe woningbouwinitiatieven worden ingediend, waarbij er woningen worden toegevoegd aan de woning- en/of planvoorraad, moeten deze worden gecompenseerd. Dat wil zeggen gecompenseerd met bijvoorbeeld direct gekoppelde sloop of onttrekking of een financiële compensatie. Sinds 2016 is voor monumenten een ontheffing van de compensatieplicht. Om herbestemming bij monumenten te stimuleren is dit een goed instrument.

Beleidsregel ruim baan voor goede woningbouwplannen
In de beleidsregel ruim baan voor goede woningbouwplannen is de richtlijn opgenomen dat een woningbouwinitiatief maatschappelijke meerwaarde moet hebben. Daarnaast is het uitgangspunt hierbij dat inbreiding voor uitbreiding gaat. Panden met een cultuurhistorische waarde hebben een maatschappelijke meerwaarde en maken daardoor meer kans binnen deze beleidsregel.

Gemeentelijke beleidsregel vakantiewoningen en appartementen
Deze beleidsregel hanteert het uitgangspunt dat in sommige gevallen de exploitatie van recreatief nachtverblijf financieel kan bijdragen aan het behoud van een monumentaal of cultuurhistorisch waardevol pand. Hiermee wordt de mogelijkheid geboden om bepaalde bouwdelen die hun gebruiksfunctie hebben verloren te kunnen blijven gebruiken. Het betreft dan ook meestal ook unieke locaties waar hoogwaardige recreatieve verblijven mogelijk zijn. Op deze plekken en voor dit doel zouden de gebruiksmogelijkheden in bepaalde gevallen verruimd kunnen worden. Exploitatie van recreatief verblijf kan op deze manier ondersteunend zijn voor het behoud van deze panden.

6.5 Erfgoed en toerisme

Valkenburg aan de Geul en toerisme zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Ons landschap is daarbij altijd een belangrijke factor geweest. In de voorbije jaren heeft de gemeente een omslag gemaakt in de kwaliteit van het toeristisch product. Van massa's jongeren en goedkope consumptie werken we steeds meer toe naar beleving en waardering. De wens voor meer kwaliteit in plaats van kwantiteit is in diverse delen van de gemeente geuit en bovendien een aanbeveling uit de regionale Visie VTE 2030 die in de zomer van 2020 is vastgesteld.

De inventarisatie en beschrijvingen van eerdergenoemd historisch waardevolle onroerende materiële erfgoed levert bewustwording op van het belang van bescherming van deze objecten. Het vormt daarmee ook een belangrijke kans om kleinschalige kwaliteit toe te voegen aan het (imago van het) toeristische product van Valkenburg. Het zijn namelijk de 'verborgen culturele parels' waar de 'cultuurtoerist'[1] naar op zoek is. Met deze doelgroep trekken we een toerist aan die enerzijds voldoende economisch perspectief biedt, en tegelijkertijd meer passend is bij de leefwaarden van onze eigen inwoners; zich bewust is van zijn omgeving en onze authentieke waarden waardeert en respecteert.

Het is daarom aan te bevelen om in een nieuwe toeristische visie nader te bepalen op welke manier dit waardevolle erfgoed bijdraagt aan het toewerken naar een meer robuuste en duurzamere vorm van toerisme in Valkenburg aan de Geul.

AANBEVELING: de inventarisatie en waardenstelling van het cultureel erfgoed meenemen bij het opstellen van een nieuwe toeristische visie en/of het maken van toeristisch beleid

6.6 Subsidie

De Gemeente Valkenburg kent (nog) geen eigen subsidieregeling voor erfgoed. In de begroting van 2019 is wel € 150.000,- gereserveerd voor onderhouds- en restauratiesubsidies naar aanleiding van enkele concrete aanvragen daartoe. Deze aanvragen zijn niet aan te merken als buitenwettelijke subsidies als bedoeld in art. 4.23 lid 3. sub d. van de Awb. Daardoor is het ook niet mogelijk om de Algemene subsidieverordening Valkenburg aan de Geul 2016 desgewenst (deels) van toepassing te verklaren. In 2019 is vanuit deze begrotingspost een totaalbedrag van € 105.393,- toegekend aan 9 aanvragers. De subsidie voor het herstel van de fresco's in de Romeinse Katakomben en de subsidie voor de herbouw van de voormalige protestantse kerk in de Plenkertstraat, in 2021, zijn met middelen uit een ander begrotingspost gedekt. In alle gevallen hadden deze aanvragers een Brim/Sim subsidie van het rijk toegekend gekregen en/of subsidie uit de Monulisaregeling of Klein Erfgoed regeling van de Provincie Limburg. Ook vóór 2019 heeft de gemeente Valkenburg ook al onderhouds- en restauratiesubsidies toegekend als aanvulling op rijks- en provinciale subsidies. In de periode 2007-2008 was dat voor een totaalbedrag van € 185.057,- en in de periode 2010-2011 voor een totaalbedrag van € 113.003,-.

[1] Rapport 'Nieuw Valkenburg' door adviesbureau Cuijpers. 2007, blz.61.

Door de gemeente Valkenburg aan de Geul in gesubsidieerde onderhouds- en restauratieprojecten:

2007-2008 (€ 185.057,-)
- Consolidatie Kasteelruïne
- Restauratie fresco's St. Gerlachuskerk Houthem
- Restauratie kap en glas-in-lood H.H. Nicolaas en Barbarakerk Valkenburg
- Restauratie kap en glas-in-lood H.H. Mauritiuskerk in Schin op Geul

2010-2011 (€ 113.003,-)
- Sint Josephkerk te Broekhem;
- HH Monulphus en Gondulphus te Berg en Terblijt;
- Protestantse kloosterkerk te Valkenburg
- Tempeltje Romeinse Katakomben
- H.H. Nicolaas en Barbarakerk Valkenburg
- Gerlachuskerk Houthem

2019-2020 (€ 120.393,-)
- HH Nicolaas en Barbarakerk te Valkenburg;
- HH Monulphus en Gondulphus te Berg en Terblijt;
- HH Mauritius te Schin op Geul;
- Sint Gerlachuskerk te Houthem;
- Kloosterkerk Valkenburg;
- Sint Josephkerk te Broekhem;
- Kalkoven Biebosch te Sibbe;
- Grafmonument van jhr. Louis de Villers de Pité te Schin op Geul;
- H. Familiekapel te Strabeek;
- Romeinse Katakomben;

2021 (€ 82.620,-)
- Herbouw en restauratie voorm. Prot. kerk Plenkertstraat

Tot 2017 kende de gemeente Valkenburg het Mergelfonds. Uit dit fonds werden subsidies verstrekt voor het toepassen van mergelbouwsteen bij restauratie en nieuwbouw.

De restauratie en onderhoudsbehoefte zal blijven. De vraag naar financiële ondersteuning daarbij ook. De vraag voor cofinanciering door de gemeente bij de Brim/Sim en Monulisa regelingen voor de Valkenburgse kerken, die gebaseerd zijn op een 6-jarig onderhoudsplan, zullen vanaf 2025-2026 opnieuw aangevraagd worden. Maar ook eigenaren van gemeentelijke monumenten zullen straks bij de overheid gaan aankloppen voor subsidie. Vooralsnog heeft alleen de Provincie subsidieregelingen die ook toegankelijk zijn voor eigenaren van gemeentelijke monumenten.

Financiële ondersteuning is essentieel om behoud van het cultureel erfgoed bij eigenaren en initiatiefnemers daarbij te stimuleren. Bij het aanwijzen van gemeentelijk cultureel erfgoed is het ontwikkelen van een eigen gemeentelijke financiële regeling van belang.

Die regeling moet aansluiten bij de provinciale regelingen, maar ook bij de lokale behoefte. Een gemeentelijke bijdrage kan net het laatste zetje zijn om de restauratie- of onderhoudsbegroting sluitend te maken en daarmee het behoud van een monument of ander cultureel erfgoed mogelijk maken.

Voor de financiële ondersteuning van onderhoud en restauratie van gemeentelijk erfgoed is er jaarlijks een bedrag nodig van € 25.000,-. Deze inschatting is gemaakt op basis van gegevens van de buurgemeenten Gulpen-Wittem en Eijsden-Margraten en het Mergelfonds dat tot 2017 bestond. De ondersteuning van onderhoud en restauratie van gemeentelijk erfgoed past bij de maatschappelijke waarde die erfgoed vertegenwoordigt. Het biedt daarnaast een belangrijk tegenwicht aan het gevoel van een beperking bij de aanwijzing en bescherming van gemeentelijk cultureel erfgoed.

Naast het restant budget van € 44.607,- in de post voor subsidies voor onderhoud en restauratie is er in de begroting een investeringsreserve voor monumenten opgenomen die incidenteel ook voor subsidies ingezet kan worden. Daarin is nog een bedrag van ca. € 72.000,- voorhanden. Uit deze posten kan voorlopig geput worden. Daarna is het zinvol om structureel een bedrag in de begroting op te nemen voor subsidies voor onderhoud en restauratie van cultureel erfgoed. Voor de subsidie aanvragen waarvoor ook Sim-subsidie door het rijk en Monulisa subsidie door de Provincie wordt toegekend heeft het opnemen van een jaarlijks structureel bedrag, gezien het interval van 6 jaar, geen zin. Deze kunnen net als voorheen gezamenlijk, los van de op te stellen regeling, ter besluitvorming aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Datzelfde is aan te bevelen voor omvangrijke subsidie aanvragen om het risico te voorkomen dat het beschikbare budget door 1 project (grotendeels) gebruikt wordt.

AANBEVELING: Stel een gemeentelijke subsidieregeling voor onderhoud- en restauratie van onroerend cultureel erfgoed van Valkenburg aan de Geul op en leg deze regeling gelijktijdig met het onder 6.2 genoemde facetbestemmingsplan ter vaststelling voor aan de gemeenteraad incl. een evaluatie t.b.v. continuering met bijbehorend dekkingsvoorstel.

Resumé aanbevelingen:

- Implementeren van het Valkenburgs Planologisch Erfgoedbeleid in bestemmingsplannen middels een facetbestemmingsplan;
- Actualiseer de Monumentenverordening naar een Erfgoedverordening;
- Verklaar de omgangsrichtlijnen (H. 7.1) en de URL's van stichting ERM van toepassing op het VPE;
- Hanteer bij de beoordeling van aanvragen om Omgevingsvergunning voor het bouwen of aanlegvergunningen de door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed opgestelde richtlijnen voor verduurzaming bij monumenten;
- Neem de inventarisatie en waardenstelling van het cultureel erfgoed mee bij het opstellen van een nieuwe toeristische visie en/of het maken van toeristisch beleid;
- Stel een gemeentelijke subsidieregeling voor onderhoud- en restauratie van onroerend cultureel erfgoed van Valkenburg aan de Geul op en leg deze regeling gelijktijdig met het onder 6.2 genoemde facetbestemmingsplan ter vaststelling voor aan de gemeenteraad incl. een evaluatie t.b.v. continuering met bijbehorend dekkingsvoorstel.;

7. Bijlagen

7.1 Richtlijnen

7.2 Conceptregels bestemmingsplan

7.3 Cultuurhistorische waarden- en verwachtingenkaart

7.4 Catalogus inventarisatie, beschrijving en waardering cultureel erfgoed
- a: gebouwen en bouwwerken
- b begraafplaatsen
- c: Inventarisatierapport begraafplaatsen Valkenburg Hulsman en Hulsman 2009
- d: landschapselementen
- e: klein religieus erfgoed

7.5 Enquêtes

7.1 Richtlijnen

7.1.1 Richtlijnen voor onderhoud, restauratie, wijziging en herbestemming van dominante bouwwerken, kenmerkende bouwwerken en voor waardevolle cultuurhistorische elementen.

De algemene uitgangspunten voor werkzaamheden aan cultuurhistorisch erfgoed zijn hieronder weergegeven. Of het nu een restauratie betreft, het aanpassen aan de huidige gebruikseisen of een herontwikkeling ten behoeve van toekomstig ander gebruik, de uitgangspunten die hieronder staan beschreven moeten altijd een leidende rol spelen in het denkproces van omgang met cultureel erfgoed. Als met gemotiveerde redenen voor vernieuwing en herontwikkeling wordt gekozen, dient dit eveneens te gebeuren vanuit deze cultuurhistorische randvoorwaarden.

Behoud gaat voor vernieuwen
Historische constructies, structuren en bouwmaterialen geven een pand belangrijke monumentale en historische waarde. Door de aanwezigheid hiervan is de geschiedenis en ontwikkeling van het monument afleesbaar. Vervangen of wijzigen van de bestaande constructies, structuren, materialen, details en indien van toepassing waardevolle interieuronderdelen gaan ten koste van de bouw- en cultuurhistorische waarde. Daarom dienen deze waarden gerespecteerd te worden.

Behoud door zorgvuldig ontwikkelen en vernieuwen
Toevoegingen dienen tot stand te komen op, in of bij de minst kwetsbare plekken van het beschermde pand. Een eigentijds ontwerp heeft hierbij de voorkeur, waarbij moderne materialen mogelijk zijn, mits passend bij de bestaande textuur en het kleurengamma. Dergelijke ingrepen dienen zorgvuldig te worden afgewogen en terughoudend worden vormgegeven. Veranderingen of toevoegingen dienen bij voorkeur reversibel te zijn. Dit wil zeggen dat deze ooit weer ongedaan gemaakt kunnen worden zonder de monumentale waarden aan te tasten. De toe te passen technieken mogen geen mechanische, fysische of chemische schade toebrengen aan een monument.

Structuren eerbiedigen
Externe hoofdstructuren moeten gerespecteerd worden; dit geldt voor de voor- en achtergevelrooilijnen en de herkenbaarheid van bouwvolumes, zoals achterhuizen, schuren, koetshuizen en tuinhuizen. Ook de interne structuur dient zoveel mogelijk intact te blijven. Ingrepen in de structuur dienen te gebeuren met de grootst mogelijke zorgvuldigheid, waarbij optimaal aansluiting gezocht wordt bij het oorspronkelijke concept. Ingrepen moeten zodanig uitgevoerd worden, dat de oorspronkelijke structuur herkenbaar blijft.

Respect voor historisch materiaal
Voordat tot vervanging van historisch materiaal overgegaan wordt moet eerst onderzocht worden of bij het bestaande materiaal in slechte staat technisch herstel mogelijk is. Bij noodzakelijke vervanging van historisch materiaal wordt tot op detailniveau uitgegaan van gelijksoortig materiaalgebruik conform bestaande toestand. Als dit niet mogelijk blijkt dient aansluiting gezocht te worden bij de historische materialen en substanties.

Respect voor authenticiteit
Bij restauratie moet de historische gelaagdheid en de afleesbaarheid van het verleden in vormgeving, constructie en materiaalgebruik gerespecteerd worden. Het transformatieproces, door verandering van het gebruik of functie, dat een gebouw door de tijd heen ondergaat, heeft historische waarde. Een monument ontleent ondermeer zijn waarde aan de bouwgeschiedenis. Als het oorspronkelijke materiaal al volledig verloren is gegaan wordt gemotiveerd gepleit voor reconstructie, of voor een eigentijds ontwerp waarbij in beide gevallen de geschiedenis afleesbaar blijft.

Respect voor details
De kwaliteit van een monument wordt vaak bepaald door de aanwezigheid van historische bouwdetails. De oorspronkelijke detaillering in de vorm van voegwerk, gevelafwerking, decoraties, metselpatronen, roedeverdelingen in vensters, et cetera dient optimaal gerespecteerd te worden. Als er sprake is van eigentijdse interventies, dient de detaillering qua maat en schaal in overeenstemming te zijn met het historische karakter van het pand.

Afweging bij sloop
Indien in uitzonderlijke gevallen ondanks de monumentale waarden toch sprake is van een afweging tot gehele of gedeeltelijke sloop van een rijksmonument of een gemeentelijk monument in het Valkenburgs Planologisch Erfgoed dient een zorgvuldige belangenafweging plaats te vinden. Dit wil zeggen dat bij de planvorming het volgende vereist is:

- een gefundeerde onderbouwing dat behoud niet mogelijk is (technisch en ruimtelijk).
- documentatie van de te slopen onderdelen in de vorm van een bouwhistorische rapportage met fotomateriaal en opmetingstekeningen.

Gebrekenrapport, bouwtechnisch rapport en/of cultuurhistorisch rapport (met bouwhistorisch onderzoek)
Als de bouwkundige en/of monumentale kwaliteit van het object vooraf niet bekend is, kan bij de planbeoordeling een onderbouwing hiervan wordt vereist.

Zorgvuldigheid tijdens uitvoering werkzaamheden
Historisch waardevolle elementen moeten tijdens restauratie- en verbouwingswerkzaamheden afdoende beschermd worden tegen beschadigingen. Als tijdens de uitvoering van vergunde werkzaamheden historische onderdelen (zowel wanneer dit archeologische elementen als bouwhistorische elementen betreft) tevoorschijn komen waarvan het bestaan voordien niet bekend was, is de vergunninghouder verplicht dit te melden bij de gemeente Valkenburg aan de Geul.

7.1.2 Richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen

- Behoud gaat vóór vernieuwen, vervangen of wijzigen. Als toch voor vernieuwing, vervanging of wijziging wordt gekozen vanwege bijvoorbeeld afsterven of ziekte, dient dit te geschieden vanuit deze cultuurhistorische randvoorwaarden. De karakteristieke elementen en patronen in het landschap alsmede de sporen die de natuur en de mens in het landschap hebben achtergelaten, moeten zoveel mogelijk intact gelaten worden en het uiterlijk daarvan zoveel mogelijk behouden, gerespecteerd en zo mogelijk versterkt.
- Bij onderhoud en/of verandering moet men de plaatsing, vorm, groeiwijze, omvang en structuur respecteren. Er dient zoveel mogelijk aansluiting gezocht te worden bij de omgevingsarchitectuur en de cultuurhistorische karakteristiek.
- Bij herplant of nieuwe beplanting dient uitgegaan te worden van de oorspronkelijke soort, tenzij deskundig advies anders uitwijst.
- Geen schade in algemene zin mag worden toegebracht aan het waardevol groenelement alsmede moeten snoei- en onderhoudswerkzaamheden en/of het gebruik van bestrijdingsmiddelen, dusdanig uitgevoerd worden dat geen blijvende schade wordt toegebracht aan het waardevol groenelement.
- Bebouwing, aanleggen of slopen binnen, bij, op of aan een waardevol groenelement is alleen mogelijk als de bestaande karakteristieken qua maat, schaal, materiaal en kleur gehandhaafd blijven.

7.1.3 Richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en rijks beschermde dorpsgezichten

- Bij vernieuwing, vervanging of wijziging dient dit te geschieden vanuit deze cultuurhistorische randvoorwaarden en bij voorkeur middels een ontwerp, afgestemd op de omgeving. De historisch gegroeide en stedenbouwkundige en landschappelijke structuur, inclusief de openbare ruimte en groenstructuren, moet zoveel mogelijk intact gelaten worden en de ruimtelijke samenhang daarvan moet zoveel mogelijk behouden, gerespecteerd en zo mogelijk versterkt worden.
- Bij onderhoud en/of verandering moet het oorspronkelijk stedenbouwkundig en landschappelijke concept gerespecteerd worden. Hierbij dient rekening gehouden te worden met oorspronkelijke en/of bestaande rooilijnen, bouwmassa’s, hoogten, bebouwingseenheden, kapvormen, situering, openingen in de gevelwand, parcelering, landschapsstructuren, tuin- en parkaanleg, groenstructuren enz.
- Wijzigingen in het cultuurhistorisch attentiegebied of het beschermd dorpsgezicht moeten afgestemd zijn op de schaal en maat van de historische karakteristiek en het architectonisch en landschappelijk idioom. Gevel- en raamindeling, kleur- en materiaalgebruik, soortenkeuze alsmede de textuur en de korrelgrootte van de vernieuwing dienen afgestemd te zijn op de omgeving.
- Bij de inrichting van de openbare ruimte dient men rekening te houden met waardevolle details zoals bijvoorbeeld straatmeubilair, terreinafscheidingen, bestratingsmateriaal en beeldbepalende bomen of hagen.
- Bij sloop van niet nader gewaardeerde panden, dient een cultuurhistorische verkenning te worden uitgevoerd, om vast te kunnen stellen of er niet eerder opgemerkte cultuurhistorische waarden aanwezig zijn en om de juiste afweging tot besluit tot sloop te kunnen maken.

7.2 Concept bestemmingsplanregels

Artikel -- Waarde - Cultureel erfgoed

--.1 Bestemmingsomschrijving
--.2 Bouwregels
--.3 Nadere eisen
--.4 Afwijking van de bouwregels
--.5 Uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden
--.6 Slopen
--.7 Wijzigingsbevoegdheid

--.1 Bestemmingsomschrijving
--.1.1 Algemeen
De voor 'Waarde - Cultureel erfgoed' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de bescherming van het op die gronden aanwezige cultureel erfgoed.

--.1.2 Onderverdeling
De voor 'Waarde - Cultureel erfgoed' aangewezen gronden kennen de volgende onderverdeling van het op die gronden aanwezige cultureel erfgoed, waarbij het onder a tot en met d genoemde erfgoed overeenkomstig het bepaalde in de gemeentelijke Erfgoedverordening de status heeft van gemeentelijk monument:

a) ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - dominant bouwwerk' (sba - db): dominant bouwwerk, met dien verstande dat zowel het interieur als het exterieur van het ter plaatse aanwezige bouwwerk wordt beschermd;
b) ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - kenmerkend bouwwerk' (sba - kb): kenmerkend bouwwerk, met dien verstande dat uitsluitend het exterieur van het ter plaatse aanwezige bouwwerk wordt beschermd;
c) ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - waardevol cultuurhistorisch element' [sba - ce]: waardevol cultuurhistorisch element;
d) ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van waarde - waardevol groenelement' (swr - ge): waardevol groenelement;
e) ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van waarde - cultuurhistorisch attentiegebied' (swr - ce): cultuurhistorisch attentiegebied;
f) ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van waarde - beschermd dorpsgezicht' (swr – bd): beschermd dorpsgezicht.

--.2 Bouwregels
--.2.1 Gemeentelijke monumenten en cultuurhistorische attentiegebieden

--.2.1.1
Op de voor 'Waarde - Cultureel erfgoed' aangewezen gronden met gemeentelijke monumenten zoals bedoeld in artikel --.1.2 onder a tot en met d, alsmede ter plaatse van de aanduiding 'cultuurhistorisch attentiegebied' zoals bedoeld in artikel --.1.2 onder e mag uitsluitend worden gebouwd indien en voor zover:

a) bebouwing mogelijk is krachtens de onderliggende bestemming, en;
b) de bestaande cultuurhistorische waardestelling niet wordt aangetast door wezenlijke veranderingen in situering, massa, kapvorm, hoogtematen en gevelindeling, zulks met inbegrip van waardevolle details, en;
c) de bouwplannen niet strijdig zijn met de in de cultuurhistorische waardestelling toegekende waarden en toepasselijke richtlijnen, zoals vervat in de als bijlagen opgenomen inventarisatie en richtlijnen van de beleidsnota “Verleden met Toekomst, Cultuurhistorische waarden- en verwachtingenkaart en planologisch erfgoedbeleid voor Valkenburg aan de Geul".

--.2.1.2
Voor zover de omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk, dan wel de directe of indirecte gevolgen van de in de bouwaanvraag genoemde bouwwerkzaamheden, kunnen leiden tot een wijziging van een gemeentelijk monument zoals bedoeld in artikel --.1.2 onder a tot en met d, kan aan de omgevingsvergunning de verplichting tot het treffen van maatregelen worden verbonden, waardoor de in de cultuurhistorische waardestelling toegekende waarden van het betreffende gemeentelijk monument kan worden behouden.

--.2.2 Rapportageplicht

--.2.2.1
Burgemeester en wethouders kunnen de aanvrager van een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk verplichten een cultuurhistorisch rapport te overleggen, waarin de cultuurhistorische waarden van het op de bouwaanvraag betrekking hebbende terrein en/of de zich eventueel daarop bevindende opstallen naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate is of zijn vastgesteld.

--.2.2.2
Het cultuurhistorische rapport zoals bedoeld in artikel --.2.2.1, wordt vervaardigd met inachtneming van een programma van eisen, welk daartoe is opgesteld of goedgekeurd door een deskundige op het gebied van cultuurhistorie.

--.2.3 Advies
Ten behoeve van de voor "Waarde - Cultureel erfgoed' aangewezen gronden met een gemeentelijk monument zoals bedoeld in artikel --.1.2 onder a tot en met d alsmede binnen een cultuurhistorisch attentiegebied als bedoeld in artikel --.1.2 onder e, leggen

burgemeester en wethouders alle aanvragen om een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk alsmede de aanvragen om afwijking van de bouwregels ter advies voor aan de gemeentelijke Welstands-/Monumentencommissie.

--.3 Nadere eisen
Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen ten aanzien van de situering en de afmetingen van bouwwerken, de inrichting en het gebruik van gronden, indien ter plaatse gemeentelijke monumenten aanwezig zijn.

--.4 Afwijking van de bouwregels
Burgemeester en wethouders kunnen, in afwijking van het bepaalde in --.2, een omgevingsvergunning verlenen voor het bouwen ten behoeve van de onderliggende bestemmingen, onder de voorwaarden dat:

a) de cultuurhistorische waarden zoals vastgesteld in de waardestelling niet worden aangetast, en;
b) de nieuwbouw binnen de cultuurhistorische waarden zoals vastgesteld in de waardestelling past dan wel een kwalitatieve bijdrage aan de genoemde waarden levert, en;
c) er geen wezenlijke veranderingen worden aangebracht in het stedenbouwkundige beeld, en;
d) voor zover het bouwen en/of de gevolgen ervan monumenten betreft, hierover voorafgaand aan de verlening van de omgevingsvergunning advies dient te worden ingewonnen bij een terzake deskundige van de gemeente Valkenburg aan de Geul.

--.5 Uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden
--.5.1 Gemeentelijke monumenten

--.5.1.1
Ter plaatse van de aanduidingen 'specifieke bouwaanduiding – dominant bouwwerk', 'specifieke bouwaanduiding – kenmerkend bouwwerk', 'specifieke bouwaanduiding – waardevol cultuurhistorisch element' alsmede 'specifieke vorm van waarde – waardevol groenelement' is het verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te (doen of laten) voeren:

a) het geheel of gedeeltelijk wijzigen, aantasten, vernietigen van dominante en kenmerkende bouwwerken, waaronder begrepen het interieur van dominante bouwwerken, alle detaillering en de gevelafwerking;
b) het geheel of gedeeltelijk wijzigen, aantasten, vernietigen van waardevolle cultuurhistorische elementen;
c) het vellen, rooien of anderszins aantasten van waardevolle groenelementen.

--.5.1.2
Voor zover de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden, dan wel de directe of indirecte gevolgen van de in de aanvraag genoemde werken en/of werkzaamheden, kan of kunnen leiden tot een verandering en/of aantasting van een gemeentelijk monument, kan aan de omgevingsvergunning de verplichting tot het treffen van maatregelen worden verbonden, waardoor de toegekende cultuurhistorische waarden zoals genoemd in de waardestelling van het betreffende monument kunnen worden behouden.

--.5.3 Uitzonderingen
Het bepaalde in --.5.1.1 is niet van toepassing voor werken of werkzaamheden die naar het oordeel van burgemeester en wethouders van ondergeschikte betekenis zijn of behoren tot de normale bodemexploitatie en het normale bodemgebruik dan wel werken of werkzaamheden die naar het oordeel van burgemeester en wethouders behoren tot kleinschalig onderhoud.
Het bepaalde in --.5.1.1, is voorts niet van toepassing voor werken of werkzaamheden, welke op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit bestemmingsplan in uitvoering zijn dan wel krachtens een voor dat tijdstip aangevraagde vergunning, afwijking of anderszins mogen worden uitgevoerd.

--.5.4 Rapportageplicht
--.5.4.1
Burgemeester en wethouders kunnen de aanvrager van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden verplichten een cultuurhistorisch rapport te overleggen, waarin zonodig een cultuurhistorische waardestelling van het op de aanvraag betrekking hebbende terrein en de zich eventueel daarop bevindende opstallen naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate is of zijn vastgesteld.

--.5.4.2
Het cultuurhistorisch rapport als bedoeld in --.5.4.1, wordt vervaardigd met inachtneming van een programma van eisen, welke daartoe is opgesteld door een deskundige op het gebied van cultuurhistorie.

--.5.5 Advies
Burgemeester en wethouders kunnen alle aanvragen om een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden ter plaatse van de aanduidingen 'specifieke bouwaanduiding - dominant bouwwerk', 'specifieke bouwaanduiding - kenmerkend bouwwerk', 'specifieke bouwaanduiding - waardevol cultuurhistorisch element' en 'specifieke vorm van waarde - waardevol groenelement' voor advies aan de gemeentelijke Welstands-/Monumentencommissie voorleggen.

--.6 Slopen
--.6.1 Gemeentelijke monumenten en cultuurhistorische attentiegebieden

--.6.1.1
Ter plaatse van de aanduidingen 'specifieke bouwaanduiding – dominant bouwwerk', 'specifieke bouwaanduiding – kenmerkend bouwwerk', 'specifieke bouwaanduiding – waardevol cultuurhistorisch element', 'specifieke vorm van waarde – waardevol groenelement' en 'specifieke vorm van waarde – cultuurhistorisch attentiegebied' is het verboden een bouwwerk geheel of gedeeltelijk af te breken zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning.

--.6.1.2
Voor zover de sloopwerkzaamheden, dan wel de directe of indirecte gevolgen van deze werkzaamheden, kunnen leiden tot een aantasting van gemeentelijke monumenten en cultuurhistorische attentiegebieden, kunnen aan de omgevingsvergunning de volgende regels worden verbonden:

a) de verplichting tot een door burgemeester en wethouders bepaalde wijze van slopen;
b) de verplichting de sloop te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de cultuurhistorie die voldoet aan door burgemeester en wethouders bij de vergunning te stellen kwalificaties.

--.6.1.3
Onverminderd het bepaalde in de Wet ruimtelijke ordening mag de omgevingsvergunning voor het slopen van een gemeentelijk monument of het slopen in een cultuurhistorisch attentiegebied worden geweigerd indien de sloop dan wel de sloopwerkzaamheden in strijd is of zijn met de toegekende cultuurhistorische waardestelling zoals neergelegd in dit bestemmingsplan.

--.6.3 Rapportageplicht
--.6.3.1

Burgemeester en wethouders kunnen de aanvrager van een omgevingsvergunning voor het slopen van een gemeentelijk monument of het slopen in een cultuurhistorisch attentiegebied verplichten een cultuurhistorisch rapport te overleggen, waarin zonodig een cultuurhistorische waardestelling van het op de aanvraag betrekking hebbende terrein en de zich eventueel daarop bevindende opstallen naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate is of zijn vastgesteld.

--.6.3.2
Het cultuurhistorisch rapport als bedoeld in --.6.3.1 wordt vervaardigd met inachtneming van een programma van eisen, welk daartoe is opgesteld door een deskundige op het gebied van cultuurhistorie.

--.6.4 Advies
Burgemeester en wethouders kunnen alle aanvragen om een omgevingsvergunning voor het slopen van een gemeentelijk monument of het slopen in een cultuurhistorisch attentiegebied voor advies aan de gemeentelijke Welstands-/Monumentencommissie voorleggen.

--.7 Wijzigingsbevoegdheid
Burgemeester en wethouders zijn bevoegd om het bestemmingsplan te wijzigen door voor de gebieden ter plaatse van de aanduidingen 'specifieke bouwaanduiding – dominant bouwwerk', 'specifieke bouwaanduiding – kenmerkend bouwwerk', 'specifieke bouwaanduiding – waardevol cultuurhistorisch element', 'specifieke vorm van waarde – waardevol groenelement', 'specifieke vorm van waarde – cultuurhistorisch attentiegebied' de voormelde aanduiding geheel of gedeeltelijk te doen vervallen, indien op basis van een cultuurhistorisch rapport is aangetoond dat op de betrokken locatie geen cultuurhistorische waarden (meer) aanwezig zijn dan wel dat deze waarden niet meer als zodanig bescherming behoeven.

Bijlage 7.3:

Cultuurhistorische waarden- en verwachtingenkaart

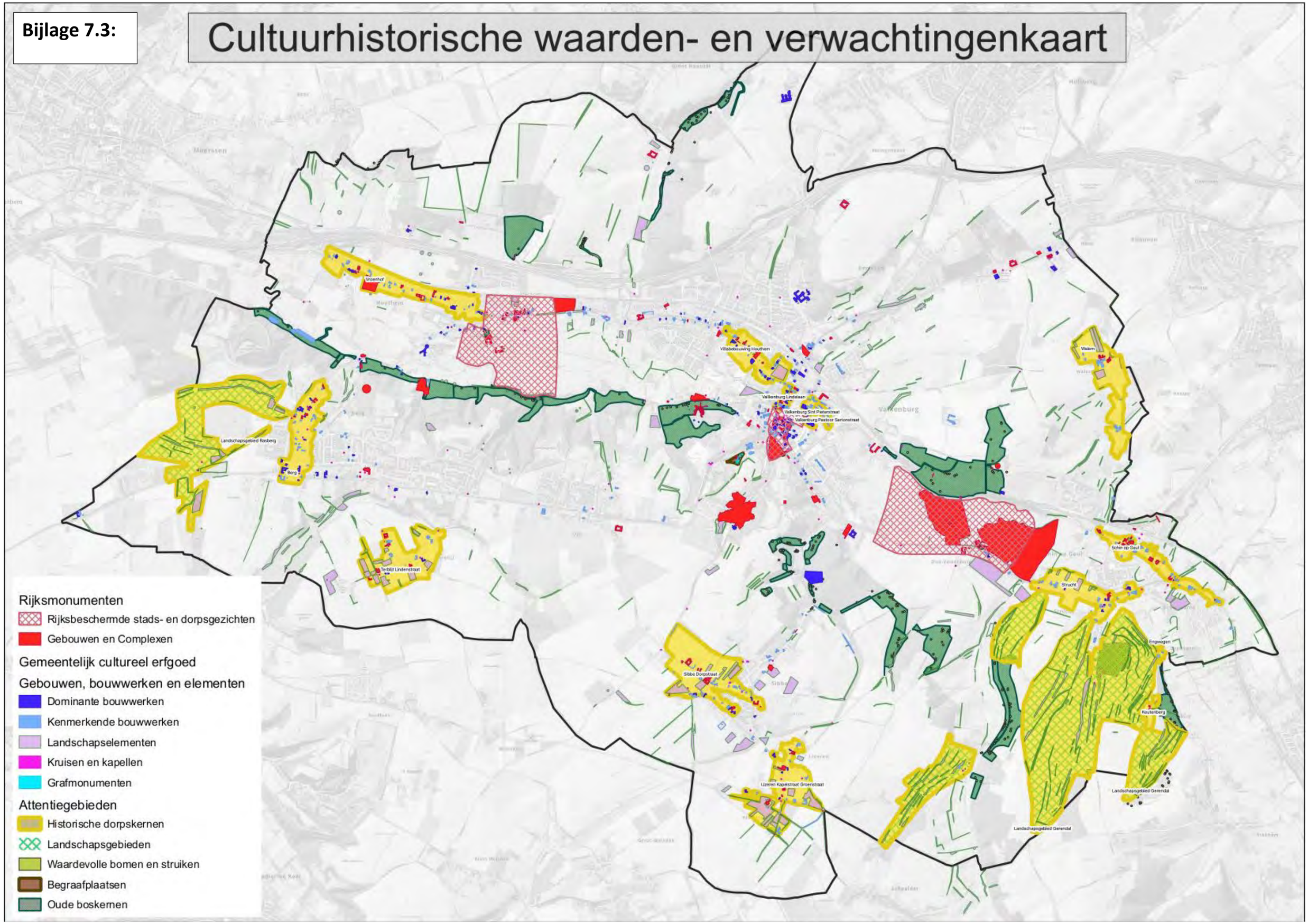

Bijlage 7.4: Catalogus a: Gebouwen en bouwwerken

plaats	straat	huisnr	huisnummertoevoeging	situering	rijksmonumentnummer	type bouwwerk	type pand	beschrijving	bag_bouwjaar	ensemblewaarde of ruimtelijke samenhang bebouwde omgeving of landschap	ruimtelijk beeldbepalend en markant omgeving	toenmalige en hedendaagse esthetische kwaliteit	gaafheid	zeldzaamheid	architectuurhistorie	bouwhistorie	uiting plaatselijke geschiedenis	totaal score	opmerking	mogelijk oude kern nader te onderzoeken	categorie gevoelsmatig	bag_pand_id	kadaster_id
Berg	Achter de Hoven	50				Woonhuizen	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan is op de plek van deze huizen een groot huis in een L-vorm te zien. Het lijkt erop dat de 'arm' van dit L-vormig huis is opgedeeld in drie huizen en de 'stam' grotendeels gesloopt is. Op de luchtfoto van 1949 is nog het volledige pand te zien.	1947	3	2	3	2	2	2	3	0	47	oude kern herkenbaar aan mergelmuren en ankers, rechter deel sterk verbouwd, oude kern wel aanwezig maar mogelijk sterk veranderd. Bezoek aan interieur aan te bevelen	X	3	0994100002017806	
Berg	Achter de Hoven	52				Woonhuizen	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan is op de plek van deze huizen een groot huis in een L-vorm te zien. Het lijkt erop dat de 'arm' van dit L-vormig huis is opgedeeld in drie huizen en de 'stam' grotendeels gesloopt is. Op de luchtfoto van 1949 is nog het volledige pand te zien.	1947	3	2	2	2	2	1	3	0	41	oude kern herkenbaar aan mergelmuren en ankers, rechter deel sterk verbouwd, oude kern wel aanwezig maar mogelijk sterk veranderd. Bezoek aan interieur aan te bevelen	X	3	0994100002017136	
Berg	Achter de Hoven	54				Woonhuizen	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan is op de plek van deze huizen een groot huis in een L-vorm te zien. Het lijkt erop dat de 'arm' van dit L-vormig huis is opgedeeld in drie huizen en de 'stam' grotendeels gesloopt is. Op de luchtfoto van 1949 is nog het volledige pand te zien.	1947	3	2	1	1	2	0	3	0	31	oude kern herkenbaar aan mergelmuren en ankers, rechter deel sterk verbouwd, oude kern wel aanwezig maar mogelijk sterk veranderd. Bezoek aan interieur aan te bevelen	X	3	0994100002018474	
Berg	Burgemeester van der Loostraat	2	A			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	dubbel woonhuis in Wederopbouwstijl, relatief gaaf. Erfafscheiding meenemen.	1949	3	3	4	5	4	4	3	0	77			1	0994100002015610	
Berg	Burgemeester van der Loostraat	4				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	dubbel woonhuis in Wederopbouwstijl, relatief gaaf. Erfafscheiding meenemen.	1949	3	3	4	5	4	4	3	0	77			1	0994100002015613	
Berg	Burgemeester van der Loostraat	9				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	woonhuis in historiserende stijl, mergel krulgevel (ca. '50). Moderne houten aanbouw niet mee beschermen.	1946	3	3	4	4	4	4	3	0	73			1	0994100002015741	
Berg	Grote straat	1				Woonhuis	MIP-pand	Dubbelwoonhuis Xxa, baksteenarchitectuur	1911	2	4	4	4	3	3	2	0	63	is eenheid met Grote Straat 3: één object van maken		1	0994100002011649	
Berg	Grote Straat	2				Mogelijk bakhuis	cultuurhistorisch-pand	Mogelijk bakhuis behorende bij hoeve. Vorm komt overeen.		4	2	2	3	3	2	3	4	69			1		
Berg	Grote straat	2				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Op dezelfde plek is op het minuutplan ook een hoeve te zien. Het enige verschil is dat de hoeve nu volledig dicht is. Op het minuutplan is de 'zuidgevel' niet aanwezig wat de hoeve de vorm van een omgekeerde 'U' geeft. Verderop het perceel is op het minuutplan nog een klein gebouwcontour te zien (genummerd met 1001). De aanwijzende tafel geeft hier niet aan dat het een bakhuis betreft maar dit zou toch nog steeds een optie kunnen zijn. Gevelsteen met 'anno 1822' tevens vakwerk aan binnengevel te zien (zie beeldbank RCE voor foto's)	1910	5	5	4	4	3	4	4	2	88			1	0994100002011650	
Berg	Grote straat	3					MIP-pand	Dubbelwoonhuis Xxa, baksteenarchitectuur	1911	2	4	4	4	3	3	2	0	63			1	0994100002011652	
Berg	Grote straat	8				Woonhuis	MIP-pand	Café 't Voske	1925	4	4	5	4	3	4	3	3	87			1	0994100002020336	
Berg	Grote straat	26				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan een vergelijkbaar gebouw te zien. Oude fundamenten onder pleisterlaag? Op de luchtfoto is behalve het huidige nummer 2 ook nog twee achterliggende gebouwen te zien. Deze vormden samen waarschijnlijk een carréhoeve (zoals te zien op het minuutplan.)	1910	3	2	1	1	1	2	3	0	36	exterieur vertoont geen sporen van historische bouwmassa door modern pleisterwerk. Via kadastraal onderzoek en bezoek ter plaatse meer duidelijkheid te verkrijgen. Huidig exterieur lage waarde	X	3	0994100002011676	
Berg	Grote straat	30					MIP-pand	woonhuis XIXd-Xxa	1910	4	4	3	3	2	3	3	2	68	recentelijk verbouwd, waarbij ramen en deuren zijn vernieuwd en gevelopeningen verplaatst. Ook luiken nieuw. Voornamelijk vanwege materiaalgebruik van belang		2	0994100002011679	
Berg	Grote straat	32				Woonhuis	MIP-pand	dubbel woonhuis in mergelsteen Xxa	1930	4	4	3	3	3	3	2	0	59			2	0994100002011681	
Berg	Grote straat	34				Woonhuis	MIP-pand	dubbel woonhuis in mergelsteen Xxa	1920	4	4	3	3	3	3	2	0	59	eenheid met nr.32		2	0994100002019723	
Berg	Grote straat	36				Woonhuis	MIP-pand	voornaam woonhuis ca.1900	1911	4	4	3	3	2	3	2	0	56			2	0994100002011683	
Berg	Grote straat	37	a				MIP-pand	woonhuis in mergel en baksteen 1900	1911	4	4	3	3	3	3	2	0	59	eenheid met nr.37		2	0994100002019807	
Berg	Grote straat	37				Woonhuis	MIP-pand		1911	4	4	3	3	3	3	2	0	59			2	0994100002019807	
Berg	Grote straat	39				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Contouren van het gebouw terug te zien op het minuutplan. Ligging op perceel komt overeen. Hofpad 2-4 lijkt een aanbouw. Bijzondere 'sierkrullen'/voluten in de gevel aan de straatkant.	1900	4	3	2	2	2	2	3	0	48	geen bijzondere architectuur, wel typologie van dorpsboerderij qua bouwvolume. Heeft mogelijk oudere kern, maar kan flink verbouwd zijn. Pas na bezoek interieur is bouwhistorische waarde te bepalen.	X	3	0994100002011684	
Berg	Grote straat	43				Woonhuis	MIP-pand	Dit pand is tevens opgenomen in het MIP wat zou betekenen dat het gebouwd is na 1850. Wanneer we het vergelijken met het minuutplan lijkt het bijna geheel overeen te komen met het heden. Zouden er nog fundamenten ouder dan 1850 aanwezig zijn? [BD: lijkt	1911	4	4	4	3	2	3	3	0	62	mogelijk oudere kern, kadastrale ontwikkeling nader onderzoeken	X	2	0994100002040608	
Berg	Grote straat	45				Woonhuis	MIP-pand	Dit pand is tevens opgenomen in het MIP wat zou betekenen dat het gebouwd is na 1850. Wanneer we het vergelijken met het minuutplan lijkt het bijna geheel overeen te komen met het heden. Zouden er nog fundamenten ouder dan 1850 aanwezig zijn?	1911	4	4	4	3	2	3	3	0	62	mogelijk oudere kern, kadastrale ontwikkeling nader onderzoeken	X	2	0994100002040608	
Berg	Grote straat	51				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Wanneer we de huidige bebouwing vergelijken met die van het minuutplan is te zien dat ten tijde van 1831/32 er al eenzelfde gebouw stond. Ook qua plaatsing op het perceel klopt het. Hoewel er door de jaren heen veel is verbouwd/aangepast lijkt het onder de pleisterlaag oude fundamenten te herbergen.	1950	3	3	0	1	1	1	3	0	32	sterk verbouwd maar wel nog oud volume. Mogelijk oudere kern, nader onderzoek interieur nodig naar gaafheid daarvan.	X	3	0994100002011276	
Berg	Grote straat	53				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Wanneer we de huidige bebouwing vergelijken met die van het minuutplan is te zien dat ten tijde van 1831/32 er al eenzelfde gebouw stond. Het uiterlijk van het huis verraad ook een hoge leeftijd. Gepleisterd mergel en een verdikte spatplint te zien.	1956	4	4	2	3	4	3	4	0	68	is bouwkundige eenheid met 53:	X	2	0994100002011699	
Berg	Grote straat	53	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Wanneer we de huidige bebouwing vergelijken met die van het minuutplan is te zien dat ten tijde van 1831/32 er al eenzelfde gebouw stond. Het uiterlijk van het huis verraad ook een hoge leeftijd. Gepleisterd mergel en een verdikte spatplint te zien.	1956	4	4	2	3	4	3	4	0	68	pand heeft oude kern met mergelstenen buitenmuren. Wel sterk verbouwd. Interieur nader onderzoeken	X	2	0994100002011699	
Berg	Grote straat	55				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Wanneer we de huidige bebouwing vergelijken met die van het minuutplan is te zien dat ten tijde van 1831/32 er al eenzelfde gebouw stond. Het uiterlijk van het huis verraad ook een hoge leeftijd. Gepleisterd mergel en een verdikte spatplint te zien.	1946	4	4	0	1	0	1	3	0	32	is oud bouwvolume maar mogelijk geheel herbouwd. Nader onderzoek nodig (kadastraal en bezoek interieur)	X	3	0994100002011701	
Berg	Grote straat	60				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan is hier het contour van een hoeve te zien. Vanuit de lucht gezien is deze vorm er nog steeds, echter is het nu opgedeeld in verschillende stukken. 60 en 60a lijken nog 'authentiek' maar wel gerenoveerd.	1860	4	4	2	2	2	2	2	0	46	Oude kern, maar sterk verbouwd, alleen linker zijgevel nog in mergelsteen, rest in machinale steen. Nader onderzoek naar gaafheid historische kern nodig.	X	3	0994100002011706	
Berg	Grote straat	60	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan is hier het contour van een hoeve te zien. Vanuit de lucht gezien is deze vorm er nog steeds, echter is het nu opgedeeld in verschillende stukken. 60 en 60a lijken nog 'authentiek' maar wel gerenoveerd.	1860	2	2	0	0	0	0	0	0	6	geen kwaliteit, vermoedelijk herbouw ter plekke van oudere schuur		4	0994100002011706	
Berg	Grote straat	62				Woonhuis	MIP-pand	Nummer 62 is onderdeel van een carréhoeve waarvan de contouren op het kadastrale minuutplan terug te zien zijn. Dit zou betekenen dat het pand ouder is dan 1850.	1933	5	5	4	4	4	4	3	0	79			1	0994100002011709	
Berg	Grote Straat	64			42101	Boerderij	Rijksmonument		1640													0994100002011711	29870112670000
Berg	Grote straat	65					MIP-pand		1900	3	3	4	3	3	4	3	0	66			2	0994100002011712	
Berg	Grote Straat	66			42101	Boerderij	Rijksmonument		1925													0994100002011715	29870112770000
Berg	Grote straat	67				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Woonhuis waarbij het lijkt alsof er een nieuwe bakstenen frontgevel voor is gezet. Hoevepoort zou origineel kunnen zijn; boven de poort glas-in-lood.	1910	2	2	1	1	0	1	2	0	24			4	0994100002011716	
Berg	Grote straat	69				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	mergelstenen woonhuis, gevelsteen 1986, maar kern ouder. Voorgevel gerenoveerd.	1895	3	3	3	2	2	3	3	0	53	beeldbepalend		2	0994100002019808	
Berg	Grote straat	71				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	mergelstenen pand, voorgevel gerenoveerd. Hardstenen deuromlijsting met getoogd bovenlicht duidt op oudere kern, XVIIId of XIXa.	1800	3	3	2	3	3	2	3	0	54	vermoeden van oudere kern	X	3	0994100002011719	
Berg	Grote Straat	71			42099	Woonhuis	Rijksmonument		1800													0994100002011719	29870093970000
Berg	Grote straat	72				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Het naastgelegen pand, nr. 74 (de voormalige pastorie) is een rijksmonument. Nr. 72 is niet aangemerkt als rijksmonument. Het ziet er wel naar uit dat beide huizen ooit samen één pand waren dat later opgesplitst is.	1962	5	5	4	4	3	3	3	4	88			1	0994100002011720	
Berg	Grote Straat	74			42102	Voormalige pastorie	Rijksmonument																
Berg	Grote straat	73			42100	Woonhuis	Rijksmonument		1750													0994100002011721	29870057170000

Berg	Hofpad	2				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Contouren van het gebouw terug te zien op het minuutplan. Ligging op perceel komt overeen. Hofpad 2-4 lijkt een aanbouw. Bijzondere 'sierkrullen'/voluten in de gevel aan de straatkant.	1900	2	0	0	0	0	0	2	0	10	Eenheid met Grote Straat 39. Exterieur modern, kans op oudere kern, maar mogelijk sterk verbouwd.	X	3	0994100002020884	
Berg	Hofpad	4				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Contouren van het gebouw terug te zien op het minuutplan. Ligging op perceel komt overeen. Hofpad 2-4 lijkt een aanbouw. Bijzondere 'sierkrullen'/voluten in de gevel aan de straatkant.	1900	2	0	0	0	0	0	2	0	10	dubbel: is bouwkundige eenheid met Hofpad 2	X	3	0994100002020884	
Berg	Kerkstraat	3				woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan is hier het contour van een hoeve te zien. Vanuit de lucht gezien is deze vorm er nog steeds, echter is het nu opgedeeld in verschillende stukken. 60 en 60a lijken nog 'authentiek' maar wel gerenoveerd.	1860	2	0	0	0	0	0	0	2	2	naoorlogse nieuwbouw, geen bijzondere kenmerken. Voetprint gaat terug op voorganger, meer niet.		4	0994100002011706	
Berg	Kerkstraat	5				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Dit gebouw is duidelijk op het minuutplan te zien. Het is gelegen naast Grote Straat 73 (wat een RM is). Op het minuutplan is te zien dat Grote Straat 73 en Oude Kerkstraat niet aan elkaar vast gebouwd zijn. Op de luchtfoto is duidelijk te zien dat in de loop der jaren een stuk ertussen is gebouwd zodat de twee panden nu aan elkaar vast zitten.	1969	2	1	0	0	0	0	2	0	12	modern exterieur, weinig verwachting tav oude kern		4	0994100002013854	
Berg	Kleinstraat	1	b			Woonhuis/hoeve	cultuurhistorisch-pand	Tegenwoordig zit dit pand vast aan Kleinstraat 3 d.m.v. een tussenstuk met poort. Op het minuutplan is te zien dat deze huizen los van elkaar stonden. Tegenwoordig is het een (op één zijde na) gesloten hoeve. Deze is waarschijnlijk ontstaan uit het oorspronkelijke boerenhuis (zie de eerste foto). De vorm van dit boerenhuis correspondeert tevens met het minuutplan. In de overige (latere?) delen van het huis zijn sporen van vakwerk te zien.	1875	4	4	4	4	4	4	5	0	84			1	0994100002012225	
Berg	Kleinstraat	3				Woonhuis	MIP-pand	St. Hubertushof. Huis is ook opgenomen in de MIP-lijst tevens met bovengenoemd bouwjaar. Ook wordt er hier vermeld dat alleen de frontgevel van het huis nog origineel is. Op het minuutplan is te zien dat op deze plek al een huis stond. Tevens is hierop te zien dat wat nu Kleinstraat 1 en 3 zijn losstaande huizen waren. Nu zijn ze aan elkaar gebouw d.m.v. een tussenstuk. De stenen van de originele frontgevel komen overeen met de vorm en 'staat' van de stenen aan de zijkanten. Wellicht zijn de zijmuren toch ook origineel? Verder lijkt het asymmetrische aspect van het huis vreemd: het lijkt logischer dat de vorm van origine een smalle 'driehoek' was zoals meer 'boerenhuizen' van deze bouwstijl/periode.	1867	4	4	3	3	3	4	4	0	71	vakwerk'gedeelte is nieuwbouw		1	0994100002012226	
Berg	Kleinstraat	4				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Contour van het pand al op het minuutplan te zien. Onder de pleisterlaag wellicht mergel of vakwerk?	1890	3	4	2	1	2	2	3	0	45	mogelijk oudere kern	X	4	0994100002012227	
Berg	Kleinstraat	6				Deel hoeve	cultuurhistorisch-pand	Dit gebouwtje is nu opgenomen in de ommuring van nummer 6. Wanneer we op het minuutplan kijken is te zien dat het gebouwtje een 'rest' is van de U-vormige hoeve die hier gestaan heeft. [BD: gebouwtje komt niet voor op minuutplan. Hoeve lag niet in rooilijn dus kan geen restant zijn]	1930	2	2	2	2	2	2	2	0	40	bescherming is te zwaar voor dit type bijgebouwtje		4	0994100002017109	
Berg	Kleinstraat	6				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Huidig nummer 6 komt overeen met het oude contour. In de ommuring is een wit gepleisterd mergelgebouwtje te zien. Dit is nog over van de oude fundamenten .Verder lijkt de hoeve het volledig opgeknapt.	1930	4	4	3	1	0	1	2	0	34	grotendeels moderne gebouwen, mogelijk oudere kern	X	3	0994100002012229	
Berg	Kleinstraat	7	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Het gebouw lijkt 'ingepakt' te zien in nieuwe gevels. Aan zijgevels is te zien dat het een oud pand is. Qua plaatsing en contour komt het tevens overeen met het minuutplan. [BD: is pand uit 1900, mergel zijgevel en bakstenen voorgevel zijn 1 fase]	1925	2	2	3	3	2	3	2	0	50	Exterieur sober en gewijzigd. Bescherming is twijfelachtig		3	0994100002012233	
Berg	Kleinstraat	7				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Het gebouw lijkt 'ingepakt' te zien in nieuwe gevels. Aan zijgevels is te zien dat het een oud pand is. Qua plaatsing en contour komt het tevens overeen met het minuutplan. [BD: is pand uit 1900, mergel zijgevel en bakstenen voorgevel zijn 1 fase]	1925	2	2	3	3	2	3	2	0	50	Exterieur sober en gewijzigd. Bescherming is twijfelachtig		3	0994100002012233	
Berg	Kleinstraat	8	a			Deel hoeve	cultuurhistorisch-pand	Deel van een hoeve die terug te zien is op het kadastrale minuutplan.	1901	2	2	3	3	0	0	0	0	24	herbouw '30, geen bijzondere kwaliteit		4	0994100002017069	
Berg	Kleinstraat	10	a			Deel hoeve	cultuurhistorisch-pand	Deel van een hoeve die terug te zien is op het kadastrale minuutplan.	1954	3	3	0	0	0	0	2	0	17	oude contour maar sterk verbouwd/herbouwd		4	0994100002012028	
Berg	Kleinstraat	10				Deel hoeve	cultuurhistorisch-pand	Deel van een hoeve die terug te zien is op het kadastrale minuutplan.	1954	3	3	0	0	0	0	2	0	17	oude contour maar sterk verbouwd/herbouwd		4	0994100002012236	
Berg	Kleinstraat	12				Deel hoeve	cultuurhistorisch-pand	Deel van een hoeve die terug te zien is op het kadastrale minuutplan.	1903	4	4	4	3	3	4	3	0	69	mogelijk oudere kern, moderne ramen en dakkapel storend		2	0994100002012592	
Berg	Kleinstraat	14				Woonhuis/deel hoeve	cultuurhistorisch-pand	Dit gedeelte van het minuutplan is lastig te interpreteren. Omstreeks 1830 heeft er een hoeve op deze plek gestaan, met links ervan een los woonhuis of schaapskooi(?). Huidig nummer 14 zou onderdeel zijn geweest van de hoeve. Het langwerpige deel van het pand is van wit gepleisterd mergel.	1930	3	2	2	2	2	2	3	0	45	voorhuis herbouwd XX, achterbouw nog oud. Bezoek aan pand nodig om gaafheid en waarden van historische kern te bepalen.	X	3	0994100002012031	
Berg	Kleinstraat	16				Woonhuis/deel hoeve	cultuurhistorisch-pand	Dit gedeelte van het minuutplan is lastig te interpreteren. Omstreeks 1830 heeft er een hoeve op deze plek gestaan, met links ervan een los woonhuis of schaapskooi(?). Huidig nummer 16 zou onderdeel zijn geweest van de hoeve.	1981	3	3	0	0	0	2	3	0	29	oude contour. Waarschijnlijk geheel herbouwd. Oude kern niet uitgesloten (check kadaster en interieur)	X	3	0994100002016798	
Berg	Kleinstraat	18				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Dit gedeelte van het minuutplan is lastig te interpreteren. Omstreeks 1830 heeft er een hoeve op deze plek gestaan, met links ervan een los woonhuis of schaapskooi(?). Het losse woonhuis lijkt op de plek te staan waar huidig nummer 18 nu staat. Op de luchtfoto is te zien dat de achtergevel van het huis wit is. Vroeger wellicht het hele huis van wit gepleisterd mergel?	1972	3	3	1	3	2	2	2	0	45	waarschijnlijk herbouw ca.1900 op plek oudere bebouwing, weinig architectonische kwalteit, alleen ruimtelijk relevant. Mogelijk oudere kern.	X	3	0994100002021258	
Berg	Kleinstraat	22				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan is op de plek van nr. 22-24 de contour van een gebouw te zien. Er is te zien dat er een nieuwe voorgevel is geplaats. De zijkanten zijn duidelijk van gepleisterd mergel. Bouwstijl duidt sowieso op oudere fundamenten dan de jaren '60.	1966	4	4	3	3	3	3	4	0	67	bouwkundige eenheid met nr.24	X	1	0994100002012039	
Berg	Kleinstraat	24				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan is op de plek van nr. 22-24 de contour van een gebouw te zien. Er is te zien dat er een nieuwe voorgevel is geplaats. De zijkanten zijn duidelijk van gepleisterd mergel. Bouwstijl duidt sowieso op oudere fundamenten dan de jaren '60.	1966	4	4	3	3	3	3	4	0	67	bouwkundige eenheid met nr.22	X	1	0994100002012041	
Berg	Kleinstraat	40				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	De contouren komen deels overeen met die van het minuutplan. Lijken de restanten van een hoeve.	1932	4	4	4	3	3	3	3	0	65	gebouw lijkt rond 1900 herbouwd te zijn, maar mogelijk nog oudere kern. Gevel nog stucwerk uit ca.1900, alle ramen en deuren vernieuwd	X	2	0994100002012052	
Berg	Kleinstraat	42				(deel) hoeve	cultuurhistorisch-pand	De gevel aan de straatkant (met poort) en de rechterzijkant van de hoeve zijn nog over van de hoeve die op het minuutplan te zien is. Duidelijk gebouwd ver voor de jaren '60.	1962	4	4	3	3	3	3	4	0	67	historische hoeve, exterieur aangetast maar herstelbaar. Oudere kern	X	2	0994100002012053	
Berg	Kleinstraat	44				(deel) hoeve	cultuurhistorisch-pand	De gevel aan de straatkant (met poort) en de rechterzijkant van de hoeve zijn nog over van de hoeve die op het minuutplan te zien is. Duidelijk gebouwd ver voor de jaren '60.	1963	4	4	3	3	3	3	4	0	67		X	2	0994100002012055	
Berg	Grote Straat - Valkenburgerstraat (kruispunt)					Waterput	cultuurhistorisch-pand	Dit puthuisje is nieuw opgebouwd in 2008 door de gemeenschap van Berg & Terblijt. Het oorspronkelijke puthuisje bevond zich een stukje verderop.	2008	0	0	0	0	0	0	0	0	0			4	0002	
Berg	Langen Akker	3				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan is op deze plaatsing op het perceel een gebouw te zien. Qua huidige vorm en plaatsing klopt het. Pand is gerestaureerd maar aan de rechter zijgevel is te zien dat het een oud pand is. Gaan de fundamenten terug naar 1830?	1918	3	3	2	2	2	1	2	0	39	pand heeft oudere kern, maar hoeveel kwaliteit heeft deze nog? Alleen via bezoek aan interieur te achterhalen.	X	3	0994100002012923	
Berg	Langen Akker	11					MIP-pand		1921	4	4	4	3	3	4	3	0	69	eenheid met nr.13		2	0994100002012929	
Berg	Langen Akker	13					MIP-pand		1921	4	4	4	3	3	4	3	0	69	eenheid met nr.11		2	0994100002020895	
Berg	Langen Akker	20					MIP-pand		1921	4	4	3	3	3	4	2	0	63			2	0994100002020896	
Berg	Langen Akker	22					MIP-pand		1921	4	4	4	3	3	4	2	0	65			2	0994100002012934	
Berg	Langen Akker	26					MIP-pand		1921	4	4	4	3	3	4	2	0	65			2	0994100002012936	
Berg	Langen Akker	33					MIP-pand	Hotel 1939, later verbouwd	1950	2	2	2	1	1	2	0	0	25			4	0994100002016965	
Berg	Langen Akker	51					MIP-pand		1934	0	2	2	3	1	2	0	0	31	geen bijzondere architectuur, geen zeldzaamheid, alle ramen en deur vernieuwd.		4	0994100002012408	
Berg	Monulphusplein	1			507244	Baarhuisje	Rijksmonument		1920													0994100002017399	29870091270000
Berg	Monulphusplein	2			507242	Kerk St. Monolphus + Gondulphus	Rijksmonument		1932													0994100002020291	29870025170000
Berg	Op de Bies	2				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Karakteristiek mergel pand. Op het minuutplan te zien dat het onderdeel was van een hoeve die voor de rest afgebroken is. Op de luchtfoto 1949 is nog de hele hoeve te zien.	1716	4	4	4	4	4	4	4	0	80			1	0994100002013217	
Berg	Op de Bies	6				Bijgebouwen	cultuurhistorisch-pand	Bijgebouwen Op de Bies 8. Zijn geen onderdeel van het beschermde Rijksmonument. Zien er echter wel vrij oud uit. Opgetrokken uit mergel. Niet te zien op het minuutplan dus zijn waarschijnlijk na 1831 gebouwd.	1765	4	4	3	3	3	3	4	0	67	nader kadastraal onderzoek naar moment van bouw wenselijk en bezoek aan interieur		2	0994100002013222	
Berg	Op de Bies	6				Bijgebouw hoeve	cultuurhistorisch-pand			4	4	3	3	3	3	4	0	67			2		
Berg	Op de Bies	8				Bakhuis	cultuurhistorisch-pand	De hoeve zelf is rijkswege beschermd. Het authentieke bakhuis echter niet (bewoners geven zelf aan dat het nog in authentieke staat verkeert)	1765	0	0	0	0	0	0	0	0	0	niet zeker dat dit een bakhuis is, kan ook een schuurtje zijn. Staat niet op kadastrale minuutkaart. Bezoek ter plekke nodig om aard van gebouw te kunnen vaststellen	X	3	0994100002016999	
Berg	Op de Bies	8			42103	Hoeve	Rijksmonument		1765													0994100002020718	29870091570000
Berg	Op de Bies	9				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Bijzondere vakwerkhoeve waar de helft nog maar van over is. Het gebouw is terug te zien op het minuutplan. Als bijlage toegevoegd een foto van het RCE waarop de hoeve nog 'compleet' was. Sierkrullen/voluten op de voorgevel onder de dakrand.	1681	5	5	4	3	3	4	4	0	76			1	0994100002019506	
Berg	Op de Bies	18				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	In de loop der jaren is te zien dat het huis flink verbouwd is. Toch is bij het bovenaanzicht het 'oude' contour van het minuutplan nog goed te zien. Bij de ramen is goed te zien dat er een nieuwe gevels over het huis zijn gezet, ze liggen namelijk diep in de muren. Bij de twee ramen aan de voorkant zijn zelfs de oude raamomlijstingen nog te zien.	1930	4	3	2	2	2	2	4	0	52	huidig exterieur weinig kwaliteit. Bouwvolume en oudere kern wel waardevol. Bezoek ter plekke nodig om gaafheid en kwaliteit ouder kern nader vast te stellen	X	3	0994100002013232	
Berg	Op de Bies	20				Woonhuis/deel hoeve	cultuurhistorisch-pand	In de loop der jaren is te zien dat het huis flink verbouwd is. Toch is bij het bovenaanzicht het 'oude' contour nog goed te zien, nl. het 'horizontale huisje' aan de straat. Zou er nog een oud fundament aanwezig zijn?	1967	3	2	2	2	1	2	2	0	38	oud bouwvolume en mogelijk oudere kern. Exterieur sterk gemoderniseerd. Oude kern moet nader worden vastgesteld	X	3	0994100002013234	

Berg	Op de Bies	25				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Gebouw niet terug te leiden naar het minuutplan maar desalniettemin een bijzonder karakteristiek pand. [BD: pand ca.1850, check kadaster]	1901	4	4	3	3	3	3	3	0	63			2	0994100002013240	
Berg	Op de Bies	25	a		42104	Woonhuis	Rijksmonument		1750													0994100002013241	29870109070000
Berg	Op de Bies	27			42104	Woonhuis	Rijksmonument		1750													0994100002013242	29870108970000
Berg	Op de Bies	29		bij		Bakhuis	cultuurhistorisch-pand	Op het perceel van Op de Bies 29. Op het minuutplan is een klein gebouwtje op het perceel te zien. Dit komt qua plaatsing overeen met het huidige gebouwtje. De Oorspronkelijk Aanwijzende Tafel geeft hier tevens 'bakhuis' aan.	1901	4	0	0	0	0	0	2	0	12	dakvorm niet conform bakhuis: waarschijnlijk sterk gewijzigd. Nader onderzoek nodig	X	3	0994100002016863	
Berg	Op de Bies	29			42104	Woonhuis	Rijksmonument		1750													0994100002013243	29870108870000
Berg	Rijksweg	8	a				MIP-pand	wegkapel	1948	5	4	4	4	3	4	3	3	86			1	0994100002016143	
Berg	Rijksweg	9					MIP-pand	hoeve	1910	4	5	3	4	3	4	4	0	77			1	0994100002011651	
Berg	Rijksweg	10				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan is op dit perceel het contour van een hoeve te zien. Het gebouwtje rechts naast de hoeve staat er ook nog. Zou dit een bakhuis zijn? (Dit is niet in de aanwijzende tafel opgenomen) Deze hoeve is tevens al op de Tranchot kaart te zien! Hoeve her/verbouwd in 1947. [BD: hoeve is in 19e en 20e eeuw ver en herbouwd maar carrévorm en opzet is daarbij gehandhaafd]	1948	5	5	3	3	3	3	4	0	70	nader kadastraal onderzoek naar herbouw wenselijk en eventueel onderzoek naar oudere kern	x	2	0994100002014371	
Berg	Rijksweg	10				Bakhuis	cultuurhistorisch-pand	Mogelijk bakhuis bij hoeve Rijksweg 10. Qua grootte en plaatsing zou het mogelijk zijn. De schoorsteen ontbreekt echter. [BD: dit is niet het gebouw van de kadastrale minuutkaart maar is in 1898 tot stand gekomen en is inderdaad een bakhuis. Oven gesloopt]	1939	5	4	3	3	5	4	4	0	78			2	0994100002016150	
Berg	Rijksweg	11					MIP-pand	bijgebouw bij nr.9, sterk gerenoveerd recentelijk	1910	3	2	1	1	0	0	0	0	13			4	0994100002014372	
Berg	Rijksweg	12					MIP-pand	woonhuis '30, balkonhek en balkonpui vernieuwd	1939	2	2	3	3	1	3	0	0	39			4	0994100002014375	
Berg	Rijksweg	13					MIP-pand	Het contour van dit gebouw is tevens terug te zien op het kadastrale minuutplan. Dit zou betekenen dat het pand ouder is dan 1850. [BD: voorhuis lijkt totaal herbouwd, achterbouw is ouder]	2002	4	4	3	2	3	2	3	0	55	onderzoeken of voorhuis geheel herbouwd is (2001). Contour en bouwvolume zijn historisch, ruimtelijke setting ook. Architectuur modern. Achterbouw oudere kern.		2	0994100002014376	
Berg	Rijksweg	18				Woonhuizen	cultuurhistorisch-pand	Deze twee gebouwen komen overeen met de bebouwing op het minuutplan. [BD: volumes op minuutplan veel kleiner]	1800	3	2	0	0	0	0	3	0	19	gebouwen niet zichtbaar vanaf de straat. Verder onderzoek nodig om monumentale waarden te bepalen (bouwdossier, kadaster, bezoek ter plekke). Mogelijk oudere kern	X	3	0994100002014378	
Berg	Rijksweg	20				Woonhuizen	cultuurhistorisch-pand	BD: volumes op minuutplan zijn veel kleiner, daarna ver- of herbouwd	1930	3	2	0	0	0	0	3	0	19	gebouwen niet zichtbaar vanaf de straat. Verder onderzoek nodig om monumentale waarden te bepalen (bouwdossier, kadaster, bezoek ter plekke). Mogelijk oudere kern	X	3	0994100002014380	
Berg	Rijksweg	22					MIP-pand	woonhuis ca.1915	1920	3	4	5	5	3	4	3	0	78			1	0994100002011823	
Berg	Rijksweg	31					MIP-pand	pastorie 1904	1904	4	5	5	5	4	5	3	4	104			1	0994100002014387	
Berg	Rijksweg	37				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Op het verzamelplan is op deze plek een grote hoeve te zien. Deze staat vervolgens niet op het minuutplan. Reden hiervoor is onbekend.	1900	5	4	3	3	3	5	5	0	80	woonhuis kenmerken XVIIId - XIXa (hs omlijstingen en dorpels). Nader onderzoek naar kadastrale ontwikkeling en oude kern wenselijk	X	1	0994100002016164	
Berg	Rijksweg	37				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Op het verzamelplan is op deze plek een grote hoeve te zien. Deze staat vervolgens niet op het minuutplan. Reden hiervoor is onbekend.	1900	5	4	3	3	3	5	5	0	80	woonhuis kenmerken XVIIId - XIXa (hs omlijstingen en dorpels). Nader onderzoek naar kadastrale ontwikkeling en oude kern wenselijk	X	1	0994100002016162	
Berg	Rijksweg	37				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Op het verzamelplan is op deze plek een grote hoeve te zien. Deze staat vervolgens niet op het minuutplan. Reden hiervoor is onbekend.	1900	5	4	3	3	3	5	5	0	80	woonhuis kenmerken XVIIId - XIXa (hs omlijstingen en dorpels). Nader onderzoek naar kadastrale ontwikkeling en oude kern wenselijk	X	1	0994100002016166	
Berg	Rijksweg	46				(deel) hoeve	cultuurhistorisch-pand	Op het verzamelplan is op deze plek een grote hoeve te zien. Deze staan vervolgens niet op het minuutplan. Reden hiervoor is onbekend. Zou nummer 46 nog deel zijn van deze oude hoeve? Aan de diepliggende kozijnen en deurpost te zien is het waarschijnlijk dat er nieuwe gevels geplaatst zijn.	1920	3	3	2	2	2	2	3	0	47	lijkt grotendeels modern, kleine kans op waardevolle oude kern	X	3	0994100002014391	
Berg	Rijksweg	49					MIP-pand		1973	4	5	5	4	3	5	4	0	85			1	0994100002017387	
Berg	Rijksweg	65					MIP-pand		1960	2	2	2	2	0	1	0	3	34	geen bijzondere of zeldzame kwaliteiten noch gaafheid		4	0994100002014400	
Berg	Rijksweg	65	a				MIP-pand		1960	2	2	2	2	0	1	0	3	34	is eenheid met 65		4	0994100002014400	
Berg	Rijksweg	67					MIP-pand	Bergsteyn	1935	3	2	3	3	2	3	0	0	43	twijfelgeval		3	0994100002014402	
Berg	Rijksweg	69					MIP-pand		1931	3	3	4	4	3	4	3	0	70			2	0994100002014404	
Berg	Rijksweg	71			507241	Kapelanie	Rijksmonument		1920													0994100002017398	29870091170000
Berg	Rijksweg	73			507243	Pastorie	Rijksmonument		1920													0994100002014405	29870025270000
Berg	Rijksweg	122					MIP-pand	jaren dertig pand, art-deco vormen	1928	3	4	4	4	4	4	2	0	71			1	0994100002017414	
Berg	Rijksweg	122	a				MIP-pand		1928	3	4	4	4	4	4	2	0	71	eenheid met 122		1	0994100002017414	
Berg	Rijksweg	128					MIP-pand	expressionistisch woonhuis, balkondeur met ruit niet oorspronkelijk	1930	3	4	5	4	5	5	3	0	84			1	0994100002014428	
Berg	Schone Poel	6				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan is op deze plek een gebouw te zien. Het lijkt alsof het huidige gebouw hier onderdeel van was. Dit is puur gebaseerd op uiterlijke kenmerken. Het mergel is wit gepleisterd en er zijn spatplinten op het huis gemaakt. Het schuurtje rechts aan het huis is nieuw. Vormt samen met 't Weske 3 één huis.	1920	4	3	3	4	3	4	4	0	73	nader onderzoek naar kadastrale ontwikkeling wenselijk, evenals bezoek interieur ivm oude kern	X	2	0994100002014171	
Berg	Schone poel	8	a		42106	Woonhuis	Rijksmonument		1930													0994100002014174	29870057470000
Berg	Schone poel	8			42106	Woonhuis	Rijksmonument		1930													0994100002014174	29870057570000
Berg	Schone Poel	12				(deel) hoeve	cultuurhistorisch-pand	Schone Poel nr. 8 is een rijksmonument, beschreven als een boerenhuis uit de 18e eeuw. Bij het bekijken van het bovenaanzicht en het contour op het minuutplan zou geopperd kunnen worden dat nummer 12 ook deel was van de hoeve waar nummer 18 deel van was. De bouwstijl komt ook overeen. Nummer 12 ziet er wel 'opgeknapt' uit, maar aan de zijgevel is te zien dat het zoals nr. 18 ook uit mergelstenen bestaat.	1934	5	4	3	3	3	4	4	0	72	historisch-bouwkundige eenheid met nr.8 en vermoedelijk oudere kern	X	2	0994100002014178	
Berg	Schone Poel	12				(deel) hoeve	cultuurhistorisch-pand	Schone Poel nr. 8 is een rijksmonument, beschreven als een boerenhuis uit de 18e eeuw. Bij het bekijken van het bovenaanzicht en het contour op het minuutplan zou geopperd kunnen worden dat nummer 12 ook deel was van de hoeve waar nummer 18 deel van was. De bouwstijl komt ook overeen. Nummer 12 ziet er wel 'opgeknapt' uit, maar aan de zijgevel is te zien dat het zoals nr. 18 ook uit mergelstenen bestaat.	1934	5	4	3	3	3	4	4	0	72	historisch-bouwkundige eenheid met nr.8 en vermoedelijk oudere kern	X	2	0994100002013855	
Berg	Schone Poel	14				Hoeve	cultuurhistorisch-pand		1910	4	4	4	4	3	4	4	0	77	moment van bouw kadastraal uitzoeken		2	0994100002014180	
Berg	Schone Poel	16				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	woonhuis, poortgebouw en achterste schuur XIX en ouder, linker vleugel zwaar verbouwd	1930	5	4	3	3	3	4	4	0	72	samenvoegen met nr.18: vormt één complex	X	1	0994100002017441	
Berg	Schone Poel	18				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Contour van huidige bebouwing is terug te zien op het minuutplan.	1800	5	4	3	3	3	4	4	0	72			1	0994100002014182	
Berg	Schone Poel	18				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Contour van huidige bebouwing is terug te zien op het minuutplan.	1800	5	4	3	3	3	4	4	0	72			1	0994100002020719	
Berg	t Weske	3				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan is op deze plek een gebouw te zien. Het lijkt alsof het huidige gebouw hier onderdeel van was. Dit is puur gebaseerd op uiterlijke kenmerken. Het mergel is wit gepleisterd en er zijn spatplinten op het huis gemaakt. Het schuurtje rechts aan het huis is nieuw. Vormt samen met Schone Poel 6 één huis.	1920	4	3	3	4	3	4	4	0	73	bouwkundige eenheid met Schone Poel 6	X	2	0994100002014171	
Berg	Valkenburgerstraat	1	a			Woonhuizen	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan is op deze plek een gebouw ingetekend dat correspondeert met huidig nummer 1 (vanwege de plaatsing direct aan de schuin lopende perceelsgrens). Het huidige gebouw ziet er echter niet direct oud uit. Zouden er toch nog oude fundamenten aanwezig zijn?	1950	3	2	3	4	1	2	0	0	40			4	0994100002015359	
Berg	Valkenburgerstraat	1				Woonhuizen	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan is op deze plek een gebouw ingetekend dat correspondeert met huidig nummer 1 (vanwege de plaatsing direct aan de schuin lopende perceelsgrens). Het huidige gebouw ziet er echter niet direct oud uit. Zouden er toch nog oude fundamenten aanwezig zijn?	1950	3	2	3	4	2	3	2	0	55	naoorlogspand, vrij sober maar gaaf en lokaal materiaalgebruik		3	0994100002015358	
Berg	Valkenburgerstraat	4				Woonhuis/hoeve	cultuurhistorisch-pand	naoorlogs woonhuis	1961	2	0	1	3	0	1	0	0	20	kans op oudere kern erg gering, niet aanwijzen		4	0994100002015368	
Berg	Valkenburgerstraat	6				Woonhuizen/hoeve	cultuurhistorisch-pand	Afgaande op het minuutplan en de plaatsing op de percelen leken deze panden ten tijde van het kadastrale minuutplan er al te staan. {BD: bouwvolumes waren kleiner, pand lijkt ca.1900 grotendeels herbouwd]	1925	3	4	4	3	4	4	3	0	71	kadastraal onderzoek naar moment van bouw wenselijk		2	0994100002015370	
Berg	Valkenburgerstraat	8				Woonhuizen/hoeve	cultuurhistorisch-pand	Afgaande op het minuutplan en de plaatsing op de percelen leken deze panden ten tijde van het kadastrale minuutplan er al te staan. {BD: bouwvolumes waren kleiner, pand lijkt ca.1900 grotendeels herbouwd]	1925	3	4	4	3	4	4	3	0	71	kadastraal onderzoek naar moment van bouw wenselijk		2	0994100002015374	
Berg	Valkenburgerstraat	8	a			Woonhuizen/hoeve	cultuurhistorisch-pand	Afgaande op het minuutplan en de plaatsing op de percelen leken deze panden ten tijde van het kadastrale minuutplan er al te staan.	1975	3	3	2	1	2	3	3	0	47	pand sterk verbouwd en weinig kwaliteit. Ouderzoek naar oudere kern en eventuele waarden interieur wenselijk	X	3	0994100002011797	
Berg	Valkenburgerstraat	37				Woonhuis	MIP-pand	30 winkel-woonhuis	1930	4	4	4	3	3	3	3	0	65	witschilderen is aantasting baksteenarchitectuur. Nog oorspronkelijk glas in lood.		2	0994100002016652	
Berg	Valkenburgerstraat	39				Woonhuis	MIP-pand	30 woonhuis. Ramen vernieuwd in kunststof, glas in lood verwijderd	1933	4	4	4	2	3	3	3	0	61	vernieuwde ramen niet passend bij architectuur.		2	0994100002015405	
Berg	Valkenburgerstraat	53				Woonhuis	MIP-pand	drie geschakelde woonhuizen	1934	2	3	3	2	2	3	0	0	40	kwaliteit sterk verminderd door recente verbouwingen, na MIP		4	0994100002015414	
Berg	Valkenburgerstraat	55				Woonhuis	MIP-pand	drie geschakelde woonhuizen	1934	2	3	3	2	2	3	0	0	40	kwaliteit sterk verminderd door recente verbouwingen, na MIP		4	0994100002015416	

Berg	Valkenburgerstraat	57				Woonhuis	MIP-pand	drie geschakelde woonhuizen	1934	2	3	3	2	2	3	0	0	40	kwaliteit sterk verminderd door recente verbouwingen, na MIP		4	0994100002015850	
Berg	Valkenburgerstraat	61					MIP-pand		1965												3	0994100002016620	
Berg	Valkenburgerstraat	63				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30, ramen vernieuwd in kunststof, storende rolluiken	1932	3	3	4	3	2	4	0	0	51			2	0994100002019766	
Berg	Wolfsdriesweg	5				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Woonhuis in mergelsteen, historiserende architectuur XXA, ramen vernieuwd.	1920	3	3	4	3	3	2	0	0	58			2	0994100002019940	
Berg	Schansweg	1		bij	42107	Kapel	Rijksmonument	Kapel															37330023570000
Broekhem	Broekhem	1				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis	1923	4	4	5	5	4	5	3	2	94			1	0994100002014300	
Broekhem	Broekhem	6			507248	Woonhuis	Rijksmonument		1938													0994100002014122	37280170970000
Broekhem	Broekhem	10				Woonhuis	MIP-pand	Villa Oranje Nassau	1920	4	3	5	5	4	5	3	0	84			1	0994100002014146	
Broekhem	Broekhem	11				Hotel	MIP-pand	Hotel Prinses Juliana	1974	4	5	4	4	4	5	3	3	94	uitbouw rechts uitsluiten van bescherming		1	0994100002021049	
Broekhem	Broekhem	12				Woonhuis	MIP-pand	Villa Oranje Nassau	1920	4	3	5	5	4	5	3	0	84	eenheid met nr.10		1	0994100002014154	
Broekhem	Broekhem	14				Woonhuis	MIP-pand	Villa Bellwood	1928	4	4	4	3	4	5	3	2	84			1	0994100002014165	
Broekhem	Broekhem	16			507249	Woonhuis	Rijksmonument		1903													0994100002014889	31990141570000
Broekhem	Broekhem	16			507249	Hekwerk en muur	Rijksmonument																
Broekhem	Broekhem	17				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '20	1920	4	4	3	3	3	4	3	0	67			2	0994100002014899	
Broekhem	Broekhem	18				Woonhuis	MIP-pand	Villa Martine	1905	4	4	4	5	4	5	3	0	84			1	0994100002014910	
Broekhem	Broekhem	20				Woonhuis	MIP-pand		1900	4	4	5	3	4	4	3	0	74	veranda met balkon verdwenen		2	0994100002018860	
Broekhem	Broekhem	22			507250	Woonhuis	Rijksmonument		1885													0994100002019625	31990154670000
Broekhem	Broekhem	28			507254	Woonhuis	Rijksmonument		1885													0994100002014944	31990221770000
Broekhem	Broekhem	31				Woonhuis	MIP-pand	Villa de Berk	1930	4	3	5	5	4	5	3	0	84			1	0994100002014954	
Broekhem	Broekhem	33				Hotel	MIP-pand	Hotel 2000	1979	4	4	4	3	3	4	3	3	81	Bouwkundige eenheid met Broekhem 35		1	0994100002014975	
Broekhem	Broekhem	35				Hotel	MIP-pand	Hotel 2000	1979	4	4	4	3	3	4	3	3	81	Bouwkundige eenheid met Broekhem 33		1	0994100002014975	
Broekhem	Broekhem	36				Woonhuis	MIP-pand	dubbel woonhuis '30	1936	3	3	3	3	3	3	3	0	60	zeldzaam / bijzonder genoeg?		2	0994100002019661	
Broekhem	Broekhem	37				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Uiterlijk doet vermoeden dat we met een oud huisje te maken hebben. Gepleisterd mergel of vakwerk? Op deze plek op het minuutplan is het contour van een hoeve te zien. Nummer 37 zou wel eens deel hebben kunnen uitgemaakt ervan. Qua plaatsing zou het klop	1915	4	3	2	2	2	3	3	0	52	hs deuromlijsting verraadt oudere kern, exterieur echter sterk verbouwd waardoor er nu weinig kwaliteit te zien is. Nader onderzoek naar kwaliteit oudere kern nodig.	X	3	0994100002019735	
Broekhem	Broekhem	38				Woonhuis	MIP-pand	dubbel woonhuis '30	1936	3	3	3	3	3	3	3	0	60	dubbelhuis met nr.36		2	0994100002014996	
Broekhem	Broekhem	40				Hotel	cultuurhistorisch-pand	Huis Xxa in histonserende stijl, verbouwd tot hotel, serre later aangebouwd. Ramen vernieuwd.	1972	3	3	3	2	2	3	2	2	57			2	0994100002018863	
Broekhem	Broekhem	52				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis ca.1920	1990	4	4	5	5	4	5	3	0	86	bouwkundige eenheid met nr.54		1	0994100002018866	
Broekhem	Broekhem	53				Pastorie	MIP-pand	voormalige pastorie '30	1931	5	3	3	4	3	3	2	4	78			2	0994100002014523	
Broekhem	Broekhem	54				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis ca.1920	1930	4	4	5	5	4	5	3	0	86	bouwkundige eenheid met nr.52		1	0994100002014533	
Broekhem	Broekhem	61				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1934	3	2	3	3	1	2	1	0	40	te sober en veelvoorkomend		4	0994100002014550	
Broekhem	Broekhem	62				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis ca.1900 mergelsteen	1902	4	4	3	3	3	4	3	0	67	toepassing mergelsteen karakteristiek		2	0994100002014559	
Broekhem	Broekhem	63				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1934	3	2	4	4	3	3	2	0	60	witte verflaag verstoort oorspronkelijke architectuur, vergelijkbare architectuur ook bij Broekhem 83 maar gaver. deze dan beter niet beschermen?		2	0994100002014566	
Broekhem	Broekhem	65				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1930	3	1	3	2	3	2	1	0	40			4	0994100002014584	
Broekhem	Broekhem	67				Woonhuis	MIP-pand		1965	2	1	2	1	0	1	0	0	16	te sterk verbouwd sinds MIP		4	0994100002020223	
Broekhem	Broekhem	69				Woonhuis	MIP-pand	winkelwoonhuis '20	1979	3	3	3	2	2	2	1	0	41	te sterk verbouwd		4	0994100002014595	
Broekhem	Broekhem	74				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	naoorlogs woonhuis in mergelsteen met portiek en balkon. Gevelsteen. Ramen, deur en erkerramen vernieuwd.	1930	3	3	4	2	3	4	2	0	58			2	0994100002014625	
Broekhem	Broekhem	76				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met balkon, erker en serre	1925	4	4	5	5	3	4	3	0	79			1	0994100002019605	
Broekhem	Broekhem	82				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis expressionistisch	1930	4	3	4	4	3	4	3	0	71			2	0994100002014662	
Broekhem	Broekhem	83				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1968	4	3	4	4	3	3	3	0	67	opzet idem aan Broekhem 63, maar gaver		2	0994100002020225	
Broekhem	Broekhem	84				Woonhuis	MIP-pand	dubbelwoonhuis '30	1934	4	4	4	5	4	4	3	0	80	bouwkundige eenheid met nr.86		1	0994100002014672	
Broekhem	Broekhem	86				Woonhuis	MIP-pand	dubbelwoonhuis '30	1934	4	4	4	5	4	4	3	0	80	bouwkundige eenheid met nr.84		1	0994100002014693	
Broekhem	Broekhem	88				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis in functionele stijl	1934	4	3	4	2	4	4	3	0	66	hoofdgbouw nog gaaf, maar erker links is nieuw, en gedeelte van pand links is afgebroken (zie foto 1988)		2	0994100002019611	
Broekhem	Broekhem	90				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1934	4	3	3	3	2	2	1	0	46	erg sober en alle ramen vernieuwd		4	0994100002014717	
Broekhem	Broekhem	91	a			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1935	4	2	2	2	2	1	1	0	34	te sober en gewijzigd		4	0994100002014726	
Broekhem	Broekhem	93			507251	Woonhuis	Rijksmonument		1878													0994100002014747	37290003870000
Broekhem	Broekhem	95				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis ca.1900, eclecticistisch	1885	4	4	4	3	4	4	3	0	72	serre voorzijde uitsluiten van bescherming evenals huidige kleurstelling gevels		2	0994100002014769	
Broekhem	Broekhem	97				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis, expressionistisch	1928	4	3	4	3	4	4	2	0	66	erker en balkonhek rechts gewijzigd		2	0994100002019617	
Broekhem	Broekhem	104				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30, expressionistisch	1930	4	3	4	4	3	3	3	0	67	gaaf, maar niet zeldzaam		2	0994100002014868	
Broekhem	Broekhem	105				Woonhuis	MIP-pand	blok woningen met bedrijf	1936	4	3	3	3	2	3	2	0	54	van belang in samenhang met buurpanden		2	0994100002015362	
Broekhem	Broekhem	106				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis Xxa	1930	4	4	5	5	4	5	3	0	86			1	0994100002015372	
Broekhem	Broekhem	107	a			Woonhuis	MIP-pand	blok woningen met bedrijf	1925	4	3	3	3	2	3	2	0	54	van belang in samenhang met buurpanden		2	0994100002018611	
Broekhem	Broekhem	107				Woonhuis	MIP-pand	blok woningen met bedrijf	1925	4	3	3	4	2	3	2	0	58	van belang in samenhang met buurpanden		2	0994100002018611	
Broekhem	Broekhem	115				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	villa met uitgebouwde erker en balkon, XXb	1935	4	3	4	4	3	3	2	0	63			1	0994100002015419	
Broekhem	Broekhem	119				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1936	4	3	3	5	1	1	0	0	43	te lage bijzonderheidswaarde		4	0994100002015448	
Broekhem	Broekhem	125				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1939	4	2	2	5	1	1	0	0	39	te lage bijzonderheidswaarde		4	0994100002015503	
Broekhem	Broekhem	126				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1930	4	3	3	3	1	1	0	0	35	te lage bijzonderheidswaarde		4	0994100002015514	
Broekhem	Broekhem	127				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1938	4	2	3	3	1	1	0	0	33	te lage bijzonderheidswaarde		4	0994100002015523	
Broekhem	Broekhem	134			36840	Hotel	Rijksmonument	Hoeve Strabeek	1978													0994100002020235	31990160870000
Broekhem	Broekhem	136			36841	Pand	Rijksmonument	Hoeve Strabeek	1839													0994100002020236	31990114570000
Broekhem	Broekhem	138			36842	Boerderij (Boerderij Pinkers)	Rijksmonument	Boerderij Pinkers	1839													0994100002014823	31990230670000
Broekhem	Broekhem	140			36842	Boerderij (Boerderij Pinkers)	Rijksmonument	Boerderij Pinkers	2006													0994100002020168	31990251070000
Broekhem	Broekhem	142			36842	Boerderij (Boerderij Pinkers)	Rijksmonument	Boerderij Pinkers	2006													0994100002020168	31990251070000
Broekhem	Broekhem	144			36842	Boerderij (Boerderij Pinkers)	Rijksmonument	Boerderij Pinkers	2006													0994100002020168	31990251070000
Broekhem	Broekhem	146			36842	Boerderij (Boerderij Pinkers)	Rijksmonument	Boerderij Pinkers	2006													0994100002020168	31990251070000
Broekhem	Broekhem	22		bij		Hekwerk en muur	cultuurhistorisch-pand			4	3	4	2	2	3	0	0	44			4	0003	
Broekhem	Broekhem	26 en 28		bij	507254	Hekwerk en muur	Rijksmonument															0003	
Broekhem	Broekstraat	121				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	villa '30. gemetselde erfafscheiding met hekwerk meebeschermen.	1935	4	3	4	4	3	4	2	0	67			1	0994100002015471	
Broekhem	Kloosterweg	4		bij	507257	Parkaanleg	Rijksmonument	Parkaanleg bij pand															
Broekhem	Koningswinkelstraat	1			507259	Kerk	Rijksmonument		1959													0994100002020631	32000164370000
Broekhem	Koningswinkelstraat	25	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Qua plaatsing op het perceel komt dit huisje overeen met het gebouwcontour op het minuutplan. De straat waarlangs dit pand ligt is niet meer precies hetzelfde als op het minuutplan. Deze is meer naar het oosten verplaatst. Op de luchtfoto is ook te zien dat het een langgerekter pand is dan dat het nu is. De vraag is of huidig nummer 25a daadwerkelijk 'oude resten' herbergt.	1930	4	3	2	2	2	2	3	0	48	exterieur nu relatief recent en sober. Onderzoeken of interieur nog waardevolle oudere kern heeft.	X	3	0994100002012811	
De Heek	Achelerweg	1	a			Mogelijk bakhuis	cultuurhistorisch-pand	Bijgebouw van mergel met muurankers. Zou mogelijk een bakhuis kunnen zijn. BD: na 1830 gebouwd, moderne gevelsteen met 't Bakhoes', functie nazoeken via kadaster	1989	4	4	4	3	3	4	4	0	73	nader onderzoek naar functie en bouwmoment nodig		2	0994100002018014	
De Heek	Achelerweg	1			18262	Boerderij	Rijksmonument		1799													0994100002019124	37410010470000
De Heek	Achelerweg	2				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Huidige contour is volledig op het minuutplan te zien.	1890	5	5	4	4	3	4	4	0	80	huidige exterieur ca.1900, mogelijk oudere kern (check kadaster)	X	1	0994100002017491	
De Heek	Hekerbeekstraat	20				Woning	MIP-pand	woonhuis 1923 of 25 (gevelsteen)	1923	3	3	5	4	4	4	3	0	75			1	0994100002012283	
De Heek	Hekerbeekstraat	24				Woning	MIP-pand		1926	2	2	3	2	2	2	2	0	42	te weinig bijzondere kenmerken		4	0994100002012285	
De Heek	Hekerweg	6				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Gevelsteen geeft 1913 aan. Op het minuutplan is hier een gebouw te zien twijfel sterk of het daadwerkelijk het huidige gebouw is.	1911	2	4	3	2	3	3	2	0	53	pand lijkt compleet herbouwd in late 19e eeuw. Door verven buitengevels en vernieuwen ramen weinig over van oorspronkelijk beeld		3	0994100002012327	
De Heek	Hekerweg	13				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Huis van mergel. Kans is groot dat onder de pleisterlaag aan de zijgevel ook mergel zit. Op deze plek is er ook een huisje op het minuutplan te zien. Oude huisje lag ook een stuk van de weg af.	1920	3	3	2	3	2	1	2	0	43	huisje zelf is nieuwbouw, past in straatbeeld maar verder geen bijzondere beschermenswaardige kwaliteiten		4	0994100002012330	
De Heek	Hekerweg	20	g			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Contouren komen niet meer geheel overeen met het minuutplan. Carrévorm wel duidelijk nog aanwezig.	1976	0	0	0	0	0	0	0	0	0	waarschijnlijk geen monumentaal onderdeel van het complex (moderne buitengevels), eventueel controlleren op oude kern	X	3	0994100002018106	
De Heek	Hekerweg	20	f			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Contouren komen niet meer geheel overeen met het minuutplan. Carrévorm wel duidelijk nog aanwezig.	1976	0	0	0	0	0	0	0	0	0	waarschijnlijk geen monumentaal onderdeel van het complex (moderne buitengevels), eventueel controlleren op oude kern	X	3	0994100002018106	
De Heek	Hekerweg	20	e			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Contouren komen niet meer geheel overeen met het minuutplan. Carrévorm wel duidelijk nog aanwezig.	1976	0	0	0	0	0	0	0	0	0	waarschijnlijk geen monumentaal onderdeel van het complex (moderne buitengevels), eventueel controlleren op oude kern	X	3	0994100002018106	
De Heek	Hekerweg	20	d			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Contouren komen niet meer geheel overeen met het minuutplan. Carrévorm wel duidelijk nog aanwezig.	1976	5	4	3	3	2	4	4	0	69	bouwkundig ensemble met nr. 20a-f		1	0994100002018106	

De Heek	Hekerweg	20	c			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Contouren komen niet meer geheel overeen met het minuutplan. Carrévorm wel duidelijk nog aanwezig.	1976	5	4	3	3	2	4	4	0	69	bouwkundig ensemble met nr. 20a-f		1	0994100002018106	
De Heek	Hekerweg	20	b			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Contouren komen niet meer geheel overeen met het minuutplan. Carrévorm wel duidelijk nog aanwezig.	1976	5	4	3	3	2	4	4	0	69	bouwkundig ensemble met nr. 20a-f		1	0994100002018106	
De Heek	Hekerweg	20	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Contouren komen niet meer geheel overeen met het minuutplan. Carrévorm wel duidelijk nog aanwezig.	1900	5	4	3	3	2	4	4	0	69	19e-eeuwse hoeve met oudere kern, bouwhistorische waarden nader onderzoeken	X	1	0994100002019239	
De Heek	Hekerweg	23			18268	Boerderij	Rijksmonument		1800														0994100002012335	37400006070000
De Heek	Hekerweg	25			18268	Boerderij	Rijksmonument		1800														0994100002012335	37400006170000
De Heek	Hekerweg	27			18270	Boerderij	Rijksmonument		1660														0994100002041184	37400004270000
De Heek	Hekerweg	27			18270	Boerderij	Rijksmonument		1658														0994100002018113	37400004270000
De Heek	Hekerweg	27	a		18270	Boerderij	Rijksmonument		1660														0994100002012337	37400004370000
De Heek	Hekerweg	29			18270	Boerderij	Rijksmonument		1658														0994100002018113	37400004270000
De Heek	Hekerweg	34			18269	Boerderij	Rijksmonument		1870														0994100002012338	37410010370000
De Heek	Hekerweg	35			18264	Woonhuis	Rijksmonument		1878														0994100002012339	3740000357000
De Heek	Hekerweg	36			18267	Woonhuis	Rijksmonument		1876														0994100002012340	37410010270000
De Heek	Hekerweg	37			18264	Woonhuis	Rijksmonument		1878														0994100002012339	3740000357000
De Heek	Hekerweg	38			18265	Boerderij	Rijksmonument		1870														0994100002012341	37410010170000
De Heek	Hekerweg	39				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Door het bovenaanzicht is te zien dat een deel van vakwerk is. Huidig contour volledig op het minuutplan terug te zien.	1946	3	3	2	2	2	2	2	0	43	huidige gebouw heeft geen bijzondere kenmerken, behalve bouwvolume en (herplaatste?) muurankers. Nader onderzoek naar eventuele oudere kern nodig om bouwhistorische waarden te laten bepalen	X	4	0994100002012342	
De Heek	Hekerweg	40				woonhuis bij hoeve		huis '50 ter plekke van oude woonvleugel hoeve, mogelijk alleen nieuwe buitengevels	1930	5	4	2	2	2	2	3	0	51	oudere kern nader onderzoeken, evenals mogelijk bakhuis op achterterrein	X	3	0994100002012343	
De Heek	Hekerweg	41				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Door het bovenaanzicht is te zien dat een deel van vakwerk is. Huidig contour volledig op het minuutplan terug te zien.	1890	5	5	5	4	3	4	5	0	86		X	1	0994100002011771	
De Heek	Hekerweg	42				Vakwerkhoeve	cultuurhistorisch-pand	Contouren volledig op minuutplan. Nummer 40 lijkt een nieuw deel. Bakhuis op het perceel? BD: 42 is oude deel, 40 is later woonhuis, maar op plek van oude vleugel (mogelijk oudere kern?)	1770	5	4	3	3	3	4	4	0	72	bouwkundige eenheid met nr. 42, nader onderzoek naar oudere kern woonhuis nr.42 nodig en naar mogelijk bakhuis op achterterrein	X	1	0994100002012344	
De Heek	Hekerweg	43				Woonhuizen	cultuurhistorisch-pand		1981	3	3	2	1	1	1	3	0	36	huidige pand herbouwd in 1981? Volgt oud bouwvolume, mogelijk nog oudere kern aanwezig	X	3	0994100002019812	
De Heek	Hekerweg	47				Woonhuizen	cultuurhistorisch-pand	Huidige gebouwen komen overeen met die op het minuutplan. Nummer 47 lijkt echter 'nieuw'.	1925	3	1	0	0	0	0	0	0	5	ziet eruit als nieuwbouw zonder aanwijzingen voor oudere kern		4	0994100002018115	
De Heek	Hekerweg	55				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Waarschijnlijk is deze hoeve inderdaad ouder dan 1831, want hij is nog niet op het minuutplan te zien. Desalniettemin een mooie (waarschijnlijk) 19e- eeuwse hoeve.	1843	4	4	2	2	2	3	3	0	54	bouwkundige eenheid met nr.55a	X	3	0994100002018116	
De Heek	Hekerweg	55	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand		1843	4	4	2	2	2	3	3	0	54	19e-eeuwse hoeve met mogelijk oudere kern, straatbeeld sobere en aangetast door vernieuwen ramen en schilderen gevels	X	3	0994100002018116	
De Heek	Hekerweg	40		bij		Mogelijk bakhuis	cultuurhistorisch-pand	Mogelijk bakhuis														3		
Emmaberg	Emmaberg	1				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1930	2	3	3	3	0	2	0	0	34	te lage zeldzaamheidswaarde		4	0994100002019235	
Emmaberg	Emmaberg	3				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1966	2	3	3	3	0	2	0	0	34	te lage zeldzaamheidswaarde		4	0994100002018027	
Emmaberg	Emmaberg	18				Woonhuis	MIP-pand	dubbel woonhuis '30 (samen met 20)	1931	3	2	3	3	1	2	0	0	36	sober ontwerp en ramen/deuren vernieuwd		4	0994100002020428	
Emmaberg	Emmaberg	20				Woonhuis	MIP-pand	dubbel woonhuis '30 (samen met 18)	1931	3	2	3	3	1	2	0	0	36	sober ontwerp en ramen/deuren vernieuwd		4	0994100002020445	
Emmaberg	Emmaberg	22				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1930	3	2	3	2	1	2	0	0	32	sober ontwerp en ramen/deuren vernieuwd		4	0994100002020453	
Emmaberg	Emmabergweg	2				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	De plek van het huidige gebouw komt overeen met het gebouw op het minuutplan. Vorm en ligging op het perceel zijn echter anders. Waarschijnlijk een geheel nieuw gebouw.	1960	0	0	0	0	0	0	0	0	0	is totale nieuwbouw, zonder referentie aan traditionele volumes etc. eenheid met nr.4		4	0994100002020603	
Emmaberg	Emmabergweg	4				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	De plek van het huidige gebouw komt overeen met het gebouw op het minuutplan. Vorm en ligging op het perceel zijn echter anders. Waarschijnlijk een geheel nieuw gebouw.	1960	0	0	0	0	0	0	0	0	0	is totale nieuwbouw, zonder referentie aan traditionele volumes etc. Eenheid met nr.2		4	0994100002020613	
Emmaberg	Emmabergweg	9				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Wanneer we het kadastrale minuutplan met het verzamelplan vergelijken zouden zowel (de huidige panden) Emmabergweg 31 als Emmabergweg 9-11-13 in aanmerking komen als pand dat te zien is op het minuutplan. Op het verzamelplan ligt het L-vormige pand vóór het bospad (slingerwegje links naast de Boschweg in het midden). Op het minuutplan ligt het L-vormige pand vlak achter het bospad. Is het een intekenfout geweest of zijn het twee afzonderlijk panden die niet op beide kaarten staan? Het kan ook dat het pand op het verzamelplan ten tijde van het maken van het minuutplan al verdwenen was.	1930	3	2	1	1	0	0	2	0	21	huidige pand modern van uiterlijk, kleine kans op oudere kern, kadastraal onderzoek en eventueel bezoek ter plaatse nodig om vast te stellen of die er nog is	X	3	0994100002020940	
Emmaberg	Emmabergweg	11				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Wanneer we het kadastrale minuutplan met het verzamelplan vergelijken zouden zowel (de huidige panden) Emmabergweg 31 als Emmabergweg 9-11-13 in aanmerking komen als pand dat te zien is op het minuutplan. Op het verzamelplan ligt het L-vormige pand vóór het bospad (slingerwegje links naast de Boschweg in het midden). Op het minuutplan ligt het L-vormige pand vlak achter het bospad. Is het een intekenfout geweest of zijn het twee afzonderlijk panden die niet op beide kaarten staan? Het kan ook dat het pand op het verzamelplan ten tijde van het maken van het minuutplan al verdwenen was.	1920	3	2	2	1	0	0	2	0	23	huidige pand modern van uiterlijk, kleine kans op oudere kern, kadastraal onderzoek en eventueel bezoek ter plaatse nodig om vast te stellen of die er nog is	X	3	0994100002020950	
Emmaberg	Emmabergweg	13				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Wanneer we het kadastrale minuutplan met het verzamelplan vergelijken zouden zowel (de huidige panden) Emmabergweg 31 als Emmabergweg 9-11-13 in aanmerking komen als pand dat te zien is op het minuutplan. Op het verzamelplan ligt het L-vormige pand vóór het bospad (slingerwegje links naast de Boschweg in het midden). Op het minuutplan ligt het L-vormige pand vlak achter het bospad. Is het een intekenfout geweest of zijn het twee afzonderlijk panden die niet op beide kaarten staan? Het kan ook dat het pand op het verzamelplan ten tijde van het maken van het minuutplan al verdwenen was.	1901	3	2	1	1	0	0	2	0	21	huidige pand modern van uiterlijk, kleine kans op oudere kern, kadastraal onderzoek en eventueel bezoek ter plaatse nodig om vast te stellen of die er nog is	X	3	0994100002020961	
Emmaberg	Emmabergweg	31						Wanneer we het kadastrale minuutplan met het verzamelplan vergelijken zouden zowel (de huidige panden) Emmabergweg 31 als Emmabergweg 9-11-13 in aanmerking komen als pand dat te zien is op het minuutplan. Op het verzamelplan ligt het L-vormige pand vóór het bospad (slingerwegje links naast de Boschweg in het midden). Op het minuutplan ligt het L-vormige pand vlak achter het bospad. Is het een intekenfout geweest of zijn het twee afzonderlijk panden die niet op beide kaarten staan? Het kan ook dat het pand op het verzamelplan ten tijde van het maken van het minuutplan al verdwenen was.		0	2	2	2	3	2	0	0	33	dit pand is duidelijk een bouwvolume uit ca.1950, net niet voldoende architectonische kwaliteit voor bescherming.		4	0994100002017152	
Emmaberg	Emmabergweg	31						Wanneer we het kadastrale minuutplan met het verzamelplan vergelijken zouden zowel (de huidige panden) Emmabergweg 31 als Emmabergweg 9-11-13 in aanmerking komen als pand dat te zien is op het minuutplan. Op het verzamelplan ligt het L-vormige pand vóór het bospad (slingerwegje links naast de Boschweg in het midden). Op het minuutplan ligt het L-vormige pand vlak achter het bospad. Is het een intekenfout geweest of zijn het twee afzonderlijk panden die niet op beide kaarten staan? Het kan ook dat het pand op het verzamelplan ten tijde van het maken van het minuutplan al verdwenen was.		0	2	2	2	3	2	0	0	33	dit pand is duidelijk een bouwvolume uit ca.1950, net niet voldoende architectonische kwaliteit voor bescherming.		4	0994100002017145	
Engwegen	Engwegen	13				Kalkoven	cultuurhistorisch-pand	Deze overblijfselen behoren toe aan de voormalige Kalkbranderij Keutenberg die werd opgericht in 1917 door Eduard America uit Valkenburg. Het bedrijf bestond uit twee ovens. In 1920 stopt hij met zijn bedrijf en liggen de ovens gedurende 25 jaar stil. In 1936 schrijft America aan de gemeente dat hij de ovens weer in gebruik wil nemen; echter zal deze herstart nooit plaatsvinden door bezwaren van omwonenden en natuurorganisaties (bron: Jan Nillesen). De resten van de oven zijn tegenwoordig goed verborgen: de twee ingangen van de ovens fungeren nu als schuur/opslag van Engwegen nr. 13 en zijn bijna niet meer als kalkoven te herkennen.		4	2	0	3	4	0	0	5	52			2	0022	
Euverem	Euverem	1				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Grote delen van het pand lijken vernieuwd. De contour van nummer 1 komt echter nog overeen met het minuutplan. Behoorde tot Kasteel Oost. Is zowel op het minuutplan als op de kaart Oostenrijkse Nederlanden 1764-1771 te zien. Delen van de hoeve zijn van gepleisterd mergel. Het zou goed kunnen dat zich hieronder vakwerk schuilhoudt.	1932	4	5	3	3	3	3	4	3	81		X	2	0994100002018408	
Euverem	Euverem	1				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Grote delen van het pand lijken vernieuwd. De contour van nummer 1 komt echter nog overeen met het minuutplan. Behoorde tot Kasteel Oost. Is zowel op het minuutplan als op de kaart Oostenrijkse Nederlanden 1764-1771 te zien. Delen van de hoeve zijn van gepleisterd mergel. Het zou goed kunnen dat zich hieronder vakwerk schuilhoudt.	1932	4	5	3	3	3	3	4	3	81	eenheid met nr.3, nader kadastraal onderzoek nodig en bezoek ter plekke om waarde van diverse vleugels te bepalen	X	2	0994100002011013	
Euverem	Euverem	1				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Grote delen van het pand lijken vernieuwd. De contour van nummer 1 komt echter nog overeen met het minuutplan. Behoorde tot Kasteel Oost. Is zowel op het minuutplan als op de kaart Oostenrijkse Nederlanden 1764-1771 te zien. Delen van de hoeve zijn van gepleisterd mergel. Het zou goed kunnen dat zich hieronder vakwerk schuilhoudt.	1932	4	5	3	3	3	3	4	3	81		X	2	0994100002018407	
Euverem	Euverem	3				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Grote delen van het pand lijken vernieuwd. De contour van nummer 1 komt echter nog overeen met het minuutplan. Behoorde tot Kasteel Oost. Is zowel op het minuutplan als op de kaart Oostenrijkse Nederlanden 1764-1771 te zien. Delen van de hoeve zijn van gepleisterd mergel. Het zou goed kunnen dat zich hieronder vakwerk schuilhoudt.	1932	4	5	3	3	3	3	4	0	69	eenheid met nr.1	X	2	0994100002018405	

Euverem	Euverem	3				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Grote delen van het pand lijken vernieuwd. De contour van nummer 1 komt echter nog overeen met het minuutplan. Behoorde tot Kasteel Oost. Is zowel op het minuutplan als op de kaart Oostenrijkse Nederlanden 1764-1771 te zien. Delen van de hoeve zijn van gepleisterd mergel. Het zou goed kunnen dat zich hieronder vakwerk schuilhoudt.	1932	4	5	3	3	3	3	4	0	69		X	2	0994100002018406	
Sibbe	Lokerstraat-Bergstraat				36830	Kapel in Sibbergroeve	Rijksmonument																	37420127570000
Gerendal	Gerendal	2				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Gevelsteen geeft 1827 aan. Op minuutplan is er op dit perceel één hoofdgebouw met vier bijgebouwtjes te zien. Op de luchtfoto van 1949 is er nog een 'U-vormige' hoeve te herkennen. De bebouwing die hier rond de tijd van het kadastrale minuutplan stond had deze vorm niet. Hoeve Gerendal is ook al terug te zien op de kaart van de Oostenrijkse Nederlanden (1764-1771). Het enige 'oude' wat er nu nog zou kunnen staan is het langwerpige contour (zie het gearceerde deel op het minuutplan). Dit zou, als het jaartal in de gevelsteen klopt, dan wel betekenen dat de gevel niet meer uit 1764-1771 stamt. Verder is er links tegenover de hoeve nog iets te zien dat lijkt op een waterput (zie foto). Na bekijken blijkt dit een waterput voor het vee te zijn.	1910	4	4	3	3	3	3	4	0	67	nader kadastraal onderzoek nodig naar ontwikkeling in 19e eeuw	X	2	0994100002018041	
Gerendal	Gerendal	701				Transformatorhuisje	MIP-pand	hoek Gerendal - Oud Valkenburg	1975	4	4	4	3	3	4	2	0	65			2	0994100002017677	
Gerendal	Gerendal	2				Bakhuis	cultuurhistorisch-pand	Bakhuis behorende bij hoeve Gerendal. Het gaat hier om een replica; gebouwd met educatieve doeleinden. Het oorspronkelijke bakhuis dat bij deze hoeve hoorde is er helaas niet meer.	1910	3	2	2	4	2	0	0	0	33	geen monumentale kwaliteit, puur cultuurhistorische verwijzing		4	0994100002015737	
Gerendal	Gerendalseweg	2		bij		Overdekte draaiput	cultuurhistorisch-pand	Overdekte draaiput uit de 16e eeuw die ook wel 'de Schaapsput' wordt genoemd door de aangrenzende schapenweides	1989	5	4	3	3	5	2	3	3	78			1	0994100002016480	
Geulhem	Geulhemmerweg	5				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis in mergel uit 1915	1961	3	3	4	3	3	4	3	0	66	ramen en deur niet passend vernieuwd		2	0994100002011832	
Geulhem	Geulhemmerweg	7				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis in mergel in eclecticistische stijl	1920	3	4	4	4	3	4	3	0	72	ramen en deuren vernieuwd, kleurstelling niet passend		2	0994100002011382	
Geulhem	Geulhemmerweg	11				woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Mergelpand. Muurankers.	1920	3	3	3	2	3	3			44	gaafheid sterk aangetast		4	0994100002011391	
Geulhem	Geulhemmerweg	11	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Mergelpand. Muurankers.	1920	3	3	3	2	3	3	0	0	44	gaafheid sterk aangetast		4	0994100002011392	
Geulhem	Geulhemmerweg	13				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Mergelpand. Muurankers.	1920	3	3	3	3	3	3	0	0	48	sterk verbouwd		4	0994100002011394	
Geulhem	Geulhemmerweg	13	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Mergelpand. Muurankers.	1920	3	3	3	3	3	3	0	0	48	sterk verbouwd		3	0994100002011395	
Geulhem	Geulhemmerweg	22				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Panden van mergel, muurankers. Bij drie panden is het mergel wit geschilderd.	1920	3	2	1	1	1	0	2	0	24	geen esthetische waarde, linker pand heeft mergel gevel met oude muurankers, mogelijk oudere kern, nader onderzoeken	X	3	0994100002011403	
Geulhem	Geulhemmerweg	24				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Panden van mergel, muurankers. Bij drie panden is het mergel wit geschilderd.	1920	3	3	3	3	1	2	2	0	46	erg sober, weinig bijzonderheidswaarde		4	0994100002019799	
Geulhem	Geulhemmerweg	25				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis in mergel ca.1900	1920	3	4	4	3	3	4	3	0	68			2	0994100002019704	
Geulhem	Geulhemmerweg	26				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Panden van mergel, muurankers. Bij drie panden is het mergel wit geschilderd.	1930	3	2	1	1	2	3	3	0	43	oude ankers kunnen op oudere kern wijzen, maar pand is sterk gemoderniseerd. Nader onderzoek interieur nodig om waarden te bepalen	X	3	0994100002011405	
Geulhem	Geulhemmerweg	28				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Karakteristiek mergelpand. Contour niet op minuutplan.	1908	3	3	4	3	3	3	3	0	62	ramen vernieuwd		2	0994100002011407	
Geulhem	Geulhemmerweg	29				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Huidige pand komt qua plaatsing en vorm overeen met het contour op het minuutplan. Het stuk aan de achterkant is duidelijk later aangebouwd. Zonder dit stuk zou het qua vorm overeenkomen met het oude contour.	1920	4	3	3	2	2	3	3	0	54	sterk verbouwd, mogelijk oudere kern, alleen beschermen als uit veldbezoek blijkt dat er nog bouwhistorische waarden aanwezig zijn	X	3	0994100002011408	
Geulhem	Geulhemmerweg	32				Hotel	MIP-pand	bouwjaar? Ca.1950?	1900	4	4	4	3	4	4	3	0	72	ramen vernieuwd		1	0994100002019893	
Geulhem	Geulhemmerweg	33				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Huidige gebouw komt overeen met het contour op het minuutplan. [BD: voorhuis lijkt herbouwd ca.1900, oudere ankers hergebruikt]	1920	4	4	3	3	3	4	3	0	67			2	0994100002012873	
Geulhem	Geulhemmerweg	45				Voormalig hotel	MIP-pand	Huidig contour terug te zien op minuutplan. Volgens MIP stamt het gebouw echter uit ca. 1900.	1935	4	4	5	4	4	5	3	0	82	ook nr.43 opnemen!		1	0994100002019897	
Geulhem	Geulhemmerweg	47				vakantiehuis	MIP-pand	chaletachtig vakantiehuis, kern uit 1939	1901	0	0	0	0	0	0	0	0	0	pand is niet zichtbaar vanuit de openbare ruimte: niet te beoordelen. Nader onderzoeken op monumentale waarden	X	3	0994100002011414	
Geulhem	Geulhemmerweg	49			42117	Molen	Rijksmonument		1970													0994100002019964	
Geulhem	Geulhemmerweg	30	a	bij	42115	Schuilkapel Geulhemmergroeve	Rijksmonument																	
Geulhem	Geulhemmerweg	30	a	bij	42116	Rotswoningen	Rijksmonument																	
Geulhem	Geulweg					Restanten oorlogsfabriek	cultuurhistorisch-pand	Grote delen van het pand lijken vernieuwd. De contour van nummer 1 komt echter nog overeen met het minuutplan. Behoorde tot Kasteel Oost. Is zowel op het minuutplan als op de kaart Oostenrijkse Nederlanden 1764-1771 te zien. Delen van de hoeve zijn van gepleisterd mergel. Het zou goed kunnen dat zich hieronder vakwerk schuilhoudt.		4	4	0	2	4	0	3	4	60			2		
Geulhem	Geulweg					Kalkoven	cultuurhistorisch-pand	Van deze kalkoven is alleen nog de opening van de oven te zien die volledig begroeid is door struikgewas. De voormalige oven bevindt zich naast de Bronsdaelgroeve die ten tijde van WOII door de Duitsers is ingericht als oorlogsfabriek.		4	2	0	3	3	0	3	3	53	aanwijzen als industrieel-archeologisch monument? Meer onderzoek nodig naar gaafheid en zeldzaamheid		2	0049	
Geulhem	Geulweg					Kalkoven	cultuurhistorisch-pand	De resten van deze kalkoven in de mergelwand zijn nog goed zichtbaar en betreft de overblijfselen van kalkbranderij Schunck. De vergunning wordt afgegeven op 12-05-1931 aan P.J. Schunck.		5	4	0	3	4	0	0	5	57			2	0048	
Geulhem	Langen Akker	701				Transformatorhuisje	MIP-pand	gevelopeningen dichtgemetseld	1978	4	4	3	3	3	3	0	0	51			2	0994100002016735	
Geulhem	Vogelzangweg	1			507245	Complex	Rijksmonument	Complex																
Geulhem	Vogelzangweg	1				Woonhuis	Rijksmonument		1918													0994100002015317	
Geulhem	Vogelzangweg	2				Woonhuis	Rijksmonument		1918													0994100002015320	
Geulhem	Vogelzangweg	3				Woonhuis	Rijksmonument		1918													0994100002015318	
Geulhem	Vogelzangweg	7				Woonhuis	Rijksmonument		1918													0994100002015321	
Geulhem	Wolfsdriesweg	1				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1930	3	3	4	5	3	4	2	0	70			1	0994100002016097	
Geulhem	Wolfsdriesweg	2				Woonhuis	MIP-pand	pand met café-gevel uit '30	1890	2	3	1	2	1	0	1	0	25	te sober		4	0994100002011065	
Geulhem	Wolfsdriesweg	3				Woonhuis	MIP-pand		1930	3	3	3	3	2	3	2	0	53	vooral beeldbepalend in samenhang met nr.1, ramen en erkerramen vernieuwd		2	0994100002016099	
Geulhem	Wolfsdriesweg	4				Woonhuis	MIP-pand	mergelstenen huisje, gerenoveerd	1901	2	3	3	2	2	2	2	0	44	te eenvoudig voor aanwijzing		4	0994100002011346	
Geulhem	Wolfsdriesweg	4				Woonhuis	MIP-pand	mergelstenen huisje, gerenoveerd	1901	2	3	3	2	2	2	2	0	44	te eenvoudig voor aanwijzing		4	0994100002016100	
Geulhem	Wolfsdriesweg	7				Hotel	MIP-pand	Hotel Vue des Montagnes	1921	2	3	3	2	2	2	2	0	44	30 pand, zwaar verminkt door schilderen baksteenarchitectuur in te aanwezige kleurstelling, ramen vernieuwd, oorspronkelijke uitstraling (zie MIP) verdwenen		4	0994100002012939	
Geulhem	Wolfsdriesweg	8				Woonhuis	MIP-pand	Voormalig waterpompstation	1904	4	4	3	3	4	4	3	4	86	vernieuwde ramen storend		1	0994100002016101	
Geulhem	Wolfsdriesweg	10				Hotel	MIP-pand	Hotel Brakke Berg, Chaletstijl	1900	3	4	4	3	3	4	3	0	68	alleen kerngebouw beschermen, latere restaurantuitbouw uitsluiten		2	0994100002011227	
Houthem	Onderstestraat	25				Waterput	cultuurhistorisch-pand	Links naast de voordeur van Onderstestraat 25 bevindt zich een put waarvan de authenticiteit en ouderdom bevestigd wordt door heemkundekring houthem.		5	3	3	3	4	0	3	4	69			1	0027	
Houthem	Onderstestraat	18 en 26		bij		Muur van mergel	cultuurhistorisch-pand	Deze mergelmuur is onderdeel geweest van de voormalige pastorie (nu: Onderstestraat 18). Achter de muur, waar tegenwoordig de school ligt, bevond zich de siertuin van de pastorie (bron: heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach)		4	4	3	3	3	3	2	3	71			2	0024	
Houthem	Onderstestraat	18 en 26		bij		Muur van mergel	cultuurhistorisch-pand	Deze mergelmuur is onderdeel geweest van de voormalige pastorie (nu: Onderstestraat 18). Achter de muur, waar tegenwoordig de school ligt, bevond zich de siertuin van de pastorie (bron: heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach)		4	4	3	3	3	3	2	3	71			2	0024	
Houthem	Onderstestraat					Hekpijler	cultuurhistorisch-pand	Hekpijler met 'speklagen'		0	0	0	0	0	0	0	0	0			3	0026	
Houthem	Onderstestraat					Hekpijler	cultuurhistorisch-pand	Hekpijler met 'speklagen'		0	0	0	0	0	0	0	0	0			3	0025	
Houthem	Stevensweg	1			36803		Rijksmonument		1994													0994100002011805	
Houthem - Sint Gerlach	Joseph Corneli Allée	1			36794	Dienstgebouwen	Rijksmonument	Kasteel St. Gerlach	1759													0994100002011325	32000214970000
Houthem - Sint Gerlach	Joseph Corneli Allée	3			36793	Kasteel	Rijksmonument	Kasteel St. Gerlach	1450													0994100002041082	32000214970000
Houthem - Sint Gerlach	Meerssenderweg	16				Woonhuis	MIP-pand	woningblok wederopbouw	1954	4	4	4	3	4	4	3	0	72	ensemble met Van Caldenborghweg 8 - 12		2	0994100002012777	
Houthem - Sint Gerlach	Meerssenderweg	18				Woonhuis	MIP-pand	woningblok wederopbouw	1954	4	4	4	3	4	4	3	0	72	ensemble met Van Caldenborghweg 8 - 12		2	0994100002021069	
Houthem - Sint Gerlach	Meerssenderweg	20				Woonhuis	MIP-pand	woningblok wederopbouw	1954	4	4	4	3	4	4	3	0	72	ensemble met Van Caldenborghweg 8 - 12		2	0994100002012778	
Houthem - Sint Gerlach	Meerssenderweg	22				Appartementencomplex	MIP-pand	vm hotel	1899	4	5	5	4	4	5	3	3	96			1	0994100002012779	
Houthem - Sint Gerlach	Meerssenderweg	30 en 34				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Chateau l'Ermitage. Deze bijzonder villa is gebouwd in 1902 en bestaat bijna volledig uit mergel. Tevens een bijgebouw op het terrein. [BD: zie BHO Buro4 2014]	1896	5	5	4	3	5	5	3	4	98	ook oorspronkelijke garage meebeschermen. Moderne bijbouw niet beschermen		1	0994100002012783	
Houthem - Sint Gerlach	Meerssenderweg	30 en 34				garage		oorspronkelijk koetshuis (1911), uitgebreid als garage (1930) horend bij L'Ermitage, intern gewijzigd	1896	4	4	4	3	4	4	3		72			1	0994100002021073	
Houthem - Sint Gerlach	Onderstestraat	1			469309	Kerk	Rijksmonument		1965													0994100002041079	32000221870000
Houthem - Sint Gerlach	Onderstestraat	1			36789	Kerk	Rijksmonument		1725													0994100002041080	32000214970000
Houthem - Sint Gerlach	Onderstestraat	5				Woonhuis	MIP-pand	ca.1900	1920	4	4	3	3	3	4	3	0	67	bouwkundige eenheid met nr.7		2	0994100002013046	
Houthem - Sint Gerlach	Onderstestraat	6				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	onderdeel vm gemeentehuis	1854	4	4	3	3	3	3	3	5	83			1	0994100002013047	
Houthem - Sint Gerlach	Onderstestraat	7				Woonhuis	MIP-pand	ca.1900	1904	4	4	3	3	3	4	3	0	67	bouwkundige eenheid met nr.7		2	0994100002013051	
Houthem - Sint Gerlach	Onderstestraat	8				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	onderdeel vm gemeentehuis	1854	4	4	3	3	3	3	3	5	83			1	0994100002013050	
Houthem - Sint Gerlach	Onderstestraat	9				Woonhuis	MIP-pand	mergelstenen pand, decoraties gaan schuil onder klimop	1904	4	4	4	4	4	4	3	0	76			1	0994100002013051	
Houthem - Sint Gerlach	Onderstestraat	10				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	onderdeel vm gemeentehuis	1854	4	4	3	3	3	3	3	5	83			1	0994100002013053	

Houthem - Sint Gerlach	Onderstestraat	12				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Voormalig gemeentehuis Houthem. 8-12 is één gebouw.	1854	4	4	3	3	3	3	5	83			1	0994100002013055	
Houthem - Sint Gerlach	Onderstestraat	18				Pastorie	MIP-pand	pastorie, recent gerenoveerd	1874	5	4	4	3	4	5	3	4	93	erfafscheiding, plint, ramen en dakkapellen vernieuwd		1	0994100002013058	
Houthem - Sint Gerlach	Onderstestraat	23				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Opgetrokken uit mergel. Voormalige boerderij? Dit i.v.m. de vorm van het raam; het lijkt erop alsof hier zich eerder een poort bevond. [BD: lijkt voormalige schuur, die omgebouwd is tot woonhuis] waarop is bouwjaar gebaseerd?	1893	4	4	4	3	3	4	4	0	73	check kadastrale ontwikkeling 19e eeuw		2	0994100002013131	
Houthem - Sint Gerlach	Onderstestraat	25				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Opgetrokken uit mergel. Muurankers en gevelsteen.	1828	4	4	4	3	3	4	4	0	73			2	0994100002013132	
Houthem - Sint Gerlach	Onderstestraat	28				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis ca.1900	1930	3	3	3	2	3	3	2	0	52	alle ramen en deur nieuw, aanbouw links uitsluiten van bescherming		2	0994100002013134	
Houthem - Sint Gerlach	Onderstestraat	30				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Opgetrokken uit mergel. Gevelsteen. Aangrenzend nummer 32 heeft tevens een zijgevel van mergel.	1920	3	2	3	3	2	2	2	0	47	te weinig bijzonder		4	0994100002013135	
Houthem - Sint Gerlach	Onderstestraat	48				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Opgetrokken uit mergel. Muurankers. Woonhuis van de smid Phillipens. Begin 20e eeuw bewoond door families Hollanders-Odekerken, Pluijmen en van Bijnen. Contour op minuutplan?	1928	4	4	3	3	2	3	3	0	60	tradtioneel bouwvolume en materiaal, buitengevels sterk gereinigd en gerenoveerd. Wellicht oudere kern	X	2	0994100002013141	
Houthem - Sint Gerlach	Onderstestraat	52				Woonhuis	MIP-pand	landhuis 1917	1917	3	3	5	4	4	5	3	0	79	erker vernieuwd		1	0994100002013142	
Houthem - Sint Gerlach	Onderstestraat	60				Woonhuis	MIP-pand	Villa Wilhelmina	1902	4	4	5	4	4	5	3	2	90			1	0994100002013145	
Houthem - Sint Gerlach	Onderstestraat	66				Hotel	MIP-pand	Hotel de Geulvallei	1900	3	3	2	2	1	2	1	2	44	geen bijzondere kwaliteiten, pand uit 1893 is zo sterk verbouwd dat dit niet herkenbaar is		4	0994100002011338	
Houthem - Sint Gerlach	Onderstestraat	68				Woonhuis	MIP-pand		1962	3	3	4	3	3	4	3	0	66	alle ramen en deuren vernieuwd		2	0994100002013584	
Houthem - Sint Gerlach	Onderstestraat	70				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Karakteristiek pand van mergel. Gepleisterd, vervallen.	1925	4	4	3	3	2	3	2	0	56	twijfelgeval: wel kenmerkend, maar niet hoog te waarderen		3	0994100002013149	
Houthem - Sint Gerlach	Onderstestraat				36790	Kapel	Rijksmonument		1936													0994100002011184	31980250370000
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	2	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Muurankers. Contour op minuutplan. Doet denken aan een boerenwoonhuis.[BD: in 1830 van zelfde eigenaar als nr.4-10, waarschijnlijk schuur bij deze hoeve geweest.	1850	4	4	3	3	3	3	3	75	voorgevel sterk verbouwd, maar nog oude zijgevels en mogelijk historisch casco. Onderzoek naar interieur wenselijk	X	2	0994100002014971	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	4				Woonhuis	MIP-pand	Voormalige pastorie Houthem [bron?] onderdeel groter complex met nr.6-6A, 8 en 10)	1920	5	3	4	3	3	3	4	80	ramen en zijgevel vernieuwd		2	0994100002014973	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	6				Woonhuis	MIP-pand	onderdeel groter hoevecomplex zie kadastrale minuutkaart	1880	5	3	4	3	3	4	3	80	onderzoek naar oudere kern (hoeve) wenselijk	X	1	0994100002014974	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	6	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	onderdeel groter hoevecomplex zie kadastrale minuutkaart	1920	5	3	2	2	2	3	4	3	69	bouwkundige eenheid met nr.8, onderzoek naar oudere kern en hoeve wenselijk	X	2	0994100002014976	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	7				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1932	3	3	4	4	2	3	0	51	twijfelgeval: wel gaaf maar niet uniek		3	0994100002014977	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	8				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Het lijkt erop dat deze gebouwen samen één hoeve vormden.	1700	5	3	2	2	2	3	4	3	69	voorgevel weinig kwaliteit maar als onderdeel van groter geheel en vanwege bouworm en traditionele bouw wel van waarde	X	2	0994100002014978	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	9				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis XIX, waarschijnlijk ouder dan 1890 (mip)	1870	5	4	4	4	3	4	3	0	74	check kadastrale minuutkaart		1	0994100002014979	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	10				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Het lijkt erop dat deze gebouwen samen één hoeve vormden.	1850	5	3	3	3	2	3	4	3	75	onderdeel grotere hoeve in 1830	X	2	0994100002014980	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	11	a		36792	Boerderij	Rijksmonument		1720													0994100002014981	32000223670000
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	11			36792	Boerderij	Rijksmonument		1720													0994100002014981	32000223470000
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	12			36796	Woonhuis e.d	Rijksmonument		1763													0994100002014982	31990149570000
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	12	a		36796	Woonhuis e.d.	Rijksmonument		1763													0994100002041441	31990149570000
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	14	a		36797	Woonhuis	Rijksmonument		1946													0994100002019733	31990215770000
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	14	c		36797	Woonhuis	Rijksmonument		1946													0994100002019733	31990215770000
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	14	d		36797	Woonhuis	Rijksmonument		1946													0994100002019733	31990215770000
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	14			36797	Woonhuis	Rijksmonument		1946													0994100002019733	31990215770000
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	15			36791	Westvleugel	Rijksmonument		1759													0994100002041083	32000215570000
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	16			36797	Woonhuis	Rijksmonument		1869													0994100002020017	31990177870000
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	17	a		36795	Hoeve	Rijksmonument		1720													0994100002014983	32000221770000
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	17			36795	Hoeve	Rijksmonument		1720													0994100002014983	32000221770000
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	19				Bedrijfspand	MIP-pand	Hotel Geuldal	1935	3	4	4	3	3	4	3	0	68	zwaar gerenoveerd		2	0994100002011139	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	20			36798	Boerderij	Rijksmonument		1683													0994100002019687	31990255370000
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	20			36798	Boerderij	Rijksmonument		1683													0994100002011135	31990255370000
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	20			36798	Boerderij	Rijksmonument		1683													0994100002014985	31990255370000
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	21				Woonhuis	MIP-pand	gevelsteen 1873, getoogde deuromlijsting is echter ouder. Buitengevels sterk gerenoveerd	1868	5	4	4	3	3	4	4	0	74	mogelijk oudere kern, check kadaster	X	1	0994100002019734	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	22			36799	Hoeve	Rijksmonument		1901													0994100002011143	31980285670000
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	22	a		36799	Hoeve	Rijksmonument		1901													0994100002014987	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	22			36799		Rijksmonument		1901													0994100002011144	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	24				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Lijkt echter ouder en onderdeel te zijn geweest van een woonhuis op het minuutplan. Bouwstijl sluit ook aan bij de overige hoeves in de straat. Van mergel. Verder is aan het braakliggend terrein aan de rechterzijde dat hier iets afgebroken/verbouwd is.	1930	4	4	3	2	2	3	4	0	60	huidige ramen storend. Kadastrale ontwikkeling uitzoeken: oude kern of herbouwd XIX?	X	2	0994100002011145	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	25				Woonhuis	MIP-pand	ramen en voordeur vernieuwd	1910	4	4	4	4	4	4	2	0	72			1	0994100002014988	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	28				Woonhuis	MIP-pand	Groene Kruis, gevelsteen 'RK + gebouw', pand uit jaren dertig, eenheid met nr.30	1934	2	2	3	3	3	3	2	4	69	ramen en deur vernieuwd		2	0994100002014990	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	29				Woonhuis	MIP-pand	hoeve, XIX, dichtgezette poort in voorgevel	1975	5	4	4	4	4	4	4	0	81	ramen en deur vernieuwd		1	0994100002011148	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	30				Woonhuis	MIP-pand	Groene Kruis, gevelsteen 'RK + gebouw', pand uit jaren dertig, eenheid met nr.30	1934	2	2	3	3	3	3	2	4	69	bouwkundige eenheid met nr.28		2	0994100002014990	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	31				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis XIXd	1908	3	2	3	4	3	3	2	0	58			2	0994100002014991	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	32			36800	Woonhuis	Rijksmonument		1824													0994100002014992	31980230370000
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	35				Woonhuis	MIP-pand	dubbelwoonhuis (met nr.37)	1933	2	2	3	3	1	3	0	0	39	te weinig uniciteit en ramen zijn vernieuwd		4	0994100002019736	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	37				Woonhuis	MIP-pand	dubbelwoonhuis (met nr.35)	1933	2	2	3	3	1	3	0	0	39	te weinig uniciteit en ramen zijn vernieuwd		4	0994100002019045	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	38				Woonhuis	MIP-pand	oorspronkelijke functie?	1930	3	4	2	2	2	3	2	0	49	twijfelgeval: is sterk verbouwd, hierdoor karakter verloren gegaan, bouwvolume en hoofdlijnen zijn wel nog aanwezig en erg beeldbepalend		3	0994100002014994	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	40				Woonhuis	MIP-pand	villa ca.1900	1930	2	1	5	4	4	4	3	0	70	bouwjaar uitzoeken		1	0994100002019737	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	43				Hotel	cultuurhistorisch-pand	Hotel de Ruiter. Pand opgetrokken uit mergel.	1961	3	2	2	1	1	2	2	0	34	pand te sterk verbouwd, weinig kwaliteit		4	0994100002019250	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	45				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis	1910	2	2	3	3	3	4	2	0	57	bouwjaar uitzoeken, ramen vernieuwd met niet passend model, bovenlicht boogvenster dichtgezet		2	0994100002015002	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	46				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis in mergel XIX	1890	4	4	3	3	3	4	3	0	67	bouwkundige eenheid met nr. 48. bouwjaar uitzoeken, kunststof ramen niet passend		2	0994100002015003	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	47				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis ca.1900 baksteen en mergel	1910	0	0	0	0	0	0	0	0	0			3	0994100002015004	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	48				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis in mergel XIX	1864	4	4	3	3	3	4	3	0	67	bouwkundige eenheid met nr.46, bouwjaar uitzoeken		2	0994100002015006	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	50				Woonhuis	MIP-pand		1930	3	2	2	2	2	3	1	0	41	stond op MIP lijst vanwege decoratief gevelstucwerk, is recentelijk vlak afgestuct, hierdoor alle bijzonderheidswaarde verdwenen		4	0994100002015009	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	52				Woonhuis	MIP-pand	hotel?	1930	3	3	2	2	4	4	3	0	61	gaafheid en architectuur zwaar aangetast door pleisteren gevel, rode kleur en vernieuwen ramen/deur. Nog wel beschermenswaardig?		3	0994100002015010	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	60				Woonhuis	MIP-pand	Villa de Adelaar	1933	3	3	3	3	1	2	0	0	38	te weinig uniciteit		4	0994100002015014	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	62				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1933	3	2	3	4	2	3	0	0	47	twijfelgeval: weinig bijzonderheidwaarde		3	0994100002015015	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	64				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30, balkon(pui) na 1988 toegevoegd	1933	3	2	2	2	2	2	0	0	33	weinig uniek voor de periode en balkon is recente toevoeging		4	0994100002015016	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	66				Woonhuis	MIP-pand		1930	0	0	0	0	0	0	0	0	0	pand sterk verbouwd, geen architectonische waarde over		4	0994100002015017	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	68				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1933	3	2	3	3	1	3	0	0	40	te weinig uniciteit en ramen zijn vernieuwd		4	0994100002015018	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	70			507272	Woonhuis	Rijksmonument		1934													0994100002015020	31980243470000
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	72			507272	Woonhuis	Rijksmonument		1929													0994100002015021	31980243570000
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	74				Woonhuis	MIP-pand	Huize Banda	1930	4	3	4	5	3	4	3	0	75			1	0994100002015022	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	76				Woonhuis	MIP-pand	Villa Theresia	1930	3	3	4	4	3	4	0	0	58	bouwjaar opzoeken, MIP klopt niet		2	0994100002015023	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach					Kapel	MIP-pand	bij nr.34. Wegkapel Xxa	1956	4	5	5	4	3	4	2	4	89	bouwjaar?		1	0994100002011153	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlachstraat	1				Woonhuis	MIP-pand	hoekpand '30, voormalig winkelwoonhuis.	1927	4	4	3	2	3	3	0	0	47	beeldbepalend door hoeklligging, onderpui sterk gewijzigd bij recente verbouwing, maar beeld is herstelbaar		3	0994100002015045	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlachstraat	2	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Hoeve Schutterhof. Muurankers en gepleisterd mergel. Contour op minuutplan.	1850	4	2	2	2	2	3	3	0	50	onderdeel van schuttershoeve maar klaarblijkelijk sterk verbouwd en/ of herbouwd. Weinig samenhangende architectonische kwaliteit. Kadastrale ontwikkeling onderzoeken (oude kern?) en/of bezoek ter plekke	X	3	0994100002015046	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlachstraat	2				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Hoeve Schuttershof. Muurankers en gepleisterd mergel. Contour op minuutplan.	1850	5	4	3	3	3	4	4	0	72			1	0994100002015046	

Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlachstraat	4				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Lijkt alsof het pand ooit onderdeel was van een hoeve (afgeronde poort) Contouren op minuutplan. Aan de zijgevel te zien dat het pand van mergel is. Genoemd door In Onsen Landen van Valckenborgh genoemd als karakteristiek pand door o.a. de veranda met wijnranken.	1930	3	3	3	2	3	2	3	0	52	pand is sterk verbouwd, poort met muurankers duidt op oudere kern. Onderzoek naar interieur en bouwhistorische waarden nodig	X	3	0994100002015048	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlachstraat	10				Café	cultuurhistorisch-pand	Opgetrokken uit mergel. Muurankers. Jaarsteen 1901	1900	3	2	3	2	2	3	2	0	47	ramen en deur vernieuwd, niet waardevol		4	0994100002019665	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlachstraat	14				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Opgetrokken uit mergel. Muurankers.	1899	3	2	3	3	2	2	2	0	47	ramen en deur niet passend vernieuwd		4	0994100002015055	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlachstraat	16				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Opgetrokken uit mergel. Muurankers.	1901	3	2	3	2	2	2	2	0	43	ramen en deur niet passend vernieuwd		4	0994100002015056	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlachstraat	21				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Opgetrokken uit mergel. Contour op minuutplan.	1920	3	2	2	2	1	2	2	0	38	te weinig uniciteit		4	0994100002015058	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlachstraat	25				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Muurankers. Contour op minuutplan.	1936	3	3	2	2	2	2	2	0	43	weinig bijzonder pand, wellicht oudere kern, nader onderzoeken	X	3	0994100002015059	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlachstraat	749	b			Transformatorhuisje	MIP-pand	kunrader steen en mergel	1975	3	4	4	4	4	4	2	0	71			1	0994100002011170	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlachstraat	749	a			Transformatorhuisje	MIP-pand		1975	3	4	4	4	4	4	2	0	71	is één object met nr. 749b		1	0994100002011170	
Houthem - Sint Gerlach	Stationsweg	1				woonhuis	MIP-pand	woonhuis met bijzondere gootondersteuning	1949	3	3	3	5	4	3	2	0	67	hoge gaafheid en bijzondere gootconsoles, voldoende voor bescherming?		3	0994100002014644	
Houthem - Sint Gerlach	Stationsweg	5				woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1936	3	3	4	5	3	3	2	0	66	hoge gaafheid maar is dit bijzonder genoeg?		3	0994100002014647	
Houthem - Sint Gerlach	Stevensweg	1		bij		Puthuisje	cultuurhistorisch-pand	Bij deze rijksmonumentale hoeve (hoeve Schaepkens) bevindt zich een put met puthuisje op het perceel die niet genoemd wordt in de redengevende omschrijving. Wordt als zeer beschermenswaardig beschouwd door heemkundekring Houthem-St. Gerlach. De hoeve stamt uit de 18e eeuw dus het is goed mogelijk dat de put ook zo oud (of nog ouder) is.	1920	5	4	3	0	0	0	0	4	35	drie categoriën niet te beoordelen vanaf vage foto en streetview: meer informatie van heemkundekring nodig of bezoek ter plekke. Onduidelijk of opbouw nog historisch is	X	3	0994100002011195	
Houthem - Sint Gerlach	Van Caldenborghsweg	1				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis, mergel. Verdieping later toegevoegd, ramen vernieuwd	1910	3	3	3	2	3	3	2	0	52	herstel raamindeling (zie MIP foto) wenselijk		2	0994100002015555	
Houthem - Sint Gerlach	Van Caldenborghsweg	2				Station	MIP-pand	station in Chaletstijl	1888	5	5	5	4	5	5	4	5	112			1	0994100002011300	
Houthem - Sint Gerlach	Van Caldenborghsweg	8				Woonhuis	MIP-pand	woningblok Wederopbouw	1954	4	4	4	3	4	4	3	0	72	eenheid met Meerssenderweg 16-20		2	0994100002012777	
Houthem - Sint Gerlach	Van Caldenborghsweg	10				Woonhuis	MIP-pand	woningblok Wederopbouw	1954	4	4	4	3	4	4	3	0	72	eenheid met Meerssenderweg 16-20		2	0994100002019775	
Houthem - Sint Gerlach	Van Caldenborghsweg	12				Woonhuis	MIP-pand	woningblok Wederopbouw	1954	4	4	4	3	4	4	3	0	72	eenheid met Meerssenderweg 16-20		2	0994100002015560	
Houthem - Sint Gerlach	Van Caldenborghsweg	14	a			Woonhuis	MIP-pand		1938	2	2	3	4	0	2	0	0	36	te weinig uniciteit qua architectuur en periode		4	0994100002015563	
Houthem - Sint Gerlach	Van Caldenborghsweg	20	a			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1933	2	2	3	3	0	2	0	0	32	te weinig uniciteit qua architectuur en periode		4	0994100002014804	
Houthem - Sint Gerlach	Van Caldenborghsweg	28				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30, luxe uitgevoerd	1924	3	3	4	5	3	4	3	0	74			1	0994100002014801	
Houthem - Sint Gerlach	Vroenhof	16				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Mergelstenen woonhuis uit 1919, Vlaamse gevel. Ramen oorspronkelijk?	1919	3	3	3	4	3	3	2	0	60			2	0994100002015335	
Houthem - Sint Gerlach	Vroenhof	40				Hotel	cultuurhistorisch-pand	Mogelijk oudere kern, nader onderzoeken adhv kadastrale hulpkaarten	1950	3	3	1	2	2	1	3	0	41	mogelijk oudere kern, check kadaster		3	0994100002019857	
Houthem - Sint Gerlach	Vroenhof	70				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Woonhuis, voorgevel met sierstucwerk XXA. Ramen vernieuwd	1912	4	3	3	3	2	3	2	0	54			2	0994100002015166	
Houthem - Sint Gerlach	Vroenhof	74				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Woonhuis XX, voorgevel met sierstucwerk, ramen en deur vernieuwd.	1920	4	3	3	3	2	3	2	0	54			2	0994100002015168	
Houthem - Sint Gerlach	Vroenhof	87				kloostergebouw	cultuurhistorisch-pand	Bouwdeel in classicistische stijl tussen kerk en modern klooster. Waarschijnlijk restant klooster Kleine Zusters van St. Joseph, XXA. Bouwgeschiedenis nader uitzoeken via artikel in Hist. Studies Geuldal 1999.	1975	5	3	4	2	4	5	3	3	83			1	0994100002011017	
Houthem - Sint Gerlach	Vroenhof	93				woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Woonhuis XXA met decoratief gevelstucwerk. Ramen vernieuwd.	1890	3	3	4	3	3	3	2	0	58			2	0994100002015181	
Houthem - Sint Gerlach	Vroenhof	120				woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Woonhuis met hs boven- en onderdorpels en deuromlijsting. XIX. Ramen vernieuwd	1920	4	3	2	2	3	3	4	0	59		X	3	0994100002015198	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	20		bij		Bakhuis	cultuurhistorisch-pand	Dit bakhuis staat op het perceel van een rijksmonumentale hoeve. Het wordt echter niet genoemd in de redengevende omschrijving van het monument dus het geniet ook geen officiële bescherming. NB: meer informatie in BHO Sint Gerlach 20 door Buro4. mergelstenen bakhuis, bakstenen oven, XXA	1683	5	3	3	3	3	3	4	3	78			1	0994100002011138	
Houthemerberg	Geulgracht	16				(deel) hoeve	cultuurhistorisch-pand	Op deze plek is op het minuutplan een hoeve te zien. De L-vorm lijkt hier tegenwoordig nog van over te zijn. Langwerpige deel van mergel. Gedeelte waar de rode poort in zit nieuw?	1925	3	3	3	2	2	3	3	0	53	mogelijk oudere kern, exterieur sterk gemoderniseerd. Nader onderzoek kadastrale ontwikkeling en interieur wenselijk om waarden nader te bepalen	X	3	0994100002011363	
Houthemerberg	Geulgracht	18				(deel) hoeve	cultuurhistorisch-pand	Op deze plek is op het minuutplan een hoeve te zien. De L-vorm lijkt hier tegenwoordig nog van over te zijn. Langwerpige deel van mergel. Gedeelte waar de rode poort in zit nieuw?	1925	3	3	3	2	2	3	3	0	53	bouwkundige eenheid met nr.16 en 20	X	3	0994100002011366	
Houthemerberg	Geulgracht	20				(deel) hoeve	cultuurhistorisch-pand	Op deze plek is op het minuutplan een hoeve te zien. De L-vorm lijkt hier tegenwoordig nog van over te zijn. Langwerpige deel van mergel. Gedeelte waar de rode poort in zit nieuw?	1925	3	3	3	2	2	3	3	0	53	bouwkundige eenheid met nr.16 en 20	X	3	0994100002011367	
Houthemerberg	Geulgracht	24				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Contour huidig pand op het minuutplan terug te zien. Op het achteraanzicht is te zien dat het (langwerpige deel) van mergel is.	1925	3	3	2	2	2	2	2	0	43	exterieur modern afgewerkt, nader onderzoek naar oudere kern nodig	X	3	0994100002011368	
Houthemerberg	Geulgracht	24				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Contour huidig plan op het minuutplan terug te zien. Op het achteraanzicht is te zien dat het (langwerpige deel) van mergel is.	1925	3	3	2	2	2	2	2	0	43	exterieur modern afgewerkt, nader onderzoek naar oudere kern nodig	X	3	0994100002016498	
Houthemerberg	Geulgracht	26				(deel) hoeve	cultuurhistorisch-pand	Contour huidig gebouw terug te zien op het minuutplan.	1930	3	3	2	1	1	1	3	0	36	huidig exterieur sterk gemoderniseerd. Mogelijk nog oudere kern, nader onderzoek nodig	X	3	0994100002011369	
Houthemerberg	Geulgracht	28				(deel) hoeve	cultuurhistorisch-pand	Deel van een mergelhoeve. Terug te zien op het minuutplan.	1733	4	3	3	3	3	3	3	0	61	oude kern nader onderzoeken. Hoe oud is huidige bouwvorm?	X	2	0994100002011370	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	22		bij		Mogelijk bakhuis	cultuurhistorisch-pand	Mogelijk bakhuis van mergel. Schoorsteen is nog te zien.	1901	0	0	0	0	0	0	0	0	0	via kadastraal onderzoek uitvinden of dit idd een bakhuis was. Schoorsteen kan ook van later zijn. Gebouw wel relevant in context van rijksmonument	X	3	0994100002011141	
Houthem - Sint Gerlach	Sint Gerlach	22			36799		Rijksmonument		1901													0994100002011142	
Houthem - Sint Gerlach	Joseph Corneli Allée	7		bij	36811	Put	Rijksmonument	Gerlachusput															
Houthem - Sint Gerlach	Stevensweg	30 en 34		bij	36802	Kapel	Rijksmonument		9999													0994100002011306	
Ijzeren	Groenstraat	1				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Huis van mergel. Muurankers. Historisch Genootschap: Was voorheen kruidenierszaak Knops; later verbouwd tot woonhuis.	1913	3	3	2	2	2	2	0	2	43	twijfelgeval: architectuur 1900 aangetast. Vergelijken met andere 20e-eeuwse mergelstenen woonhuizen in selectie		3	0994100002012804	
Ijzeren	Groenstraat	6				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Huis van mergel. Muurankers. Contour op minuutplan. Historisch Genootschap: Nummer zes ook deel van de oude hoeve geweest en is van vóór 1830 (fam. Caenen) BD: pand is nieuwbouw '50 met mergel en baksteen. Geen oude ankers WORDT HIER NIET NR. 8 bedoeld?	1955	3	2	3	3	3	3	0	0	46	twijfelgeval: architectuur heeft bijzondere kenmerken, maar vernieuwde ramen doen afbreuk. Oudere kern vrij onwaarschijnlijk		4	0994100002015744	
Ijzeren	Groenstraat	8				Woonhuis/ hoeve	cultuurhistorisch-pand	Huis van mergel. Muurankers. Contour op minuutplan. Historisch Genootschap: Nummer zes ook deel van de oude hoeve geweest en is van vóór 1830 (fam. Caenen)	1890	4	4	3	3	3	3	3	0	63			2	0994100002011629	
Ijzeren	Groenstraat	13				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Mergel en muurankers. Contour op minuutplan. BD: gevelbeëindiging duidt op oude herkomst, eind 18e eeuw	1896	5	4	4	4	4	4	5	0	85	interieuronderzoek wenselijk	X	1	0994100002011634	
Ijzeren	Groenstraat	16			36846	Woonhuis	Rijksmonument		1851													0994100002011638	37430127970000
Ijzeren	Groenstraat	16	a		36846	Woonhuis	Rijksmonument		1851													0994100002011639	37430123570000
Ijzeren	Groenstraat	16			36846	Woonhuis	Rijksmonument		1930													0994100002015749	37430124970000
Ijzeren	Groenstraat	18			36846	Woonhuis	Rijksmonument		1930													0994100002011641	37430127970000
Ijzeren	Groenstraat	24				schuur	cultuurhistorisch-pand	Mergel en muurankers. Historisch Genootschap: Boerderij is gebouwd na 1900. Na een brand in 1928 is alles weer herbouwd.	1850	3	3	3	2	2	3	3	0	53	kadastraal onderzoek naar moment van bouw wenselijk. Woonhuis nr.24 uitsluiten van bescherming	X	2	0994100002040577	
IJzeren	Groenstraat	24				(deel) hoeve	cultuurhistorisch-pand	Mergel en muurankers. Historisch Genootschap: Boerderij is gebouwd na 1900. Na een brand in 1928 is alles weer herbouwd.	1850	3	3	3	2	2	3	3	0	53	kadastraal onderzoek naar moment van bouw wenselijk. Woonhuis nr.24 uitsluiten van bescherming	X	2	0994100002015753	
IJzeren	Groenstraat	9		bij		Puthuisje	cultuurhistorisch-pand	Draaiput met afdakje		5	4	3	3	3	3	3	3	76			1	0051	
Ijzeren	Heerstraat	7				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Contour op minuutplan. Lijkt echter wel alsof het (deels) herbouwd is. Historisch Genootschap: Hoeve is vrijwel volledig herbouwd. Geboortehuis van de wielerfamilie Harings.	1931	3	3	3	3	0	2	0	0	35	pand lijkt recent herbouwd. Slecht zichtbaar op Streetview. Nader onderzoek naar bouwarchief nodig	X	3	0994100002012237	
Ijzeren	Heerstraat	8		bij		Werktuigenloods	cultuurhistorisch-pand	Historisch Genootschap Sibbe-IJzeren: karakteristieke werktuigenloods, gebouwd in de jaren '30 bij veel hoeves, als extra opslagruimte voor hun werktuigen. Werd vaak de 'remise' of 't sjop' genoemd. Wordt tegenwoordig niet meer gebruik vanwege de beperkte hoogte. Verdwijnen en verval moet voorkomen worden.	1771	4	4	2	3	3	3	3	0	61			2	0994100002015760	
IJzeren	Heerstraat	8		bij		Bakhuis	cultuurhistorisch-pand	Bij deze monumentale hoeve bevindt zich een bakhuis van mergel. Dit wordt niet genoemd in de redengevende omschrijving van het monument.		5	3	3	3	3	3	3	0	62	betere foto nodig. Pand moet bezocht worden		2	0994100002015759	
Ijzeren	Heerstraat	8			39740	Woonhuis e.d.	Rijksmonument		1771													0994100002012238	37350017070000
Ijzeren	Heerstraat	10			39740	Woonhuis e.d.	Rijksmonument		1771													0994100002015761	37350017170000
Ijzeren	Heerstraat	35		bij		Mogelijk bakhuisje	cultuurhistorisch-pand	bijgebouw, gelijkend op bakhuisje, moet nader onderzocht worden	1850	0	0	0	0	0	0	0	0	0		X	3	0994100002016581	
Ijzeren	Kapelstraat	1	a			Woonhuis	MIP-pand	Samen vormen deze twee gebouwen de L-vorm contour op het minuutplan. Kruisstraat 1a lijkt gerenoveerd (of opnieuw opgebouwd?) Dit pand is destijds tevens in de MIP opgenomen.	1880	4	4	4	3	3	4	4	0	73	eenheid met nr.1, mogelijk oudere kern (check kadastrale ontwikkeling).		1	0994100002012125	
Ijzeren	Kapelstraat	1				Woonhuis	MIP-pand	Samen vormen deze twee gebouwen de L-vorm contour op het minuutplan. Kruisstraat 1a lijkt gerenoveerd (of opnieuw opgebouwd?) Dit pand is destijds tevens in de MIP opgenomen.	1880	4	4	4	3	3	4	4	0	73	eenheid met nr.1, mogelijk oudere kern (check kadastrale ontwikkeling).		1	0994100002015766	
Ijzeren	Kapelstraat	4				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Vakwerkhuis. Contour op het minuutplan terug te zien als onderdeel van een grote hoeve. Historisch Genootschap: Twijfelen sterk over de authenticiteit van het pand. BD: vakwerkconstructie ziet er authentiek uit.	1900	4	4	4	3	4	4	4	0	76	nader kadastraal onderzoek nodig om te zien of dit restant van hoeve op kadminuut is	X	1	0994100002012127	

Ijzeren	Kapelstraat	7	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Huis van mergel.	1870	3	2	2	2	2	2	3	0	45	mergelstenen pand uit ca.1900, in '50 of '60 vensteropeningen gewijzigd. Te weinig uniciteit of architectonische kwaliteit		4	0994100002012134	
Ijzeren	Kapelstraat	9				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Huis van mergel.	1991	3	2	3	3	2	2	1	0	43	mergelstenen pand uit ca.1900, sterk gerenoveerd Te weinig bijzonderheid		4	0994100002012137	
Ijzeren	Kapelstraat	14				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Huis uit de jaren '50. Echter met speklagen. Deze 'versiering' is een knipoog naar het Valkenburgse verleden	1958	2	2	3	3	3	2	0	0	41	alleen speklagen te weinig grond voor bescherming. Rest architectuur is erg sober.		4	0994100002012142	
Ijzeren	Kapelstraat	27			36847	Hoeve	Rijksmonument		1852													0994100002012152	37430120170000
Ijzeren	Kapelstraat	29				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	BD: recentelijk is exterieur sterk gerenoveerd	1850	3	3	2	2	2	0	3	0	39	heeft oudere kern, maar kwaliteit en gaafheid hiervan moet nader onderzocht worden	X	3	0994100002040125	
Ijzeren	Kapelstraat	31				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Muurankers en zijgevels van mergel. Historisch genootschap: verbouwd en vernieuwd maar de oude resten zijn authentiek. Beeldbepalend pand in IJzeren.	1850	3	3	2	2	2	0	3	0	39	bouwkundige eenheid met nr.29	X	3	0994100002040126	
Ijzeren	Kapelstraat	35			36848	Hoeve	Rijksmonument	Het lijkt alsof er een puthuisje op het perceel van de hoeve te zien is.	1750													0994100002012156	37430124670000
IJzeren	Kapelstraat	27		bij		Mogelijk bakhuis	cultuurhistorisch-pand	Mogelijk bakhuis van mergel. Schoorsteen nog te zien.		3	2	2	3	2	2	3	3	61			2	0053	
Ijzeren	Kruisstraat	1	b			Voormalige molen	cultuurhistorisch-pand	Historisch Genootschap: Hier bevond zich een elektrische graanmolen die zijn oorsprong kent in de 20e eeuw. Van het gemaal is niks meer over, echter aan de buitenkant van het pand is de oorsprong nog te herkennen. O.a. door de katrol in de topgevel. Het naastgelegen karakteristieke woonhuis (Kruisstraat 1) is gebouwd door de eigenaar van de molenaar.	1930	3	3	3	3	5	4	3	4	86	nader onderzoek interieur op termijn gewenst.		1	0994100002012868	
Ijzeren	Kruisstraat	1				woonhuis	cultuurhistorisch-pand	woonhuis bij pakhuis '30	1930	4	4	3	4	2	2	2	0	56	ensemble met nr.1b		1	0994100002019482	
Ijzeren	Kruisstraat	2				Bedrijfspand	cultuurhistorisch-pand	Historisch Genootschap: In de jaren '20 bevond zich hier een smederij. Naderhand is het een tankstation geweest. Nu is er niks meer. Karakteristiek mergelpand.	1920	3	4	4	3	3	4	3	2	76	recent gerenoveerd		2	0994100002012874	
Ijzeren	Kruisstraat	4			36849	Hoeve	Rijksmonument		1892													0994100002019966	37430100070000
Ijzeren	Kruisstraat	4			36849		Rijksmonument		1892													0994100002016552	
Ijzeren	Kruisstraat	4			36849		Rijksmonument		1892													0994100002016553	
Ijzeren	Kruisstraat	6				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Hoeve van mergel. Historisch Genootschap: Was voorheen vanaf ca. 1940 aannemersbedrijf Jacobs. BD: vormt eenheid met Groenstraat 1-1A. Volgens kadaster pas in 1962 (linker deel) en 1984 (rechter vooruitspringend deel) gebouwd	1880	3	3	3	3	0	3	0	0	39	past in straatbeeld, maar is relatief recent en historiserend gebouwd. Niet beschermenswaardig		4	0994100002012877	
Ijzeren	Kruisstraat	11				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Mergel en muurankers. Te zien op minuutplan.	1930	4	4	2	2	0	2	3	0	44	exterieur is sterk verbouwd. Onderzoek interieur moet uitwijzen of er nog een waardevolle historische kern is	X	3	0994100002012885	
Ijzeren	Kruisstraat	13				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Gevelankers (overgeschilderd). Pand is van mergel onder de witte verflaag. BD: exterieur sterk gerenoveerd	1930	3	2	2	2	0	2	2	0	35	exterieur is sterk verbouwd, traditionele bouwwijze hierdoor niet meer zichtbaar		4	0994100002012889	
Ijzeren	Kruisstraat	15	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Voorgevel van mergel. BD: ziet eruit als latere uitbreiding van nr.17	1920	4	4	3	2	2	3	3	0	56	bouwkundige eenheid met nr.17		2	0994100002012892	
Ijzeren	Kruisstraat	15				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Contouren op minuutplan. Via beeldbank een foto van het huis uit 1963 gevonden. Hier in erbarmelijke staat. Het oude pand is afgebroken en er een geheel nieuw pand gebouwd door Ger Harings. Nieuwe pand ligt ook verder van de weg dan in 1963. Opvallend is dat de gevelsteen wel afkomstig lijkt van het oude vakwerkpand. Aanvulling: in de vergunningen te zien dat in jaren '60 een geheel nieuw huis gebouwd is.	1950	3	2	0	5	0	0	0	0	27	geen beschermenswaardige kwaliteit		4	0994100002012891	
Ijzeren	Kruisstraat	16				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Volgens de BAG is dit pand in de jaren '50 gebouwd. Echter is de 'speklagen techniek' gebruikt; wellicht daarom enigszins cultuurhistorisch waardevol?	1956	3	3	3	3	0	2	0	0	35	pand heeft vrij sobere architectuur en ramen en deuren zijn gewijzigd		4	0994100002012893	
Ijzeren	Kruisstraat	16	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand		1956	3	3	3	3	0	2	0	0	35	bouwkundige eenheid met nr.16		4	0994100002012895	
Ijzeren	Kruisstraat	17				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Hoeve van mergel. Muurankers. BD: check bouwjaar via kadaster	1901	4	4	4	3	2	3	3	0	62	eenheid met nr.15A (latere uitbreiding)		2	0994100002012896	
Ijzeren	Kruisstraat	18				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Mergel en muurankers. Contouren op minuutplan. BD: volgens kadaster geheel herbouwd in 1895	1981	2	2	3	3	2	3	2	0	50	twijfelgeval: voorgevel relatief modern maar wel uitgesproken vormgeving. Erachter een oudere kern uit 1895		3	0994100002019826	
Ijzeren	Kruisstraat	18	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Huis van mergel. Muurankers. Kern 1895, voorgevel verbouwd XXB (1962? Of 1981)	1927	3	3	3	2	2	3	2	0	49	twijfelgeval: niet uniek, ramen en deuren gewijzigd, kern en opzet nog 1985		3	0994100002012897	
Ijzeren	Limietstraat	1				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Aan de achterzijde van het huis is vakwerk te zien. Tekst anagram Franse republiek. Verder waren 1 en 3 ten tijde van het minuutplan twee losse panden. Er is in de loop van de tijd een middenstuk tussen geplaatst. Zijgebouw met garage tevens nieuw. Op foto beeldbank uit 1963 is het middenstuk er nog niet. Historisch Genootschap Sibbe& IJzeren bevestigt de authenticiteit van het anagram.	2006	5	5	4	3	3	4	4	0	76	moderne aanbouwen uitsluiten van bescherming		1	0994100002012521	
Ijzeren	Limietstraat	3				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Aan de achterzijde van het huis is vakwerk te zien. Tekst anagram Franse republiek. Verder waren 1 en 3 ten tijde van het minuutplan twee lossen panden. Er is in de loop van de tijd een middenstuk tussen geplaatst. Zijgebouw met garage tevens nieuw. Op foto beeldbank uit 1963 is het middenstuk er nog niet. Historisch Genootschap Sibbe& IJzeren bevestigt de authenticiteit van het anagram.	1930	5	5	4	3	3	4	4	0	76	moderne aanbouwen uitsluiten van bescherming		1	0994100002016530	
Ijzeren	Limietstraat	5				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Zijgevel van mergel.	1930	2	2	2	2	0	0	2	0	26	zijgevel alleen geen grond voor bescherming. Voorgevel geen bijzondere architectuur en geen oudere kern dan 1e helft 20e eeuw		4	0994100002019455	
Ijzeren	Limietstraat	7				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Mergel en vakwerk. Contour rechthoek op minuutplan, rest is nieuwer. Historisch Genootschap: zeer oud huisje maar ook aan gesleuteld. Vakwerk in de loop van de tijd opgevuld met bakstenen.	1700	4	4	3	3	3	4	4	0	71	dwarsvleugel rechtsachter niet beschermen	X	2	0994100002012528	
Ijzeren	Limietstraat	15				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Welk deel is oud en welk deel nieuw? Historisch Genootschap: Aan dit gebouw is flink 'gesleuteld'. Het gebouwtje van vakwerk was oorspronkelijk de schuur. Dit bevat tevens de oudste fundamenten. Pand van mergel aan de voorkant is een stuk nieuwer. Desalniettemin een beeldbepalend pand in IJzeren. BD: nr.15 staat niet op kadminuut en lijkt niet erg oud, noch van bijzondere waarde.	1930	3	2	2	2	2	2	2	0	41	ouderdom achterhalen door kadastraal onderzoek en of bezoek interieur. Op basis van exterieur geen bijzondere beschermenswaardige kwaliteiten	X	3	0994100002012531	
Ijzeren	Limietstraat	17				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Welk deel is oud en welk deel nieuw? Historisch Genootschap: Aan dit gebouw is flink 'gesleuteld'. Het gebouwtje van vakwerk was oorspronkelijk de schuur. Dit bevat tevens de oudste fundamenten. Pand van mergel aan de voorkant is een stuk nieuwer. Desalniettemin een beeldbepalend pand in IJzeren.	1600	4	5	4	4	3	4	4	0	79			1	0994100002012532	
Ijzeren	Limietstraat	21				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Historisch Genootschap: Het gebouw is oud maar vlák na het maken van het minuutplan gebouwd. Het contour van dit huis is om deze reden niet terug te zien op de kaart.	1750	4	4	4	3	3	4	4	0	73			2	0994100002012535	
Ijzeren	Limietstraat	27				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	27 en 29 waren oorspronkelijk één gebouw. Zie foto uit 1963 van beeldbank. Echter is een groot deel nieuw gebouwd. Historisch Genootschap: 27 & 29 waren oorspronkelijk twee boerderijen, waarbij nr. 29 grotendeels is gesloopt en deels vervangen door een 'nieuwe bedrijfsruimte' en geïntegreerd in nr. 31. Nr. 27 is minstens ook 18e eeuws, maar bij onze analyse van de bevolkingslijst 1796 was de boerderij onbewoond. Dit heeft ongetwijfeld niet lang geduurd.	1900	4	4	2	2	3	4	4	0	65	ontwikkeling hoeve na kadastrale minuutkaart nader onderzoeken. Waar is nog oude kern aanwezig? Eventueel bezoek aan interieur	X	2	0994100002012541	
Ijzeren	Limietstraat	29				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	27 en 29 waren oorspronkelijk één gebouw. Zie foto uit 1963 van beeldbank. Echter is een groot deel nieuw gebouwd. Historisch Genootschap: 27 & 29 waren oorspronkelijk twee boerderijen, waarbij nr. 29 grotendeels is gesloopt en deels vervangen door een 'nieuwe bedrijfsruimte' en geïntegreerd in nr. 31. Nr. 27 is minstens ook 18e eeuws, maar bij onze analyse van de bevolkingslijst 1796 was de boerderij onbewoond. Dit heeft ongetwijfeld niet lang geduurd.	1900	3	2	1	1	1	0	3	0	28	sterk verbouwde woonvleugel van hoeve waartoe ook nr.17 hoorde. Straatzijde sterk gewijzigd, geen kwaliteit over. Waarschijnlijk wel oudere kern, nader onderzoek naar bouwhistorische waarden wenselijk	X	3	0994100002015825	
Ijzeren	Limietstraat	31				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Hoeve (deels) van mergel. Origineel contour minuutplan nog geheel te zien. In de oorspronkelijk aanwijzende tafels valt te lezen dat het kleine gebouwtje aan de overzijde in de wei (nr. 617) een bakhuis was. Historisch Genootschap: Deze boerderij heeft eigenlijk de historische benaming 'Smitserhof' en is ook zichtbaar op de Ferrariskaart. In de 18e eeuw is het pand echter afgebrand en opnieuw opgebouwd in de vorm zoals te zien is op het minuutplan uit ca. 1830.	1905	4	4	3	3	3	3	5	0	71	drie vleugels staan al op kad.minuut. 1-laags gebouw achter woonvleugel is modern en heeft geen waarde.	X	2	0994100002011292	
Ijzeren	Limietstraat	31				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Hoeve (deels) van mergel. Origineel contour minuutplan nog geheel te zien. In de oorspronkelijk aanwijzende tafels valt te lezen dat het kleine gebouwtje aan de overzijde in de wei (nr. 617) een bakhuis was. Historisch Genootschap: Deze boerderij heeft eigenlijk de historische benaming 'Smitserhof' en is ook zichtbaar op de Ferrariskaart. In de 18e eeuw is het pand echter afgebrand en opnieuw opgebouwd in de vorm zoals te zien is op het minuutplan uit ca. 1830.	1904	4	4	3	3	3	3	5	0	71	drie vleugels staan al op kad.minuut. 1-laags gebouw achter woonvleugel is modern en heeft geen waarde.	X	2	0994100002012542	
Ijzeren	Limietstraat	31				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Hoeve (deels) van mergel. Origineel contour minuutplan nog geheel te zien. In de oorspronkelijk aanwijzende tafels valt te lezen dat het kleine gebouwtje aan de overzijde in de wei (nr. 617) een bakhuis was. Historisch Genootschap: Deze boerderij heeft eigenlijk de historische benaming 'Smitserhof' en is ook zichtbaar op de Ferrariskaart. In de 18e eeuw is het pand echter afgebrand en opnieuw opgebouwd in de vorm zoals te zien is op het minuutplan uit ca. 1830.	1908	4	4	3	3	3	3	5	0	71	drie vleugels staan al op kad.minuut. 1-laags gebouw achter woonvleugel is modern en heeft geen waarde.	X	2	0994100002015826	
IJzeren	Limietstraat	bij 27				Hekpijlers en mergelmuur	cultuurhistorisch-pand	Hekpijlers van mergel met siervazen. Aansluitend hieraan een mergelmuur met bovenop een hekwerk.		0	0	0	0	0	0	0	0	0			4	0055	
IJzeren	Limietstraat	bij 31				Bakhuis	cultuurhistorisch-pand	De oorspronkelijk aanwijzende tafel geeft hier een bakhuis aan. Historisch Genootschap: Het bakhuis is helaas niet meer functioneel.	9999	3	3	2	2	1	1	2	0	36			4	100	

IJzeren	Limietstraat					Waterput	cultuurhistorisch-pand	Deze waterput bevindt zich bij een kapel. Historisch Genootschap: De kans is groot dat deze put uit de 16e/17e eeuw stamt. Het stenen omhulsel stamt uit een nieuwere tijd.		0	0	0	0	0	0	0	0			4	0042	
Ijzeren	Margraterweg	1				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Gevel van mergel en speklagen. Contour op minuutplan. Historisch genootschap: Bijna geheel verbouwd maar waarschijnlijk toch nog de oorspronkelijke woning.	1999	3	2	2	2	2	3	0	45	twijfelgeval: onderzoek naar oudere kern nodig. Anders weinig beschermenswaardig	X	3	0994100002011759	
Ijzeren	Margraterweg	2				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Gebruik van mergel. Historisch Genootschap: Bijna geheel verbouwd maar nog steeds een karakteristiek pand. De oorsprong ligt in of voor de 18e eeuw.	1926	3	4	3	3	3	4	0	66	nader onderzoek naar kadastrale ontwikkeling en interieurwaarden nodig	X	2	0994100002019331	
Ijzeren	Margraterweg	3				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Contour op minuutplan. Nummer 5 is een nieuwer stuk. Historisch Genootschap: flink oud met nog 'originele' stukken. Óf nummer 5 óf nummer 3 is oud.	1920	3	3	2	2	2	0	3	0	39	huidig exterieur niet beschermenswaardig, echter wel oude kern zeer waarschijnlijk aanwezig: onderzoek interieur nodig	X	3	0994100002019226	
Ijzeren	Margraterweg	5				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Contour op minuutplan. Nummer 5 is een nieuwer stuk. Historisch Genootschap: flink oud met nog 'originele' stukken. Óf nummer 5 óf nummer 3 is oud.	1810	4	3	3	3	2	3	4	0	62	bouwvolume is duidelijk hetzelfde als op kadminuut. Woonvleugel heeft hs deuromlijsting. Oude schuur. Voorbouw schuur uit latere periode	X	2	0994100002011757	
Ijzeren	Margraterweg	7				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Hoeve van mergel. Muurankers. Historisch Genootschap: Het betreft een 18e-eeuwse bouwmassa. BD: dat lijkt me sterk: pand lijkt geheel gebouwd in 1910. staat niet op kadminuut	1910	4	4	4	4	3	3	3	0	69	aanbouw links wrslk later. Beschermen?		2	0994100002011756	
Ijzeren	Margraterweg	9				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Hoeve van mergel. Muurankers. Historisch Genootschap: Het betreft een 18e-eeuwse bouwmassa.	1910	4	4	4	4	3	3	3	0	69	bouwkundige eenheid met nr.7		2	0994100002011756	
Keutenberg	Keutenberg	1				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Het lijkt echter alsof dit huis ten tijde van het minuutplan al stond. Plaatsing en vorm kloppen grotendeels.	1890	4	3	3	2	0	2	3	0	44	twijfelgeval: vermoedelijk oudere kern, maar moet nader onderzocht worden.	X	3	0994100002012212	
Keutenberg	Keutenberg	2	a			Schuur	cultuurhistorisch-pand	Contour op minuutplan. Na meting blijkt dat het onwaarschijnlijk is dat dit huisje hetzelfde is als het gebouw van het contour. Volgens Heemkundevereniging Schin op Geul is het, voor zover zij weten, altijd in gebruik geweest als schuur/dierenverblijf.	1890	4	4	2	2	2	1	0	3	0	39	twijfelgeval: slechte staat, wel karakteristiek. Nader onderzoek naar ouderdom en functie?	X	3	0994100002015781	
Keutenberg	Keutenberg	5				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	De vorm van het huidige huis wijkt af van de vorm op het minuutplan. De plek op het perceel is wel hetzelfde. Het meest waarschijnlijke is dat het oude huis gesloopt is. BD: pand lijkt modern, niet te zien door klimop	1920	0	0	0	0	0	0	0	0	0			4	0994100002012217	
Keutenberg	Keutenberg	6				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	De vorm van het huidige huis wijkt af van de vorm op het minuutplan. De plek op het perceel is wel hetzelfde. Het meest waarschijnlijke is dat het oude huis gesloopt is.	1920	0	0	0	0	0	0	0	0	0	exterieur modern en geen monumentale kwaliteit		4	0994100002012217	
Keutenberg	Keutenberg	9				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	De omringende gebouwtjes worden aangegeven als bouwjaar 1800. Het huidige gebouw stond er ten tijde van het minuutplan nog niet maar heeft wel een 'typische oude bouwstijl'. Geen ramen aan de voorkant etc. Dus heeft waarschijnlijk wel historische waarde.	1983	0	0	0	0	0	0	0	0	0	zie 9a: vormen één eigendom/complex		4	0994100002015790	
Keutenberg	Keutenberg	9	d			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	De omringende gebouwtjes worden aangegeven als bouwjaar 1800. Het huidige gebouw stond er ten tijde van het minuutplan nog niet maar heeft wel een 'typische oude bouwstijl'. Geen ramen aan de voorkant etc. Dus heeft waarschijnlijk wel historische waarde.	1983	0	0	0	0	0	0	0	0	0	zie 9a: vormen één eigendom/complex		4	0994100002015790	
Keutenberg	Keutenberg	9	c			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	De omringende gebouwtjes worden aangegeven als bouwjaar 1800. Het huidige gebouw stond er ten tijde van het minuutplan nog niet maar heeft wel een 'typische oude bouwstijl'. Geen ramen aan de voorkant etc. Dus heeft waarschijnlijk wel historische waarde.	1983	0	0	0	0	0	0	0	0	0	zie 9a: vormen één eigendom/complex		4	0994100002015790	
Keutenberg	Keutenberg	9	b			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	De omringende gebouwtjes worden aangegeven als bouwjaar 1800. Het huidige gebouw stond er ten tijde van het minuutplan nog niet maar heeft wel een 'typische oude bouwstijl'. Geen ramen aan de voorkant etc. Dus heeft waarschijnlijk wel historische waarde.	1983	0	0	0	0	0	0	0	0	0	zie 9a: vormen één eigendom/complex		4	0994100002015790	
Keutenberg	Keutenberg	9	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	De omringende gebouwtjes worden aangegeven als bouwjaar 1800. Het huidige gebouw stond er ten tijde van het minuutplan nog niet maar heeft wel een 'typische oude bouwstijl'. Geen ramen aan de voorkant etc. Dus heeft waarschijnlijk wel historische waarde.	1983	3	3	2	2	0	2	0	0	29	aan exterieur is ouderdom niet vast te stellen. Nader kadastraal en/of interieuronderzoek nodig. Huidige exterieur behalve traditioneel bouwvolume geen reden voor bescherming	X	3	0994100002015790	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg			36816	Grafkruisen	Grafkruizen	Rijksmonument																37420073670000
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	1		509937	Molen		Rijksmonument		2005												0994100002016881	37420121170000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	2		36817	Hoeve		Rijksmonument		1872												0994100002019550	37420118970000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	2	a	36817	Hoeve		Rijksmonument		1872												0994100002016878	37420118970000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	2	b	36817	Hoeve		Rijksmonument		1872												0994100002017654	37420118970000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	4		36817	Bakhuis		Rijksmonument		1850												0994100002013856	37420118870000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	5		509937	Bijgebouwen o.a. molen	Kasteel Schaloen	Rijksmonument	Kasteel Schaloen	1718												0994100002013857	37420138170000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	7	a	509934	Kasteel	Kasteel Schaloen	Rijksmonument	Kasteel Schaloen	1656												0994100002016885	37420118570000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	7		509934	Kasteel	Kasteel Schaloen	Rijksmonument	Kasteel Schaloen	1656												0994100002016885	37420118570000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	9		509937	Bijgebouwen o.a. molen	Kasteel Schaloen	Rijksmonument	Kasteel Schaloen	1727												0994100002016883	37420138170000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	11	a	509937	Bijgebouwen o.a. molen	Kasteel Schaloen	Rijksmonument	Kasteel Schaloen	1721												0994100002016882	37420138070000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	11	b	509937	Bijgebouwen o.a. molen	Kasteel Schaloen	Rijksmonument	Kasteel Schaloen	1721												0994100002016882	37420138070000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	11	c	509937	Bijgebouwen o.a. molen	Kasteel Schaloen	Rijksmonument	Kasteel Schaloen	1721												0994100002016882	37420138070000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	11	d	509937	Bijgebouwen o.a. molen	Kasteel Schaloen	Rijksmonument	Kasteel Schaloen	1721												0994100002016882	37420138070000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	11	e	509937	Bijgebouwen o.a. molen	Kasteel Schaloen	Rijksmonument	Kasteel Schaloen	1721												0994100002016882	37420138070000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	11	f	509937	Bijgebouwen o.a. molen	Kasteel Schaloen	Rijksmonument	Kasteel Schaloen	1721												0994100002016882	37420138070000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	11	g	509937	Bijgebouwen o.a. molen	Kasteel Schaloen	Rijksmonument	Kasteel Schaloen	1721												0994100002016882	37420138070000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	11	h	509937	Bijgebouwen o.a. molen	Kasteel Schaloen	Rijksmonument	Kasteel Schaloen	1721												0994100002016882	37420138070000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	11	i	509937	Bijgebouwen o.a. molen	Kasteel Schaloen	Rijksmonument	Kasteel Schaloen	1721												0994100002016882	37420138070000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	11	j	509937	Bijgebouwen o.a. molen	Kasteel Schaloen	Rijksmonument	Kasteel Schaloen	1721												0994100002016882	37420138070000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	11	k	509937	Bijgebouwen o.a. molen	Kasteel Schaloen	Rijksmonument	Kasteel Schaloen	1721												0994100002016882	37420138070000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	11	l	509937	Bijgebouwen o.a. molen	Kasteel Schaloen	Rijksmonument	Kasteel Schaloen	1721												0994100002016882	37420138070000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	11	m	509937	Bijgebouwen o.a. molen	Kasteel Schaloen	Rijksmonument	Kasteel Schaloen	1721												0994100002016882	37420138070000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	11	n	509937	Bijgebouwen o.a. molen	Kasteel Schaloen	Rijksmonument	Kasteel Schaloen	1721												0994100002016882	37420138070000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	11	o	509937	Bijgebouwen o.a. molen	Kasteel Schaloen	Rijksmonument	Kasteel Schaloen	1721												0994100002016882	37420138070000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	11	p	509937	Bijgebouwen o.a. molen	Kasteel Schaloen	Rijksmonument	Kasteel Schaloen	1721												0994100002016882	37420138070000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	13		36813	Woonhuis		Rijksmonument		1750												0994100002021169	37420092070000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	15		36814	Woonhuis		Rijksmonument		1900												0994100002016889	37420114570000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	17	a	514719	Boerderij	Kasteel Genhoes	Rijksmonument	Kasteel Genhoes	1950												0994100002016893	37420137270000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	17	b	514719	Boerderij	Kasteel Genhoes	Rijksmonument	Kasteel Genhoes	1950												0994100002016893	37420139670000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	17		514719	Boerderij	Kasteel Genhoes	Rijksmonument	Kasteel Genhoes	1950												0994100002016893	37420137170000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	17	c	514719	Boerderij	Kasteel Genhoes	Rijksmonument	Kasteel Genhoes	1760												0994100002013867	37420137370000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	17	d	514719	Boerderij	Kasteel Genhoes	Rijksmonument	Kasteel Genhoes	1760												0994100002013867	37420137470000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	17	e	514719	Boerderij	Kasteel Genhoes	Rijksmonument	Kasteel Genhoes	1760												0994100002013867	37420137570000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	19		514716		Kasteel Gen Hoes	Rijksmonument	Kasteel Gen Hoes	1750												0994100002016894	37420072970000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	19		514716	Kasteel Gen Hoes	Kasteel Gen Hoes	Rijksmonument	Kasteel Gen Hoes	1750												0994100002020351	37420072970000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	19		514716	Kasteel Genhoes	Kasteel Genhoes	Rijksmonument	Kasteel Genhoes	1750												0994100002019552	37420072970000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	21		514719	Boerderij	Kasteel Genhoes	Rijksmonument	Kasteel Genhoes	1760												0994100002013867	37420132670000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	23		36816	Kerk		Rijksmonument		1894												0994100002016897	37420073670000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	24			Woonhuis	MIP-pand	Voormalig Hotel Oud Valkenburg		1902	4	4	4	3	3	3	2	0	61	architectonische eenheid met nr.26, raamindeling gewijzigd. Oorspronkelijke functie van het gebouw? Check kadaster of bouwarchief	2	0994100002013870		
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	25		36816	Pastorie	Rijksmonument			1830												0994100002013871	37420073670000	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	26					Voormalig Hotel Oud Valkenburg			4	4	4	4	3	3	2	0	65		2	0994100002013872		
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	28			Boerderij	MIP-pand	hoeve met voornaam woonhuis. Sluitsteen poort 1876		1876	4	4	4	4	4	4	4	0	80	controlleer oudere kern via minuutplan	1	0994100002013873		
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg	68			Woonhuis	MIP-pand			1932	3	3	4	4	3	3	2	0	62		2	0994100002013895		
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg			514723	Ijskelder	Rijksmonument	Ijskelder		2014												0994100002041653		
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg			514723	Balkonhek	Rijksmonument	Balkonhek																
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg			509938	Keermuur	Rijksmonument	Keermuur																
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg			514722	Keermuur	Rijksmonument	Keermuur																
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg			514722	Keermuur	Rijksmonument	Keermuur																
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg			514722	Keermuur	Rijksmonument	Keermuur																
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg			36816	crucifix	Rijksmonument	crucifix																
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg			527872	Duiker	Rijksmonument	Duiker																
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg			514721	Poort	Rijksmonument	Poort																37420139770000
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg			514721	Poort	Rijksmonument	Poort																37420139770000
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg			514721	Poort	Rijksmonument	Poort																37420139770000
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg			514723	Basin	Rijksmonument	Basin																
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg			514723	Beeld	Rijksmonument	Beeld																
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg			514723	Beeld	Rijksmonument	Beeld																
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg			514723	Beeld	Rijksmonument	Beeld																

Oud Valkenburg	Oud Valkenburg				514720	Brug	Rijksmonument	Brug																37420073070000
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg				389940	Hek	Rijksmonument	Hek																
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg				389940	Hek	Rijksmonument	Hek																
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg				389940	Hek	Rijksmonument	Hek																
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg				389940	Hek	Rijksmonument	Hek																
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg				514718	Hek	Rijksmonument	Hek																37420139770000
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg					Wegkapel	MIP-pand	St. Jansboskapel - neogotisch	1872	5	5	5	4	5	5	3	4	104			1	0994100002017653	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg				36816	Grafzerken 1740, 1744	Rijksmonument	Grafzerken 1740, 1744																37420073670000
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg				514717	complex en parkaanleg	Rijksmonument	complex en parkaanleg																
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg				514722	Tuinmuur en kas	Rijksmonument	Tuinmuur en kas																
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg				514722	Tuinmuur en kas	Rijksmonument	Tuinmuur en kas																
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg				509937	zwanenhuisje	Rijksmonument	Zwanenhuisje	1800													0994100002016884		
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg				36816	Grafkruisen	Rijksmonument	Grafkruizen																37420073670000
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg				36816	Grafkruis	Rijksmonument	Grafkruisen																37420073670000
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg				36816	Grafkruis	Rijksmonument	Grafkruisen																37420073670000
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg				514723	Eendenhuis	Rijksmonument	Eendenhuis	2014													0994100002041654		
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg				509938		Rijksmonument																	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburg				509938		Rijksmonument																	
Oud Valkenburg	Oud Valkenburgerweg	14			507265	Garage	Rijksmonument	Garage	1933													0994100002018605	37420060670000
Oud Valkenburg	Oud Valkenburgerweg	14			507265	Parkachtige tuin	Rijksmonument	Parkachtige tuin															37420060670000
Oud Valkenburg	Oud Valkenburgerweg	14			507265	Woonhuis	Rijksmonument		1933													0994100002013917	37420060670000
Oud Valkenburg					514721	Hek	Rijksmonument	Hek															37420139770000
Oud Valkenburg					509938		Rijksmonument																
Oud-Valkenburg	Oostervoetpad				36829	Calvariegroep de drie beeldjes	Rijksmonument		1691														35800090270000
Oud-Valkenburg	Oud-Valkenburg	8				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	pand van mergel. Contouren niet op minuutplan te zien. BD: volgens kadaster gebouwd in 1872	1835	3	3	2	2	2	2	2	0	43	bouwkundige eenheid met nr.10, sterk gerenoveerd: geen historische uitstraling meer		4	0994100002013858	
Oud-Valkenburg	Oud-Valkenburg	10				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Pand van mergel. Contouren niet op minuutplan te zien.	1835	3	3	2	2	2	2	2	0	43	bouwkundige eenheid met nr.8, sterk gerenoveerd		4	0994100002013859	
Oud-Valkenburg	Oud-Valkenburg	18				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Lijkt echter alsof het gebouw oorspronkelijk een hoeve is geweest, o.a. door de vorm en het grote afgeronde raam dat de contouren heeft van de poort van een hoeve. Op het minuutplan is ongeveer op deze plek ook een hoeve te zien. BD: de huidige voorbouw lijkt later	1963	3	3	2	2	1	2	3	0	44	mogelijk oudere kern, interieur inventariseren. Huidige exterieur te weinig kwaliteit over voor aanwijzing. Foto's van oorspronkelijke gevelarchitectuur?		3	0994100002016895	
Oud-Valkenburg	Oud-Valkenburg	20				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	De afgeronde poort achter het hoofdgebouw doet denken aan een voormalige hoeve. Tweede gebouw opgetrokken uit mergel. BD: schuur nog niet op kadminuut, voorbouw herbouwd?	1970	3	3	1	1	1	2	2	0	34	huidige exterieur modern, maar traditionele bouwvorm. Indien gewenst, onderzoek naar oudere kern mogelijk	X	4	0994100002013866	
Oud-Valkenburg	Oud-Valkenburg	20	e			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	De afgeronde poort achter het hoofdgebouw doet denken aan een voormalige hoeve. Tweede gebouw opgetrokken uit mergel. BD: schuur nog niet op kadminuut, voorbouw herbouwd?	1970	3	3	1	1	1	2	2	0	34	huidige exterieur modern, maar traditionele bouwvorm. Indien gewenst, onderzoek naar oudere kern mogelijk	X	4	0994100002013866	
Oud-Valkenburg	Oud-Valkenburg	20	d			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	De afgeronde poort achter het hoofdgebouw doet denken aan een voormalige hoeve. Tweede gebouw opgetrokken uit mergel. BD: schuur nog niet op kadminuut, voorbouw herbouwd?	1970	3	3	1	1	1	2	2	0	34	huidige exterieur modern, maar traditionele bouwvorm. Indien gewenst, onderzoek naar oudere kern mogelijk	X	4	0994100002013866	
Oud-Valkenburg	Oud-Valkenburg	20	c			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	De afgeronde poort achter het hoofdgebouw doet denken aan een voormalige hoeve. Tweede gebouw opgetrokken uit mergel. BD: schuur nog niet op kadminuut, voorbouw herbouwd?	1970	3	3	1	1	1	2	2	0	34	huidige exterieur modern, maar traditionele bouwvorm. Indien gewenst, onderzoek naar oudere kern mogelijk	X	4	0994100002013866	
Oud-Valkenburg	Oud-Valkenburg	20	b			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	De afgeronde poort achter het hoofdgebouw doet denken aan een voormalige hoeve. Tweede gebouw opgetrokken uit mergel. BD: schuur nog niet op kadminuut, voorbouw herbouwd?	1970	3	3	1	1	1	2	2	0	34	huidige exterieur modern, maar traditionele bouwvorm. Indien gewenst, onderzoek naar oudere kern mogelijk	X	4	0994100002013866	
Oud-Valkenburg	Oud-Valkenburg	20	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	De afgeronde poort achter het hoofdgebouw doet denken aan een voormalige hoeve. Tweede gebouw opgetrokken uit mergel. BD: schuur nog niet op kadminuut, voorbouw herbouwd?	1970	3	3	1	1	1	2	2	0	34	huidige exterieur modern, maar traditionele bouwvorm. Indien gewenst, onderzoek naar oudere kern mogelijk	X	4	0994100002013866	
Oud-Valkenburg	Oud-Valkenburg	22				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Voormalige hoeve? Contour te zien op minuutplan.	1850	4	3	2	2	2	2	3	0	48	hoeve heeft oudere kern, buitengevels echter zo strak afgewerkt dat er weinig historisch te zien is. Nader onderzoek interieur nodig	X	3	0994100002013868	
Oud-Valkenburg	Oud-Valkenburg	29				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Contour op minuutplan. BD: voorbouw in 1849 herbouwd in dwarse vorm, vakwerk in zijgevel	1849	4	4	3	3	2	3	3	0	60			2	0994100002013874	
Oud-Valkenburg	Oud-Valkenburg	29 en 31				Bijgebouw/mogelijk bakhuis?	cultuurhistorisch-pand	Bijgebouw van mergel. Mogelijk bakhuis? BD: nu houtopslag, geen aantoonbaar bakhuis	1849	0	0	0	0	0	0	0	0	0	nader onderzoeken, niet goed zichtbaar op streetview	X	3	0994100002017661	
Oud-Valkenburg	Oud-Valkenburg	29 en 31				Bijgebouw	cultuurhistorisch-pand	Bijgebouw van mergel. Rechts van pand: lijkt een garage uit XXA	1849	0	0	0	0	0	0	0	0	0	nader onderzoeken, niet goed zichtbaar op streetview	X	3	0994100002016900	
Oud-Valkenburg	Oud-Valkenburg	31				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Contour op minuutplan. BD: kan daarna herbouwd zijn, check kadaster	1849	3	2	3	2	2	3	3	0	51	kadastrale ontwikkeling controlleren. Heeft vleugel voldoende kwaliteit?	X	3	0994100002013876	
Oud-Valkenburg	Oud-Valkenburg	32				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Contour van (voorzijde) pand al terug te zien op kadastraal minuutplan van omstreeks 1830/1832. Huis is gepleisterd; herbergt hieronder wellicht mergel of zelfs vakwerk?	1962	3	3	1	1	0	2	3	0	35	exterieur te strak afgewerkt om aanwijzingen voor oudere kern te hebben. kan dit op basis van minuut wel hebben. nader onderzoek kadaster/ interieur nodig	X	3	0994100002013877	
Oud-Valkenburg	Oud-Valkenburg	34				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Muurankers aanwezig en mergel gebruikt	1903	3	2	2	2	0	1	1	0	27	te weinig uniciteit en sterk gewijzigd in de loop der tijd		4	0994100002020555	
Oud-Valkenburg	Schaloens Molenweg	2			36829	Kluis	Rijksmonument		1690													0994100002016896		
Oud-Valkenburg	Schaloens Molenweg	2			36829	Statieweg	Rijksmonument		1690															
Oud-Valkenburg	Schaloensmolenweg				507276	Spoorbrug	Rijksmonument	Deze spoorbrug behoorde tot het voormalige station Oud-valkenburg. Oorspronkelijk stond er ook nog een spoorhuisje naast de brug. Dit is helaas afgebroken. Het station is in gebruik geweest van 1853 tot begin jaren '20.																
rotspark	Plenkertstraat					schachtbunker	cultuurhistorisch-pand	Boven de Heidegroeve aan Plenkerstraat bevinden zich een vijftal schachtbunkers. Dit is het huidige rotspark. De Heidegroeve is tijdens de Tweede Wereldoorlog ingericht als 'oorlogsfabriek' door de Duitsers. De fabriek die hier zetelde was 'Philips Valvo Werk Aachen' en produceerde radioapparatuur. Aan de bouw van deze fabriek hebben 275 (dwang)arbeiders gewerkt. De schachtbunkers dienden o.a. als ontluchtingskanaal voor de onderliggende fabriek. Het stenen gebouwtje diende ter bescherming van de schacht; op deze manier konden er geen losse projectielen in de groeve terechtkomen. (bron: Jacquo Silvertant). Deze schachtbunker is te vinden is te vinden achter de grootste bunker op de top van het Rotspark. Deze is vormgegeven als een 'paddestoel' en bestaat uit betonblokken.		4	4	1	3	5	1	3	5	77	In deze opzet voor Nederland zeldzaam en daarmee beschermenswaardig		1	0010	
Rasberg	Rijksweg	1				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan 1831/32 is op deze plek een hoeve te zien in een omgekeerde U-vorm. Tegenwoordig is de hoeve opgesplitst in de huisnummers 1 en 3, waarvan 1 duidelijk oud is. Er zijn speklagen te zien aan de zijgevel. Als deze speklagen 'origineel' zouden zijn is dit bijzonder. Huidig nummer 3 is later aangebouwd. BD: speklagen zijn authentiek, XVII	1630	4	4	4	3	4	4	5	0	80	nader onderzoek naar bouwhistorie en interieur gewenst	X	1	0994100002014368	
Rasberg	Rijksweg	3				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan 1831/32 is op deze plek een hoeve te zien in een omgekeerde U-vorm. Tegenwoordig is de hoeve opgesplitst in de huisnummers 1 en 3, waarvan 1 duidelijk oud is. Er zijn speklagen te zien aan de zijgevel. Als deze speklagen 'origineel' zouden zijn is dit bijzonder. Huidig nummer 3 is later aangebouwd. BD: voorbouw betreft een verbouwing ca.1900 van oudere vleugel	1955	4	4	3	3	3	3	3	0	63	mogelijk oudere kern in achtervleugel	X	2	0994100002011111	
Ravensbos	Beekstraat	4		bij		Bijgebouw	cultuurhistorisch-pand	Bijgebouw. Gevels van mergel. Schoorsteen aanwezig, wellicht een voormalig bakhuis?	1936	0	0	0	0	0	0	0	0	0	net als hoofdgebouw wrslk modern	X	3	0994100002020563	
Ravensbos	Beekstraat	4		bij		Bijgebouw	cultuurhistorisch-pand	Bijgebouw van mergel. Dakpannen 'oude stijl'.	1938	0	0	0	0	0	0	0	0	0	net als hoofdgebouw wrslk modern	X	3	0994100002020452	
Ravensbos	Beekstraat	4		bij		Bijgebouw	cultuurhistorisch-pand	Bijgebouw. Gevels gepleisterd.	1935	0	0	0	0	0	0	0	0	0	net als hoofdgebouw wrslk modern	X	3	0994100002012232	
Ravensbos	Beekstraat	4				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Bij eerdere research naar de Romeinse villa's in het Ravenbosch ontdekt dat de villa die we nu 'Villa Valkenburg Vogelenzang' noemen genoemd is naar het in 1825 nabij liggende boswachtershuisje Vogelenzang (bron: Remouchamps) Op het minuutplan wordt dit gebouw ook zo genoemd. Zou het huidige woonhuis toentertijd een boswachtershuisje zijn geweest? De huidige bebouwing komt overeen met de vorm van de oude contouren. Het lijkt er wel op dat het stuk dat de twee gebouwen ooit verbond nu mist (rechts in de hoek). Aan de binnenkant van het huis is de vakwerkconstructie van de muren te zien.	1938	0	0	0	0	0	0	0	0	0	niet te beoordelen met deze gegevens: huidige gebouwen lijken nieuwbouw XXB. Foto van interieur met vakwerk?	X	3	0994100002012033	
Ravensbos	Beekstraat	6			36801	Hoeve	Rijksmonument	Herenhoeve Holswick	1650													0994100002012045	37390002470000
Ravensbos	Beekstraat	8			36801	Hoeve	Rijksmonument	Herenhoeve Holswick	1650													0994100002019087	37390001270000

Ravensbos	Ravensbosweg	1				Klooster	MIP-pand	Klooster Ravensbos is al ingetekend op het verzamelplan. Zou dus betekenen dat (delen ervan) ouder zijn dan 1885. Dit wordt ook bevestigd in onderstaande (twee laatste) bronnen. Tegenwoordig o.a. een B&B. In 1885 vestigden de paters zich er en werd tegelijkertijd het klooster uitgebreid en verbouwd. Gevels volledig gepleisterd. Op de oude zwartwit foto's lijkt het pand volledig uit mergel te bestaan. http://www.heiligehuizenvalkenburg.nl/klooster-van-de-paters-oblaten.html http://www.kerkgebouwen-in-limburg.nl/kerken/ravensbos/klooster-ravensbosch-voormalig http://arensgenhout.nl/2013/02/18/klooster-ravensbosch-mutifunctioneel-tegen-wil-en-dank/ Het klopt niet dat het klooster op gebied van gemeente Hulsberg ligt. Het ligt wel degelijk in gemeente Valkenburg.	1885	4	4	4	4	4	5	4	5	104	voor beschrijving wellicht bezoek ter plekke nodig. Ook kadastrale ontwikkeling nagaan ivm mogelijk oudere bebouwing		1	0994100002018794	
Ravensbos	Ravensbosweg	1				Klooster	MIP-pand	Klooster Ravensbos is al ingetekend op het verzamelplan. Zou dus betekenen dat (delen ervan) ouder zijn dan 1885. Dit wordt ook bevestigd in onderstaande (twee laatste) bronnen. Tegenwoordig o.a. een B&B. In 1885 vestigden de paters zich er en werd tegelijkertijd het klooster uitgebreid en verbouwd. Gevels volledig gepleisterd. Op de oude zwartwit foto's lijkt het pand volledig uit mergel te bestaan. http://www.heiligehuizenvalkenburg.nl/klooster-van-de-paters-oblaten.html http://www.kerkgebouwen-in-limburg.nl/kerken/ravensbos/klooster-ravensbosch-voormalig http://arensgenhout.nl/2013/02/18/klooster-ravensbosch-mutifunctioneel-tegen-wil-en-dank/ Het klopt niet dat het klooster op gebied van gemeente Hulsberg ligt. Het ligt wel degelijk in gemeente Valkenburg.	1900	4	4	4	4	4	5	4	5	104	voor beschrijving wellicht bezoek ter plekke nodig. Ook kadastrale ontwikkeling nagaan ivm mogelijk oudere bebouwing		1	0994100002040623	
rotspark	Plenkertstraat					schachtbunker	cultuurhistorisch-pand			4	4	1	3	5	1	3	5	77	In deze opzet voor Nederland zeldzaam en daarmee beschermenswaardig		1	0011	
rotspark	Plenkertstraat					schachtbunker	cultuurhistorisch-pand			4	4	1	3	5	1	3	5	77	In deze opzet voor Nederland zeldzaam en daarmee beschermenswaardig		1	0012	
rotspark	Plenkertstraat					schachtbunker	cultuurhistorisch-pand			4	4	1	3	5	1	3	5	77	In deze opzet voor Nederland zeldzaam en daarmee beschermenswaardig		1	0013	
Schin op Geul	Baanweg	1			507274	Station	Rijksmonument		1914													0994100002017566	37310044270000
Schin op Geul	Baanweg	3			507274	Station	Rijksmonument		1914													0994100002017567	37310044270000
Schin op Geul	Breeweg	17		bij		Bakhuis	cultuurhistorisch-pand	Bakhuis volgens bewoonster nog intact. Wordt momenteel gebruikt als schuurtje. Bouwjaar 1913 volgens kadaster.	1940	5	4	3	3	3	2	3	2	68			2	0994100002017513	
Schin op Geul	Eikenderweg	8				Bijgebouwtjes Eikenderweg 8	cultuurhistorisch-pand	Twee bijgebouwtjes van veldbrandsteen. Mogelijk een bakhuis geweest. BD: alleen zuidwestelijke oud, andere gebouw is naoorlogs	1675	3	2	2	3	2	2	3	0	49	twijfelgeval: betreft een sober bijgebouwtje. Oorspronkelijke functie nazoeken via kadaster. Alleen in geval van bijzondere functie beschermen	X	3	0994100002017525	
Schin op Geul	Graafstraat	1			36819	Woonhuis e.d.	Rijksmonument		1914													0994100002017566	37310038170000
Schin op Geul	Graafstraat	1			36819	Hoeve	Rijksmonument		1843													0994100002011516	
Schin op Geul	Graafstraat	3			36820	Woonhuis e.d.	Rijksmonument		1630													0994100002017535	37310002970000
Schin op Geul	Graafstraat	9			36821	Woonhuis	Rijksmonument		1800													0994100002011518	37310002870000
Schin op Geul	Graafstraat	10				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar volgens geoweb nr. 10: 1880. Nr 12: 1962. Vorm van nummer 10 en een deel van nummer 12 zijn echter al te zien op het minuutplan, wat zou betekenen dat de fundamenten nog ouder zijn dan 1880. Fon Weusten gaf dit zelf ook al aan. Bakhuis op het perceel?	1880	3	2	2	1	2	3	3	0	45	pand heeft oude kern maar is sterk verbouwd, dus weinig kwaliteit in exterieur. Bouwhistorische waarden nader bepalen	X	3	0994100002011519	
Schin op Geul	Graafstraat	11				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar: 1956. Speklagen techniek gebruikt. Dakrand steunt op houten consoles.	1956	3	3	3	4	3	3	1	0	56	ensemble met buurpand en relatief weinig beschermenswaardige panden uit deze periode		2	0994100002011521	
Schin op Geul	Graafstraat	13				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar: 1927. Speklagen techniek gebruikt. BD: bouwjaar kan niet kloppen, moet ca 1950 zijn	1957	3	3	3	3	3	3	1	0	52	ensemble met buurpand en relatief weinig beschermenswaardige panden uit deze periode		2	0994100002011523	
Schin op Geul	Graafstraat	16			46969	Hoeve	Rijksmonument		1960													0994100002011526	37310040670000
Schin op Geul	Graafstraat	16			46969	Hoeve	Rijksmonument		1960													0994100002017540	37310040670000
Schin op Geul	Graafstraat	16	a		46969	Schuur	Rijksmonument		1800													0994100002011518	37310040570000
Schin op Geul	Graafstraat	19				Pension Sint Rosa	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar: 1953. Het lijkt alsof de contouren van het gebouw op de minuutkaart te zien zijn, wat zou betekenen dat het pand ouder is dan 1953. Ook te zien op de kaart 1764-1771!	1953	4	3	2	1	2	1	2	0	36	huidige exterieur weinig esthetische kwalteit. pand mogelijk oudere kern, bouwhistorische waarden nader laten onderzoeken. Check bouwdossier, kadaster en interieur	X	3	0994100002017546	
Schin op Geul	Graafstraat	19	a			Pension Sint Rosa	cultuurhistorisch-pand		1979	3	4	4	4	3	2	0	64	bouwkundige eenheid met nr.19	X	2	0994100002020301	
Schin op Geul	Hoogbeek	1				Bevrijdingskapel	MIP-pand	wegkapel, natuursteen	1850	5	5	4	4	3	3	3	3	84			1	0994100002017555	
Schin op Geul	Hoogbeek	3			39757	Hoeve	Rijksmonument		1850													0994100002018130	37310036470000
Schin op Geul	Hoogbeek	4				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	L-vormige hoeve, sterk verbouwd maar oudere kern, jaartal 1784 boven poort (mogelijk later aangebracht). Nader onderzoek naar interieur nodig.	1880	4	3	3	2	3	2	3	0	53		X	3	0994100002011690	
Schin op Geul	Hoogbeek	5				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Contour op minuutplan te zien. Vormde vroeger een hoeve met het gebouw ernaast (nu nummer 7) Nummer 7 is niet te zien op luchtfoto 1949, nummer 5 wel. Dit contour is zelfs op kaart 1764-1771 te zien. Bakhuis op perceel? Contour en tegenwoordige bebouwing komen overeen. BD: pand lijkt geheel herbouwd in 20e eeuw	1970	2	1	1	1	1	1	0	0	17	modern gebouw, oude kern erg onwaarschijnlijk		4	0994100002011829	
Schin op Geul	Hoogbeek	10				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Huidig Hotel 'Op de Beek'. Op het minuutplan is hier de contour van een hoeve te zien. Lijkt echter volledig vernieuwd. Vorm komt enigszins nog overeen.	1950	0	0	0	0	0	0	0	0	0	voorbouw niet monumentaal, hooguit oudere kern in achterliggende gebouwen, via kadaster of bezoek ter plekke verifiëren	X	3	0994100002020303	
Schin op Geul	Hoogbeek	12				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Huidig Hotel 'Op de Beek'. Op het minuutplan is hier de contour van een hoeve te zien. Lijkt echter volledig vernieuwd. Vorm komt enigszins nog overeen.	1950	0	0	0	0	0	0	0	0	0	voorbouw niet monumentaal, hooguit oudere kern in achterliggende gebouwen, via kadaster of bezoek ter plekke verifiëren	X	3	0994100002020303	
Schin op Geul	Hoogbeek	13			36822	Woonhuis	Rijksmonument		1850													0994100002012803	37310066370000
Schin op Geul	Hoogbeek	13	a			Hoeve	Rijksmonument		1850													0994100002019727	
Schin op Geul	Hoogbeek	14				Heiligenbeeld op woonhuis	cultuurhistorisch-pand	keramische plaquette met heilige (Franciscus??)	1949	3	2	4	5	4	3	0	0	59	ter plekke verifiëren welke heilige		2	0994100002011695	
Schin op Geul	Hoogbeek	15			36824	Boerderij	Rijksmonument		1830													0994100002040004	37310040070000
Schin op Geul	Hoogbeek	17			36824	Boerderij	Rijksmonument		1830													0994100002040004	37310040170000
Schin op Geul	Hoogbeek	19			36824	Boerderij	Rijksmonument		1830													0994100002040004	37310040270000
Schin op Geul	Hoogbeek	23				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1935	3	2	3	3	2	3	0	0	43	ramen en deur vernieuwd sinds MIP, hierdoor minder bijzonder geworden		4	0994100002011978	
Schin op Geul	Hoogbeek	32				hoeve	MIP-pand	Hubertushoeve 1906 eenheid met nr36	1964	4	4	4	3	3	4	3	0	69	check kadastraal minuut mbt oudere kern	X	2	0994100002011986	
Schin op Geul	Hoogbeek	34				hoeve	MIP-pand	Hubertushoeve 1906 eenheid met nr36	1906	4	4	4	3	3	4	3	0	69	check kadastraal minuut mbt oudere kern	X	2	0994100002011987	
Schin op Geul	Hoogbeek	36				hoeve	MIP-pand	Hubertushoeve 1906 eenheid met nr36	1906	4	4	4	3	3	4	3	0	69	check kadastraal minuut mbt oudere kern	X	2	0994100002011988	
Schin op Geul	Kerkewegje	1			36827	Hoeve	Rijksmonument		1925													0994100002012191	37310052270000
Schin op Geul	Kerkewegje	2			36826	Pastorie	Rijksmonument		1790													0994100002012192	37310001670000
Schin op Geul	Kerkewegje					Bakhuis (replica)	cultuurhistorisch-pand	Dit bakhuis staat op het perceel van Rijksmonument Kerkewegje 1. Het betreft een 'nieuw gebouwd' bakhuis uit de jaren '60 door heemkundekring Schin op Geul. Echter wel van authentieke materialen gebouwd.	1925	0	0	0	0	0	0	0	0	0	geen foto. Niet beschermen want geen oorspronkelijk bouwwerk, te weinig grond voor monumentale status		4	0994100002017565	
Schin op Geul	Kerkplein	2			36825	Kerk H. Mauritius	Rijksmonument		1790													0994100002017570	37310001770000
Schin op Geul	Kerkplein	3				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar: 1920. Mergel zijgevel. Voorgevel blokstuc	1920	4	3	4	3	3	4	3	0	67	bouwkundige eenheid met nr.5.		2	0994100002012193	
Schin op Geul	Kerkplein	5				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar: 1920. Mergel.	1920	4	3	4	3	3	3	3	0	63	zelfde gebouw als nr.3. éénlaags moderne aanbouw uitsluiten van bescherming		2	0994100002012193	
Schin op Geul	Kerkplein	7				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	blokstucwerk Xxa	1969	4	3	4	3	3	3	2	0	59			2	0994100002017572	
Schin op Geul	Kerkplein	9				restaurant	cultuurhistorisch-pand	alleen voorbouw uit XXA met gestucte gevel, eenheid met buurpanden 5 en 7, ramen vernieuwd	1928	4	3	3	3	3	3	2	0	57			2	0994100002017571	
Schin op Geul	Kerkplein	11	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Gebouw van mergel, overgeschilderd. Authentiek ogende lantaarn aan de naast het meest linkse raam. Bouwjaar 11a&b volgens geoweb: 1995. (BD: klopt niet!) Gepleisterd mergel en afgeronde hoeve poort. Vormen samen de contouren van een hoeve op het minuutplan.	1995	5	5	4	4	4	4	4	0	83	hoeve heeft oudere kern, in gevel aan Kerkplein nog twee oorspronkelijke ramen die bij gevelafwerking begin 20e eeuw horen	X	1	0994100002017333	
Schin op Geul	Kerkplein	11	b			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar nummer 11: 1900. Gebouw van mergel, overgeschilderd. Authentiek ogende lantaarn aan de naast het meest linkse raam. Bouwjaar 11a&b volgens geoweb: 1995. (BD: klopt niet!) Gepleisterd mergel en afgeronde hoeve poort. Vormen samen de contouren van een hoeve op het minuutplan.	1995	5	5	4	4	4	4	4	0	83	hoeve heeft oudere kern, in gevel aan Kerkplein nog twee oorspronkelijke ramen die bij gevelafwerking begin 20e eeuw horen	X	1	0994100002017575	
Schin op Geul	Kerkplein	11				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar nummer 11: 1900. Gebouw van mergel, overgeschilderd. Authentiek ogende lantaarn aan de naast het meest linkse raam. Bouwjaar 11a&b volgens geoweb: 1995. (BD: klopt niet!) Gepleisterd mergel en afgeronde hoeve poort. Vormen samen de contouren van een hoeve op het minuutplan.	1900	5	5	4	4	4	4	4	0	83	hoeve heeft oudere kern, in gevel aan Kerkplein nog twee oorspronkelijke ramen die bij gevelafwerking begin 20e eeuw horen	X	1	0994100002020286	
Schin op Geul	Kerkplein	13			36823	Woonhuis	Rijksmonument		1750													0994100002012194	37310049870000

Schin op Geul	Kerkplein	15		bij		Bijgebouw	cultuurhistorisch-pand	Mogelijk oud bijgebouw bij voormalige hoeve. BD: welk gebouw?	1750	0	0	0	0	0	0	0	0	niet te beoordelen: geen foto en slecht zichtbaar op luchtfoto		4	0994100002018144	
Schin op Geul	Kerkplein	15		bij		Bijgebouw	cultuurhistorisch-pand	Mogelijk oud bijgebouw bij voormalige hoeve. BD: welk gebouw?	1750	0	0	0	0	0	0	0	0	niet te beoordelen: geen foto en slecht zichtbaar op luchtfoto		4	0994100002018145	
Schin op Geul	Kerkplein	15				Woonhuis/atelier	cultuurhistorisch-pand	Onder het verfwerk contouren van speklagen te zien. Houten dakkapel die de hele breedte van het dak beslaat. Op het minuutplan is hier een gebouw te zien. Verder worden de schuurtjes in de tuin op 1750 gedateerd. Wellicht een bakhuis?	1963	3	2	3	2	2	2	2	43	twijfelgeval: architectuur flink verstoord door witschilderen gevel en niet passend vernieuwen van ramen en deur. Nog oude kern of geheel herbouwd Xxa?	X	3	0994100002017573	
Schin op Geul	Kerkplein	bij 2			527645	Keermuur en trap	Rijksmonument	Keermuur en trap																37310001770000
Schin op Geul	Kerkplein	3		tegenover		Bunker	cultuurhistorisch-pand			3	2	1	2	5	2	2	5	68				2	0032	
Schin op Geul	Panhuis	8				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	is aanbouw uit 1980	1977	0	0	0	0	0	0	0	0	is modern, geen monumentale kwaliteit		4	0994100002013923	
Schin op Geul	Panhuis	10				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Contour op minuutplan.	1980	4	3	2	2	2	3	0	52	hoeve heeft oude kern maar is ook sterk verbouwd	X	2	0994100002019555	
Schin op Geul	Panhuis	12				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Contour van het pand al op kadastraal minuutplan te zien.	1891	4	4	3	3	3	3	4	67	woonhuis vernieuwd ca.1900. kadastrale ontwikkeling checken, oude kern	X	2	0994100002013925	
Schin op Geul	Panhuis	12		bij		Bijgebouw	cultuurhistorisch-pand	Bijgebouw van gepleisterd mergel.	1965	0	0	0	0	0	0	0	0	zonder foto moeilijk te beoordelen. Suggestie opnemen in beschrijving van nr.12 dat er nog waardevolle bijgebouwen kunnen zijn?	X	3	0994100002017680	
Schin op Geul	Panhuis	12		bij		Bijgebouw	cultuurhistorisch-pand	Bijgebouw deels van mergel.	1891	0	0	0	0	0	0	0	0	zonder foto moeilijk te beoordelen. Suggestie opnemen in beschrijving van nr.12 dat er nog waardevolle bijgebouwen kunnen zijn?	X	3	0994100002017249	
Schin op Geul	Panhuis	14	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	woonhuis '50 ter plekke van vleugel van oude hoeve	1965	1	1	1	3	1	2	2	36	vleugel waarschijnlijk geheel nieuwgebouwd ca.1950. geen kwaliteit		4	0994100002017490	
Schin op Geul	Panhuis	14		bij		Bijgebouw	cultuurhistorisch-pand	gebouw op acherterrein	1950	0	0	0	0	0	0	0	0	nader onderzoeken	X	3	0994100002017683	
Schin op Geul	Panhuis	14				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar volgens geoweb: 1790. Afgeronde hoeve poort. Contour te zien op kadastraal minuutplan. BD: voorbouw herbouwd na WOII, maar in kwalitatieve stijl. Poort wijst op oude hoevefunctie	1790	4	4	4	3	3	4	3	0	69	check kadastrale ontwikkeling mbt oudere kern	X	2	0994100002013926	
Schin op Geul	Panhuis	15				Voormalige bierbrouwerij	cultuurhistorisch-pand	Hier bevond zich de voormalige bierbrouwerij. Contour op minuutplan. BD: mergelstene schuur is 18e eeuws	1920	4	4	4	3	3	4	4	3	85	kadastrale ontwikkeling reconstrueren, welke vleugels oude kern? Is eenheid met nr.17	X	1	0994100002017514	
Schin op Geul	Panhuis	15				Voormalige bierbrouwerij	cultuurhistorisch-pand	Hier bevond zich de voormalige bierbrouwerij. Contour op minuutplan. BD: mergelstene schuur is 18e eeuws	1940	4	4	4	3	3	4	4	3	85	kadastrale ontwikkeling reconstrueren, welke vleugels oude kern? Is eenheid met nr.17	X	1	0994100002017515	
Schin op Geul	Panhuis	16				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Pand met spatplinten. Gevels zijn gepleisterd; hieronder wellicht mergel? BD: lijkt 20e-eeuws gebouw	1900	1	0	0	0	0	0	0	1	huidige pand heeft een negatieve kwaliteit, geen monumentale waarden		4	0994100002013927	
Schin op Geul	Panhuis	17				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Contour al op kadastraal minuutplan te zien. Herbergt dit pand nog oude overblijfselen of is het 'nieuw'?	1940	2	3	2	3	2	2	3	0	50	als ensemble met 15 van waarde, maar aan nr.17 is veel verbouwd. Check kadastrale ontwikkeling. Wel beschermen?		3	0994100002014288	
Schin op Geul	Panhuis	20	a			Horecapand	cultuurhistorisch-pand	Gebouw van mergel. Bouwjaar op de gevel: 1922. Komt overeen met bouwjaar geoweb. Contour op minuutplan?	1922	3	2	2	3	2	2	2	0	45	pand zelf heeft geen bijzondere architectuur. Mogelijk oude kern, eerst via kadaster uitzoeken	X	3	0994100002017250	
Schin op Geul	Ransdalerstraat				36818	Wegkruis	Rijksmonument	Wegkruis																37310027270000
Schin op Geul	Graafstraat	19		tegenover		Schuilschuurtje	cultuurhistorisch-pand	Via dit schuurtje kon men de berg oplopen. Het werd in WOII gebruikt als vluchtroute naar de berg (bron: heemkundekring Schin op Geul)	1960	4	3	1	4	5	1	1	4	67	wat was de oorspronkelijke dakbedekking?		2	0994100002041429	
Schin op Geul	Tolhuisstraat	1				Woonhuis	MIP-pand	NB; sinds MIP zijn ramen vernieuwd, glas in lood verdwenen	1924	3	2	3	2	2	3	0	39	door vernieuwen ramen, gaafheid aangetast		4	0994100002014075	
Schin op Geul	Tolhuisstraat	2	c			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar: 1910. Op het minuutplan is hier een hoeve te zien. Contouren zijn nog steeds te zien.	1910	5	5	4	3	4	4	4	0	79	eenheid met Kerkplein 11	X	1	0994100002019567	
Schin op Geul	Tolhuisstraat	2	d			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar: 1910. Op het minuutplan is hier een hoeve te zien. Contouren zijn nog steeds te zien.	1910	5	5	4	3	4	4	4	0	79	eenheid met Kerkplein 11	X	1	0994100002014076	
Schin op Geul	Tolhuisstraat	3				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar: 1954. Hoewel een vrij recent pand is er toch de speklagen techniek gebruikt. Dakrand steunt op houten consoles.	1954	4	3	3	3	3	3	0	49	ensemble met puurpand 5 NB: afwegen tegen andere vergelijkbare panden en dan selectie bepalen		3	0994100002014861	
Schin op Geul	Tolhuisstraat	5				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar: 1951. Hoewel een vrij recent pand is er toch de speklagen techniek gebruikt. Cultuurhistorisch waardevol?	1951	4	3	4	3	3	3	0	51	ensemble met buurpand nr.3 NB: afwegen tegen andere vergelijkbare panden en dan selectie bepalen		3	0994100002014863	
Schin op Geul	Tolhuisstraat	7				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar: 1950. Muurankers aan beide zijgevels.	1950	2	1	2	2	1	1	0	23	te weinig kwaliteit		4	0994100002014864	
Schin op Geul	Tolhuisstraat	8				Woonhuis	MIP-pand	Bouwjaar: 1799. Staat op de MIP lijst echter betreft het een bouwjaar dat valt vóór 1850. Muurankers, dakrand steunt op houten consoles. Op deze plek werd vroeger tol geheven (heemkundekring Schin op Geul)	1799	4	3	4	3	3	4	2	4	79	afwerkingen	X	2	0994100002014865	
Schin op Geul	Tolhuisstraat	9				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar: 1950. Muurankers aan beide zijgevels.	1950	2	1	2	2	1	1	0	23	te weinig kwaliteit		4	0994100002014866	
Schin op Geul	Tolhuisstraat	11				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar: 1950. Muurankers aan beide zijgevels.	1950	2	1	2	2	1	1	0	23	te weinig kwaliteit		4	0994100002014867	
Schin op Geul	Tolhuisstraat	13				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar: 1950. Muurankers aan beide zijgevels.	1950	2	1	2	2	1	1	0	23	te weinig kwaliteit		4	0994100002014869	
Schin op Geul	Tolhuisstraat	15				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar: 1950. Muurankers aan beide zijgevels. Rechtergevel het bouwjaar 1950 als muurankers gebruikt. Sier?	1950	2	1	2	2	1	1	0	23	te weinig kwaliteit		4	0994100002015495	
Schin op Geul	Tolhuisstraat	17				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar: 1950. Muurankers aan beide zijgevels. Rechtergevel het bouwjaar 1950 als muurankers gebruikt. Sier?	1950	2	1	2	2	1	1	0	23	te weinig kwaliteit		4	0994100002019762	
Schin op Geul	Tolhuisstraat					Brug	cultuurhistorisch-pand	Naast en tegenover Tolhuisstraat. Brug van ijzeren palen en steen. Beeldbepalend. Herbouwd in 1940 (bron: Fon Weusten)		3	3	2	2	1	1	1	32			4	0031	
Schin op Geul	Valkenburgerweg	122		A-G		Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	woonhuis '30, ramen oorspronkelijk, deur vernieuwd	1983	3	3	3	3	3	3	2	0	56			2	0994100002017337	
Schin op Geul	Valkenburgerweg	124		A-C		Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	woonhuis '30. roedenverdeling ramen BG onlangs verwijderd	1933	3	3	3	3	3	3	2	0	56			2	0994100002017338	
Schin op Geul	Vinkenbergstraat	2	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar: 1900.[1] Muur rondom het huis is van mergel. Voormalig Hotel Vinkenberg. Gebouwd als eerste schoolgebouw toen Strucht en Schin op Geul nog één gemeente waren. Ook nog een tijdje als gemeentehuis gebruikt toen deze twee gemeentes één waren. (bron: heemkundekring Schin op Geul). Gevel van 2a lijkt van mergel en links is een puthuisje te zien. (http://www.schumulder.nl/theo/waterputten SOG en gerendal.htm)	1900	4	4	3	3	3	4	2	3	75	bouwkundige eenheid met nr.2		2	0994100002017365	
Schin op Geul	Vinkenbergstraat	2				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar: 1900.[1] Muur rondom het huis is van mergel. Voormalig Hotel Vinkenberg. Gebouwd als eerste schoolgebouw toen Strucht en Schin op Geul nog één gemeente waren. Ook nog een tijdje als gemeentehuis gebruikt toen deze twee gemeentes één waren. (bron: heemkundekring Schin op Geul). Gevel van 2a lijkt van mergel en links is een puthuisje te zien. (http://www.schumulder.nl/theo/waterputten SOG en gerendal.htm)	1900	4	4	3	3	3	4	2	3	75	waardevol vanwege functie en oorspronkelijke vormgeving met sierstuc. Latere serre uitsluiten, verstoort beeld. Ook nieuwe dakkapel storend		2	0994100002015275	
Schin op Geul	Vinkenbergstraat	16				Woonhuis	MIP-pand	dubbelhuis met blokstuc uit '30	1925	3	2	3	2	4	2	0	0	41	blokstuc niet passend bij gebouwtype en architectuur sterk aangetast door nieuwe ramen, deuren en boeiboorden. Nu eerder kitch dan kunst		4	0994100002015280	
Schin op Geul	Vinkenbergstraat	18				Woonhuis	MIP-pand	dubbelhuis met blokstuc uit '30	1925	3	2	3	2	4	2	0	0	41	blocstuc niet pasend bij gebouwtype en architectuur sterk aangetast door nieuwe ramen, deuren en boeiboorden. Nu eerder kitch dan kunst		4	0994100002020908	
Schin op Geul	Vinkenbergstraat	20				Woonhui	MIP-pand	30 pand met forse blokstucgevels	1925	3	2	2	2	4	2	1	0	43	blokstuc is vrij extreem en past niet bij '30 layout. Ramen zijn niet passend vernieuwd waardoor architectuur aangetast is		4	0994100002015281	
Schin op Geul	Vinkenbergstraat	24		bij	507275	Spoorwegviaduct	Rijksmonument	Spoorwegviaduct																37310043870000
Schin op Geul	Vinkenbergstraat					Puthuisje	cultuurhistorisch-pand	Tegen de zijgevel van Vinkenbergstraat 2a staat een put met afdakje.		4	3	3	2	3	0	0	4	49			3	0034	
Schin op Geul	Graafstraat	16	a		46969	Schuur	Rijksmonument		1992														0994100002011527	
Schoonbron en Engwegen	Eikenderweg	2				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan is op deze plek een contour te zien, echter wel minder diep van vorm dan het huidig gebouw.	1770	3	2	2	2	2	0	3	0	37	pand kan oude kern hebben, huidige exterieur weinig kwaliteit behalve bouwvolume	X	3	0994100002020239	
Schoonbron en Engwegen	Eikenderweg	8			46970	Woonhuis	Rijksmonument		1675														0994100002020818	37310010270000
Schoonbron en Engwegen	Engwegen	3		bij		Bijgebouw	cultuurhistorisch-pand	Bijgebouw van mergel.	1830	0	0	0	0	0	0	0	0	waar? Foto?	X	3	0994100002018177	
Schoonbron en Engwegen	Engwegen	4				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Een bijzonder pand waar aan de frontgevel en rechter zijgevel nog te zien is dat het om een vakwerkhuis gaat. De balken zijn hier echter wit geschilderd. De linkerzijgevel is van gepleisterd mergel en voorzien van een groene spatplint. Dit pand is al op het kadastrale minuutplan terug te zien.	1810	4	4	3	3	4	4	5	0	78		X	1	0994100002011154	
Schoonbron en Engwegen	Engwegen	9				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Wanneer we de vorm van het huidige contour vergelijken met het kadastrale minuutplan lijkt het niet geheel overeen te komen. De bouwstijl van het huis en het nog zichtbare vakwerk aan de linker gevel van het huis doen echter een aanzienlijke ouderdom vermoeden.	1830	4	3	3	3	3	4	5	0	73	mergel muurwerk slecht gerenoveerd	X	2	0994100002011185	
Schoonbron en Engwegen	Engwegen	13				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	De contour van het huis is terug te zien op het kadastrale minuutplan (zie omcirkelde deel op de foto). Aan de diepliggende ramen zou geconcludeerd kunnen worden dat dit niet de originele gevel van het huis is en de oude gevel hier dus nog onder zou zitten. BD: buitenschil is nieuw, oude steen hergebruikt. kan ook geheel herbouwd zijn. huidige uiterlijk niet waardevol	1964	3	3	1	1	1	1	2	0	30	mogelijk oudere kern, maar weinig grote waarden te verwachten	X	3	0994100002020871	

Schoonbron en Engwegen	Engwegen	13				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	De contour van het huis is terug te zien op het kadastrale minuutplan (zie omcirkelde deel op de foto). Aan de diepliggende ramen zou geconcludeerd kunnen worden dat dit niet de originele gevel van het huis is en de oude gevel hier dus nog onder zou zitten. BD: buitenschil is nieuw, oude steen hergebruikt. kan ook geheel herbouwd zijn. huidige uiterlijk niet waardevol	1964	3	3	1	1	1	1	2	0	30	mogelijk oudere kern, maar weinig grote waarden te verwachten	X	3	0994100002011201	
Schoonbron en Engwegen	Holleweg	5				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Alle drie de gebouwen heel duidelijk te zien op minuutplan. BD: nr.5 rond 1900 herbouwd?	1850	4	4	2	2	1	2	3	0	47	vleugel lijkt herbouwd, nader onderzoeken via kadaster. Alleen beschermen als interieur ook nog waarden bevat.	X	3	0994100002019815	
Schoonbron en Engwegen	Hoogbeek	2				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Lijkt alsof de huidige contouren deels op het minuutplan te zien zijn. Het is echter niet heel duidelijk. Het lange gedeelte rechts aan de straat lijkt het oudste maar is niet te zien op het oorspronkelijke contour. BD: hoeve is XXA herbouwd	1930	4	4	3	2	3	3	3	0	59	kadastrale ontwikkeling uitzoeken. Lijkt in 19e eeuw of 1900 gebouwd met gebruik van oudere materialen		3	0994100002011955	
Schoonbron en Engwegen	Hoogbeek	2	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Lijkt alsof de huidige contouren deels op het minuutplan te zien zijn. Het is echter niet heel duidelijk. Het lange gedeelte rechts aan de straat lijkt het oudste maar is niet te zien op het oorspronkelijke contour. BD: hoeve is XXA herbouwd	1930	4	4	3	3	3	3	3	0	63	kadastrale ontwikkeling uitzoeken		2	0994100002012801	
Schoonbron en Engwegen	Hoogbeek	4				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Boven de poort staat 'anno 1784'. Op het minuutplan is op deze plek een 'omgedraaide L vorm te zien'. Wat zou betekenen dat het stuk aan de straatkant (met vakwerk) 'nieuwer' is.	1880	4	3	3	3	3	3	4	0	65	bouw poortvleugel via kadaster achterhalen. Oude kern nader onderzoeken	X	2	0994100002011690	
Schoonbron en Engwegen	Schoonbron en Engwegen	141				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Alle drie de gebouwen heel duidelijk te zien op minuutplan.	1850	4	4	3	3	3	3	4	0	67	oude kern nader onderzoeken	X	2	0994100002019210	
Schoonbron en Engwegen	Valkenburgerweg	131				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Huidige contour komt nog volledig overeen met dat op het minuutplan.	1880	4	4	3	3	3	3	5	0	71	rechter vleugel opgehoogd XIX, hoeve is verbouwd maar oude kern	X	2	0994100002017344	
Schoonbron en Engwegen	Valkenburgerweg	134				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Deel van contour op het minuutplan.	1900	4	2	3	1	2	0	3	0	36	aan exterieur te zien is nog één hoek met kunradersteen oud, rest is sterk gerenoveerd / herbouwd. Nader onderzoek naar oude kern nodig	X	3	0994100002015490	
Schoonbron en Engwegen	Valkenburgerweg	140				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Contour op minuutplan. Het gedeelte dat de twee panden ooit met elkaar verbond is er niet meer.	1940	4	3	2	2	2	2	3	0	48	twijfelgeval: zwaar verbouwd, mergelwerk verminkt door verkeerde voeg: wellicht alleen beschermen als interieur nog hoge bouwhistorische waarden bezit?	X	3	0994100002015509	
Schoonbron en Engwegen	Valkenburgerweg	141				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Alle drie de gebouwen heel duidelijk te zien op minuutplan.	1850	4	4	3	3	3	3	4	0	67	oude kern nader onderzoeken	X	2	0994100002015510	
Schoonbron en Engwegen	Valkenburgerweg	142	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Duidelijk de contouren van het minuutplan in de huidige gebouwen te herkennen.	1770	4	3	3	3	3	3	3	0	61	oude kern nader onderzoeken	X	2	0994100002015515	
Schoonbron en Engwegen	Valkenburgerweg	142				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Duidelijk de contouren van het minuutplan in de huidige gebouwen te herkennen. BD: exterieur lijkt ca.1900	1770	2	1	3	3	2	3	2	0	48	kadastrale ontwikkeling onderzoeken en interieurwaarden nader bepalen	X	3	0994100002015513	
Schoonbron en Engwegen	Valkenburgerweg	144	c			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Duidelijk de contouren van het minuutplan in de huidige gebouwen te herkennen.	1902	4	4	4	4	3	3	3	0	69	bouwkundige eenheid met nr.144	X	2	0994100002015517	
Schoonbron en Engwegen	Valkenburgerweg	144	b			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Duidelijk de contouren van het minuutplan in de huidige gebouwen te herkennen.	1902	4	4	4	4	3	3	3	0	69	bouwkundige eenheid met nr.144	X	2	0994100002015517	
Schoonbron en Engwegen	Valkenburgerweg	144	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Duidelijk de contouren van het minuutplan in de huidige gebouwen te herkennen.	1902	4	4	4	4	3	3	3	0	69	bouwkundige eenheid met nr.144	X	2	0994100002015517	
Schoonbron en Engwegen	Valkenburgerweg	144				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Duidelijk de contouren van het minuutplan in de huidige gebouwen te herkennen.	1902	4	4	4	4	3	3	3	0	69	hoeve ca.1900 herbouwd? Check kadaster. Voorgevel homogeen en vrij gaaf	X	2	0994100002015517	
Schoonbron en Engwegen	Valkenburgerweg	146				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Duidelijk de contouren van het minuutplan in de huidige gebouwen te herkennen.	1890	4	3	4	3	3	3	3	0	63	intern geen historische afwerkingen, mogelijk wel constructie	X	2	0994100002015519	
Schoonbron en Engwegen	Valkenburgerweg	146	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Duidelijk de contouren van het minuutplan in de huidige gebouwen te herkennen.	1890	4	3	4	3	3	3	3	0	63	intern geen historische afwerkingen, mogelijk wel constructie	X	2	0994100002015519	
Schoonbron en Engwegen	Valkenburgerweg	152				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Contour van het gebouw lijkt op het minuutplan terug te zien	1913	3	2	2	3	1	1	2	0	38	kadastraal onderzoek naar oudere kern nodig, wrslk herbouwd ca.1900.	X	3	0994100002015526	
Schoonbron en Engwegen	Valkenburgerweg	154				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Bijgebouw op het perceel van nr. 154. Aan de front- en rechter zijgevel is te zien dat het pand oorspronkelijk uit vakwerk bestaat.	1910	4	2	3	3	3	3	4	0	63	schuur is restant van hoeve die op kadminuut te zien is	X	2	0994100002020319	
Schoonbron en Engwegen	Valkenburgerweg	154				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Er zijn echter nog stukken van de contouren van de voormalige hoeve te zien. Het middelste gebouw is van vakwerk.	1910	0	2	2	3	2	3	0	0	38	woonhuis is nieuwbouw uit '30		4	0994100002015527	
Schoonbron en Engwegen	Valkenburgerweg	158				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Lijkt alsof nummer 158 nog tot het 'oude' gebouw hoort. Dit zou ook kloppen met hoe het langs de perceelsgrens loopt. Tevens een afgeronde 'hoeve poort'.	1929	3	2	1	2	2	0	3	0	35	exterieur zwaar verbouwd, mogelijk nog oude constructie	X	3	0994100002015529	
Sibbe	Bergstraat	2				woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Vormt met Bergstraat 2 $ 4 het volledige contour van de hoeve op het minuutplan. Historisch Genootschap: minstens 18e eeuws. Gesplitst en veranderd in 1901. Wit gekalkte mergel. BD: nr. 2 is mergelstenen woonhuis XXA	1901	3	3	2	2	2	2	2	0	43			4	0994100002012402	
Sibbe	Bergstraat	4	a					schuur achter nr.4: deels oud, deels modern	1966	3	2	2	2	3	3	3	0	52	oude kern nader onderzoeken		3	0994100002015620	
Sibbe	Bergstraat	4				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Dorpstraat 24 en Bergstraat 2 en 4 vormen het volledige contour van de hoeve op het minuutplan. Historisch Genootschap: minstens 18e eeuws. Gesplitst en veranderd in 1901. Wit gekalkte mergel. BD: nr.4 is eenheid met nr.2 en niet ouder dan XXA	1901	3	3	2	2	2	2	2	0	43			4	0994100002012412	
Sibbe	Bergstraat	43				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis ca.1900 met oude aanbouw links.	1919	4	3	4	3	4	3	3	0	66	eenheid met nr.45		2	0994100002019415	
Sibbe	Bergstraat	43				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis ca.1900 met oude aanbouw links.	2000	4	3	4	3	4	3	3	0	66	pand is sterk gerestaureerd maar oude architectuur is herkenbaar. Zie foto's mip dossier. Architectonische eenheid met nr.45		2	0994100002012708	
Sibbe	Bergstraat	45				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis ca.1900	1919	4	3	3	3	4	3	3	0	64	architectonische eenheid met nr.43		2	0994100002012754	
Sibbe	Bergstraat	53				woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Huis van mergel met schoorsteen en spatplinten van kunradersteen.	1955	2	2	2	3	1	1	0	0	29	te sober en algemeen		4	0994100002013310	
Sibbe	Bergstraat	54				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis 1932 met speklagen	1983	3	3	4	4	4	3	2	0	65	architect?		2	0994100002013321	
Sibbe	Bergstraat	56				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis 1932 met speklagen	1983	3	3	4	4	4	3	2	0	65	architect? Garage is recent, uitsluiten van bescherming		2	0994100002013342	
Sibbe	Bergstraat	57				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis, verblendsteen en mergel	1905	3	3	3	2	3	3	2	0	52	rolluiken en beschildering van baksteen storend		2	0994100002013351	
Sibbe	Bergstraat	58				woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Mergel. Afgeronde poort doet denken aan voormalige hoeve. BD: garage is recent.	1900	3	2	2	2	1	1	0	0	26	alleen linker vleugel mogelijk oud, maar sterk gerenoveerd, garage is historiserend		4	0994100002019514	
Sibbe	Bergstraat	61				Woonhuis	MIP-pand	NB: staat in MIP als eenheid met nr.57 genoemd maar lijkt eerder bij nr.63 te horen	1905	3	2	2	2	1	2	1	0	34	eventueel kadastraal laten onderzoeken mbt bouwtijd en relatie met nr.63	X	3	0994100002013375	
Sibbe	Bergstraat	63				woonhuis	cultuurhistorisch-pand	mergel, muurankers	1890	3	3	3	3	2	3	2	0	53	relatie met nr.61 uitzoeken		2	0994100002019974	
Sibbe	Bergstraat	66				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	mergel, muurankers	1886	3	2	3	3	2	3	2	0	51	twijfelgeval: vergelijken met andere panden in deze stijl en de beste daaruit selecteren		3	0994100002013423	
Sibbe	Bergstraat	68				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	mergel, muurankers	1886	3	2	2	1	1	2	1	0	30	gevelopeningen gewijzigd, geen bijzondere architectonische eigenschappen		4	0994100002013431	
Sibbe	Bergstraat	71				Woonhuis	MIP-pand	Muurankers. Ronde 'hoeve' poort.	1875	3	3	2	2	1	2	2	0	40	geen bijzonderheden aan dit pand behalve bouwvolume en traditionele indeling		4	0994100002012955	
Sibbe	Bergstraat	72				Woonhuis	MIP-pand	L-vormig woonhuis met schuur, rijke dakkapel	1923	4	4	4	4	3	4	3	0	73	check kadaster voor bouwdatum		2	0994100002012718	
Sibbe	Bergstraat	74				Woonhuis	MIP-pand	eenheid met 76 en 78	1886	3	3	2	2	1	2	1	0	36	te sober, verbouwd en weinig bijzonder		4	0994100002012728	
Sibbe	Bergstraat	75				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	speklagen	1956	2	2	3	3	3	3	1	0	49	twijfelgeval: vrij sober maar relatief gaaf		3	0994100002013022	
Sibbe	Bergstraat	76				Woonhuis	MIP-pand		1886	3	3	2	2	1	2	1	0	36	te sober, verbouwd en weinig bijzonder		4	0994100002013032	
Sibbe	Bergstraat	77				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Speklagen-techniek gebruikt, houten steunconsoles onder dakrand en erker.	1954	3	3	4	4	5	4	2	0	72	architect?		2	0994100002013042	
Sibbe	Bergstraat	78				Woonhuis	MIP-pand		1886	3	3	2	2	1	2	1	0	36	te sober, verbouwd en weinig bijzonder		4	0994100002013052	
Sibbe	Bergstraat	79				Woonhuis	MIP-pand	Historisch Genootschap: Deze huizen zijn gebouwd door de bekende mergelwerkersfamilie Heuts.	1860	4	4	3	2	2	3	2	0	52	linker lage aanbouw niet meebeschermen. Mergelstenen deel is aangepast maar als onderdeel van ensemble met 81 en 83 van waarde		2	0994100002013133	
Sibbe	Bergstraat	81				Woonhuis	MIP-pand	Historisch Genootschap: Deze huizen zijn gebouwd door de bekende mergelwerkersfamilie Heuts.	1860	4	4	3	3	2	3	2	0	56	ensemble met 79 en 83		2	0994100002019500	
Sibbe	Bergstraat	83				Woonhuis	MIP-pand	Historisch Genootschap: Deze huizen zijn gebouwd door de bekende mergelwerkersfamilie Heuts.	1860	4	4	4	4	3	4	3	0	73	ensemble met 79-81		2	0994100002013166	
Sibbe	Bergstraat	85				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Historisch Genootschap: Voormalig café van familie Steijns/Reneerkens.	1926	3	3	4	3	3	3	2	2	66	slecht zichtbaar op streetviews, gaafheid ter plekke controlleren. Rolluiken zijn storend		2	0994100002013195	
Sibbe	Bergstraat	88				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Historisch Genootschap: Het betreft een voormalige hoeve die nu opgesplitst is in twee woonhuizen.	1926	3	4	3	2	2	3	2	0	51	ensemble met nr.90, onderpui voorgevel echter sterk gewijzigd vanaf '30		3	0994100002019504	
Sibbe	Bergstraat	88 en 90				Bijgebouw van mergel	cultuurhistorisch-pand	Op de luchtfoto is te zien dat in de tuin nog een groot bijgebouw van mergel staat. Een deel hiervan is wit gepleisterd.	1926	0	0	0	0	0	0	0	0	0	schuurtje van na 1830: niet beschermenswaardig		4	0994100002015629	
Sibbe	Bergstraat	90				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Historisch Genootschap: Het betreft een voormalige hoeve die nu opgesplitst is in twee woonhuizen.	1926	3	4	3	4	2	3	2	0	59	bouwjaar via kadaster opzoeken		2	0994100002019505	
Sibbe	Daalhemerweg					Mergelmuur	cultuurhistorisch-pand	Eén van de vele mergelmuren in Sibbe en Ijzeren die als perceelsafscheiding werden gebruikt		4	4	2	3	3	1	3	5	73			2	0046	
Sibbe	Dorpstraat	2				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Speklagen. Mariabeeldje in nis bovenin de gevel.	1954	3	3	3	3	2	3	2	0	53	afwegen tegen andere wederopbouwpanden met speklagen		3	0994100002018165	
Sibbe	Dorpstraat	4					cultuurhistorisch-pand	Muurankers. Contour op minuutplan. Echter lijkt nummer 4 naderhand aangebouwd.	1900	0	0	0	0	0	0	0	0	0			4	0994100002018175	
Sibbe	Dorpstraat	6				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Muurankers. Contour op minuutplan. Echter lijkt nummer 4 naderhand aangebouwd.	1850	3	3	2	2	2	1	3	0	43	voorgevel sterk verbouwd, nauwelijks kwaliteit. Oude kern moet nader onderzocht worden op gaafheid en kwaliteit	X	3	0994100002017650	
Sibbe	Dorpstraat	6	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Muurankers. Contour op minuutplan. Echter lijkt nummer 4 naderhand aangebouwd.	1850	3	3	2	2	2	1	3	0	43	voorgevel sterk verbouwd, nauwelijks kwaliteit. Oude kern moet nader onderzocht worden op gaafheid en kwaliteit	X	3	0994100002017650	

Sibbe	Dorpstraat	7				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Van mergel. Rechter zijkant is van baksteen. Op deze zijde is echter ook een gevelsteen te zien. Historisch Genootschap: Minstens 18e eeuws. Deels afgebroken en gewijzigd in 1967. Hier woonde Thomas Comips. Hij was ten tijde van het Franse bewind de eerste burgemeester 'nieuwe stijl'. De oorspronkelijke carrévorm van het pand valt terug te zien op het minuutplan.	1964	3	3	2	2	3	2	3	3	62	pand lijkt sterk verbouwd, hs raamomlijstingen zijn erop geplakt. nader onderzoek naar waarden interieur/constructie nodig. Scoort alleen hoger vanwege cultuurhistorische waarde	X	3	0994100002019781	
Sibbe	Dorpstraat	8				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Mergel. Contour op minuutplan.	1920	3	3	3	3	2	2	3	0	53	huidige exterieur weinig bijzonder. Mogelijk oudere kern: via kadaster en onderzoek ter plekke vast stellen	X	2	0994100002017660	
Sibbe	Dorpstraat	11				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Mergel. Muurankers. Jaarsteen JD AM 1904	1850	4	4	3	3	2	3	3	0	60	ensemble met nr.15 dat 8 jaar eerder gebouwd werd		2	0994100002019216	
Sibbe	Dorpstraat	13				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Mergel. Muurankers.	1850	4	4	3	3	2	3	3	0	60	bouwkundige eenheid met 11		2	0994100002017694	
Sibbe	Dorpstraat	15				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Mergel. Muurankers. Jaarsteen ... AJ 1896	1901	4	4	3	3	2	3	3	0	60	ensemble met 11-13		2	0994100002017708	
Sibbe	Dorpstraat	17				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Muurankers BD: pand op kadminuut kan in dit bouwvolume verwerkt zijn.	1901	3	3	3	3	3	3	4	0	64	check kadastrale ontwikkeling en oudere kern	X	2	0994100002017719	
Sibbe	Dorpstraat	17				Schuurtje	cultuurhistorisch-pand	Contour van het bouwwerk achter het woonhuis lijkt al op het minuutplan te zien. BD: nee dit is onderdeel van het woonhuis: schuurtje waarschijnlijk recent	1901	0	0	0	0	0	0	0	0	0	foto? Wrslk geen oud bouwwerk	X	3	0994100002020100	
Sibbe	Dorpstraat	23				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Huis van mergel. Muurankers. Het deel dat 'uitstulpt' aan de straat lijkt op het minuutplan te staan. BD: in gevelsteen: ANNO MXK MCM 1785 (topgevel aan straat)	1901	4	4	3	3	3	3	4	0	67	onderzoek naar kadastrale ontwikkeling (bouw dwarsvleugel achterzijde?)	X	2	0994100002017739	
Sibbe	Dorpstraat	26				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Vormt met Bergstraat 2 $ 4 het volledige contour van de hoeve op het minuutplan. Historisch Genootschap: minstens 18e eeuws. Gesplitst en veranderd in 1901. Wit gekalkte mergel. BD: ook vrijstaand bijgebouw staat al op kadminuut	1901	4	4	3	3	3	3	4	0	67	ook mergelstenen bijgebouw beschermen (lage schuurtje niet)	X	2	0994100002017750	
Sibbe	Dorpstraat	26				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Vormt met Bergstraat 2 $ 4 het volledige contour van de hoeve op het minuutplan. Historisch Genootschap: minstens 18e eeuws. Gesplitst en veranderd in 1901. Wit gekalkte mergel. BD: ook vrijstaand bijgebouw staat al op kadminuut	1901	4	4	3	3	3	3	4	0	67	ook mergelstenen bijgebouw beschermen (lage schuurtje niet)	X	2	0994100002015638	
Sibbe	Dorpstraat	38	b			Deel hoeve	cultuurhistorisch-pand	Vormt tegenwoordig een geheel met 38 A&B. het gebouw van het minuutplan staat er nu niet meer.	1950	0	0	0	0	0	0	0	0	0	is modern pand, geen kwaliteit		4	0994100002017609	
Sibbe	Dorpstraat	38	c			Deel hoeve	cultuurhistorisch-pand	Vormt tegenwoordig een geheel met 38 A&B. het gebouw van het minuutplan staat er nu niet meer.	1929	0	0	0	0	0	0	0	0	0	is modern pand, geen kwaliteit		4	0994100002017617	
Sibbe	Dorpstraat	43				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Huis van mergel. Muurankers. Historisch Genootschap: De boerderij uit de vorige eeuwen is afgebroken. Ter plaatse, in combinatie met Gatsestraat 2 nieuw gebouwd.	1934	4	4	4	3	2	3	2	0	58	ramen vernieuwd en vensters bg vergroot		2	0994100002018420	
Sibbe	Dorpstraat	44				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	De gebouwen die hier voor de tijd stonden zijn terug te zien op het minuutplan.	1934	3	3	3	2	2	2	3	0	49	rechter zijgevel vernieuwd, mogelijk interieur ook sterk verbouwd. Alleen buitenstucwerk heeft kwaliteit. Bouwhistorische waarden nader onderzoeken in interieur	X	3	0994100002018430	
Sibbe	Dorpstraat	45			36831	Boerderij	Rijksmonument		1750													0994100002018440	37440228970000
Sibbe	Dorpstraat	47			36832	Boerderij	Rijksmonument		1850													0994100002020374	37440235770000
Sibbe	Dorpstraat	49				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Details en zijgevel van mergel. Contouren op minuutplan. Historisch Genootschap: Oorsprong van het pand ligt rond 1820. Het woonhuis is vernieuwd rond 1920. Details, bedrijfsgedeelte en zijgevel van mergel. Zie opmerkingen bij 11 & 12 (47 & 49 vormden oorspronkelijk samen één hoeve)	1900	4	4	4	4	3	4	3	0	73	achter voorgevel uit XXA kan een oudere kern schuilen	X	2	0994100002015717	
Sibbe	Dorpstraat	50	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Historisch Genootschap: Stamt uit de 18e eeuw maar is vernieuwd in 1930. Muurankers.	1930	4	4	2	2	1	1	3	0	43	alleen straatgevel in mergel herkenbaar als oud. Mogelijk flink gerenoveerd ook qua interieur. Nader onderzoek bouwhistorische waarden nodig	X	3	0994100002019885	
Sibbe	Dorpstraat	50	d			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Historisch Genootschap: Stamt uit de 18e eeuw maar is vernieuwd in 1930. Muurankers.	1930	4	4	3	3	3	3	4	0	67	vormt bouwkundige eenheid met 50b	X	2	0994100002016470	
Sibbe	Dorpstraat	50	b			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Historisch Genootschap: Stamt uit de 18e eeuw maar is vernieuwd in 1930. Muurankers.	1930	4	4	3	3	3	3	4	0	67	vormt bouwkundige eenheid met 50d	X	2	0994100002016470	
Sibbe	Dorpstraat	50	e			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Historisch Genootschap: Stamt uit de 18e eeuw maar is vernieuwd in 1930. Muurankers. BD: is moderne schuur van o.a. hout	1930	0	0	0	0	0	0	0	0	0	modern en zonder kwaliteit		4	0994100002015721	
Sibbe	Dorpstraat	50	c			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Historisch Genootschap: Stamt uit de 18e eeuw maar is vernieuwd in 1930. Muurankers. BD: is moderne schuur betonblokken	1930	0	0	0	0	0	0	0	0	0	modern en zonder kwaliteit		4	0994100002019882	
Sibbe	Dorpstraat	52				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Historisch Genootschap: Stamt uit de 18e eeuw maar is verbouwd in 1870. Muurankers. BD: diepe bouwvolume oud, na 1830 met poortdoorgang uitgebreid	1870	4	4	4	3	3	3	4	0	69		X	2	0994100002018485	
Sibbe	Dorpstraat	58			36833	Woonhuis e.d.	Rijksmonument		1803													0994100002015722	37440217670000
Sibbe	Dorpstraat	58			36833	Woonhuis e.d.	Rijksmonument		1803													0994100002018496	37440217670000
Sibbe	Dorpstraat	58			36833	Woonhuis e.d.	Rijksmonument		1803													0994100002015723	37440217670000
Sibbe	Dorpstraat	72			36834	Boerderij	Rijksmonument		1790													0994100002015730	37440314070000
Sibbe	Dorpstraat	73				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Historisch Genootschap: Op deze plek stond rond 1800 al een boerderij, waarvan restanten zijn vernieuwd en aangebouwd. BD: pand heeft vormgeving uit ca.1970, maar mogelijk zijn buitenmuren nog van mergel (nu gepleisterd en geschilderd)	1930	4	3	2	2	1	2	3	0	45	huidige exterieur overwegend modern. Nader onderzoek naar oudere kern en waarde daarvan nodig	X	3	0994100002018542	
Sibbe	Dorpstraat	73	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Historisch Genootschap: Op deze plek stond rond 1800 al een boerderij, waarvan restanten zijn vernieuwd en aangebouwd. BD: 70a is een schuur, voorgevel is mergel met bakstenen poort, na 1830,	1900	3	3	3	2	2	1	3	0	45	alleen voorgevel niet voldoende voor aanwijzing. Nader onderzoek interieur nodig om waarde te bepalen	X	3	0994100002015727	
Sibbe	Dorpstraat	74			36835	Woonhuis	Rijksmonument		1790													0994100002018552	37440375570000
Sibbe	Dorpstraat	78				Tuinmuur bij Vielaertshof of Sibberhuuske	cultuurhistorisch-pand	Tuinmuur bij Vielaertshof of Sibberhuuske		4	4	2	2	3	1	3	5	73			2		
Sibbe	Dorpstraat	78			36836	Sibberhuis	Rijksmonument	Sibberhuuske	1750													0994100002018600	37440309270000
Sibbe	Dorpstraat	26		bij		Mergelmuur en haag	cultuurhistorisch-pand	Mergelmuur met hierop tevens een haag. Typerend voor Sibbe-Ijzeren.		4	4	2	3	3	1	3	5	73			2		
Sibbe	Dorpstraat	58		bij	36833	Muur van mergel met hekpijlers en vazen	Rijksmonument																
Sibbe	Dorpstraat	78		bij	36836	Hekpijler	Rijksmonument																
Sibbe	Dorpstraat	78		bij	36836	Hekpijlers	Rijksmonument																
Sibbe	Gatsestraat	1	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Gevelkruis naast het linker raam (onderkant). Muurankers. Contour te zien op minuutplan! Historisch Genootschap: 18e eeuwse bouwmassa; renovatie in 1901 en later rond 1975. Gevelkruis naast het linkerraam. BD: aan Dorpstraat is in mergel na 1830 een tussenlid gemaakt en de dwarsvleugel uit 1830 haaks op de Dorpstr is ingekort. dit verklaart de bouwnaden in de gevel	1901	4	4	3	2	3	2	3	0	55	oude kern nader onderzoeken	X	2	0994100002011850	
Sibbe	Gatsestraat	1				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Gevelkruis naast het linker raam (onderkant). Muurankers. Contour te zien op minuutplan! Historisch Genootschap: 18e eeuwse bouwmassa; renovatie in 1901 en later rond 1975. Gevelkruis naast het linkerraam.	1901	4	4	3	2	3	2	3	0	55	bouwkundige eenheid met nr.1A	X	2	0994100002011850	
Sibbe	Gatsestraat	2				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Huis van mergel met muurankers en ornament onder het linker raam aan de voorgevel. Historisch Genootschap: De boerderij die op deze hoek oorspronkelijk stond is afgebroken.	1924	4	4	4	3	2	3	2	0	58	bouwkundige eenheid met dorpstr 43		2	0994100002011851	
Sibbe	Hemelrijkstraat	8				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Muurankers. Contour op minuutplan. Eenheid met nr.10, ooit één hoeve met nr.12	1750	4	3	2	2	2	1	3	0	44	exterieur sterk gemoderniseerd, vermoeden van oude kern, interieur nader bouwhistorisch onderzoeken	X	3	0994100002012357	
Sibbe	Hemelrijkstraat	8				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Muurankers. Contour op minuutplan. Eenheid met nr.10, ooit één hoeve met nr.12	1900	4	3	2	2	2	1	3	0	44	exterieur sterk gemoderniseerd, vermoeden van oude kern, interieur nader bouwhistorisch onderzoeken	X	3	0994100002016535	
Sibbe	Hemelrijkstraat	10				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Muurankers. Contour op minuutplan. Eenheid met nr.8, ooit één hoeve met nr.12	1750	4	3	2	2	2	1	3	0	44	exterieur sterk gemoderniseerd, vermoeden van oude kern, interieur nader bouwhistorisch laten onderzoeken	X	3	0994100002012359	
Sibbe	Hemelrijkstraat	12				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	regio-specifieke typologie. Contour op minuutplan. Ooit één hoeve met nr.8-10	1900	4	3	2	2	2	1	3	0	44	exterieur sterk gemoderniseerd, vermoeden van oude kern, interieur nader bouwhistorisch laten onderzoeken	X	3	0994100002012361	
Sibbe	Hemelrijkstraat	14				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Delen van mergel (zijaanzicht)	1900	3	3	2	2	0	0	2	0	29	huidige exterieur geen kwaliteit. Gebouwd na 1830 (ergens in de 19e eeuw)		4	0994100002019044	
Sibbe	Hemelrijkstraat	14				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Delen van mergel (zijaanzicht)	1900	3	3	2	2	0	0	2	0	29	huidige exterieur geen kwaliteit. Gebouwd na 1830 (ergens in de 19e eeuw)		4	0994100002012363	
Sibbe	IJzeren Koeweg					Mergelmuur	cultuurhistorisch-pand	Historisch Genootschap: Dit soort muurtjes zijn door heel Sibbe & IJzeren te vinden. Deze werden geplaatst ter afbakening van percelen en als grondkering. Waarschijnlijk werden hiervoor mergelblokken gebruikt van iets mindere kwaliteit waar bijv. geen huis etc. van gebouwd kon worden.		4	4	2	3	3	1	3	5	73			2	0047	
Sibbe	IJzeren Koeweg					mergelmuur	cultuurhistorisch-pand	Historisch Genootschap: Dit soort muurtjes zijn door heel te vinden. Deze werden geplaatst ter afbakening van percelen en als grondkering. Waarschijnlijk werden hiervoor mergelblokken gebruikt van iets mindere kwaliteit waar bijv. geen huis etc. van gebouwd kon worden.		4	4	2	3	3	1	3	5	73			2		
Sibbe	Kenkersweg	3	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Samen vormen deze gebouwen de contouren die op het minuutplan te zien zijn. Zelfs het schuurtje staat op het minuutplan. BD: mogelijk herbouwd in zelfde vorm	2006	3	3	3	2	2	2	3	0	49	huidige exterieur is sterk gemoderniseerd, onduidelijk of oude kern er nog is of herbouwd is. Nader kadastraal en interieuronderzoek nodig	X	3	0994100002012187	
Sibbe	Kenkersweg	3				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Samen vormen deze gebouwen de contouren die op het minuutplan te zien zijn. Zelfs het schuurtje staat op het minuutplan. BD: mogelijk herbouwd in zelfde vorm	2006	3	3	3	2	2	2	3	0	49	huidige exterieur is sterk gemoderniseerd, onduidelijk of oude kern er nog is of herbouwd is. Nader kadastraal en interieuronderzoek nodig	X	3	0994100002015773	
Sibbe	Kenkersweg	6				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Mergel, muurankers en een zeer bijzonder gevelkruis. BD: vrij gaaf 19e-eeuws exterieur, ramen vernieuwd	1850	3	3	3	4	4	4	3	0	71			2	0994100002012190	

Sibbe	Kenkersweg	2		bij	36837	Hekpijlers	Rijksmonument																
Sibbe	Kenkersweg	2		bij	36837	Hekpijlers	Rijksmonument																
Sibbe	Kenkersweg						cultuurhistorisch-pand	Hekpijlers van mergel		4	3	3	2	4	3	2	0	56			2	0033	
Sibbe	Klein Linde	2		bij	36838	Bakhuis	Rijksmonument		1978													0994100002016197	
Sibbe	Klein Linde	2			36838	Hoeve	Rijksmonument		1700													0994100002015874	37440381770000
Sibbe	Klein Linde	2	a		36838	Hoeve	Rijksmonument		1700													0994100002015874	37440381770000
Sibbe	Klein Linde	2	b		36838	Hoeve	Rijksmonument		1700													0994100002015874	37440381770000
Sibbe	Klein Linde	2	d		36838	Hoeve	Rijksmonument		1982													0994100002015873	
Sibbe	Lokerstraat	10				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Te zien op minuutplan. Zie object 60 voor de boomgaard en mergelmuur!	1930	3	3	2	2	2	2	2	0	43	exterieur sterk verbouwd, bouwhistorische waarden nader bepalen door kadastraal en interieuronderzoek	X	3	0994100002012624	
Sibbe	Lokerstraat	12				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Te zien op minuutplan. Zie object 60 voor de boomgaard en mergelmuur!	1930	3	3	3	2	2	2	2	0	45	exterieur sterk verbouwd, bouwhistorische waarden nader bepalen door kadastraal en interieuronderzoek	X	3	0994100002012626	
Sibbe	Lokerstraat	19				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Huis van mergel. Muurankers. Schuur van mergel. Hekpijlers van mergel. BD: schuur staat al op kadminuut. Huis is ca.1900	1911	4	3	4	3	3	3	3	0	63	schuur niet goed te beoordelen vanaf de straat, heeft mogelijk oude kern. Nader onderzoek nodig	X	2	0994100002012629	
Sibbe	Lokerstraat	19				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Huis van mergel. Muurankers. Schuur van mergel. Hekpijlers van mergel. BD: schuur staat al op kadminuut. Huis is ca.1900	1911	4	3	4	3	3	3	3	0	63	schuur niet goed te beoordelen vanaf de straat, heeft mogelijk oude kern. Nader onderzoek nodig	X	2	0994100002015830	
Sibbe	Lokerstraat	22				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Het lijkt echter alsof het contour van nummer 22 te zien is op minuutplan. Is de rest later aangebouwd?	1974	0	0	0	0	0	0	0	0	0	pand lijkt geheel nieuwbouw		4	0994100002012632	
Sibbe	Lokerstraat	701				Transformatorhuisje	MIP-pand	jaren '30	1954	4	4	3	4	3	3	2	0	63			2	0994100002016457	
Sibbe	Lokerstraat					mergelmuur	cultuurhistorisch-pand	Tegenover de huidige huizen Lokerstraat 5 t/m 11 bevindt zich een mergelmuur. Deze muur omsluit (deels) een boomgaard. Op de Oorspronkelijk Aanwijzende Tafels wordt dit stuk land ook al als boomgaard aangeduid. Dit was toentertijd eigendom van Dhr. J.P. Smeets uit Sibbe. Deze boomgaard, en hierbij nog een enorm stuk weide hoorde bij een hoeve (nr. 550 op de OAT's) die nu verdeeld is in de huizen Lokerstraat 8, 10 &12. Het lijkt erop dat alleen 10 & 12 nog over zijn van de originele hoeve. Nr. 8 is ofwel helemaal opnieuw opgebouwd ofwel flink gemoderniseerd (in 1971 is er een vergunning afgegeven voor het verbouwen van de woning)		5	5	4	4	3	0	4	64			2	0029	
Sibbe	Lokerstraat - Dorpstraat					mergelmuur	cultuurhistorisch-pand	Tegenover Lokerstraat nr. 4. De muur ligt langs de straat rondom het perceel van Dorpstraat nummer 2. Op het minuutplan wordt dit perceel als tuin van familie Gauthier genoemd. Echter de aangrenzende hoeves/huizen zijn allemaal eigendom van andere families. Ten tijde van het kadastrale minuutplan was deze 'hoek' niet bebouwd. Het kan dus een omheining van de tuin zijn geweest. Echter wanneer we op de Tranchotkaart kijken zien we op dit perceel een grote hoeve liggen. Zou de muur een restant van deze hoeve zijn? BD: nee hoeve lag verder naar oosten. dit is restant van een erfafscheiding.		4	4	3	3	3	2	0	59			2	0044	
Sibbe	Maastrichterweg	1				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Mergelhoeve. (Deel) contour op minuutplan te zien. Historisch Genootschap: De kern van het gebouw is 18e eeuws. De voormalige boerderij met bijbehorende landerijen vormde één van de oudste leengoederen. In 1743 was het goed verpacht aan de familie Ploumen. BD: gebouw lijkt ofwel herbouwd ofwel sterk gerenoveerd	1930	3	3	2	2	2	2	1	0	39	uitzoeken of pand herbouwd is (via kadaster) en zo niet: interieur nader onderzoeken op waarden	X	3	0994100002012677	
Sibbe	Maastrichterweg	1	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Mergelhoeve. (Deel) contour op minuutplan te zien. Historisch Genootschap: De kern van het gebouw is 18e eeuws. De voormalige boerderij met bijbehorende landerijen vormde één van de oudste leengoederen. In 1743 was het goed verpacht aan de familie Ploumen. BD: gebouw lijkt ofwel herbouwd ofwel sterk gerenoveerd	1930	3	3	2	2	2	2	1	0	39	uitzoeken of pand herbouwd is (via kadaster) en zo niet: interieur nader onderzoeken op waarden	X	3	0994100002015834	
Sibbe	Sibberkerkstraat	3				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Karakteristiek pand in de traditie van de 'MIP lijst'. Speklagen en zijgevel van mergel. Twee paar hekpijlers. Historisch Genootschap: bouwjaar is 1920. BD: schuur op achterterrein hoort bij het ensemble	1940	3	2	4	4	3	3	3	0	64	schuur meenemen in beschrijving		2	0994100002019568	
Sibbe	Sibberkerkstraat	3				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Karakteristiek pand in de traditie van de 'MIP lijst'. Speklagen en zijgevel van mergel. Twee paar hekpijlers. Historisch Genootschap: bouwjaar is 1920. BD: schuur op achterterrein hoort bij het ensemble	1940	3	2	4	4	3	3	3	0	64	schuur meenemen in beschrijving		2	0994100002016332	
Sibbe	Sibberkerkstraat	11				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Historisch Genootschap: 'Huize de Pas'. Dit huis is gebouwd en bewoond geweest door een voormalig schoolhoofd van de basisschool te Sibbe.	1924	3	2	3	2	1	2	2	0	40	te weinig bijzonder. Alle ramen vernieuwd		4	0994100002014132	
Sibbe	Sibberkerkstraat	38				Woonhuis	MIP-pand	Historisch Genootschap: Dit karakteristieke woonhuis is gebouwd en bewoond geweest door de voormalige burgemeester van Sibbe, Dhr. Wijnants.	1929	4	3	4	4	4	4	3	3	86	garage links ook oorspronkelijk? Check in het veld, niet zichtbaar op streetview		1	0994100002014141	
Sibbe	Sibberkerkstraat	40				Pastorie	cultuurhistorisch-pand	Karakteristiek mergelpand. Historisch Genootschap: gebouwd in 1852.	1840	5	4	3	3	2	3	3	4	77			1	0994100002014142	
Sibbe	Sibberkerkstraat	42			36839	Kerk	Rijksmonument		1844													0994100002019922	37440301670000
Sibbe	Sibberkerkstraat	44				Pastorie	cultuurhistorisch-pand	Karakteristiek mergelpand. Historisch Genootschap: gebouwd in 1852.	1880	4	4	4	4	3	4	4	0	77	check bouwjaar adhv kadaster		1	0994100002014143	
Sibbe	Sibberkerkstraat	44	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Karakteristiek mergelpand gelegen naast de kerk. Historisch Genootschap: Gebouwd in 1844. Burgemeester Nicolaes Rademaekers (Oud-Valkenburg) heeft deze woning gebouwd en bewoond, nadat hij in 1853 weduwnaar werd.	1880	0	0	0	0	0	0	0	0	0	44A lijkt jonger gebouw, bouwdatum uitzoeken	X	3	0994100002014143	
Sibbe	Sibberkerkstraat	46	b			Horecapand	cultuurhistorisch-pand	Zijgevels van mergel.	1872	3	3	2	2	1	0	2	0	32	geen bijzondere architectonische kwaliteit		4	0994100002016053	
Sibbe	Sibberkerkstraat	46	a			Horecapand	cultuurhistorisch-pand	Zijgevels van mergel.	1872	4	3	4	3	2	3	2	0	56	met name van waarde vanwege stucwerk gevel en ensemble met kerk		2	0994100002016053	
Sibbe	Sibberkerkstraat	56				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Origineel pand hoogstwaarschijnlijk van mergel zoals nummer 58.	1907	1	1	1	1	0	0	0	0	9	geen bijzondere kwaliteit of ouderdom		4	0994100002020013	
Sibbe	Sibberkerkstraat	58				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Karakteristiek mergelpand met muurankers en glas-in-lood bovenlicht boven garage.	1907	3	3	4	4	4	4	3	0	73	vrij gaaf, alleen ramen vernieuwd		2	0994100002014150	
Sibbe	Sibberkerkstraat	60				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Zijgevel van mergel , voorgevel baksteen '30	1935	3	3	3	3	2	3	0	0	45	twijfelgeval: wel vrij beeldbepalend, maar sterk gerenoveerd en qua interieur weinig bijzonder.		3	0994100002014152	
Sibbe	Sibberkerkstraat	61				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Karakteristiek mergelpand met houten gootconsoles en muurankers.	1920	3	2	3	3	2	2	2	0	47	twijfelgeval: veelvoorkomend huistype in de gemeente en vrij sober		3	0994100002014153	
Sibbe	Sibberkerkstraat	61	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Karakteristiek mergelpand met houten gootconsoles en muurankers.	1920	3	2	3	3	2	2	2	0	47	zelfde bouwvolume als nr.61		3	0994100002014155	
Sibbe	Sibberkerkstraat	63				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Lijkt van mergel met een pleisterlaag erover. BD: inderdaad geschilderd mergel, maar niet heel oud	1900	3	2	2	3	2	1	1	0	37	geen bijzondere kenmerken		4	0994100002014157	
Sibbe	Sibberkerkstraat	67	a			Winkelpand	cultuurhistorisch-pand	Pand van mergel. Historisch Genootschap: gebouw rond 1900 met wijzigingen in 1967 en later.	1967	2	3	2	2	2	1	2	0	38	zelfde bouwvolume als 67		4	0994100002011821	
Sibbe	Sibberkerkstraat	67				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Pand van mergel. Historisch Genootschap: gebouw rond 1900 met wijzigingen in 1967 en later.	1967	2	3	2	2	2	1	2	0	38	sterk gewijzigd en behalve toepassing van mergel geen bijzondere eigenschappen		4	0994100002011821	
Sibbe	Sibberkerkstraat	81				woonhuis	MIP-pand		1906	2	3	4	3	3	4	2	0	61	alle ramen vernieuwd en venster begane grond verbreed		2	0994100002014878	
Sibbe	Sibberkerkstraat	89				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Historisch Genootschap: Huidige gebouw uit 1971. Voor die tijd stond hier een oude boerderij van de families Mulleneers, Last en Moonen. Dit is de boerderij die nog op het minuutplan te zien is. BD: waarom zouden we dit dan aanwijzen????	1971	0	0	0	0	0	0	0	0	0	geen kwaliteit		4	0994100002014883	
Sibbe	Sibberkerkstraat	89				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Historisch Genootschap: Huidige gebouw uit 1971. Voor die tijd stond hier een oude boerderij van de families Mulleneers, Last en Moonen. Dit is de boerderij die nog op het minuutplan te zien is. BD: waarom zouden we dit dan aanwijzen????	1880	0	0	0	0	0	0	0	0	0	geen kwaliteit		4	0994100002015857	
Sibbe	Sibberkerkstraat	89	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand		1971	0	0	0	0	0	0	0	0	0	geen kwaliteit		4	0994100002014884	
Sibbe	Sibberkerkstraat	91				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Hoeve van mergel. Muurankers. Niet te zien op het minuutplan. Historisch Genootschap: De hoeve is gebouwd in 1865 door Matthijs Ruijpers. Daarna was het de woning van de emeritus pastoor Peter Duijsings. Rond 1890 is het pand vergroot en uitgebouwd tot een boerderij met enorme graanschuur. De graanschuur is verbrand en met afgeplat dak hersteld.	1880	4	4	4	4	3	3	4	0	73	let op brandverzekeringsplaatje boven de deur		1	0994100002014885	
Sibbe	Sibberkerkstraat	93				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Blijgebouw lijkt van wit overgeverfd mergel te zijn. Minuutplan? Historisch Genootschap: Oorspronkelijk een L-vormige boerderij van vóór 1800. Het woonhuis is rond 1930 in baksteen vernieuwd, het bijgebouw van mergel witgekalkt.	1935	3	3	2	3	2	3	3	0	55	vermoedelijk oude kern en exterieur vrij gaaf. Nader onderzoek naar bouwhistorische waarden interieur nodig.	X	2	0994100002014886	
Sibbe	Sibberkerkstraat	97				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Huis van mergel. Te zien op minuutplan. Historisch Genootschap:	1901	3	4	3	3	2	2	3	0	55	wrslk oudere kern	X	2	0994100002014890	
Sibbe	Sibberkerkstraat	101				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Mergelhoeve. Contouren op minuutplan, met bijbouw uit 1852 aan de oostzijde. Historisch Genootschap: Woongedeelte uit 1852. In de gevelsteen de initialen SD en AH (Servaes Damoiseaux en Alexandrina Haesen). De rest van de boerderij, met name de voorzijde maakt deel uit van de boerderij die op het minuutplan te zien is. Deze dateert uit de 16e eeuw en is in 1738 in mergel vernieuwd. Zie de gevelsteen van Sibberkerkstraat 103, het oor-spronkelijke woonhus. De huidige bebouwing van de nummers 101, 103 en de bouwmassa aangrenzend aan de Kenkersweg maakte deel uit van deze boerderij. Van ca. 1720 tot ruim in de 19e eeuw was de familie Haesen eigenaar/bewoners.	1850	4	4	4	4	3	4	5	0	81	bouwgeschiedenis nader verifiëren	X	1	0994100002014894	
Sibbe	Sibberkerkstraat	101				Bakhuis	cultuurhistorisch-pand	Bakhuis behorende bij hoeve Sibberkerkstraat 101. Het is nog half intact. De bakoven zelf is nog goed te zien. De voorkant van het huisje is in de loop der tijd in verval geraakt en afgebroken.	2015	5	2	2	3	3	4	4	0	66	in slechte technische staat: is bescherming wel af te dwingen?		2	0994100002042948	
Sibbe	Sibberkerkstraat	102				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Samen vormen deze gebouwen de contouren die op het minuutplan te zien zijn. Zelfs het schuurtje staat op het minuutplan.	2006	3	3	2	2	2	1	3	0	43	aan exterieur geen aanwijzingen voor oudere kern, behalve bouwvolume. Nader onderzoek naar interieur nodig	X	3	0994100002014895	

Sibbe	Sibberkerkstraat	103		bij		hoeve	cultuurhistorisch-pand	Mergelhoeve. Contouren op minuutplan, met bijbouw uit 1852 aan de oostzijde. Historisch Genootschap: Woongedeelte uit 1852. In de gevelsteen de initialen SD en AH (Servaes Damoiseaux en Alexandrina Haesen). De rest van de boerderij, met name de voorzijde maakt deel uit van de boerderij die op het minuutplan te zien is. Deze dateert uit de 16e eeuw en is in 1738 in mergel vernieuwd. Zie de gevelsteen van Sibberkerkstraat 103, het oor-spronkelijke woonhus. De huidige bebouwing van de nummers 101, 103 en de bouwmassa aangrenzend aan de Kenkersweg maakte deel uit van deze boerderij. Van ca. 1720 tot ruim in de 19e eeuw was de familie Haesen eigenaar/bewoners.		4	4	3	3	3	4	4	0	71			2	0994100002019820	
Sibbe	Sibberkerkstraat	103				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Muurankers. Twee nissen in de voorgevel onder het spitse dak (met heiligenbeeldjes?) Historisch Genootschap: Dit zijn enerzijds een gevelsteen met jaartal 1738 en het andere een zogenaamd 'uilengat'. Vormde met huidig nr. 103 een hoeve.	1935	4	4	3	3	3	4	4	0	71		X	2	0994100002020014	
Sibbe	Sibberkerkstraat	103		bij		hoeve	cultuurhistorisch-pand			4	4	3	3	3	4	4	0	71			2	0994100002012189	
Sibbe	Sibberkerkstraat	103		bij		hoeve	cultuurhistorisch-pand			4	4	3	3	3	4	4	0	71			2	0994100002015775	
Sibbe	Sibberkerkstraat	94 en 100		tussen		Hekpijler en mergelmuur	cultuurhistorisch-pand	Hekpijlers en muur van mergel tussen Sibberkerkstraat 94 en 100 in. Het bouwwerk waar dit waarschijnlijk de toegangspoort naar was is zelfs niet meer op het minuutplan te zien. Historisch Genootschap: De hekpijlers vormden met de twee hekpijlers aan de Kenkersweg de formele achteringangen van de Herenboerderij aan de Dorpstraat die rond 1820 is gebouwd door de familie Dagnelie uit Maastricht. De herenboerderij is later gesplitst en deels vernieuwd. Het herenhuis is gehandhaafd: Dorpstraat 47. Historisch Genootschap: De muur met mergelpilaren fungeerde als sierelement voor de toenmalige hoeve Dagnelie (rond 1820). Nu gesplitst in Dorpstraat 47 en 49. Aan de achterzijde (tussen herenhuis en de Sibberkerkstraat) was een 'lusthof' met beeldentuin gerealiseerd.		4	4	3	2	3	3	3	5	79			2	0039	
Sibbe	Sibberkerkstraat				36839	Crucifix	Rijksmonument	Crucifix														
Sibbe	Sibberkerkstraat					Mergelmuur met hekpijlers	cultuurhistorisch-pand	Het kerkhof van Sibbe wordt omringd door een mergelmuur met als ingang twee hekpijlers van mergel met decoratieve vazen. In de hoek ligt er aan de muur vast een baarhuisje dat tegenwoordig niet in gebruik is. De kerk in Sibbe is gebouwd in 1844; het kerkhof zal hoogstwaarschijnlijk ook rond die tijd gebouw zijn.		5	5	4	3	4	4	2	4	87			2	0040	
Sibbe	Sint Appoloniastraat	6				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Historisch Genootschap: Karakteristiek mergelhuis gelegen aan de voormalige kerkeweg.	1922	2	3	2	2	2	2	1	0	38	te weinig bijzonderheid en gaafheid is sterk aangetast		4	0994100002014947	
Sibbe	Sint Appoloniastraat	8				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Historisch Genootschap: Karakteristiek mergelhuis gelegen aan de voormalige kerkeweg.	1922	2	3	3	3	2	2	1	0	44	mooi opgeknapt maar niet monumentaal pand		4	0994100002014949	
Sibbe	Sint Rosastraat	20				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	woonhuis in historiserende stijl met mergel en baksteen. Bouwjaar nader onderzoeken ('50?)	1948	3	3	4	4	4	4	2	0	69			1	0994100002014563	
Sibbe	Sint Rosastraat	35				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Mergel. Muurankers. Staat op MIP als nummer 33. Het contour van dit pand is echter te zien op het minuutplan, dus zou het flink ouders zijn dan 1900. Gevelkruis op rechtervoorkant. Historisch Genootschap: Pand stamt uit de 18e eeuw, is gerenoveerd rond 1900 en ook weer recentelijk. Rond 1800 was de familie Gauthier eigenaar/verpachter. De bijbehorende huisweide is inmiddels vol gebouwd met uitbreidingen (woningen, schoolgebouw) in de vorige eeuw.	1900	4	4	4	4	3	4	4	0	77		X	1	0994100002014570	
Strabeek	Broekhem	132				Bijgebouw Hoeve Strabeek	cultuurhistorisch-pand	Bijgebouw van mergel. BD: volgens kadaster gebouwd als stal in 1852	1899	3	2	3	3	3	3	3	0	58			2	0994100002020244	
Strabeek	Broekhem	132, 130, 128, 126, 124, 122		bij		Muur van mergel	cultuurhistorisch-pand	Muur van mergel, behorend bij Hoeve Strabeek. Al te zien op de kadasterkaart van omstreeks 1830/1832		3	3	3	2	3	2	3	4	68			2	0004	
Strabeek	Klaterstraat	1				Hoeve (MIP)	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar volgens geoweb: 1901. Op gevel staat 1896. De gebouwen samen lijken echter het contour van een voormalige hoeve te vormen. BD: volgens kadaster werd bestaand pand aan de straat in 1896 verbreed	1901	4	2	2	2	2	2	3	0	46	is onderdeel van grotere hoeve, kern staat al op kadminuut. Exterieur nu niet meer speciaal, nader onderzoek interieur nodig naar oude constructie/interieur	X	3	0994100002012220	
Strabeek	Klaterstraat	1				Bijgebouw	cultuurhistorisch-pand	Lijkt te zijn opgetrokken uit mergel (er zit nu een witte verflaag overheen). Ligt op het perceel van Klaterstraat 1 BD: staat al op kadminuut, later aangeduid als stal.	1901	4	3	2	2	2	2	3	0	48	twijfelgeval: wel oude kern, maar verbouwd en verder niet heel bijzonder, wel onderdeel van ouder complex	X	3	0994100002020257	
Strabeek	Klaterstraat	3				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Oude boerderij? Gevelankers. Contour op minuutplan.	1901	4	3	3	3	3	3	3	0	61		X	2	0994100002019821	
Strabeek	Strabeek	5				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar volgens geoweb: 1991. Gebouw echter al te zien op de luchtfoto uit 1949. Gevelsteen geeft het jaar 1691 aan. Verder zijn de contouren te herkennen op het minuutplan. BD: oogt inderdaad laat 17e-eeuws	1991	4	4	4	3	4	4	4	0	76	gebouw gaat terug tot 1691, waarden constructie en interieur nader bepalen	X	1	0994100002014686	
Strabeek	Strabeek	6				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Huis van mergel.	1950	3	3	2	4	0	1	0	0	33	relatief modern gebouw, enige bijzonderheid is toepassing van mergel, maar komt ook na WOII nog vaker voor in deze gemeente		4	0994100002014687	
Strabeek	Strabeek	25				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar volgens geoweb: 1901. In de gevel staat 1954. Huis van mergel. BD: volume stond er al in 1830, maakte deel uit van de hoeve nr.25-29. vleugel is in 1954 ingekort. Mogelijk toen ook herbouwd	1901	4	3	2	2	2	2	3	0	48	nader onderzoeken of vleugel in 1954 is herbouwd of nog een oude kern heeft.	X	3	0994100002014703	
Strabeek	Strabeek	27				Hoeve	MIP-pand	BD: op deze plek stonden oorspr twee kleine vleugels van de hoeve: aan de straat en aan de achterzijde. Zijn in de loop der tijd herbouwd, voorste stuk in 1896 en pas na 1952 is achterste deel van lange bouwvolume ontstaan. Geeft merkwaardig gevelbeeld aan straat want staat op plek van oude poortdoorgang naar binnenplaats.	1901	3	4	2	2	2	3	3	0	53	nader onderzoek naar oude kern wenselijk	X	2	0994100002014705	
Strabeek	Strabeek	29				Hoeve	MIP-pand	Bouwjaar volgens geoweb: 1901. Op gevel staat 1896. De gebouwen samen lijken echter het contour van een voormalige hoeve te vormen.BD: volgens kadaster werd bestaand pand aan de straat in 1896 verbreed. Linker zijgevel toont vakwerk: oude kern!	1901	4	4	3	3	3	3	4	0	67	nader onderzoek naar oude kern wenselijk	X	2	0994100002014706	
Strabeek	Strabeek	32				Woonhuis	MIP-pand	BD: bouwjaar volgens kadaster: 1923	1923	2	2	4	4	3	3	3	0	63	rolluiken zijn storend, bouwkundige eenheid met nr.34		2	0994100002019647	
Strabeek	Strabeek	33		bij		Kapel	MIP-pand	kapel uit 1894	1895	4	4	4	4	3	4	2	0	69	NB: staat ook in lijst klein religieus erfgoed		2	0994100002020384	
Strabeek	Strabeek	33				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	woonvleugel stamt uit 1897, schuurvleugel uit 1921 (kadaster) traditionele bouw, past in straatbeeld	1895	4	4	3	3	2	3	3	0	60			2	0994100002014707	
Strabeek	Strabeek	34				Woonhuis	MIP-pand	BD: bouwjaar volgens kadaster: 1923	1923	2	2	4	4	3	3	3	0	63	rolluiken zijn storend, bouwkundige eenheid met nr.32		2	0994100002014708	
Strabeek	Strabeek	35				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Opgetrokken uit mergel. Gevel ankers. BD: volgens kadaster gebouwd in 1856, herbouwd of uitgebreid in 1905	1901	3	3	3	3	2	3	2	0	53	vooral ruimtelijk van waarde		2	0994100002014709	
Strabeek	Strabeek	37				Woonhuis	MIP-pand	NB: alle ramen, deur en luifel vernieuwd na MIP	1925	2	2	2	2	2	2	2	0	40			4	0994100002014711	
Strabeek	Strabeek	38				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Contouren op minuutplan.	1902	5	4	3	3	3	3	3	0	64	schuur, mogelijk ver- of herbouwd in 19e eeuw, maar onderdeel van hoevecomplex	X	2	0994100002019648	
Strabeek	Strabeek	40				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Contouren op minuutplan.	1902	5	4	3	3	3	3	4	0	68	schuur- of stalvleugel, later woonvleugel van hoeve	X	2	0994100002019612	
Strabeek	Strabeek	42				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Contouren op minuutplan. Mogelijk 17e-eeuwse kern	1902	5	4	4	3	3	4	5	0	78	woonvleugel van hoeve, mogelijk 17e-eeuwse kern, decoratief stucwerk	X	1	0994100002014714	
Strabeek	Strabeek	52				Woonhuis	MIP-pand	de Koolmees NB: verbouwd na MIP	1930	2	2	1	1	1	1	0	0	19	geen kwaliteit in het exterieur		4	0994100002014723	
Strabeek	Strabeek	53				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis ca.1925	2004	2	3	4	4	3	3	2	0	61	bouwjaar via kadaster opzoeken		2	0994100002014722	
Strabeek	Strabeek	54			507271	Parkachtige tuin	Rijksmonument	Parkachtige tuin															31990147770000
Strabeek	Strabeek	54			507271	Woonhuis	Rijksmonument		1860													0994100002014725	31990147770000
Strabeek	Strabeek	77				Hoeve	MIP-pand	Contouren op minuutplan.	1930	4	4	4	3	3	3	4	0	69	historische eenheid met nr.79		2	0994100002014727	
Strabeek	Strabeek	79				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Contouren op minuutplan	1930	4	4	2	3	3	3	4	0	65	historische eenheid met nr.77		2	0994100002014728	
Strabeek	Strabeek	81				Woonhuis	MIP-pand	dubbel woonhuis uit 19011 in eclectische stijl	1911	2	3	4	3	3	4	3	0	65	bouwkundige eenheid met nr. 83, bij nr.81 zijn de ramen vernieuwd, dus minder gaaf		2	0994100002014729	
Strabeek	Strabeek	83				Woonhuis	MIP-pand		1911	2	3	4	4	3	4	3	0	69	bouwkundige eenheid met nr.81		2	0994100002014730	
Strucht	Grachtstraat	1				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Contouren kloppen nog geheel met de hoeve op het minuutplan. Eenheid met Strucht 19. Aan de binnenkant van nr. 19 vakwerk te zien. BD: nr.19 lijkt Xxa herbouwd of alleen buitengevels vernieuwd.	1700	4	4	3	3	2	3	3	0	60	interieur verder onderzoeken op mogelijk oudere kern	X	2	0994100002020739	
Strucht	Grachtstraat	3				Bijgebouw	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar 'aangrenzende huisje': 1700. Gevelkruis op ditzelfde gebouwtje van mergel. BD: hoezo 1700? Bron?	1700	3	3	1	1	1	1	1	0	26	in exterieur geen oude kenmerken afleesbaar. Nader onderzoek naar kadastrale ontwikkeling en interieur nodig om eventuele waarden te bepalen	X	3	0994100002015135	
Strucht	Grachtstraat	7				Woonhuis	MIP-pand	dubbel woonhuis '30	1930	3	3	4	5	3	4	2	0	70	vrij gaaf exterieur		1	0994100002011543	
Strucht	Grachtstraat	9				Woonhuis	MIP-pand	dubbel woonhuis '30	1925	3	3	4	5	3	4	2	0	70	rolluiken zijn storend		1	0994100002016324	
Strucht	Grachtstraat	11				Woonhuizen	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan is te zien dat hier vroeger twee gebouwen stonden. BD: pand lijkt geheel nieuw gebouwd	1962	0	0	0	0	0	0	0	0	0	geen kwaliteit, oude kern onwaarschijnlijk		4	0994100002011544	
Strucht	Grachtstraat	13				Woonhuizen	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan is te zien dat hier vroeger twee gebouwen stonden.	1920	0	0	0	0	0	0	0	0	0	geen kwaliteit, oude kern onwaarschijnlijk		4	0994100002011763	
Strucht	Grachtstraat	15	a						1928	0	0	0	0	0	0	0	0	0			4	0994100002019715	
Strucht	Grachtstraat	15							1928	0	0	0	0	0	0	0	0	0			4	0994100002011547	
Strucht	Grachtstraat	17				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Onderlaag van mergel, bovenkant huis is nieuwer. Het horizontale gebouw lijkt sporen van vakwerk te vertonen. Het is lastig te zien hoe (en of) het precies in het contour van het minuutplan past. Ook lijkt aangrenzend nr. 17 oud te zijn.	1750	3	3	2	2	2	2	3	0	47	twijfelgeval: vakwerk zichtbaar maar mogelijk nog maar fragmentarisch bewaard. Meer onderzoek naar kadastrale ontwikkeling en interieurwaarden nodig. Huidige exterieur matige kwaliteit	X	3	0994100002016325	
Strucht	Grachtstraat	19				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Onderlaag van mergel, bovenkant huis is nieuwer. Het horizontale gebouw lijkt sporen van vakwerk te vertonen. Het is lastig te zien hoe (en of) het precies in het contour van het minuutplan past. Ook lijkt aangrenzend nr. 17 oud te zijn.	1900	3	3	3	2	2	1	1	0	37	geen oude kern afleesbaar aan exterieur	X	3	0994100002011549	

Strucht	Grachtstraat	24		naast		Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Vakwerkhuis. Huidige contour (deels) op minuutplan. Van aanzienlijke ouderdom. BD: betreft alleen linker bouwvolume, rechter bouwvolume is modern	1930	4	4	3	3	3	2	4	0	63	vakwerkschuur, nader onderzoek naar constructie en ouderdom wenselijk	X	2	0994100002018072	
Strucht	Grachtstraat	24		naast		Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Vakwerkhuis. Huidige contour (deels) op minuutplan. Van aanzienlijke ouderdom. BD: betreft alleen linker bouwvolume, rechter bouwvolume is modern	1930	4	4	3	3	3	2	4	0	63	vakwerkschuur, nader onderzoek naar constructie en ouderdom wenselijk	X	2	0994100002018073	
Strucht	Grachtstraat	52				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Positionering recht aan de straat. Contour lijkt (deels) op minuutplan te staan. Op luchtfoto 1949 is nog het gehele contour te zien. Tussen toen en nu is dus de 'helft' van het huis gesloopt. BD: oud bs muurwerk in achtergevel	1900	3	4	2	2	1	1	3	0	42	nader onderzoek naar kwaliteit oudere kern nodig	X	3	0994100002011581	
Strucht	Grachtstraat	70				Woonhuis	MIP-pand	Woningwet huis'	1921	4	4	3	3	4	3	0	0	54	onderdeel van ensemble, richtlijnen voor onderhoud /kleurstelling etc nodig		2	0994100002011589	
Strucht	Grachtstraat	72				Woonhuis	MIP-pand	Woningwet huis'	1921	4	4	3	3	4	3	0	0	54	onderdeel van ensemble, richtlijnen voor onderhoud /kleurstelling etc nodig		2	0994100002011590	
Strucht	Grachtstraat	74				Woonhuis	MIP-pand	Woningwet huis'	1921	4	4	3	3	4	3	0	0	54	onderdeel van ensemble, richtlijnen voor onderhoud /kleurstelling etc nodig		2	0994100002011591	
Strucht	Grachtstraat	76				Woonhuis	MIP-pand	Woningwet huis'	1921	4	4	3	3	4	3	0	0	54	onderdeel van ensemble, richtlijnen voor onderhoud /kleurstelling etc nodig		2	0994100002011592	
Strucht	Grachtstraat	78				Woonhuis	MIP-pand	Woningwet huis'	1921	4	4	3	3	4	3	0	0	54	onderdeel van ensemble, richtlijnen voor onderhoud /kleurstelling etc nodig		2	0994100002011593	
Strucht	Grachtstraat	80				Woonhuis	MIP-pand	Woningwet huis'	1921	4	4	3	3	4	3	0	0	54	onderdeel van ensemble, richtlijnen voor onderhoud /kleurstelling etc nodig		2	0994100002011594	
Strucht	Grachtstraat	82				Woonhuis	MIP-pand	Woningwet huis'	1921	4	4	3	3	4	3	0	0	54	onderdeel van ensemble, richtlijnen voor onderhoud /kleurstelling etc nodig		2	0994100002011595	
Strucht	Grachtstraat	84				Woonhuis	MIP-pand	Woningwet huis'	1921	4	4	3	3	4	3	0	0	54	onderdeel van ensemble, richtlijnen voor onderhoud /kleurstelling etc nodig		2	0994100002011596	
Strucht	Luijtenweg	2				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Contour op minuutplan te zien.	1876	4	3	2	2	3	1	3	0	47	nader onderzoek naar kwaliteit oudere kern nodig	X	3	0994100002012671	
Strucht	Panhuis	17		bij		Bakhuis	cultuurhistorisch-pand	Volgens de eigenaresse is het bakhuis nog intact. Het wordt momenteel gebruikt als schuur.		5	4	3	3	5	4	4	0	78			2		
Strucht	Strucht	1				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Huis lijkt van mergel met een witte verflaag erover. Contour op minuutplan. Typisch dat er geen ramen in de voorgevel zitten. Lijkt wel gerenoveerd. BD: oud bouwvolume met blokstucwerk uit Xxa	1920	4	4	4	3	3	4	3	0	69	nader onderzoek naar oude kern wenselijk	X	2	0994100002014731	
Strucht	Strucht	2	a		36843	Hoeve	Rijksmonument	Struchterhof	1900													0994100002014732	35810160370000	
Strucht	Strucht	2			36843	Hoeve	Rijksmonument	Struchterhof	1900													0994100002014732	35810160370000	
Strucht	Strucht	6				Woonhuis	MIP-pand	Huize de Geul, ca.1900	1910	4	5	4	4	3	4	4	0	79	voornaam woonhuis en schuren		1	0994100002014734	
Strucht	Strucht	6				Woonhuis	MIP-pand	Huize de Geul, ca.1900	1910	4	5	4	4	3	4	4	0	79	voornaam woonhuis en schuren		1	0994100002017306	
Strucht	Strucht	13	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Speklagen techniek gebruikt.	1955	3	2	3	3	3	3	2	0	54	eenheid met nr.13		2	0994100002014740	
Strucht	Strucht	13				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Speklagen techniek gebruikt.	1955	3	2	3	3	3	3	2	0	54	onderpui vernieuwd, is nr.13-13a		2	0994100002014740	
Strucht	Strucht	14				Winkelpand	cultuurhistorisch-pand	Onder gele verflaag vervaardigd uit mergel. Muurankers. (deel?) van contour op kadastrale minuutplan. BD: blokstucwerk en decoratieve vensteromlijstingen	1900	3	3	4	2	3	3	2	0	54	sierstucwerk waardevol, maar moderne wijzingen voorgevel van lage kwaliteit		2	0994100002017696	
Strucht	Strucht	14	a			Winkelpand	cultuurhistorisch-pand	Onder gele verflaag vervaardigd uit mergel. Muurankers. (deel?) van contour op kadastrale minuutplan.	1900	0	0	0	0	0	0	0	0	0	zelfde gebouw als nr.14		4	0994100002017696	
Strucht	Strucht	16				Woonhuis	MIP-pand	Woonhuis ca.1930	1933	3	3	3	3	1	2	0	0	38	weinig bijzonderheidswaarde. Ramen zijn gereconstrueerd		4	0994100002014741	
Strucht	Strucht	19				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Contouren kloppen nog geheel met de hoeve op het minuutplan. Aan de binnenkant van nr. 19 vakwerk te zien. Ensemble met Grachtstraat 1	1790	4	4	4	3	4	4	4	0	76	nader onderzoek naar oude kern wenselijk	X	1	0994100002020157	
Strucht	Strucht	21				Woonhuis	MIP-pand	Hotel-café-restaurant De Herbergier ca.1910	1962	4	4	4	3	3	4	3	0	69	ramen op verdiepingen nog oorspronkelijk		2	0994100002017706	
Strucht	Strucht	21	a			Woonhuis	MIP-pand	NB: zie foto in MIP beschrijving: is latere aanbouw die door middel van geschilderde banden en segmentbogen oud lijkend is gemaakt	1968	2	2	0	0	0	0	0	0	6	aanbouw uit ca.1976, historiserend geschilderd, zorgt voor vervreemdend beeld		4	0994100002014746	
Strucht	Strucht	27				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Huis gebouwd van mergel. Muurankers. Dit gebouw is niet op het minuutplan te zien. Dan toch na 1830 gebouwd? BD: foto's op funda tonen een gewelfde mergelkelder en moerbalken met kinderbinten en troggewelven op de verdieping.	1800	3	3	2	2	3	2	3	0	50	twijfelgevl: exterieur sterk gewijzigd, mr wel nog een midden-19e-eeuws casco met balklgen en kelder	X	3	0994100002014749	
Strucht	Strucht	27	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Huis gebouwd van mergel. Muurankers. Dit gebouw is niet op het minuutplan te zien. Dan toch na 1830 gebouwd? BD: foto's op funda tonen een gewelfde mergelkelder en moerbalken met kinderbinten en troggewelven op de verdieping.	1800	3	3	2	2	3	2	3	0	50	twijfelgeval: exterieur sterk gewijzigd, maar wel nog een midden-19e-eeuws casco met balklagen en kelder NB: nr.27 en 27a vormen een bouwkundige eenheid	X	3	0994100002014750	
Strucht	Strucht	28				Hoeve?	cultuurhistorisch-pand	Nummer 28 heeft een afwijkende vorm, alsof het ooit verbonden was met een ander gebouw. Verder lijken de contouren op het minuutplan te staan. BD: is oud bouwvolume maar sterk verbouwd	1969	4	3	1	1	2	1	3	0	38	exterieur sterk gewijzigd, waarschijnlijk nog oude kern. Nader onderzoeken	X	3	0994100002014751	
Strucht	Strucht	30				Hoeve?	cultuurhistorisch-pand	Nummer 28 heeft een afwijkende vorm, alsof het ooit verbonden was met een ander gebouw. Verder lijken de contouren op het minuutplan te staan. BD: nr.30 is het buurpand, hoort niet bij het oude complex	1928	0	0	0	0	0	0	0	0	0	is 20eeeuws zonder bijzondere architectuur		4	0994100002014752	
Strucht	Strucht	37				Woonhuizen	cultuurhistorisch-pand	Bij deze groep huizen is het onduidelijk welke (delen) er nu nog terug te zien zijn op het minuutplan. Dit vanwege de gemoderniseerde buitenkant. Nr. 37&39 lijken in aanmerking te komen voor 'oude bouwmassa'. Alle drie de panden liggen echter op dezelfde lijn even dicht aan de weg.	1912	2	2	2	2	0	2	0	0	26	pand herbouwd ca.1900. behalve gemetseld fries geen bijzondere kenmerken en ramen zijn gewijzigd		4	0994100002014757	
Strucht	Strucht	39				Woonhuizen	cultuurhistorisch-pand	Bij deze groep huizen is het onduidelijk welke (delen) er nu nog terug te zien zijn op het minuutplan. Dit vanwege de gemoderniseerde buitenkant. Nr. 37&39 lijken in aanmerking te komen voor 'oude bouwmassa'. Alle drie de panden liggen echter op dezelfde lijn even dicht aan de weg.	1960	0	0	0	0	0	0	0	0	0	pand lijkt geheel naoorlogse nieuwbouw, zonder bijzondere kenmerken		4	0994100002014759	
Strucht	Strucht	41	a			Woonhuizen	cultuurhistorisch-pand	Bij deze groep huizen is het onduidelijk welke (delen) er nu nog terug te zien zijn op het minuutplan. Dit vanwege de gemoderniseerde buitenkant. Nr. 37&39 lijken in aanmerking te komen voor 'oude bouwmassa'. Alle drie de panden liggen echter op dezelfde lijn even dicht aan de weg. BD: er staat hier geen bebouwing op het minuutplan.	1900	2	3	1	2	0	0	0	18	exterieur heeft geen bijzondere kenmerken		4	0994100002017311	
Strucht	Strucht	41				Woonhuizen	cultuurhistorisch-pand	Bij deze groep huizen is het onduidelijk welke (delen) er nu nog terug te zien zijn op het minuutplan. Dit vanwege de gemoderniseerde buitenkant. Nr. 37&39 lijken in aanmerking te komen voor 'oude bouwmassa'. Alle drie de panden liggen echter op dezelfde lijn even dicht aan de weg. BD: er staat hier geen bebouwing op het minuutplan.	1900	2	3	1	2	0	0	0	18	exterieur heeft geen bijzondere kenmerken		4	0994100002014760	
Strucht	Strucht	48				Woonhuizen	cultuurhistorisch-pand	Voormalige hoeve. Herenhuis is er later aangebouwd door een rijke herenboer (Bron: heemkundekring Schin op Geul) Contour op minuutplan. Hoeve wordt (of is) momenteel gesloopt.	1805	4	4	3	3	3	3	3	0	63	hoeve met oudere kern, nu deels gesloopt: wel beschermen??	X	3	0994100002011781	
Strucht	Strucht	50				Woonhuizen	cultuurhistorisch-pand	herenhuis bij hoeve nr.48	1850	4	4	4	4	4	4	3	0	76			1	0994100002017721	
Strucht	Strucht	50				Woonhuizen	cultuurhistorisch-pand	herenhuis bij hoeve nr.48	1805	4	4	4	4	4	4	3	0	76			1	0994100002014763	
Strucht	Strucht	60				Vakwerkhoeve	cultuurhistorisch-pand	Huidige contour geheel op het kadastrale minuutplan. BD: rechter huisje nr.60 is van latere datum	1935	4	3	3	3	3	2	3	0	57	hoeve heeft nog oude bouwvorm maar voorgevel is verminkt door cementstuc. Muurwerk daarachter is ca.1900. nader onderzoek naar kern nodig. Huisje nr.60 uitsluiten van bescherming	X	2	0994100002014770	
Strucht	Strucht	62				Vakwerkhoeve	cultuurhistorisch-pand	Huidige contour geheel op het kadastrale minuutplan.	1900	4	3	3	3	3	2	4	0	61	eenheid met nr.60, vakwerkschuur op achterterrein	X	2	0994100002017316	
Strucht	Strucht	62				Vakwerkhoeve	cultuurhistorisch-pand	Huidige contour geheel op het kadastrale minuutplan.	1900	4	3	3	3	3	2	4	0	61	eenheid met nr.60, vakwerkschuur op achterterrein	X	2	0994100002017317	
Strucht	Strucht	64				Vakwerkhoeve	cultuurhistorisch-pand	Huidige contour geheel op het kadastrale minuutplan.	1970	4	3	3	3	3	2	4	0	61	eenheid met nr.60, vakwerkschuur op achterterrein	X	2	0994100002019614	
Strucht	Strucht	66				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Geen deur en ramen aan voorkant is typisch voor oudere huizen in deze streek (bron: heemkundekring Schin op Geul). Contour op minuutplan.	1891	4	3	2	2	2	2	3	0	48	huidig exterieur weinig kwaliteit. Bouwvolume en oudere kern wel waardevol. Bezoek ter plekke nodig om gaafheid en kwaliteit ouder kern nader vast te stellen	X	3	0994100002014773	
Strucht	Strucht	68				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Vakwerk. Gevel aan de zijkant lijkt van mergel. Contour op minuutplan.	1875	4	4	3	3	3	3	4	0	67	oudere kern nader onderzoeken.	X	2	0994100002020158	
Strucht	Strucht	68	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Vakwerk. Gevel aan de zijkant lijkt van mergel. Contour op minuutplan.	1980	4	4	4	3	3	3	4	0	67	oudere kern nader onderzoeken.	X	2	0994100002011798	
Strucht	Strucht	70				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	(deel) contouren lijken op minuutplan te zien.	1999	3	3	1	0	0	0	0	0	11	modern gebouw met oude bouwvorm (L-vormige hoeve)		4	0994100002017319	
Strucht	Strucht	70	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	(deel) contouren lijken op minuutplan te zien.	1999	3	3	1	0	0	0	0	0	11	modern gebouw met oude bouwvorm (L-vormige hoeve)		4	0994100002014777	
Strucht	Strucht	72				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	(deel) contouren lijken echter op minuutplan te zien.	1950	3	2	1	0	0	0	0	0	9	herbouwd na WOII		4	0994100002014778	
Strucht	Strucht	72	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	(deel) contouren lijken echter op minuutplan te zien.	1950	3	2	1	0	0	0	0	0	9	herbouwd na WOII		4	0994100002014778	
Strucht	Strucht	76				hoeve	cultuurhistorisch-pand	Muurankers. Contour op minuutplan. Bd. PAND IS HERBOUWD, ANKERS HERPLAATST	1972		0	0	0	0	0	0	0	0	nieuwboouw zonder bijzondere kwaliteiten		4	0994100002014782	
Strucht	Strucht	78				hoeve	cultuurhistorisch-pand	volgt deels oude contour die al op kad minuut staat. Eenheid met nr.80. Haakse schuur na 1830 gebouwd	1775	4	3	2	3	3	3	3	0	59	oude kern nader onderzoeken, mogelijk sterk verbouwd	X	2	0994100002019651	
Strucht	Strucht	80				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Mergel. Muurankers. Contour op minuutplan. BD: gevelsteen '1775'. Eenheid met nr.78	1775	4	3	4	3	4	4	4	0	74	oude kern nader onderzoeken, mogelijk sterk verbouwd	X	2	0994100002014784	
Strucht	Strucht	80	a			hoeve	cultuurhistorisch-pand	op kadminuut staat hier al een ander bouwvolume	1950	3	2	2	2	0	0	3	0	31	exterieur sterk verbouwd, bouwhistorische waarden nader bepalen door kadastraal en interieuronderzoek	X	3	0994100002014785	

Strucht	Strucht	82				Deel hoeve	cultuurhistorisch-pand	op minuutkaart al bebouwing op deze plek	1950	3	3	3	3	2	3	3	0	57	vrij gave voorgevel uit '50 met beeldnis en oculus. Achter gevel gaat ouder volume uit ca.1900 schuil, zie rechter zijgevel. Nader onderzoek naar kern van vóór 1830	X	2	0994100002014787	
Strucht	Strucht	87				Woonhuis en schuur	cultuurhistorisch-pand	Bij het woonhuis (87) heiligenbeeldje in een gevelnis. Bij zijgevel vakwerk te zien. Het zou kunnen dat dit stuk tot de hoeve van het minuutplan behoort. Of toch 93 & 95? Lastig te zien. BD: pand van kadminuut is gesloopt nr. 89 lijkt erachter te zijn gebouwd ca.1900. nr. 87 is slecht zichtbaar, maar komt niet voor op kadminuut	1880	0	0	0	0	0	0	0	0	moeilijk te beoordelen vanaf de straat maar gebouw lijkt een schuur of stal, zonder bijzondere kenmerken		4	0994100002014792	
Strucht	Strucht	89				Woonhuis en schuur	cultuurhistorisch-pand	Bij het woonhuis (87) heiligenbeeldje in een gevelnis. Bij zijgevel vakwerk te zien. Het zou kunnen dat dit stuk tot de hoeve van het minuutplan behoort. Of toch 93 & 95? Lastig te zien. BD: pand van kadminuut is gesloopt nr. 89 lijkt erachter te zijn gebouwd ca.1900. nr. 87 is slecht zichtbaar, maar komt niet voor op kadminuut	1880	3	2	3	3	2	2	0	0	te weinig kwaliteit om te beschermen		4	0994100002014020	
Strucht	Strucht	91				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Gebouw is vervaardigd uit mergel. BD: is geen reden an sich om het te beschermen. Rechter deel van het pand mogelijk oudere kern	1890	3	3	3	3	1	2	0	0	38	te weinig uniciteit	X	4	0994100002014022	
Strucht	Strucht	93				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Lijkt alsof 93+95 (nu losse huizen) samen op het minuutplan één hoeve vormden. BD: bedoeld wordt: 91 en 93	1890	3	3	2	2	2	2	3	0	47	huidige exterieur weinig kwaliteit. Nader onderzoek naar oudere kern nodig	X	3	0994100002014024	
Strucht	Strucht	95				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	pand geheel in mergel	1850	3	3	3	2	2	2	2	0	45	weinig uniciteit		4	0994100002014025	
Terblijt	Lindenstraat	2				Woonhuis	MIP-pand	eenheid met nr.4, ca.1920, mergelsteen	1921	2	3	2	2	2	2	1	0	38	te weinig kwaliteit		4	0994100002012570	
Terblijt	Lindenstraat	4				Woonhuis	MIP-pand	eenheid met nr.2, ca.1920, mergelsteen	1921	2	3	2	2	2	2	1	0	38	te weinig kwaliteit		4	0994100002012572	
Terblijt	Lindenstraat	5				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Contour huidige bebouwing te zien op het minuutplan.	1820	4	3	3	3	3	3	3	0	61	oude kern aanwezig, eenheid met nr.5ab	X	2	0994100002012573	
Terblijt	Lindenstraat	5	b			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Contour huidige bebouwing te zien op het minuutplan.	1820	4	3	3	2	3	2	3	0	53	oude kern aanwezig, eenheid met 5 en 5a	X	2	0994100002012575	
Terblijt	Lindenstraat	5	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Contour huidige bebouwing te zien op het minuutplan.	1820	4	3	3	2	3	2	3	0	53	oude kern aanwezig, eenheid met nr.5b en 5	X	2	0994100002012575	
Terblijt	Lindenstraat	7	b	bij		Schuurtje	cultuurhistorisch-pand	Schuurtje/Bijgebouwtje van mergel	1977	0	0	0	0	0	0	0	0	0	ouderdom en gaafheid nader onderzoeken	X	3	0994100002017590	
Terblijt	Lindenstraat	7	c			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Vrij 'nieuwe' boerderij. Gevelsteen geeft tevens bouwjaar in 20e eeuw aan. Daarom ook niet terug te zien op het minuutplan. Wel een karakteristiek pand. BD: nieuwbouw 1978 op plek ouder bouwvolume	1950	3	3	2	4	0	2	0	0	37	te recent en te weinig kwaliteit, behalve kenmerkende bouwvolume		4	0994100002016593	
Terblijt	Lindenstraat	8				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Komt overeen met het gebouwcontour op het minuutplan. Ook de huidige plaatsing op het perceel komt overeen met het minuutplan. Het exterieur van het gebouw ziet er echter nieuw uit. Het is echter wel opvallend dat de 'langgerekte' vorm aangehouden is en het feit dat er geen ramen in de voorgevel aanwezig zijn (zoals bij veel oudere panden). Zou er nog een oud fundament onder de bakstenen zitten? Pand is ook al te zien op luchtfoto 1949.	1995	4	3	2	2	2	1	3	0	44	exterieur is modern, mogelijk nog oudere kern aanwezig. Kwaliteit en gaafheid hiervan onderzoeken	X	3	0994100002012578	
Terblijt	Lindenstraat	9				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Vrij 'nieuwe' boerderij. Gevelsteen geeft tevens bouwjaar in 20e eeuw aan. Daarom ook niet terug te zien op het minuutplan. Wel een karakteristiek pand. BD na 1903 tot stand gekomen, mergelstenen zijgevel	1950	3	3	2	2	2	1	2	0	39	te weinig kwaliteit en ouderdom		4	0994100002016593	
Terblijt	Lindenstraat	14				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	De contouren van de huidige hoeve zijn terug te zien op het minuutplan. Eenheid met nr.16	1850	4	3	2	2	3	2	3	0	51	achterste deel vleugel is nog van mergel, voorste deel is in bs vernieuwd of van klampmuur voorzien, nader onderzoek naar interieur nodig	X	2	0994100002019833	
Terblijt	Lindenstraat	16				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	De contouren van de huidige hoeve zijn terug te zien op het minuutplan. Eenheid met nr.14	1850	4	3	2	2	3	2	3	0	51	rechter zijgevel is van mergel, pand heeft oude kern die nader onderzocht moet worden	X	2	0994100002012582	
Terblijt	Lindenstraat	21			42108	Hoeve	Rijksmonument		1723													0994100002012584	37340020070000
Terblijt	Lindenstraat	21			42108	Hoeve	Rijksmonument		1723													0994100002040617	37340020070000
Terblijt	Lindenstraat	24				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Pand al te zien op luchtfoto 1949. Ook lijkt het alsof het gebouw al te zien is op het minuutplan 1831. Plaatsing en vorm (minus de aanbouw) komen tevens overeen.	1950	0	0	0	0	0	0	0	0	0	pand lijkt volledig herbouwd, geen oude kern te verwachten		4	0994100002019459	
Terblijt	Lindenstraat	25				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	De aanbouw niet meegeteld, komt de huidige bebouwing overeen met het minuutplan. Ook qua plaatsing op het perceel.	1910	4	3	4	3	3	3	3	0	63	mergelstenen huis met hs deuromlijsting, ca.1800	X	2	0994100002012588	
Terblijt	Lindenstraat	26				Woonhuis	MIP-pand	Dit pand stamt uit de tijd na het maken van het minuutplan. Echter wel een karakteristiek mergelpand.	1920	3	3	3	3	0	2	2	0	43	te weinig bijzonder		4	0994100002016597	
Terblijt	Lindenstraat	27				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar klopt sowieso niet. Contouren van huidige bebouwing al op het minuutplan te zien. Hoewel delen verbouwd zijn lijken de fundamenten oud. Tevens vakwerk op de binnenplaats te zien.	1959	4	4	4	3	4	3	4	0	72	hoeve heeft meerdere veranderingen ondergaan. Linker schuur nog oud met vakwerk, rechter vleugel alleen oude voorgevel, zijgevel vernieuwd rond 1959 maar ook nog zekere kwaliteit en gaafheid	X	1	0994100002012589	
Terblijt	Lindenstraat	27	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Bouwjaar klopt sowieso niet. Contouren van huidige bebouwing al op het minuutplan te zien. Hoewel delen verbouwd zijn lijken de fundamenten oud. Tevens vakwerk op de binnenplaats te zien.	1959	4	4	4	3	4	3	4	0	72	hoeve heeft meerdere veranderingen ondergaan. Linker schuur nog oud met vakwerk, rechter vleugel alleen oude voorgevel, zijgevel vernieuwd rond 1959 maar ook nog zekere kwaliteit en gaafheid	X	1	0994100002016788	
Terblijt	Lindenstraat	27	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Contouren van huidige bebouwing al op het minuutplan te zien. Hoewel delen verbouwd zijn lijken de fundamenten oud. Tevens vakwerk op de binnenplaats te zien.	1959	4	2	3	3	3	3	3	0	59	vleugel deels vernieuwd (op hoek), nader onderzoek nodig	X	2	0994100002012590	
Terblijt	Lindenstraat	29				Bakhuis	cultuurhistorisch-pand	De hoeve zelf is een rijksmonument. Op het perceel staat echter een bakhuis dat niet genoemd wordt in de redengevende omschrijving van de rijksdienst en dus ook niet beschermd is.	1810	0	0	0	0	0	0	0	0	0	foto ontbreekt, slechts zichtbaar op streetview, onduidelijk of het een historisch gebouw is, nader uitzoeken	X	3	0994100002016847	
Terblijt	Lindenstraat	29			42109	Hoeve	Rijksmonument		1810													0994100002019460	37330018070000
Terblijt	Lindenstraat	40				Woonhuis	MIP-pand	herenhuis en schuur uit ca.1900 in mergel. Woonhuis had in 1988 nog blokstuc, is later verwijderd	1920	4	4	4	3	3	4	3	0	69			2	0994100002012603	
Terblijt	Lindenstraat	42					MIP-pand			4	4	4	3	3	4	3	0	69			2	0994100002012604	
Terblijt	Lindenstraat	60			42110	Hoeve	Rijksmonument		1881													0994100002011774	37330024170000
Terblijt	Muntstraat	6		bij	42112	Bijgebouw	Rijksmonument		1750													0994100002016814	
Terblijt	Muntweg	2	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Bebouwing komt grotendeels overeen met de contouren op het minuutplan. Tevens is plaatsing op het perceel grotendeels gelijk. De gebouwen zijn waarschijnlijk aanzienlijk ouder dan de aangegeven bouwjaren. BD: bouwvolume lijkt oud maar buitengevels voornamelijk in strekken gemetseld: ofwel herbouwd ofwel nieuwe klampmuur	1970	3	3	2	2	2	1	3	0	43	nader onderzoek naar kwaliteit oudere kern nodig	X	3	0994100002013359	
Terblijt	Muntweg	3				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Huidige bebouwingscontouren komen overeen met die van het minuutplan. De hoeve is dus waarschijnlijk ouder dan 1850. Elementen van vakwerk en mergel.	1850	4	3	3	2	3	3	4	0	61	exterieur sterk gemoderniseerd, nader onderzoek naar kwaliteit oude kern nodig	X	2	0994100002013360	
Terblijt	Muntweg	4				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Bebouwing komt grotendeels overeen met de contouren op het minuutplan. Tevens is plaatsing op het perceel grotendeels gelijk. De gebouwen zijn waarschijnlijk aanzienlijk ouders dan de aangegeven bouwjaren. BD: volgens kadaster in 1897 grote verbouwing, mogelijk ook herbouw	1930	3	3	2	2	1	3	0	40	nader onderzoek naar kwaliteit oude kern wenselijk	X	3	0994100002013361	
Terblijt	Muntweg	5				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Huidige bebouwingscontouren komen overeen met die van het minuutplan. De hoeve is dus waarschijnlijk ouder dan 1850. Elementen van vakwerk en mergel.	1850	4	3	4	3	3	4	4	0	71	vakwerkgevel aan straat en poortdoorgang	X	2	0994100002013793	
Terblijt	Muntweg	6			42112	Woonhuis	Rijksmonument		1750													0994100002019515	37330019870000
Terblijt	Muntweg	7				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Huidige bebouwingscontouren komen overeen met die van het minuutplan. De hoeve is dus waarschijnlijk ouder dan 1850. Elementen van vakwerk en mergel.	1850	4	3	3	3	3	2	4	0	61	straatgevels strak afgestuct, binnenplaatsgevels tonen oudere constructie	X	2	0994100002013363	
Terblijt	Muntweg	8	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Dezelfde bouwstijl (en waarschijnlijk ook bouwperiode) als buurman Muntweg 6 (nr. 6 is een Rijksmonument, nr. 8 niet). Van mergel. Te zien op het kadastrale minuutplan 1832.	1960	4	3	2	3	3	2	4	0	59	hoorde in 1830 bij nr.8, mogelijk als schuur of stal, zijgevels in mergel tonen oude kern, alleen voorgevel heeft jongere klamp en weinig kwaliteit	X	2	0994100002013365	
Terblijt	Muntweg	8				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Dezelfde bouwstijl (en waarschijnlijk ook bouwperiode) als buurman Muntweg 6 (nr. 6 is een Rijksmonument, nr. 8 niet). Van mergel. Te zien op het kadastrale minuutplan 1832.	1750	4	3	2	3	3	2	4	0	59	hoorde in 1830 bij nr.8, mogelijk als schuur of stal, zijgevels in mergel tonen oude kern, alleen voorgevel heeft jongere klamp en weinig kwaliteit	X	2	0994100002013364	
Terblijt	Muntweg	9			42111	Hoeve	Rijksmonument		1930													0994100002013366	37330021070000
Terblijt	Muntweg	10			42113	Hoeve	Rijksmonument		1884													0994100002016810	37330022370000
Terblijt	Muntweg	10			42113	Hoeve	Rijksmonument		1884													0994100002016811	37330022370000
Terblijt	Muntweg	10			42113	Hoeve	Rijksmonument		1884													0994100002016812	37330022370000
Terblijt	Muntweg	10			42113	Hoeve	Rijksmonument		1884													0994100002016813	37330022370000
Terblijt	Muntweg	11		bij	42114	Overdekte draaiput	Rijksmonument																
Terblijt	Oeverweg	1				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Het grootste deel van het huidige contour is al te zien op het minuutplan. De achterzijde van de hoeve is gesloopt.	1721	4	5	4	4	3	3	4	0	75	nader onderzoek naar oudere kern nodig	X	1	0994100002021024	
Terblijt	Oeverweg	1				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Het grootste deel van het huidige contour is al te zien op het minuutplan. De achterzijde van de hoeve is gesloopt.	1721	4	5	4	4	3	3	4	0	75	nader onderzoek naar oudere kern nodig	X	1	0994100002013043	
Valkenburg	Berkelplein	1				woonhuis	cultuurhistorisch-pand	woonhuis in historiserende stijl, ca. '50, topgevel. Roedenindeling ramen erker niet oorspronkelijk	1956	3	4	4	4	3	4	2	0	68			2	0994100002013934	
Valkenburg	Berkelplein	2				winkel-woonhuis	cultuurhistorisch-pand	winkel-woonhuis met prominente hoekligging. '50, Historiserende wederopbouwstijl, later verbouwd.	1968	3	4	3	2	3	3	2	0	54			2	0994100002017925	
Valkenburg	Berkelplein	3				woonhuis	cultuurhistorisch-pand	ensemble van vier woonhuizen in historiserende Wederopbouwstijl met mergel en baksteen. Vooral vanwege ensemblewaarde beschermen.	1958	4	3	3	3	3	3	2	0	57			2	0994100002013061	
Valkenburg	Berkelplein	5				woonhuis	cultuurhistorisch-pand	ensemble van vier woonhuizen in historiserende Wederopbouwstijl met mergel en baksteen. Vooral vanwege ensemblewaarde beschermen.	1963	4	3	3	3	3	3	2	0	57			2	0994100002013079	
Valkenburg	Berkelplein	7				woonhuis	cultuurhistorisch-pand	ensemble van vier woonhuizen in historiserende Wederopbouwstijl met mergel en baksteen. Vooral vanwege ensemblewaarde beschermen.	1963	4	3	3	3	3	3	2	0	57			2	0994100002019497	
Valkenburg	Berkelplein	9				woonhuis	cultuurhistorisch-pand	ensemble van vier woonhuizen in historiserende Wederopbouwstijl met mergel en baksteen. Vooral vanwege ensemblewaarde beschermen.	1963	4	3	3	3	3	3	2	0	57			2	0994100002013097	

Valkenburg	Berkelstraat	10	A			woonhuis - restaurant	cultuurhistorisch-pand	restaurant met bovenwoning Xxa, decoratieve verblendsteen, ramen vernieuwd. Onderpui '30 maar ook kwaliteit.	1900	4	3	4	4	3	4	0	0	59			2	0994100002017944	
Valkenburg	Berkelstraat	10				woonhuis / restaurant	cultuurhistorisch-pand	restaurant met bovenwoning Xxa, decoratieve verblendsteen, ramen vernieuwd. Onderpui '30 maar ook kwaliteit.	1900	4	3	4	4	3	4	0	0	59			2	0994100002017944	
Valkenburg	Berkelstraat	13	A				cultuurhistorisch-pand	mergelstenen gebouw, deels hardstenen vensteromlijstingen. Nader onderzoek naar bouwjaar en functie nodig	1979	3	3	3	3	3	3	3	2	68		X	1	0994100002018946	
Valkenburg	Berkelstraat	13					cultuurhistorisch-pand	mergelstenen gebouw, deels hardstenen vensteromlijstingen. Nader onderzoek naar bouwjaar en functie nodig	1977	3	3	3	3	3	3	3	2	68		X	1	0994100002018947	
Valkenburg	Berkelstraat				36763	Berkelpoort met stadsmuur	Rijksmonument																	37250308070000
Valkenburg	Bosstraat	10				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1933	2	3	4	3	3	3	0	0	49	schoorsteen is hermetseld en ramen vernieuwd		2	0994100002014467	
Valkenburg	Cauberg	4			511216	Ondergronds gangenstelsel mergelgroeve	Rijksmonument																	
Valkenburg	Cauberg	4			511216	Schuilkapel Gemeentegrot	Rijksmonument																	
Valkenburg	Cauberg	4			511216	Ingang Gemeentegrot	Rijksmonument																	
Valkenburg	Cauberg	16		bij		lourdesgrot	MIP-pand			4	4	4	4	2	0	0	4	58			2	0036	
Valkenburg	Cauberg	18	a			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis ca.1900	1721	3	3	4	3	3	3	2	0	58	bouwkundige eenheid met nr 18 en 18b		2	0994100002020867	
Valkenburg	Cauberg	18	b			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis ca.1900	1721	3	3	4	3	3	3	2	0	58	bouwkundige eenheid met nr. 18 en 18a		2	0994100002020867	
Valkenburg	Cauberg	18				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis ca.1900	1721	3	3	4	3	3	3	2	0	58	bouwkundige eenheid met nr 18a en 18b		2	0994100002020867	
Valkenburg	Cauberg	19				Bejaardentehuis	Karakteristiek-pand	Karakteristiek-pand vlgs bestemmingsplan maar ook MIP-object	1955	3	4	4	3	4	4	3	0	71	nader onderzoek naar bouwkundige ontwikkeling nodig. Moderne aanbouwen uitsluiten		2	0994100002017966	
Valkenburg	Cauberg	19				Bejaardentehuis	Karakteristiek-pand	Karakteristiek-pand vlgs bestemmingsplan maar ook MIP-object	2005	3	4	4	3	4	4	3	0	71	nader onderzoek naar bouwkundige ontwikkeling nodig. Moderne aanbouwen uitsluiten		2	0994100002019099	
Valkenburg	Cauberg	19			507236	Grafkapel	Rijksmonument																	
Valkenburg	Cauberg	19			507237	Grafkapel	Rijksmonument																	
Valkenburg	Cauberg	19			507238	Grafkapel	Rijksmonument																	
Valkenburg	Cauberg	23			36764	Kerkhofkapel	Rijksmonument		1958													0994100002020879	37260266470000
Valkenburg	Cremerstraat	1				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis in mergel ca.1928	1930	3	3	3	3	1	2	0	0	38	te weinig bijzonder en gaafheid aangetast		4	0994100002017010	
Valkenburg	Cremerstraat	3				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1938	4	3	4	3	3	4	2	0	63	erkerraam en balkondeur vernieuwd		2	0994100002017021	
Valkenburg	Cremerstraat	5				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1938	4	2	3	3	1	2	0	0	37	te sober, weinig uniek		4	0994100002017042	
Valkenburg	Cremerstraat	7				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1938	4	3	4	4	4	4	2	0	70			1	0994100002019119	
Valkenburg	Cremerstraat	9				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1938	4	3	4	3	3	3	2	0	59	balkonhek verdwenen		2	0994100002017071	
Valkenburg	Cremerstraat	11				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1957	4	3	4	3	3	3	2	0	59	balkondeur en hek verdwenen		2	0994100002018614	
Valkenburg	Cremerstraat	11	a			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1957	4	3	4	3	3	3	2	0	59	balkondeur en hek verdwenen		2	0994100002018614	
Valkenburg	Cremerstraat	13				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1938	4	3	3	3	2	2	0	0	42	balkonhek vernieuwd, sober ontwerp		4	0994100002017082	
Valkenburg	Cremerstraat	15				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1938	4	3	3	3	2	2	0	0	42	balkon verdwenen, sober ontwerp		4	0994100002017104	
Valkenburg	Cremerstraat	17				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1938	3	2	2	3	2	2	0	0	37	te sober, weinig uniek		4	0994100002020723	
Valkenburg	Cremerstraat	19				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	blok van drie woonhuizen Xxa, historiserende stijl, ramen en deuren vernieuwd	1930	3	3	3	3	2	3	2	0	53			2	0994100002016607	
Valkenburg	Cremerstraat	21				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	blok van drie woonhuizen Xxa, historiserende stijl, ramen en deuren vernieuwd	1930	3	3	3	3	2	3	2	0	53			2	0994100002016628	
Valkenburg	Cremerstraat	23				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	blok van drie woonhuizen Xxa, historiserende stijl, ramen en deuren vernieuwd	1910	3	3	3	3	2	3	2	0	53			2	0994100002016649	
Valkenburg	Cremerstraat	25	a			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1964	3	3	3	3	3	3	2	0	56	ramen vernieuwd		2	0994100002018618	
Valkenburg	Cremerstraat	25				woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1930	3	3	3	3	3	3	2	0	56	ramen vernieuwd		2	0994100002016653	
Valkenburg	Daalhemerweg	1				Restaurant	cultuurhistorisch-pand	Contour grotendeels te zien op minuutplan. Dit wordt bevestigd door het bovenaanzicht waar tegenwoordig nog steeds aan de achterkant links een 'hoekje' mist. Verder is hierop te zien dat de twee gebouwen, die nu gesplitst zijn, één gebouw vormden. Dit komt overeen met de ligging op het perceel en de vorm. Het 'restje' gebouw achter Daalhemerweg 1 laat dit zien.	1967	3	2	1	1	1	1	2	0	28	exterieur geeft nu geen aanwijzingen voor historische constructie. Nader onderzoek interieur en kadastrale ontwikkeling nodig.	X	3	0994100002018386	
Valkenburg	Daalhemerweg	3	a			Woonhuis/winkel	cultuurhistorisch-pand	Contour op minuutplan te zien.	1930	3	2	1	1	0	0	0	0	13	huidige pand geen kwaliteit		4	0994100002017970	
Valkenburg	Daalhemerweg	3				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan is een hele rij woonhuizen te zien. Zo ook waarschijnlijk het huidige nummer 3. Vormde ooit één gebouw met Daalhemerweg 3a en 5.	1952	3	3	3	4	3	3	3	0	64	voorgevel vrij gaaf '30, mogelijk nog oudere kern, nader onderzoeken	X	2	0994100002020463	
Valkenburg	Daalhemerweg	5				Winkelpand	cultuurhistorisch-pand	Contour op minuutplan te zien.	1930	3	2	1	1	0	0	0	0	13	foto's op funda tonen geen historisch interieur, pand is herbouwd.		4	0994100002016770	
Valkenburg	Daalhemerweg	7				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Onderdeel van de rij woonhuizen aan de Daalhemerweg zoals te zien op het minuutplan.	1900	3	2	3	2	2	2	2	0	43	mergel voorgevel. Mogelijk oudere kern. Nader onderzoeken. BG sterk gewijzigd	X	3	0994100002020517	
Valkenburg	Daalhemerweg	7	b			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Onderdeel van de rij woonhuizen aan de Daalhemerweg zoals te zien op het minuutplan.	1900	3	2	3	2	2	2	2	0	43	mergel voorgevel. Mogelijk oudere kern. Nader onderzoeken. BG sterk gewijzigd	X	3	0994100002020517	
Valkenburg	Daalhemerweg	7	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Onderdeel van de rij woonhuizen aan de Daalhemerweg zoals te zien op het minuutplan.	1900	3	2	3	2	2	2	2	0	43	mergel voorgevel. Mogelijk oudere kern. Nader onderzoeken. BG sterk gewijzigd	X	3	0994100002020517	
Valkenburg	Daalhemerweg	9				Woonhuizen	cultuurhistorisch-pand	Contouren terug te zien op het minuutplan. Ooit eenheid met nr.11. vensteropeningen gewijzigd, gevelsteen met wapen	1935	3	3	3	2	3	3	3	0	56	mogelijk oudere kern, nader onderzoeken	X	2	0994100002016781	
Valkenburg	Daalhemerweg	11				Woonhuizen	cultuurhistorisch-pand	Contouren terug te zien op het minuutplan. Ooit eenheid met nr.9	1925	3	3	3	2	3	3	3	0	56	mogelijk oudere kern, nader onderzoeken	X	2	0994100002020122	
Valkenburg	Daalhemerweg	31				Steenkolenmijn museum	MIP-pand	Steenkolenmijnmuseum (alleen bovengrondse gebouw)	1918	3	4	4	4	4	4	3	0	75			1	0994100002041420	
Valkenburg	Daalhemerweg	138				Hotel	cultuurhistorisch-pand	Hotel XXA, gecementeerde gevel. Ramen vernieuwd, achterbouwen niet mee beschermen, voornamelijk beeldbepalend.	1930	4	4	3	3	2	3	2	0	56			2	0994100002018678	
Valkenburg	De Guascostraat	3				Hotel	cultuurhistorisch-pand	Hotel met mergelstenen gevel in uitbundige eclectische stijl, erker mogelijk niet mee beschermen (storend en niet oorspronkelijk)	1910	4	4	5	4	4	4	3	3	90			1	0994100002017212	
Valkenburg	De Guascostraat	5				Hotel	cultuurhistorisch-pand	Hotel met mergelstenen gevel in uitbundige eclectische stijl, erker mogelijk niet mee beschermen (storend en niet oorspronkelijk)	1910	4	4	5	4	4	4	3	3	90			1	0994100002017212	
Valkenburg	De Guascostraat	6				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	De Hovenstraat komt aan zijn naam door de grote hoeve die hier in de buurt lag. De Guascostraat nr. 6 lijkt onderdeel te zijn geweest van deze, of in ieder geval de hoeve die terug te zien is op het minuutplan. BD: slecht zichtbaar vanaf de straat. mergelstenen gevels en krulanker	1900	4	3	3	3	3	3	4	0	65	nader onderzoek interieur en constructie nodig. Slecht zichtbaar op streetviews	X	2	0994100002018197	
Valkenburg	De Guascostraat	8				Bedrijfsgebouw	cultuurhistorisch-pand	Bedrijfsgebouw in Nieuwe Zakelijkheidsstijl. Check of ramen oorspronkelijk zijn.	1954	3	3	4	4	5	4	3	2	84			1	0994100002017223	
Valkenburg	De Guascostraat	10				Bedrijfsgebouw	cultuurhistorisch-pand	Bedrijfsgebouw in Nieuwe Zakelijkheidsstijl. Check of ramen oorspronkelijk zijn.	1954	3	3	4	4	5	4	3	2	84			1	0994100002017223	
Valkenburg	Dr. Erensstraat	11				Winkelpand	MIP-pand	Tegenwoordig staat hier het gebouw waar de Hema zich bevindt (voorheen: schouwburg). Oorspronkelijk stond hier echter Hoeve Houperichs, deze is ook op het minuutplan te zien. Begin 20e eeuw is de hoeve gesloopt. Op de luchtfoto is er echter nog een stukje vakwerk te zien. Wellicht nog een overblijfsel van Hoeve Houperichs?	2002	4	4	5	4	5	5	4	5	109	bouwontwikkeling verder uitzoeken mbt mogelijk oudere kern. Bouwvergunning checken?	X	1	0994100002014545	
Valkenburg	Dr. Erensstraat	11				Winkelpand	MIP-pand	Tegenwoordig staat hier het gebouw waar de Hema zich bevindt (voorheen: schouwburg). Oorspronkelijk stond hier echter Hoeve Houperichs, deze is ook op het minuutplan te zien. Begin 20e eeuw is de hoeve gesloopt. Op de luchtfoto is er echter nog een stukje vakwerk te zien. Wellicht nog een overblijfsel van Hoeve Houperichs?	1960	4	4	5	4	5	5	4	5	109	bouwontwikkeling verder uitzoeken mbt mogelijk oudere kern. Bouwvergunning checken?	X	1	0994100002018804	
Valkenburg	Emmalaan	10				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	ensemble van twee woonhuizen in mergelsteen, historiserende Wederopbouwstijl.	1951	4	3	4	4	3	4	2	0	67			2	0994100002018901	
Valkenburg	Emmalaan	10	A			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	ensemble van twee woonhuizen in mergelsteen, historiserende Wederopbouwstijl.	1946	4	3	4	4	3	4	2	0	67			2	0994100002018912	
Valkenburg	Emmalaan	11				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	woonhuis in historiserende stijl, Xxa, ramen vernieuwd.	1930	4	3	4	3	3	3	2	0	59			2	0994100002019851	
Valkenburg	Emmalaan	12				Hotel - restaurant	cultuurhistorisch-pand	Hoekpand in expressionistische stijl, bedrijfsfunctie op begane grond. Ramen en deuren vernieuwd.	1920	4	4	4	2	3	4	2	0	61			2	0994100002018209	
Valkenburg	Emmalaan	13				Woonhuis	MIP-pand		1914	4	4	5	4	4	4	3	0	78			1	0994100002020553	
Valkenburg	Emmalaan	15				Woonhuis	MIP-pand		1914	4	4	5	3	4	4	3	0	74	kunststof ramen storend		1	0994100002019883	
Valkenburg	Emmalaan	17				Woonhuis	MIP-pand		1915	4	4	5	5	4	4	3	0	82			1	0994100002019965	
Valkenburg	Emmalaan	25				Woonhuis	MIP-pand		1930	4	3	3	3	3	3	2	0	57	ensemble met 27 en 29		2	0994100002011337	
Valkenburg	Emmalaan	27				Woonhuis	MIP-pand		1930	4	3	3	4	3	3	2	0	61	ensemble met 25 en 29		2	0994100002012318	
Valkenburg	Emmalaan	29				Woonhuis	MIP-pand		1930	4	3	3	3	3	3	2	0	57	ensemble met 25 en 27		2	0994100002011076	
Valkenburg	Engelbertstraat	1				Voormalige school	cultuurhistorisch-pand	Voormalige openbare lagere school die in gebruik was tot 1928. Vormt qua bouwstijl een geheel met het MIP-pand Kerkstraat 4, de voormalige onderwijzerswoning. Het pand is opgetrokken uit mergel en heeft een donkergroene spatplint. Bijzondere details zijn de consoles van mergel onder de dakrand en de sierlijke muurankers. Beschermenswaardig geacht door het Cuypersgenootschap.	1835	4	4	5	4	5	5	3	4	101			1	0994100002020483	
Valkenburg	Engelbertstraat	2				Woonhuis	MIP-pand	hoekpand, mergel, neostijl	1965	4	4	5	4	4	5	3	0	82			1	0994100002018924	
Valkenburg	Engelbertstraat	4	c			Hotel-restaurant	cultuurhistorisch-pand	Gebouwcontour op minuutplan terug te zien. Door de jaren heen wel flink verbouwd/gerenoveerd.	1900	4	4	4	3	4	5	3	0	76	eenheid met Grote Straat Centrum 14		1	0994100002011097	
Valkenburg	Geneindestraat	1				Woonhuis	MIP-pand	Hotel Bellevue	1995	3	4	5	3	4	4	3	0	73	vernieuwde ramen niet passend bij architectuur. Kleurstelling vensteromlijstingen niet passend.		2	0994100002018403	
Valkenburg	Geneindestraat	1				Woonhuis	MIP-pand	Hotel Bellevue	1995	3	4	5	3	4	4	3	0	73	vernieuwde ramen niet passend bij architectuur. Kleurstelling vensteromlijstingen niet passend.		2	0994100002016866	
Valkenburg	Geneindestraat	5				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Volgens het Cuypersgenootschap stamt dit woonhuis uit ca. 1900. Het betreft een villa van mergel. De raamomlijstingen zijn van rode baksteen en mergel. Beschermenswaardig geacht door het Cuypersgenootschap.	1920	3	4	4	4	3	4	3	0	72			2	0994100002019057	
Valkenburg	Geneindestraat	5	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Volgens het Cuypersgenootschap stamt dit woonhuis uit ca. 1900. Het betreft een villa van mergel. De raamomlijstingen zijn van rode baksteen en mergel. Beschermenswaardig geacht door het Cuypersgenootschap.	1920	3	4	4	4	3	4	3	0	72			2	0994100002019057	

Valkenburg	Geneindestraat	7				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Volgens het Cuypersgenootschap stamt dit woonhuis uit ca. 1900. Het betreft een villa van mergel. De raamomlijstingen zijn van rode baksteen en mergel. Beschermenswaardig geacht door het Cuypersgenootschap.	1920	3	4	4	3	3	4	3	0	68	zwart geschilderde onderpui storend		2	0994100002019059	
Valkenburg	Geneindestraat	7	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Volgens het Cuypersgenootschap stamt dit woonhuis uit ca. 1900. Het betreft een villa van mergel. De raamomlijstingen zijn van rode baksteen en mergel. Beschermenswaardig geacht door het Cuypersgenootschap.	1920	3	4	4	3	3	4	3	0	68	zwart geschilderde onderpui storend		2	0994100002019059	
Valkenburg	Geneindestraat	19				Woonhuis	MIP-pand	dubbele villa '30	1929	3	4	3	4	3	4	2	0	66	vrij gaaf, eenheid met nr.21		2	0994100002011866	
Valkenburg	Geneindestraat	21				Woonhuis	MIP-pand	dubbele villa '30	1929	3	4	3	3	3	4	2	0	62	alle ramen en deur vernieuwd, minder gaaf		2	0994100002011867	
Valkenburg	Geneindestraat	23				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1932	3	3	4	4	3	4	3	0	70			1	0994100002011868	
Valkenburg	Geneindestraat	25				Woonhuis	MIP-pand	villa neorenaissance stijl	1898	3	4	5	4	4	5	3	0	81			1	0994100002011869	
Valkenburg	Geneindestraat	27				Woonhuis	MIP-pand		1860	3	4	5	5	4	5	3	0	85			1	0994100002011870	
Valkenburg	Geneindestraat	29				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	woonhuis '30 in expressionistische stijl, erker. ramen oorspronkelijk	1925	3	3	4	5	3	4	2	0	70			2	0994100002011871	
Valkenburg	Geneindestraat	31				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Woonhuis '30, bijzondere naar voren komende ramen. Balkonhek vernieuwd.	1925	3	3	3	3	3	4	2	0	60			2	0994100002011872	
Valkenburg	Geneindestraat	33				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	woonhuis '30, topgevel met puntraam, balkon en erker.	1925	3	3	4	4	3	4	2	0	66			2	0994100002011873	
Valkenburg	Geneindestraat	35				Woonhuis	MIP-pand	eclectische stijl, bs en mergel	1925	3	3	5	5	4	5	3	0	83			1	0994100002011874	
Valkenburg	Gosewijnstraat	11			36766	VVV-Kantoor	Rijksmonument	Spaans Leenhof	1661													0994100002011440	37250261270000
Valkenburg	Gosewijnstraat	12				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	mergelstenen pand, voorgevel ramen uit Xxa, zijgevel S-ankers	1900	4	3	3	3	4	4	5	0	76	pand heeft duidelijk oudere kern, nader onderzoek interieur sterk aan te bevelen	X	1	0994100002018426	
Valkenburg	Gosewijnstraat	12	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	mergelstenen pand, voorgevel ramen uit Xxa, zijgevel S-ankers	1900	4	3	3	3	4	4	5	0	76	pand heeft duidelijk oudere kern, nader onderzoek interieur sterk aan te bevelen	X	1	0994100002018426	
Valkenburg	Gosewijnstraat	13				Woonhuis van mergel	cultuurhistorisch-pand	Woonhuis van mergel met sierrand onder dakrand lijkend op de dakrand van Theodoor Dorrenplein 5	1930	3	3	4	3	3	4	3	0	66			2	0994100002011441	
Valkenburg	Gosewijnstraat	14				woonhuis	MIP-pand	woonhuis ca.1900, rode en gele verblendsteen	1930	3	3	4	4	3	4	2	0	66	kleine kans op oudere kern aanwezig	X	2	0994100002011443	
Valkenburg	Gosewijnstraat	17				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Pand niet terug te zien op het minuutplan. Bij dit pand gaat het echter om de gevelreclame in geglazuurde baksteen. Bricorna (tevens te zien bij Station Schin op Geul) is ontstaan aan het begin van de 20e eeuw. Belettering waarschijnlijk pas aangebracht in de jaren '50. Toen werd deze slagerij geopend. Tegenwoordig niet meer in gebruik als slagerij. BD: lettertype en architectuur doen '30 aan: check bouwvergunningenarchief	1895	3	3	5	5	4	5	2	2	87	hoge gaafheid. Check bouwvergunningenarchief.		2	0994100002011445	
Valkenburg	Gosewijnstraat	20				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	gevel sterk begroeid, moeilijk te dateren. Hs deuromlijsting in voorgevel duidt mogelijk op oude kern	1880	3	2	2	2	2	2	3	0	45	sterk vermoeden van oudere kern, nader onderzoeken via kadastraal onderzoek en onderzoek interieur	X	3	0994100002011447	
Valkenburg	Gosewijnstraat	22	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Straatje aan de Geul. Het minuutplan is hier lastig te interpreteren. Ook hier is weer te zien dat er aangebouwd is tot aan de geulkade. BD: hs deuromlijsting en latei duiden op oudere kern. Vensters verdieping hebben stucversiering uit Xxa	1930	3	3	3	3	3	3	3	0	60	hs deuromlijsting en latei duiden op oudere kern. Nader onderzoeken	X	2	0994100002011448	
Valkenburg	Gosewijnstraat	22	b			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Straatje aan de Geul. Het minuutplan is hier lastig te interpreteren. Ook hier is weer te zien dat er aangebouwd is tot aan de geulkade.BD: hs deuromlijsting en latei duiden op oudere kern. Vensters verdieping hebben stucversiering uit Xxa	1930	3	3	3	3	3	3	3	0	60	hs deuromlijsting en latei duiden op oudere kern. Nader onderzoeken	X	2	0994100002011448	
Valkenburg	Grendelplein	2				Winkelpand	Karakteristiek-pand	Beeldbepalend-pand in bestemmingsplan BD: mogelijk oudere kern, staat al op minuutplan, zie ook zijgevel en hs deuromlijsting	1900	3	3	3	3	3	3	3	0	60	nader onderzoek naar oudere kern nodig	X	2	0994100002018923	
Valkenburg	Grendelplein	4				Hotel-restaurant	cultuurhistorisch-pand	Contour terug te zien op het minuutplan. In het vergunningenbestand is te zien dat er door de jaren heen veel is verbouwd. Het naastgelegen pand, Grendelplein 2&2a is 'nieuw', d.w.z. herbouwd in 1945. Het pand waar het hier om gaat is geen bewijs te vinden van een volledige herbouwing. De kans bestaat dat er nog oude fundamenten aanwezig zijn. BD: huidige voorgevel 20e eeuws, zonder kwaliteit.	1850	4	4	1	2	1	1	3	0	41	nader onderzoek naar oudere kern nodig	X	3	0994100002018702	
Valkenburg	Grendelplein	4	a			Hotel-restaurant	cultuurhistorisch-pand	Contour terug te zien op het minuutplan. In het vergunningenbestand is te zien dat er door de jaren heen veel is verbouwd. Het naastgelegen pand, Grendelplein 2&2a is 'nieuw', d.w.z. herbouwd in 1945. Het pand waar het hier om gaat is geen bewijs te vinden van een volledige herbouwing. De kans bestaat dat er nog oude fundamenten aanwezig zijn.	1850	4	4	1	2	1	1	3	0	41	nader onderzoek naar oudere kern nodig	X	3	0994100002018702	
Valkenburg	Grendelplein	13			36769	Kasteel	Rijksmonument	Kasteelruine																
Valkenburg	Grendelplein	17				Restaurant	cultuurhistorisch-pand	Contour grotendeels te zien op minuutplan. Dit wordt bevestigd door het bovenaanzicht waar tegenwoordig nog steeds aan de achterkant links een 'hoekje' mist. Verder is hierop te zien dat de twee gebouwen, die nu gesplitst zijn, één gebouw vormden. Dit komt overeen met de ligging op het perceel en de vorm. Het 'restje' gebouw achter Daalhemerweg 1 laat dit zien. BD: gebouwen volgen oude perceelscontour maar zijn mogelijk geheel herbouwd	1900	3	3	2	3	2	2	2	0	47	onderzoeken of er een oude kern is, anders niet beschermen	X	3	0994100002018242	
Valkenburg	Grotestraat centrum	16				Horecapand	MIP-pand	pand met siergevel van geglazuurde stenen	1940	4	3	5	4	5	5	3	0	83	nader onderzoek naar eventueel oudere kern	X	1	0994100002018222	
Valkenburg	Grotestraat centrum	18	a		36772	Horecapand	Rijksmonument		1900													0994100002018218	37250219770000
Valkenburg	Grotestraat centrum	18			36772	Horecapand	Rijksmonument		1900													0994100002018218	37250219770000
Valkenburg	Grotestraat centrum	20			36773	Horecapand	Rijksmonument		1953													0994100002018216	37250219870000
Valkenburg	Grotestraat centrum	30				Horecapand	Karakteristiek-pand	Beeldbepalend pand in bestemmingsplan (Café 't Hoekje)	1910	4	4	4	3	4	5	3	0	76	mogelijk oudere kern, nader onderzoeken	X	1	0994100002018929	
Valkenburg	Grotestraat centrum	5 en 13			36771	Horecapand	Rijksmonument		1969													0994100002018199	
Valkenburg	Grotestraat centrum	8				Restaurant	cultuurhistorisch-pand	huis met voorgevel in strakke, classicistische stijl, XXA. Mogelijk oudere kern. Ramen vernieuwd.	1956	4	3	4	3	4	4	4	0	74		X	1	0994100002018211	
Valkenburg	Grotestraat centrum	14				Hotel-Restaurant	cultuurhistorisch-pand	Gebouwcontour op minuutplan terug te zien. Door de jaren heen wel flink verbouwd/gerenoveerd.	1900	4	4	4	3	4	5	3	0	76	eenheid met Engelbertstraat 4c		2	0994100002011097	
Valkenburg	Grotestraat centrum	15				Café-restaurant	cultuurhistorisch-pand	Dit pand zou wel eens onderdeel geweest kunnen zijn van rijksmonument Huis de Guasco (Grotestraat 13). Als we naar het minuutplan kijken is te zien dat Huis De Guasco oorspronkelijk groter was dan alleen huidig nr. 13. Perceelsnummer 423 op het minuutplan 1842 was ook nog onderdeel van het huis. Dit is te zien in de OAT's.[2] De huidige De Guasco straat is aangelegd na 1842. Precies waar nu deze straat loopt is op het minuutplan het 'verbindende stuk' van Grotestraat 13&15 te zien. Is dit gedeelte van nr. 13 gesloopt voor het aanleggen van de straat en de rest blijven staan in de vorm van huidig nr. 13? Bouwstijl/materiaal komt met elkaar overeen. Volgens het Cuypersgenootschap vormt dit pand samen met nummers 17 & 19 een woonhuis uit de 19e eeuw BD: huidige vormgeving idd 19e-eeuws, mogelijk nog oudere kern	1954	4	3	3	3	3	3	3	0	61	nader kadastraal onderzoek nodig om te zien of het pand geheel herbouwd is of nog een oudere kern bevat	X	2	0994100002018192	
Valkenburg	Grotestraat centrum	15				Café-restaurant	cultuurhistorisch-pand	Dit pand zou wel eens onderdeel geweest kunnen zijn van rijksmonument Huis de Guasco (Grotestraat 13). Als we naar het minuutplan kijken is te zien dat Huis De Guasco oorspronkelijk groter was dan alleen huidig nr. 13. Perceelsnummer 423 op het minuutplan 1842 was ook nog onderdeel van het huis. Dit is te zien in de OAT's.[2] De huidige De Guasco straat is aangelegd na 1842. Precies waar nu deze straat loopt is op het minuutplan het 'verbindende stuk' van Grotestraat 13&15 te zien. Is dit gedeelte van nr. 13 gesloopt voor het aanleggen van de straat en de rest blijven staan in de vorm van huidig nr. 13? Bouwstijl/materiaal komt met elkaar overeen. Volgens het Cuypersgenootschap vormt dit pand samen met nummers 17 & 19 een woonhuis uit de 19e eeuw BD: huidige vormgeving idd 19e-eeuws, mogelijk nog oudere kern	1958	4	3	3	3	3	3	3	0	61	nader kadastraal onderzoek nodig om te zien of het pand geheel herbouwd is of nog een oudere kern bevat	X	2	0994100002018193	
Valkenburg	Grotestraat centrum	19	a			Restaurant	cultuurhistorisch-pand	Huis XIXd met decoratief mergel beeldhouwwerk. Mogelijk oudere kern.	1958	4	3	3	3	4	4	3	0	68		X	1	0994100002018194	
Valkenburg	Grotestraat centrum	21				Horecapand	cultuurhistorisch-pand	Hoewel dit pand geïnventariseerd is ten tijde van het MIP project lijkt het toch ouder te zijn dan 1850. De gebouwcontour is namelijk op het minuutplan terug te zien. Dat zou betekenen dat dit pand er in 1842 ook al stond. Er is verder nergens een sloop/herbouw-vergunning te bekennen.	1900	4	3	3	3	3	4	3	0	65	nader onderzoek interieur gewenst	X	2	0994100002018196	
Valkenburg	Grotestraat centrum	23				Horecapand	MIP-pand	Hoewel dit pand geïnventariseerd is ten tijde van het MIP project lijkt het toch ouder te zijn dan 1850. De gebouwcontour is namelijk op het minuutplan terug te zien. Er is verder nergens een sloop/herbouw-vergunning te bekennen.	1900	4	4	4	4	3	4	3	0	73	nader onderzoek interieur gewenst	X	2	0994100002019048	
Valkenburg	Grotestraat centrum	25				Horecapand	MIP-pand	rijke eclecticistische bovengevel. Wapensteen fam. Coenegracht	1966	4	4	5	3	4	5	3	0	78	bouwjaar via kadaster opzoeken, bouwkundige eenheid met nr.27	X	1	0994100002019046	
Valkenburg	Grotestraat centrum	26				Horecapand	MIP-pand	eclecticistische gevel met sierconsoles	1900	4	4	4	3	4	5	3	0	76	eenheid met nr.26a	X	1	0994100002018926	
Valkenburg	Grotestraat centrum	26	a			Horecapand	MIP-pand	eclecticistische gevel met sierconsoles	1900	4	4	4	3	4	5	3	0	76	eenheid met nr.26	X	1	0994100002018926	
Valkenburg	Grotestraat centrum	27				Horecapand	MIP-pand	rijke eclecticistische bovengevel. Wapensteen fam. Coenegracht	1966	4	4	5	3	4	5	3	0	78	bouwjaar via kadaster opzoeken, bouwkundige eenheid met nr.25	X	1	0994100002019046	
Valkenburg	Grotestraat centrum	29				Horecapand	cultuurhistorisch-pand	Contour op minuutplan terug te zien. Dit gebouw was volgens de OAT tevens eigendom van fam. De Guasco.	1966	4	4	3	3	3	3	3	0	63	mogelijk oudere kern, nader onderzoeken	X	2	0994100002019047	
Valkenburg	Grotestraat centrum	32			36774	Rijksmonument	Rijksmonument	Rijksmonument en beeldbepalend pand in bestemmingsplan	1900													0994100002018925	
Valkenburg	Grotestraat centrum	32				Zijvleugel	cultuurhistorisch-pand	Rechter zijvleugel L'Empereur dat niet onder het Rijksmonument valt. Speklagen duiden op 17e eeuwse oorsprong	1900	5	3	5	4	4	4	5	3	97	mogelijk oudere kern, nader onderzoeken	X	1	0994100002018931	
Valkenburg	Grotestraat centrum	37				Horecapand	MIP-pand	De gebouwen zijn opgenomen in de MIP inventarisatie. Wanneer we kijken naar het minuutplan 1842 lijkt het alsof dit gebouw (waarschijnlijk later in twee gebouwen opgedeeld) deels te zien is op het minuutplan. De huidige gebouwcontouren en de plaatsing op het perceel lijken in ieder geval overeen te komen. Verder is er geen vergunning afgegeven voor het slopen of een volledige herbouw van de panden.	1978	4	3	4	3	3	4	2	0	63	mogelijk oudere kern, nader onderzoeken	X	2	0994100002011200	

Valkenburg	Grotestraat centrum	39				Horecapand	MIP-pand	De gebouwen zijn opgenomen in de MIP inventarisatie. Wanneer we kijken naar het minuutplan 1842 lijkt het alsof dit gebouw (waarschijnlijk later in twee gebouwen opgedeeld) deels te zien is op het minuutplan. De huidige gebouwcontouren en de plaatsing op het perceel lijken in ieder geval overeen te komen. Verder is er geen vergunning afgegeven voor het slopen of een volledige herbouw van de panden.	1900	4	3	4	2	3	4	2	0	59	mogelijk oudere kern, nader onderzoeken	X	2	0994100002020989	
Valkenburg	Grotestraat centrum	41				Restaurant	cultuurhistorisch-pand	Huis met decoratieve stucgevel in eclectische stijl, XIXd, mogelijk oudere kern, ramen vernieuwd.	1956	4	3	4	3	3	4	3	3	79		X	1	0994100002019034	
Valkenburg	Grotestraat centrum	43				Café-restaurant	cultuurhistorisch-pand	Deze drie (nu aparte) gebouwen lijken op het minuutplan één gebouw te vormen.	1920	3	3	2	3	2	1	2	0	43	mogelijk oudere kern, nader onderzoeken	X	3	0994100002020659	
Valkenburg	Grotestraat centrum	45				Café-restaurant	cultuurhistorisch-pand	Deze drie (nu aparte) gebouwen lijken op het minuutplan één gebouw te vormen.	1920	3	3	2	3	2	1	2	0	43	mogelijk oudere kern, nader onderzoeken	X	3	0994100002020659	
Valkenburg	Grotestraat centrum	49				Hotel	cultuurhistorisch-pand	Deze drie (nu aparte) gebouwen lijken op het minuutplan één gebouw te vormen.	1930	3	3	3	3	2	2	2	0	49	mogelijk oudere kern, nader onderzoeken	X	3	0994100002040331	
Valkenburg	Grotestraat centrum	51				Hotel	MIP-pand	In WOII heeft dit hotel schade opgelopen maar het is niet volledig gesloopt. Het is wel duidelijk opgeknapt. Verder staat de gebouwcontour tevens op het minuutplan.	1910	5	5	5	4	5	5	3	3	100	mogelijk oudere kern, nader onderzoeken	X	1	0994100002040330	
Valkenburg	Grotestraat centrum	51				Hotel	MIP-pand	In WOII heeft dit hotel schade opgelopen maar het is niet volledig gesloopt. Het is wel duidelijk opgeknapt. Verder staat de gebouwcontour tevens op het minuutplan.	1910	5	5	5	4	5	5	3	3	100	mogelijk oudere kern, nader onderzoeken	X	1	0994100002040332	
Valkenburg	Grotestraat centrum	5 en 13			36771	Hotel	Rijksmonument	Huize De Guasco	1967													0994100002018198	37250319270000
Valkenburg	Grotestraat centrum	31 en 35			507253	Streekmuseum	Rijksmonument	Voormalig gemeentehuis. Tegenwoordig is hier het streekmuseum 'Land van Valkenburg' gevestigd.	1814													0994100002040200	37250160470000
Valkenburg	Grotestraat centrum	34		bij	36775	Poortje	Rijksmonument	Poortje naar de Kerksteeg															
Valkenburg	Hekerbeekstraat	20				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Woonhuis in historiserende stijl, erker en risaliet met topgevel. Xxa. Ramen verdieping vernieuwd.	1923	3	3	4	3	3	4	2	0	62			2	0994100002012283	
Valkenburg	Hekerbeekstraat	24				Arbeiderswoning	cultuurhistorisch-pand	arbeiderswoning, complex Stuyt, eenheid met 26	1926	5	5	4	3	3	3	2	2	72	stonden nog niet op lijst, maar horen bij complex Stuyt. Aangevuld door BD		2	0994100002012285	
Valkenburg	Hekerbeekstraat	26				Arbeiderswoning	cultuurhistorisch-pand	arbeiderswoning, complex Stuyt, eenheid met 24	1926	5	5	4	3	3	3	2	2	72	stonden nog niet op lijst, maar horen bij complex Stuyt. Aangevuld door BD		2	0994100002012285	
Valkenburg	Herkenbroekerweg	21				Arbeiderswoning	cultuurhistorisch-pand	Twee arbeiderswoningen in dezelfde stijl als in de St. Nicolaasstraat. Tevens van de hand van Jan Stuyt. Beschermenswaardig geacht door het Cuypersgenootschap.	1921	5	5	3	3	3	3	2	2	70	vooral van belang als onderdeel complex		2	0994100002011924	
Valkenburg	Herkenbroekerweg	23				Arbeiderswoning	cultuurhistorisch-pand	Twee arbeiderswoningen in dezelfde stijl als in de St. Nicolaasstraat. Tevens van de hand van Jan Stuyt. Beschermenswaardig geacht door het Cuypersgenootschap.	1921	5	5	3	3	3	3	2	2	70	vooral van belang als onderdeel complex		2	0994100002011926	
Valkenburg	Herkenbroekerweg	25				Woonhuis	MIP-pand	onderdeel complex arbeiderswoningen Jan Stuyt 1925, Sint Nicolaasstraat, Hekerbeekweg en Herkenbroekerweg	1921	5	5	4	3	3	3	2	2	72	vooral van belang als onderdeel complex		2	0994100002011927	
Valkenburg	Herkenbroekerweg	27				Woonhuis	MIP-pand	onderdeel complex arbeiderswoningen Jan Stuyt 1925, Sint Nicolaasstraat, Hekerbeekweg en Herkenbroekerweg	1921	5	5	4	3	3	3	2	2	72	vooral van belang als onderdeel complex		2	0994100002011928	
Valkenburg	Heunsbergerweg	9			507255	Uitkijktoren	Rijksmonument		1960													0994100002018695	37440222270000
Valkenburg	Hoeve Heihofweg	1				Hoeve	Rijksmonument		1468													0994100002011952	
Valkenburg	Hoeve Heihofweg	1	a			Hoeve	Rijksmonument		1468													0994100002018127	
Valkenburg	Hovetstraat	11				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Zie verhaal bij nr. 19&21. Het pand rechts naast 11 (11a), is geheel nieuw. Dit is te zien aan de vergunningen en het feit dat op de luchtfoto 1949 een leeg perceel te zien is. Nr. 11 echter is wel op deze luchtfoto te zien. Ook vergunningen geven geen sloop/bouw aan.	1956	3	2	3	4	1	2	2	0	48	pand is herbouwd in '50 maar kan oudere kern, zoals kelder hebben	X	3	0994100002012011	
Valkenburg	Hovetstraat	13				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Zie verhaal bij nr. 19 & 21. Het is duidelijk dat dit huis opgeknapt en vergroot is. Dit is ook in de vergunningen te zien. Het lijkt op het oog zelfs een geheel nieuw gebouw. Echter geen sloopvergunning bekend.	1956	3	2	1	3	2	1	2	0	39	pand is herbouwd maar kan oudere kern, zoals kelder hebben	X	3	0994100002012014	
Valkenburg	Hovetstraat	15				Woonhuizen	cultuurhistorisch-pand	Zie bovenstaand verhaal.	1956	3	2	2	3	1	1	2	0	38	pand is herbouwd maar kan oudere kern, zoals kelder hebben	X	3	0994100002012014	
Valkenburg	Hovetstraat	17				Woonhuizen	cultuurhistorisch-pand	Zie bovenstaand verhaal. Decoratief cementstucwerk Xxa	1920	3	2	3	3	3	3	2	0	54	waardevol wegens cementstucwerk, mogelijk ook oudere kern	X	2	0994100002012015	
Valkenburg	Hovetstraat	19				Woonhuizen	cultuurhistorisch-pand	Contour op minuutplan. Gepleisterd mergel. De gehele huizenrij in de Hovetstraat is ingetekend op het minuutplan. Omdat de contouren individueel niet geheel overeenkomen met de huidige bebouwing is het lastig te bepalen hoe oud deze huisjes nou daadwerkelijk zijn. De bouwstijl doet een zekere ouderdom vermoeden.	1920	3	3	2	2	1	1	2	0	36	mogelijk oudere kern, nader onderzoeken	X	3	0994100002012016	
Valkenburg	Hovetstraat	21				Woonhuizen	cultuurhistorisch-pand	Contour op minuutplan. Gepleisterd mergel. De gehele huizenrij in de Hovetstraat is ingetekend op het minuutplan. Omdat de contouren individueel niet geheel overeenkomen met de huidige bebouwing is het lastig te bepalen hoe oud deze huisjes nou daadwerkelijk zijn. De bouwstijl doet een zekere ouderdom vermoeden.	1920	3	3	2	2	1	1	2	0	36	mogelijk oudere kern, nader onderzoeken	X	3	0994100002012017	
Valkenburg	Jan Deckerstraat	1	a		507256	Hotel	Rijksmonument		1902													0994100002020481	37250266770000
Valkenburg	Jan Deckerstraat	1	b		507256	Hotel	Rijksmonument		1902													0994100002020481	37250266770000
Valkenburg	Jan Deckerstraat	1	c		507256	Hotel	Rijksmonument		1902													0994100002020481	37250266770000
Valkenburg	Jan Deckerstraat	1	d		507256	Hotel	Rijksmonument		1902													0994100002020481	37250266770000
Valkenburg	Jan Deckerstraat	1	e		507256	Hotel	Rijksmonument		1902													0994100002020481	37250266770000
Valkenburg	Jan Deckerstraat	1	f		507256	Hotel	Rijksmonument		1902													0994100002020481	37250266770000
Valkenburg	Jan Deckerstraat	1	g		507256	Hotel	Rijksmonument		1902													0994100002020481	37250266770000
Valkenburg	Jan Deckerstraat	1	h		507256	Hotel	Rijksmonument		1902													0994100002020481	37250266770000
Valkenburg	Jan Deckerstraat	1	j		507256	Hotel	Rijksmonument		1902													0994100002020481	37250266770000
Valkenburg	Jan Deckerstraat	1	k		507256	Hotel	Rijksmonument		1902													0994100002020481	37250266770000
Valkenburg	Jan Deckerstraat	1	L		507256	Hotel	Rijksmonument		1902													0994100002020481	37250266770000
Valkenburg	Jan Deckerstraat	1	m		507256	Hotel	Rijksmonument		1902													0994100002020481	37250266770000
Valkenburg	Jan Deckerstraat	1	n		507256	Hotel	Rijksmonument		1902													0994100002020481	37250266770000
Valkenburg	Jan Deckerstraat	1	p		507256	Hotel	Rijksmonument		1902													0994100002020481	37250266770000
Valkenburg	Jan Deckerstraat	2				Winkel-woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Hoekpand met decoratieve houten erker in top van de hoekrisaliet, onderpui sterk verbouwd. Eclecticistische stijl.	1920	4	4	4	2	3	4	2	0	61		X	2	0994100002012018	
Valkenburg	Jan Deckerstraat	4	a-e			Winkel-woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Dubbel winkelwoonhuis Xxa, decoratief metselwerk, moderne puien, ramen en dakkapellen.	1925	4	3	3	3	3	3	2	0	57			2	0994100002012019	
Valkenburg	Jan Deckerstraat	6				Winkel-woonhuis	cultuurhistorisch-pand	winkelwoonhuis XXA, baksteen met hardstenen sierelementen, ramen en onderpui vernieuwd.	1925	4	3	3	2	3	3	2	0	53			2	0994100002012019	
Valkenburg	Jan Deckerstraat	7				Winkelpand	MIP-pand		1920	4	3	4	4	3	4	3	3	83			1	0994100002012022	
Valkenburg	Jan Deckerstraat	9	e			Winkelpand	MIP-pand		1920	4	3	4	4	3	4	3	3	83			1	0994100002012022	
Valkenburg	Jan Deckerstraat	9	d			Winkelpand	MIP-pand		1920	4	3	4	4	3	4	3	3	83			1	0994100002012022	
Valkenburg	Jan Deckerstraat	9	c			Winkelpand	MIP-pand		1920	4	3	4	4	3	4	3	3	83			1	0994100002012022	
Valkenburg	Jan Deckerstraat	9	b			Winkelpand	MIP-pand		1920	4	3	4	4	3	4	3	3	83			1	0994100002012022	
Valkenburg	Jan Deckerstraat	9	a			Winkelpand	MIP-pand		1920	4	3	4	4	3	4	3	3	83			1	0994100002012022	
Valkenburg	Jan Deckerstraat	11				Winkel - woonhuis	cultuurhistorisch-pand	dubbel winkelwoonhuis XIXd, gepleisterde gevel met vensteromlijstingen. Twee oorspronkelijke deuren, ramen vernieuwd.	1900	4	3	3	3	2	3	2	0	54			2	0994100002019416	
Valkenburg	Jan Deckerstraat	13				Winkel-woonhuis	cultuurhistorisch-pand	dubbel winkelwoonhuis XIXd, gepleisterde gevel met vensteromlijstingen. Twee oorspronkelijke deuren, ramen vernieuwd.	1900	4	3	3	3	2	3	2	0	54			2	0994100002019416	
Valkenburg	Kasteelsteeg	3				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Gebouwcontouren op minuutplan terug te zien. Gevels gepleisterd. Huidige plaatsing op de percelen komt overeen met het minuutplan.	1956	0	0	0	0	0	0	0	0	0	mogelijk oudere kern, bij bezoek aan pand nader onderzoek naar ouderdom en gaafheid	X	3	0994100002011827	
Valkenburg	Kasteelsteeg	3	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Gebouwcontouren op minuutplan terug te zien. Gevels gepleisterd. Huidige plaatsing op de percelen komt overeen met het minuutplan.	1956	0	0	0	0	0	0	0	0	0	mogelijk oudere kern, bij bezoek aan pand nader onderzoek naar ouderdom en gaafheid	X	3	0994100002011827	
Valkenburg	Kasteelsteeg	5				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Gebouwcontouren op minuutplan terug te zien. Gevels gepleisterd. Huidige plaatsing op de percelen komt overeen met het minuutplan.	1920	0	0	0	0	0	0	0	0	0	mogelijk oudere kern, bij bezoek aan pand nader onderzoek naar ouderdom en gaafheid	X	3	0994100002012165	
Valkenburg	Kasteelsteeg	5	b			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Gebouwcontouren op minuutplan terug te zien. Gevels gepleisterd. Huidige plaatsing op de percelen komt overeen met het minuutplan.	1920	0	0	0	0	0	0	0	0	0	mogelijk oudere kern, bij bezoek aan pand nader onderzoek naar ouderdom en gaafheid	X	3	0994100002012165	
Valkenburg	Kasteelsteeg	5	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Gebouwcontouren op minuutplan terug te zien. Gevels gepleisterd. Huidige plaatsing op de percelen komt overeen met het minuutplan.	1920	0	0	0	0	0	0	0	0	0	mogelijk oudere kern, bij bezoek aan pand nader onderzoek naar ouderdom en gaafheid	X	3	0994100002012165	
Valkenburg	Kerkstraat	1				Horecapand	cultuurhistorisch-pand	Contour op minuutplan. In '88 is er een vergunning afgegeven om de voormalige winkel om te bouwen tot een café. Aan de frontgevel van het pand is duidelijk de vernieuwing te zien. Aan de achterkant lijkt echter nog een stuk oude gevel zichtbaar.	1900	3	3	2	2	1	1	3	0	40	pand heeft mogelijk oudere kern, gezien ligging en kadastrale minuutkaart	X	3	0994100002018917	
Valkenburg	Kerkstraat	4				Woonhuis	MIP-pand	rijk uitgevoerd woonhuis in mergel met hoekblokken	1980	4	4	5	4	4	4	3	0	78	vernieuwde ramen. Nieuwe deur niet passend bij architectuur. Mogelijk nog oudere kern	X	1	0994100002012195	
Valkenburg	Kerkstraat	4	e			Woonhuis	MIP-pand	rijk uitgevoerd woonhuis in mergel met hoekblokken	1980	4	4	5	4	4	4	3	0	78	vernieuwde ramen. Nieuwe deur niet passend bij architectuur. Mogelijk nog oudere kern	X	1	0994100002012195	
Valkenburg	Kerkstraat	4	d			Woonhuis	MIP-pand	rijk uitgevoerd woonhuis in mergel met hoekblokken	1980	4	4	5	4	4	4	3	0	78	vernieuwde ramen. Nieuwe deur niet passend bij architectuur. Mogelijk nog oudere kern	X	1	0994100002012195	
Valkenburg	Kerkstraat	4	c			Woonhuis	MIP-pand	rijk uitgevoerd woonhuis in mergel met hoekblokken	1980	4	4	5	4	4	4	3	0	78	vernieuwde ramen. Nieuwe deur niet passend bij architectuur. Mogelijk nog oudere kern	X	1	0994100002012195	
Valkenburg	Kerkstraat	4	b			Woonhuis	MIP-pand	rijk uitgevoerd woonhuis in mergel met hoekblokken	1980	4	4	5	4	4	4	3	0	78	vernieuwde ramen. Nieuwe deur niet passend bij architectuur. Mogelijk nog oudere kern	X	1	0994100002012195	
Valkenburg	Kerkstraat	4	a			Woonhuis	MIP-pand	rijk uitgevoerd woonhuis in mergel met hoekblokken	1980	4	4	5	4	4	4	3	0	78	vernieuwde ramen. Nieuwe deur niet passend bij architectuur. Mogelijk nog oudere kern	X	1	0994100002012195	
Valkenburg	Kerkstraat	5				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Gebouw op minuutplan te herkennen. Zelfde bouwstijl als nr. 7 en 15.	1969	4	3	3	3	3	4	0	65	huidige exterieur XIX, mogelijk oudere kern	X	2	0994100002012196	

Valkenburg	Kerkstraat	7				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Gebouw op minuutplan. Gevelsteen met 'anno 1817'.	1980	4	3	3	3	3	3	4	0	65	huidige exterieur XIX, mogelijk oudere kern	X	2	0994100002012197	
Valkenburg	Kerkstraat	7	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Gebouw op minuutplan. Gevelsteen met 'anno 1817'.	1980	4	3	3	3	3	3	4	0	65	huidige exterieur XIX, mogelijk oudere kern	X	2	0994100002012197	
Valkenburg	Kerkstraat	8				Woonhuis	MIP-pand	eclecticistische gevel in mergel	1898	4	4	5	4	4	4	3	0	78	huidige exterieur XIX, mogelijk oudere kern	X	1	0994100002012198	
Valkenburg	Kerkstraat	10				Woonhuis	MIP-pand	eclecticistische gevel in mergel	1905	4	4	5	3	4	4	3	0	74	huidige exterieur XIX, mogelijk oudere kern	X	1	0994100002012200	
Valkenburg	Kerkstraat	15				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Gebouw op minuutplan te zien. Aan de achterzijde een kleine aanbouw gemaakt.	1935	3	3	3	2	3	2	3	0	52	krulankers en hs omlijstingen duiden op oudere kern	X	2	0994100002012203	
Valkenburg	Kerkstraat	17				Woonhuis		Woonhuis met lijstgevel met decoratief blokstucwerk XIXd, mogelijk oudere kern. Ramen oorspr. Poort later toegevoegd.	1980	4	3	3	4	3	3	3	0	65		X	1	0994100002012205	
Valkenburg	Kerkstraat	18			36777	Kerk	Rijksmonument		1800													0994100002018930	37250266070000
Valkenburg	Kerkstraat	19	a		36779	Woonhuis	Rijksmonument	Voormalige pastorie	1806													0994100002012206	37250301770000
Valkenburg	Kerkstraat	19			36779	Woonhuis	Rijksmonument	Voormalige pastorie	1806													0994100002012206	37250301770000
Valkenburg	Kerkstraat	21				Woonhuis	MIP-pand	rijk uitgevoerd woonhuis in mergel met hoekblokken	1920	4	3	4	3	3	4	2	0	63			2	0994100002012207	
Valkenburg	Kerkstraat	23				Woonhuis	Karakteristiek-pand	Beeldbepalend pand in bestemmingsplan maar ook MIP-object	1920	4	4	5	4	4	4	3	0	78	bouwjaar uitzoeken adhv kadaster	X	1	0994100002012208	
Valkenburg	Kerkstraat	25				Woonhuis	Karakteristiek-pand	Beeldbepalend pand in bestemmingsplan maar ook MIP-object	1920	4	4	5	4	4	4	3	0	78	bouwjaar uitzoeken adhv kadaster	X	1	0994100002012209	
Valkenburg	Kerkstraat	27				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	woonhuis in mergelsteen, historiserende Wederopbouwstijl.	1950	4	3	4	5	4	4	2	0	74			1	0994100002012210	
Valkenburg	Kerkstraat	29				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Niet op minuutplan. Evengoed een karakteristiek pand. Gelegen naast huize/kasteel Den Halder. Voormalige burgemeesterswoning waar o.a. burgemeesters Constant Nuytens en Frans Breekpot hebben gewoond.	1900	4	4	3	3	4	3	2	0	62	pand recentelijk sterk gerenoveerd, raamindeling veranderd. Oorspronkelijk bouwjaar uitzoeken (50?)		2	0994100002012211	
Valkenburg	Kerkstraat	31			36780	Woonhuis	Rijksmonument		1635													0994100002019904	37250307870000
Valkenburg	Kerkstraat	31	a		36780	Woonhuis	Rijksmonument		1635													0994100002011282	37250307870000
Valkenburg	Kerkstraat	33			36780	Woonhuis	Rijksmonument		1635													0994100002020518	37250307870000
Valkenburg	Kerkstraat	19 t/m 27		bij	36776	Vestingwerk, Stadsmuur	Rijksmonument																
Valkenburg	Kloosterweg	1				Woonhuis	MIP-pand	eenheid met nr.3	1890	4	4	5	3	4	4	2	0	70	bouwjaar nader uitzoeken		2	0994100002012060	
Valkenburg	Kloosterweg	3				Woonhuis	MIP-pand	eenheid met nr.1	1890	4	4	5	3	4	4	2	0	70			2	0994100002012061	
Valkenburg	Kloosterweg	4			507257	Woonhuis	Rijksmonument	Villa Jacoba	1825													0994100002012062	37280168370000
Valkenburg	Kloosterweg	22	a			Woonhuis	MIP-pand	verbouwd woonhuis/boerderij	1930	3	3	3	2	2	3	2	0	49	pand is sterk verbouwd, waarbij veel kwaliteit verloren is gegaan. Indien er toch de wens tot bescherming is, dan bijv. alleen voorste woonhuis en niet de achterbouwen		4	0994100002017973	
Valkenburg	Kloosterweg	22				Woonhuis	MIP-pand	Sonnehoeve	1930	3	3	3	2	2	3	2	0	49	pand is sterk verbouwd, waarbij veel kwaliteit verloren is gegaan. Indien er toch de wens tot bescherming is, dan bijv. alleen voorste woonhuis en niet de achterbouwen		4	0994100002017973	
Valkenburg	Kloosterweg	22	e			Woonhuis	MIP-pand		1930	3	3	3	2	2	3	2	0	49	pand is sterk verbouwd, waarbij veel kwaliteit verloren is gegaan. Indien er toch de wens tot bescherming is, dan bijv. alleen voorste woonhuis en niet de achterbouwen		4	0994100002017973	
Valkenburg	Kloosterweg	22	d			Woonhuis	MIP-pand		1930	3	3	3	2	2	3	2	0	49	pand is sterk verbouwd, waarbij veel kwaliteit verloren is gegaan. Indien er toch de wens tot bescherming is, dan bijv. alleen voorste woonhuis en niet de achterbouwen		4	0994100002017973	
Valkenburg	Kloosterweg	22	g			Woonhuis	MIP-pand		1930	3	3	3	2	2	3	2	0	49	pand is sterk verbouwd, waarbij veel kwaliteit verloren is gegaan. Indien er toch de wens tot bescherming is, dan bijv. alleen voorste woonhuis en niet de achterbouwen		4	0994100002021022	
Valkenburg	Kloosterweg	22	c			Woonhuis	MIP-pand		1930	3	3	3	2	2	3	2	0	49	pand is sterk verbouwd, waarbij veel kwaliteit verloren is gegaan. Indien er toch de wens tot bescherming is, dan bijv. alleen voorste woonhuis en niet de achterbouwen		4	0994100002021022	
Valkenburg	Kloosterweg	22	f			Woonhuis	MIP-pand		1930	3	3	3	2	2	3	2	0	49	pand is sterk verbouwd, waarbij veel kwaliteit verloren is gegaan. Indien er toch de wens tot bescherming is, dan bijv. alleen voorste woonhuis en niet de achterbouwen		4	0994100002012072	
Valkenburg	Kloosterweg	22	b			Woonhuis	MIP-pand		1930	3	3	3	2	2	3	2	0	49	pand is sterk verbouwd, waarbij veel kwaliteit verloren is gegaan. Indien er toch de wens tot bescherming is, dan bijv. alleen voorste woonhuis en niet de achterbouwen		4	0994100002012072	
Valkenburg	Koningin Julianalaan	36				Klooster		vm Jezuietenklooster, gebouwen uit XIXd, diverse vleugels, hoge architectonische kwaliteit, slechte bouwkundige toestand	1987	5	4	5	3	3	4	4	5	96	bijgebouwen aan oostzijde meenemen		1	0994100002011780	
Valkenburg	Koningin Julianalaan	2				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis	1935	2	2	3	2	2	3	2	0	46	ramen en deuren vernieuwd, architectuur verder sober		4	0994100002012089	
Valkenburg	Koningin Julianalaan	12				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis	1930	3	3	4	4	4	4	2	0	69			2	0994100002012097	
Valkenburg	Koninginneweg	1	a			Horecapand	MIP-pand	onderdeel van hotel Prins Hendrik, eenheid met Wilhelminalaan 55	1920	4	4	3	3	2	3	2	0	56	met name van waarde als onderdeel van hotel Prins Hendrik, Wilhelminalaan 55		2	0994100002019474	
Valkenburg	Koninginneweg	2			507258	Woonhuis	Rijksmonument		1908													0994100002012790	37250239870000
Valkenburg	Koninginneweg	3				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met inpandige garage in expressionistische stijl	1935	3	3	4	4	4	4	2	0	69	garagedeuren vernieuwd		2	0994100002012791	
Valkenburg	Koninginneweg	3	b			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met inpandige garage in expressionistische stijl	1935	3	3	4	4	4	4	2	0	69	garagedeuren vernieuwd		2	0994100002012791	
Valkenburg	Koninginneweg	3	a			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met inpandige garage in expressionistische stijl	1935	3	3	4	4	4	4	2	0	69	garagedeuren vernieuwd		2	0994100002012791	
Valkenburg	Koninginneweg	4				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1935	2	2	3	2	1	2	2	0	39	sober ontwerp, veel wijzigingen		4	0994100002012792	
Valkenburg	Koninginneweg	5				Woonhuis	MIP-pand	dubbel woonhuis (samen met nr.7)	1930	3	3	3	3	3	3	1	0	52	ramen en deur niet passend vernieuwd		2	0994100002019475	
Valkenburg	Koninginneweg	6				Winkelpand	MIP-pand	woonhuis '30	1930	3	3	4	4	3	3	2	0	62	vrij gaaf, ook glas-in-lood		2	0994100002012793	
Valkenburg	Koninginneweg	7				Woonhuis	MIP-pand	dubbel woonhuis (samen met nr.5)	1940	3	3	3	3	3	3	1	0	52	ramen en deur niet passend vernieuwd		2	0994100002012794	
Valkenburg	Koninginneweg	7	a			Woonhuis	MIP-pand	dubbel woonhuis (samen met nr.5)	1940	3	3	3	3	3	3	1	0	52	ramen en deur niet passend vernieuwd		2	0994100002012794	
Valkenburg	Koninginneweg	8				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1933	3	3	3	2	2	3	1	0	45	sterk gewijzigd: voordeur, erker, pui, daardoor weinig authenticiteit en minder kwaliteit		4	0994100002012795	
Valkenburg	Koninginneweg	9				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis ca.1927	1940	3	2	3	3	1	2	1	0	40	erg sober pand, is dit beschermenswaardig?		3	0994100002012796	
Valkenburg	Koninginneweg	9	c			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis ca.1926	1940	3	2	3	3	1	2	1	0	40	erg sober pand, is dit beschermenswaardig?		3	0994100002012796	
Valkenburg	Koninginneweg	9	b			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis ca.1925	1940	3	2	3	3	1	2	1	0	40	erg sober pand, is dit beschermenswaardig?		3	0994100002012796	
Valkenburg	Koninginneweg	11	a			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1930	3	3	3	3	2	3	2	0	53	ramen 1e vernieuwd. Achterbouwen niet meebeschermen		2	0994100002019637	
Valkenburg	Koninginneweg	11				Woonhuis	MIP-pand		1930	3	3	3	3	2	3	2	0	53	ramen 1e vernieuwd. Achterbouwen niet meebeschermen		2	0994100002019637	
Valkenburg	Koninginneweg	11	c			Woonhuis	MIP-pand		1930	3	3	3	3	2	3	2	0	53	ramen 1e vernieuwd. Achterbouwen niet meebeschermen		2	0994100002019637	
Valkenburg	Koninginneweg	11	b			Woonhuis	MIP-pand		1930	3	3	3	3	2	3	2	0	53	ramen 1e vernieuwd. Achterbouwen niet meebeschermen		2	0994100002019637	
Valkenburg	Lindenlaan	5				Hotel	MIP-pand	hotel, gebouw ca.1890	1930	4	3	4	3	4	4	2	0	66	bouwjaar nader uitzoeken		2	0994100002018541	
Valkenburg	Lindenlaan	7			507260	Woonhuis	Rijksmonument		1885													0994100002012549	37250083670000
Valkenburg	Lindenlaan	10				Winkelpand	MIP-pand	winkel-woonhuis ca.1905	1906	4	3	5	4	4	4	2	0	72	café pui '30		1	0994100002012551	
Valkenburg	Lindenlaan	10	a			Winkelpand	MIP-pand	winkel-woonhuis ca.1905	1906	4	3	5	4	4	4	2	0	72	café pui '30		1	0994100002012551	
Valkenburg	Lindenlaan	12				Winkelpand	MIP-pand	winkel-woonhuis 1906	1906	4	3	5	4	4	4	2	0	72			1	0994100002012553	
Valkenburg	Lindenlaan	13				Winkelpand	MIP-pand	woonhuis met neoclassicistisch stucwerk	1900	4	3	4	4	4	4	3	0	74	rechts een overbouwde steeg?	X	1	0994100002012552	
Valkenburg	Lindenlaan	13	a			Winkelpand	MIP-pand	woonhuis met neoclassicistisch stucwerk	1900	4	3	4	4	4	4	3	0	74	rechts een overbouwde steeg?	X	1	0994100002012552	
Valkenburg	Lindenlaan	15				Woonhuis	MIP-pand	winkelwoonhuis in neo-renaissance stijl	1910	4	3	5	4	4	4	2	0	72			1	0994100002012554	
Valkenburg	Lindenlaan	16					MIP-pand	woonhuis, intern nog oude trap en stucplafonds	1910	4	3	4	4	4	3	2	0	66			2	0994100002012557	
Valkenburg	Lindenlaan	19				Bedrijfspand	MIP-pand	Pand waar het voormalige postkantoor gevestigd was. Het pand is van baksteen en er zijn muurankers te zien. Het is onlangs gerenoveerd. Boven de hoofdingang een gevelsteen met de Nederlandse leeuw en daarboven goud geschilderde letters 'PTT'. Het is ontworpen door architect J. de Bruin. Hij ontwierp tevens het postkantoor in Brunssum. Beschermenswaardig geacht door het Cuypersgenootschap.	1890	4	4	5	4	4	4	3	4	94			1	0994100002012555	
Valkenburg	Lindenlaan	21				Bedrijfspand	MIP-pand	dubbel winkelwoonhuis	1902	4	4	5	4	4	4	3	0	78	eenheid met nr.23		1	0994100002012560	
Valkenburg	Lindenlaan	23				Winkelpand	MIP-pand	dubbel winkelwoonhuis	1902	4	4	5	4	4	4	3	0	78	eenheid met nr.21		1	0994100002012562	
Valkenburg	Lindenlaan	24				Winkelpand	MIP-pand	winkelwoonhuis	1940	4	3	3	4	3	2	0	61	mn vanwege gaafheid en kwaliteit winkelpui		2	0994100002012563	
Valkenburg	Lindenlaan	30	a		36781	Fransche Molen e.d.	Rijksmonument		1850													0994100002012567	37250298570000
Valkenburg	Lindenlaan	30			36781	Fransche Molen e.d.	Rijksmonument		1850													0994100002012567	37250298570000
Valkenburg	Lindenlaan	31				Winkelpand	MIP-pand	winkelwoonhuis met bijzondere geschilderde muurreclames	1906	4	4	4	4	4	4	3	0	76	eenheid met Passage 1		1	0994100002013980	
Valkenburg	Lindenlaan	32			36781	Fransche Molen e.d.	Rijksmonument		1804													0994100002018937	37250306970000
Valkenburg	Lindenlaan	34				Deel molencomplex	MIP-pand	bedrijfsgebouw 1925 in expressionistische stijl, onlangs sterk gerenoveerd	1900	4	4	4	2	3	3	3	0	61			2	0994100002018238	
Valkenburg	Lindenlaan	23	b			Winkelpand	MIP-pand	winkelwoonhuis	1902	4	4	5	4	4	4	3	0	78			1	0994100002012562	
Valkenburg	Maternusstraat	7		bij	36782	Poortje	Rijksmonument																

								Op het minuutplan zien we op deze plek een hoeve in een U-vorm. Het gebouw dat er nu staat is rechthoekig van vorm. Het exterieur doet echter een flinke leeftijd vermoeden door de muurankers en de gepleisterde gevels. Het zou kunnen dat in de loop van de tijd de twee 'armen' van de hoeve gesloopt zijn. Er bestaat echter geen vergunning van. Dit pand staat op de MIP-lijst met 1900 als geschat bouwjaar. Qua bouwstijl zou het wel aansluiten.																
Valkenburg	Muntstraat	6				Horecapand	MIP-pand	Twijfelgeval.	1900	3	4	3	3	3	3	3	0	62	nader onderzoek interieur en constructie nodig.	X	2	0994100002018913	
Valkenburg	Muntstraat	9				Horecapand	MIP-pand	eclecticistische stucgevel, onderpui gewijzigd	1900	3	3	4	3	3	4	2	0	62		X	2	0994100002018950	
Valkenburg	Muntstraat	10				Horecapand	MIP-pand		1968	4	4	4	3	4	4	2	0	68		X	2	0994100002018918	
Valkenburg	Muntstraat	11				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Contour op het minuutplan te zien. Echter niet geheel duidelijk.	1900	3	2	1	2	1	1	3	0	36	exterieur niet waardevol, oude kern wel mogelijk	X	3	0994100002018958	
Valkenburg	Muntstraat	11	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Contour op het minuutplan te zien. Echter niet geheel duidelijk.	1900	3	2	1	2	1	1	3	0	36	exterieur niet waardevol, oude kern wel mogelijk	X	3	0994100002018958	
Valkenburg	Muntstraat	19			36768	Vestigingswerk	Rijksmonument	Grendelpoort	1335													0994100002018919	
Valkenburg	Muntstraat	19			36768	Vestigingswerk	Rijksmonument	Grendelpoort	1335													0994100002018914	
Valkenburg	Muntstraat	19			36768	Vestigingswerk	Rijksmonument	Grendelpoort	1950													0994100002018915	0994100002018915
Valkenburg	Napoleonstraat	57				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1935	1	1	3	2	0	1	0	0	21	te sober, weinig uniek, ramen en deuren vernieuwd		4	0994100002013417	
Valkenburg	Napoleonstraat	59				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1930	1	2	3	4	2	2	0	0	41	te weinig uniek		4	0994100002013418	
Valkenburg	Neerhem	6				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Wordt in bijlage bestemmingsplan genoemd als beeldbepalend pand.	1910	4	4	4	3	3	3	3	0	65	mogelijk oudere kern, nader onderzoeken	X	2	0994100002013422	
Valkenburg	Neerhem	8			36783	Woonhuis	Rijksmonument		1762													0994100002013424	37440281470000
Valkenburg	Neerhem	34				Hotel	MIP-pand	30 pand in expressionistische stijl, later wit geschilderd	1930	3	3	4	2	2	3	0	0	43	gaafheid sterk aangetast		4	0994100002018723	
Valkenburg	Neerhem	36				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis	1930	4	3	3	3	3	3	2	0	57	ramen vernieuwd		2	0994100002020641	
Valkenburg	Neerhem	36	e			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis	1930	4	3	3	3	3	3	2	0	57	ramen vernieuwd		2	0994100002020641	
Valkenburg	Neerhem	36	d			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis	1930	4	3	3	3	3	3	2	0	57	ramen vernieuwd		2	0994100002020641	
Valkenburg	Neerhem	36	c			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis	1930	4	3	3	3	3	3	2	0	57	ramen vernieuwd		2	0994100002020641	
Valkenburg	Neerhem	36	b			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis	1930	4	3	3	3	3	3	2	0	57	ramen vernieuwd		2	0994100002020641	
Valkenburg	Neerhem	36	a			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis	1930	4	3	3	3	3	3	2	0	57	ramen vernieuwd		2	0994100002020641	
Valkenburg	Neerhem	38				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis	1930	4	4	4	4	4	4	2	0	72			1	0994100002020642	
Valkenburg	Neerhem	38	e			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis	1930	4	4	4	4	4	4	2	0	72			1	0994100002020642	
Valkenburg	Neerhem	38	d			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis	1930	4	4	4	4	4	4	2	0	72			1	0994100002020642	
Valkenburg	Neerhem	38	c			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis	1930	4	4	4	4	4	4	2	0	72			1	0994100002020642	
Valkenburg	Neerhem	38	b			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis	1930	4	4	4	4	4	4	2	0	72			1	0994100002020642	
Valkenburg	Neerhem	38	a			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis	1930	4	4	4	4	4	4	2	0	72			1	0994100002020642	
Valkenburg	Neerhem	40	e			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis, architectonische eenheid met nr.38	1930	4	3	4	3	4	4	2	0	66			2	0994100002018975	
Valkenburg	Neerhem	40	d			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis, architectonische eenheid met nr.38	1930	4	3	4	3	4	4	2	0	66			2	0994100002018975	
Valkenburg	Neerhem	40	c			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis, architectonische eenheid met nr.38	1930	4	3	4	3	4	4	2	0	66			2	0994100002018975	
Valkenburg	Neerhem	40	b			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis, architectonische eenheid met nr.38	1930	4	3	4	3	4	4	2	0	66			2	0994100002018975	
Valkenburg	Neerhem	40	a			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis, architectonische eenheid met nr.38	1930	4	3	4	3	4	4	2	0	66			2	0994100002018975	
Valkenburg	Neerhem	47				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis ca.1900, eclecticistisch	1920	4	4	4	3	3	4	2	0	65	ramen vernieuwd		2	0994100002013430	
Valkenburg	Neerhem	49				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis ca.1900, eclecticistisch	1920	4	4	4	3	3	4	2	0	65	ramen vernieuwd		2	0994100002013433	
Valkenburg	Neerhem	50				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis ca.1900, mergel gevel	1930	4	3	4	4	3	4	2	0	67	ramen vernieuwd		2	0994100002019520	
Valkenburg	Neerhem	53				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis	1920	4	4	4	4	4	4	3	0	76	ramen nietpassend vernieuwd. Interieurelementen: trap, schouw		1	0994100002013724	
Valkenburg	Neerhem	55				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis ca.1900	1910	4	4	4	4	3	4	3	0	73	ramen nietpassend vernieuwd. Architectonische eenheid met nr.57		1	0994100002013437	
Valkenburg	Neerhem	56				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met vakwerk erkers	1910	3	4	4	4	4	4	2	0	71	architectonische eenheid met nr.58		2	0994100002018729	
Valkenburg	Neerhem	56	b			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met vakwerk erkers	1910	3	4	4	4	4	4	2	0	71	architectonische eenheid met nr.58		2	0994100002018729	
Valkenburg	Neerhem	56	a			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met vakwerk erkers	1910	3	4	4	4	4	4	2	0	71	architectonische eenheid met nr.58		2	0994100002018729	
Valkenburg	Neerhem	57				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis ca.1900	1910	4	4	4	4	3	4	3	0	73	ramen nietpassend vernieuwd. architectonische eenheid met nr.55		1	0994100002019521	
Valkenburg	Neerhem	58				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met vakwerk erkers	1910	3	4	4	4	4	4	2	0	71	architectonische eenheid met nr.56		2	0994100002013438	
Valkenburg	Neerhem	58	a			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met vakwerk erkers	1910	3	4	4	4	4	4	2	0	71	architectonische eenheid met nr.56		2	0994100002013438	
Valkenburg	Neerhem	61				Woonhuis	MIP-pand	Hotel Hermans	1978	3	3	3	2	2	2	0	0	37	sterk verbouwd na MIP, nu niet meer gaaf of uniek		4	0994100002020643	
Valkenburg	Neerhem	63				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1931	3	3	3	3	1	2	0	0	38	te weinig uniek		4	0994100002019522	
Valkenburg	Neerhem	64			507261	Woonhuis	Rijksmonument		1890													0994100002013441	37440376670000
Valkenburg	Neerhem	65				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1928	3	3	3	3	1	2	0	0	38	te weinig uniek		4	0994100002012944	
Valkenburg	Neerhem	66	a		507261	Woonhuis	Rijksmonument		1892													0994100002019107	37440307970000
Valkenburg	Neerhem	66	b		507261	Woonhuis	Rijksmonument		1892													0994100002019107	37440307970000
Valkenburg	Neerhem	66	c		507261	Woonhuis	Rijksmonument		1892													0994100002019107	37440307970000
Valkenburg	Neerhem	66	d		507261	Woonhuis	Rijksmonument		1892													0994100002019107	37440307970000
Valkenburg	Neerhem	66	e		507261	Woonhuis	Rijksmonument		1892													0994100002019107	37440307970000
Valkenburg	Neerhem	66			507261	Woonhuis	Rijksmonument		1892													0994100002019107	37440307970000
Valkenburg	Neerhem	67				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1935	3	3	3	2	1	2	0	0	34	sterk verbouwd na MIP, nu niet meer gaaf of uniek.		4	0994100002012945	
Valkenburg	Neerhem	68			507262	Hotel	Rijksmonument	Beeldbepalendpand in bestemmingsplan maar ook MIP-object	1892													0994100002018740	
Valkenburg	Neerhem	69				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1935	3	3	3	3	1	2	0	0	38	weinig uniciteit en eenheid met nr.67 is verloren gegaan door wijzigingen bij dat pand		4	0994100002012946	
Valkenburg	Neerhem	81				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis ca.1900	1929	3	3	3	2	1	1	2	0	38	sober ontwerp, veel wijzigingen		4	0994100002012949	
Valkenburg	Neerhem	107	a			Woonhuis	MIP-pand	hotel floriade 1894	1962	4	4	4	3	3	3	2	2	69	serre aan voorzijde niet mee beschermen		2	0994100002011319	
Valkenburg	Neerhem	107				Woonhuis	MIP-pand	hotel floride 1894	1962	4	4	4	3	3	3	2	2	69	serre aan voorzijde niet mee beschermen		2	0994100002011319	
Valkenburg	Neerhem	111				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	mergelstenen woonhuis, XIX, getoogde vensteromlijstingen, vernieuwde ramen.	1971	4	4	3	3	3	3	2	0	59			2	0994100002018737	
Valkenburg	Neerhem	113				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1938	3	2	3	4	1	2	0	0	40	niet zeldzaam, wel gaaf		4	0994100002012954	
Valkenburg	Neerhem	117				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1930	3	3	3	4	1	2	0	0	42	niet zeldzaam, wel gaaf		4	0994100002012957	
Valkenburg	Neerhem	119				Woonhuis	MIP-pand		1931	3	3	3	3	2	2	0	0	41	niet zeldzaam, wel gaaf		4	0994100002012958	
Valkenburg	Nieuweweg	5				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis	1910	3	4	3	4	3	3	2	0	62			2	0994100002012959	
Valkenburg	Nieuweweg	7				Hotel	MIP-pand	Apollo Hotel (nu hotel Atlas)	1930	4	5	4	4	4	4	2	2	82			1	0994100002018557	
Valkenburg	Nieuweweg	8				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis in expressionistische stijl	1930	3	4	5	4	5	5	2	0	80	kleurstelling niet oorspronkelijk		1	0994100002018743	
Valkenburg	Nieuweweg	9	b			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met stucvensteromlijstingen	1935	4	3	4	4	3	3	2	0	63			2	0994100002012961	
Valkenburg	Nieuweweg	9	a			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met stucvensteromlijstingen	1935	4	3	4	4	3	3	2	0	63			2	0994100002012961	
Valkenburg	Nieuweweg	9				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met stucvensteromlijstingen	1935	4	3	4	4	3	3	2	0	63			2	0994100002012961	
Valkenburg	Nieuweweg	10	a			Winkel-woonhuis	cultuurhistorisch-pand	winkelwoonhuis met bovenpui in neoclassicistische stijl (XIXd) en onderpui in expressionistische stijl (XXb), ramen vernieuwd	1930	3	3	3	2	3	3	2	0	52			2	0994100002012962	
Valkenburg	Nieuweweg	10				Winkel-woonhuis	cultuurhistorisch-pand	winkelwoonhuis met bovenpui in neoclassicistische stijl (XIXd) en onderpui in expressionistische stijl (XXb), ramen vernieuwd	1930	3	3	3	2	3	3	2	0	52			2	0994100002012962	
Valkenburg	Nieuweweg	17				Woonhuis	MIP-pand	historiserend, natuurstenen gevels, overwegwachterswoning	1921	4	5	5	4	5	5	3	4	103	eenheid met stationsstraat 2, erfafscheiding ook meebeschermen		1	0994100002012965	
Valkenburg	Nieuweweg	22				Hotel	MIP-pand	Hotel Monopole	1930	3	4	4	3	4	4	2	2	75	aanbouw voorzijde '30, later aangepast		1	0994100002018559	
Valkenburg	Nieuweweg	23				Villa	cultuurhistorisch-pand	Villa in mergelsteen en historiserende stijl. Decoratief beeldhouwwerk rin de gevels Glas-in-loodramen en vensterluiken.	1934	3	3	4	4	4	4	2	2	77			2	0994100002012968	
Valkenburg	Nieuweweg	24				Politiebureau	MIP-pand	Villa Via Nova	1880	3	4	5	3	4	4	3	0	73	ramen vernieuwd, balkonhekken verdwenen		1	0994100002018567	
Valkenburg	Nieuweweg	25				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1920	4	4	4	4	3	4	2	0	69	ramen en deuren gaaf, glas-in-lood		1	0994100002012969	
Valkenburg	Nieuweweg	25	a			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1920	4	4	4	4	3	4	2	0	69	ramen en deuren gaaf, glas-in-lood		1	0994100002012969	
Valkenburg	Nieuweweg	27				Hotel	MIP-pand	Hotel Amsterdam	1958	3	3	4	3	3	3	2	2	66	uitbouw niet meebeschermen		2	0994100002018746	
Valkenburg	Nieuweweg	29				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met sierlementen in geglazuurde baksteen en mergelsteen	1984	3	3	4	3	3	3	2	0	58	ramen vernieuwd		2	0994100002018750	
Valkenburg	Nieuweweg	31				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met bakstenen siermetselwerk	1920	3	3	3	3	3	3	2	0	56	ramen en rechter deur vernieuwd		2	0994100002012974	
Valkenburg	Nieuweweg	31	f			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met bakstenen siermetselwerk	1920	3	3	3	3	3	3	2	0	56	ramen en rechter deur vernieuwd		2	0994100002012974	
Valkenburg	Nieuweweg	31	e			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met bakstenen siermetselwerk	1920	3	3	3	3	3	3	2	0	56	ramen en rechter deur vernieuwd		2	0994100002012974	
Valkenburg	Nieuweweg	31	d			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met bakstenen siermetselwerk	1920	3	3	3	3	3	3	2	0	56	ramen en rechter deur vernieuwd		2	0994100002012974	
Valkenburg	Nieuweweg	31	c			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met bakstenen siermetselwerk	1920	3	3	3	3	3	3	2	0	56	ramen en rechter deur vernieuwd		2	0994100002012974	
Valkenburg	Nieuweweg	31	b			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met bakstenen siermetselwerk	1920	3	3	3	3	3	3	2	0	56	ramen en rechter deur vernieuwd		2	0994100002012974	
Valkenburg	Nieuweweg	31	a			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met bakstenen siermetselwerk	1920	3	3	3	3	3	3	2	0	56	ramen en rechter deur vernieuwd		2	0994100002012974	
Valkenburg	Nieuweweg	32				Woonhuis	MIP-pand	hoekpand in mergel met bs omlijstingen	1910	4	4	4	4	3	3	2	0	65			2	0994100002012977	
Valkenburg	Nieuweweg	32	c			Woonhuis	MIP-pand	hoekpand in mergel met bs omlijstingen	1910	4	4	4	4	3	3	2	0	65			2	0994100002012977	
Valkenburg	Nieuweweg	32	b			Woonhuis	MIP-pand	hoekpand in mergel met bs omlijstingen	1910	4	4	4	4	3	3	2	0	65			2	0994100002012977	
Valkenburg	Nieuweweg	33				Woonhuis	MIP-pand	villa	1930	3	3	3	4	1	2	0	0	42	weinig uniciteit		4	0994100002012710	
Valkenburg	Nieuweweg	41				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met rijke dakkapel	1932	3	3	3	3	3	3	2	0	56	ramen en deur vernieuwd		2	0994100002012717	
Valkenburg	Nieuweweg	46	A-E			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis i n mergel met Vlaamse gevel	1932	3	3	4	3	4	4	2	0	65	balkon recent toegevoegd, initiaal in geveltop was eerst 'S' ipv 'R'		2	0994100002019468	
Valkenburg	Nieuweweg	50	A			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Woonhuis in historiserende stijl met torentje (Xxa)	1880	3	3	4	3	4	4	3	0	69			1	0994100002019977	
Valkenburg	Nieuweweg	52			507263	Woonhuis	Rijksmonument		1890													0994100002012720	37270154570000
Valkenburg	Nieuweweg	58				Woonhuis	MIP-pand	ensemble van vier woonhuizen	1930	5	3	3	4	3	3	2	0	62	eenheid met nr.60-64		2	0994100002019469	

Valkenburg	Nieuweweg	60				Woonhuis	MIP-pand	ensemble van vier woonhuizen	1930	5	3	3	3	3	3	2	0	58	eenheid met nr.58, 62-64, vernieuwde ramen storend		2	0994100002016727	
Valkenburg	Nieuweweg	62				Woonhuis	MIP-pand	ensemble van vier woonhuizen	1930	5	3	3	4	3	3	2	0	62	eenheid met nr.58-60, 64		2	0994100002012722	
Valkenburg	Nieuweweg	64				Woonhuis	MIP-pand	ensemble van vier woonhuizen	1930	5	3	3	4	3	3	2	0	62	eenheid met nr.58-62		2	0994100002019632	
Valkenburg	Nieuweweg	106				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis	1937	3	3	3	4	2	3	0	0	49	twijfelgeval		3	0994100002013021	
Valkenburg	Nieuweweg	118				Woonhuis	MIP-pand	éénlaags woonhuis	1930	3	2	2	2	2	2	0	0	33	te sober en alle ramen en deuren vernieuwd		4	0994100002013028	
Valkenburg	Nieuweweg	124				Woonhuis	MIP-pand	dubbel woonhuis ca.1910	1925	3	3	3	2	2	2	0	0	37	te veel gewijzigd		4	0994100002013030	
Valkenburg	Nieuweweg	128				Woonhuis	MIP-pand		1925	3	3	3	2	2	2	0	0	37	te veel gewijzigd		4	0994100002013031	
Valkenburg	Nieuweweg	721				Transformatorhuisje	MIP-pand	transformatorhuisje met zadeldak	1974	4	4	4	4	4	4	2	0	72			1	0994100002018568	
Valkenburg	Onderstestraat	35				Ronald McDonald huis	cultuurhistorisch-pand	Naar een ontwerp van architect F. Hundertwasser. Beschermenswaardig geacht door het Cuypersgenootschap.	2006	3	4	5	5	5	5	3	4	104			1	0994100002019682	
Valkenburg	Oosterbeekstraat	6				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	ensemble van zes dubbele woningen in historiserende wederopbouwstijl met baksteen en mergel.	1954	5	4	3	3	3	3	2	2	68			2	0994100002013151	
Valkenburg	Oosterbeekstraat	8				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	ensemble van zes dubbele woningen in historiserende wederopbouwstijl met baksteen en mergel.	1954	5	4	3	3	3	3	2	2	68			2	0994100002013794	
Valkenburg	Oosterbeekstraat	10				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	ensemble van zes dubbele woningen in historiserende wederopbouwstijl met baksteen en mergel.	1954	5	4	3	3	3	3	2	2	68			2	0994100002013585	
Valkenburg	Oosterbeekstraat	12				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	ensemble van zes dubbele woningen in historiserende wederopbouwstijl met baksteen en mergel.	1954	5	4	3	3	3	3	2	2	68			2	0994100002019502	
Valkenburg	Oosterbeekstraat	14				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	ensemble van zes dubbele woningen in historiserende wederopbouwstijl met baksteen en mergel.	1954	5	4	3	3	3	3	2	2	68			2	0994100002013159	
Valkenburg	Oosterbeekstraat	16				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	ensemble van zes dubbele woningen in historiserende wederopbouwstijl met baksteen en mergel.	1954	5	4	3	3	3	3	2	2	68			2	0994100002013161	
Valkenburg	Oosterbeekstraat	18				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	ensemble van zes dubbele woningen in historiserende wederopbouwstijl met baksteen en mergel.	1954	5	4	3	3	3	3	2	2	68			2	0994100002013163	
Valkenburg	Oosterbeekstraat	20				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	ensemble van zes dubbele woningen in historiserende wederopbouwstijl met baksteen en mergel.	1954	5	4	3	3	3	3	2	2	68			2	0994100002013165	
Valkenburg	Oosterbeekstraat	22				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	ensemble van zes dubbele woningen in historiserende wederopbouwstijl met baksteen en mergel.	1954	5	4	3	3	3	3	2	2	68			2	0994100002013168	
Valkenburg	Oosterbeekstraat	24				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	ensemble van zes dubbele woningen in historiserende wederopbouwstijl met baksteen en mergel.	1954	5	4	3	3	3	3	2	2	68			2	0994100002013170	
Valkenburg	Oosterbeekstraat	26				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	ensemble van zes dubbele woningen in historiserende wederopbouwstijl met baksteen en mergel.	1954	5	4	3	3	3	3	2	2	68			2	0994100002013172	
Valkenburg	Oosterbeekstraat	28				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	ensemble van zes dubbele woningen in historiserende wederopbouwstijl met baksteen en mergel.	1954	5	4	3	3	3	3	2	2	68			2	0994100002013174	
Valkenburg	Oosterweg	1			507264	Klooster	Rijksmonument		1886													0994100002018595	35800218270000
Valkenburg	Oosterweg	14				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	ensemble van drie dubbele woningen in historiserende wederopbouwstijl in baksteen en mergel	1952	5	4	3	3	3	3	2	2	68			2	0994100002013209	
Valkenburg	Oosterweg	16				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	ensemble van drie dubbele woningen in historiserende wederopbouwstijl in baksteen en mergel	1952	5	4	3	3	3	3	2	2	68			2	0994100002013210	
Valkenburg	Oosterweg	18				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	ensemble van drie dubbele woningen in historiserende wederopbouwstijl in baksteen en mergel	1954	5	4	3	3	3	3	2	2	68			2	0994100002013211	
Valkenburg	Oosterweg	20				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	ensemble van drie dubbele woningen in historiserende wederopbouwstijl in baksteen en mergel	1952	5	4	3	3	3	3	2	2	68			2	0994100002013212	
Valkenburg	Oosterweg	22				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	ensemble van drie dubbele woningen in historiserende wederopbouwstijl in baksteen en mergel	1952	5	4	3	3	3	3	2	2	68			2	0994100002013213	
Valkenburg	Oosterweg	24				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	ensemble van drie dubbele woningen in historiserende wederopbouwstijl in baksteen en mergel	1954	5	4	3	3	3	3	2	2	68			2	0994100002013214	
Valkenburg	Oosterweg	28	a			Woonhuis	Karakteristiek-pand	bijgebouw bij kasteel Oost	1954	4	3	3	2	3	3	3	0	57	ouderdom en interieur nader onderzoeken	X	2	0994100002020656	
Valkenburg	Oosterweg	28			36828	Kasteel	Rijksmonument	Kasteel Oost	1775													0994100002013216	35800163970000
Valkenburg	Oosterweg	30			36828	Kasteel	Rijksmonument	Kasteel Oost	1775													0994100002040683	35800163970000
Valkenburg	Oosterweg	32			36828	Kasteel	Rijksmonument	Kasteel Oost	1775													0994100002018777	35800163970000
Valkenburg	Oosterweg	36			36828	Kasteel	Rijksmonument	Kasteel Oost	1340													0994100002019041	35800163970000
Valkenburg	Oosterweg	38			36828	Kasteel	Rijksmonument	Kasteel Oost	1830													0994100002018778	35800163970000
Valkenburg	Oosterweg	40	a		36828	Kasteel	Rijksmonument	Kasteel Oost	1830													0994100002019078	35800163970000
Valkenburg	Oosterweg	40			36828	Kasteel	Rijksmonument	Kasteel Oost	1830													0994100002019078	35800163970000
Valkenburg	Oosterweg	42				Koetshuis	Karakteristiek-pand	koetshuis bij kasteel oost	1900	5	4	4	4	4	4	4	4	97			1	0994100002019079	
Valkenburg	Op de Rijsecamp	1				Woonhuis	MIP-pand	Hotel Riviera, verbouwd 2006	2008	4	4	4	0	2	3	0	0	38	geheel herbouwd, alleen waardevol in straatbeeld		4	0994100002019255	
Valkenburg	Op de Rijsecamp	3				Woonhuis	MIP-pand	Hotel Riviera, verbouwd 2007	2008	4	4	4	0	2	3	0	0	38	geheel herbouwd, alleen waardevol in straatbeeld		4	0994100002019255	
Valkenburg	Op de Rijsecamp	5				Woonhuis	MIP-pand	Hotel Riviera, verbouwd 2008	2008	4	4	4	0	2	3	0	0	38	geheel herbouwd, alleen waardevol in straatbeeld		4	0994100002019255	
Valkenburg	Op de Rijsecamp	7				Woonhuis	MIP-pand	Hotel Riviera, verbouwd 2009	2008	4	4	4	0	2	3	0	0	38	geheel herbouwd, alleen waardevol in straatbeeld		4	0994100002019255	
Valkenburg	Op de Rijsecamp	9				Woonhuis	MIP-pand	Hotel Riviera, verbouwd 2010	2008	4	4	4	0	2	3	0	0	38	geheel herbouwd, alleen waardevol in straatbeeld		4	0994100002019255	
Valkenburg	Oud Valkenburgerweg	16				Priorij	cultuurhistorisch-pand	Priorij Regina Pacis wordt nog steeds bewoond door zusters. Naar een ontwerp van F. Knibbeler, toen werkzaam bij architectenbureau Swinkels & Salemans te Maastricht. Vanaf 1952 ontwierp dit bureau een hele reeks kerken in Limburg. Beschermenswaardig geacht door het Cuypersgenootschap. BD: Bossche school?	1957	4	5	5	4	5	5	3	4	103			1	0994100002011778	
Valkenburg	Parallelweg	9				Woonhuis	MIP-pand	mergelstenen pand, sobere architectuur	1925	2	3	2	3	2	2	2	0	46	te sober en alle ramen en deuren vernieuwd		4	0994100002013943	
Valkenburg	Passage	1				Winkel-woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Dubbel winkelwoonhuis met eclecticistische bovengevel en vernieuwde onderpui in expressionistische stijl. Oorspronkelijke ramen boven. Muurschildering op zijgevel. Ook Lindenlaan 31.	1906	4	4	4	3	3	3	2	0	61			2	0994100002013980	
Valkenburg	Passage	2	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Dubbel woonhuis in eclectische stijl met sierstucwerk. Ramen vernieuwd.	1928	4	3	4	3	3	3	2	0	59			2	0994100002018985	
Valkenburg	Passage	2				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Dubbel woonhuis in eclectische stijl met sierstucwerk. Ramen vernieuwd.	1900	4	3	4	3	3	3	2	0	59			2	0994100002018986	
Valkenburg	Passage	3				Winkel-woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Dubbel winkelwoonhuis met eclecticistische bovengevel en vernieuwde onderpui.	1906	4	4	4	3	3	3	2	0	61			2	0994100002013980	
Valkenburg	Passage	5	ab			Winkel-woonhuis	cultuurhistorisch-pand	winkelwoonhuis in historiserende stijl met baksteen en mergel, topgevel met jaarsteen, aantal ramen en deur vernieuwd.	1899	4	3	4	4	3	4	2	0	67			2	0994100002013982	
Valkenburg	Passage	7				Winkelpand	MIP-pand	topgevel met geglazuurde bakstenen	1920	4	4	4	3	4	4	2	0	68			2	0994100002013984	
Valkenburg	Passage	8				Winkel-woonhuis	cultuurhistorisch-pand	drievoudig winkel-woonhuis met oorspronkelijke winkelpui in expressionistische stijl, '30. Sobere bovengevel in lichte baksteen. TegelMoer, etalageramen en bovenlichten van belang.	1930	4	4	4	5	4	4	2	0	76			2	0994100002018989	
Valkenburg	Passage	9	a			Winkel-woonhuis	cultuurhistorisch-pand	winkelwoonhuis, bovenpui in mergel met decoratieve vensteromlijstingen en jaartal 1904, onderpui vernieuwd	1904	4	3	3	2	3	3	2	0	53			2	0994100002013986	
Valkenburg	Passage	9				Winkel-woonhuis	cultuurhistorisch-pand	winkelwoonhuis, bovenpui in mergel met decoratieve vensteromlijstingen en jaartal 1904, onderpui vernieuwd	1904	4	3	3	2	3	3	2	0	53			2	0994100002013986	
Valkenburg	Passage	10				Winkel-woonhuis	cultuurhistorisch-pand	drievoudig winkel-woonhuis met oorspronkelijke winkelpui in expressionistische stijl, '30. Sobere bovengevel in lichte baksteen. TegelMoer, etalageramen en bovenlichten van belang.	1930	4	4	4	5	4	4	2	0	76			2	0994100002013988	
Valkenburg	Passage	11	a			Winkel-woonhuis	cultuurhistorisch-pand	winkelwoonhuis met bovengevel in eclectische stijl met sierstucwerk en jaartal 1899/ ramen oorspronkelijk. Onderpui vernieuwd '30, glas-in-lood met vijzel (apotheek) mezzanine later toegevoegd. Stilistische eenheid met nr.13	1899	4	3	4	3	3	4	2	0	63			2	0994100002013987	
Valkenburg	Passage	11				Winkel-woonhuis	cultuurhistorisch-pand	winkelwoonhuis met bovengevel in eclectische stijl met sierstucwerk en jaartal 1899/ ramen oorspronkelijk. Onderpui vernieuwd '30, glas-in-lood met vijzel (apotheek) mezzanine later toegevoegd. Stilistische eenheid met nr.13	1899	4	3	4	3	3	4	2	0	63			2	0994100002013987	
Valkenburg	Passage	12				Winkel-woonhuis	cultuurhistorisch-pand	drievoudig winkel-woonhuis met oorspronkelijke winkelpui in expressionistische stijl, '30. Sobere bovengevel in lichte baksteen. TegelMoer, etalageramen en bovenlichten van belang.	1930	4	4	4	5	4	4	2	0	76			2	0994100002013988	
Valkenburg	Passage	13				Winkel-woonhuis	cultuurhistorisch-pand	winkelwoonhuis met bovengevel in eclectische stijl met sierstucwerk. Stilistische eenheid met nr.11, onderpui vernieuwd . Ramen 1e oorspronkelijk	1906	4	3	3	3	3	4	2	0	61			2	0994100002019558	
Valkenburg	Passage	15	a			Winkel-woonhuis	cultuurhistorisch-pand	winkelwoonhuis met bovenpui in eclectische stijl met siermetselwerk en mergelstenen banden. Onderpui en ramen vernieuwd.	1899	3	3	3	2	3	3	2	0	52			2	0994100002017562	
Valkenburg	Passage	15				Winkel-woonhuis	cultuurhistorisch-pand	winkelwoonhuis met bovenpui in eclectische stijl met siermetselwerk en mergelstenen banden. Onderpui en ramen vernieuwd.	1899	3	3	3	2	3	3	2	0	52			2	0994100002017562	
Valkenburg	Passage	17				Winkel-woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Hoekpand in een sobere, historiserende Wederopbouwstijl, gevelsteen 'Crolla ad. 1954'. Ramen vernieuwd. Eenheid met Theo Dorrenplein 8	1920	4	4	3	4	3	3	2	0	63			2	0994100002018993	

Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	5				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50		2	0994100002013505	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	6				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	2	3	4	2	2	70	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50, aangetast door witte verflaag		2	0994100002013506	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	7				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50, afdak storend		2	0994100002013508	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	8				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	2	3	4	2	2	70	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50, aangetast door witte verflaag		2	0994100002013509	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	9				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	2	3	4	2	2	70	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50		2	0994100002019526	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	10				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	2	3	4	2	2	70	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50, aangetast door witte verflaag		2	0994100002013510	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	11				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50		2	0994100002013511	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	11	a			Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50		2	0994100002013511	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	12				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	2	3	4	2	2	70	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50, aangetast door witte verflaag		2	0994100002013512	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	13				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50		2	0994100002013935	

Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	13	a			Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50		2	0994100002013935	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	14				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	2	3	4	2	2	70	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50, aangetast door witte verflaag		2	0994100002013513	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	15				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50		2	0994100002019527	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	16				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50		2	0994100002013514	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	16	a			Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50		2	0994100002013514	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	17				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50		2	0994100002013516	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	18				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50		2	0994100002013517	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	19				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50, rolluiken storend		2	0994100002013518	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	20				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50, rolluiken storend		2	0994100002013519	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	21				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50, afdak storend		2	0994100002013520	

Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	22				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50		2	0994100002013521	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	23				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50		2	0994100002013522	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	23	a			Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50		2	0994100002013522	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	24				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50		2	0994100002013523	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	25				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50		2	0994100002013524	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	25	a			Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50		2	0994100002013524	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	26				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50		2	0994100002013525	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	27				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50, rolluiken storend		2	0994100002013527	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	28				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50, rolluiken en luifel storend		2	0994100002013528	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	29				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50, rolluiken storend		2	0994100002013529	

Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	30				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50	2	0994100002013530	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	31				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50, rolluiken storend	2	0994100002013531	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	32				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	2	3	4	2	2	70	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50, aangetast door witte verflaag	2	0994100002013532	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	33				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50	2	0994100002013533	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	34				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	2	3	4	2	2	70	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50, aangetast door witte verflaag	2	0994100002013534	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	35				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50, rolluiken storend	2	0994100002013535	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	35	a			Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50, rolluiken storend	2	0994100002013535	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	36				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50	2	0994100002013536	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	37				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50	2	0994100002019992	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	37	a			Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50	2	0994100002019992	

Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	38				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50		2	0994100002013538	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	39				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50		2	0994100002013539	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	40				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	2	3	4	2	2	70	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50, aangetast door witte verflaag		2	0994100002013540	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	42				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	2	3	4	2	2	70	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50, aangetast door witte verflaag		2	0994100002013542	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	44				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-51		2	0994100002013544	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	44	a			Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-50		2	0994100002013544	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	46				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-53		2	0994100002013545	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	46	a			Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-52		2	0994100002013545	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	48				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-55		2	0994100002013546	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	48	a			Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-54		2	0994100002013546	

Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	50				Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-57	2	0994100002013548	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	50	a			Wederopbouw woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Arbeiderswijk met om-en-om vier soorten huisjes geplaatst in steeds hetzelfde patroon. Eén huisje geheel van mergel met een rondboog boven het linker- of rechterraam en een spatplint van kunradersteen, het andere met een speklagenmotief, het derde geheel van witgeschilderde baksteen met een spatplint van bruine baksteen en een rondboog boven de dubbele ramen en tenslotte een tussenliggend huisje van witgeschilderde baksteen met een bruine bakstenen spatplint. Deze huizen zijn ontworpen in 'Wederopbouw stijl' en ontstaan als gevolg van een nieuwe stedelijke uitbreidingsgolf na 1945 (bron: Van Hoogteburcht tot Kuuroord – Monumentenhuis Limburg) In de naastgelegen Burgemeester Henssingel en de van Tillstraat is hetzelfde patroon ter herkennen maar dan met andersoortigehuizen.	1954	5	5	3	3	3	4	2	2	74	onderdeel complex Pastoor Sartonstraat 5 - 39 en 6-56	2	0994100002013548	
Valkenburg	Pastoor Sartonstraat	52				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Woonhuis met een 'Hollandse' topgevel.	1953	5	5	3	3	3	3	2	0	62	ramen en deur recentelijk vernieuwd	2	0994100002013549	
Valkenburg	Plenkertstraat	15	ab			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	woonhuis met erker en topgevel, '50.	1900	4	3	3	3	4	4	2	0	64		2	0994100002013596	
Valkenburg	Plenkertstraat	41			507266	Woonhuis	Rijksmonument		1880												0994100002013604	37260283570000
Valkenburg	Plenkertstraat	43			507266	Woonhuis	Rijksmonument		1882												0994100002019010	37260283470000
Valkenburg	Plenkertstraat	45			507267	Transformatorhuisje	Rijksmonument	Transformatorhuisje	1985												0994100002017862	37260281870000
Valkenburg	Plenkertstraat	45			507267	Grafkelder	Rijksmonument	Grafkelder														37260281870000
Valkenburg	Plenkertstraat	45			507267	Restaurant	Rijksmonument		1900												0994100002018788	37260281870000
Valkenburg	Plenkertstraat	49				Bijgebouw	cultuurhistorisch-pand	Bijgebouw in mergelsteen, met hoekkettingen. In verhoogde deel een duiventil.	1930	4	4	3	3	4	3	2	0	62		2	0994100002013608	
Valkenburg	Plenkertstraat	51	a			Tickethuisje	cultuurhistorisch-pand	Een klein kassahuisje van mergel.	1970	3	3	2	3	1	2	1	0	40	te weinig uniciteit	4	0994100002017868	
Valkenburg	Plenkertstraat	51				Woonhuis	MIP-pand	Villa Rozenheuvel	2004	4	4	4	4	3	4	2	0	69	nr.49 is bijgebouw, ook beschermen!	1	0994100002019081	
Valkenburg	Plenkertstraat	55			36785	Catacomben	Rijksmonument		1974												0994100002019024	32000225370000
Valkenburg	Plenkertstraat	58				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	woonhuis in mergel met baksteen, expressionistische ommetseling van entreepartij, nieuwe dakkapellen.	1933	3	4	4	4	4	4	2	0	71		1	0994100002019994	
Valkenburg	Plenkertstraat	60				Café	MIP-pand	café - woonhuis	1933	4	3	3	4	2	2	2	0	54	niet zeldzaam, wel gaaf	2	0994100002019017	
Valkenburg	Plenkertstraat	74				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis	1920	3	3	3	4	1	2	2	0	50	niet zeldzaam, wel gaaf	2	0994100002013617	
Valkenburg	Plenkertstraat	76				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis	1920	3	3	3	4	1	2	2	0	50	niet zeldzaam, wel gaaf	2	0994100002013618	
Valkenburg	Plenkertstraat	82			36784	Kruitmolen	Rijksmonument		1821												0994100002019019	32000203870000
Valkenburg	Plenkertstraat	88				Woonhuis	Karakteristiek-pand	woonhuis Xxa, mergel met bakstenen siermetselwerk, onlangs opgeknapt	1930	3	3	4	3	3	3	2	0	58		2	0994100002013619	
Valkenburg	Plenkertstraat	90			36784	Kruitmolen	Rijksmonument		1950												0994100002013620	32000203670000
Valkenburg	Plenkertstraat					Katakomben	cultuurhistorisch-pand	Bovengronds tempeltje	1910	5	4	4	4	5	4	3	4	96		1	0994100002041054	
Valkenburg	Plenkertstraat				36784	Hefstuwsluis	Rijksmonument	Hefstuwsluis														32000203670000
Valkenburg	Plenkertstraat				36785	Katakomben	Rijksmonument	Katakombem														32000225370000
Valkenburg	Prins Bernhardlaan	24				Woonhuis	MIP-pand	mergelstenen woonhuis met brede erker	1936	3	3	4	2	3	3	1	0	50	twijfelgeval: na MIP sterk verbouwd, alle ramen zijn nieuw, dak met leien ipv pannen, gekke leien boeiboord gemaakt.	3	0994100002013632	
Valkenburg	Prinses Beatrixsingel	2					Karakteristiek-pand	Dit pand bevindt zich op het huidig genoemde Leeuwbierterrein. Dit terrein is momenteel in de herbestemmingsfase. Het betreffende pand was het kantoor toen de bierbrouwerij nog in werking was. Qua vorm komt het huidige gebouwcontour nog overeen met dat op het minuutplan, echter het exterieur van het pand lijkt niet erg oud. Hoewel er wel een spatplint te zien is. Deze zou ook decoratief kunnen zijn.											3	9999	
Valkenburg	Reinaldstraat	2			507268	Woonhuis	Rijksmonument		1890												0994100002018540	37250232870000
Valkenburg	Reinaldstraat	2			507268	Woonhuis	Rijksmonument		1890												0994100002018540	37250232870000
Valkenburg	Reinaldstraat	4			507268	Woonhuis	Rijksmonument		1970												0994100002018539	37250232970000
Valkenburg	Reinaldstraat	6				Woonhuis	MIP-pand	rijk hoekpand in eclecticistische stijl	1889	5	4	5	4	4	5	3	0	83		1	0994100002018550	
Valkenburg	Reinaldstraat	11				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis, verbouwd tot apotheek	1930	3	3	3	1	1	1	1	0	30	verloren gegaan	4	0994100002017887	
Valkenburg	Reinaldstraat	15				Woonhuis	MIP-pand	blok woningen ca.1900	1930	3	3	3	2	1	2	1	0	38	sterk verbouwd sinds MIP, oorspronkelijke karakter sober en sterk gewijzigd	4	0994100002014358	
Valkenburg	Reinaldstraat	17				Woonhuis	MIP-pand	blok woningen ca.1900	1913	3	3	3	2	1	2	1	0	38	sober en sterk gewijzigd	4	0994100002014359	
Valkenburg	Reinaldstraat	19				Woonhuis	MIP-pand	blok woningen ca.1900	1928	3	3	3	2	1	2	1	0	38	sober en sterk gewijzigd	4	0994100002019587	
Valkenburg	Reinaldstraat	21				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis in rij	1930	3	3	3	3	3	3	2	0	56	ramen en deur niet passend vernieuwd	4	0994100002014360	
Valkenburg	Reinaldstraat	23				woonhuis	MIP-pand	woonhuis in rij	1928	3	3	2	3	2	2	2	0	47	te sober en alle ramen en deuren vernieuwd	4	0994100002020001	
Valkenburg	Reinaldstraat	25				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis in rij	1920	3	3	2	3	2	2	2	0	47	te sober en alle ramen en deuren vernieuwd	4	0994100002014361	
Valkenburg	Reinaldstraat	27				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis in rij	1930	3	3	3	3	2	3	1	0	49	te sober en alle ramen en deuren vernieuwd	4	0994100002014362	
Valkenburg	Reinaldstraat	29				Woonhuis	MIP-pand	dubbel woonhuis	1928	3	3	3	3	2	3	1	0	49	twijfelgeval: ramen en deuren vernieuwd, wel decoratief gevelmetselwerk	4	0994100002019588	
Valkenburg	Reinaldstraat	31				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	woonhuis met lijstgevel met Art-Deco sierstucwerk. Venster en deur bg gewijzigd. Krulankers herplaatst	1920	3	4	4	2	4	3	2	0	59		2	0994100002014363	
Valkenburg	Reinaldstraat	33				Winkel-woonhuis	cultuurhistorisch-pand	winkel-woonhuis met gevel in eclectische stijl, aangepast '30. eenheid met 35	1870	4	4	3	3	3	3	2	0	59		2	0994100002014364	
Valkenburg	Reinaldstraat	35				Winkel-woonhuis	cultuurhistorisch-pand	winkel-woonhuis met gevel in eclectische stijl, aangepast '30. eenheid met 33	1870	4	4	3	3	3	3	2	0	59		2	0994100002014364	
Valkenburg	Sibberkerkstraat	81	a							2	3	4	3	3	4	2	0	61		2	0994100002014880	
Valkenburg	Sint Nicolaasstraat	1				Arbeiderswoning	cultuurhistorisch-pand	In de St. Nicolaasstraat staan meerdere 'arbeiderswoningen' naar een ontwerp van architect Jan Stuyt. In 1901 werd de Woningwet ingevoerd en het jaar daarna de Gezondheidswet. Deze waren bedoeld om de leefomstandigheden van de arbeidersklasse te verbeteren. Er ontstonden woningbouwcorporaties die huizen bouwden waarbij er aan de voorschriften van deze twee wetten vastgehouden werd. In 1911 werd er een overkoepelend orgaan opgezet voor de verschillende woningbouwcorporaties in de Mijnstreek, genaamd 'Ons Limburg'. Jan Stuyt werd architect bij Ons Limburg en zou hier blijven werken tot 1925. Hij ontwierp ongeveer 3000 woningen en verschillende woonwijken. In de St. Nicolaasstraat zijn er om-en-om twee soorten huizen te zien. Aan de 'buitenzijdes' de huizen met de spitse daken waar in de gevels een motief van witgeschilderde en bruine baksteen te zien is. Deze flankeren twee kleinere huisjes met witte dakkapellen. Beschermenswaardig geacht door het Cuypersgenootschap.	1921	5	5	3	3	3	3	2	2	70	vormt complex met panden op hoek Hekerbeekweg en Herkenbroekerweg	2	0994100002014516	
Valkenburg	Sint Nicolaasstraat	3				Arbeiderswoning	cultuurhistorisch-pand	In de St. Nicolaasstraat staan meerdere 'arbeiderswoningen' naar een ontwerp van architect Jan Stuyt. In 1901 werd de Woningwet ingevoerd en het jaar daarna de Gezondheidswet. Deze waren bedoeld om de leefomstandigheden van de arbeidersklasse te verbeteren. Er ontstonden woningbouwcorporaties die huizen bouwden waarbij er aan de voorschriften van deze twee wetten vastgehouden werd. In 1911 werd er een overkoepelend orgaan opgezet voor de verschillende woningbouwcorporaties in de Mijnstreek, genaamd 'Ons Limburg'. Jan Stuyt werd architect bij Ons Limburg en zou hier blijven werken tot 1925. Hij ontwierp ongeveer 3000 woningen en verschillende woonwijken. In de St. Nicolaasstraat zijn er om-en-om twee soorten huizen te zien. Aan de 'buitenzijdes' de huizen met de spitse daken waar in de gevels een motief van witgeschilderde en bruine baksteen te zien is. Deze flankeren twee kleinere huisjes met witte dakkapellen. Beschermenswaardig geacht door het Cuypersgenootschap.	1921	5	5	3	3	3	3	2	2	70	vormt complex met panden op hoek Hekerbeekweg en Herkenbroekerweg	2	0994100002014518	
Valkenburg	Sint Nicolaasstraat	5				Arbeiderswoning	cultuurhistorisch-pand	In de St. Nicolaasstraat staan meerdere 'arbeiderswoningen' naar een ontwerp van architect Jan Stuyt. In 1901 werd de Woningwet ingevoerd en het jaar daarna de Gezondheidswet. Deze waren bedoeld om de leefomstandigheden van de arbeidersklasse te verbeteren. Er ontstonden woningbouwcorporaties die huizen bouwden waarbij er aan de voorschriften van deze twee wetten vastgehouden werd. In 1911 werd er een overkoepelend orgaan opgezet voor de verschillende woningbouwcorporaties in de Mijnstreek, genaamd 'Ons Limburg'. Jan Stuyt werd architect bij Ons Limburg en zou hier blijven werken tot 1925. Hij ontwierp ongeveer 3000 woningen en verschillende woonwijken. In de St. Nicolaasstraat zijn er om-en-om twee soorten huizen te zien. Aan de 'buitenzijdes' de huizen met de spitse daken waar in de gevels een motief van witgeschilderde en bruine baksteen te zien is. Deze flankeren twee kleinere huisjes met witte dakkapellen. Beschermenswaardig geacht door het Cuypersgenootschap.	1921	5	5	4	3	3	3	2	2	72	vormt complex met panden op hoek Hekerbeekweg en Herkenbroekerweg	2	0994100002014520	

Valkenburg	Sint Nicolaasstraat	7				Arbeiderswoning	cultuurhistorisch-pand	In de St. Nicolaasstraat staan meerdere 'arbeiderswoningen' naar een ontwerp van architect Jan Stuyt. In 1901 werd de Woningwet ingevoerd en het jaar daarna de Gezondheidswet. Deze waren bedoeld om de leefomstandigheden van de arbeidersklasse te verbeteren. Er ontstonden woningbouwcorporaties die huizen bouwden waarbij er aan de voorschriften van deze twee wetten vastgehouden werd. In 1911 werd er een overkoepelend orgaan opgezet voor de verschillende woningbouwcorporaties in de Mijnstreek, genaamd 'Ons Limburg'. Jan Stuyt werd architect bij Ons Limburg en zou hier blijven werken tot 1925. Hij ontwierp ongeveer 3000 woningen en verschillende woonwijken. In de St. Nicolaasstraat zijn er om-en-om twee soorten huizen te zien. Aan de 'buitenzijdes' de huizen met de spitse daken waar in de gevels een motief van witgeschilderde en bruine baksteen te zien is. Deze flankeren twee kleinere huisjes met witte dakkapellen. Beschermenswaardig geacht door het Cuypersgenootschap.	1921	5	5	3	3	3	2	2	70	vormt complex met panden op hoek Hekerbeekstraat en Herkenbroekerweg	2	0994100002014522
Valkenburg	Sint Nicolaasstraat	9				Arbeiderswoning	cultuurhistorisch-pand	In de St. Nicolaasstraat staan meerdere 'arbeiderswoningen' naar een ontwerp van architect Jan Stuyt. In 1901 werd de Woningwet ingevoerd en het jaar daarna de Gezondheidswet. Deze waren bedoeld om de leefomstandigheden van de arbeidersklasse te verbeteren. Er ontstonden woningbouwcorporaties die huizen bouwden waarbij er aan de voorschriften van deze twee wetten vastgehouden werd. In 1911 werd er een overkoepelend orgaan opgezet voor de verschillende woningbouwcorporaties in de Mijnstreek, genaamd 'Ons Limburg'. Jan Stuyt werd architect bij Ons Limburg en zou hier blijven werken tot 1925. Hij ontwierp ongeveer 3000 woningen en verschillende woonwijken. In de St. Nicolaasstraat zijn er om-en-om twee soorten huizen te zien. Aan de 'buitenzijdes' de huizen met de spitse daken waar in de gevels een motief van witgeschilderde en bruine baksteen te zien is. Deze flankeren twee kleinere huisjes met witte dakkapellen. Beschermenswaardig geacht door het Cuypersgenootschap.	1921	5	5	3	3	3	2	2	70	vormt complex met panden op hoek Hekerbeekweg en Herkenbroekerweg. Rolluik op dakkapel is storend	2	0994100002014525
Valkenburg	Sint Nicolaasstraat	11				Arbeiderswoning	cultuurhistorisch-pand	In de St. Nicolaasstraat staan meerdere 'arbeiderswoningen' naar een ontwerp van architect Jan Stuyt. In 1901 werd de Woningwet ingevoerd en het jaar daarna de Gezondheidswet. Deze waren bedoeld om de leefomstandigheden van de arbeidersklasse te verbeteren. Er ontstonden woningbouwcorporaties die huizen bouwden waarbij er aan de voorschriften van deze twee wetten vastgehouden werd. In 1911 werd er een overkoepelend orgaan opgezet voor de verschillende woningbouwcorporaties in de Mijnstreek, genaamd 'Ons Limburg'. Jan Stuyt werd architect bij Ons Limburg en zou hier blijven werken tot 1925. Hij ontwierp ongeveer 3000 woningen en verschillende woonwijken. In de St. Nicolaasstraat zijn er om-en-om twee soorten huizen te zien. Aan de 'buitenzijdes' de huizen met de spitse daken waar in de gevels een motief van witgeschilderde en bruine baksteen te zien is. Deze flankeren twee kleinere huisjes met witte dakkapellen. Beschermenswaardig geacht door het Cuypersgenootschap.	1921	5	5	4	3	3	3	2	72	vormt complex met panden op hoek Hekerbeekweg en Herkenbroekerweg	2	0994100002014527
Valkenburg	Sint Nicolaasstraat	13				Arbeiderswoning	cultuurhistorisch-pand	In de St. Nicolaasstraat staan meerdere 'arbeiderswoningen' naar een ontwerp van architect Jan Stuyt. In 1901 werd de Woningwet ingevoerd en het jaar daarna de Gezondheidswet. Deze waren bedoeld om de leefomstandigheden van de arbeidersklasse te verbeteren. Er ontstonden woningbouwcorporaties die huizen bouwden waarbij er aan de voorschriften van deze twee wetten vastgehouden werd. In 1911 werd er een overkoepelend orgaan opgezet voor de verschillende woningbouwcorporaties in de Mijnstreek, genaamd 'Ons Limburg'. Jan Stuyt werd architect bij Ons Limburg en zou hier blijven werken tot 1925. Hij ontwierp ongeveer 3000 woningen en verschillende woonwijken. In de St. Nicolaasstraat zijn er om-en-om twee soorten huizen te zien. Aan de 'buitenzijdes' de huizen met de spitse daken waar in de gevels een motief van witgeschilderde en bruine baksteen te zien is. Deze flankeren twee kleinere huisjes met witte dakkapellen. Beschermenswaardig geacht door het Cuypersgenootschap.	1921	5	5	4	3	3	3	2	72	vormt complex met panden op hoek Hekerbeekweg en Herkenbroekerweg	2	0994100002014529
Valkenburg	Sint Nicolaasstraat	15				Arbeiderswoning	cultuurhistorisch-pand	In de St. Nicolaasstraat staan meerdere 'arbeiderswoningen' naar een ontwerp van architect Jan Stuyt. In 1901 werd de Woningwet ingevoerd en het jaar daarna de Gezondheidswet. Deze waren bedoeld om de leefomstandigheden van de arbeidersklasse te verbeteren. Er ontstonden woningbouwcorporaties die huizen bouwden waarbij er aan de voorschriften van deze twee wetten vastgehouden werd. In 1911 werd er een overkoepelend orgaan opgezet voor de verschillende woningbouwcorporaties in de Mijnstreek, genaamd 'Ons Limburg'. Jan Stuyt werd architect bij Ons Limburg en zou hier blijven werken tot 1925. Hij ontwierp ongeveer 3000 woningen en verschillende woonwijken. In de St. Nicolaasstraat zijn er om-en-om twee soorten huizen te zien. Aan de 'buitenzijdes' de huizen met de spitse daken waar in de gevels een motief van witgeschilderde en bruine baksteen te zien is. Deze flankeren twee kleinere huisjes met witte dakkapellen. Beschermenswaardig geacht door het Cuypersgenootschap.	1921	5	5	3	3	3	3	2	70	vormt complex met panden hoek Hekerbeekweg en Herkenbroekerweg	2	0994100002014531
Valkenburg	Sint Nicolaasstraat	17				Arbeiderswoning	cultuurhistorisch-pand	In de St. Nicolaasstraat staan meerdere 'arbeiderswoningen' naar een ontwerp van architect Jan Stuyt. In 1901 werd de Woningwet ingevoerd en het jaar daarna de Gezondheidswet. Deze waren bedoeld om de leefomstandigheden van de arbeidersklasse te verbeteren. Er ontstonden woningbouwcorporaties die huizen bouwden waarbij er aan de voorschriften van deze twee wetten vastgehouden werd. In 1911 werd er een overkoepelend orgaan opgezet voor de verschillende woningbouwcorporaties in de Mijnstreek, genaamd 'Ons Limburg'. Jan Stuyt werd architect bij Ons Limburg en zou hier blijven werken tot 1925. Hij ontwierp ongeveer 3000 woningen en verschillende woonwijken. In de St. Nicolaasstraat zijn er om-en-om twee soorten huizen te zien. Aan de 'buitenzijdes' de huizen met de spitse daken waar in de gevels een motief van witgeschilderde en bruine baksteen te zien is. Deze flankeren twee kleinere huisjes met witte dakkapellen. Beschermenswaardig geacht door het Cuypersgenootschap.	1921	5	5	3	3	3	2	2	70	vormt complex met panden op hoek Hekerbeekweg en Herkenbroekerweg	2	0994100002020151
Valkenburg	Sint Nicolaasstraat	19				Arbeiderswoning	cultuurhistorisch-pand	In de St. Nicolaasstraat staan meerdere 'arbeiderswoningen' naar een ontwerp van architect Jan Stuyt. In 1901 werd de Woningwet ingevoerd en het jaar daarna de Gezondheidswet. Deze waren bedoeld om de leefomstandigheden van de arbeidersklasse te verbeteren. Er ontstonden woningbouwcorporaties die huizen bouwden waarbij er aan de voorschriften van deze twee wetten vastgehouden werd. In 1911 werd er een overkoepelend orgaan opgezet voor de verschillende woningbouwcorporaties in de Mijnstreek, genaamd 'Ons Limburg'. Jan Stuyt werd architect bij Ons Limburg en zou hier blijven werken tot 1925. Hij ontwierp ongeveer 3000 woningen en verschillende woonwijken. In de St. Nicolaasstraat zijn er om-en-om twee soorten huizen te zien. Aan de 'buitenzijdes' de huizen met de spitse daken waar in de gevels een motief van witgeschilderde en bruine baksteen te zien is. Deze flankeren twee kleinere huisjes met witte dakkapellen. Beschermenswaardig geacht door het Cuypersgenootschap.	1921	5	5	4	3	3	2	2	72		2	0994100002014534
Valkenburg	Sint Nicolaasstraat	21				Arbeiderswoning	cultuurhistorisch-pand	In de St. Nicolaasstraat staan meerdere 'arbeiderswoningen' naar een ontwerp van architect Jan Stuyt. In 1901 werd de Woningwet ingevoerd en het jaar daarna de Gezondheidswet. Deze waren bedoeld om de leefomstandigheden van de arbeidersklasse te verbeteren. Er ontstonden woningbouwcorporaties die huizen bouwden waarbij er aan de voorschriften van deze twee wetten vastgehouden werd. In 1911 werd er een overkoepelend orgaan opgezet voor de verschillende woningbouwcorporaties in de Mijnstreek, genaamd 'Ons Limburg'. Jan Stuyt werd architect bij Ons Limburg en zou hier blijven werken tot 1925. Hij ontwierp ongeveer 3000 woningen en verschillende woonwijken. In de St. Nicolaasstraat zijn er om-en-om twee soorten huizen te zien. Aan de 'buitenzijdes' de huizen met de spitse daken waar in de gevels een motief van witgeschilderde en bruine baksteen te zien is. Deze flankeren twee kleinere huisjes met witte dakkapellen. Beschermenswaardig geacht door het Cuypersgenootschap.	1921	5	5	4	3	3	3	2	72	vormt complex met panden op hoek Hekerbeekweg en Herkenbroekerweg	2	0994100002014535
Valkenburg	Sint Nicolaasstraat	23				Arbeiderswoning	cultuurhistorisch-pand	In de St. Nicolaasstraat staan meerdere 'arbeiderswoningen' naar een ontwerp van architect Jan Stuyt. In 1901 werd de Woningwet ingevoerd en het jaar daarna de Gezondheidswet. Deze waren bedoeld om de leefomstandigheden van de arbeidersklasse te verbeteren. Er ontstonden woningbouwcorporaties die huizen bouwden waarbij er aan de voorschriften van deze twee wetten vastgehouden werd. In 1911 werd er een overkoepelend orgaan opgezet voor de verschillende woningbouwcorporaties in de Mijnstreek, genaamd 'Ons Limburg'. Jan Stuyt werd architect bij Ons Limburg en zou hier blijven werken tot 1925. Hij ontwierp ongeveer 3000 woningen en verschillende woonwijken. In de St. Nicolaasstraat zijn er om-en-om twee soorten huizen te zien. Aan de 'buitenzijdes' de huizen met de spitse daken waar in de gevels een motief van witgeschilderde en bruine baksteen te zien is. Deze flankeren twee kleinere huisjes met witte dakkapellen. Beschermenswaardig geacht door het Cuypersgenootschap.	1921	5	5	3	3	3	3	2	70	vormt complex met panden op hoek Hekerbeekweg en Herkenbroekerweg	2	0994100002014536

Valkenburg	Sint Nicolaasstraat	25				Arbeiderswoning	cultuurhistorisch-pand	In de St. Nicolaasstraat staan meerdere 'arbeiderswoningen' naar een ontwerp van architect Jan Stuyt. In 1901 werd de Woningwet ingevoerd en het jaar daarna de Gezondheidswet. Deze waren bedoeld om de leefomstandigheden van de arbeidersklasse te verbeteren. Er ontstonden woningbouwcorporaties die huizen bouwden waarbij er aan de voorschriften van deze twee wetten vastgehouden werd. In 1911 werd er een overkoepelend orgaan opgezet voor de verschillende woningbouwcorporaties in de Mijnstreek, genaamd 'Ons Limburg'. Jan Stuyt werd architect bij Ons Limburg en zou hier blijven werken tot 1925. Hij ontwierp ongeveer 3000 woningen en verschillende woonwijken. In de St. Nicolaasstraat zijn er om-en-om twee soorten huizen te zien. Aan de 'buitenzijdes' de huizen met de spitse daken waar in de gevels een motief van witgeschilderde en bruine baksteen te zien is. Deze flankeren twee kleinere huisjes met witte dakkapellen. Beschermenswaardig geacht door het Cuypersgenootschap.	1921	5	5	3	3	3	3	2	2	70	vormt complex met panden op hoek Hekerbeekweg en Herkenbroekerweg. rolluiken zijn storend		2	0994100002014537	
Valkenburg	Sint Nicolaasstraat	27				Arbeiderswoning	cultuurhistorisch-pand	In de St. Nicolaasstraat staan meerdere 'arbeiderswoningen' naar een ontwerp van architect Jan Stuyt. In 1901 werd de Woningwet ingevoerd en het jaar daarna de Gezondheidswet. Deze waren bedoeld om de leefomstandigheden van de arbeidersklasse te verbeteren. Er ontstonden woningbouwcorporaties die huizen bouwden waarbij er aan de voorschriften van deze twee wetten vastgehouden werd. In 1911 werd er een overkoepelend orgaan opgezet voor de verschillende woningbouwcorporaties in de Mijnstreek, genaamd 'Ons Limburg'. Jan Stuyt werd architect bij Ons Limburg en zou hier blijven werken tot 1925. Hij ontwierp ongeveer 3000 woningen en verschillende woonwijken. In de St. Nicolaasstraat zijn er om-en-om twee soorten huizen te zien. Aan de 'buitenzijdes' de huizen met de spitse daken waar in de gevels een motief van witgeschilderde en bruine baksteen te zien is. Deze flankeren twee kleinere huisjes met witte dakkapellen. Beschermenswaardig geacht door het Cuypersgenootschap.	1921	5	5	4	3	3	3	2	2	72	vormt complex met panden op hoek Hekerbeekweg en Herkenbroekerweg		2	0994100002014538	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	1				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Gebouwcontour terug te zien op het minuutplan. (gepleisterd) mergel. Spatplint.	1820	4	4	3	3	3	3	4	0	67	nader onderzoek interieur nodig	X	2	0994100002013344	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	1	a			Kerk	cultuurhistorisch-pand	kerk OLV Altijddurende Bijstand, kerk Theo Boosten 1960-1961	1961	5	5	3	4	4	4	3	4	93			1	0994100002018949	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	2				Winkelpand	cultuurhistorisch-pand	Op oude foto's is te zien dat er in de Gosewijnstraat veel oude huisjes aan het water stonden. De meesten hadden aan de achterkant zelfs hun eigen toegangsbruggetje over de Geul. Bij veel van deze huizen is aan de achterkant aangebouwd zodat ze nu tot de kade reiken. Op het minuutplan is te zien dat bij de meesten nog een stukje tuin tussen het huis en de geul is. Zo ook bij St. Pieterstraat 2. Echter is het lastig te zien of er nog oude resten aanwezig zijn. Plaatsing op het perceel komt overeen met minuutplan 1842.	1930	4	3	3	2	2	2	3	0	50	pand heeft mogelijk een oudere kern, nader onderzoek interieur nodig	X	3	0994100002014539	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	2	b		36767	Molen	Rijksmonument		2005													0994100002018431	37250300070000
Valkenburg	Sint Pieterstraat	2	a		36767	Molen	Rijksmonument		2005													0994100002018432	37250300070000
Valkenburg	Sint Pieterstraat	4			36767	Molen	Rijksmonument		1850													0994100002018267	37250300070000
Valkenburg	Sint Pieterstraat	5				Woonhuis	MIP-pand	pand in expressionistische stijl	1928	4	5	5	4	5	5	2	0	83	stond niet in lijst maar hoort bij zelfde pand als St. Pieterstraat 5a		1	0994100002014542	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	5	a			Woonhuis	MIP-pand	pand in expressionistische stijl	1928	4	5	5	4	5	5	2	0	83			1	0994100002014542	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	7				Woonhuis	MIP-pand	pand in expressionistische stijl	1928	4	5	5	4	5	5	2	0	83	stond niet in lijst maar hoort bij zelfde pand als St. Pieterstraat 5a		1	0994100002014544	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	8				muziekzaal	cultuurhistorisch-pand	Kurkapel Falcoberghia, zaal voor harmonie Falcoberghia,	2002	4	4	5	4	4	4	3	5	98			1	0994100002014545	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	9				Winkel-woonhuis	cultuurhistorisch-pand	winkelwoonhuis '30, winkelpui oorspronkelijk, bovenpui met decoratief metselwerk.	1923	3	4	4	4	3	4	2	0	68			2	0994100002019028	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	10				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	dubbel woonhuis in eclectische stijl met decoratief beeldhouwwerk. Begane grond gewijzigd. Eenheid met nr.12	1923	4	3	4	3	4	4	2	0	66			2	0994100002019028	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	11				hoeve	cultuurhistorisch-pand	Als we op het minuutplan kijken zien we dat in 1842 vlak langs de geulkade een hoeve stond. In de St. Pieterstraat lijkt er niet meer veel bebouwing van vóór 1850 over te zijn, echter lijkt het dat deze hoeve wel nog uit die tijd stamt (hoewel verbouwd	1900	4	4	3	3	3	3	4	0	67	ramen en deur hebben hardstenen omlijstingen; pand is minstens 19e eeuws. Kadastrale ontwikkeling en interieur verder onderzoeken	X	2	0994100002019029	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	12				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	dubbel woonhuis in eclectische stijl met decoratief beeldhouwwerk. Begane grond gewijzigd. Eenheid met nr.10.	2002	4	3	4	3	4	4	2	0	66			2	0994100002014546	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	13				hoeve	cultuurhistorisch-pand	Als we op het minuutplan kijken zien we dat in 1842 vlak langs de geulkade een hoeve stond. In de St. Pieterstraat lijkt er niet meer veel bebouwing van vóór 1850 over te zijn, echter lijkt het dat deze hoeve wel nog uit die tijd stamt (hoewel verbouwd/opgeknapt). Het andere deel van de hoeve was waarschijnlijk huidig nummer 15-17. Nummer 13 lijkt er in de loop van de tijd tussen gebouwd (te zien aan de afwijkende hoogte van het dak). Op het minuutplan is op deze plek ook een opening te zien. Wellicht zat hier oorspronkelijk de poort? Jugendstil-achtig bovenlicht bij houten poort nr. 15.	1965	4	4	3	3	3	3	4	0	67	ramen en deur hebben hardstenen omlijstingen; pand is minstens 19e eeuws. Kadastrale ontwikkeling en interieur verder onderzoeken	X	2	0994100002014547	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	14				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	dubbelwoonhuis in mergelsteen en eclecticistische stijl. Eenheid met nr.16.	1920	4	4	4	4	3	4	2	0	69			2	0994100002014548	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	15				hoeve	cultuurhistorisch-pand	Als we op het minuutplan kijken zien we dat in 1842 vlak langs de geulkade een hoeve stond. In de St. Pieterstraat lijkt er niet meer veel bebouwing van vóór 1850 over te zijn, echter lijkt het dat deze hoeve wel nog uit die tijd stamt (hoewel verbouwd/opgeknapt). Het andere deel van de hoeve was waarschijnlijk huidig nummer 15-17. Nummer 13 lijkt er in de loop van de tijd tussen gebouwd (te zien aan de afwijkende hoogte van het dak). Op het minuutplan is op deze plek ook een opening te zien. Wellicht zat hier oorspronkelijk de poort? Jugendstil-achtig bovenlicht bij houten poort nr. 15.	1969	4	4	3	3	3	3	4	0	67	aan achterzijde is te zien dat het een ouder, mergelstenen pand betreft, eenheid met nr.17 en complex met nr.13-15	X	2	0994100002011186	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	16				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	dubbelwoonhuis in mergelsteen en eclecticistische stijl. eenheid met nr.14	1920	4	4	4	4	3	4	2	0	69			2	0994100002014548	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	17				hoeve	cultuurhistorisch-pand	Als we op het minuutplan kijken zien we dat in 1842 vlak langs de geulkade een hoeve stond. In de St. Pieterstraat lijkt er niet meer veel bebouwing van vóór 1850 over te zijn, echter lijkt het dat deze hoeve wel nog uit die tijd stamt (hoewel verbouwd/opgeknapt). Het andere deel van de hoeve was waarschijnlijk huidig nummer 15-17. Nummer 13 lijkt er in de loop van de tijd tussen gebouwd (te zien aan de afwijkende hoogte van het dak). Op het minuutplan is op deze plek ook een opening te zien. Wellicht zat hier oorspronkelijk de poort? Jugendstil-achtig bovenlicht bij houten poort nr. 15.	1969	4	4	3	3	3	3	4	0	67	aan achterzijde is te zien dat het een ouder, mergelstenen pand betreft, eenheid met nr.15 en complex met nr.13-15	X	2	0994100002011186	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	23				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met gestucte vensteromlijstingen	1890	4	4	4	4	3	3	2	0	65			2	0994100002014552	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	23	b			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met gestucte vensteromlijstingen	1890	4	4	4	4	3	3	2	0	65			2	0994100002014552	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	23	a			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met gestucte vensteromlijstingen	1890	4	4	4	4	3	3	2	0	65			2	0994100002014552	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	25				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met erker en mergelstenen sierdetails	1895	4	4	4	3	4	4	2	0	68	pand had van oorsprong veel rijkere kleurstelling: baksteen en mergel. Witte verflaag doet dit teniet. Vernieuwde ramen		2	0994100002014553	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	26				hoeve	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan is op deze plek een hoeve te zien. Deze lijkt grotendeels afgebroken. Qua plaatsing op het perceel en vorm was nr. 27 waarschijnlijk deel van de hoeve. BD: ten tijde van kadminuut stond hier nog geen bebouwing, woonhuis met poort uit XIX	1850	4	4	3	3	3	3	3	0	63	bouwjaar achterhalen via kadaster		2	0994100002014554	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	27				Woonhuis	MIP-pand	mergelstenen woonhuis in eclectische stijl	1895	4	4	4	4	4	4	2	0	72			2	0994100002014553	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	31				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan is op deze plek een carréhoeve ingetekend. Op de luchtfoto is deze vorm nog steeds terug te zien. Nummer 31 maakt hier nu ook deel van uit. Dit gebouw is waarschijnlijk nieuwer (vrij hoog).	1973	4	3	3	3	3	3	3	0	61	oude kern controlleren via kadaster en bezoek	X	2	0994100002011819	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	33				(deel) hoeve	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan is hier een hoeve te zien. De zijde aan de Oosterweg is er tegenwoordig niet meer. Het stuk dat aan de St. Pieterstraat ligt lijkt er wel nog te zien. Dit is nu opgedeeld in drie huizen.	1920	4	4	3	2	2	2	3	0	52	hs omlijstingen duiden op oudere oorsprong		2	0994100002014560	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	35				(deel) hoeve	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan is hier een hoeve te zien. De zijde aan de Oosterweg is er tegenwoordig niet meer. Het stuk dat aan de St. Pieterstraat ligt lijkt er wel nog te zien. Dit is nu opgedeeld in drie huizen.	1920	4	4	2	2	2	2	3	0	50	kwaliteit oude kern onderzoeken	X	3	0994100002014560	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	37				(deel) hoeve	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan is hier een hoeve te zien. De zijde aan de Oosterweg is er tegenwoordig niet meer. Het stuk dat aan de St. Pieterstraat ligt lijkt er wel nog te zien. Dit is nu opgedeeld in drie huizen.	1920	4	4	2	2	2	2	3	0	50	kwaliteit oude kern onderzoeken	X	3	0994100002019599	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	39				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Beeldbepalend dubbelwoonhuis in sobere historiserende stijl. Eenheid met nr.41	1920	3	4	3	4	3	3	2	0	62			2	0994100002014561	
Valkenburg	Sint Pieterstraat	41				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Beeldbepalend dubbelwoonhuis in sobere historiserende stijl. Eenheid met nr.39	1920	3	4	3	4	3	3	2	0	62			2	0994100002014561	
Valkenburg	Sittarderweg	1			507270	Parkachtige tuin	Rijksmonument	Parkachtige tuin															31990251970000
Valkenburg	Sittarderweg	1	a		507270	Woonhuis	Rijksmonument		1924													0994100002014571	31990251970000
Valkenburg	Sittarderweg	1			507270	Woonhuis	Rijksmonument		1924													0994100002014571	31990251970000
Valkenburg	Stationsstraat	2				Woonhuis	MIP-pand	Overwegwachterswoning	1921	4	5	5	4	5	5	3	4	103	eenheid met Nieuweweg 17, erfafscheiding ook mee beschermen		1	0994100002014637	
Valkenburg	Stationsstraat	7				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Voormalig winkelpand met gevelreclame 'Fruithandel Valkenburg & Omstreken'	1900	4	4	4	4	3	4	2	2	77			2	0994100002019606	
Valkenburg	Stationsstraat	10	b	bij		Bijgebouw Station	cultuurhistorisch-pand	Hoewel later gebouwd dan het station zelf sluit het aan bij de originele bouwstijl en het gebruik van mergel. Tevens een 'Hollandse gevel' in het midden van het gebouw. Niet opgenomen op het rijkswege beschermde perceel van het station.	1983	4	4	3	4	3	3	2	2	71			2	0994100002018180	
Valkenburg	Stationsstraat	10	a		36786	Station	Rijksmonument		1853													0994100002018817	37280267970000
Valkenburg	Stationsstraat	10			36786	Station	Rijksmonument		1853													0994100002018817	37280267970000
Valkenburg	Stationsstraat	11				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	woonhuis in eclectische stijl met hoekrisaliet. Oorspronkelijke ramen en deur.	1920	4	3	4	4	3	3	2	0	63			2	0994100002014561	
Valkenburg	Stationsstraat	13				Woonhuis	MIP-pand	voornaam woonhuis met sierpleisterwerk en hardstenen omlijstingen	1895	4	4	5	5	4	5	2	0	82			1	0994100002014640	

Valkenburg	Stationsstraat	15				Horecapand	MIP-pand	hoekpand woonhuis-café in neorenaissancestijl	1897	4	4	4	3	3	4	2	2	73	huidige schilderwerk storend, te fel		2	0994100002014641	
Valkenburg	Steenstraat	1				Woonhuis	MIP-pand	hoekpand in mergel met fronton op hoekrisaliet	1899	4	5	4	4	3	3	3	0	71			2	0994100002014649	
Valkenburg	Steenstraat	2			507264	Klooster	Rijksmonument		1930													0994100002018280	35800218270000
Valkenburg	Steenstraat	5				Bedrijfspand	MIP-pand	pand ca.1900, voorgevel recent vernieuwd	1900	3	3	2	2	2	2	3	0	47	huidige voorgevel zeer lage kwaliteit, zijgevel nog cementpleisterwerk. Nader onderzoek naar interieurwaarden nodig	X	3	0994100002014652	
Valkenburg	Steenstraat	5	a			Bedrijfspand	MIP-pand	pand ca.1900, voorgevel recent vernieuwd	1900	3	3	2	2	2	2	3	0	47	huidige voorgevel zeer lage kwaliteit, zijgevel nog cementpleisterwerk. Nader onderzoek naar interieurwaarden nodig	X	3	0994100002014652	
Valkenburg	Steenstraat	6			507264	klooster	Rijksmonument		1994													0994100002014653	35800189270000
Valkenburg	Steenstraat	8			507264	Klooster	Rijksmonument		1994													0994100002014653	35800189270000
Valkenburg	Steenstraat	10			507264	Klooster	Rijksmonument		1994													0994100002014653	35800189270000
Valkenburg	Steenstraat	12			507264	Klooster	Rijksmonument		1994													0994100002014653	35800189270000
Valkenburg	Steenstraat	14			507264	Klooster	Rijksmonument		1994													0994100002014653	35800189270000
Valkenburg	Steenstraat	16			507264	Klooster	Rijksmonument		1994													0994100002014653	35800189270000
Valkenburg	Steenstraat	18			507264	Klooster	Rijksmonument		1994													0994100002014653	35800189270000
Valkenburg	Steenstraat	20			507264	Klooster	Rijksmonument		1994													0994100002014653	35800189270000
Valkenburg	Steenstraat	22			507264	Klooster	Rijksmonument		1994													0994100002014653	35800189270000
Valkenburg	Steenstraat	24			507264	Klooster	Rijksmonument		1994													0994100002014653	35800189270000
Valkenburg	Steenstraat	26			507264	Klooster	Rijksmonument		1994													0994100002014653	35800189270000
Valkenburg	Steenstraat	28			507264	Klooster	Rijksmonument		1994													0994100002014653	35800189270000
Valkenburg	Steenstraat	1		tegenover	36787	Beeldnis	Rijksmonument	Beeldnis															35800224370000
Valkenburg	Stiena Ruyperspark	9			507252	Woonhuis	Rijksmonument		1850													0994100002011799	31990245670000
Valkenburg	Stiena Ruyperspark	10			507252	Woonhuis	Rijksmonument		1850													0994100002011799	31990245670000
Valkenburg	Stiena Ruyperspark	11			507252	Woonhuis	Rijksmonument		1850													0994100002011799	31990245670000
Valkenburg	Stiena Ruyperspark	12			507252	Woonhuis	Rijksmonument		1850													0994100002011799	31990245670000
Valkenburg	Stiena Ruyperspark	8 - 19			507252	Woonhuis	Rijksmonument		1850													0994100002011799	31990245670000
Valkenburg	Theo Dorrenplein	8				Winkel-woonhuis		Hoekpand in een sobere, historiserende Wederopbouwstijl, gevelsteen 'Crolla ad. 1954'. Ramen vernieuwd. Eenheid met Passage 17.	1920	4	4	3	4	3	3	2	0	63			2	0994100002018993	
Valkenburg	Theodoor Dorrenplein	5			36766	VVV-Kantoor	Rijksmonument	Spaans Leenhof	1661													0994100002011440	37250261270000
Valkenburg	Tienschuurstraat	5	B			Bedrijfspand	MIP-pand	Voormalig pakhuis	1905	4	4	4	4	4	3	3	2	80			2	0994100002014072	
Valkenburg	Tienschuurstraat	5	A			Bedrijfspand	MIP-pand	Voormalig pakhuis	1905	4	4	4	4	4	3	3	2	80	toegevoegd aan lijst		2	0994100002014072	
Valkenburg	Tienschuurstraat	5				Bedrijfspand	MIP-pand	Voormalig pakhuis	1905	4	4	4	4	4	3	3	2	80	toegevoegd aan lijst		2	0994100002014072	
Valkenburg	Van Meijlandstraat	1				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Het gebouw is in tweeën gesplitst. Als we naar het minuutplan kijken lijkt het waarschijnlijk dat het achterste deel, nummer 3, het oudste is. Het perceel van huidig nr. 1 is op het minuutplan nog leeg. Door Niks Aan de Hand als beschermenswaardig pand geopperd.	1905	4	4	3	4	2	3	2	0	60	bouwjaar achterhalen via kadaster		2	0994100002014833	
Valkenburg	Van Meijlandstraat	3				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Het gebouw is in tweeën gesplitst. Als we naar het minuutplan kijken lijkt het waarschijnlijk dat het achterste deel, nummer 3, het oudste is. Het perceel van huidig nr. 1 is op het minuutplan nog leeg. Door Niks Aan de Hand als beschermenswaardig pand geopperd.	1905	4	4	3	2	2	2	3	0	52	voorgevel weinig kwaliteit, verder onderzoek naar oudere kern nodig	X	2	0994100002014835	
Valkenburg	Van Tillstraat	1				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	twee dubbele woningen in een historiserende Wederopbouwstijl in baksteen met mergel huisnrs. 1-4	1954	5	4	3	3	3	3	2	0	60			2	0994100002015264	
Valkenburg	Van Tillstraat	2				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	twee dubbele woningen in een historiserende Wederopbouwstijl in baksteen met mergel huisnrs. 1-5	1954	5	4	3	3	3	3	2	0	60			2	0994100002019753	
Valkenburg	Van Tillstraat	3				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	twee dubbele woningen in een historiserende Wederopbouwstijl in baksteen met mergel huisnrs. 1-6	1954	5	4	3	3	3	3	2	0	60			2	0994100002015265	
Valkenburg	Van Tillstraat	4				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	twee dubbele woningen in een historiserende Wederopbouwstijl in baksteen met mergel huisnrs. 1-7	1954	5	4	3	3	3	3	2	0	60			2	0994100002020170	
Valkenburg	Walramplein	2				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	dubbel woonhuis in historiserende stijl met siermetselwerk en decoratieve gootlijst. Oorspronkelijke ramen. Eenheid met nr.4.	1900	4	4	4	4	4	4	2	0	72			1	0994100002015968	
Valkenburg	Walramplein	4				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	dubbel woonhuis in historiserende stijl met siermetselwerk en decoratieve gootlijst. Oorspronkelijke ramen. eenheid met nr.2	1900	4	4	4	4	4	4	2	0	72			1	0994100002015970	
Valkenburg	Walramplein	6				Woonhuis	MIP-pand	wooncomplex met poort '30	1900	3	3	4	3	4	4	2	0	65			2	0994100002019158	
Valkenburg	Walramplein	8				Woonhuis	MIP-pand	voornaam woonhuis	1901	3	4	5	4	3	4	2	0	70			1	0994100002015971	
Valkenburg	Walramplein	9				Hotel	MIP-pand	Hotel Palanka. Huidige vorm Xxa, met serre '30; echter krulankers boven begane grond duiden mogelijk op oudere kern!! Vergelijk pand met kadastraal minuut, lijkt er al op te staan	1935	4	4	3	3	2	3	3	2	68	afzuigingskoker links erg storend. Nader onderzoek naar oudere kern	X	2	0994100002040184	
Valkenburg	Walramplein	13				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	dubbel woonhuis in eclectische stijl, eenheid met nr.15, ramen nr.13 zijn vernieuwd met oude indeling.	1920	3	3	4	3	3	3	2	0	58			2	0994100002019930	
Valkenburg	Walramplein	15				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	dubbel woonhuis in eclectische stijl, eenheid met nr.13, ramen nog oorspronkelijk	1920	3	3	4	4	3	3	2	0	62			2	0994100002019165	
Valkenburg	Walramplein	27				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30, vrij gaaf, fraai glas-in-lood	1935	4	4	4	4	3	3	2	0	65	rolluiken storend		2	0994100002015977	
Valkenburg	Walravenstraat	6	ab			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Woonhuis in historiserende stijl met baksteen en mergel, ramen oorspronkelijk	1892	4	3	4	4	3	2	2	0	59			2	0994100002020091	
Valkenburg	Walravenstraat	8				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met rijke eclecticistische gevel	1832	4	4	5	4	4	5	2	0	78			1	0994100002019932	
Valkenburg	Walravenstraat	3 , 3b			507253	Streekmuseum	Rijksmonument	Voormalig gemeentehuis. Tegenwoordig is hier het streekmuseum 'Land van Valkenburg' gevestigd.	1814													0994100002040200	37250160470000
Valkenburg	Wehryweg	3				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met rijke detaillering	1901	4	4	5	4	4	5	2	0	78			1	0994100002016005	
Valkenburg	Wehryweg	5				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	dubbel woonhuis in eclectisch stijl, Xxa, erkers en glas in lood, eenheid met nr.7	1922	4	4	4	4	3	3	2	0	65			2	0994100002016007	
Valkenburg	Wehryweg	6				Woonhuis	MIP-pand	portierswoning bij landgoed	1966	5	4	5	4	5	5	3	3	98			1	0994100002019053	
Valkenburg	Wehryweg	7				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	dubbel woonhuis in eclectisch stijl, Xxa, erkers en glas in lood, eenheid met nr.5	1922	4	4	4	4	3	3	2	0	65			2	0994100002016009	
Valkenburg	Wehryweg	9				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	blok van drie woonhuizen XXa, historiserende stijl, buitenste met steekkap en erker. Ramen en deuren overwegend oorspronkelijk. Nrs.9-11-13	1935	4	4	4	4	3	3	2	0	65			2	0994100002016010	
Valkenburg	Wehryweg	11				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	blok van drie woonhuizen XXa, historiserende stijl, buitenste met steekkap en erker. Ramen en deuren overwegend oorspronkelijk. Nrs.9-11-13	1922	4	4	4	4	3	3	2	0	65			2	0994100002020177	
Valkenburg	Wehryweg	13				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	blok van drie woonhuizen XXa, historiserende stijl, buitenste met steekkap en erker. Ramen en deuren overwegend oorspronkelijk. Nrs.9-11-13 balkonhek vernieuwd	1936	4	4	4	4	3	3	2	0	65			2	0994100002016011	
Valkenburg	Wehryweg	15				Woonhuis	MIP-pand	vrijstaand woonhuis met zuilen onder portiek	1920	4	4	4	4	4	4	2	0	72			1	0994100002016013	
Valkenburg	Wehryweg	17				Woonhuis	MIP-pand	vrijstaand woonhuis in expressionistische stijl	1928	4	4	4	5	4	4	2	0	76			1	0994100002016014	
Valkenburg	Wehryweg	19				Woonhuis	MIP-pand	vrijstaand woonhuis, baksteenarchitectuur. Alle ramen vernieuwd, balkonhek verdwenen	1932	4	3	4	3	2	3	2	0	56			2	0994100002016015	
Valkenburg	Wehryweg	21				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis, sinds MIP sterk verbouwd: bijzondere erkerramen verdwenen	1927	4	3	3	2	2	2	2	0	46	bijzondere elementen verloren, daarom niet uniek genoeg meer		4	0994100002016016	
Valkenburg	Wehryweg	23				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis in expressionistische stijl	1921	4	3	4	3	3	3	2	0	59	witte verflaag verstoort oorspronkelijke baksteenarchitectuur		2	0994100002016017	
Valkenburg	Wethouder Paulsenlaan	3				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	onderdeel van blok van twee woonhuizen in een historiserende wederopbouwstijl in mergelsteen	1954	4	3	3	3	3	3	2	0	57			2	0994100002019192	
Valkenburg	Wethouder Paulsenlaan	5				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	onderdeel van blok van twee woonhuizen in een historiserende wederopbouwstijl in mergelsteen	1954	4	3	3	3	3	3	2	0	57			2	0994100002019187	
Valkenburg	Wethouder Paulsenlaan	7				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	onderdeel van blok van twee woonhuizen in een historiserende wederopbouwstijl in mergelsteen	1954	4	3	3	3	3	3	2	0	57			2	0994100002019185	
Valkenburg	Wethouder Paulsenlaan	9				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	onderdeel van blok van twee woonhuizen in een historiserende wederopbouwstijl in mergelsteen	1954	4	3	3	3	3	3	2	0	57			2	0994100002019196	
Valkenburg	Wethouder Paulsenlaan	11				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	onderdeel van blok van twee woonhuizen in een historiserende wederopbouwstijl in mergelsteen	1954	4	3	3	3	3	3	2	0	57			2	0994100002016063	
Valkenburg	Wethouder Paulsenlaan	13				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	onderdeel van blok van twee woonhuizen in een historiserende wederopbouwstijl in mergelsteen	1954	4	3	3	3	3	3	2	0	57			2	0994100002016065	
Valkenburg	Wilhelminalaan	42				Winkel-woonhuis	cultuurhistorisch-pand	hoekpand in eclectische stijl met sierstucwerk in bovenpui. Hoekrisaliet met entree, balkon en topgevel. Onderpui gewijzigd.	1903	4	4	4	3	3	3	2	0	61			2	0994100002018385	
Valkenburg	Wilhelminalaan	55				Horecapand	MIP-pand	onderdeel van hotel Prins Hendrik, eenheid met Koninginneweg 1A	1920	4	4	3	3	2	3	2	0	56	met name van waarde als onderdeel van hotel Prins Hendrik, Koninginneweg 1a		2	0994100002019474	
Valkenburg	Wilhelminalaan	63					MIP-pand	voormalig hotel in Expressionistische stijl	1920												3	0994100002019070	
Valkenburg	Wilhelminalaan	65				Hotel	MIP-pand	voormalig hotel in Expressionistische stijl	1965	4	5	4	3	4	5	2	2	82	authenticiteit aangetast door vernieuwen ramen (in zwart) en veranderen kleurstelling éénlaags gebouw		2	0994100002019072	
Valkenburg	Wilhelminalaan	66				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis, sinds MIP sterk verbouwd: bijzondere glasinloodramen verdwenen	1930	3	2	3	2	1	1	1	0	32	door recente verbouwingen niet meer beschermenswaardig		4	0994100002016095	
Valkenburg	Wilhelminalaan	67	a			Winkelpand	MIP-pand	winkelwoonhuis, ramen en puien vernieuwd sinds MIP	1930	3	2	3	1	1	1	1	0	28	niet meer uniek en weinig kwaliteit		4	0994100002020523	
Valkenburg	Wilhelminalaan	71				Winkelpand	MIP-pand	winkelwoonhuis in Art Decostijl, begane grond gewijzigd, glas-in-loodramen	1935	4	5	4	3	4	4	2	0	70	inweindig weinig waardevolle afwerkingen		2	0994100002019000	
Valkenburg	Wilhelminalaan	38 , 40				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	hoekpand in mergelsteen met historiserende vormgeving, uitbouw noordzijde met erker en balkon en beeldhouwwerk in mergel. Etalageuitbouw modern, niet beschermen.	1940	4	4	4	4	4	4	2	0	72			1	0994100002018239	
Valkenburg					507239	Grafkapel	Rijksmonument																

Vilt & Vilterheide	Geulgracht	5	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	nr. 5a is latere uitbreiding aan nr.5, bevat wel rechts nog poort uit ca.1930	1925	2	2	1	2	1	1	1	0	27	niet beschermen, weinig kwaliteit		4	0994100002011350	
Vilt & Vilterheide	Geulgracht	5				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Afgeronde 'hoeve poort'. Minuutplan lastig te interpreteren. Zijgevel die aan nummer 7 grenst is van mergel. BD: hoeve lijkt herbouwd XXb en linker deel XXB nogmaals veranderd.	1925	4	3	3	2	2	2	3	0	50	twijfelgeval: bouwhistorische waarden nader onderzoeken, meer typologisch en beeldbepalend van belang	X	3	0994100002011350	
Vilt & Vilterheide	Geulgracht	7				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	mergelstenen huis	1925	3	2	3	3	1	1	1	0	36	mogelijk oudere kern, maar huidige pand is 20e eeuws en vrij sober	X	3	0994100002011352	
Vilt & Vilterheide	Geulgracht	9				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Lijkt echter te bestaan uit één geheel. Geheel van mergel. Muurankers. Afgeronde 'hoevepoort'.	1880	4	3	3	3	2	3	2	0	54	voornamelijk beeldbepalend en traditionele karakteristiek		2	0994100002011356	
Vilt & Vilterheide	Geulgracht	9	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	aanbouw aan nr.9	1880	3	2	2	2	2	1	1	0	33	exterieur huidig gebouw weinig kwaliteit, ouderdom en bouwhistorische waarden in kaart brengen	X	3	0994100002011356	
Vilt & Vilterheide	Geulgracht	700	b			Transformatorhuisje	cultuurhistorisch-pand		1973	3	3	2	4	2	2	0	0	43	geen bijzonder exemplbbr		4	0994100002016486	
Vilt & Vilterheide	Geulgracht	700	a			Transformatorhuisje	cultuurhistorisch-pand		1973	3	3	2	4	2	2	0	0	43	geen bijzonder exemplaar		4	0994100002016486	
Vilt & Vilterheide	Pater Tilliestraat	1				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Huis van mergel. Te zien aan rechterzijgevel die niet geschilderd is.	1950	3	3	2	1	1	1	2	0	32	geen architectonische kwaliteit		4	0994100002013575	
Vilt & Vilterheide	Pater Tilliestraat	1	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Huis van mergel. Te zien aan rechterzijgevel die niet geschilderd is.	1950	3	3	2	1	1	1	2	0	32	geen architectonische kwaliteit		4	0994100002013575	
Vilt & Vilterheide	Pater Tilliestraat	3				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Lijkt onderdeel te zijn geweest van de voormalige hoeve die op het minuutplan te zien is. Is echter gerenoveerd. Rest van de hoeve lijkt gesloopt. BD: lijkt geheel herbouwd	1860	3	3	1	1	1	1	2	0	30	huidig gebouw heeft geen kwaliteit behalve bouwvorm. Nader onderzoek naar oudere kern	X	3	0994100002017905	
Vilt & Vilterheide	Pater Tilliestraat	4				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Huis van mergel. Muurankers.	1930	3	3	2	2	2	1	2	0	39	te weinig uniciteit en schoonheid		4	0994100002013576	
Vilt & Vilterheide	Pater Tilliestraat	9				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Huidig contour te zien op het minuutplan. Was onderdeel van een hoeve.	1900	3	3	2	2	2	2	2	0	43	pand heeft oude kern maar exterieur heef historische kwaliteit verloren. Meer onderzoek naar oude kern en bouwhistorische waarden nodig	X	3	0994100002013578	
Vilt & Vilterheide	Pater Tilliestraat	13				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Waren deze twee gebouwen onderdeel van het oude gebouw? Qua plaatsing op het perceel lijkt het te kloppen.	1947	3	3	2	3	1	1	1	0	36	huidige gebouw geen kwaliteit, nader onderzoek naar eventuele oudere kern	X	3	0994100002019531	
Vilt & Vilterheide	Pater Tilliestraat	13	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Waren deze twee gebouwen onderdeel van het oude gebouw? Qua plaatsing op het perceel lijkt het te kloppen.	1947	3	3	1	2	1	0	1	0	26	huidige gebouw geen kwaliteit, nader onderzoek naar eventuele oudere kern	X	3	0994100002013579	
Vilt & Vilterheide	Pater Tilliestraat	17				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Dakrand steunt op houten consoles. Contouren van het huidige gebouw lijken deels op het minuutplan te staan.	1811	3	3	3	2	2	2	2	0	45	huidige exterieur niet zo interessant, maar mogelijk nog oudere kern aanwezig	X	3	0994100002013580	
Vilt & Vilterheide	Pater Tilliestraat	19				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Huis van mergel. Gevelsteen met een paard erop.	1850	3	2	3	2	2	2	2		43	te weinig uniciteit en gaafheid		4	0994100002013656	
Vilt & Vilterheide	Pater Tilliestraat	23				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Het exterieur van het pand ziet er vrij nieuw uit. Het huidige gebouw staat echter wel precies op het contour van dat uit 1831. BD: lijkt grotendeels herbouwd	1932	3	3	2	2	1	1	3	0	40	mogelijk oudere kern, wrslk flink aangetast	X	3	0994100002013582	
Vilt & Vilterheide	Pater Tilliestraat	25				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Huis van mergel. Dak steunt op houten consoles. Luiken nieuw? Gevelsteen.	1920	4	3	3	3	1	2	2	0	47	te weinig uniciteit en ramen zijn vernieuwd		4	0994100002013586	
Vilt & Vilterheide	Pater Tilliestraat	27				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Contouren hoeve (deels) op minuutplan te zien. Hoeve poort, houten 'sier' dakrand, muurankers. Lijkt van mergel onder de verflaag. Eén geheel met Pater Tilliestraat 29.	1898	4	4	3	3	3	2	3	0	59	mogelijk oudere kern	X	2	0994100002013587	
Vilt & Vilterheide	Pater Tilliestraat	29				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Eén geheel met Pater Tilliestraat 27	1950	4	4	1	1	1	1	3	0	37	huidige exterieur weinig waarden, nader onderzoek naar oudere kern nodig	X	3	0994100002013588	
Vilt & Vilterheide	Pater Tilliestraat	31				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Afgeronde hoevepoort. Mergel en Muurankers.	1900	4	3	3	3	2	2	2	0	50	twijfel geval, weinig bijzonder, wel traditionele typologie		3	0994100002013589	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	95				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis	1935	3	3	3	2	1	2	0	0	34	te weinig uniciteit en gaafheid		4	0994100002014411	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	103				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Karakteristiek huis van mergel.	1911	3	3	3	2	2	2	1	0	41	te weinig uniciteit en gaafheid		4	0994100002020003	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	105				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Karakteristiek huis van mergel.	1911	3	3	3	3	2	2	1	0	45	te weinig uniciteit en gaafheid		4	0994100002020003	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	115				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	'Huize de Zwaluw'. Onder witte laag is pand hoogstwaarschijnlijk van mergel.	1904	3	3	2	2	0	0	0	0	21	geen uniciteit of architectonische kwaliteit		4	0994100002014422	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	121				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Carréhoeve, heel lang in het bezit geweest van familie Maassen. Deze familie bezat ook de grond tussen Rijksweg, Lijstenweg, Nachtegaalstraat en Vinkenweg (bron: Nico Huntjens). Contouren van de hoeve terug te zien op het minuutplan. Pilaren behoren tevens tot het geinventariseerde.	1832	4	4	3	3	3	3	3	0	63	herbestemde schuur, hekpijlers bij straat meebeschermen	X	2	0994100002014426	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	123				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Carréhoeve, heel lang in het bezit geweest van familie Maassen. Deze familie bezat ook de grond tussen Rijksweg, Lijstenweg, Nachtegaalstraat en Vinkenweg (bron: Nico Huntjens). Contouren van de hoeve terug te zien op het minuutplan.	1832	4	4	3	3	3	3	3	0	63	herbestemde schuur, hekpijlers bij straat meebeschermen	X	2	0994100002014426	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	125				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Carréhoeve, heel lang in het bezit geweest van familie Maassen. Deze familie bezat ook de grond tussen Rijksweg, Lijstenweg, Nachtegaalstraat en Vinkenweg (bron: Nico Huntjens). Contouren van de hoeve terug te zien op het minuutplan.	1832	4	4	3	3	3	3	3	0	63	herbestemde schuur, hekpijlers bij straat meebeschermen	X	2	0994100002014426	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	127				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Carréhoeve, heel lang in het bezit geweest van familie Maassen. Deze familie bezat ook de grond tussen Rijksweg, Lijstenweg, Nachtegaalstraat en Vinkenweg (bron: Nico Huntjens). Contouren van de hoeve terug te zien op het minuutplan.	1832	4	4	3	3	3	3	3	0	63	herbestemde schuur, hekpijlers bij straat meebeschermen	X	2	0994100002014426	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	129				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Carréhoeve, heel lang in het bezit geweest van familie Maassen. Deze familie bezat ook de grond tussen Rijksweg, Lijstenweg, Nachtegaalstraat en Vinkenweg (bron: Nico Huntjens). Pilaren behoren tevens tot het geinventariseerde.	1910	4	4	4	3	4	4	4	0	76		X	2	0994100002014429	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	152				Boerderij	MIP-pand	hoeve met woonhuis en schuren	1976	4	4	4	4	3	3	3	0	69			2	0994100002011114	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	154				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Lijkt echter ouder. Licht dicht aan de weg, muurankers. Minuutplan is in deze straat lastig te interpreteren echter lijken de contouren te herkennen.	1970	3	2	1	1	0	0	2	0	21	mogelijk oudere kern, gebouw sterk gerenoveerd	X	3	0994100002014455	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	154	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Lijkt echter ouder. Licht dicht aan de weg, muurankers. Minuutplan is in deze straat lastig te interpreteren echter lijken de contouren te herkennen.	1970	3	2	1	1	0	0	2	0	21	mogelijk oudere kern, gebouw sterk gerenoveerd	X	3	0994100002014455	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	154	b			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Lijkt echter ouder. Licht dicht aan de weg, muurankers. Minuutplan is in deze straat lastig te interpreteren echter lijken de contouren te herkennen.	1970	3	2	1	1	0	0	2	0	21	mogelijk oudere kern, gebouw sterk gerenoveerd	X	3	0994100002014456	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	154	c			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Lijkt echter ouder. Licht dicht aan de weg, muurankers. Minuutplan is in deze straat lastig te interpreteren echter lijken de contouren te herkennen.	1975	3	2	1	1	0	0	2	0	21	mogelijk oudere kern, gebouw sterk gerenoveerd	X	3	0994100002014457	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	155				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Muurankers. Mergel? BD: gebouw ca.1900, sterk verbouwd	1953	3	2	2	2	1	1	1	0	30	te weinig uniciteit		4	0994100002020004	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	156				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Deel van een oude hoeve geweest?	1850	3	3	2	2	1	1	2	0	36	mogelijk oude kern, huidige exterieur behalve bouwvolume niet waardevol	X	3	0994100002014459	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	158				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Nummer 156 is 1850. Nummer 156a stamt uit 1982 en is daarmee het nieuwste gedeelte van de hoeve. Oorspronkelijk van mergel (Dit was het ouderlijk huis van Nico Huntjens). Nog veel originele elementen aanwezig.	1800	4	3	3	2	2	2	2	0	46	twijfelgeval: ouderdom nader onderzoeken en interieuronderzoek	X	3	0994100002014461	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	162	a			Bedrijfspand	cultuurhistorisch-pand	Vorm doet denken aan een voormalige hoeve. BD: geen reden tot bescherming. Gebouw stamt uit jaren vijftig	1954	3	1	3	2	1	1	0	0	26	te weinig kwaliteit en ouderdom		4	0994100002016288	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	164				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Vorm doet denken aan een voormalige hoeve. BD: geen reden tot bescherming. Gebouw stamt uit jaren vijftig	1954	3	1	3	2	1	1	0	0	26	te weinig kwaliteit en ouderdom		4	0994100002016288	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	165				Woonhuis	MIP-pand	dubbel woonhuis met gekoppelde erkers	1930	3	3	4	4	3	3	2	0	62	architectonische eenheid met nr.167		2	0994100002014466	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	167				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	dubbel woonhuis met gekoppelde erkers	1937	3	3	4	4	3	3	2	0	62	architectonische eenheid met nr.165		2	0994100002014469	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	170				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Het is nog te zien aan de zijgevel dat het huis oorspronkelijk van mergel was.	1920	3	2	3	2	2	2	2	0	43	te weinig uniciteit		4	0994100002014470	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	174					MIP-pand	woonhuis in mergel, recent vrij ingrijpend gerenoveerd	1937	3	2	3	2	2	2	2	0	43	te weinig uniciteit en gaafheid		4	0994100002014474	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	178				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	hoekpand in baksteenarchitectuur	1929	3	4	3	2	2	2	1	0	43	architectuur aangetast door vernieuwde ramen en flagstone- gevelbekleding		4	0994100002016321	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	180				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	ooit carréhoeve, staat al op kadastrale minuutkaart, sindsdien ook wijzigingen. Was manege, recent sterk gerenoveerd: dak schuur vernieuwd met stalen spanten.	1910	4	4	2	2	2	2	2	0	46	nader onderzoek naar gaafheid en waarde van oude kern gewenst	X	3	0994100002014475	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	182				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Was 50 jaar geleden een manege. Daarna altijd een opslag van een bedrijf geweest. Dak nog steeds open. Staat grotendeels nog op het minuutplan dus de fundamenten zullen ouder zijn dan 1910. In het huidige contour is wel te zien dat er een stuk is aangebouwd (het stuk achter de blauwe lijn in de foto is nieuw. Dit is ook te zien aan de perceelslijnen) en ook een stuk gesloopt (aan de rechter zijgevel binnenkant, zie foto). Het was ooit een carréhoeve.	1910	4	3	2	2	1	2	2	0	41	huidige exterieur niet beschermenswaardig, mogelijk oude kern	X	3	0994100002014476	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	184				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Was 50 jaar geleden een manege. Daarna altijd een opslag van een bedrijf geweest. Dak nog steeds open. Staat grotendeels nog op het minuutplan dus de fundamenten zullen ouder zijn dan 1910. In het huidige contour is wel te zien dat er een stuk is aangebouwd (het stuk achter de blauwe lijn in de foto is nieuw. Dit is ook te zien aan de perceelslijnen) en ook een stuk gesloopt (aan de rechter zijgevel binnenkant, zie foto). Het was ooit een carréhoeve.	1910	4	3	2	2	1	2	2	0	41	huidige exterieur niet beschermenswaardig, mogelijk oude kern	X	3	0994100002014478	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	188	a	507269		Boerderij/Woonhuis	Rijksmonument	Boerderij/Woonhuis	1887													0994100002014480	
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	188		507269		Boerderij / Woonhuis	Rijksmonument		1887													0994100002019959	37340026070000
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	188		507269		Boerderij / Woonhuis	Rijksmonument		1887													0994100002021036	37340026070000
Vilt & Vilterheide	Rijksweg	188		507269		Boerderij / Woonhuis	Rijksmonument		1887													0994100002021036	37340026070000
Vilt & Vilterheide	Sibberweg	1	b			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	ooit carréhoeve, staat al op kadastrale minuutkaart, sindsdien ook wijzigingen. Was manege, recent sterk gerenoveerd: dak schuur vernieuwd met stalen spanten.	1910	4	4	2	2	2	2	2	0	46	nader onderzoek naar gaafheid en waarde van oude kern gewenst	X	3	0994100002014475	
Vilt & Vilterheide	Sibberweg	15				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Er stond hier een gebouw in 1831. Lijkt alsof alleen 17a nog over is van het toenmalige gebouw. BD: nr. 15 is idd nieuwbouw	1979	0	0	0	0	0	0	0	0	0	nieuwbouw, niet beschermen		4	0994100002014908	
Vilt & Vilterheide	Sibberweg	17				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Contouren 17a lijken echter (deels) op minuutplan te staan. Tevens is dit het enige stukje dat 'oud' lijkt. BD: nr.17 is nieuwbouw	1975	0	0	0	0	0	0	0	0	0	nieuwbouw, niet beschermen		4	0994100002014911	
Vilt & Vilterheide	Sibberweg	17	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Contouren 17a lijken echter (deels) op minuutplan te staan. Tevens is dit het enige stukje dat 'oud' lijkt.	1975	4	2	2	2	1	1	2	0	35	exterieur huidige gebouw weinig kwaliteit, nader onderzoek naar oudere kern	X	3	0994100002014911	

Vilt & Vilterheide	Sibberweg	19				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Er stond hier een gebouw in 1831. Lijkt alsof alleen 17a nog over is van het toenmalige gebouw. BD: nr.19 is geheel 20e eeuws	1988	0	0	0	0	0	0	0	0	0	nieuwbouw, niet beschermen		4	0994100002019657	
Vilt & Vilterheide	Sint Rochusplein	1				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	In dit gedeelte zijn appartementen gemaakt. Exterieur ziet er ook vrij recent uit. Carréhoeve, heel lang in het bezit geweest van familie Maassen. Deze familie bezat ook de grond tussen Rijksweg, Lijstenweg, Nachtegaalstraat en Vinkenweg (bron: Nico Huntjens)	1977	0	0	0	0	0	0	0	0	nieuwbouw, niet beschermen		4	0994100002016269	
Vilt & Vilterheide	Sint Rochusplein	2				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	In dit gedeelte zijn appartementen gemaakt. Exterieur ziet er ook vrij recent uit. Carréhoeve, heel lang in het bezit geweest van familie Maassen. Deze familie bezat ook de grond tussen Rijksweg, Lijstenweg, Nachtegaalstraat en Vinkenweg (bron: Nico Huntjens)	1977	0	0	0	0	0	0	0	0	nieuwbouw, niet beschermen		4	0994100002016269	
Vilt & Vilterheide	Sint Rochusplein	3				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	In dit gedeelte zijn appartementen gemaakt. Exterieur ziet er ook vrij recent uit. Carréhoeve, heel lang in het bezit geweest van familie Maassen. Deze familie bezat ook de grond tussen Rijksweg, Lijstenweg, Nachtegaalstraat en Vinkenweg (bron: Nico Huntjens)	1977	0	0	0	0	0	0	0	0	nieuwbouw, niet beschermen		4	0994100002016269	
Vilt & Vilterheide	Sint Rochusplein	4				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	In dit gedeelte zijn appartementen gemaakt. Exterieur ziet er ook vrij recent uit. Carréhoeve, heel lang in het bezit geweest van familie Maassen. Deze familie bezat ook de grond tussen Rijksweg, Lijstenweg, Nachtegaalstraat en Vinkenweg (bron: Nico Huntjens)	1977	0	0	0	0	0	0	0	0	nieuwbouw, niet beschermen		4	0994100002016269	
Vilt & Vilterheide	Sint Rochusplein	5				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	In dit gedeelte zijn appartementen gemaakt. Exterieur ziet er ook vrij recent uit. Carréhoeve, heel lang in het bezit geweest van familie Maassen. Deze familie bezat ook de grond tussen Rijksweg, Lijstenweg, Nachtegaalstraat en Vinkenweg (bron: Nico Huntjens)	1977	0	0	0	0	0	0	0	0	nieuwbouw, niet beschermen		4	0994100002016269	
Vilt & Vilterheide	Sint Rochusplein	6				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	In dit gedeelte zijn appartementen gemaakt. Exterieur ziet er ook vrij recent uit. Carréhoeve, heel lang in het bezit geweest van familie Maassen. Deze familie bezat ook de grond tussen Rijksweg, Lijstenweg, Nachtegaalstraat en Vinkenweg (bron: Nico Huntjens)	1977	0	0	0	0	0	0	0	0	nieuwbouw, niet beschermen		4	0994100002016269	
Vilt & Vilterheide	Sint Rochusplein	7				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	In dit gedeelte zijn appartementen gemaakt. Exterieur ziet er ook vrij recent uit. Carréhoeve, heel lang in het bezit geweest van familie Maassen. Deze familie bezat ook de grond tussen Rijksweg, Lijstenweg, Nachtegaalstraat en Vinkenweg (bron: Nico Huntjens)	1977	0	0	0	0	0	0	0	0	nieuwbouw, niet beschermen		4	0994100002016269	
Vilt & Vilterheide	Sint Rochusplein	9				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	In dit gedeelte zijn appartementen gemaakt. Exterieur ziet er ook vrij recent uit. Carréhoeve, heel lang in het bezit geweest van familie Maassen. Deze familie bezat ook de grond tussen Rijksweg, Lijstenweg, Nachtegaalstraat en Vinkenweg (bron: Nico Huntjens)	1977	0	0	0	0	0	0	0	0	nieuwbouw, niet beschermen		4	0994100002016269	
Vilt & Vilterheide	Sint Rochusplein	10				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	In dit gedeelte zijn appartementen gemaakt. Exterieur ziet er ook vrij recent uit. Carréhoeve, heel lang in het bezit geweest van familie Maassen. Deze familie bezat ook de grond tussen Rijksweg, Lijstenweg, Nachtegaalstraat en Vinkenweg (bron: Nico Huntjens)	1977	0	0	0	0	0	0	0	0	nieuwbouw, niet beschermen		4	0994100002016269	
Vilt & Vilterheide	Sint Rochusplein	11				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	In dit gedeelte zijn appartementen gemaakt. Exterieur ziet er ook vrij recent uit. Carréhoeve, heel lang in het bezit geweest van familie Maassen. Deze familie bezat ook de grond tussen Rijksweg, Lijstenweg, Nachtegaalstraat en Vinkenweg (bron: Nico Huntjens)	1977	0	0	0	0	0	0	0	0	nieuwbouw, niet beschermen		4	0994100002016269	
Vilt & Vilterheide	Sint Rochusplein	12				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	In dit gedeelte zijn appartementen gemaakt. Exterieur ziet er ook vrij recent uit. Carréhoeve, heel lang in het bezit geweest van familie Maassen. Deze familie bezat ook de grond tussen Rijksweg, Lijstenweg, Nachtegaalstraat en Vinkenweg (bron: Nico Huntjens)	1977	0	0	0	0	0	0	0	0	nieuwbouw, niet beschermen		4	0994100002016269	
Vilterheide	Daalhemerweg	150				Ingang Sibbergroeve	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan is te zien dat op de kruising Daalhemerweg-Vilterweg een gebouw stond. Het gebouw dat er nu staat lijkt vrij nieuw en doet dienst als ingang van de Sibbergroeve. Een deel van de vorm van het nieuwe en oude gebouw komt overeen maar qua plaatsing op het perceel lijkt het onwaarschijnlijk dat deze hetzelfde zijn. Gebouwtje is wel van mergel. BD: lijkt inderdaad nieuwbouw	2002	4	3	1	3	1	1	2	43	huidige gebouw geen beschermenswaardige kwaliteiten, hooguit onderzoek doen naar oudere restanten van een ingang	X	3	0994100002016475	
Vroenhof	Vroenhof	2				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '20/'30	1927	4	3	4	2	2	2	1	0	44	sterk gewijzigd na MIP, niet meer beschermenswaardig		4	0994100002015323	
Vroenhof	Vroenhof	4				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis	1933	4	3	4	4	4	4	2	0	70			1	0994100002015324	
Vroenhof	Vroenhof	11				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1934	3	3	3	4	2	2	0	0	45	te weinig uniciteit		4	0994100002015328	
Vroenhof	Vroenhof	15				Woonhuis	MIP-pand	ca.1900 met mergelstenen sierdetails	1930	3	3	4	3	3	3	2	0	58	ramen vernieuwd		2	0994100002015334	
Vroenhof	Vroenhof	18			507273	School	Rijksmonument		1848													0994100002011783	31980292370000
Vroenhof	Vroenhof	20			507273	Onderwijzerswoning	Rijksmonument		1901													0994100002020172	31980292270000
Vroenhof	Vroenhof	25				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Het uiterlijk doet vermoeden dat het om twee oude panden gaat. Op het minuutplan is op de plek van deze twee panden verschillende bebouwingen te zien. Het is alleen moeilijk te zeggen of 25&29 nou overeenkomen met het minuutplan.	1901	4	3	3	3	3	3	0	61	pand XIX, kadastraal nader onderzoeken. Op foto's funda weinig historische interieurafwerkingen te zien maar casco is wel historisch	X	2	0994100002019759	
Vroenhof	Vroenhof	27				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Het uiterlijk doet vermoeden dat het om twee oude panden gaat. Op het minuutplan is op de plek van deze twee panden verschillende bebouwingen te zien. Het is alleen moeilijk te zeggen of 25&29 nou overeenkomen met het minuutplan.	1930	4	3	2	2	2	1	3	0	44	pand is sterk verbouwd, weinig architectonische kwaliteit. Mogelijk nog oudere kern, nader onderzoeken	X	3	0994100002015342	
Vroenhof	Vroenhof	29				Bijgebouw	cultuurhistorisch-pand	Het uiterlijk doet vermoeden dat het om twee oude panden gaat. Op het minuutplan is op de plek van deze twee panden verschillende bebouwingen te zien. Het is alleen moeilijk te zeggen of 25&29 nou overeenkomen met het minuutplan.	1890	0	0	0	0	0	0	0	0	niet beschermen, weinig kwaliteit		4	0994100002015344	
Vroenhof	Vroenhof	33			36804	Engelse tuin	Rijksmonument	Engelse tuin															31980238570000
Vroenhof	Vroenhof	33			36804	Woonhuis e.d.	Rijksmonument		1880													0994100002015346	31980238570000
Vroenhof	Vroenhof	35				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis Beukenhorst, in huidige uitvoering ca.1900 chaletstijl	1800	4	4	4	4	3	4	3	0	73	mogelijk oudere kern, kadastrale ontwikkeling nader onderzoeken		2	0994100002015348	
Vroenhof	Vroenhof	38				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30	1938	3	2	3	2	1	1	0	0	28	weinig uniek en gaafheid aangetast		4	0994100002015350	
Vroenhof	Vroenhof	42				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met schuur ca.1900, mergel. Interieur geheel gemoderniseerd, moderne aanbouwen aan achterzijde.	1924	4	4	3	3	4	4	2	0	66	bijzondere gebouwtypologie, intern weinig waarden		2	0994100002015352	
Vroenhof	Vroenhof	49				Woonhuis	MIP-pand	L-vormige hoeve. Huidig gebouwcontour komt overeen met dat op het minuutplan. In de rechtergevel is een bakstenen kruis gemetseld (zie bestand Heemkundekring Houthem St. Gerlach) BD: gebouw is van spouwmuur voorzien: zie strekkenverband in alle gevels, mogelijk rondom oudere kern	1922	4	4	3	3	3	3	3	0	63	kadastrale ontwikkeling uitzoeken (ivm mogelijk oudere kern)	X	2	0994100002015148	
Vroenhof	Vroenhof	55				Hoeve	MIP-pand	Op het minuutplan is te zien dat op de plek van deze twee gebouwen een hoeve stond. De huidige gebouwcontouren komen overeen met die op het minuutplan. Er is te zien dat er gedeeltes gesloopt zijn. Vooral van nummer 57 is niet veel meer over. BD: huidige pand lijkt herbouw ca.1900	1901	3	3	3	3	2	2	2	0	49	kadastrale ontwikkeling uitzoeken: ouder kern of geheel herbouwd? Huidige gebouw vrij sober en centrale deur is in venster veranderd-> gaafheid aangetast	X	3	0994100002015154	
Vroenhof	Vroenhof	57				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Op het minuutplan is te zien dat op de plek van deze twee gebouwen een hoeve stond. De huidige gebouwcontouren komen overeen met die op het minuutplan. Er is te zien dat er gedeeltes gesloopt zijn. Vooral van nummer 57 is niet veel meer over. BD: nr.57 is woonhuisvleugel van boerderij, tenminste XIXA	1901	4	3	3	3	3	3	0	61	oudere kern, nader onderzoeken	X	2	0994100002015155	
Vroenhof	Vroenhof	59				Woonhuis	MIP-pand	Huidig gebouwcontour (deels) terug te zien op minuutplan. Opgenomen in de MIP-lijst, echter zonder datering. Gelegen naast 'Huize Gurtsenich'. Zouden deze gebouwen op de een of andere manier verwant zijn? De muren zijn met elkaar verbonden. Bouwstijl is echter wel anders. BD: kern gebouw ouder dan 1800	1880	5	4	4	3	3	4	4	0	74	oudere kern, kadastrale ontwikkeling en interieur nader onderzoeken	X	1	0994100002015159	
Vroenhof	Vroenhof	60			36808	Hoeve	Rijksmonument		1699													0994100002015160	31980210470000
Vroenhof	Vroenhof	61			36805	Woonhuis	Rijksmonument		1685													0994100002015161	31980289970000
Vroenhof	Vroenhof	64				Woonhuis	MIP-pand	villa ca.1915	1880	4	4	4	3	3	4	2	0	65	serre is nieuw		2	0994100002015162	
Vroenhof	Vroenhof	65			36805	Woonhuis	Rijksmonument		1685													0994100002015163	31980332470000
Vroenhof	Vroenhof	72				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met blokstuc en stucomlijstingen ca.1900	1905	4	0	4	4	3	3	2	0	57	ensemble met 70 en 74		2	0994100002015167	
Vroenhof	Vroenhof	86	a			Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met schuur ca.1900, mergel.	1900	4	4	3	3	3	3	2	0	59	ramen vernieuwd		2	0994100002011006	
Vroenhof	Vroenhof	88				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis '30 op plek oudere vleugel hoeve	1940	4	3	3	3	2	2	1	0	46	herbouwd '30, weinig bijzonder		4	0994100002015177	
Vroenhof	Vroenhof	88	b			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Op deze plek is op het minuutplan een grote hoeve te zien. Het lijkt dat 88 a & b als enige hier nog van over is.	1940	4	3	3	2	3	2	3	0	53	oude kern, sterk verbouwd	X	2	0994100002015178	
Vroenhof	Vroenhof	88	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Op deze plek is op het minuutplan een grote hoeve te zien. Het lijkt dat 88 a & b als enige hier nog van over is.	1940	4	3	3	2	3	2	3	0	53	oude kern, sterk verbouwd	X	2	0994100002015178	
Vroenhof	Vroenhof	91				Woonhuis	MIP-pand	pand met jugendstil decoraties in stucwerk	1890	4	3	4	3	4	4	3	0	70	ramen en deur vernieuwd		2	0994100002015180	
Vroenhof	Vroenhof	96				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Contour huidig gebouw komt (grotendeels) overeen met vorm en plaatsing op het minuutplan. Mergel onder pleisterlaag?	1970	0	0	0	0	0	0	0	0	0	nieuwbouw, niet beschermen		4	0994100002015184	
Vroenhof	Vroenhof	100	a-b		36809	Woonhuis	Rijksmonument	Woonhuis	2012													0994100002040709	
Vroenhof	Vroenhof	100	d		36809	Woonhuis	Rijksmonument		1772													0994100002015187	31980208870000
Vroenhof	Vroenhof	100	d		36809	Woonhuis	Rijksmonument		1772													0994100002015187	31980208870000
Vroenhof	Vroenhof	100			36809	Woonhuis	Rijksmonument		1772													0994100002015187	31980208870000
Vroenhof	Vroenhof	101				Woonhuis	MIP-pand	éénlaags arbeiderswoning met stucwerk gevels. Recent uitgebreid met 1 travee	1890	4	3	3	2	2	2	1	0	42	te weinig uniciteit en gaafheid		4	0994100002015188	

Vroenhof	Vroenhof	105				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	achterste deel gebouw in mergel met topgevel en muurankers. Gebouw op minuutplan te zien.	1752	4	3	4	4	4	3	4	0	74	lijkt nog oude schuur, bouwhistorische waarden nader uitzoeken	X	2	0994100002011021	
Vroenhof	Vroenhof	105				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	voorste deel aan straatkant Gebouw op minuutplan te zien.	1752	4	4	2	2	2	2	2	0	46	gebouw lijkt herbouwd, maar kan oudere kern hebben. huidige exterieur geen waardevolle architectuur, wel oude gebouwtypologie	X	3	0994100002015191	
Vroenhof	Vroenhof	110				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	woonhuis met schuur, mergel en baksteen, hs omlijstingen, jaartal 1859 in sluitsteen	1859	4	4	4	4	3	3	3	0	69			2	0994100002019748	
Vroenhof	Vroenhof	110				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	woonhuis met schuur, mergel en baksteen, hs omlijstingen, jaartal 1859 in sluitsteen	1859	4	4	4	4	3	3	3	0	69			2	0994100002040180	
Vroenhof	Vroenhof	110				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	woonhuis met schuur, mergel en baksteen, hs omlijstingen, jaartal 1859 in sluitsteen	1859	4	4	4	4	3	3	3	0	69			2	0994100002012943	
Vroenhof	Vroenhof	110				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	woonhuis met schuur, mergel en baksteen, hs omlijstingen, jaartal 1859 in sluitsteen	1859	4	4	4	4	3	3	3	0	69			2	0994100002012943	
Vroenhof	Vroenhof	111				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Het pand lijkt al op het minuutplan te staan. Muurankers en gepleisterd mergel. In de loop der jaren delen aangebouwd.	1880	4	4	3	3	3	3	3	0	63	oudere kern nader onderzoeken.	X	2	0994100002015195	
Vroenhof	Vroenhof	122				Boerderij	MIP-pand	Op dit stuk is het minuutplan lastig te interpreteren. Het is duidelijk te zien dat er in 1840/41 een hoeve (complex) stond. Delen van dit complex staan er tegenwoordig nog.	1910	4	4	4	4	4	4	4	0	80	fraai cementstucwerk, onbeschilderd! Onderzoek naar kadastrale ontwikkeling in relatie met nr.124-126		1	0994100002015199	
Vroenhof	Vroenhof	124				Boerderij	MIP-pand		1913	4	3	3	2	3	2	2	0	49	sterk verbouwd, oudere kern nader onderzoeken		3	0994100002015200	
Vroenhof	Vroenhof	126				Boerderij	MIP-pand		1913	4	4	3	2	3	3	2	0	55	sterk verbouwd		2	0994100002015201	
Vroenhof	Vroenhof	134				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met sierstucwerk	1931	3	3	2	2	1	1	1	0	32	sterk verbouwd sinds MIP, oorspronkelijke karakter verloren gegaan		4	0994100002015206	
Vroenhof	Vroenhof	61 en 65	bij	36805		Tuin	Rijksmonument	Tuin																
Vroenhof	Vroenhof	65	bij	36805		Paviljoen	Rijksmonument	Paviljoen	1685													0994100002019695	31980332470000	
Vroenhof	Vroenhof	87	bij	36807		Kerkhofje	Rijksmonument	Kerkhofje															31980092870000	
Vroenhof	Vroenhof					Wegkruis	Rijksmonument	Wegkruis															31980247470000	
Walem	Walem	4				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Heeft een hoeve structuur. Dit gebouw is te zien op het minuutplan, lijkt echter alsof dit niet meer het oorspronkelijke gebouw is.	1930	0	0	0	0	0	0	0	0	0	naoorlogse nieuwbouw, niet beschermen		4	0994100002015355	
Walem	Walem	4	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Heeft een hoeve structuur. Dit gebouw is te zien op het minuutplan, lijkt echter alsof dit niet meer het oorspronkelijke gebouw is.	1964	3	3	2	3	2	2	2	0	47	huidige pand weinig kwaliteit, onderzoek naar oudere kern?	X	3	0994100002015135	
Walem	Walem	4	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Heeft een hoeve structuur. Dit gebouw is te zien op het minuutplan, lijkt echter alsof dit niet meer het oorspronkelijke gebouw is.	1964	3	3	2	3	2	2	2	0	47	huidige pand weinig kwaliteit, onderzoek naar oudere kern?	X	3	0994100002018292	
Walem	Walem	4				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Heeft een hoeve structuur. Dit gebouw is te zien op het minuutplan, lijkt echter alsof dit niet meer het oorspronkelijke gebouw is.	1930	0	0	0	0	0	0	0	0	0	naoorlogse nieuwbouw, niet beschermen		4	0994100002015355	
Walem	Walem	6	a			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Contouren op minuutplan zijn onduidelijk. Ligt echter niet direct aan de weg. Kan dit dan wel het gebouw zijn op de minuutplan? Waarschijnlijk is alleen 6a oud. BD: lijkt herbouwd XXA	1975	0	0	0	0	0	0	0	0	0	nieuwbouw, niet beschermen		4	0994100002015136	
Walem	Walem	6				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Vakwerk onder bakstenen? Contouren minuutplan niet geheel duidelijk. Ligt echter niet direct aan de weg. Is dit dan wel het gebouw van het minuutplan? BD: lijkt herbouwd XXA	1908	3	3	2	2	2	1	2	0	39	pand is wrslk herbouwd, eventueel via kadastraal onderzoek checken	X	3	0994100002015283	
Walem	Walem	6	b			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Muurankers. L-vorm komt overeen met het minuutplan, het enige probleem is dat de locatie niet geheel klopt. Op het minuutplan ligt de L-vorm meer naar het zuiden.	1975	0	0	0	0	0	0	0	0	0	nieuwbouw, niet beschermen		4	0994100002015137	
Walem	Walem	6	c			Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Muurankers. L-vorm komt overeen met het minuutplan, het enige probleem is dat de locatie niet geheel klopt. Op het minuutplan ligt de L-vorm meer naar het zuiden.	1908	0	0	0	0	0	0	0	0	0	nieuwbouw, niet beschermen		4	0994100002015283	
Walem	Walem	8				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Details van mergel. Muurankers. Nog gedeeltelijke te zien op minuutplan.	1750	4	3	3	2	2	3	2	0	50	pand wordt ingrijpend gerenoveerd. Ook gevelindelingen gewijzigd. Oude kern nader onderzoeken of alleen exteneur aan straat beschermen	X	3	0994100002015138	
Walem	Walem	10				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Muurankers. Typische 'hoeve poort'. Dakrand steunt op houten consoles. Contouren op minuutplan. Het lijk alsof 10 & 12 vroeger één hoeve vormden.	1900	4	4	2	2	2	1	3	0	46	twijfelgeval: heeft oude kern, maar exterieur sterk verbouwd. Wel karakteristiek in kapvorm en bouwvolume. Oude kern nader onderzoeken op waarden	X	3	0994100002015922	
Walem	Walem	12				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Muurankers. Typische 'hoeve poort'. Dakrand steunt op houten consoles. Contouren op minuutplan. Het lijk alsof 10 & 12 vroeger één hoeve vormden.	1900	4	4	2	2	2	1	3	0	46	twijfelgeval: heeft oude kern, maar exterieur sterk verbouwd. Wel karakteristiek in kapvorm en bouwvolume. Oude kern nader onderzoeken op waarden	X	3	0994100002015924	
Walem	Walem	14				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Lijkt echter ouder door de positionering vlak aan de weg . Precieze contouren ook te vinden op minuutplan. Gebruik van mergel. BD: deels kunrader steen: oude kern, echter sterk verbouwdin 19e eeuw / ca.1900	1993	4	4	3	3	3	3	4	0	67	nader onderzoek oudere kern	X	2	0994100002015925	
Walem	Walem	15				Hoeve	MIP-pand	Vormen samen het contour dat op het kadastrale minuutplan te zien is. BD: herbouwd met hergebruikte steen, mogelijk nog oudere kern?	1964	4	4	2	1	1	2	2	0	39	alleen waardevol vanwege bouwvolume en orientatie. Nader onderzoek naar oudere kern nodig	X	3	0994100002018309	
Walem	Walem	17				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	heeft klampmuur of is opnieuw opgemetseld	1870	4	4	2	2	1	2	2	0	43	alleen waardevol vanwege bouwvolume en orientatie. Nader onderzoek naar oudere kern nodig	X	3	0994100002015927	
Walem	Walem	18				Vakwerkhuis	cultuurhistorisch-pand	Muurankers. Contouren op minuutplan. Vormt samen één hoeve met nr. 20 & 22. BD: oude kern met maaskeienmuurwerk en vakwerk	1930	4	3	3	3	4	3	4	0	68	oudere kern nader onderzoeken. Rechter zijgevel sterk gewijzigd, dakkapellen niet passend bij gebouwtype	X	2	0994100002015929	
Walem	Walem	19				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Typische 'hoeve poort'. Gebouw ook te zien op het minuutplan. BD: woonvleugel lijkt herbouwd '50, mogelijk alleen poortdoorgang nog oud	1910	4	4	3	2	2	2	3	0	52	nader onderzoek naar ontwikkeling na kadminuut, wrslk alleen poort en volume van woonvleugel beschermenswaardig	X	2	0994100002015930	
Walem	Walem	20				woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Muurankers. Contouren op minuutplan. Vormt samen één hoeve met nr. 20 & 22 BD: lijkt herbouwd '30 . Lelijk verbouwd	1932	3	3	2	1	0	0	0	0	17	geen kwaliteit		4	0994100002015931	
Walem	Walem	21				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Muurankers. Typische 'hoeve poort'. Dakrand steunt op houten consoles. Verbonden met nummer 23(een nieuwer stuk). Contouren op minuutplan. BD: huidige pleisterlaag erg storend	1903	4	4	2	3	2	2	3	0	54	nader onderzoek naar oudere kern nodig	X	2	0994100002015932	
Walem	Walem	22				woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Muurankers. Contouren op minuutplan. Vormt samen één hoeve met nr. 20 & 22.	1932	3	3	2	1	0	0	0	0	17	geen kwaliteit		4	0994100002015933	
Walem	Walem	23				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Muurankers. Typische 'hoeve poort'. Dakrand steunt op houten consoles. Verbonden met nummer 21 (een nieuwer stuk). Contouren op minuutplan.	1608	4	4	3	3	2	3	3	0	60	nader onderzoek naar oudere kern nodig	X	2	0994100002018527	
Walem	Walem	23	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Muurankers. Typische 'hoeve poort'. Dakrand steunt op houten consoles. Verbonden met nummer 21 (een nieuwer stuk). Contouren op minuutplan.	1608	4	4	3	3	2	3	3	0	60	nader onderzoek naar oudere kern nodig	X	2	0994100002041431	
Walem	Walem	23	b			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Muurankers. Typische 'hoeve poort'. Dakrand steunt op houten consoles. Verbonden met nummer 21 (een nieuwer stuk). Contouren op minuutplan.	1608	4	4	3	3	2	3	3	0	60	nader onderzoek naar oudere kern nodig	X	2	0994100002041432	
Walem	Walem	23	b			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Muurankers. Typische 'hoeve poort'. Dakrand steunt op houten consoles. Verbonden met nummer 21 (een nieuwer stuk). Contouren op minuutplan.	1608	4	4	3	3	2	3	3	0	60	nader onderzoek naar oudere kern nodig	X	2	0994100002041433	
Walem	Walem	24				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Was vroeger één gebouw. Nummer 26 is geheel gerenoveerd. Werd vroeger 'Hof van Walem' genoemd toen het gebied nog tot proosdij Meerssen behoorde. BD: lijkt geheel herbouwd ca.1900	1650	3	3	2	2	0	1	0	0	25	eventueel kadastrale ontwikkeling onderzoeken, maar oude kern lijkt onwaarschijnlijk		4	0994100002015934	
Walem	Walem	24	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Was vroeger één gebouw. Nummer 26 is geheel gerenoveerd. Werd vroeger 'Hof van Walem' genoemd toen het gebied nog tot proosdij Meerssen behoorde.	1650	3	3	2	2	0	1	0	0	25	eventueel kadastrale ontwikkeling onderzoeken, maar oude kern lijkt onwaarschijnlijk		4	0994100002015934	
Walem	Walem	26	a			Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Was vroeger één gebouw. Nummer 26 is geheel gerenoveerd. Werd vroeger 'Hof van Walem' genoemd toen het gebied nog tot proosdij Meerssen behoorde. BD: was oud pand maar is zo ingrijpend gerenoveerd dat het nu vooral nieuwbouw is	1942	3	3	3	0	1	1	1	0	26	gaafheid te sterk aangetast		4	0994100002015937	
Walem	Walem	27				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Voormalige hoeve? Muurankers. Dakrand steunt op houten consoles. Contour op minuutplan BD: wrslk herbouwd XIXd/XXa, recent sterk verbouwd	1904	4	3	3	2	1	1	2	0	39	in basis erg sober en recent sterk verbouwd		4	0994100002015938	
Walem	Walem	41				Winkelpand	cultuurhistorisch-pand	Was ooit een berucht café dat bekend stond om vechtpartijen e.d. (bron: heemkundekring Schin op G.) Contouren te zien op minuutplan. BD: panden lijken geheel herbouwd ca.'50.	1930	2	2	2	3	1	0	0	0	25	via kadaster of bouwarchief uitzoeken of er kans is op een oudere kern	X	3	0994100002015946	
Walem	Walem	43				Winkelpand	cultuurhistorisch-pand	Was ooit een berucht café dat bekend stond om vechtpartijen e.d. (bron: heemkundekring Schin op G.) Contouren te zien op minuutplan. BD: panden lijken geheel herbouwd ca.'50.	1900	2	2	2	3	1	1	0	0	29	via kadaster of bouwarchief uitzoeken of er kans is op een oudere kern	X	3	0994100002020175	
Walem	Walem	47			36844	Hoeve	Rijksmonument		1608													0994100002015948	37410001570000	
Walem	Walem	49			36844	Hoeve	Rijksmonument		1608													0994100002015948	37410001470000	
Walem	Walem	51				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Deel vakwerk (moet in het echt bekeken worden of het geen 'sier' vakwerk is) Deel gebouw van mergel. Muurankers. Te zien op minuutplan, was één met 53. BD: vakwerk lijkt geheel vernieuwd	1920	4	3	3	2	2	3	3	0	54	nader onderzoek naar authenticiteit vakwerk en oudere kern van mergelvleugel	X	2	0994100002015950	
Walem	Walem	53				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	mergel, gestucte rustica hoekblokken	1920	4	3	3	3	3	3	3	0	61	voorgevel sterk gerenoveerd, intern oudere kern	X	2	0994100002015951	
Walem	Walem	55				Aanbouw	cultuurhistorisch-pand	Muurankers in de letters 'H' en 'P'. Nis boven poort met Mariabeeld. Later tussen de twee aangrenzende hoeves ingebouwd.	1900	4	3	3	2	2	2	2	0	46	sobere gevel en sterk gewijzigd		4	0994100002020513	
Walem	Walem	57				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Typische 'hoeve poort'. Muurankers. Dakrand steunt op houten consoles. Mergel wit geschilderd. Te zien op minuutplan. Vormde één hoeve met 57 en 59.	1900	4	4	4	4	3	3	3	0	69			2	0994100002015952	
Walem	Walem	59				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Typische 'hoeve poort'. Muurankers. Dakrand steunt op houten consoles. Mergel wit geschilderd. Te zien op minuutplan. Vormde één hoeve met 57 en 61.	1876	4	3	3	3	3	3	3	0	61	waarschijnlijk oudere kern	X	2	0994100002015953	
Walem	Walem	61				Hoeve	cultuurhistorisch-pand	Typische 'hoeve poort'. Muurankers. Dakrand steunt op houten consoles. Mergel wit geschilderd. Te zien op minuutplan. Vormde één hoeve met 57 en 59. BD: is dit geen vrijstaand gebouw in 1830?	1876	4	3	2	3	2	2	3	0	52	twijfelgeval: erg sober gebouw, maar wel mogelijk een oudere kern	X	3	0994100002015954	
Walem	Walem	102			18213	Hoeve	Rijksmonument		1971													0994100002015957	37410011670000	
Walem	Walem	104			18213	Hoeve	Rijksmonument		1737													0994100002018363	37410011770000	

Walem	Walem	104			18213	Hoeve	Rijksmonument		1737												0994100002018365	37410011870000
Walem	Walem	106			18214	Hoeve	Rijksmonument		1737												0994100002018367	37410011970000
Walem	Walem	106			18214	Hoeve	Rijksmonument		1737												0994100002018369	37410011970000
Walem	Walem	108				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Raam waar eerder waarschijnlijk een 'hoeve poort' zat. Dakrand steunt op houten consoles. Het lijkt echter alsof de contouren op het minuutplan staan. Op de luchtfoto van 1949 zijn de gebouwen ook te zien. Beide delen lijken echter gerenoveerd. Het heet tegenwoordig de 'Hubertus Hoeve'. 108a is een aanbouw.	1900	4	3	3	3	2	2	2	0	50	twijfelgeval: is erg sober pand, weinig uniek		3	0994100002040135	
Walem	Walem	118				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Typische 'hoeve poort'. Geen ramen/deur aan de voorkant. Vormt samen met 118 de hoeve contour op het minuutplan. BD: woonvleugel is herbouwd, schuur wel oudere kern, zie mergelstenen kopgevel en poort	1910	4	3	3	2	2	2	3	0	50	nader onderzoek naar oude kern. indien beschermen: alleen schuur en bouwvolume woonvleugel	X	3	0994100002015964	
Walem	Walem	120				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	Typische 'hoeve poort'. Geen ramen/deur aan de voorkant. Vormt samen met 118 de hoeve contour op het minuutplan. BD: buitenstucwerk ca.1900, oude kern mogelijk	1910	4	3	3	3	3	3	3	0	61	nader onderzoek naar oudere kern nodig	X	2	0994100002020514	
Walem	Walem	122				Woonhuis	MIP-pand	woonhuis met gevels van grove blokken natuursteen, o.a. kunradersteen	1899	3	3	3	3	4	3	2	0	59	nader onderzoek naar bouwdatum via kadaster en/of kadminuut	X	2	0994100002015966	
Walem	Walem	122	a			schuur?	MIP-pand	122a staat op de MIP lijst: dit is waarschijnlijk ook nieuw aangebouwd. 122 was waarschijnlijk deel van de oorspronkelijke hoeve.	1918	3	3	2	3	1	1	0	0	32	schuur heeft weinig esthetische kwaliteit, mogelijk onderzoeken of deze een oudere kern heeft	X	3	0994100002015967	
walem	walem	12		bij		puthuisje	cultuurhistorisch-pand			4	4	3	2	3	2	2	3	63				2	0006	
Walem	Walem				36845	Kapel	Rijksmonument		1828												0994100002018341	37410001470000
Walem						cultuurhistorisch-pand	cultuurhistorisch-pand	Van deze voormalige kalkbranderij in Walem is de vulopening nog goed te zien. De opening is onlangs gerestaureerd met nieuwe mergelstenen. Frenk Janssen van Natuurmonumenten geeft aan dat hier ook een zogenaamde puinkegel te zien is (nu begroeid); hier werd het afval van de kalkverbranding gestort. Tevens geeft hij aan dat er waarschijnlijk vanuit de luchtkoker een spoorlijn liep naar de plek waar de kalksteen gedolven werd. Van deze spoorlijn is nu helaas niks meer terug te zien.		4	3	0	3	4	0	3	4	62			2	0035	
	Geneindestraat	13				Woonhuis	cultuurhistorisch-pand	woonhuis '30 in expressionistische stijl met erker, balkon, topgevel en glas-in-lood.	1930	3	3	4	4	3	4	2	0	66			2	0994100002011863	
	Geneindestraat					hekpijlers	MIP-pand	toegangspoort park dersaborg		3	3	3	3	2	3	2	0	53			2	0037	
	Grote straat	69			42100		Rijksmonument		1895													0994100002019808	
	Hekerweg	27				Stenen hekpijlers met smeedijzeren hekwerk	Rijksmonument	Hoort bij de monumentale hoeve Hekerweg 27															
	Kenkersweg					Hekpijlers van mergel	cultuurhistorisch-pand			4	3	3	2	4	3	2	0	56			2	0033	
	Kerkplein					wegwijzer	MIP-pand			4	4	4	4	4	1	1	4	72			1	0057	
	Keutenberg	3			39755	Vakwerkhuis	Rijksmonument		1750													0994100002012215	35810224670000
	Keutenberg	7			39759	Schuur	Rijksmonument		1970													0994100002012218	35810180870000
	kloosterweg	36		bij		klooster (bijgebouw)	MIP-pand			5	4	5	3	3	4	4	5	96			1	0994100002018797	
	koningin julianalaan					brug	MIP-pand			0	0	0	0	0	0	0	0	0			4	0030	
	lammerdelvoetpad					mergelmuur	cultuurhistorisch-pand	Historisch Genootschap: Geplaatst ter grensafbakening en tegenhouden water. Waarschijnlijk was het tevens een zeer oude afbakening van de huisweide van de Smitserhof (Limietstraat 31)		4	4	2	3	3	1	3	5	73			2	0054	
	lindenstraat	21		bij		hekpijlers	cultuurhistorisch-pand			4	3	3	3	3	3	0	0	49			2	0001	
	Oeverweg	2		bij		Bakhuis	cultuurhistorisch-pand	bakhuis met verlaagde ovenruimte. Mergel en baksteen.	1961	5	4	3	3	3	3	3	2	72			1	0994100002021029	
	Op de Bies	8			42103	Hoeve	Rijksmonument																
	Oud Valkenburg				509935 509936	complex	Rijksmonument	Buitenplaats en parkaanleg Schaloen															
	Oud Valkenburg				389940	Hek	Rijksmonument	Hek															
	Plenkertstraat	51				hekpijlers en toegangshek	cultuurhistorisch-pand			3	3	2	3	1	2	1	0	40			3	0014	
	Schaelsberg					kalkoven	cultuurhistorisch-pand	Deze kalkoven bevindt zich een paar meter boven het spoor van Schin op Geul. De halfronde opening van de oven is nog zichtbaar. De vergunning van deze oven is aangevraagd op 30-5-1919 door J. van Filippo uit Hazerswoude. Hierbij is een tekening toegevoegd van een eenvoudige trechteroven (bron: Jan Nillessen)		4	4	1	3	5	1	3	5	77			1	0018	
	Sibbergrubbe					kalkoven	cultuurhistorisch-pand	Van de in de totaal nog zeven overgebleven kalkovens in het Valkenburgse is branderij Biebosch het meest intact gebleven. O.a. de oven, het pad naar de oven toe en het laadplateau zijn nog zichtbaar. Onlangs heeft Staatsbosbeheer en het IKL de oven vrijgemaakt van begroeiing en zal er een nieuwe bestemming aan gegeven worden.		5	5	0	4	4	0	0	5	59			1	0016	
	Sint Gerlach	22			36799		Rijksmonument		1901													0994100002014986	
	Steenstraat, Hekerbeekstraat					spoorwegtunnel	MIP-pand														3	0019	
	Strabeek	55		bij		puthuisje	cultuurhistorisch-pand	Put met een puthuisje van mergel		4	0	3	3	4	2	3	0	54			2	0038	
	Strucht	41		naast		hekpijlers	cultuurhistorisch-pand			0	1	3	4	1	2	1	0	39			4	0021	
	Vauwerstraat					Spoorwegviaduct	MIP-pand														3	0050	
	Walem	122		bij		muur en toegangspoort	cultuurhistorisch-pand	122a staat op de MIP lijst. 122 was waarschijnlijk deel van de oorspronkelijke hoeve die ook op het minuutplan terug te zien is. De poort en het aangrenzende muurtje zijn gemaakt van kunradersteen.		3	3	2	3	1	1	0	0	32			3	0005	
	Walem					spoorwegtunnel	MIP-pand														3	0007	
Vroenhof	Vroenhof	61		bij	36805		Rijksmonument	Paviljoen	1685													0994100002019791	
Sibbe	Dorpstraat	78		bij	36836	Hekpijlers van mergel	Rijksmonument	Hekpijlers van mergel die horen bij landgoed Sibberhuuske.														0045	
Oud-Valkenburg	Oud-Valkenburg	7			509938		Rijksmonument	brug naar kasteel															
							Rijksmonument		1771													0994100002012239	
						Mergelmuur	Rijksmonument															0058	

Bijlage 7.4: Catalogus b: Begraafplaatsen (de door Buro4 gedeselecteerde objecten zijn geel gemarkeerd zie par. 5.2.5)

Objectnummer	Rijksmonument	Gemeente	Plaats (begraafplaats)	Classificatie	Materiaal (indien bekend)	Stijl (indien bekend)	Tekst en/of vers	Tenaamstelling (eerst begravene)	Datering (eerst begravene)	Opmerkingen	Coördinaten in RD	Perceel ID	reden voor afvoer van de lijst
BEGRAAFPLAATS HOUTHEM-ST. GERLACH													
1		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Stèle met kruis	Hardsteen	Neoclassicisme	*'Ci Gît Philippe Emile Schoenmaeckers...Priez pour...'*	Philippe Emile Schoenmaeckers	1896	Dit graf behoort toe aan een lid van de familie Schoenmaeckers. Deze familie werd in 1797 eigenaar van de proosdijgebouwen van landgoed St. Gerlach. In 1808 schonk deze familie de leegstaande kloosterkerk aan de toenmalige gemeente Houthem. De originele plek van deze grafsteen was de de vroegere privé begraafplaats; deze bevond zich waar nu de rijksmonumetale crypte staat. De steen is fraai versierd in Neoclassicistische stijl en heeft in het midden een rouwkrans. Het kruis is een leliekruis	183927, 320144	32000215970000	
2		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Stèle met kruis	Hardsteen	Neoclassicisme	*Niet Leesbaar*	Jean...Mathilde Schoenmaeckers	1875	De zuilvormige steen is typisch voor het neoclassicisme waarin teruggegrepen werd op de architectuur van de oudheid	183926, 320146	32000215970000	
3		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Zerk	Hardsteen	Traditioneel	*Ci cisent Mr. J Schoenmaeckers. Maire de cette comunne de Houthem et y decedé le 18 fevrier 1811. Age de 64 ans. Y son epouse Anne Elizabeth Pluymakers. Y decede le 11 decembre 1820. Agee de 75 ans.'*	Jean Schoenmaeckers	1811	Deze zerk is ingemetseld in de kerkmuur. Op de steen zijn twee elkaar kruisende takken aangebracht, in de rechter benedenhoek een doodshoofd met beenderen en in de linker-benedenhoek een zandloper. Jean (ook wel Johannes) Schoenmaeckers was rentmeester, schout en secretaris van de 'vrije rijksheerlijkheid' Berg & Terblijt, secretaris van de heerlijkheid Strucht en rentmeester van het klooster St. Gerlach. Hij was getrouwd met Anna Elisabeth Pluymakers (Bron: *Landgoed St. Gerlach. Kruispunt van culturen in het Land van Valkenburg*) De originele plek van deze grafsteen was de de vroegere privé begraafplaats; deze bevond zich waar nu de rijksmonumentale crypte staat	183929, 320139	32000215970000	
4		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Zerk	Hardsteen	Traditioneel	*'Ici Repose, la depouille mortelle de Martin Jacques Schoenmeackers. Membre de la deputation des etats de la Province de Limbourg et chevalier de l'ordre du Lion Neerlandais. Decede le 22 octobre 1839 ó Bergerstraat a l'age de 71 ans. Priez dieu pour son ame. R.I.P.*	Martin Jacques (Jacob) Schoenmaeckers	1852	Deze zerk is ingemetseld in de kerkmuur. Martin Jacques (ook wel Jacob) was de zoon van Jean Schoenmaeckers (zie graf 4). Hij trouwde met Maria Anna Sybille Sleypen, dochter van Mathias Sleypen. Mathias Sleypen uit Amby werd in 1773 eigenaar van het Sibberhuuske en in 1797 kocht hij het Norbertinessenklooster te Houthem. Vanwege de dood van Mathias Sleypen in 1798 ging het landgoed over op Jacob en Maria. Jacob en Maria waren de initiatiefnemers van de restauratie van de parochiekerk. Bij de betreffende restauratie is onder andere het plafond hersteld dat ernstig in verval was geraakt (in 1800 stortte een deel van het gewelf in). Ook maakten zij van de stiftsgebouwen een pachthoeve.Tevens waren zij de laatste particuliere bezitters van de kloosterkerk voordat het bezit werd van de gemeente Houthem in 1808. (Bron: *Landgoed St. Gerlach. Kruispunt van culturen in het Land van Valkenburg*) De originele plek van deze grafsteen was de de vroegere privé begraafplaats; deze bevond zich waar nu de rijksmonumentale crypte staat	183931, 320134	32000215970000	
5		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Zerk	Hardsteen	Traditioneel	*'D.O.M. (Deo Optimo Maximo), cineribus et memoriae dominae Elisabethae Walburgae Schoenmaeckers. Conjugis generosi domini Antonii Cornelli quae vixit annos LXXIII placide cbiit in domino MDCCCLXVI Januarii XX. Matronae, moribus nobile, pietate nobiliori, religione nobilissimae, hoc posuit monumentum moestissima familia.'*	Elisabeth Walburga Schoenmaeckers	1868	Deze zerk is ingemetseld in de kerkmuur. Anna Elisabeth Walburga was de dochter van bovengenoemde Jacob en Maria. In 1839 orven zij en haar man, Antoine Joseph Francois Corneli, het landgoed. Zij restaureerden het voormalige proostenhuis en doopten het tot 'kasteel'. Ook knapten zij de tuinen en het park op (Bron: *Landgoed St. Gerlach. Kruispunt van culturen in het Land van Valkenburg*) De originele plek van deze grafsteen was de de vroegere privé begraafplaats; deze bevond zich waar nu de rijksmonumentale crypte staat	183932, 320134	32000215970000	
6		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Overig	Marmer	n.v.t.		[zie foto]		Deze plaquette bevond zich op de voormalige privébegraafplaats. Hierop worden gestorvenen van de families Schoenmaeckers, Corneli en Selys de Fanson opgesomd.	183929, 320139	32000215970000	plaat zelf geen bijzondere ouderdom en niet op oorspronkelijke plek
7		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Zerk	Hardsteen	Traditioneel	*'D.O.M. (Deo Optimo Maximo). Monument erige par la filiale(?) à la memoire de Mr. Francois Jean vander Vrecken. Né a Maastricht... [onleesbaar]'*	Francois Jean vander Vrecken	[onleesbaar]	Deze zerk is ingemetseld in de kerkhofmuur. De kerkhofmuur is aangewezen als rijkswege beschermd. Op de steen is een familiewapen, een schedel, een kruis en een zandloper (deze geeft aan dat de tijd van de betreffende persoon gekomen is) te zien. Francois Jean van der Vrecken kwam aan het einde van de 18e eeuw in het bezit van Huize Gurtsenich te Vroenhof. Hij was advocaat van de raad van Brabant, schepen van Maastricht en secretaris van het kapittel van Sint Servaas. Zijn zoon Paul van der Vrecken fungeerde tijdens de Napoleontische periode als pauselijk gezant/'booschapper' (Bron: Heemkundekring Houthem-St. Gerlach).	183896, 320179	32000215970000	
8		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Zerk	Hardsteen	Traditioneel	*'Gedenk in uwe gebeden den weleerwaarden heer Joannes Haenen. Gedurende twaalf jaren pastoor dezer gemeente. Overleden 17 april 1865. En onzen dierbaren vader Antonius Egidius Hubertus 14 maart bevorens (?) overleden. Zij rusten in vrede, Amen. L. Haenen'*	Joannes Haenen	1865	Deze zerk is ingemetseld in de kerkhofmuur. De kerkhofmuur is aangewezen als rijkswege beschermd. Joannes Haenen was kapelaan van Houthem-St. Gerlach van 1883 tot 1865. Vervolgens werd hij pastoor aldaar van 1865 tot 1893 (Bron: Heemkundekring Houthem-St. Gerlach)	183893, 320179	32000215970000	
9		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Stèle	Graniet	Modern		M. Frissen	1980	Voormalig deken van parochie St. Gerlach. Op de steen een bronzen kelk die verwijst naar de kerkelijke functie.	183891, 320139	32000215970000	
10		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Stèle	Graniet	Modern	*'In vrede'*	P.J. Houben	1973	Was pastoor van parochie St. Gerlach van 1963 tot 1973	183890, 320139	32000215970000	
11		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Stèle	Graniet	Modern		J.H.G. Philippens	1979	Voormalig pastoor van o.ad. Meers en Eijs-Wittem. Vanaf 1974 assisteerde hij bij parochiewerkzaamheden in St. Gerlach. In de grafsteen is een kelk gegraveerd (symbool van de priesters/pastoren)	183889, 320139	32000215970000	
12		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Stèle met kruis	Graniet	Nieuwe Zakelijkheid/Modern		Johannes Willem Peters	2005	Pastoor in Houthem van 1973 tot 1982	183888, 320137	32000215970000	
13		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Stèle met kruis	Hardsteen	Traditioneel	*'Grondlegger van het heiligdom Sint Gerlach'*	Jos Keulers	2008	Pastoor in Houthem van 1985 tot 2005 en tevens in Broekhem van 1994 tot 2005. Het was deze pastoor die geld bij elkaar sprokkelde voor een grootschalige restauratie van de kerk en deze weer tot een 'heiligdom' maakte (Bron: Heemkundekring St. Gerlach)	183890, 320137	32000215970000	
14		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Kruis op sokkel	Gietijzer	Traditioneel	*'Hier rusten onze lieve ouders...'*	Peter Schoenmaeckers	1933	Op dit graf staat een fraai kruis van gietijzer. In het hart van het kruis een beeld van Jezus en in de vier armen engelenkopjes. Graven met deze kruisen raakten in de 19e eeuw in de mode vanwege de opkomst van de staalindustrie. Het grootste deel van gietijzeren wegkruisen komen dan ook oorspronkelijk van een graven (Bron: Heemkundekring Houthem-St. Gerlach)	183920, 320141	32000215970000	
15		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Sculptuur op sokkel	Hardsteen en keramiek	Elementen van Neoromantiek/Art Déco (?)		Theo Coonen	1959	Dit graf is op bijzondere wijze vormgegeven. Het feit dat het bestaat uit een sokkel met daarop een sculptuur (een piëta) zou kunnen wijzen op de Neoromantiek. Echter doet de vormgeving van het beeld meer Art Déco aan.	183927, 320143	32000215970000	
16		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Stèle met boomkruis	kunststeen en marmer	Traditioneel/Neoclassicisme	*'Hier rust in vrede onze dierbare echtgenoot Joseph Hubert Muller, Gep. div.commt. pol. Ned Indië... ..... Echtgenote van mevr. G.H. Tutupolij'*	Joseph Hubert Muller	1930	De vormgeving van het kruis is bijzonder: het is vormgegeven als een boomstam. Verder zijn er bloemmotieven op de steen aangebracht: dit zou aangedragen kunnen worden als Neoclassicistisch element. Joseph woonde op St. Gerlach 74, beter bekend als 'Huize Banda'. Hij was militair in Nederlands-Indië en trouwde in 1909 op het eiland Banda met de Indische Christientje Tutupolij (Bron: Heemkundekring Houthem-St. Gerlach) Het pand is opgenomen in de MIP inventarisatie.	183926, 320147	32000215970000	
17		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Zerken en stèle	Hardsteen en graniet	Traditioneel/Nieuwe Zakelijkheid		Herbert Mattonet	1930	Herbert Mattonet werd geboren en groeide op te Villa Strabeek (Strabeek 54), een imposante villa van mergel die verscholen ligt tussen de bomen. Dit pand is opgenomen in de MIP inventarisatie.	183924, 320153	32000215970000	te weinig bijzonderheid
18		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Stèle met kruis	Hardsteen en graniet	Traditioneel	*'Clavis Sepulcri Christus. In Memoriam Zeereerw. Heer Henri Riga, Pastoor van Houthem St. Gerlach'*	Henri Riga	1954	Henry Riga was pastoor van Houthem-St. Gerlach van 1941 tot 1954	183925, 320155	32000215970000	
19		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Kruis op sokkel	Hardsteen en gietijzer	Traditioneel		Annie Loyen-Budé	1984	Op dit graf staat een fraai kruis van gietijzer. In het hart van het kruis een beeld van Jezus die zijn armen opheft. Graven met deze kruisen raakten in de 19e eeuw in de mode vanwege de opkomst van de staalindustrie. Het grootste deel van gietijzeren wegkruisen komen dan ook oorspronkelijk van graven. De kans aanwezig dat dit kruis ouder is dan 1984, het jaar waarin het graf gemaakt is.	183907, 320154	32000215970000	
20		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Stèle	Hardsteen	Traditioneel	*'Hier rusten in vrede onze dierbare ouders. Petronella Ummels....Martinus Stevens 1921....'*	Petronella Ummels	1886	De steen ziet er verweerd en vrij oud uit. De stèle heeft een rondboogtop en er is frijnwerk aangebracht. In het het midden een stenen kruis met een (metalen?) corpus	183923, 320159	32000215970000	
21		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Stèle met kruis	Hardsteen	Tradtioneel/Art Nouveau kenmerken	*'Onder het kruis is mijn tehuis...'*	Lucas J.J.M. Janssens	2012	De belettering op de steen is in Art Nouveau stijl. Verder is er frijnwerk en boven het kruis een Alfa en een Omega aangebracht. Deze symboliseren het begin en het einde van het leven. In het midden een labarum aangebracht. Dit symbool bestaat uit de samenvoeging van de Griekse letters X (chi) en P (rho) die de eerste twee letters van 'Christus' vormen	183923, 320162	32000215970000	te beperkte ouderdom

22		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Stèle met kruis	Hardsteen	Neoclassicisme/Ecl ecticisme	*n.v.t.*			Op het kerkhof Houthem-St. Gerlach worden oude grafstenen hergebruikt. Deze steen is hier een voorbeeld van. De steen zelf wordt behouden maar de naam en verzen worden vernieuwd. Op deze manier blijven oude grafstenen bewaard. Aan de signatuur rechtsonder is te zien dat de steen van de hand van J.A. Coenen te Maastricht is	183923, 320166	32000215970000	
23		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Symmetrisch ensemble met hekwerk	Hardsteen en gietijzer/smeedijzer	Hardsteen en smeedijzer	*Rustplaats van Jonkheer Hannibal Testa, gezant van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden. Overleden den 20 september 1910 in den ouderom van ..?.. Jaren. Bidt voor hem. Alles voor u aller-heiligst hart van Jezus ..?..Odette Russel'*	Hannibal Testa	1910	Hannibal behoorde tot het adelijke geslacht Testa. Gaspard Testa was rechter in Maasricht. Deze liet een enorm buitenverblijf bouwen in Houthem: Landgoed en Villa 'De Kluis', vernoemd naar de Kluis op de Schaelsberg. Een bijzonder detail aan het graf is het smeed/gietijzeren hek rondom de steen. Net zoals bij stenen palen en kettingen is een hekwerk bedoeld om de ziel te beschermen tegen kwade geesten.	183922, 320167	32000215970000	
24		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Stèle met kruis	Hardsteen en marmer	Traditioneel/Neocl assicisme	*'Berend Meiborg. Daß ich Eins und doppelt bin. R.I.P.'*	Berend Meibord (niet de originele be-gravene!)		Deze grafsteen is wederom een voorbeeld van hergebruik zoals bij graf nr. 22. Dit graf behoorde origineel aan een andere overledene: aan de kelk valt af te leiden dat dit een priester of pastoor was. Op de oude tenaamstelling is een marmeren plaats aangebracht met de naam van de 'nieuwe' eigenaar	183921, 320169	32000215970000	
25		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Stèle met kruis en zerk	Hardsteen en graniet	Traditioneel	*'Hier rust de zeer eerw. Heer J. Renerus Beys. Geboren te Nederweert 4 juli 1841. Als pastoor overl. te Houthem 22 oct. 1907. R.I.P.'*	J. Renerus Beys	1907	Johannes Beys was pastoor van Houthem van 1903 tot 1907. Op het kruis is een priesterkelk aangebracht en op de granieten plaquette een krans gegraveerd	183921, 320171	32000215970000	
26		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Ensemble met palen en kettingen	Hardsteen, porselein en staal	Eclecticisme	*'Ter gedachtenis aan en zeer eerw. heer P.R.H. van Boven. Pastoor te Houthem. 1880-1926*	P.R.H. van Boven		Petrus Renerus Hubertus van Boven was pastoor te Houthem van 1910 tot 1926. Op de steen bevindt zich een kruis met porseleinen corpus en een stenen priesterkelk. Achter de stenen palen en de kettingen schuilt symboliek: deze zijn bedoeld om te overleden ziel te beschermen tegen kwade geesten.	183921, 320173	32000215970000	
27		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Stèle met kruis	Hardsteen	Traditioneel				Wederom een voorbeeld van het hergebruiken van een grafsteen. Wederom de oude tenaamstelling en verzen verwijderd. Bij deze steen lijkt het echter alsof de gehele steen omgekeerd is en op de achterkant de nieuwe plaquettes zijn bevestigd	183920, 320173	32000215970000	
28		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Stèle met kruis	Hardsteen	Traditioneel	*'I H S....Joannes Sigismundis Beckers.....'*	Joannes Sigismundis Beckers		De tekst op het graf is voor het grootste deel onleesbaar geworden. Joannes Beckers was pastoor te Houthem-St. Gerlach van 1865 tot 1893. We hebben hier dus met een vrij oude grafsteen te maken. Op de steen is een priester-kelk te zien	183920, 320176	32000215970000	
29		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Zerk	Hardsteen	Traditioneel		Philomene Euben	1819/1919(?)	Zerk met een kruis erbovenop	183920, 320178	32000215970000	
30		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Zerk	Hardsteen	Traditioneel		Jerome Philippe Marie Ruys de Beerenbrouck	1889	Op de zerk is een groot familiewapen te zien. De persoon die hier begraven ligt was lid van de adelijke familie Ruys de Beerenbrouck.		32000215970000	
31		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Ensemble met stèle en hek-werk	Hardsteen, marmer en ijzer	Neoclassicisme	*'Ici reposé Mr. Jean André Edmond. Graff. Premier avocate géneral.....A la.....Bruxelles....chevalier des ordres....de l'aigle rouge de la 3. classe. Né a Maestricht le 15 mai 1801. Decede à S. Josse-Ten - Noode, les Bruxelles, le 6. octobre 1860'*	Jean André Edmond Graff	1860	We hebben hier te maken met een bijzonder ensemble met Neoclassicistische elementen: de urn met rouwsluier eroverheen gedrapeerd en de gefrijnwerkte 'zuilen' die aan weerszijden van de marmeren plaat te zien zijn. Dit zijn elementen die teruggrijpen op de klassieke oudheid. De persoon aan wie dit graf toebehoort is Jean André Edmond Graff. Hij was advocaat-gerenaal te Brussel en ridder in de Orde van de Rode Adelaar. Hij is geboren in Maastricht en overleden in Brussel, in het gewest St.-Joost-ten-Noode. De Orde van de Rode Adelaar was een ridderlijke orde, opgericht in 1705, die toegekend werd door het toenmalige Koninkrijk Pruissen vanwege uitzonderlijke moed en/of leiderschap op het slagveld. Vanaf 1810 werd de orde in in drie 'klassen' verdeeld, in 1830 kwam hier een vierde klasse bij. Op zijn grafsteen kunnen we lezen dat Jean André onderscheiden is in de derde klasse. Deze klasse was bestemd was voor commandanten van het leger. Wat is zijn connectie met Houthem?	183920, 320178	32000215970000	
32		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Zerk	Hardsteen	Traditioneel				De zerk is ingemetseld in de kerkhofmuur. De tekst is volledig onleesbaar geworden	183921, 320179	32000215970000	
33		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Stèle met kruis	Hardsteen	Traditioneel	*'I H S. Hier rusten onze geliefde ouders. Heer Petrus Alphons Crolla...Josephine Bouwmans...'*	Petrus Alphons Crolla	1917	Traditionele steen met frijnwerk en een krans. Crolla is een bekende naam in de geschiedenis van Houthem. 'Boekdrukkerij & Boekhandel Wed. Crolla & Zn.' is oorspronkelijk opgezet door Anna-Maria Crolla Weustenraad na het overlijden van haar man (precieze jaartal onbekend). In 1971 trad haar zoon Petrus Alphons (diegene die hier ligt begraven) in het bedrijf en enkele jaren later ook zijn twee broers Jos en Mathieu. Als Anna-Maria in 1885 overlijdt komt de drukkerij in handen van de drie broers. Alphons trouwt op zijn veertigste met Marie Josephine Boumans. Ook zij is later bijgezet in het graf (Bron: Heemkundekring Houthem-St. Gerlach)	183904, 320160	32000215970000	
34		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Stèle met kruis	Hardsteen	Traditioneel/Neog otisch			19e/20e eeuw?	Deze grafsteen staat niet op de originele plek. De tenaamstelling is niet meer te lezen maar de overledene was hoogstwaarschijnlijk pastoor of priester. Dit is te zien aan de priesterkelk die in de top van de steen is gegraveerd. De vormen van de gefrijnwerkte 'ramen' lijken Neogotisch van stijl. Ook de 'krullen' bovenop de steen doen dit vermoeden.	183904, 320158	32000215970000	
35		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Stèle met kruis	Hardsteen	Traditioneel	*'R.I.P. Elisa Baghs 1866-1927'*	Elisa Baghs	1927	Wederom een voorbeeld van het hergebruiken van een grafsteen. De vierkante plaquette met de tekst 'laatste vlucht na een leven van de lucht' en een vliegtuigje hierbovenop heeft de nieuwe eigenaar laten plaatsen.	183919, 320155	32000215970000	
36		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Stèle met kruis	Hardsteen en marmer	Traditioneel/Neocl assicisme(?)	*'Hier rusten Baron van Oldenneel 1823-1883, Baronese van Oldenneel 1822-1908, Baronesse Marie van Oldenneel 1850-1928, Baronesse Zoe van Oldenneel 1857-1840'*	Baron van Oldenneel	1883	Van Oldeneel (ook wel: Oldenneel) is een adelijk geslacht met zowel een Nederlandse als een Belgische vertakking. Waarschijnlijk ligt hier Hendrik van Oldeneel (met zijn vrouw en dochters) begraven. De voornaam ontbreekt namelijk op de grafsteen. Van Hendrik is bekend dat hij op Vroenhof 33 woonde en dit mooie landhuis de bijnaam 'Mon refuge' heeft gegegeven. Geboorte- en sterftejaar komen eveneens overeen met de bewuste Hendrik. Op de steen zelf is een Christuskop te zien. Verder heeft het kruis kenmerken van een 'boomstamkruis' en zijn er bij de voet van het kruis bladeren aangebracht	183906, 320148	32000215970000	
37		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Stèle met kruis	Hardsteen en porselein (corpus?)	Traditioneel		Elise Croix	1893 ?	Dit grafmonument is flink verweerd. Het bestaat uit een hardstenen stèle met aan weerskanten een lagere steunpaal. Op het kruis is een (porseleinen?) corpus bevestigd. De eerst begravene is een zekere Elise Croix, van wie het sterftejaar bijna niet meer te lezen is. Wat wel nog te lezen was is dat zij getrouwd was met Louis Joseph Hubert Roebroeck die volgens Heemkundekring Houthem-St. Gerlach verwant is aan de bekende familie Roebroeck uit Houthem.	183906, 3320147	32000215970000	
38		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Kruis	Hout	Traditioneel	*'R.I.P. J.A. Habets'*	J.A. Habets		Dit grafmonument is vrij sober en bestaat uit een rood houten kruis omringd door een perkje van buxus. Het is bijzonder omdat dit het enige houten grafmonument op de gehele begraafplaats is.	183909, 320147	32000215970000	te weinig bijzonderheid
39		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Stèle met kruis	Hardsteen	Traditioneel	*'Hier rust in Christus vrede...'*	Willem P. Tuinstra	1934	Het grafmonument is in niet al te beste staat. Voor de stèle is een hardstenen perkje gemaakt waar nu het mos in staat. In het midden van het kruis is een Christuskop geplaats.	183925, 320148	32000215970000	slechte staat en lage bijzonderheidswaarde
40		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Stèle	Marmer	Traditioneel		Kees Tromp	1943	Het betreft een kindergraf met voor de steen een perkje omringd met buxus. Het is bijzonder omdat het het enige grafmonument op de begraafplaats is dat volledig bestaat uit marmer.	183915, 320149	32000215970000	te weinig bijzonderheid of kunsthistorische waarde
41		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Kruis	Hardsteen	Traditioneel		L. Kerckhoffs	1906	Dit grafmonument is meer dan 100 jaar oud. Het bestaat uit een hardstenen kruis met Christuskop en als inscriptie slechts de naam van de overledene. Zijn (ex)vrouw ligt iets verderop begraven met een identiek grafmonument. Heemkundekring Houthem wist te vertellen dat dit echtpaar vlak voor het overlijden van de man nog gescheiden is en persee niet samen begraven wilden worden.	183915, 320152	32000215970000	te weinig bijzonderheid of kunsthistorische waarde
42		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Kruis	Hardsteen, smeedijzer	Traditioneel		A. Schoot	1933	Het betreft een sober hardstenen kruis met een smeedijzeren corpus en 'INRI vaandel'. Voor het kruis bevindt zich een perkje met een buxushaag.	183917, 320157	32000215970000	te weinig bijzonderheid of kunsthistorische waarde
43		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Kruis	Hardsteen	Traditioneel		Michel de Selys de Fanson	1961	Het adelijk geslacht de Selys de Fanson was eigenaar van landgoed St. Gerlach van 1909 tot 1973, met het overlijden van de laatste erfgenaam Robert de Selys de Fanson. Michel was de voorlaatste erfgenaam van het landgoed tot zijn dood in 1961. Het grafmonument zelf doet sober aan voor een baron. Vóór het kruis bevindt zich een perkje met een buxushaag eromheen.	183914, 320160	32000215970000	te weinig bijzonderheid of kunsthistorische waarde
44		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Kruis	Hardsteen	Traditioneel		L. Reintiens	1956	Dit grafmonument is volkomen identiek aan nr. 43. Het betreft dan ook een voormalig gehuwd echtpaar.	183917, 320165	32000215970000	te weinig bijzonderheid of kunsthistorische waarde
45		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	Zerk	Hardsteen	Traditioneel		...Ruys de Beerenbrouck	[onleesbaar]	De tekst op deze zerk is bijna volledig onleesbaar geworden. Het enige wat nog ontcijferd kan worden is de adelijke achternaam 'Ruys de Beerenbrouck'.	183919, 320178	32000215970000	
46		Valkenburg aan de Geul	Houthem-St. Gerlach	stele en grafstenen	Kunststeen	Nieuwe Zakelijkheid/Mode rn		familiegraf Cuypers - Delissen	jaren dertig				

aanvulling BURO4

mergelstenen kerkhofmuur oude deel kerkhof (welk deel valt onder RM?)
mergelstenen poortkolommen bij aansluiting met kerk
neogotische grafkelder tegen kerk

BEGRAAFPLAATS OUD-VALKENBURG													
1		Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Stèle met kruis	Hardsteen, marmer	Traditioneel	*'Hier rusten onze dierbare ouders' / 'in pace'*	Hubertina Willems	1926		187879, 318438	37420073670000	
2		Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Hoge symmetrische stèle	Hardsteen, marmer	Eclecticisme/Traditioneel (?)	*'in pace'*	Michaël Wimmers	1939		187882, 318437	37420073670000	
3	36816	Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Kruis	Hardsteen	Traditioneel			18e eeuw?	Het is niet duidelijk waar dit kruis vandaan komt en op wiens graf dit oorspronkelijk heeft gestaan. Het grafschrift is geheel vervaagd.	187886, 318442	37420073670000	
4	36816	Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Kruis	Hardsteen	Traditioneel	*'I H S' / ❤ /'Hier ligt begraven….bisscoptis (?)….2.6 mert bidt god…'*		18e eeuw?	Het is niet duidelijk waar dit kruis vandaan komt en op wiens graf dit oorspronkelijk heeft gestaan.	187885, 318447	37420073670000	
5	36816	Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Stèle met kruis	Hardsteen	Nieuwe Zakelijkheid		Joseph Schyns	1949	Verheven kapitalen en een strakke vormgeving. Zowel traditionele als elementen uit De Nieuwe Zakelijkheid (architectuurstroming) aanwezig.	187891, 318453	37420073670000	
6	36816	Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Kruis	Hardsteen	Traditioneel	*'I H S' / ❤ / 'Hier ligt begraven….[onleesbaar]'*		18e eeuw?	Het is niet duidelijk waar dit kruis vandaan komt en op wiens graf dit oorspronkelijk heeft gestaan.	187891, 318458	37420073670000	
7	36816	Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Kruis	Hardsteen	Traditioneel	*'I H S'*		18 eeuw?	Het is niet duidelijk waar dit kruis vandaan komt en op wiens graf dit oorspronkelijk heeft gestaan. Het grafschrift is voor het grootste deel onleesbaar.	187880, 318462	37420073670000	
8		Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Piëdestal	Hardsteen		*'P W H Pon'/ [onleesbaar] W.H. Dupont Luit(enant) Kol(onel) 1836-1880*	P.W.H. Pon	1880	Origineel stond er waarschijnlijk nog iets op de piëdestal. Dit kan een kruis zijn geweest. Verder verwijst een piëdestal naar de klassieke oudheid (bron: rapport Hulsman & Hulsman) Tenslotte zijn er bloemornamenten op de rand aangebracht. Het lijkt dat dit niet de oorspronkelijke plek van het graf is geweest.	187889, 318474	37420073670000	
9		Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Stèle met kruis	Hardsteen, marmer	Traditioneel/Nieuwe Zakelijkheid?	*'In Pace' / 'Jezus Barmhartigheid'*	August Rohs	1945		187877, 318447	37420073670000	te weinig bijzonder
10		Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Stèle met kruis en zerken	Hardsteen	Nieuwe Zakelijkheid	*'In Memoriam'*	Johannes Curvers	1946		187877, 318450	37420073670000	te weinig bijzonder
11		Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Stèle	Gegoten beton?		*'In Memoriam'*	A. Brouwers	1950		187892, 318435	37420073670000	
12		Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Stèle met kruis	Hardsteen		*'In Memoriam' / Mijn Jezus Barmhartigheid'*	A. Crijns	1949		187902, 318437	37420073670000	te weinig bijzonder
13		Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Tombe	Graniet			Hubertus Houben	1972	Graf van een oud-pastoor van Oud-Valkenburg. Het kelkje is een grafteken dat dikwijls op graven van oud-pastoren/priesters te zien is. Het grafschrift is flink vervaagd.	187902, 318440	37420073670000	te weinig bijzonder
14		Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Tombe	Hardsteen	Traditioneel			1948	Graf van een oud-pastoor van Oud-Valkenburg. Het kelkje is een grafteken dat dikwijls op graven van oud-pastoren/priesters te zien is. Het grafschrift is flink vervaagd.	187903, 318439	37420073670000	te weinig bijzonder
15		Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Tombe	Hardsteen	Traditioneel		[voornaam onleesbaar] Berensberg		De naam Berensberg heeft een connectie met kasteel Genhoes. In 1754 trouwde de dochter van de toenmalige eigenaar van Genhoes, Catherina Theresia van Thunderfeld met Johann Friedrich von Pelser, heer van Berensberg. Genhoes is tot 1929 in het bezit van de adelijke familie Berensberg geweest *(bron: heemkundekring Schin op Geul).*	187905, 318440	37420073670000	te weinig bijzonder
16		Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Tombe	Hardsteen	Traditioneel	*'Hier rust…'*	Lambertus Smeets	1877 ?	De belettering van de tombe is grotendeels vervaagd. Er is een simpel kruis op de bovenkant van de tombe aangebrachte en de steen is op meerdere plekken gebroken. De naam Smeets is een bekende naam in de geschiedenis van Oud-Valkenburg/Strucht en Genhoes. De familie Smeets woonde in de 19e eeuw op de pachthoeve, later bierbrouwerij, het Panhuis te Strucht. Deze hoeve was eigendom van Felix baron Von Pelser Berensberg, eigenaar van Genhoes. In geschiedenis van deze familie zijn er meerdere personen met de naam Lambertus Smeets bekend. Diegene die in aanmerking zou komen voor het graf is Nicolaas Lambertus Smeets: geboren in 1858 en overleden in 1877 in het Panhuis. Er is ook nog een zekere Pieter Lambertus Leonardus Smeets bekend: zowel geboren en overleden in 1942 in Strucht *(bron: Heemkundekring Schin op Geul).* Het lijkt echter zeer onwaarschijnlijk dat het graf van Pieter Lambertus is: aan de grootte te zien is dat het hier niet om een kindergraf gaat.	187907, 318440	37420073670000	
17		Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Tombe	Hardsteen	Traditioneel				De tombe is flink verweerd. De letters zijn vervaagd en de kelk onder het kruis is grotendeels verdwenen. Uit de kelk is te concluderen dat het om een graf van een pastoor gaat.	187910, 318440	37420073670000	
18		Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Stèle met kruis	Hardsteen	Traditioneel	*'Hier rust in Christus vrede mijn dierbare echtgenoot…'*	Frederik Leopold Krijen	1937		187907, 318434	37420073670000	
19		Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Stèle met kruis	Hardsteen	Neoclassicisme	*'Hier rusten in den heer…'*	Jozephus Theelen	1912	De steen bevat bloem- en krulornamenten bij de voet van kruis. Deze ornamenten doen Neoclassicistisch aan.	187916, 318431	37420073670000	
20		Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Stèle met kruis	Hardsteen, marmer	Neoclassicisme	*'Hier ruht….der hochwertige…Heinrich Alexander. Freiherr von dem Berensberg(?)/Falkenberg(?)… Gestorben dem 15 Januar 1887 auf Schloss Schaloen Valkenburg. R.I.P.'*	Heinrich Alexander…	1887	Dit graf is bijzonder: het grafschrift (wat er nog van te lezen is) is in het Duits. 'Hochwertige' geeft aan dat het om een belangrijk/hooggeplaatst persoon gaat. 'Hochwertig' wordt ook gebruikt om aan te duiden dat iemand van adel is. Met 'Freiherr' wordt dit bevestigd: dit betekent 'jonkheer' of 'baron'. Ook is er een familiewapen in de steel van het kruis te zien. Als we aannemen dat de persoon van Duitse komaf en tevens van adel is zou dit een graf kunnen zijn van de familie Berensberg, voormalige eigenaren van kasteel Genhoes. Een Heinrich Alexander Berensberg is echter niet te traceren. Het feit dat deze persoon gestorven is op Kasteel Schaloen maakt bovenstaand verhaal vreemder. Dit behoeft verder onderzoek.	187912, 318430	37420073670000	
21		Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Stèle met kruis	Hardsteen	Traditioneel	*'R.I.P.' / 'In memoriam'*	Maurice J.F. Quaedvlieg	2003	Dit graf is vrij recent: het stamt uit 2003. De stijl van de grafsteen doet echter ouder aan. Verder wordt het beroep van de gestorvene genoemd; hij was dierenarts.	187908, 318425	37420073670000	te recent, weinig bijzonder
22	36816	Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Kruis	Hardsteen	Traditioneel				Het is niet duidelijk waar dit kruis vandaan komt en op wiens graf dit oorspronkelijk heeft gestaan. Het grafschrift is geheel onleesbaar geworden.	187915, 318443	37420073670000	
23		Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Stèle	Hardsteen	Neoclassicisme		Bartholomeus Smeets	1886	Op deze stèle heeft hoogstwaarschijnlijk een kruis gestaan. Ook zal dit niet de originele plek van de grafsteen/het graf zijn. De bloemvormige ornamenten op de steen doen neoclassicistisch aan. De betreffende persoon lijkt geen familie te zijn van de eerder genoemde familie Smeets van graf nummer 17.	187914, 318443	37420073670000	
24	36816	Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Kruis	Hardsteen					Het is niet duidelijk waar dit kruis vandaan komt en op wiens graf dit oorspronkelijk heeft gestaan. Het grafschrift is geheel onleesbaar geworden.	187913, 318443	37420073670000	
25	36816	Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Kruis	Hardsteen	Traditioneel	*'Hier ligt begraven Yan Houtermans….April 1655'*	Yan Houtermans	17e eeuw?	Dit kruis staat hoogstwaarschijnlijk niet meer op haar originele graf. Veel is er niet mee leesbaar van het grafschrift. De naam, een maand en een jaartal zijn wel nog te ontcijferen. Het is alleen niet duidelijk of 1655 het geboorte of het sterfjaar is van de betreffende persoon.	187912, 318443	37420073670000	
26	36816	Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Kruis	Hardsteen	Traditioneel			19e eeuw?	Dit kruis staat hoogstwaarschijnlijk niet meer op haar originele graf. Het grafschrift is lastig te ontcijferen en laat neogotische invloeden vermoeden. Vandaar ook de geschatte datering (19e eeuw).	187911, 318443	37420073670000	
27		Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Stèle	Baksteen, graniet	Nieuwe Zakelijkheid	*'Hier rusten onze lieve ouders…'*	Elisabeth Bosch	1953	Deze grafsteen is bijzonder vanwege het gebruik van baksteen en de beeltenis van de Aartsengel Rafaël (te herkennen aan de staf met slang eromheen).	187912, 318432	37420073670000	NB: alleen staande deel beschermen. Marmeren plaat niet passend.
28	36816	Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Zerk	Hardsteen	Traditioneel		Naam onleesbaar	1744	Deze zerk is opgenomen in de redengevende omschrijving van de kerk.		37420073670000	
29	36816	Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Zerk	Hardsteen	Traditioneel		Naam onleesbaar	1744	Deze zerk is opgenomen in de redengevende omschrijving van de kerk.		37420073670000	is gelijk aan nr.28: uit lijst halen
30		Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Zerk	Hardsteen	Traditioneel		Naam onleesbaar	onleesbaar	Zerk met een zodanig vervaagde tekst dat deze onleesbaar is geworden.		37420073670000	foto ontbreekt
31		Valkenburg aan de Geul	Oud-Valkenburg	Zerk	Hardsteen	Traditioneel		Naam onleesbaar	onleesbaar	Zerk met een zodanig vervaagde tekst dat deze onleesbaar is geworden.		37420073670000	foto ontbreekt
Aanvullingen BURO4													
kerkhofommuring met kolommen en lage muurtjes met gesmede hekken. Gesmede poorten.													
hekpijlers met mergelstenen 'vazen', bij oprit naar pastorie													
mergel kerkhofmuur, links van kerk													

BEGRAAFPLAATS SCHIN OP GEUL													
1		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Stèle met kruis	Hardsteen	Traditioneel	*'Hier ligt begraven Mejuffrouw Anna Mechtildus. Weduwe van den Heer Jacobus Beugels. Geboren 24 april 1821, overleden 21 april 1904 te Schin op Geul'*	Anna Mechtildus Maessen	1904	Bij de voet van het kruis is versiering aangebracht in de vorm van enkele krullen.	189076, 318516	37310001770000	
2		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Stèle met kruis	Hardsteen, kiezel, marmer	Traditioneel/Neogotisch	*'Hier ligt begraven de Heer Jacob Beugels, echtgenoot van Mechtildis Maessen. † 9 Januari 1899 R.I.P.'*	Jacob Beugels	1899	Het graf van Jacob Beugels is geplaatst naast dat van zijn vrouw. Het is een vrij oude steen die flink verweerd is. Op het kruis zijn er twee rijen kiezel-steentjes aangebracht. Verder is er op de plaquette is er een heraldisch kruis gegraveerd. De spitsboog vorm van de plaquette doet Neogotisch aan.		37310001770000	
3		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Stèle met kruis	Hardsteen, marmer	Traditioneel	*'Hier rust onze dierbare moeder Hubertina Alexandrina Maessen, geboren Damoiseau. Geboren 9 mei 1833. Gestorven 23 december 1911. R.I.P.'*	Hubertina Alexandrina Maessen	1911	Op het stenen kruis bevindt zich een corpus. Het kruis is een leliekruis. De drie uitstulpingen op de kruisarmen staan voor de Heilige Drie-eenheid. Onder het kruis zijn er decoratieve symbolen te zien die erg vervaagd zijn. Het lijkt op een bloemmotief.	189077, 318515	37310001770000	
4		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Stèle met kruis	Hardsteen	Traditioneel/Neogotisch	*'Hier ligt begraven de e.a. Heer J.M. Maessen, burgemeester van Schin op Geul † 30 juli 1889'*	J.M. Maessen	1989	Deze grafsteen is vrijwel identiek aan nummer 2, afgezien van de kiezelsteentjes in het kruis. Ook bij dit graf is er op de plaquette een heraldisch kruis gegraveerd. J.M. Maessen was vanaf 1877 burgemeester van zowel Schin op Geul als (de toen nog zelfstandige) gemeente Strucht. In 1878 werd Strucht, dat toen rond de 300 inwoners telde, bij Schin op Geul gevoegd. In 1884 begon Maessen aan zijn laatste termijn als burgemeester van Schin op Geul.	189078, 318514	37310001770000	
5		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Stèle met kruis	Hardsteen, marmer	Traditioneel	*'Hier rust in vrede de zeer eerw. Heer M.H. Maessen , geboren te Schin op Geul 22 september 1861. Als pastoor overleden te Wijlre 11 maart 1920'*	M.H. Maessen	1920	Op het kruis hangt een corpus. Tevens is er een foto van de overledene op de steen aangebracht. M.H. Maessen is geboren te Schin op Geul maar pastoor geweest in Slenaken en Wijlre. In Wijlre was hij pastoor van 1915 tot aan zijn dood in 1920.	189080, 318514	37310001770000	
6		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Stèle met kruis	Hardsteen	Traditioneel/Neoclassicisme	*'Hier rust in afwachting der eeuwige verrijzenis het stoffelijk overschot van Joannes Henricus Maessen. Geboren te Schin op Geul 15 februari 1816. Overleden aldaar 13 januari 1891. R.I.P.'*	Joannes Henricus Maessen	1891	Wederom een lid van de familie Maessen. De grafsteen vertoont Neoclassicistische kenmerken: de bloem, de bladeren en een pijnappel (symbool van onsterfelijkheid) bij de voet van het kruis.	189082, 318513	37310001770000	
7		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Kruis op piëdestal	Hardsteen	Traditioneel/Neoclassicisme - Ecclecticisme (?)	*D.O.M. (Deo Optimo Maximo) Ici repose noble dame Elisabeth Hortense de Pitteurs. Veuve de Louis Libert Guillaume Marie de Villers de Pité...1807....d'Oost...*	Elisabeth Hortense de Pitteurs	1892	De adelijke familie de Villers de Pitté neemt een prominente rol in in de geschiedenis van Schin op Geul. Elisabeth Hortense de Pitteurs trouwde in 1827 met Louis Libert Guillaume Marie de Villers de Pitté, politicus en eigenaar van Kasteel Oost in Valkenburg. Ze kregen samen vijf kinderen. Elisabeth kwam zelf ook uit een invloedrijke familie, de Limburgs-Luikse de Pitteurs. Enkele leden van deze familie lieten zich erkennen als van adel, het merendeel echter niet. Verschillende mannelijke leden uit de de Pitteurs familie vervulden hoge functies in het openbare bestuur. De piëdestal is een verwijzing naar de klassieke oudheid en het kruis is een zogenaamd leliekruis: aan het uiteinde bevindt zich een fleur-de-lys/Franse lelie. Het leliekruis staat symbool voor de heilige drie-eenheid en is ook een symbool uit de heraldiek. Verder is er tussen de piëdestal en het kruis is een familiewapen te zien.	189084, 318510	37310001770000	
8		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Tombe	Hardsteen	Traditioneel	*'R.I.P. Alide Barones von Schrader. Geboren de Villers de Pité, Kasteel Oost. Geboren 17 december 1946, overleden 3 april 1941'*	Alide Barones von Schrader	1941	Alide von Schrader was de laatste adellijke bewoner van Kasteel Oost. Van geboorte was zij een de Villers de Pité. Haar jong-volwassen leven bracht zij door aan het hof van keizer Napoleon III. In 1872 trouwde zij met Freiherr von Schrader waarmee zij drie kinderen zou krijgen. Na hun huwelijk vertrokken ze naar Berlijn om zich hier te vestigen. Freiherr von Schrader was namelijk ceremoniemeester en kamerheer aan het Duitse hof. Ook Alide kreeg een rol toebedeeld aan het Duitse hof. In 1896 komt haar man te overlijden 'in een duel'. Of dit de daadwerkelijke toedracht was van zijn dood wordt betwijfeld. Nu een weduwe keert zij terug naar Kasteel Oost om hier tot aan haar dood te wonen. Hier kwam zij bekend te staan om haar feestelijke diners met prominente Valkenburgse families. (bron: Heemkundekring Schin op Geul - 'Een vriendelijke oude freule' & Jan Notten - 'Kasteel Oost') De grafsteen zelf is vrij simpel afgezien van het gefrijn-werkte kruis en het familiewapen.	189086, 318510	37310001770000	
9		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Stèle met kruis	Hardsteen	Traditioneel/Neoclassicisme - Ecclecticisme (?)	*'D.O.M. Ici repose noble dame Elise Hortense de Villers de Pité. Veuve de messire (monsieur?) John Frederic Waller de Warren. Neé à Liege le 28 juin 1828, pieusement decede au chateau d'Oost le 31 mai 1901. R.I.P.'*	Elise Hortense de Villers de Pité	1901	Dat het hier om een lid gaat van de voorname de Villers de Pité familie is klaarblijkelijk, echter wie zij precies was is niet geheel duidelijk. Zou het kunnen dat de de Elise waar het het hier om gaat een zus van Alide von Schrader was? Elisabeth Hortense de Pitteurs en haar echtgenoot Louis Libert Guillaume Marie de Villers de Pitté kregen namelijk vijf kinderen: vier dochters en één zoon. De grafsteen is vrijwel gelijk aan die van nummer 7: de piëdestal, het leliekruis en het familiewapen. Alleen bij deze grafsteen ontbreekt er een arm van het leliekruis.	189087, 318509	37310001770000	
10		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Symmetrische stèle met kruis	Hardsteen	Nieuwe zakelijkheid	*'Hier rusten mijne dierbare ouders Juliana Maessen, geboren De Lahaye & Franciscus Serv. Maessen'*	Juliana Maessen	1917	Op de steen bevindt zich een corpus. Soberheid en strakke lijnen van de Nieuwe Zakelijkheid. Hubert Ruypers was burgemeester van Schin op Geul van 1898 tot 1924. Tijdens zijn ambstperiode zijn er veel veranderingen teweeggebracht waar hij aan heeft bijgedragen.	189075, 318517	37310001770000	te weinig bijzonder
11		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Symmetrische stèle met kruis	Hardsteen	Nieuwe zakelijkheid	*'Hubert Ruypers, Burgemeester & Rosalie Cuypers, geboren Laeven. Rust in vrede'*	Hubert Ruypers	1933	Op de steen bevindt zich een corpus. Soberheid en strakke lijnen van de Nieuwe Zakelijkheid. Hubert Ruypers was burgemeester van Schin op Geul van 1898 tot 1924. Tijdens zijn ambstperiode zijn er veel veranderingen teweeggebracht waar hij aan heeft bijgedragen. Zo is o.a. de Gerendalsweg, de Grachtstraat en de Heekerbeekstraat verbreed en verlegd, is in 1896 een waterleiding aangelegd en in 1913 de spoorlijn vanaf Schin op Geul naar Heerlen aangelegd. Kalkbranderijen werden aangelegd en in 1922 werd de elektrificatie van het grootste deel van het dorp gerealiseerd (Bron: Heemkundekring Schin op Geul - 'Twee burgemeesters Ruijpers in Schin op Geul')	189070, 318515	37310001770000	
12		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Ensemble met palen en kettingen	Hardsteen	Traditioneel/Neoclassicisme(?)	*'Mijn Jezus Barmhartigheid. Hier ruste in Christus Victorina Janssen-Laeven. Geboren den 25 october 1864 te Klimmen, overleden te Heerlen den 9 september 1924. Hubertus Janssen, geboren te Schinnen den 25 febr. 186, overleden te Broekhem den 10 october 1937'*	Victorina Janssen-Laeven	1924	Op het stenen kruis bevindt zich een corpus. Het kruis is een leliekruis. De drie uitstulpingen op de kruisarmen staan voor de Heilige Drie-eenheid. Onder het kruis zijn er decoratieve symbolen te zien die erg vervaagd zijn. Het lijkt op een bloemmotief.		37310001770000	
13		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Tombe	Hardsteen	Traditioneel	*'In memoriam Anna Meisenberg...Echtgenote van Jan H. Kuijpers, burgemeester'*	Anna Meisenberg	1956	Het betreft een traditionele hardstenen tombe met een sober kruis en verzonken kapitalen. De echtgenoot van de overledene, Jan Hendrijks Kuijpers, was van 1924 tot 1929 burgemeester van Schin op Geul.	189068, 318512	37310001770000	te weinig bijzonder qua vormgeving
14		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Stèle	Hardsteen	Neogotisch/traditioneel	*'Hier rust onze lieveling Mariake Laeven * 19-1-1947 † 12-6-1951'*	Mariake Laeven	1951	De grafsteen heeft de vorm van een spitsboog (Neogotisch kenmerk) en wordt aan beide zijden geflankeerd door twee lagere zijstukken. Het is een kindergraf.	189058, 318474	37310001770000	te weinig bijzonder qua vormgeving
15		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Stèle	Hardsteen	Traditioneel				Het betreft een kindergraf. De tenaamstelling is geheel onleesbaar geworden.	189058, 318473	37310001770000	
16		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Stèle	Hardsteen	Neogotisch/traditioneel	*'In memoriam. Annie Strijthagen * 29-4-1939 † 24-4-1948 en haar zusje Gerda Strijthagen * 2-2-1943 † 21-2-1943 † 13-12-1943. Rust zacht'*	Gerda Strijthagen	1943	Het betreft wederom een kindergraf met de spitsboog als Neogotisch element.	189057, 318476	37310001770000	te weinig bijzonder qua vormgeving
17		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Stèle	Hardsteen, marmer	Neoclassicistisch	*'Ici repose monsieur le chevalier Louis Libert Guillame Marc (Marie?) de Villers de Pité. Ancien membre des etats generaux. Chamberlain de sa Majesté...Pays Bas.Commandeur de l'ordre de...Chine(?). Chevallier de l'ordre de Lion Neerlandais et de l'ordre Leopold de Belgique. Né a Tongres le 25 avril 1808. Decede...l'Oost...1889 '*	Louis Libert Guillame Marie de Villers de Pité	1889	Het grafmonument van Louis Libert staat op een prominente plek op het kerkhof. De steen zelf is zeer statig en behoort tot de fraaisten van het kerkhof: het is direct duidelijk dat de overledene een voornaam persoon moet zijn geweest. Op de top is een leliekruis te zien dat opengewerkt is in het midden. Bij de voet van het kruis zijn er bladeren als versiering aangebracht. In het midden vervolgens is er een ronde opening te zien waar een marmeren of porseleinen plaat heeft gezeten die helaas niet meer intact is. Hier zal een vers of beeltenis op hebben gestaan. Hieronder is een rouwsluier te zien die gewikkeld is rondom een tak (?) Louis Libert Guillaume Marc de Villers de Pité was een Belgische jonkheer uit Tongeren. Hij kwam uit een rijk gezin: zijn vader was luitenant-kolonel en lid van de Provinciale Staten van Limburg. In 1827 trouwde hij met Elisabeth de Hortense de Pitteurs (zie grafsteen nr. 7) Zij zouden vijf kinderen krijgen: vier dochters (zie grafstenen 8 & 9) en één zoon. Hij kocht kasteel Oost rond 1830 van de familie Woelmont de Brugmagne. Vanaf 1830 liet hij het kasteel ingrijpend verbouwen en restaureren waardoor het haar huidige uiterlijk zou krijgen. Louis Libert was gedurende zijn leven een actief politiek man: in 1841 werd hij lid van de Provinciale staten van Limburg. Later zou hij tot de Tweede Kamer en uiteindelijk de Eerste Kamer toetreden (bron: Heemkundekring Schin op Geul).	189080, 318474	37310001770000	
18		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Sokkel	Hardsteen	Traditioneel/Neoclassicistisch?	*'Ci git Cornelie Bonn. Née a Maestricht le 6 novembre 1852. Decede a Fauqemont le 8 mars 1886. R.I.P.'*	Cornelie Bonn	1886	Op de sokkel heeft oorspronkelijk waarschijnlijk een kruis gestaan. Verder is er er in de vier hoeken hetzelfde decoratieve symbool aangebracht.	189087, 318475	37310001770000	
19		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Stèle	Graniet	Modern	*'Pastoor Piet Benders *16-10-1923 †24-8-1992. In te domini speravi; non confundar in aeternum'*	Piet Benders	1992	Piet Benders was pastoor te Schin op Geul. De grafsteen zelf is modern. Een priesterkelk, een kruis en een beeltenis van Maria met kind zijn in de steen gegraveerd.	189126, 318464	37310001770000	te weinig bijzonder qua vormgeving
20		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Dubbele Stèle	Graniet	Modern	*'Hier rust in de vrede van God de vader pastoor Willy Coenen *15-5-1910 †18-6-1999'*	Willy Coenen	1999	Willy Coenen was pastoor te Schin op Geul. Op de steen is een bronzen priesterkelk aangebracht.	189124, 318466	37310001770000	te weinig bijzonder qua vormgeving

21		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Stèle met kruis	Hardsteen	Traditioneel/Nieuwe zakelijkheid(?)	*'Ter nagedachtenis, missionaris Zef Smeets. Schin op Geul *9-11-1920 †25-9-2006'*	Zef Smeets	2006	Pater Zef Smeets werd geboren in 1920 te Schin op Geul. In 1947 vertrok hij op missie naar China. Van deze reis heeft hij een dagboek bijgehouden. In 1949 vertrok hij naar het Indonesische eiland Flores. Hier heeft hij de rest van zijn leven gewerkt en gewoond (bron: Heemkundevereniging Schin op Geul - 'Pater Zef Smeets')	189127, 318461	37310001770000	te weinig bijzonder qua vormgeving
22		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Symmetrische stèle met kruis	Hardsteen, marmer	Nieuwe zakelijkheid	*'Hier rust onze dierbare echtgenoote en moeder Maria Mathilde Maessen. Echtgenoote van Joannes Joseph Ramaekers. Geboren 17 november 1864, overleden 14 januari 1947' / 'In memoriam de zeer eerwaarde heer pastoor Martinus Ramaekers. Geboren te Wijlre 29-2-1853, overleden te Heerlen 17-3-1962' / 'Hier rust onze dierbare echtgenoot en vader Joannes Joseph Rameakers. Echtgenoot van Maria Mathilde Maessen. Geboren 4 februari 1852. Overleden 16 juli 1945'*	Maria Mathilde Maessen	1947	Het betreft een familiegraf. De zoon, Martinus Ramaekers, was pastoor (nooit in Schin op Geul). In het hart van het kruis is een huilende Christuskop aangebracht.	189090, 318499	37310001770000	
23		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Symmetrische stèle met kruis	Hardsteen, graniet	Nieuwe zakelijkheid	*'Hier rust onze geliefde zoon, echtgenoot en vader Frans C.L. Huntjens echt-genoot van Henriette Maessen. Hij gaf zijn jeugdig leven als offer voor 't vaderland, te Nijswiller op 10 mei 1940 na voorzien te zijn van 't olielsel, R.I.P.'*	Frans C.L. Huntjens	1940	Het betreft een oorlogs- en familiegraf. Frans Huntjens overleed op 10 mei 1940. De nacht van 9 op 10 mei, en de dag die erop volgde, staat voor Nederland bekend als het begin van de Tweede Oorlog; de dag waarop de Duitsers zowel Nederland, Belgie als Luxemburg binnenvielen. Hij was toen gestationeerd in Nijswiller en is hier ook omgekomen. De ouders van de jonge soldaat zijn later in hetzelfde graf bijgezet. Op het kruis met de granieten bovenlaag bevindt zich een corpus. Onder deze corpus een foto van Frans Huntjens.	189087, 318499	37310001770000	
24		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Ensemble (?)	Hardsteen, graniet	Art Déco?		Hubert Maessen	1938	Een groot familiegraf voor zes personen. Een beeltenis van Christus boven het middelste graf en twee beeltenissen van Maria Magdalena (?) boven de linker- en rechter steen.	189089, 318506	37310001770000	
25		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Symmetrische stèle met kruis	Hardsteen	Nieuwe zakelijkheid	*'In memoriam Josephus Maessen, echtgenoot van Antoinette Houbier. Geboren 26 mei 1872, overleden 14 augustus 1946'*	Josephus Maessen	1946	Een familiegraf met de kenmerkende sobere en rechte lijnen van de Nieuwe Zakelijkheid. In het hart van het kruis een huilende porseleinen Christuskop.	189089, 318504	37310001770000	
26		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Symmetrische stèle met kruis	Hardsteen, graniet, brons	Nieuwe zakelijkheid	*'Bid voor de ziel van zaliger Anna Maria Hubertina Vroomen. Geboren 28 sept. 1857, overleden 30 jan. 1941. Echtgenoote van Martin Hubert Eijssen'*	Anna Maria Hubertina Vroomen	1941	Een familiegraf met de kenmerkende sobere en rechte lijnen van de Nieuwe Zakelijkheid. In het hart van het kruis een (waarschijnlijk) koperen corpus	189095, 318501	37310001770000	te weinig bijzonder
27		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Stèle met kruis	Hardsteen, brons	Neoromantiek/Neoclassicisme		Falix Laval	2006	Het grafmonument stamt uit 2006 (of is het hergebruikt?) De plaquette in het midden toont een godheid uit de oudheid. Aan de helm en staf te zien zou het Pallas Athena kunnen zijn. Zij was o.a. godin van de hemel, de 'bovenlucht'	189101, 318502	37310001770000	
28		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Kruis op sokkel	Hardsteen	Traditioneel/Neoclassicisme - Ecclecticisme (?)	*'D.O.M. Ici reposé Jonkvrouw Camille Pauline de Villers de Pité. Née à Liege le 23 dec. 1882, pieusement decedee a l villa d'Oost le 10 oct. 1902. R.I.P'*	Camille Pauline de Villers de Pité	1902	Het is eenzelfde grafmonument als nr. 7 & nr. 9. Wederom een wijlen lid van de de Villers de Pité familie. Onder de voet van het kruis (Leliekruis) is het familie-wapen van de de Villers de Pité te zien. Was zij een dochter van Louis Libert?	189102, 318501	37310001770000	
29		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Stèle met kruis	Hardsteen	Traditioneel	*'Hier ligt R.D. Hub Voncken.....R.I.P.'*	Hub Voncken	1890	Onder de voet van het kruis is een rouwkrans aangebracht. Het kruis zelf is een Keltisch kruis. In het hart ervan is een priesterkelk gegraveerd. Dit wijst erop dat de overledene een pastoor of een priester was. Wynandus Hubertus Voncken werd op 6 januari 1886 pastoor te Schin op Geul. Hiervoor was hij kapelaan in Eys, Meerssen en Gulpen. Hij overleed in 1890 in Aken en werd vier dagen later begraven in Schin op Geul (bron: Heemkundevereniging Schin op Geul - 'Pastoors in de parochie Schin op Geul')	189103, 318501	37310001770000	
30		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Stèle met kruis	Hardsteen, marmer	Traditioneel	*'J.M.J. Hier rust den zeer eerwaarde heer pastoor Theodorus Eugenius van de Vorst. Geboren te Sittard den 23 september 1949. Overleden te Schin-op-Geulle den 4 febr. 1912 R.I.P.'*	Theodorus Eugenius van de Vorst	1949	De afkorting 'J.M.J.' betekent Jezus, Maria en Jozef. Op het kruis was oorspronkelijk een corpus bevestigd. Verder is er op de plaquette een priesterkelk te zien. De twee plaquettes bevestigd met schroeven in de vorm van bronzen margrieten (zie close-up) Theodorus Eugenius werd als Priester gewijd in 1875. Hierna zou hij kapelaan in Hoensbroek en Broeksittard zijn. Uiteindelijk zou hij in 1894 pastoor worden in Schin op Geul, waar hij ook zou overlijden. (bron: Heemkundevereniging Schin op Geul - 'Pastoors in de parochie Schin op Geul')	189104, 318501	37310001770000	
31		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Sokkel	Hardsteen	Traditioneel	*'Hic jacet...P.J. Kleijnen. Natus in Simpelveld 1924. Vicarius Galopiae 1851. Parochus in Schin ad Golman 1871 - 1885 17 dec. R.I.P.'*	Petrus Jozef Kleijnen	1885	Op de sokkel stond waarschijnlijk oorpspronkelijk een kruis. Petrus Jozef Kleynen werd in 1851 tot priester gewijd. Hierna werd hij kapelaan in Gulpen om uiteindelijk in 1871 pastoor te Schin op Geul te worden (bron: Heemkundevereniging Schin op Geul - 'Pastoors in de parochie Schin op Geul')	189105, 318500	37310001770000	niet beschermen: incompleet
32		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Stèle met kruis	Hardsteen, marmer, brons	Traditioneel	*'Hier rusten in vrede J.H. Geuskens *9-3-1867 † 29-11-1929 en zijne echtgenote M.E. van der Broeck *6-12-1874 †22-7-1960. Mijn Jezus Barmhartigheid'*	J.H. Geuskens	1929	Op het kruis een bronzen corpus en een afhangend tekstlintje	189106, 318500	37310001770000	te weinig bijzonder
33		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Stèle	Hardsteen	Neogotisch	*'In memoriam Frans Jos van Eijs. *3-7-1871 †3-12-1949 R.I.P.'*	Frans Jos van Eijs	1949	De steen is in de vorm van een spitsboog geslepen; een Neogotisch element. Verder is er frijnwerk aangebracht en een groot labarum	189107, 318500	37310001770000	te weinig bijzonder
34		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Stèle	Hardsteen	Traditioneel/Neoclassicisme (?)	*'Hier rust den heer J. Michael Erens. Geboren te Valkenburg 10 maart 1813. Over-leden te St. Pieter 9 september 1908....Schin op Geulle 1908. R.I.P.'*	J. Micheal Erens	1908	Op de steen heeft waarschijnlijk een kruis gestaan dat nu ontbreekt. De vorm van de steen is apart en doet denken aan een zadeldak. Verder is er onder de punt van het 'dak' een afhangende bloem gegraveerd (neoclassicistisch?)	189107, 318499	37310001770000	incompleet
35		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Stèle	Hardsteen	Traditioneel	*'...Josephina Jacobs...Wilhelmus Jacobs...'*	Josephina Jacobs	1930	De steen wordt geflankeerd door een stenen paal aan weerszijden. Er zijn weinig decoratieve symbolen, afgezien van de bronzen bloem in de top van de steen	189107, 318498	37310001770000	te weinig bijzonder
36		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Stèle met kruis	Hardsteen/porselein (?)	Traditioneel	*'Hubertina Meertens *24-5-1875 †28-2-1939 en echtgenoot Hendrikus Coenjaerts *2-8-1866 †9-3-1951'*	Hubertina Meertens	1939	Het betreft een Keltisch kruis. In het midden van het kruis is een (porseleinen) Christuskop met doornenkrans te zien	189080, 318506	37310001770000	te weinig bijzonder
37		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Zerk met kruis	Hardsteen, smeedijzer, porselein	Traditioneel/eigentijds	*'Onze lieve ouders...'*	Ros M.H. Lejeune	1956	Dit grafmonument is niet in één stijl in te delen. Hoewel een smeedijzeren kruis meestal als traditioneel wordt gezien doet kruis modern aan door de vormgeving en belettering. De zerk zelf is ook niet traditioneel; o.a. door het gebruik van kiezelstenen.	189075, 318470	37310001770000	te weinig bijzonder
38		Valkenburg aan de Geul	Schin op Geul	Zerk met kruis	Smeedijzer, hardsteen	Traditioneel		Anna Linckens	1956	Dit grafmonument bestaat uit een hardstenen zerk met daarop een traditioneel smeedijzeren kruis met corpus.	189077, 318469	37310001770000	

BEGRAAFPLAATS CAUBERG - OUD JOODS GEDEELTE													
1		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (Oude Joodse gedeelte)	Stèle	Hardsteen	Neogotiek	*'Hier rust onze geliefde....'*	G. Hartog		De spitsboog is een typische vorm in de Gothiek en later ook de neo-Gothiek. De tekst is vrijwel helemaal in het Nederlands. Verder is er een Davidster aangebracht op de steen. ב״ע betekent 'Hier rust...' in het Hebreeuws.Dit is vrijwel op ieder Joods graf te zien.		37260266470000	
2		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (Oude Joodse gedeelte)	Stèle	Hardsteen	Traditioneel	*'Hier rust onze geliefde moeder....'*	Hedwig Hirschberg	1943	Het gaat hier om een familiegraf. Tragisch is dat de tweeds begravene, Dr. L. Hirschberg, gestorven is in Auschwitz. Dit graf zou dus ook aangemerkt kunnen worden als oorlogsgraf.		37260266470000	
3		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (Oude Joodse gedeelte)	Stèle	Hardsteen	Traditioneel	*'Hier rust onze beminde vader...'*	Henry Samuel Palak	1934	Traditioneel Joods graf in hardsteen. Eerst een vers in het Hebreeuws en eronder een tekst in het Nederlands.		37260266470000	
4		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (Oude Joodse gedeelte)	Stèle	Hardsteen	Traditioneel	*'Hier rust onze lieve vader...'*	Alfred Huiman	1942	Traditioneel Joods graf in hardsteen. Wederom eerst een stuk tekst in het Hebreeuws en eronder in het Nederlands. Verder is de Davidster op de steen aangebracht.		37260266470000	
5		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (Oude Joodse gedeelte)	Stèle	Hardsteen	Traditioneel	*'Hier rust....'*	Rosalie Soesman	1931	Tekst in het Hebreeuws en in het Nederlands.		37260266470000	
6		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (Oude Joodse gedeelte)	Stèle	Hardsteen	Traditioneel	*'Hier rust onze lieve vader...'*	Elie Hertog	1932	/		37260266470000	
7		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (Oude Joodse gedeelte)	Stèle	Hardsteen	Traditioneel		L. Hertogs		/		37260266470000	
8		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (Oude Joodse gedeelte)	Stèle	Hardsteen	Traditioneel	*'Geliefd, beweend en nooit vergeten'*			/		37260266470000	
9		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (Oude Joodse gedeelte)	Stèle	Hardsteen	Traditioneel		Rosalie Soesman	1931	Traditioneel Joods graf in hardsteen. Wederom eerst een stuk tekst in het Hebreeuws en eronder in het Nederlands. Verder is de Davidster op de steen aangebracht.		37260266470000	
10		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (Oude Joodse gedeelte)	Zerk	Hardsteen	Traditioneel				/		37260266470000	
11		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (Oude Joodse gedeelte)	Stèle	Hardsteen	Traditioneel	*'In Memoriam...'*	A.W. Masset - De Vries	1947	/		37260266470000	
12		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (Oude Joodse gedeelte)	Stèle	Hardsteen	Traditioneel		J. Collard		/		37260266470000	
13		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (Oude Joodse gedeelte)	Stèle	Hardsteen	Traditioneel		Delden		/		37260266470000	
aanvulling BURO4													
deze begraafplaats als ensemble beschermen, niet vanwege individuele stenen. Mergelstenen ommuring meenemen. Joodse begraafplaats heeft zeldzaamheidswaarde.													
BEGRAAFPLAATS CAUBERG - MODERN GEDEELTE													
1		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (Moderne gedeelte; nie	Stèle	Marmer/hardsteen			Willy Georg Hagenbeck	1965	Graf van W.G. Hagenbeck: hij was directeur van de dierentuin en dressuurschool 'Klant's dierentuin'; daar waar nu Thermae zich bevindt. De dierentuin werd geopend In 1947 en bestond tot 1971. De grafsteen zelf is van marmer met een beeltenis van een stenen ijsbeer.	185890, 319129	37260266470000	
aanvulling BURO4													
plateaus met grafnissen (diverse bouwfasen in 20e eeuw) meenemen: is voor Nederland bijzondere opzet en ondanks relatief geringe ouderdom wel van funeraire waarde.													
ommuring in flagstones met smeedijzeren hekwerk bij parkeerplaats meenemen in ensemble.													
JOODSE BEGRAAFPLAATS DWINGEL													
1		Valkenburg aan de Geul	Valkenburg centrum (Dwingel)	Stèle	Hardsteen	Traditioneel	De tekst is volledig in het Hebreeuws	Maximiliaan Bachrach	1894	Deze grafsteen bevindt zich op het Joods kerkhofje aan de Dwingel. Er zijn hier nu nog twee graven over maar de kans is groot dat er nog meer mensen begraven liggen waarvan de graf-zerk verdwenen is. Het kerkhof is in gebruik geweest van 1792 tot 1925.	186293, 319189	37250014470000	
2		Valkenburg aan de Geul	Valkenburg centrum (Dwingel)	Stèle	Hardsteen en marmer	Traditioneel	De tekst is grotendeels in het Hebreeuws afgezien van 'Hier rust Eva Claessen'	Eva Claessen	1920	Deze grafsteen bevindt zich op het Joods kerkhofje aan de Dwingel. Er zijn hier nu nog twee graven over maar de kans is groot dat er nog meer mensen begraven liggen waarvan de graf-zerk verdwenen is. Het kerkhof is in gebruik geweest van 1792 tot 1925. Eva Claessen was getrouwd met David Benedik wiens familie tussen 1907 en 1911 in Valkenburg is komen wonen vanuit Schimmert. De Benedik's waren de op één na grootste Joodse familie in Valkenburg en woonden op Wilhelminalaan 23 en 25. Tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn verschillende leden van de familie Benedik gedeporteerd en omgekomen. David Benedik stierf in 1898 en ligt begraven op het Joods kerkhof te Haasdal. (Bron: Stichting Struikelstenen Valkenburg)	186289, 319184	37250014470000	
BEGRAAPLAATS CAUBERG - OUDE GEDEELTE - ZIE RAPPORT HULSMAN & HULSMAN													
464 (cijfer correspondee		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
453 A		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
473		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
445		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
446		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
474		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
475		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
422		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
478		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
407		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
479		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
480		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
486		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
483		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
376		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
578		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
636		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
534		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
529		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
515		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
516		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
517		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
518		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
519		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
520													
10		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
28		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
25		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
24		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
23		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
22		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
21		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
19		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
86		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
87		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
511		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
114		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
121		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
128		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
66		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
67		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
40		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
46		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
137		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
506		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
507													
281		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
171		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
169		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
163		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
160		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
504		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
487		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
488		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
489		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
490		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										
491		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)										

492		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)								
493											
340		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)								
331		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)								
328		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)								
330		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)								
325		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)								
278		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)								
267		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)								
263		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)								
233		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)								
500		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)								
228		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)								
247		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)								
213		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)								
20		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)								
199		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)								
195		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)								
191		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)								
192		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)								
147		Valkenburg aan de Geul	Cauberg (oude gedeelte, naar rapport Hulsman & Hulsman)								
aanvulling BURO4											
stèlè met vaas (p.17 rapport H&H), geen nummer gekregen											
stèlè J.F. Waller de Warren 1894 (p.29 rapport H&H, geen nummer gekregen)											
mergelstenen kerkhofmuur											
wand met mergelstenen grafnissen (datering?)											
gietijzeren hekwerk op bovenste plateau en waterfontein											
BEGRAAFPLAATS MONULPHUSPLEIN - ZIE RAPPORT HULSMAN & HULSMAN											
1		Valkenburg aan de Geul	Monulphusplein, Berg & Terblijt								
2		Valkenburg aan de Geul	Monulphusplein, Berg & Terblijt								
3		Valkenburg aan de Geul	Monulphusplein, Berg & Terblijt								
4		Valkenburg aan de Geul	Monulphusplein, Berg & Terblijt								
5		Valkenburg aan de Geul	Monulphusplein, Berg & Terblijt								
6		Valkenburg aan de Geul	Monulphusplein, Berg & Terblijt								
23		Valkenburg aan de Geul	Monulphusplein, Berg & Terblijt								
Zuidzijde kerkmuur		Valkenburg aan de Geul	Monulphusplein, Berg & Terblijt								
Zuidzijde kerkmuur		Valkenburg aan de Geul	Monulphusplein, Berg & Terblijt								
Zuidzijde kerkmuur		Valkenburg aan de Geul	Monulphusplein, Berg & Terblijt								
12		Valkenburg aan de Geul	Monulphusplein, Berg & Terblijt								
BEGRAAFPLAATS SIBBE - ZIE RAPPORT HULSMAN & HULSMAN											
1 / tegen de kapelmuur		Valkenburg aan de Geul	Sibbe					Zerk van rector en priester H.J.H. Quix en pastoor J.M. Nelissen. De zerk is in de zijmuur van het kapelletje gemetseld.			

Bijlage 7.4: Catalogus c: Inventarisatierapport begraafplaatsen Valkenburg Hulsman en Hulsman 2009 (separate bijlage)

BEGRAAFPLAATSEN
GEMEENTE VALKENBURG A/D GEUL

inventarisatierapport

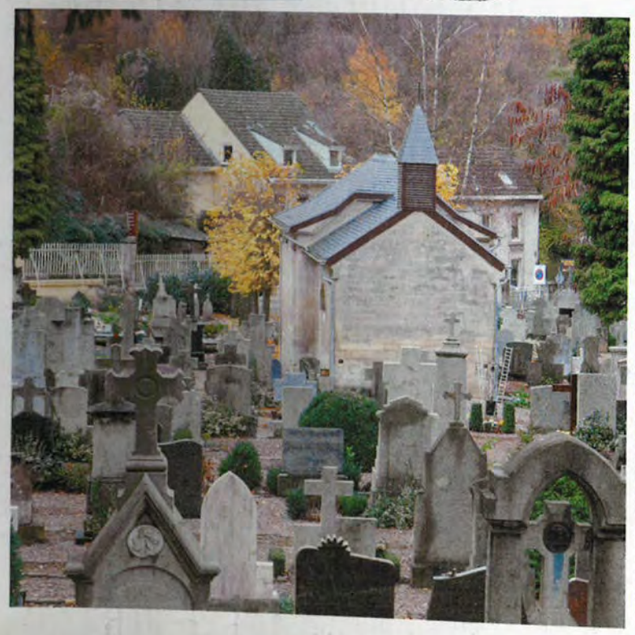

BEGRAAFPLAATSEN
GEMEENTE VALKENBURG A/D GEUL

inventarisatierapport

HULSMAN & HULSMAN
Vrijheidslaan 20
2912 EB Nieuwerkerk a/d IJssel
T: 0180 89 00 19
E: info@hulsmanenhulsman.nl

Inhoud

Algemeen	5
Cauberg, Valkenburg a/d Geul	7
- plattegrond	14
- monumentale graftekens	16
- zerken en tombes	23
- stèles	27
- ensembles	54
- overige objecten	62
Particulier graf Loisel, Valkenburg a/d Geul	64
Joodse begraafplaats, Valkenburg a/d Geul	65
Monulphus, Berg en Terblijt	66
- monumentale graftekens	70
- zerken en tombes	71
- stèles	72
- ensembles	75
Langen Akker, Berg en Terblijt	77
Sibberkerkweg, Sibbe	80
- zerk	84
Lijst geselecteerde graftekens	85
Motivatie en samenvatting	88

Algemeen

De inventarisatie omvat de volgende (delen van) begraafplaatsen:
- oudste gedeelte (het gedeelte waarop de kapel staat) van de algemene begraafplaats Cauberg te Valkenburg aan de Geul
- algemene begraafplaats Monulphusplein te Berg en Terblijt
- algemene begraafplaats Langen Akker te Berg en Terblijt
- algemene begraafplaats Sibbe te Valkenburg aan de Geul
- joodse graven bij de kasteelruïne
- particuliere graf achter het kerkje aan de Plenkertstraat

Tijdsperiode inventarisatie

De inventarisatie omvat de graftekens tot circa 1950, met enige uitloop.

Rapportage

In de rapportage zijn de bevindingen van de inventarisatie per begraafplaats opgenomen: een algemeen overzicht van hetgeen is aangetroffen, gevolgd door een beschrijving van de waardevolle graftekens inclusief waardering en foto. Aan het eind van het rapport volgen de motivatie, de samenvatting en de lijst van geselecteerde graftekens, gerangschikt per begraafplaats.

Datering

De datering en tenaamstelling zijn die van de eerst begravene die op het grafteken is vermeld. Indien van toepassing, bijvoorbeeld bij een persoon van historisch belang, zijn ook datering en tenaamstelling van een later begravene vermeld. Bij hergebruik van een ouder grafteken wordt als eerste datering het (vermoedelijke) jaar van oprichting van het object vermeld.

Locatie

Wat de Cauberg betreft, is de locatie van de waardevolle objecten terug te vinden op de daarbij afgebeelde plattegrond. Bij Berg en Terblijt zijn deze eenvoudig ter plaatse te traceren.

Beschrijving

De geselecteerde objecten zijn onderverdeeld in de volgende rubrieken: monumentale objecten, zerken en tombes, stèles, ensembles en overige objecten. Binnen de rubrieken zijn de objecten gerangschikt op anciënniteit. Een lijst van de beschreven graftekens is achterin per locatie opgenomen.

Criteria

De waardering van de graftekens is gebaseerd op criteria van kunsthistorische, funerairhistorische, religieushistorische en (cultuur)historische aard. Kunsthistorische aspecten - uitgesproken vormgeving in bijvoorbeeld neostijlen, Art Déco, Jugendstil of Nieuwe Zakelijkheid - zijn amper aangetroffen. Wel komen bepaalde aspecten of details van diverse stijlen geregeld voor.
Het funerairhistorische aspect omvat onder meer de ouderdom, de vormgeving, de belettering, de figuratieve motieven en symboliek, de decoratieve motieven, de teksten of verzen, de detaillering en de accessoires.
In motieven, teksten of verzen schuilt tevens een cultuurhistorisch belang, want deze geven inzicht in de manier waarop de toenmalige maatschappij omging met de dood, in de geloofsbeleving en het taalgebruik.
Het religieushistorische aspect omvat verwijzingen naar het geloof, in teksten, in symboliek (zoals kruis en palmtak) of in toevoegingen als corpus, Christuskop of Madonna-afbeeldingen.
Voor de historische waarde is het belang van de overledene voor de gemeenschap doorslaggevend. Het cultuurhistorisch belang tenslotte ligt in de wijze waarop de graftekens de omgang met de dood door de tijd heen duidelijk maken.

Selectie

Geregeld komen er combinaties voor van liggende en staande objecten, die echter maar zelden een gave eenheid vormen - vooral als een van de objecten later is toegevoegd. Daarom is er soms voor gekozen om alleen het staande monument in de selectie op te nemen.
Bij verschillende gelijksoortige exemplaren is de keuze gebaseerd op de stijlzuiverheid, de ouderdom en het hoogste aantal criteria waaraan het object voldoet. Daarnaast zijn meegewogen de mate waarin het object het historische beeld mede bepaalt en de technische staat.
Achterin het rapport is een samenvatting opgenomen met een nadere toelichting op de criteria.

Cauberg, Valkenburg aan de Geul

De begraafplaats

De begraafplaats op de Cauberg is waarschijnlijk in de tweede helft van de 18de eeuw opgericht als kleine rooms-katholieke begraafplaats. Er stond toen al een kapelletje op. Ten tijde van de eerste uitbreiding van de begraafplaats, in 1836, kreeg het mergelstenen gebouw zijn huidige vorm. Het oudste en laagst gelegen gedeelte van de begraafplaats ligt tussen de N590 en de Trichtergrubbe. Dit gedeelte wordt deels omgeven door een muur, deels door wandgraven en deels door een dienstgebouw van mergelsteen. Ook de centraal gelegen kapel is opgebouwd uit mergelsteen. Het oudste gedeelte ligt tamelijk vlak, de nieuwere delen zijn op en in de hellingen van de Cauberg aangelegd.

De inventarisatie

De inventarisatie omvat het oudste deel van de begraafplaats, het grafveld waarop de kapel staat. De wandgraven en de grafkapel van Habets-Willems, die al een monumentale status hebben, zijn niet meegenomen.
Er zijn op dit gedeelte ongeveer 265 grafmonumenten aangetroffen.

Totaalbeeld

De graftekens liggen langs rechte paden in enkele rijen, de meeste rijen staan dwars op de lengterichting, enkele kleinere rijen aan de zijkanten zijn daar loodrecht op geplaatst. De kindergraven liggen op een veld zonder paden.
De paden zijn bestrooid met grind. In het totaalbeeld overheersen de hoge hardstenen stèles, meestal bekroond met een kruis. Daartussen liggen en staan zerken, tombes en lage stèles uit diverse tijdsperiodes. Vrij veel hedendaagse graftekens zijn tussen de historische monumenten geplaatst, waarbij vooral het hoogglanzende

LINKS SCHOONGEMAAKT HERMENS 1946, RECHTS BENZARATH 1947

LINKS BEUGELS 1E KW 20STE EEUW (1989), RECHTS KENGEN 2E KW 20STE EEUW (2002)

graniet een groot contrast vormt met de oudere monumenten. Een aantal oude grafmonumenten is zo grondig schoongemaakt, dat het patina van de tijd verdwenen is en ze - tijdelijk - uit de toon vallen in het totaalbeeld.
Sommige oude graftekens zijn hergebruikt, dan is de oude tekstplaat vervangen door een of meer nieuwe platen. In een enkel geval is het hele monument vernieuwd in oude stijl.

Ouderdom graftekens

Het oudste monument is gedateerd 1850, het jongste 2008. Uit de tweede helft van de 19de eeuw dateert 8% van de graftekens, 51% uit de eerste helft van de 20ste eeuw (met het zwaartepunt tussen 1920-1950), en 41% is van na 1950. Een klein aantal objecten is ongedateerd.

Typologie

Het meest voorkomende type is de stèle met kruis, variërend in hoogte en omvang, symmetrisch of asymmetrisch van opzet en al dan niet op sokkel. De lagere stèles zijn veelal van na 1950. Ensembles van staande en liggende onderdelen komen voor, maar deze vormen lang niet altijd een gave eenheid.
Ongeveer 18% van het totaal bestaat uit zerken en tombes, soms in combinatie met opstand of staande steen.
Het geïnventariseerde gedeelte omvat bijna een dozijn monumentale objecten, dat wil zeggen objecten die in monumentaliteit boven zerken, stèles en combinaties uitsteken door hun uniciteit. Dit betreft bijvoorbeeld een afgebroken zuil (Bozon, nr. 407) en het monument van Pappers (nr. 506-507).
De grafruimte, doorgaans begrensd door klinkers of banden, is overwegend beplant, soms met grit gevuld of (deels) verhard. Veel grafruimtes zijn klein bemeten. In enkele gevallen is de grafruimte omgeven door banden met palen en kettingen.
Een eigentijds uniek grafmonument bevindt zich op nummer 258 (Pluymakers, 1963).

Stijl

Elementen uit de achtereenvolgende stromingen in de kunsten en architectuur komen op diverse monumenten voor, vaak in mengvormen en doorgaans in combinatie met traditionele elementen. Tot de aangetroffen stijlen behoren neoclassicisme, neogotiek, neoromantiek, eclecticisme, Art Déco, Jugendstil en Nieuwe Zakelijkheid.

MONUMENTAAL: LINKS BOZON 1897 RECHTS PAPPERS 1921

EIGENTIJDS: PLUYMAKERS 1963

BOVEN: KAPITALEN VERHEVEN, ONDER: KAPITALEN VERZONKEN

Materiaal

Hardsteen en graniet zijn de materialen die het meest zijn toegepast, hardsteen soms in combinatie met graniet of marmer. In mindere mate komen materialen voor als kunststeen, kalksteen, baksteen en diabas, enkele malen smeedijzer, keramiek en hout, en tenslotte is er een klein monument van mergel. Corpussen zijn meestal uitgevoerd in brons of porselein, kettingen zijn van zink.

Tekens en motieven

Tekens en motieven zijn deels verzonken, deels verheven aangebracht. De verzonken belettering is vaak verguld of verzilverd, soms gewit, gezwart of onbewerkt.

Grafische vormgeving

Bij de belettering overheersen kapitalen zonder schreef. Enkele malen komt onderkast belettering voor, meestal in combinatie met kapitalen. Een enkele maal zijn sierkapitalen aangetroffen (Hendriks 1949, nr. 338). Gotische belettering is aangetroffen op de zerk van Baron van Voorst tot Voorst (randschrift, 1910, nr. 515) en op de steen van Müdder (1883, nr. onbekend). Art Déco belettering is gevonden op de marmerglazen tekstplaat van Reynaerts (1929, nr. 114). Een aantal grafmonumenten is voorzien van opgelegde metalen letters, vooral op graniet aangebracht.

Teksten

Behalve de vaak voorkomende aanheftekst 'Hier rust(en)', komen in Valkenburg onder meer voor 'In pace', 'In Christus vrede', 'In memoriam', 'In vrome gedachtenis aan', 'In dierbare herinnering', 'Bid voor de ziel van', 'Hier verwachten de verrijzenis' en variaties daarop. Daartoe behoren ook Franse teksten: 'ci-gît' of 'à la mémoire de', Duitse teksten: 'Ruhestätte', en Latijnse teksten: 'ad majorem dei gloriam'.
Voor zover er andere teksten op de grafmonumenten zijn vermeld, verwijzen ze in de meeste gevallen naar het christelijke/rooms-katholieke geloof.

Vaak gebeurt dat door middel van afkortingen, zoals:
- A en O (alfa en omega, begin en einde)
- XP (Christusmonogram)
- IHS (In Hoc Signo, in dit teken zult gij overwinnen)
- PAX (vrede)
- INRI (Iesus Nazarenus Rex Iudaeorum (Jezus van Nazareth, koning der joden)

Aangetroffen Latijnse teksten zijn onder meer:
- 'Non nobis, non nobis, Domine, sed nomini tuo da gloriam', vertaald: 'Niet ons, niet ons, Heer, maar U zij de glorie' - het devies van de Tempeliers (nr. 515 Van Voorst tot Voorst)
- 'Regina sine labe concepta', vertaald: 'Koningin ontvangen zonder erfzonde' (nr. 515 Van Voorst tot Voorst)
- 'Cor unum et anima una in corde Jesu', vertaald: 'één van hart en één van geest in het hart van Jezus' (nr. 488 De Keverberg)

Een greep uit de andere Nederlandstalige teksten met een christelijke lading:
- 'Heer, geef hem de eeuwige rust'
- 'mijn Jezus barmhartigheid'
- 'heilige moeder Gods, wees mijn heil'
- 'tot weerziens bij God'
Daarnaast gelijksoortige teksten in het Duits en Frans, en ook:
- 'O Mère la plus regrettée. Vous vivez en Dieu, vivez aussi en nous' (nr. 488 De Keverberg)
- 'à l'ame humble et douce, enflammée de la charité du Christ, pleinement abandonnée à la volonté divine, pieusement décédée à Fauquemont (nr. 488 De Keverberg)

Een kleine selectie uit de overige, meer algemene teksten:
- 'weer samen'
- 'in den ouderdom van'
- 'wie haar kende, hield van haar'
- 'de dankbare parochianen aan hunnen herder' (nr. 331 Grispen)
- 'geboren, gedoopt, gevormd, overleden op dezelfde dag' (twee kinderen Schunck, 1953)
- 'décédé au chateau d'Oost (nr. onbekend, Waller de Warren)

VLNR ALFA EN OMEGA, METALEN LETTER IN ONDERKAST EN (ONDER) ART DÉCO LETTER

KRUIZEN IN DIVERSE MATERIALEN EN VORMEN

- 'malgré la terre qui te recouvre/ à nos yeux, tu resteras toujours' (nr. 464 Du Moulin)
Op een aantal grafmonumenten staat de inscriptie Koopgraf (o.a. nr 25 Prins, nr. 28 Haringcaspel, nr. 446 Beugels en nr. 500 Rutten) of 'Concession à perpétuité' (nr. 514 Jennekens, nr 487 Maurissen)

Verzen

Enkele graftekens zijn voorzien van een nog leesbaar vers:

Weinet nicht an meinem Grabe,
stört mich nicht in meiner Ruh,
denkt was ich gelitten habe,
gönnet mir die ewige Ruh
(nr. 171 Orbonns Hahn)

Afscheid slaat diepe wonden
maar met de geest blijft men steeds verbonden
(nr. 23 Hendriks)

Nur dort kann Dir vergolten werden
Was Du uns theure warst auf Erden
(nr. 422 Smeets)

Vater! Wenn die Mutter fragt:
Wo ist mein Liebling hin?
Sag Ihr, wenn Sie weint und klagt,
das ich im Himmel bin
nr. 534 Stevens)

Beroeps-, functie- en titelaanduidingen

Een tiental stenen is, voor zover leesbaar, voorzien van een beroeps-, functie- of titelaanduiding:
- baron, lid van de Ridderschap van Gelderland, Kapitein van het regt. Grenadiers en Jagers (H.H.E. van Voorst tot Voorst 1910, nr. 515)
- barones (A.M.F.V. Hacfort tot ter Horst 1931, nr. 515)
- jonkheer drs. priester-leraar, historicus (H.J.C.M. van Nispen tot Pannerden 1985, nr. 515)
- douairière (E.M. Veling von den Busch 1932, nr. 40)
- ancien bourgemestre de Fauquemont (J.L. Franssen 1857, nr. 330)
- bourgemestre de Fauquemont (A.J. Smeets 1870, nr. onbekend)
- burgemeester der gemeente Valkenburg-Houthem (P.A. Hens 1971, nr. 312-313)
- oud-burgemeester van Voerendaal (W. Pieters 1885, nr. 87)
- oud-wethouder gemeente Berg en Terblijt (H. Hendriks 1944, nr. 357)
- oud-secretaris van Valkenburg (J. Smeets 1920, nr. 228)
- oud-gemeentesecretaris (J.R. Smeets 1958, nr. 334)
- gemeente-ontvanger (J.A. Schetters 1926, nr. 434)
- hoogleraar R.U. Utrecht (H.J.L. Smeets 2002, nr. 334)
- civielingenieur, leraar te Rolduc (E.G.L. Prevoo 1912, nr. 263
- apotheker (J. Maessen 1931, nr. 479)
- arts (E. Pinckers 1959, nr. 271)
- notaris (P.H.F. Roebroeck 1967, nr. 522)
- kolonel der artillerie (W.L.G.A. Schwarz, nr. 318)
- dr. (M.L. Benzerath 1947, nr. 201 en J. Bozon 1897, nr. 281)
- mr. (G.A.W.M. Schwarz 1986, nr. 496)
- secretaris en ontvanger broederschap H. Rozenkrans en secr. ontv. burgerlijk armbestuur (L. Ruypers 1937, nr. 482)
- pater Monfortaans missionaris (J. Flachs 1943, nr. 473)
- oud-pastoor van Valkenburg (P.J. Grispen 1901, nr. 331)
- emiritus pastoor (J.M. Prevoo 1955, nr. 263)
- priester (M.J. Brouwers 1945, nr. 229)

PRIESTERKELKEN

LINKS BOVEN RELIËF LACROIX
LINKS ONDER RELIËF MEYS,
RECHTS ONDER RELIËF PAPPERS

Figuratieve motieven/symboliek

Zoals gebruikelijk op een in hoofdzaak katholieke begraafplaats is het motief van het kruis op de Cauberg dominant aanwezig. Ze zijn uitgebeeld in verschillende materialen (hardsteen, marmer, graniet, smeedijzer, keramiek en hout) en een verscheidenheid aan vormen. Behalve de rechte kruizen zijn er pijlkruizen, Keltische kruizen al dan niet met stralenkrans, Griekse kruizen, nimbuskruizen, leliekruizen, een krukkenkruis en een boomkruis. Soms is het kruis gecombineerd met een korenaar, een (gebroken) roos of een druivenrank. Andere kruizen zijn voorzien van een brandend hart, met zwaard of doornenkroon.

BOVEN KRANS EN ROUWSLUIER PIETERS, LINKS ONDER OMSLUIERDE URN WALLER DE WARREN, RECHTS ONDER KWAST EN BLOEMMOTIEF DORREN

Een afbeelding van de priesterkelk siert de priestergraven (nrs 263, 331, 515).
Verder zijn een of enkele malen aangetroffen:
- palmtak(ken)
- lelietak
- gekruiste eikentakken
- korenaren
- bladkrans met IHS
- krans en rouwsluier
- gebroken bloem
- gevleugelde zandloper
- omsluierde urn

Beeldhouwwerken/reliëfs

De begraafplaats telt enkele grafmonumenten met beeldhouwwerk en reliëfs. De voornaamste zijn:
- reliëf van piëta en biddende figuren (Pappers, nrs. 506-507)
- reliëf van kruisiging met Maria en Johannes (Hendriks, nr. 160 en Schetters, nr. 213)
- reliëf van Christus met brandend hart en ster (Maessen, nr. 479)
- reliëf van de zegevierende Christus (Meys, nr 255)
- reliëf van treurende vrouwenfiguur met twee kinderen en guirlandes bij afgebroken zuil (Crolla, nr. 475)
- reliëf van een man die een jongen omarmt, met ster en bloemen (Lacroix, nr. 539)
- sculptuur van Christusfiguur met banier en kruis (Otten, nr. 483)
- sculptuur van engeltje met boomkruis, bloemenkrans en roos (Stevens, nr. 529)
- reliëfs van Christuskoppen zijn in veel verschillende, vaak fraaie uitvoeringen aanwezig

LINKS SCULPTUUR STEVENS,
RECHTS ROOSMOTIEVEN EN PALMTAK HARTOG

ACCESSOIRES/RELIËFS: CHRISTUSKOPPEN IN DIVERSE MATERIALEN EN GEVARIEERDE VORMGEVING VLNR FRANSSEN, SMEETS, PLUYMAEKERS EN KENGEN

Decoratieve motieven

Een grote meerderheid van de oudere stenen is voorzien van decoratief frijn- en/of lijnwerk. Daarnaast zijn florale motieven aangetroffen (onder meer bij Hartog (nr. 10), Hendriks (nr. 23), Hoffman (nr. 66) en Schetters (nr. 213).
Enkele malen zijn aangebracht geometrische motieven, bloemrozetten, linten, kwastjes, voluten en krulmotieven.

Heraldiek

Familiewapens komen op een drietal graftekens voor:
- nr. onbekend (J.F. Waller de Warren)
- nr. 41 (naam onbekend, in de muur gemetseld)
- nr. 515 (van Voorst tot Voorst en Hacfort tot ter Horst)

Accessoires

Soms zijn reliëfs of driedimensionale onderdelen toegevoegd aan het eigenlijke monument, vaak van brons, marmer, keramiek of porselein. Tot de accessoires die op deze begraafplaats zijn aangetroffen behoren allereerst tal van metalen kruizen, soms met roos of duif, crucifixen van brons, en een bloemenkruis van keramiek. Verder Christuskoppen en corpi van porselein of brons, gevleugelde engelenkopjes en engeltjes van porselein, enkele fotoportretten en Lourdes-bordjes. Tevens twee metalen Madonna's met kind, een kleine plaquette van keramiek van OLV van Altijddurende Bijstand. Verder zijn gesignaleerd enkele opengeslagen boeken, een hoeveelheid lantaarntjes, grafvazen en bloembakken. Tot de meer opvallende accessoires behoort een omsluierde urn van porselein (nr. en naam onbekend).

Signaturen

Er zijn opvallend veel gesigneerde monumenten aangetroffen van zeventien verschillende steenhouwers:
- Ackermans Meerssen
- F. Aerts Maastricht
- W. v.d. Berg Valkenburg
- A. (E?)londiam (?) Vaals
- J. Coenen Maastricht
- Joh. Comuth Wijk-Maastricht
- Erens Heumen Wijk-Maastricht
- A. Geets Thienen
- A. Lejeune Maastricht
- Levarlet Valkenburg
- H. Pierey Maastricht
- L. Pieters Maastricht
- P. Severijns Heumen Wijk-Maastricht
- Th. Severijns
- H. Tonglet Scherzinger
- Warzée Tongeren
- W. Wings Aachen

ACCESSOIRES/RELIËFS: CORPI IN VERSCHILLENDE MATERIALEN EN GEVARIEERDE VORMGEVING: VLNR HARINGCASPEL, CURVERS EN SCHETTERS

ACCESSOIRES/RELIËFS: CHRISTUSKOPPEN IN DIVERSE MATERIALEN EN GEVARIEERDE VORMGEVING VLNR PRINS, HOFFMAN 1943, VYGH, HOFFMAN 1954

Historische personen

Voor zover niet om andere redenen opgenomen, kunnen de graven van de personen die zijn genoemd onder 'Beroeps-, functie- of titelaanduiding' van historisch belang zijn, vanwege de mogelijke verdiensten van de overledenen voor de gemeenschap.
Het is mogelijk dat er meer graven liggen van historische personen, zonder dat daarvan iets blijkt uit de inscriptie op het grafteken. Een en ander ter beoordeling van de gemeente, eventueel in samenspraak met een plaatselijke historicus.

GEVLEUGELD ENGELKOPJE

Versterking van het beeld

Een aantal grafmonumenten is hergebruikt door middel van het aanbrengen van nieuwe tekstplaten. Dat is gebeurd bij o.m. Noij 1999, Kengen 2002, Franssen 1996, Beugels 1989, Philippens 1990 en Alsdorf 1991.
Dit is een goede manier om het historische beeld intact te laten, mits de nieuwe platen bijpassend zijn en het monument verder zoveel mogelijk ongemoeid wordt gelaten. Als het noodzakelijk is het oude monument op te knappen, dan verdient het aanbeveling dit terughoudend te doen, zodat het patina van de tijd behouden blijft.
Ook bij een niet tot de selectie behorend grafteken als dat van Haanen (1921, nr. 416) zal het aanbrengen van een nieuwe tekstplaat tot versterking van het historische beeld leiden.

OMSLUIERDE URN

VLNR HOEN, FRIJNS EN LINCKENS

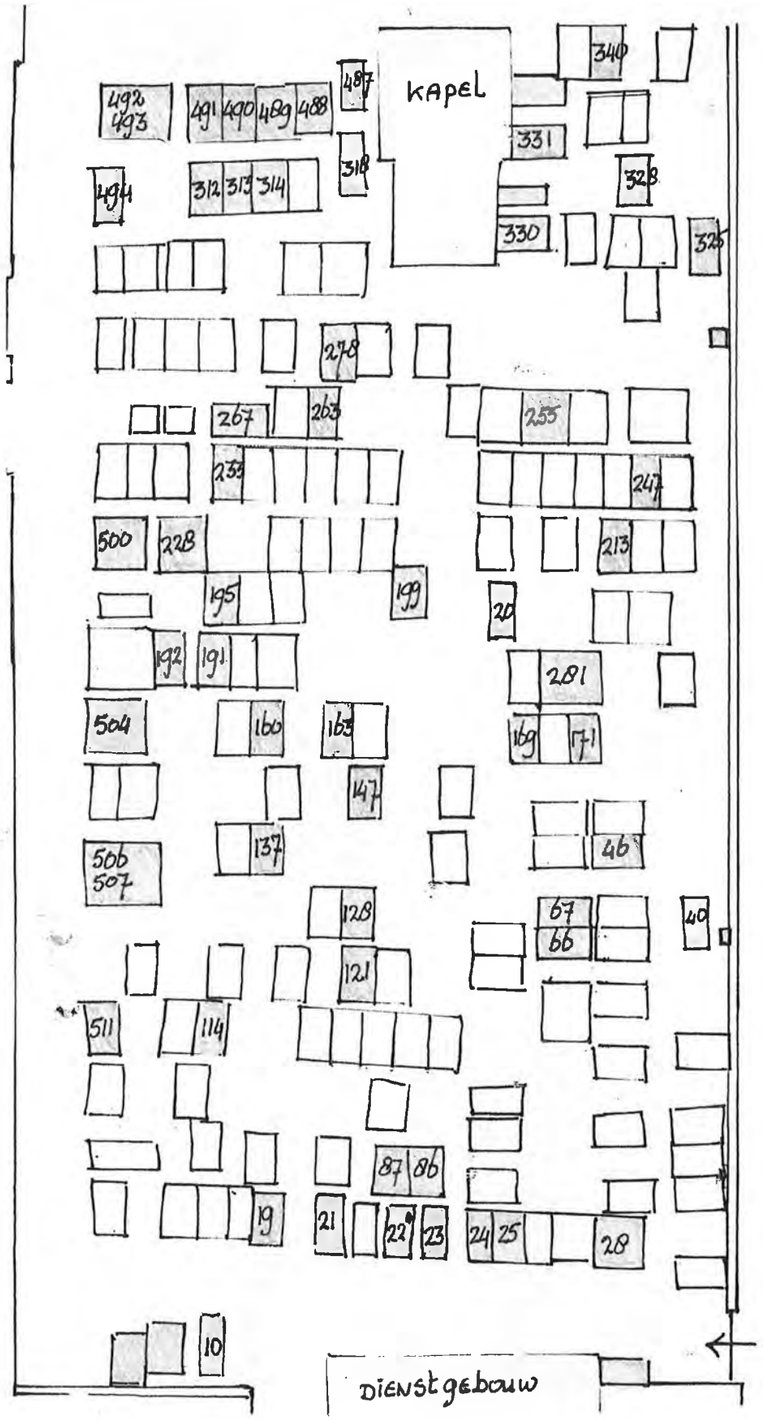

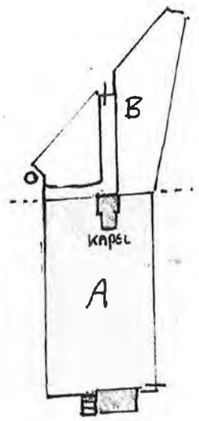

PLATTEGROND CAUBERG DEEL A

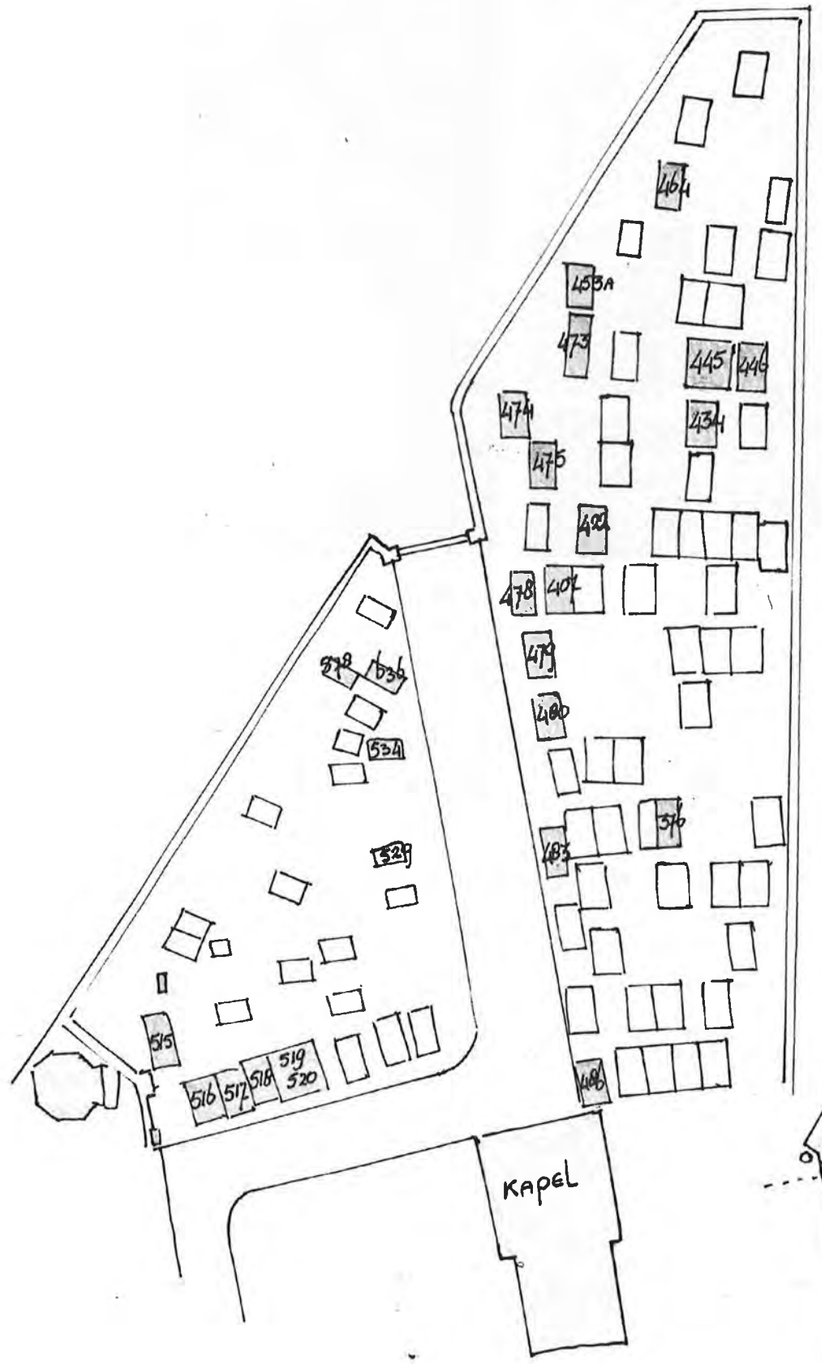

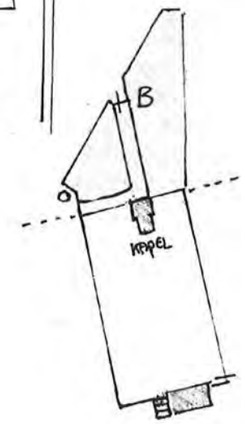

PLATTEGROND CAUBERG DEEL B

Beschrijving van de geselecteerde objecten

Monumentale objecten

Nummer: 445
Datering: 1895
Tenaamstelling: M.T. Dorren-Février
Stijl: eclecticisme
Type: monumentale stèle
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen met en zonder schreef, verzonken aangebracht en verguld
Teksten: Ci-gît (...) Décédée à Fauquemont/ à l'age de 47 ans/ priez pour elle
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, anker en palmtak, guirlande met kwastjes, lint
Decoratieve motieven: florale motieven, bloemrozetten, frijnwerk
Signatuur: J. Coenen Maastricht
Overige bijzonderheden: toelopende romp met uitkragende top voorzien van acroteria op de hoeken; het gevallen leliekruis herplaatsen op de top
Waardering:
Kunst- en funerairhistorisch: van regionaal belang als voorbeeld van een monumentaal neoclassicistisch grafteken uit het laatste decennium van de 19de eeuw met rijke symboliek en detaillering, en voorzien van signatuur
Religieushistorisch: van lokaal belang vanwege de teksten, kruis en palmtak
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als een van de oudste objecten op deze begraafplaats en voorts als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 407
Datering: 1897
Tenaamstelling: J. Bozon
Stijl: neoclassicisme
Type: stèle met afgebroken zuil
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen met schreef, verzonken aangebracht
Figuratieve motieven/symboliek: afgebroken zuil
Decoratieve motieven: frijnwerk
Tekst: in den ouderdom van/ 40 jaar, R.I.P.
Overige bijzonderheden: vierkante stèle die zich eenmaal geprofileerd verjongt, met een uitkragende dekplaat waarop een afgebroken gecanneleerde zuil is geplaatst; het geheel staat op een uitkragend basement
Waardering:
Kunst- en funerairhistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een afgebroken zuil op sokkel uit het laatste decennium van de 19de eeuw
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als een van de oudste objecten op deze begraafplaats en voorts als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: onbekend
Datering: eind 19e eeuw
Tenaamstelling: onbekend
Stijl: neoclassicisme
Type: hoge stèle met vaas
Materiaal: hardsteen/ porselein
Figuratieve motieven/symboliek: urn, rozen, gestileerde vaas
Decoratieve motieven: frijnwerk, geometrische motieven en voluutvormen
Accessoires: omsluierde urn met rozenguirlande
Signatuur: W. Wings Aachen
Overige bijzonderheden: de romp is voorzien van een iets uitkragende boogvormige top met urn als bekroning
Waardering:
Kunsthistorisch: van regionaal belang vanwege de 19de eeuwse vaas
Funerairhistorisch: van regionaal belang als voorbeeld van een monumentaal, gesigneerd grafteken uit het 4de kwart van de 19de eeuw met rijke symboliek en detaillering, en vooral vanwege de zeer fraaie 19de eeuwse vaas
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als een van de oudste objecten op deze begraafplaats en voorts als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 23
Datering: eind 19de eeuw (1997)
Tenaamstelling: S.J.A.H. Hendriks
Stijl: neoclassicisme
Type: ensemble met palen en kettingen
Materiaal: hardsteen, graniet, zink
Grafische vormgeving: onderkast belettering met schreef, verzonken aangebracht en verguld
Vers: Afscheid slaat/ diepe wonden,/ maar met de geest/ blijft men steeds/ verbonden
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, korenaren
Decoratieve motieven: bloemmotieven, frijnwerk
Accessoires: ornament Maria met kind; opengeslagen boek in de grafruimte
Overige bijzonderheden: tussen vlakke zuilen met boogvormige beëindiging is een granieten tekstplaat aangebracht; de grafruimte wordt omgeven door palen met kettingen, de palen hebben een diamantkop; het 19de eeuwse object is hergebruikt
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van neoklassiek grafteken met christelijke symboliek, decoratieve motieven, tekst en voorstelling van Maria met kind
Cultuurhistorisch: van lokaal belang vanwege de locatie temidden van gelijksoortige graftekens en als als één van de oudste onderdelen van deze begraafplaats.

Nummer: 446
Datering: 1ste kwart 20ste eeuw (1989)
Tenaamstelling: P. Beugels
Stijl: neoclassicisme
Type: monumentale stèle met kruis
Materiaal: hardsteen, graniet, marmer
Grafische vormgeving: kapitalen met schreef, verzonken en verguld (bovenste tekstplaat), kapitalen zonder schreef, verzonken (onderste plaat)
Tekst: koopgraf, mijn Jezus Barmhartigheid, IHS
Figuratieve motieven/symboliek: leliekruis
Decoratieve motieven: voluutvormen, frijnwerk
Signatuur: J. Comuth Maastricht
Overige bijzonderheden: het monument is achtereenvolgens opgebouwd uit een getrapt basement, een sokkel, een romp met driehoekige top en acroteria en een leliekruis als bekroning; de acroteria steunen op balustrade-achtige elementen ter weerszijden van de romp
Waardering:
Kunst-, funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een evenwichtig vormgegegeven, monumentaal grafteken uit het 1ste kwart van de 20ste eeuw, voorzien van zorgvuldige detaillering en signatuur; kruis en teksten verwijzen naar het katholieke geloof
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 228
Datering: 1912 / 1920
Tenaamstelling: H. America / J. Smeets
Stijl: neoclassicisme
Type: monumentaal ensemble
Materiaal: kunststeen, brons
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht en rood afgewerkt
Tekst: in den ouderdom van 80 jaar (H. America) oud secretaris/ van Valkenburg/ in den ouderdom van 97 jaar (J. Smeets) / R.I.P.
Decoratieve motieven: frijnwerk, geometrische motieven
Accessoires: corpus met tekstlintje
Overige bijzonderheden: monument in de vorm van een tempelfront: twee vlakke zuilen met aflopende wangen, bekroond door een fronton; daartussen een terugliggende plaat met corpus en lintje en inscriptie; ter weerszijden van de zuilen aflopende vleugelstukken
Waardering:
Kunst-, funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een monumentaal ensemble in neoclassicistische stijl uit het 1ste kwart van de 20ste eeuw, met corpus
Cultuurhistorisch: mogelijk van lokaal belang vanwege Smeets als secretaris van Valkenburg, voorts van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 506-507
Datering: 1921
Tenaamstelling: A. Pappers
Stijl: neoclassicisme
Type: monumentaal ensemble
Materiaal: kalksteen
Grafische vormgeving: onderkast belettering en kapitalen zonder schreef, verheven (centraal tekstvlak) en verzonken, gezwart (kleine tekstplaten)
Figuratieve motieven/symboliek: palmtak, reliëfs van biddende vrouwenfiguren en piëta, alfa en omega, brandend hart en zwaard
Decoratieve motieven: frijnwerk, geometrische motieven, roosmotieven
Overige bijzonderheden: meerdelige opstand met centraal bovenstuk waarin een door dubbele halfzuilen geflankeerde nis met piëtavoorstelling, bekroond door een kruis met reliëf van brandend hart en zwaard; de grafruimte is deels omgeven door een balustrade en deels door palen en (oorspronkelijk) kettingen; een bank en plantenbak maken deel uit van het ensemble.
Waardering:
Kunsthistorisch: van regionaal belang als voorbeeld van een neoclassicistisch ensemble met reliëfs
Funerair- en religieushistorisch: van regionaal belang als voorbeeld van een stijlvast monumentaal ensemble uit het 1ste kwart van de 20ste eeuw. compleet met gevarieerde symboliek en reliëfs die verwijzen naar het katholieke geloof
Cultuurhistorisch: van belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 483
Datering: 1923
Tenaamstelling: J.L. Otten
Stijl: neoromantiek
Type: sculptuur op sokkel
Materiaal: kalksteen, graniet
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht en verguld
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Overige bijzonderheden: op een zich eenmaal verjongende sokkel is een dekplaat aangebracht waarop een hoge sculptuur is geplaatst van Christus met overwinningsvaan; één hand van de figuur ontbreekt
Waardering:
Kunsthistorisch: van provinciaal belang vanwege de neoromantische sculptuur
Funerair- en religieushistorisch: van provinciaal belang als voorbeeld van een hoge sculptuur op sokkel, uitbeeldende Christus Triomfator, uit het 1ste kwart van de 20ste eeuw
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 434
Datering: 1926
Tenaamstelling: M.C.H. Schetters-Habets
Stijl: neoclassicisme
Type: monumentaal ensemble
Materiaal: hardsteen, metaal
Grafische vormgeving: kapitalen en onderkast belettering zonder schreef, verzonken aangebracht (staande steen); metalen kapitalen met schreef (liggende steen)
Tekst: Tot weerziens
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, opgaande zon, gekruiste palmtak
Decoratieve motieven: lijn- en frijnwerk
Accessoires: 2 Lourdes-bordjes, corpus, banderol
Overige bijzonderheden: forse symmetrische stèle, in opbouw verwijzend naar het klassieke tempelfront, voorzien van een gordijnboog; in de grafruimte een kleine zerk op roef
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een monumentaal ensemble met neoclassicistische kenmerken uit het 2de kwart van de 20ste eeuw
Religieushistorisch: van lokaal belang vanwege de symboliek, de Lourdes-bordjes en het corpus
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 312-313
Datering: 1928 / 1971
Tenaamstelling: M.H.A. Hens / P.A. Hens
Stijl: traditioneel
Type: symmetrisch ensemble
Materiaal: hardsteen, graniet
Grafische vormgeving: kapitalen met schreef, verzonken aangebracht en verguld
Tekst: burgemeester der/ gemeente/ Valkenburg-Houthem/ 1917-1953 (P.A.)
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Decoratieve motieven: florale motieven, frijnwerk
Overige bijzonderheden: driedelige hardstenen opstand met hoog centraal gedeelte waarin horizontale schijnvoegen zijn aangebracht; op het middelste, uitgebouwde deel van de sokkel is een halfronde plantenbak bevestigd, eveneens van hardsteen; de zijvleugels zijn lager en hebben een afgeronde hoek aan de buitenkant; de groengranieten tekstplaten zijn van later datum
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een monumentaal symmetrisch ensemble uit het 2de kwart van de 20ste eeuw, compleet met geïntegreerde plantenbak
Cultuurhistorisch: mogelijk van lokaal belang vanwege de verdiensten van P.A. Hens als burgemeester van Valkenburg-Houthem, voorts van belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 480
Datering: 1930
Tenaamstelling: M.H.E. Drissen-Caelen
Stijl: neoclassicisme
Type: monumentaal object
Materiaal: hardsteen, brons
Grafische vormgeving: kapitalen met schreef, verzonken aangebracht en verguld
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Decoratieve motieven: frijnwerk
Accessoires: Christuskop met stralenkrans
Signatuur: A.. Elondiam? Vaals
Overige bijzonderheden: tussen twee halfzuilen met boogvormige bekroning bevindt zich aan de onderkant een plaat met tekstvlak, bekroond met een kruis
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een gesigneerd ensemble met neoclassicistische kenmerken uit het 3de kwart van de 20ste eeuw
Religieushistorisch: van lokaal belang vanwege het kruis met Christuskop
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 21
Datering: 1931
Tenaamstelling: E. Smeets-Martens
Stijl: eclecticisme
Type: monumentaal object
Materiaal: hardsteen, brons
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht en verzilverd
Tekst: in vrome nagedachtenis aan
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Decoratieve motieven: geometrische motieven, frijnwerk
Accessoires: Christuskop
Overige bijzonderheden: tussen twee halfzuilen die worden bekroond met een neogotische boog bevindt zich een tekstplaat waarop een kruis is geplaatst; het geheel staat op een uitkragende sokkel
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een monumentaal object dat kenmerken vertoont van neoclassicisme en neogotiek uit het 2de kwart van de 20ste eeuw, met fraaie bronzen Christuskop
Religieushistorisch: van lokaal belang vanwege de tekst, het kruis en de Christuskop
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats.

Nummer: 22A
Datering: 1935
Tenaamstelling: A. v.d. Smissen-Heijnen
Stijl: neoclassicisme
Type: monumentaal object
Materiaal: hardsteen, marmer, brons
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht en gezwart (tekstplaat), verheven aangebracht in gebouchardeerde regels (plaat tussen zuilen)
Tekst: heilige/ moeder/ Gods/ wees mijn/ heil
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Decoratieve motieven: geometrische motieven, frijnwerk
Accessoires: bronzen Christuskop
Overige bijzonderheden: het vlak tussen twee vlakke halfzuilen, die worden bekroond met een fronton, is gevuld met een hardstenen plaat; het geheel staat op een uitkragende sokkel waarop de tekstplaat is bevestigd
Waardering:
Kunst- en funerairhistorisch: van lokaal belang als laat voorbeeld van een object in neoclassicistische stijl uit het 2de kwart van de 20ste eeuw, en vanwege de samenhang met soortgelijke objecten
Religieushistorisch: van lokaal belang vanwege de tekst
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Zerken en tombes

Nummer: 40
Datering: 1877
Tenaamstelling: E.M. Thimister
Stijl: traditioneel
Type: zerk
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verheven aangebracht
Tekst: ci-gisent/ les époux
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een 19de eeuwse zerk
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als één van de oudste onderdelen van deze begraafplaats, mogelijk ook vanwege het belang van E.M. de Veling, douairière D. von den Busch 1846-1932 die ook in dit graf begraven is.

Nummer: onbekend
Datering: 1886
Tenaamstelling: F.G. Quadvlieg
Stijl: traditioneel
Type: zerk
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht
Tekst: R.I.P.
Figuratieve motieven/symboliek: leliekruis
Decoratieve motieven: florale motieven, rankwerk, lijn- en frijnwerk
Overige bijzonderheden: de steen ligt in de hoek tussen het dienstgebouw en de muur, aan de linkerkant
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een 19de eeuwse zerk met fraaie florale motieven en rankwerk in de hoeken, en een leliekruis als figuratief motief
Religieushistorisch: van lokaal belang vanwege het kruis als verwijzing naar het rooms-katholieke geloof
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als één van de oudste onderdelen van deze begraafplaats

Nummer: onbekend
Datering: 1893
Tenaamstelling: Familie Müdder
Stijl: traditioneel / gotiek
Type: kleine zerk
Materiaal: marmer
Grafische vormgeving: gotische belettering, onderkast
Tekst: Ruhestätte
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, gekruiste palmtakken met strik
Decoratieve motieven: florale motieven
Overige bijzonderheden: de zerk is rechtop tegen de muur van de kapel geplaatst; de linker benedenhoek is aangeheeld, hier ontbreekt het reliëf
Waardering:
Funerairhistorisch: van regionaal belang als voorbeeld van een 19de eeuwse zerk met gotische belettering, fraaie florale motieven en rankwerk in de hoeken
Religieushistorisch: van lokaal belang vanwege het kruis en de palmtakken als verwijzing naar het christelijke geloof
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als één van de oudste onderdelen van deze begraafplaats

Nummer: 487
Datering: eind 19de eeuw
Tenaamstelling: Maurissen (?)
Stijl: traditioneel
Type: zerk op roef
Materiaal: hardsteen, marmer
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef en onderkast belettering met schreef, verzonken aangebracht
Tekst: Concession à perpétuité
Decoratieve motieven: frijnwerk
Accessoires: kruis met brandend hart
Signatuur: Lejeune Maastricht
Overige bijzonderheden: tombe met van geprofileerde randen voorziene dekplaat en opgelegd kruis met brandend hart
Waardering:
*Funerairhistorisch:*van lokaal belang als voorbeeld van een laat 19de eeuwse zerk met gevarieerde belettering, diverse motieven en signatuur
Religieushistorisch: van lokaal belang vanwege de symboliek van kruis met brandend hart
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als één van de oudere onderdelen van deze begraafplaats

Nummer: 318
Datering: 1922
Tenaamstelling: W.L.G.A. Schwartz
Stijl: traditioneel
Type: zerk op roef
Materiaal: hardsteen, marmer
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht
Tekst: kolonel der artillerie
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Decoratieve motieven: frijnwerk, hoek- en randafwerking
Accessoires: kruis
Overige bijzonderheden: de zerk heeft een rand- en hoekafwerking van biljoen met kapel
Waardering:
*Funerairhistorisch:*van lokaal belang als voorbeeld van de enige hier voorkomende zerk met biljoen en kapel uit het 1ste kwart van de 20ste eeuw
Religieushistorisch: van lokaal belang vanwege het kruis
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 464
Datering: 1924
Tenaamstelling: W.E.M. du Moulin
Stijl: traditioneel
Type: tombe
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht (bovenvlak tombe); onderkast belettering cursief, verzonken (boek)
Tekst: Malgré/ la terre/ qui te recouvre/ à nos yeux/ tu resteras/ toujours./ Eva Fernand (boek),
Decoratieve motieven: bloemmotief (boek), frijnwerk
Accessoires: kruis en opengeslagen boek, pagina met omgeslagen hoekje rechtsboven
Overige bijzonderheden: tombe op roef met getoogd bovenvlak, waarop een fors kruis en opengeslagen boek zijn aangebracht
Waardering:
Funerairhistorisch: van regionaal belang als voorbeeld van een tombe met getoogd bovenvlak uit het 1ste kwart van de 20ste eeuw, compleet met tekst, diverse motieven en fraai gedetailleerd opengeslagen boek
Religieushistorisch: van lokaal belang vanwege het kruis
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 325
Datering: 1949
Tenaamstelling: K. Marx
Stijl: traditioneel
Type: tombe
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht
Tekst: familiegraf
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Overige bijzonderheden: tombe met getoogde bovenkant, waarop een fors kruis; de tombe staat op een vrij hoge plint met afgeschuinde kanten
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een tombe met getoogde bovenkant uit het 1ste kwart van de 20ste eeuw
Religieushistorisch: van lokaal belang vanwege het kruis als verwijzing naar het rooms-katholieke geloof
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats.

Stèles

Nummer: 330
Datering: 1857
Tenaamstelling: J.L. Franssen
Stijl: neoclassicisme
Type: stèle met kruis
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen met en zonder schreef, verzonken aangebracht
Tekst: A la mémoire/ de/ ancien bourgemestre/ de Fauquemont/ R.I.P.
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Decoratieve motieven: florale motieven, rankwerk, frijn- en lijn werk
Signatuur: J. Coenen Maastricht
Overige bijzonderheden: zich eenmaal verjongende stèle met acroteria op de hoeken, een kruis op de top en vellingkanten
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang vanwege de ouderdom, de evenwichtige vormgeving en de zorgvuldige detaillering, compleet met fors kruis en fraai uitgevoerde motieven
Religieushistorisch: van lokaal belang vanwege het kruis
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als burgemeester van Valkenburg en voorts als een van de oudste objecten van deze begraafplaats

Nummer: 19
Datering: 1885
Tenaamstelling: M.G. Franssen
Stijl: neoclassicistische kenmerken
Type: hoge stèle met kruis
Materiaal: hardsteen, porselein
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht en verzilverd
Tekst: Rust in vrede (banderol)
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, palmtak en banderol
Decoratieve motieven: frijnwerk, cirkelmotief
Accessoires: Christuskop
Overige bijzonderheden: stèle met puntvormige beëindiging, bekroond met een kruis waarvan de armen een lelievormige beëindiging hebben; geplaatst op sokkel
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang vanwege de ouderdom en de vormgeving, compleet met leliekruis, Christuskop, zorgvuldige detaillering en diverse motieven
Religieushistorisch: van lokaal belang vanwege het kruis en de Christuskop
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als een van de oudste objecten van deze begraafplaats

Nummer: 87
Datering: 1885
Tenaamstelling: W. Pieters
Stijl: neoclassicisme
Type: stèle met kruis
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen met schreef, verzonken aangebracht
Tekst: I.H.S./ Bid voor de ziel/ van/ den Wel Edel Achtb. Heer/ oud-burgemeester van Voerendaal/ in den ouderdom/ van 69 jaar/ R.I.P.
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, krans, rouwsluier
Decoratieve motieven: acroteria, lijn- en frijnwerk
Signatuur: Levarlet
Overige bijzonderheden: stèle met uitkragende boogvormige top en acroteria, geprofileerde sokkel, en een leliekruis op de top
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een gesigneerde 19de eeuwse stèle, compleet met acroteria, leliekruis, teksten en fraaie motieven, waaronder een rouwsluier met krans
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als één van de oudste onderdelen van deze begraafplaats en mogelijk van belang vanwege de burgemeester van Voerendaal

Nummer: 328
Datering: 1890
Tenaamstelling: M. Ubachs
Stijl: traditioneel
Type: stèle met kruis
Materiaal: hardsteen, marmer, porselein
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht en gezwart
Tekst: R.I.P.
Figuratieve motieven/symboliek: Keltisch kruis
Decoratieve motieven: lijn- en frijnwerk
Accessoires: corpus, tekstlintje
Overige bijzonderheden: de romp van de stèle gaat over in de smallere stam van het kruis; de romp wordt geflankeerd door lagere zijstukken met afgeschuinde zijkanten
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een evenwichtig opgebouwde laat 19de eeuwse stèle met Keltisch kruis, corpus en fraai afhangend tekstlintje
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als één van de oudste objecten van deze begraafplaats

Nummer: 422
Datering: 1894
Tenaamstelling: A.E. Smeets
Stijl: traditioneel
Type: stèle met kruis
Materiaal: hardsteen, marmer
Grafische vormgeving: kapitalen en onderkast belettering met schreef, verzonken aangebracht
Vers: Nur dort kann Dir vergolten/ werden/ Was Du uns theure warst auf/ Erden (sokkel) en Mein Jesus Barmherzighkeit (kruis)
Figuratieve motieven/symboliek: Keltisch kruis, krans
Decoratieve motieven: voluutvormen, frijnwerk
Signatuur: H. Pierey Maastricht
Overige bijzonderheden: op uitkragend basement en dito sokkel staat een stèle met halstop, bekroond door een Keltisch kruis; boven de rondboog tekstplaat bevindt zich een kransreliëf, tussen hals en romp voluutvormen
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een laat 19de eeuwse stèle met halstop, Keltisch kruis en signatuur, compleet met tekst, krans en gevarieerde belettering
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als één van de 19de eeuwse objecten van deze begraafplaats

Nummer: onbekend
Datering: 1894
Tenaamstelling: J.F. Waller de Warren
Stijl: neoclassicisme
Type: stèle
Materiaal: kalksteen
Grafische vormgeving: kapitalen met en zonder schreef, verzonken aangebracht
Tekst: Ci-git/ décéde au chateau d'Oost
Figuratieve motieven/symboliek: gesluierde urn, gekruiste eikentakken
Decoratieve motieven: acroteria
Heraldiek: familiewapen
Signatuur: H. Pierey Maastricht
Overige bijzonderheden: toelopende romp en uitkragend topstuk voorzien van acroteria op de hoeken en omsluierde urn als bekroning
Waardering:
Kunsthistorisch: van regionaal belang als voorbeeld van een 19de eeuws neoclassicistisch grafteken met omsluierende urn en heraldiek
Funerairhistorisch: van regionaal belang als voorbeeld van een forse stèle, compleet met gesluierde urn, eikentakken, familiewapen, acroteria en signatuur
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als één van de 19de eeuwse objecten van deze begraafplaats

Nummer: 488
Datering: 1896
Tenaamstelling: L.M.J. de Keverberg née de Villers de Pité
Stijl: traditioneel
Type: kruis op sokkel
Materiaal: hardsteen, graniet
Grafische vormgeving: onderkast belettering met schreef, verzonken aangebracht en verguld
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Teksten: à l'âme humble et douce,/ enflammée de la charité/ du Christ,/ pleinement abandonnée à la/ volonté divine,/ pieusement décédée/ a Fauquement (romp); Salut et adieu,/ o Mère la plus regrettée./ Vous vivez en Dieu, vivez aussi en nous (sokkel); Cor unum/ et anima/ una in/ Corde/ Jesu (één van hart en één van geest in het hart van Jezus)
Overige bijzonderheden: vierledige rechthoekige stèle met hoog kruis
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een fors, evenwichtig opgebouwd kruis op sokkel, compleet met religieuze, Franstalige teksten
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als één van de 19de eeuwse objecten van deze begraafplaats,

Nummer: 489
Datering: 1896
Tenaamstelling: P. Strater
Stijl: eclecticisme
Type: kruis op piëdestal
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen met schreef, verzonken aangebracht en gezwart
Tekst: R.I.P.
Figuratieve motieven/symboliek: leliekruis
Decoratieve motieven: frijnwerk
Overige bijzonderheden: de piëdestal verwijst naar de klassieke Oudheid, op de uitkragende dekplaat staat een gedrongen leliekruis op geprofileerde sokkel; in de vier zijden van de steen zijn verdiepte geprofileerde tekstplaten uitgehakt
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een grafmonument uit het eind van de 19de eeuw, dat refereert aan grafmonumenten uit de klassieke Oudheid, aangevuld met een leliekruis
Cultuurhistorisch: van lokaal belang één van de 19de eeuwse objecten van deze begraafplaats

Nummer: 491
Datering: 1897
Tenaamstelling: J. Cox
Stijl: traditioneeel
Type: kruis op sokkel
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen met en zonder schreef, verzonken aangebracht
Decoratieve motieven: frijn- en lijnwerk
Tekst: à la mémoire/ de notrre mère bien aimée/ decédée à Fauquemont/ à l'age de 82 ans/ R.I.P.
Overige bijzonderheden: zich eenmaal verjongende rechthoekige steen met een dekplaat waarop een kruis is geplaatst op geprofileerde voet; de inscriptie is aan de voorzijde aangebracht
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een laat 19de eeuws kruis op sokkel met Franstalige tekst
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als één van de 19de eeuwse objecten van deze begraafplaats

Nummer: 137
Datering: 1899
Tenaamstelling: A. Quaedvlieg
Stijl: traditioneel
Type: hoge stèle met kruis
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht
Tekst: R.I.P.
Decoratieve motieven: frijnwerk, rankwerk, vellingkanten aan de hoeken van de romp
Signatuur: Levarlet
Overige bijzonderheden: forse stèle op geprofileerde sokkel, bekroond door een leliekruis
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een laat 19de eeuwse stèle met kruis, compleet met vellingkanten, frijn- en rankwerk
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als één van de 19de eeuwse objecten van deze begraafplaats

Nummer: 213
Datering: eind 19de eeuw (1985)
Tenaamstelling: S. Schetters
Stijl: traditioneel
Type: kruis op sokkel
Materiaal: smeedijzer, hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verheven aangebracht
Figuratieve motieven/symboliek: druivenranken, corpus, heiligenfiguren, geschakelde ringen
Decoratieve motieven: bloem- en bladmotieven
Overige bijzonderheden: smeedijzeren kruis op hardstenen sokkel, het kruis is opgeknapt en hergebruikt
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een 19de eeuws ijzeren kruis op lage sokkel met rijke symboliek, corpus en heiligenfiguren
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als 19de eeuws object van deze begraafplaats

Nummer: onbekend
Datering: eind 19de, begin 20ste eeuw
Tenaamstelling: onbekend
Stijl: traditioneel
Type: boomkruis
Materiaal: kunststeen, porselein
Accessoires: Christuskop
Overige bijzonderheden: boomkruis op sokkel. onder de draperie heeft een tekstplaat gezeten, boven de draperie bevindt zich een eenvoudige geïntegreerde vaas
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van regionaal belang als voorbeeld van een boomkruis op sokkel met draperie boven de tekstplaat, compleet Christuskop
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 494
Datering: 1900
Tenaamstelling: J.D.A. Ackens-ten Hompel
Stijl: traditioneel
Type: kruis op sokkel
Materiaal: hardsteen, marmer (?)
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht
Overige bijzonderheden: rechthoekige vierledige stèle met hoog kruis op uitkragend basement
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een hoog kruis op sokkel uit 1900
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 331
Datering: 1901
Tenaamstelling: P.J. Grispen
Stijl: traditioneel
Type: stèle met kruis
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen en onderkast belettering zonder schreef, verzonken aangebracht en gezwart
Tekst: Hier ligt begraven/ in afwachting der blijde verrijzenis/ de WelEerwaarde/ Heer, Oud-Pastoor van Valkenburg/ aldaar godvruchig overleden/ ... / De dankbare Parochianen/ aan/ hunnen Herder
Figuratieve motieven/symboliek: pijlkruis, priesterkelk
Decoratieve motieven: frijnwerk
Signatuur: Levarlet Valkenburg
Overige bijzonderheden: zich eenmaal verjongende stèle met een top van gevarieerde boogvormen, bekroond door een kruis
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een vroeg 19de eeuwse stèle met kruis, compleet met tekst, kruis. priesterkelk, en signatuur
Cultuurhistorisch: van lokaal historisch belang vanwege de pastoor en voorts als een van de oudere onderdelen van deze begraafplaats

Nummer: 518
Datering: 1902
Tenaamstelling: A. Jennekens
Stijl: traditioneel
Type: stèle met kruis
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen met en zonder schreef, verzonken aangebracht
Figuratieve motieven/symboliek: leliekruis
Decoratieve motieven: voluutvormen, lijn- en frijnwerk
Signatuur: Levarlet Valkenburg
Overige bijzonderheden: op basement en sokkel geplaatste stèle met ingebogen romp en boogvormige top, die overgaat in een kruis
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een fraai vormgegeven stèle uit het begin van de 20ste eeuw, compleet met fijnzinnige detaillering en leliekruis
Cultuurhistorisch: van lokaal historisch belang als vroeg 20ste eeuws onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 490
Datering: 1903
Tenaamstelling: J. Strater-de Wilde
Stijl: eclecticisme
Type: kruis op piëdestal
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen met en zonder schreef, verzonken aangebracht en gezwart
Figuratieve motieven/symboliek: leliekruis
Decoratieve motieven: frijn- en lijnwerk
Overige bijzonderheden: de piëdestal verwijst naar de klassieke Oudheid, op de dekplaat staat een gedrongen kruis op geprofileerde voet; in de vier zijden van de piëdestal zijn verdiepte geprofileerde tekstplaten uitgehakt
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een grafmonument uit het begin van de 20ste eeuw, dat refereert aan grafmonumenten uit de klassieke Oudheid, aangevuld met een leliekruis
Cultuurhistorisch: van lokaal belang één van de vroeg 20ste eeuwse objecten van deze begraafplaats

Nummer: 199
Datering: 1905
Tenaamstelling:A. Vossen
Stijl: traditioneel
Type: hoge stèle met kruis
Materiaal: hardsteen, marmer, porselein
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht en gezwart
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, gekruist palmtakje (onderaan romp)
Decoratieve motieven: frijnwerk
Accessoires: corpus met tekstlintje
Overige bijzonderheden: strak vormgegeven stèle met hoge romp die geprofileerd overgaat in een klein kruis
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een vroeg 20ste eeuwse stèle met kruis, compleet met symboliek en corpus met tekstlintje
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als vroeg 20ste eeuws onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 516
Datering: 1906
Tenaamstelling:J. Schillemans
Stijl: traditioneel
Type: hoge stèle met kruis
Materiaal: hardsteen, marmer, porselein
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht
Figuratieve motieven/symboliek: pijlkruis
Decoratieve motieven: frijnwerk
Accessoires: corpus
Overige bijzonderheden: drieledige rechthoekige stèle met hoog pijlkruis (eraf gevallen, dient herplaatst te worden)
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een vroeg 20ste eeuwse stèle met kruis en corpus
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als vroeg 20ste eeuws onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 169
Datering: 1909
Tenaamstelling: J.P. Curvers
Stijl: traditioneel
Type: hoge stèle met kruis
Materiaal: hardsteen, marmer, porselein
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht en gezwart
Tekst: In pace
Figuratieve motieven/symboliek: palmtak, Keltisch kruis
Decoratieve motieven: frijnwerk, voluutvormen
Accessoires: corpus, afhangend tekstlintje
Overige bijzonderheden: zich eenmaal verjongende stèle op uitkragende sokkel; het Keltische kruis op de top heeft een stam met enkele boogvormen, een corpus in het hart en daarboven een afhangend tekstlintje
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een stèle met sierlijk vormgegeven kruis uit het 1ste decennium van de 20ste eeuw, compleet met palmtak, corpus en fraai afhangend tekstlintje
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als een van de vroeg 20ste eeuwse onderdelen van deze begraafplaats

Nummer: 86
Datering: 1912
Tenaamstelling: E. Pieters
Stijl: neoclassicisme
Type: stèle met (oorspronkelijk) kruis
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen met en zonder schreef, verzonken aangebracht
Figuratieve motieven/symboliek: krans, rouwsluier
Decoratieve motieven: acroteria, lijn- en frijnwerk
Signatuur: Levarlet
Overige bijzonderheden: stèle met uitkragende boogvormige top met acroteria op de hoeken, op geprofileerde sokkel; het kruis op de top ontbreekt en zou aangevuld moeten worden
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een gesigneerde 19de eeuwse stèle, compleet met acroteria en fraaie motieven, waaronder een rouwsluier met krans
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als één van de vroeg 20ste eeuwse onderdelen van deze begraafplaats

Nummer: 263
Datering: 1912 / 1955
Tenaamstelling: E.G.L. Prevoo / J.M. Prevoo
Stijl: traditioneel
Type: stèle in kruisvorm
Materiaal: hardsteen, graniet
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht en verguld
Tekst: civiel ingenieur/ leeraar te Rolduc (E.G.L.)/ emeritus pastoor (J.M.)
Figuratieve motieven/symboliek: stralenkruis, priesterkelk
Decoratieve motieven: frijnwerk
Overige bijzonderheden: stèle in de vorm van stralenkruis met in het hart een priesterkelk, compleet met getrapte uitkragende sokkel en basement
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een vroeg 20ste eeuwse stèle in kruisvorm, compleet met priesterkelk
Cultuurhistorisch: mogelijk van lokaal historisch belang vanwege de verdiensten van de beide overledenen; tevens van belang als vroeg 20ste eeuws onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 474
Datering: 1913
Tenaamstelling: E. Falise
Stijl: traditioneel
Type: symmetrische stèle in kruisvorm
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht en (oorspronkelijk) gezwart
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Decoratieve motieven: geometrische motieven, frijnwerk
Accessoires: Christuskop
Overige bijzonderheden: forse stèle in kruisvorm, aan weerszijden van de stam voorzien van staanders met boogvormig topje
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een stèle in kruisvorm uit het 2de decennium van de 20ste eeuw, met symmetrische opbouw en Christuskop
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als vroeg 20ste eeuws onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 578
Datering: 1913
Tenaamstelling: T. Jeukens
Stijl: traditioneel
Type: stèle met kruis
Materiaal: hardsteen, marmer
Grafische vormgeving: kapitalen met en zonder schreef, verzonken aangebracht
Tekst: Tot weerzien voor eeuwig/ hier boven
Figuratieve motieven/symboliek: leliekruis
Decoratieve motieven: frijnwerk
Signatuur: H. Tonglet Scherzinger
Overige bijzonderheden: monument opgebouwd uit basement, sokkel en ingebogen romp, eindigend in een dubbele holle boog met een leliekruis als bekroning
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang vanwege de fraaie vormgeving en evenwichtige opbouw, als voorbeeld van een grafteken uit het 1ste kwart van de 20ste eeuw
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als kindergraf (3 kinderen) uit het eerste kwart van de 20ste eeuw, en voorts als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 519-520
Datering: 1913
Tenaamstelling: M.A.I. Beyers
Stijl: neoclassicisme
Type: stèle met kruis en palen en kettingen
Materiaal: hardsteen, marmer, zink
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht
Figuratieve motieven/symboliek: krans, pijlkruis, Christusmonogram
Decoratieve motieven: palmet, acroteria, gevarieerde boogvormen, frijnwerk
Signatuur: P. Severijns Heumen-Wijk-Maastricht
Overige bijzonderheden: monument opgebouwd uit basement, sokkel en toelopende stèle met bredere driehoekige top; de top wordt bekroond door een palmet en heeft acroteria op de hoeken, op de top is een pijlkruis geplaatst, waarvan het corpus ontbreekt; de palen hebben vellingkanten en een fraai gedetailleerde kop; één van de kettingen ontbreekt
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang als neoclassicistische stèle uit het 1ste kwart van de 20ste eeuw, voorts vanwege de evenwichtige en gedetailleerde vormgeving, en de motieven
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 636
Datering: 1915
Tenaamstelling: J. America
Stijl: traditioneel
Type: kleine stèle met kruis
Materiaal: hardsteen, marmer
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Decoratieve motieven: voluutvormen, lijnwerk
Overige bijzonderheden: kleine stèle op lage sokkel met boogvormige top en een kruis als bekroning
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een grafteken voor een kind uit het 2de decennium van de 20ste eeuw, compleet met kruis en diverse motieven
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als kindergraf uit het eerste kwart van de 20ste eeuw en voorts als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 278
Datering: 1915 / 1932
Tenaamstelling: J. Smeets / A.B. Schetters
Stijl: traditioneel
Type: hoge symmetrische stèle in kruisvorm
Materiaal: hardsteen, marmer, graniet
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht op de sokkel, op de stam van het kruis wit afgewerkt
Tekst: Bid voor de ziel van zaliger
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, Christuskop met doornenkroon en stralenkrans
Decoratieve motieven: frijnwerk
Overige bijzonderheden: hoge stèle in kruisvorm met eerste inscriptie op de sokkel (1915/ 1932) en later toegevoegde tekstplaat op de stam van het kruis; in het hart van het kruis een Christuskop
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een hoge stèle in kruisvorm uit het 2de decennium van de 20ste eeuw, compleet met tekst en fraaie Christuskop
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 486
Datering: 1917
Tenaamstelling: F.Th. Frijns
Stijl: eclecticisme
Type: hoge stèle
Materiaal: hardsteen, marmer
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht en gezwart
Figuratieve motieven/symboliek: palmtak, (oorspronkelijk) kruis
Decoratieve motieven: voluutvormen, frijnwerk
Overige bijzonderheden: in drie delen opgebouwde, zich verjongende stèle; boven het centrale deel een afdekplaat waarop een smaller topstuk is geplaatst met acroteria op de hoeken; het kruis op de top zou weer aangevuld moeten worden, het tekstplaatje dat in de grafruimte ligt, herplaatst
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een eclectisch grafmonument uit het 1ste kwart van de 20ste eeuw, waarbij het frontonachtige topstuk en de acroteria naar de klassieke Oudheid verwijzen
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 475
Datering: 1923
Tenaamstelling: J. Crolla
Stijl: neoromantiek
Type: hoog kruis op sokkel
Materiaal: hardsteen, graniet, brons
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verheven en verzonken aangebracht
Tekst: mijn Jezus barmhartigheid / koopgraf
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, reliëf van treurende vrouwenfiguur en twee kinderen met guirlandes bij afgebroken zuil
Decoratieve motieven: lijn- en frijnwerk
Signatuur: A. Geets Thienen
Overige bijzonderheden: forse stèle met boogvormige top waaruit een kruis oprijst; centraal een ovaal reliëf daaronder een meelopend granieten tekstvlak
Waardering:
Kunsthistorisch: van provinciaal belang vanwege het fraaie neoromantische reliëf
Funerairhistorisch: van regionaal belang als voorbeeld van een evenwichtig vormgegegeven grafmonument uit het 1ste kwart van de 20ste eeuw, voorzien van een neoromantisch reliëf
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 636
Datering: 1915
Tenaamstelling: J. America
Stijl: traditioneel
Type: kleine stèle met kruis
Materiaal: hardsteen, marmer
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Decoratieve motieven: voluutvormen, lijnwerk
Overige bijzonderheden: kleine stèle op lage sokkel met boogvormige top en een kruis als bekroning
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een grafteken voor een kind uit het 2de decennium van de 20ste eeuw, compleet met kruis en diverse motieven
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als kindergraf uit het eerste kwart van de 20ste eeuw en voorts als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 278
Datering: 1915 / 1932
Tenaamstelling: J. Smeets / A.B. Schetters
Stijl: traditioneel
Type: hoge symmetrische stèle in kruisvorm
Materiaal: hardsteen, marmer, graniet
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht op de sokkel, op de stam van het kruis wit afgewerkt
Tekst: Bid voor de ziel van zaliger
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, Christuskop met doornenkroon en stralenkrans
Decoratieve motieven: frijnwerk
Overige bijzonderheden: hoge stèle in kruisvorm met eerste inscriptie op de sokkel (1915/1932) en later toegevoegde tekstplaat op de stam van het kruis; in het hart van het kruis een Christuskop
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een hoge stèle in kruisvorm uit het 2de decennium van de 20ste eeuw, compleet met tekst en fraaie Christuskop
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 486
Datering: 1917
Tenaamstelling: F.Th. Frijns
Stijl: eclecticisme
Type: hoge stèle
Materiaal: hardsteen, marmer
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht en gezwart
Figuratieve motieven/symboliek: palmtak, (oorspronkelijk) kruis
Decoratieve motieven: voluutvormen, frijnwerk
Overige bijzonderheden: in drie delen opgebouwde, zich verjongende stèle; boven het centrale deel een afdekplaat waarop een smaller topstuk is geplaatst met acroteria op de hoeken; het kruis op de top zou weer aangevuld moeten worden, het tekstplaatje dat in de grafruimte ligt, herplaatst
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een eclectisch grafmonument uit het 1ste kwart van de 20ste eeuw, waarbij het frontonachtige topstuk en de acroteria naar de klassieke Oudheid verwijzen
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 475
Datering: 1923
Tenaamstelling: J. Crolla
Stijl: neoromantiek
Type: hoog kruis op sokkel
Materiaal: hardsteen, graniet, brons
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verheven en verzonken aangebracht
Tekst: mijn Jezus barmhartigheid / koopgraf
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, reliëf van treurende vrouwenfiguur en twee kinderen met guirlandes bij afgebroken zuil
Decoratieve motieven: lijn- en frijnwerk
Signatuur: A. Geets Thienen
Overige bijzonderheden: forse stèle met boogvormige top waaruit een kruis oprijst; centraal een ovaal reliëf daaronder een meelopend granieten tekstvlak
Waardering:
Kunsthistorisch: van provinciaal belang vanwege het fraaie neoromantische reliëf
Funerairhistorisch: van regionaal belang als voorbeeld van een evenwichtig vormgegegeven grafmonument uit het 1ste kwart van de 20ste eeuw, voorzien van een neoromantisch reliëf
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 28
Datering: z.j. (1926)
Tenaamstelling: R. Haringcaspel Vijghen
Stijl: traditioneel
Type: hoog kruis op sokkel
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verheven en verzonken aangebracht
Tekst: mijn Jezus barmhartigheid / koopgraf
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, corpus
Decoratieve motieven: lijn- en frijnwerk;
Signatuur: A. Lejeune Maastricht
Overige bijzonderheden: fors kruis op getrapte voet en lage sokkel; de voorzijde van het monument is geschuurd; de corpus is als verheven reliëf uit de steen gehakt
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een evenwichtig vormgegeven grafteken uit de 1ste helft van de 20ste eeuw, mooi bewerkt en met een corpus als verheven reliëf
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 534
Datering: 1927
Tenaamstelling: J. Stevens
Stijl: traditioneel / neoromantiek
Type: stèle met sculptuur
Materiaal: hardsteen, marmer, porselein
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken (romp), onderkast belettering met schreef, verzonken (sokkel)
Tekst: onze innig geliefde/ en onvergetelijke/ kinderen (...)
Vers: Vater! Wenn die Mutter fragt:/ Wo ist mein Liebling hin?/ Sag Ihr, wenn Sie weint und klagt,/ das ich im Himmel bin
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Overige bijzonderheden: kleine stèle met driehoekige top, op lage getrapte sokkel; op de top een engeltje met omkranst boomkruis in de ene, en een roos in de andere hand
Waardering:
Kunsthistorisch: van regionaal belang vanwege de sculptuur
Funerair- en religieushistorisch: van regionaal belang als voorbeeld van een stèle met sculptuur, kruis en tekst uit de 1ste helft van de 20ste eeuw
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als kindergrafteken uit de eerste helft van de 20ste eeuw en voorts als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 314
Datering: 2de kwart 20ste eeuw (1996)
Tenaamstelling: A.M.M. Franssen
Stijl: Nieuwe Zakelijkheid
Type: asymmetrische hoge stèle in kruisvorm
Materiaal: hardsteen, graniet
Grafische vormgeving: onderkast cursief, verzonken aangebracht en gewit
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, PX, geschakelde ringen
Decoratieve motieven: frijnwerk
Overige bijzonderheden: uit rechthoekige blokken en vlakken samengesteld grafteken; centraal een hoog, slank kruis; rechts sluit een lage tekstplaat tegen de stam van het kruis aan en links een liggend blok; het geheel staat op een blokvormige uitkragende sokkel; het monument is hergebruikt, de tekstplaat is van later datum
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een grafteken uit het 2de kwart van de 20ste eeuw met kenmerken van de Nieuwe Zakelijkheid, compleet met religieuze en niet-religieuze symboliek
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 128
Datering: 1929
Tenaamstelling: C.M. Hendriks
Stijl: eclecticisme
Type: hoge stèle met kruis
Materiaal: hardsteen, porselein
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht en gewit
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Decoratieve motieven: Art Déco motieven
Accessoires: Christuskop, fotoportret
Signatuur: W. v.d. Berg Valkenburg
Overige bijzonderheden: hoge stèle met driehoekige top bekroond door een pijlkruis; het tekstvlak eindigt in een smalle spitsboog, waarbinnen Christuskop en fotoportret; het geheel op lage uitkragende sokkel; de palen en kettingen zijn verdwenen
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een eclectisch grafteken uit de 1ste helft van de 20ste eeuw, met neogotische en Art Déco kenmerken, aangevuld met religieuze verwijzingen en een fotoportret
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 504
Datering: 1929
Tenaamstelling: H. Meuwissen
Stijl: traditioneel
Type: hoge stèle
Materiaal: hardsteen, marmer
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht en gezwart
Figuratieve motieven/symboliek: Grieks kruis
Decoratieve motieven: frijnwerk, kathedraalslagbewerking rond het kruis
Overige bijzonderheden: op lage uitkragende sokkel geplaatste hoge stèle met gordijnboog en marmeren tekstplaat met uitgespaarde kwartrondjes in de bovenhoeken
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een fraai uitgevoerde hoge symmetrische stèle uit de 1ste helft van de 20ste eeuw, met gordijnboog en Grieks kruis
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 114
Datering: 1929
Tenaamstelling: G. Reynaerts
Stijl: traditioneel / Art Déco
Type: asymmetrische stèle in kruisvorm
Materiaal: kunststeen, marmerglas, porselein
Grafische vormgeving: Art Déco belettering, aangebracht in marmerglas
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Accessoires: Christuskop, fotoportret
Overige bijzonderheden: vrij laag kruis op sokkel met aan de linkerkant van de stam van het kruis een tekstplaat
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een grafteken uit de 1ste helft van de 20ste eeuw met fraaie Art Déco belettering, Christuskop en fotoportret
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 478
Datering: 1930
Tenaamstelling:E.M.H. Reinards-Hermans
Stijl: Nieuwe Zakelijkheid
Type: hoge symmetrische stèle in kruisvorm
Materiaal: hardsteen, graniet, brons
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht en verguld
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Decoratieve motieven: frijnwerk
Accessoires: Christuskop
Signatuur: Warzée Tongeren
Overige bijzonderheden: uit rechte blokken en vlakken opgebouwde hoge stèle waarin een kruisvorm is uitgehakt, in het hart van het kruis een bronzen Christuskop; op de sokkel een granieten tekstplaat voor de tweede overledene
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een hoge stèle in kruisvorm uit de jaren 30 van de 20ste eeuw in de stijl van de Nieuwe Zakelijkheid, met bronzen Christuskop
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats.

Nummer: 479
Datering: 1931
Tenaamstelling: J. Maessen
Stijl: traditioneel
Type: stèle
Materiaal: hardsteen, brons
Grafische vormgeving: kapitalen met schreef, verzonken aangebracht
Tekst: apotheker
Decoratieve motieven: frijn- en prikwerk
Accessoires: reliëf van Christus met brandend hart
Overige bijzonderheden: lage stèle met steile driehoekige top, in de top een ingelegd bronzen reliëf; de voorzijde van het monument is bijna onzichtbaar door de begroeiing
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een traditionele stèle uit het 1ste kwart van de 20ste eeuw met bronzen reliëf van Christus met brandend hart
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 147
Datering: 1931
Tenaamstelling: A.M.H. Prevoo
Stijl: Art Déco
Type: stèle
Materiaal: hardsteen, marmer, porselein
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht en verguld
Tekst: In memoriam / R.I.P.
Decoratieve motieven: frijnwerk
Accessoires: Christuskop
Overige bijzonderheden: stèle op uitkragende sokkel, met terugliggend tekstvlak en uitkragende bovenstuk met driehoekige top
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een grafteken uit de jaren 30 van de 20ste eeuw in Art Déco-stijl, met Christuskop
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 192
Datering: 1932
Tenaamstelling: J.L. Franssen
Stijl: Nieuwe Zakelijkheid
Type: hoge symmetrische stèle in kruisvorm
Materiaal: hardsteen, brons
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht en gewit
Tekst: PAX
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, corpus, geschakelde ringen
Decoratieve motieven: frijnwerk, vellingkanten zijkant kruis
Overige bijzonderheden: getrapte sokkel waarop een hoog opgaand middendeel met grote kruisvorm in hoogreliëf en lage driehoekige top, geflankeerd door lage blokken met tekstplaten; de bronzen corpous is buitengewoon groot
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een hoge symmetrische stèle in kruisvorm uit de jaren 30 van de 20ste eeuw in de stijl van de Nieuwe Zakelijkheid, met groot bronzen corpus
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 160
Datering: 1932
Tenaamstelling: M. Hendriks
Stijl: eclecticisme
Type: hoge symmetrische stèle
Materiaal: kunststeen, marmer
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht en verguld
Figuratieve motieven/symboliek: reliëf van de kruisiging, met Maria en Johannes
Decoratieve motieven: frijnwerk
Overige bijzonderheden: hoog opgaand middendeel met spitsboog waarbinnen een relief is aangebracht. met marmeren tekstplaat; de stèle wordt geflankeerd door lagere steunpalen die aan de bovenzijde aflopen in voluutvormen
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van regionaal belang als voorbeeld van een symmetrisch grafteken uit de jaren 30 van de 20ste eeuw met neogotische kenmerken en een reliëf van de kruisiging
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 376
Datering: 1939
Tenaamstelling: C. Hoen
Stijl: Nieuwe Zakelijkheid
Type: hoge symmetrische stèle in kruisvorm
Materiaal: hardsteen, brons
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verheven aangebracht
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Decoratieve motieven: frijnwerk
Accessoires: bronzen Christuskop en tekstlintje
Overige bijzonderheden: in rechte vlakken opgebouwde stèle waarin de kruisvorm is geïntegreerd, geplaatst op uitkragende sokkel
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een homogeen opgebouwd grafteken uit de jaren 30 van de 20ste eeuw in de stijl van de Nieuwe Zakelijkheid, compleet met fraai corpus en tekstlintje
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 340
Datering: 1939
Tenaamstelling: W. van Eijk
Stijl: eclecticisme
Type: hoge symmetrische stèle
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verheven aangebracht
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Decoratieve motieven: frijnwerk, voluten, guirlande met kwasten
Overige bijzonderheden: zich eenmaal verjongende stèle op rechte sokkel; op de voet een guirlande met daaronder een kruis, de boogvormige top eindigt in voluutvormen
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een grafteken uit de 1ste helft van de 20ste eeuw met enkele details (guirlande, voluten) die naar de 19de eeuw verwijzen
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 195
Datering: 2de kwart 20ste eeuw (1991)
Tenaamstelling: J. Alsdorf
Stijl: Nieuwe Zakelijkheid
Type: hoge stèle
Materiaal: hardsteen, graniet
Grafische vormgeving: kapitalen met schreef, verzonken aangebracht en gewit
Tekst: In vrede
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Decoratieve motieven: de vlakken ter weerszijden van de stam het kruis zijn bewerkt in kathedraalslag
Signatuur: Joh. Comuth Wijk-Maastricht
Overige bijzonderheden: forse stèle opgebouwd in rechthoekige vlakken met trapvormige top, de tekstplaat op de romp is van graniet
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een fraai bewerkt grafteken uit het 2de kwart van de 20ste eeuw met kenmerken van de Nieuwe Zakelijkheid en verwijzingen naar het christelijke geloof
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 191
Datering: 1942
Tenaamstelling: E.M. Franssen
Stijl: Nieuwe Zakelijkheid
Type: hoge asymmetrische stèke in kruisvorm
Materiaal: hardsteen, graniet, marmer
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verheven aangebracht
Tekst: In memoriam
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Decoratieve motieven: frijnwerk
Accessoires: Christuskop
Overige bijzonderheden: uit rechthoekige vlakken opgebouwd asymmetrisch grafmonument in kruisvorm; voor een latere overledene is een granieten tekstplaat op de sokkel aangebracht, met een kleine liggende steen in de grafruimte
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een grafteken uit de 1ste helft van de 20ste eeuw met kenmerken van de Nieuwe Zakelijkheid en verwijzingen naar het katholieke geloof, o.a. door de mooie Christuskop in reliëf op marmeren plaat
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 66
Datering: 1943
Tenaamstelling: M. Hoffman
Stijl: traditioneel
Type: kruisvormige stèle
Materiaal: kunststeen, marmer
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht en gezwart
Tekst: INRI
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Decoratieve motieven: florale motieven, waaiervormen, frijnwerk
Accessoires: Christuskop
Overige bijzonderheden: in het hart van het kruis is een bijzondere marmeren Christuskop aangebracht
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een grafteken in de vorm van een kruisvormige stèle uit de 1ste helft van de 20ste eeuw, met diverse decoratieve motieven en een modern uitgevoerde Christuskop
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 163
Datering: 1946
Tenaamstelling: A. Hermens
Stijl: eclecticisme
Type: hoge symmetrische stèle in kruisvorm
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verheven aangebracht
Tekst: INRI / In memoriam / Mijn Jezus barmhartigheid
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, corpus, tekstlintje
Decoratieve motieven: Art Déco-motieven
Overige bijzonderheden: symmetrische stèle, opgebouwd in rechthoekige blokken en vlakken met dominante kruisvorm
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een hoge symmetrische stèle in kruisvorm, in opbouw sterk refererend aan de Nieuwe Zakelijkheid, met Art Déco motieven; de corpus en het tekstlintje zijn als verheven reliëfs uit de steen gehakt
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 121
Datering: 2de kwart 20ste eeuw (1990)
Tenaamstelling: L. Philippens
Stijl: traditioneel
Type: hoge stèle, oorspronkelijk met kruis
Materiaal: hardsteen, graniet
Grafische vormgeving: kapitalen met schreef, verzonken aangebracht en verguld
Tekst: In vrede, RIP
Figuratieve motieven/symboliek: oorspr. kruis
Decoratieve motieven: frijnwerk
Overige bijzonderheden: forse stèle met gevarieerde boogvormige top, oorspronkelijk bekroond met een kruis; tekstvlak heeft een beëinding in de vorm van een kielboog; het kruis zou weer opgebracht moeten worden
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een grafteken uit het 2de kwart van de 20ste eeuw, stijlvast en evenwichtige opgebouwd
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 511
Datering: 1946
Tenaamstelling: M. Raven
Stijl: traditioneel
Type: hoge stèle, oorspronkelijk met kruis
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht en gewit
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, krans
Decoratieve motieven: frijnwerk
Overige bijzonderheden: stèle met halsvormige top, waarop een kruis heeft gestaan; in de overgang tussen hals en romp meelopende ornamenten; het kruis op de top zou weer opgebracht moeten worden
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een grafteken uit het 2de kwart van de 20ste eeuw met bijzondere halsvormige top, compleet met krans en ornamenten
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 46
Datering: 1948
Tenaamstelling: E. Vyghen
Stijl: Nieuwe Zakelijkheid
Type: symmetrische stèle in kruisvorm
Materiaal: hardsteen, marmer
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verheven aangebracht
Tekst: Tot weerziens bij God
Figuratieve motieven/symboliek: Latijns kruis, Grieks kruis met 'houtnerven', reliëf van Christuskop met doornenkroon
Decoratieve motieven: lijn- en frijnwerk
Overige bijzonderheden: uit rechthoekige delen opgebouwde symmetrische stèle in kruisvorm
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een symmetrische stèle in kruisvorm uit het midden van de 20ste eeuw, opgebouwd uit rechthoekige vlakken en blokken, en voorzien van een fraai verheven reliëf met kruis en Christuskop
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 247
Datering: 1952
Tenaamstelling: J. Hijdendal
Stijl: Nieuwe Zakelijkheid
Type: symmetrische stèle in kruisvorm
Materiaal: hardsteen, marmer, graniet
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verheven aangebracht (stèle), verzonken en gewit (tekstplaat op sokkel)
Tekst: Hier ruste in vrede/ bij oma / Mijn Jezus barmhartigheid
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Decoratieve motieven: lijn- en frijnwerk
Accessoires: reliëf Christuskop met doornenkroon, het kruis dragend
Overige bijzonderheden: uit rechthoekige vlakken en blokken opgebouwde symmetrische stèle in kruisvorm
Waardering:
*Funerair- en religieushistorisch:*van lokaal belang als voorbeeld van een symmetrische stèle in kruisvorm uit het midden van de 20ste eeuw, opgebouwd uit rechthoekige vlakken en blokken, en voorzien van een marmeren plaat met mooi reliëf van Christuskop en naar het geloof verwijzende teksten
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 529
Datering: 1955
Tenaamstelling: J. Lacroix
Stijl: Nieuwe Zakelijkheid
Type: symmetrisch grafmonument
Materiaal: baksteen, metaal, natuursteen
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, reliëf van een man die een jongen omarmt
Accessoires: waaklichtjes
Overige bijzonderheden: uit rechthoekige vlakken opgebouwd grafmonument met centraal hoger opgaand middendeel waarin een ingemetseld reliëf; op de top van het object staat een klein metalen kruis; op de lage zijsteunen ter weerszijden staat een waaklichtje
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als een van de weinige bakstenen graftekens uit het midden van de 20ste eeuw op deze begraafplaats, bovendien voorzien van een reliëf met een zelden voorkomende voorstelling van de gestorven jongen die door de hemelse Vader wordt omarmd
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als kindergrafteken, en voorts als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 171
Datering: 1955
Tenaamstelling: A. Orbonns-Hahn
Stijl: Nieuwe Zakelijkheid
Type: symmetrische stèle met kruis
Materiaal: hardsteen, graniet, brons
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht en verguld
Vers: Weinet nicht an meinem Grabe/ Stört mich nicht in meiner Ruh,/ Denkt was ich gelitten habe,/ Gönnet mir die ewige Ruh
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Accessoires: tekstlintje (corpus is verdwenen)
Overige bijzonderheden: uit rechthoekige blokken en vlakken opgebouwde symmetrische stèle met kruis
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang vooral vanwege het vers
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 255
Datering: 1960
Tenaamstelling: J.N.H. Meys
Stijl: traditioneel
Type: stèle op sokkel
Materiaal: kalksteen, graniet
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht
Tekst: INRI / Mijn Jezus barmhartigheid
Figuratieve motieven/symboliek: corpus
Decoratieve motieven: frijnwerk, lintje
Accessoires: waaklichtje
Signatuur: Ackermans Meerssen
Overige bijzonderheden: op lage sokkel geplaatste forse stèle met boogvormige top, aan de voorzijde voorzien van een grote afbeelding van Christus als triomfator in hoogreliëf; de kleine zerk in de grafruimte uit 1953 is niet bijpassend en valt buiten deze selectie
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als grafteken uit het 3de kwart van de 20ste eeuw, vooral vanwege het grote reliëf dat Christus als overwinnaar voorstelt
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 233
Datering: 1971
Tenaamstelling: F. Dorren
Stijl: traditioneel
Type: stèle met kruis
Materiaal: hardsteen, marmer, metaal
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht en gezwart
Tekst: INRI
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, palmtak
Decoratieve motieven: voluutvormen, frijnwerk
Accessoires: corpus, afhangend tekstlintje
Overige bijzonderheden: stèle met Keltisch kruis op lage uitkragende sokkel; de stam van het kruis heeft diverse boogvormen; het monument is ofwel hergebruikt ofwel gekopieerd naar voorbeeld van een grafteken uit de periode 1915-1920
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang vanwege de gevarieerde vormgeving, compleet met verwijzingen naar het katholieke geloof
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Ensembles

Nummer: onbekend
Datering: 1870
Tenaamstelling: A.J. Smeets
Stijl: traditioneel
Type: ensemble van twee zerken
Materiaal: hardsteen /marmer
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Tekst: à la mémoire de/ bourgmestre de Fauquemont/ R.I.P.
Overige bijzonderheden: de zerk van de burgemeester is rechtop tegen de muur gezet, de andere is liggend
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang vanwege de ouderdom en de mooie, diepgehakte belettering
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als één van de oudste onderdelen van deze begraafplaats en als grafsteen voor een burgemeester van Valkenburg

Nummer: 492-493
Datering: 1899
Tenaamstelling: E. America
Stijl: traditioneel
Type: ensemble van kruis op sokkel, palen en banden en kleine zerken
Materiaal: hardsteen, graniet
Grafische vormgeving: onderkast belettering met schreef, verzonken aangebracht en verguld
Figuratieve motieven/symboliek: krukkenkruis
Tekst: née à Fauquemont/ R.I.P.
Overige bijzonderheden: vierledige rechthoekige romp met groot kruis op basement; in de door banden en lage palen omgeven dubbele grafruimte liggen vijf kleine zerken; de steen is waarschijnlijk in dezelfde stijl nieuw geplaatst
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang als nieuw geplaatst grafteken in oude stijl, met krukkenkruis, en voorts vanwege de samenhang met andere soortgelijke objecten
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 500
Datering: 1905
Tenaamstelling: F. Rutten
Stijl: traditioneel
Type: hoge stèle in kruisvorm
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht
Tekst: Ter/ nagedachtenis/ aan/ de familie/ Rutten-/ Smeets
Figuratieve motieven/symboliek: diverse kruizen
Decoratieve motieven: frijn- en lijnwerk
Signatuur: L. Pieters Maastricht
Overige bijzonderheden: op geprofileerde sokkel staat een hoge stèle met driehoekige top, waaruit een kruisvorm is gehakt, daarbinnen is door middel van verzonken lijnen een tweede kruisvorm uitgehakt; in de verharde grafruimte ligt een kruis
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een gaaf ensemble uit het 1ste decennium van de 20ste eeuw met diverse kruismotieven
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als een van de oudere onderdelen van deze begraafplaats

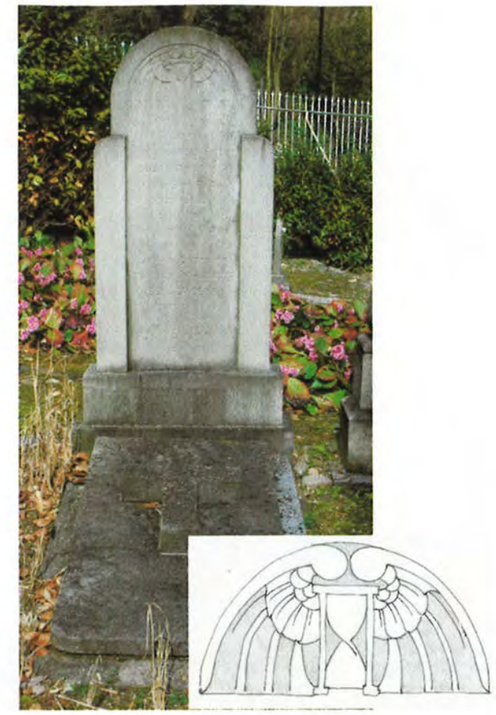

Nummer: 517
Datering: 1906
Tenaamstelling: E.S. van Sint Fyt
Stijl: traditioneel
Type: ensemble van horizontale en verticale onderdelen
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, gevleugelde zandloper
Decoratieve motieven: frijnwerk
Overige bijzonderheden: de symmetrische stèle heeft een rondboogtop en aan weerskanten een lagere steunpaal met afgeronde zijkant, en is geplaatst op een uitkragende sokkel; aansluitend een zerk met afgeronde hoeken aan de voorkant, geplaatst op uitkragende plint
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een gaaf en stijlvast ensemble van staande en liggende onderdelen uit het 1ste decennium van de 20ste eeuw, compleet met hier zelden voorkomende symboliek van gevleugelde zandloper
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als een van de oudere onderdelen van deze begraafplaats

Nummer: 515
Datering: 1910
Tenaamstelling: H.H.E. baron van Voorst tot Voorst
Stijl: traditioneel met gotische kenmerken
Type: ensemble van zerk en stèle
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen met schreef, verzonken aangebracht en verzilverd (stèle), gotische belettering (zerk)
Teksten: Jonkheer Drs/ Priester - Leraar (stèle, H.J.C.M. van Nispen tot Pannerden);
Lid van de Ridderschap van Gelderland Kapitein van het Regt. Grenadiers en Jagers / Non nobis, non nobis, Domine (sed nomini tuo da gloriam), vertaald: Niet ons, niet ons, Heer (maar U zij de glorie - het devies van de Tempeliers) / Regina sine labe concepta, vertaald: Koningin ontvangen zonder erfzonde (zerk, H.H.E. baron van Voorst tot Voorst)
Figuratieve motieven/symboliek: priesterkelk (stèle), pijlkruis met brandend hart en doornenkroon (zerk)
Decoratieve motieven: medaillons, lijnwerk (zerk)
Heraldiek: familiewapens Voorst tot Voorst en Hacfort tot ter Horst (zerk)
Overige bijzonderheden: lage stèle met afgeschuinde bovenkanten, zerk met afgeschuinde randen
Waardering:
Funerairhistorisch: de zerk is van provinciaal belang vanwege de vormgeving, de motieven, de medaillons, de heraldiek, de teksten en de ouderdom
Religieushistorisch: de stèle is van lokaal belang vanwege de priesterkelk en het kruis met brandend hart en doornenkroon
Cultuurhistorisch: de zerk is van belang vanwege de verdiensten van baron van Voorst tot Voorst; de stèle mogelijk vanwege de verdiensten van jonkheer Van Nispen tot Pannerden; beide objecten zijn van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 10
Datering: 1920
Tenaamstelling: A. Hartog Az.
Stijl: traditioneel
Type: ensemble van zerk en stèle
Materiaal: kalksteen, metaal (accessoire)
Grafische vormgeving: kapitalen met en zonder schreef, verzonken aangebracht en verzilverd.
Tekst: civiel ingenieur
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, sierbanden met rozen
Accessoires: ornament met palmtak, rozen en strik
Overige bijzonderheden: de armen van het kruis hebben een piramidevormige beëindiging
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van regionaal belang als grafteken uit het 1ste kwart van de 20ste eeuw, vooral vanwege het ornament van palmtak met rozen en strik
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 25
Datering: circa 1927 (1981)
Tenaamstelling: T. Prins
Stijl: eclecticisme
Type: ensemble met palen en kettingen
Materiaal: hardsteen, marmer, graniet, porselein, zink
Grafische vormgeving: kapitalen met schreef, verzonken aangebracht en verguld
Tekst: koopgraf
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, geschakelde ringen
Decoratieve motieven: Art Déco motieven, waaiervormen, sierband met ovalen, lijn- en frijnwerk
Accessoires: Christuskop
Overige bijzonderheden: forse stèle met driehoekige top, bekroond door een pijlkruis; marmeren kruis in de grafruimte
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als eclectisch ensemble uit de periode 1920-1930 met neogotische en Art Déco kenmerken, aangevuld met religieuze verwijzingen, waaronder een fraaie Christuskop
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 24
Datering: 1936
Tenaamstelling: Chr. Stevens
Stijl: eclecticisme
Type: ensemble met palen en kettingen
Materiaal: hardsteen, marmer, porselein, zink
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verheven aangebracht
Tekst: mijn Jezus barmhartigheid / PAX / R.I.P.
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Decoratieve motieven: Art Déco motieven, waaiervormen, lijn- en frijnwerk
Accessoires: Christuskop
Signatuur: W. v.d. Berg V'burg
Overige bijzonderheden: forse stèle met driehoekige top, bekroond door een Keltisch kruis; fraai gedetaileerde palen met diamantkop
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als eclectisch ensemble uit de 1ste helft van de 20ste eeuw met neogotische en Art Déco kenmerken, aangevuld met religieuze verwijzingen, waaronder een Christuskop
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

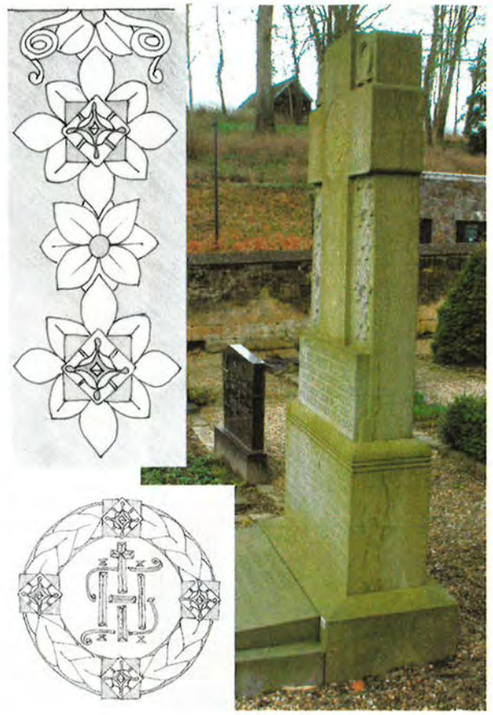

Nummer: 473
Datering: 1943
Tenaamstelling: J. Flachs
Stijl: traditioneel
Type: ensemble van stèle en kleine zerk
Materiaal: hardsteen, zink
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verheven aangebracht (stèle) en verzonken (zerk)
Tekst: Ter herinnering aan pater/ Montfortaans missionaris/ priester gew. 1936/ + te Belg. Congo / in memoriam
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, alfa en omega, bladkrans
Decoratieve motieven: florale motieven, lijn- en frijnwerk, kathedraalslagbewerking (kruisarmen)
Accessoires: waaklichtje
Signatuur: F. Aerts Maastricht
Overige bijzonderheden: forse stèle die zich eenmaal geprofileerd verjongt met uit de steen gehakte prominente kruisvorm
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van regionaal belang als evenwichtig opgebouwd ensemble met rijke symboliek en motieven uit de tweede helft van de 20ste eeuw
Cultuurhistorisch: mogelijk van lokaal belang als prieter, pater, missionaris, voorts van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 460
Datering: 2de kwart 20ste eeuw (2002)
Tenaamstelling: J. Kengen
Stijl: Nieuwe Zakelijkheid
Type: ensemble van zerk en stèle
Materiaal: hardsteen, graniet, marmer
Grafische vormgeving: onderkast belettering met schreef, verzonken aangebracht en gewit
Figuratieve motieven/symboliek: geschakelde ringen
Accessoires: Christuskop met doornenkroon
Signatuur: A. Lejeune Maastricht
Overige bijzonderheden: brede symmetrische stèle, opgebouwd uit rechthoekige blokken en vlakken, waarin een dominante kruisvorm is opgenomen, aan de voet een aansluitende hardstenen plaat op plint; een rechthoekige opening in de zerk aan de voorkant fungeert als plantenbak
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een grafteken in de stijl van de Nieuwe Zakelijkheid uit het 2de kwart van de 20ste eeuw, alsmede vanwege het fraaie marmeren reliëf van Christuskop
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 67
Datering: 1945
Tenaamstelling: J.H. Curvers
Stijl: traditioneel
Type: ensemble van tombe met opstand
Materiaal: hardsteen, zink
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verheven aangebracht (stèle) en verzonken (zerk)
Tekst: IHS
Figuratieve motieven/symboliek: diverse kruizen, o.a. nimbuskruizen aan de bovenkant van de palen
Decoratieve motieven: frijnwerk
Accessoires: waaklichtje
Signatuur: Ackermans Meerssen
Overige bijzonderheden: trapvormig opgebouwde, forse tombe die aansluit tussen de palen van een boogvormige opstand
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als evenwichtig opgebouwd ensemble van tombe met opstand uit het 2de kwart van de 20ste eeuw, compleet met diverse kruismotieven en waaklichtje
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 201
Datering: 1947
Tenaamstelling: M.L. Benzerath
Stijl: traditioneel
Type: ensemble van zerk en kruis op sokkel
Materiaal: hardsteen, graniet
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verheven aangebracht
Tekst: INRI / Mijn Jezus barmhartigheid
Figuratieve motieven/symboliek: corpus met tekstlintje
Decoratieve motieven: frijnwerk
Accessoires: waaklichtje
Signatuur: Ackermans Meerssen
Overige bijzonderheden: op trapvormige sokkel staand fors kruis met corpus en tekstlintje in hoogreliëf uit het kruis gehakt; aansluitend een rechthoekige nieuwe zerk
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang als ensemble uit het 2de kwart van de 20ste eeuw, en vooral vanwege het grote, fraaie reliëf van corpus en tekstlintje in hoogreliëf
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 453a
Datering: 1947
Tenaamstelling: J.J. Cremers
Stijl: traditioneel
Type: ensemble van kruis op sokkel en kleine zerk
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verheven aangebracht
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Decoratieve motieven: lijn- en frijnwerk
Accessoires: corpus en tekstlintje
Overige bijzonderheden: hoog kruis met corpus en tekstlintje op getrapte sokkel. met aan de voet een kleine zerk
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als ensemble uit het 2de kwart van de 20ste eeuw, en vooral vanwege het mooi vormgegeven grote bronzen corpus met tekstlintje
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 267
Datering: 1947
Tenaamstelling: J.J. Frijns
Stijl: traditioneel
Type: ensemble van zerken en stèle
Materiaal: hardsteen, graniet, brons
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verheven aangebracht
Tekst: INRI/ In memoriam / Mijn Jezus barmhartigheid
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Decoratieve motieven: frijnwerk
Accessoires: corpus en banderol
Overige bijzonderheden: op trapvormige sokkel staand fors kruis met erg groot bronzen corpus; aan de voet twee rechte zerken van hardsteen
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als ensemble van kruis op sokkel en zerken, vooral vanwege het grote, mooi uitgevoerde bronzen corpus met tekstlintje
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Overige objecten

Nummer: 41
Datering: onbekend
Tenaamstelling: onbekend
Type: plaquette
Materiaal: marmer
Heraldiek: familiewapen
Overige bijzonderheden: de plaquette is in de muur gemetseld, vlak bij de zerk van Thimister, Veling, Von den Busch (nr 40)
Waardering:
Funerair- en Cultuurhistorisch: van lokaal belang vanwege het familiewapen en als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: onbekend
Datering: vermoedelijk begin 20ste eeuw
Tenaamstelling: onbekend
Type: houten grafteken
Materiaal: hout, porselein, metaal
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Decoratieve motieven: vogels
Accessoires: engeltje
Overige bijzonderheden: eenvoudig grafteken in de vorm van een brede houten plank met in de top een rondboog opening waarin d.m.v. metalen pennen een kruis is gemonteerd; vlak daarboven een zadeldakje; de plank is aan metalen profielen bevestigd die in de grond zijn gezet
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als eenvoudig grafteken van hout met symboliek en kruis
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: onbekend
Datering: onbekend (eind 19de eeuw)
Tenaamstelling: onbekend
Type: kruis
Materiaal: smeedijzer
Figuratieve motieven/symboliek: brandend hart
Decoratieve motieven: voluutvormen, kruismotieven
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als eenvoudig 19de eeuws smeedijzeren grafteken in de vorm van een kruis, met diverse motieven
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Nummer: 281
Datering: 1947
Tenaamstelling: R. Lahey
Stijl: traditioneel met neogotische elementen
Type: kleine stèle
Materiaal: marmer
Grafische vormgeving: kapitalen met schreef, verzonken aangebracht en verguld
Tekst: Tot weerziens bij God
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Overige bijzonderheden: de stèle met spitsboogtop ligt in de grafruimte van een brede lage steen van graniet voor de familie Laheij, deze steen van later datum heeft qua materiaal, vormgeving of belettering geen verband met de eerstgenoemde stèle en valt buiten de selectie
Waardering:
*Funerairhistorisch:*van lokaal belang als voorbeeld van een mooi vormgegeven marmeren kinderstèle uit het midden van de 20ste eeuw, met bijzonder fraaie belettering
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als grafteken voor vijf zeer jong gestorven kinderen en als onderdeel van deze begraafplaats

Familiegraf Loisel, Valkenburg aan de Geul

DE ENTREE VAN HET FAMILIEGRAF LOISEL ANNO 2009

De begraafplaats

De grafkelder van de protestantse familie Loisel bevindt zich in een grot achter de voormalige protestantse kerk aan de Plenkertstraat.
De kelder dateert uit het laatste decennium van de 19de eeuw, de eerste bijzetting had plaats in 1892. De kerk is in oktober 1891 officieel in gebruik genomen. De entree van de grafkelder heeft een neoclassicistische opbouw: tussen twee mergelstenen rechte pilasters met vellingkanten bevindt zich een driehoekig fronton. Het timpaan is leeg. De pilasters hebben een geprofileerde dekplaat waarop aan de rechterkant een vaas met guirlande van eikenloof staat. De vaas van de andere zuil is verdwenen. Een dubbele ijzeren deur vormt de toegang tot de groeve, waarin zich aan de achterkant een gemetseld galerijgraf bevindt. Van de tien plaatsen zijn er twee ongebruikt. Hier is onder meer Roger Loisel bijgezet, die van 1870 tot 1891 burgemeester was van Valkenburg. Tevens speelde hij een belangrijke rol bij de oprichting van de vereeniging voor vreemdelingenverkeer Het Geuldal, voorloper van de VVV Zuid-Limburg.
De gehavende grafkelder dient in de oorspronkelijke staat hersteld te worden.

Waardering:
Funerairhistorisch: van landelijk belang als 19de eeuwse grafkelder in een mergelgrot, met van mergel opgebouwde neoclassicistische frontgevel
Religieushistorisch: van lokaal belang als particuliere protestantse begraafplaats in samenhang met de (oorspronkelijk) protestantse kerk in een overwegend rooms-katholieke omgeving
Cultuurhistorisch: van lokaal belang vanwege de verdiensten van burgemeester R. Loisel

VAAS MET GUIRLANDE VAN EIKENBLAD OP EEN DER PILAREN BIJ DE ENTREE

FOTO: GEMEENTE VALKENBURG

Joodse begraafplaats, Valkenburg aan de Geul

DE JOODSE BEGRAAFPLAATS AAN DE VOET VAN DE KASTEELRUÏNE ANNO 2009

De begraafplaats

In 1792 kochten leden van de joodse gemeente te Valkenburg een begraafplaats langs de Dwingelweg bij de Berkelpoort. Deze ligt tussen de tegenwoordige Daalhemerweg en de Van Meijlandstraat, aan de voet van de kasteelruïne. Het aantal joodse inwoners van Valkenburg liep vanaf het begin van de 19de eeuw terug, waardoor de gemeente in 1821 onder Meerssen kwam te vallen. In de tweede helft van de 19de eeuw nam het aantal joden weer toe. In 1901 werd Valkenburg een zelfstandige joodse gemeente. In 1925 kwam er een nieuwe joodse begraafplaats, aan de achterzijde van de algemene begraafplaats op de Cauberg.
Op de oude joodse begraafplaats zijn nog slechts twee grafstenen te zien: van M. Bachrach uit 1894 en van E. Claessen uit 1920. De inscriptie op de hardstenen stèle van Bachrach is in verzonken Hebreeuwse letters aangebracht, die op de granieten tekstplaat van de kunststenen stèle van Claessen zowel in het Nederlands als in het Hebreeuws.

Waardering:
Cultuurhistorisch: de begraafplaats met de resterende stenen is van provinciaal belang als oudste joodse begraafplaats van Valkenburg

STÈLE M. BACHRACH 1894

STÈLE E. CLAESSEN 1920

Monulphusplein, Berg en Terblijt

LOCATIE I AAN DE NOORDZIJDE VAN DE KERK

De begraafplaats

De begraafplaats aan het Monulphusplein bestaat uit twee gescheiden delen: het ene deel ligt aan de noordzijde van de St. Monulphus en Gondolphuskerk (locatie I). Het andere deel bevindt zich aan de overkant van het plein (locatie II). Op het laatstgenoemde gedeelte is een urnenbewaarplaats gebouwd. Achter de urnenbewaarplaats, gescheiden door een hek, staat een uit 1933 daterend lijkenhuis, dat nu als opbaarruimte dient. Het pand is gebouwd naar ontwerp van F.P.J. Peutz en W. Sprenger. De eerste steen voor de uit mergel en kunradersteen opgetrokken kerk is gelegd op 31 augustus 1931, het ontwerp was eveneens van Peutz en Sprenger.
Het complex ligt tussen de Valkenburgerstraat en de N590, de Rijksweg.
Locatie I ligt tussen de kerk en de Valkenburgerstraat, een hekwerk vormt de scheiding met de Valkenburgerstraat en het Monulphusplein, aan de oostkant bevindt zich een groenstrook.
Locatie II wordt aan het Monulphusplein en de Valkenburgerstraat begrensd door een hekwerk, aan de andere korte zijde door de urnenmuur en aan de andere lange zijde deels door een hek en deels door een muur.

De inventarisatie

De inventarisatie omvat beide delen van de begraafplaats.
Er zijn op het langgerekte perceel aan de noordzijde bij de kerk bijna 100 graftekens aangetroffen, en nog 3 graftekens tegen de zuidelijke kerkmuur. Op het langgerekte perceel aan de andere kant van het plein staan anno 2009 ongeveer 62 objecten.
Het perceel bij de kerk wordt aangeduid als locatie I en het andere perceel als locatie II. De nummering van locatie I is een eigen nummering, die van locatie II, waaruit overigens geen objecten zijn geselecteerd, is conform de aangeleverde plattegrond.

KERKMUUR NOORDZIJDE

LOCATIE II AAN DE OVERKANT VAN DE KERK

Totaalbeeld

Op locatie I zijn de graftekens grotendeels in vier enkele rijen gegroepeerd, terwijl haaks daarop een klein gedeelte ligt met zes korte enkele rijen. Tussen de monumenten, die in het gras liggen, zijn veel lege plekken. Een klein aantal graftekens is tegen de kerkmuur geplaatst, zowel aan de noord- als aan de zuidzijde. Lage granieten stèles worden afgewisseld door symmetrische en asymmetrische stèles. De meeste grafruimtes zijn verhard, één grafruimte is omgeven door palen en oorspronkelijk kettingen. Op een klein vak aan de oostkant van het terrein liggen nog een paar kindergraven. Tegen de kerkmuren staan voornamelijk oudere, van elders afkomstige monumenten van voor 1933.
Locatie II heeft vier rijen graftekens, het toegangshek bevindt zich aan het Monulphusplein.

KERKMUUR ZUIDZIJDE

Van daaruit leidt een bestraat pad links naar de urnenbewaarplaats en rechtdoor naar een cirkelvormig pleintje, beide met zitmogelijkheid. Ook verder naar de Valkenburgstraat is een rond bestraat pleintje gemaakt.
Op het veld staan voornamelijk lage stèles, aangevuld met wat lagere kruizen en hoge monumenten. Zerken zijn schaars. De meeste grafruimtes zijn verhard, één grafruimte wordt omgeven door palen en kettingen.
Voor beide locaties geldt, dat het beeld niet homogeen is omdat er op deze begraafplaats uit de jaren 30 van de 20ste eeuw geregeld geruimd is en er weinig graftekens van voor 1950 meer staan.

Ouderdom graftekens

Het oudste grafteken stamt uit 1780 (locatie I tegen de noordelijke kerkmuur). Evenals de andere graftekens van voor 1933 is deze van een oudere begraafplaats overgebracht. Van het totale aantal is dat 3%. Uit de periode 1933-1950 komt 18% van de graftekens, de overige 79% is van 1951 en later. Op veel graven uit de jaren 30 is een nieuwe grafbedekking geplaatst.

Typologie

De meest voorkomende types zijn de lage stan-

daard stèles en de lage symmetrisch of asymmetrisch opgebouwde graftekens. Tevens zijn hogere symmetrische en asymmetrische opstanden aangetroffen, enkele tombes en oudere hoge stèles, en een paar ensembles.

Stijl

Behalve de confectie monumenten uit diverse periodes vanaf 1933, zijn er enkele objecten aangetroffen die zijn beinvloed door de stijl van de Nieuwe Zakelijkheid, en een enkele maal met Art Déco kenmerken (belettering). De meeste monumenten van voor 1933 vertonen invloeden van het neoclassicisme.

Materiaal

Graniet komt het meest voor, daarnaast hardsteen en kunststeen. Ook marmer, diabas, kwartsiet, travertin en hout zijn aangetroffen. Enkele tekstplaten zijn van marmerglas, accessoires van porselein, zink of brons

Grafische vormgeving

Kapitalen zonder schreef komen het meeste voor op de graftekens. Ze zijn doorgaans verzonken aangebracht en verguld, verzilverd of gezwart. Kapitalen met schreef zijn vooral te vinden op de oudste monumenten. Sommige inscripties zijn verheven aangebracht, eenmaal in gebouchardeerde regels. Tweemaal komt een late uiting (na 1960) van Art Déco belettering voor met opgelegde metalen letters. Een combinatie van kapitalen en onderkast belettering is een paar maal aangetroffen, evenals cursief schrift.

GRAFISCHE VORMGEVING VLNR: VERZONKEN KAPITALEN MET SCHREEF, ART DÉCO LETTER, VERHEVEN KAPITALEN ZONDER SCHREEF, METALEN LETTER, KAPITALEN EN ONDERKAST

Teksten en verzen

De teksten wijken niet vaak af van de meest gangbare als 'Hier rust', 'In memoriam', 'In pace', 'Ter gedachtenis (herinnering)', 'Mijn Jezus barmhartigheid' en dergelijke. Ook R.I.P., (Resquiescat in pace, Rust in vrede), PX (Christusmonogram) en IHS (In Hoc Signo, in dit teken zult gij overwinnen) komen geregeld voor.
Op een van de oudste stenen staat: 'Begraefplatsche voor'.
Enkele malen lezen we: 'Hier wacht zijn opstanding', 'God wake over', 'Bidt voor de zielen', en 'Moogt gij leven in den/ vrede van Christus'.
Een van de oude kruizen tegen de kerkmuur draagt het opschrift: 'Heden ik/ morgen gij'.
Op een kindergraf uit 1963 zijn deze regels opgenomen: 'Spelend ging ik weg/ van d'aarde/ spelend kwam ik aan/ bij God.'
'Dood maar niet vergeten' staat op een steen uit 1956 en 'Mam en pap, bedankt voor alles' op een object uit 1973.
De lossere band met de kerk wordt zichtbaar in teksten uit de late 20ste en begin 21ste eeuw, bijvoorbeeld:
- 'In ontelbaar mooie/ herinneringen blijf je/ voor altijd bij ons. Woorden voor/ zoveel verdriet/ zijn er niet' (2006)
- 'Zing, vecht, huil, bid, lach, werk en bewonder' (2006, een liedtekst van Ramses Shaffy)

Beroeps-, functie- en titelaanduidingen

Op een aantal monumenten is een beroeps-, functie- of titelaanduiding aangebracht:
- rijksarchivaris in Limburg (J.W. Goossens 1933)

NEOCLASSICISME (LINKS STASSEN 1895) EN NIEUWE ZAKELIJKHEID (RECHTS HUUDS 1949)

VLNR: GEKNAKTE ROOS (HENDRIKS), PRIESTER (BESSEMS), RELIËF GOEDE HERDER MET SCHAPEN (ROTHKRANS), CHRISTUSKOPPEN (CERFONTAINE, GOYEN), MENSFIGUUR (LAEREMANS), FOTOPORTRETTEN (MAESSEN, SCHREURS) ENGELKOPJE (VAN KAN)

- priester (J.W. Goossens 1933)
- kapelaan, pastoor (J.W. Brouwers 1904)
- pastoor te Berg en Terblijt (P.H.J. Bollen 1933)
- pastoor, stichter dezer kerk (H. Penders 1952)
- pastoor te Berg en Terblijt (J. Rothkrans 1971)
- auteur (V.Th. Claessens 2006)

Figuratieve motieven/symboliek

Het kruis komt het meest voor, in verschillende vormen. Behalve het Latijnse kruis zijn dat het pijlkruis, het Keltische kruis en het nimbuskruis. Daarnaast zijn combinaties gevonden van een kruis met (geknakte) roos, palmtak, duif en ster. Ook een kruis met stralenkrans komt voor. Een enkele maal komen afbeeldingen voor van palmtak, geknakte bloem, priester met kruis, en slapende engel. Op twee oude kruizen is een doodskop met beenderen afgebeeld.

Beeldhouwwerk en reliëfs

Er is één groot reliëf aangetroffen van de goede herder (Rothkrans 1971) en een klein beeldje van een zittende mensfiguur (Laeremans 2006).

Decoratieve motieven

Lijn- en frijnmotieven alsmede voluutmotieven komen enkele malen voor. Verder florale motieven, waaronder een palmet en geometrische motieven.

Accessoires

Soms zijn reliëfs of driedimensionale onderdelen toegevoegd aan het eigenlijke monument, vaak van brons, marmer, keramiek of porselein. Op deze begraafplaats zijn aangetroffen corpi, Christuskoppen, madonna's, een enkel christusfiguur met kruis, priesterkelken, fotoportretten, gevleugelde engelenkopjes en engelenfiguren. Ook Lourdesbordjes ontbreken niet. Een enkele maal komen voor duif, opengeslagen boek, een tegel met afbeelding van een boekomslag. Verder enkele metalen bloemen (aronskelk, roos) en korenaren en grafvazen.

Signaturen

Sommige monumenten zijn voorzien van signaturen. De volgende namen van steenhouwers zijn aangetroffen:
- L.A. Ackermans
- L. Pieters
- F. Aerts
- R. Tonglet
- G. la Haye

Historische personen

Voor zover niet om andere redenen opgenomen, kunnen de graven van de personen die zijn genoemd onder 'Beroeps-, functie- of titelaanduiding' van historisch belang zijn, vanwege de mogelijke verdiensten van de overledenen. Het is mogelijk dat er meer graven liggen van historische personen, zonder dat daarvan iets blijkt; zo is N. Peusens (1782) schatheffer geweest. Een en ander ter beoordeling van de gemeente, eventueel in samenspraak met een plaatselijke historicus.

VLNR: DOODSKOPPEN (PASMANS, PEUSENS) BOEK (CLAESSENS) PRIESTERKELKEN (BROUWERS, BOLLEN, PENDERS, GOOSSENS) GEKNAKTE BLOEM (COOLS)

Beschrijving van de geselecteerde objecten

Monumentale objecten

Locatie: I rij 1 nummer 12
Datering: 1971
Tenaamstelling: J. Rothkrans
Stijl: Art Déco kenmerken
Materiaal: kalksteen, metaal (letters)
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, Art Déco belettering
Tekst: pastoor Berg en Terblijt
Reliëf: voorstelling van de goede herder met schapen, kruis, anker
Accessoires: lantaarntje, Lourdes-bordje
Overige bijzonderheden: vanuit een lage sokkel rijst een veelhoekige hoge opstand op waarvan de hele voorkant een reliëf vormt
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als grafmonument voor een priester uit het 3de kwart van de 20ste eeuw, compleet met groot reliëf van de goede herder
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats; mogelijk van belang als priestergraf

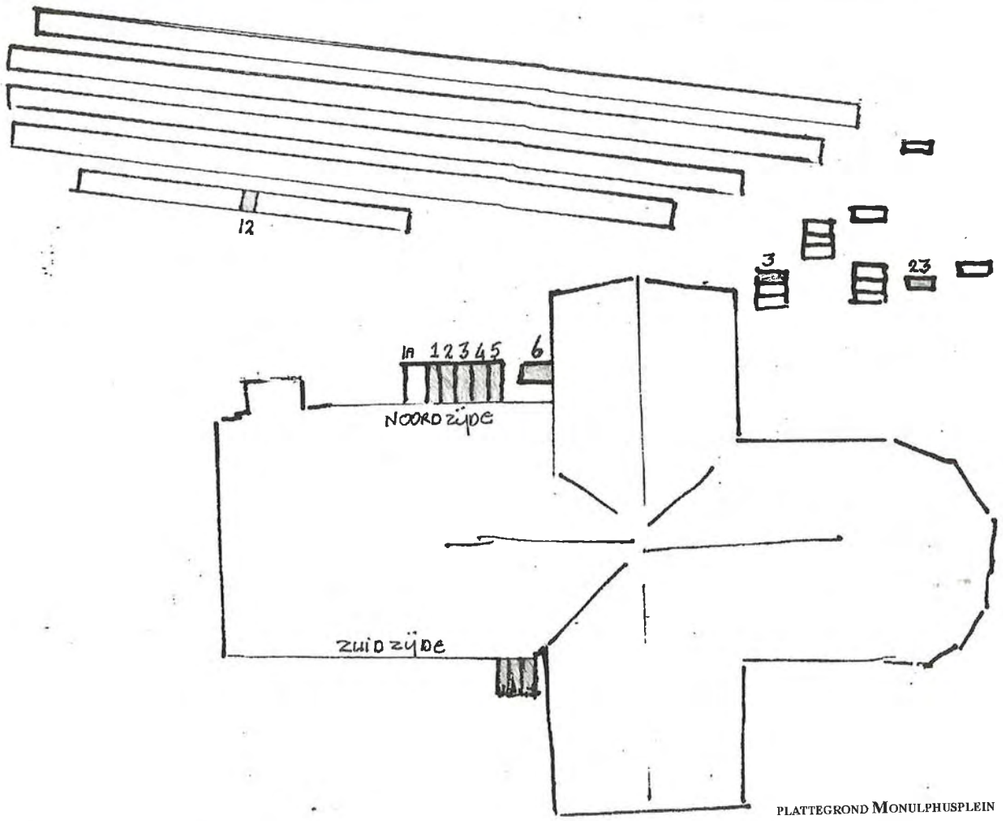

PLATTEGROND MONULPHUSPLEIN

Zerken en tombes

Locatie: I, zuidzijde kerkmuur zonder nummer
Datering: 1952
Tenaamstelling: H. Penders
Stijl: traditioneel
Type: tombe
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verheven aangebracht
Tekst: pastoor/ stichter/ dezer kerk
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, priesterkelk
Decoratieve motieven: frijnwerk
Overige bijzonderheden: op terugliggende plint geplaatste tombe met gebogen bovenvlak
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang als tombe voor een priester uit het midden van de 20ste eeuw, compleet met kruis en priesterkelk
Cultuurhistorisch: van lokaal belang vanwege de pastoor, die deze kerk stichtte

Locatie: I, kindergraven nummer 23
Datering: 1945
Tenaamstelling: A. Roebroeck
Stijl: traditioneel
Type: zerk op roef
Materiaal: marmer
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht
Tekst: hier rust onze lieveling
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een marmeren zerk op een kindergraf uit het 2de kwart van de 20ste eeuw, compleet met fors kruis
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Stèles

Locatie: I, noordzijde kerkmuur nummer 3
Datering: 1780 / 1782
Tenaamstelling: A.E. Schepers / N. Peusens
Stijl: traditioneel
Type: kruis
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen met schreef, verzonken aangebracht
Tekst: Begraefplatsche/ voor den eersaem (...) ende sine huis/ vrouwe (...)/ Bidt voor de/ zielen
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, doodskop met beenderen
Decoratieve motieven: florale motieven, cirkels, driehoeken, vierkanten
Overige bijzonderheden: bovenin de stam van het klaverbladkruis is een medaillon gehakt met kruis en de letters IHS, daaronder begint de inscriptie, die over de kruisarmen doorloopt; aan de onderkant van de stam een doodskop
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van provinciaal belang als voorbeeld van een 18de eeuws grafkruis met de daarbij behorende teksten en symboliek
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als één van de twee oudste objecten die op begraafplaatsen van de gemeente Valkenburg aanwezig zijn

Locatie: I, noordzijde kerkmuur nummer 5
Datering: 1781
Tenaamstelling: L. Pasmans / M. Groeneschild
Stijl: traditioneel
Type: kruis
Materiaal: hardsteen
Grafische vormgeving: kapitalen met schreef, verzonken aangebracht
Tekst: Heden ik/ morgen gij/ Hier liggen begraven de Eersame (...) ende (...) Zyne Huisvrouw (...)/ Bidt voor de/ zielen
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, doodskop met beenderen
Decoratieve motieven: florale motieven, cirkels, driehoeken, vierkanten
Overige bijzonderheden: bovenin de stam van het klaverbladkruis is een medaillon gehakt met kruis en de letters IHS, daaronder begint de inscriptie, die over de kruisarmen doorloopt; aan de onderkant van de stam een doodskop met de letters R.I.P.
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van provinciaal belang als voorbeeld van een 18de eeuws grafkruis met de daarbij behorende teksten en symboliek
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als één van de oudste objecten die op begraafplaatsen van de gemeente Valkenburg aanwezig zijn

Locatie: I, noordzijde kerkmuur nummer 2
Datering: 1904
Tenaamstelling: J.W. Brouwers
Stijl: neoclassicisme
Type: hoge stèle met kruis
Materiaal: hardsteen, marmer, porselein
Grafische vormgeving: kapitalen met schreef, verzonken aangebracht
Tekst: kapelaan 1881-1886/ pastoor 1886-1904/ dezer parochie
Figuratieve motieven/symboliek: pijlkruis
Decoratieve motieven: acroteria, frijn- en lijnwerk
Accessoires: priesterkelk
Overige bijzonderheden: de op een uitkragend basement geplaatste rechte sokkel gaat geprofileerd over in de romp die wordt bekroond met een fronton met acroteria op de hoeken en een kruis op de top
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een vroeg 20ste eeuws grafteken voor een priester, met neoclassicistische vormgeving, compleet met kruis en priesterkelk
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als priestergraf, en als onderdeel van deze begraafplaats

Locatie: I, noordzijde kerkmuur nummer 4
Datering: 1921
Tenaamstelling: M.H.A. Maessen
Stijl: neoclassicisme
Type: hoge stèle met kruis
Materiaal: hardsteen, marmer, porselein
Grafische vormgeving: kapitalen met schreef, verzonken aangebracht
Figuratieve motieven/symboliek: kruis
Decoratieve motieven: voluutvormen, lijn- en frijnwerk, acroteria
Accessoires: corpus, fotoportret
Signatuur: R. Tonglet
Overige bijzonderheden: de rechte sokkel gaat geprofileerd over in de romp die van een marmeren tekstplaat is voorzien en driehoekig eindigt; op de hoeken zijn acroteria aangebracht, een pijlkruis met corpus vormt de bekroning
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een evenwichtig opgebouwd, fraai gedetailleerd grafteken uit het 1ste kwart van de 20ste eeuw, compleet met corpus en fotoportret
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als grafteken voor een jong gestorvene en als onderdeel van deze begraafplaats

Locatie: I kindergraven nr 3
Datering: 1963
Tenaamstelling: M. Cools
Type: stèle
Materiaal: marmer/ porselein
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht en verguld
Tekst: ter nagedachtenis/ aan onze lieveling/ Spelend ging ik weg/ van d'aarde/ spelend kwam ik aan/ bij God
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, geknakte bloemknop
Accessoires: fotoportret
Overige bijzonderheden: stèle in de vorm van een opengeslagen boek
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een kostbaar grafteken voor een kind uit het 3de kwart van de 20ste eeuw, in de vorm van een opengeslagen boek, met geknakte bloemknop, fotoportret en versje
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Ensembles

Locatie: I, noordzijde kerkmuur nummer 6
Datering: 1895 / 1927
Tenaamstelling: H. Stassen / B. Goossens
Stijl: neoclassicisme
Type: ensemble van zerk en stèle met kruis
Materiaal: hardsteen, graniet
Grafische vormgeving: kapitalen met schreef, verzonken aangebracht en wit afgewerkt
Tekst: Burg. te Berg en Terblijt
Figuratieve motieven/symboliek: Keltisch kruis, Christusmonogram
Decoratieve motieven: bladmotieven, lijn- en frijnwerk, acroteria
Overige bijzonderheden: de rechte romp wordt bekroond met een fronton met gestileerde acroteria waarop een kruis is geplaatst; de tekstplaat op de sokkel is van later datum; de grafruimte is verhard en wordt omgeven door banden en palen; de kettingen zijn verdwenen
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een neoclassicistisch ensemble uit het eind van de 19de eeuw, compleet met Keltisch kruis en Christusmonogram en diverse decoratieve motieven
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als burgemeestersgraf (Goossens), en voorts als onderdeel van deze begraafplaats

Locatie: I, noordzijde kerkmuur nummer 1
Datering: 1904
Tenaamstelling: E.A.U. Vroomen
Stijl: traditioneel met neoclassicistische motieven
Type: ensemble van zerk en stèle met kruis
Materiaal: hardsteen, graniet, porselein
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht en verguld
Figuratieve motieven/symboliek: volutenkruis
Decoratieve motieven: bloemmotieven, palmet
Accessoires: Christuskop
Overige bijzonderheden: de sokkel gaat geprofileerd over in de romp die uitloopt in een top van voluutvormen met palmet en wordt bekroond met een fors kruis
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een ensemble uit het 1ste decennium van de 20ste eeuw met neoclassicistische motieven, compleet met palmet en Christuskop
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Locatie: I, zuidzijde kerkmuur, zonder nummer
Datering: 1933
Tenaamstelling: P.H.J. Bollen
Stijl: traditioneel
Type: ensemble van tombe en opstand
Materiaal: hardsteen, marmer
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verheven aangebracht in verdiepte regels
Tekst: in leven pastoor/ te Berg en Terblijt
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, priesterkelk
Decoratieve motieven: frijnwerk
Signatuur: F. Aerts
Overige bijzonderheden: asymmetrisch opgebouwd object van horizontale en verticale onderdelen die een eenheid vormen
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een mooi en consequent uitgevoerd asymmetrisch ensemble, compleet met priesterkelk en belettering in verdiepte regels
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als priestergraf, en voorts als onderdeel van deze begraafplaats

Locatie: I, zuidzijde kerkmuur, zonder nummer
Datering: 1933
Tenaamstelling: J.W. Goossens
Stijl: traditioneel
Type: ensemble van tombe en opstand
Materiaal: hardsteen, kunststeen, graniet
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht
Tekst: R.K. priester/ in leven rijksarchivaris/ in Limburg/ Moogt gij leven in den/ vrede van Christus
Figuratieve motieven/symboliek: kruis, priesterkelk
Decoratieve motieven: lijn- en frijnwerk
Signatuur: L. Pieters
Overige bijzonderheden: op uitkragende plint geplaatste tombe met geprofileerde rand aan de bovenzijde, met dekplaat van graniet; in de opstand een vierkant verzonken vlak waarin een Keltisch kruis en priesterkelk zijn uitgebeeld
Waardering:
Funerair- en religieushistorisch: van lokaal belang als voorbeeld van een ensemble voor een priester, compleet met tekst, kruis en priesterkelk in reliëf
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als graf van de rijksarchivaris en priester Goossens, voorts als onderdeel van deze begraafplaats

Langen Akker, Berg en Terblijt

OVERZICHT VAN DE BEGRAAFPLAATS MET OP DE ACHTERGROND DE ABSOUTE MET TENTDAK

De begraafplaats

De begraafplaats is gesitueerd aan de Langen Akker te Berg en Terblijt. Aan het eind van de toegangsweg staat een moderne absoute met tentdak. Het terrein is globaal rechthoekig, enkele paden zijn recht, maar de meeste hebben een gebogen vorm. Het terrein wordt grotendeels omgeven door een deels begroeid hekwerk, en soms aangevuld met een bomenrij

De inventarisatie

De inventarisatie omvat de gehele begraafplaats. Er zijn ruim 400 graftekens aangetroffen.

Totaalbeeld

De graftekens staan en liggen in enkele rijen in het gras of langs de paden. Lage, moderne stèles domineren het beeld, afgewisseld door enkele symmetrische of asymmetrische monumenten met kruis. Het merendeel van de monumenten hebben een kleine grafruimte, die soms verhard is, soms gevuld met grit en soms beplant. De rest van de grafruimte is met gras bedekt. Daardoor biedt de begraafplaats een groene aanblik.
Objecten van kunsthistorische, funerairhistorische, religieushistorische of cultuurhistorische aard zijn hier niet aangetroffen. Enkele monumenten zullen in de toekomst wellicht in aanmerking komen voor behoud, bijvoorbeeld door een borstbeeld, een reliëf, een beeldhouwwerk of anderszins.

Ouderdom graftekens

Het oudste grafteken dateert uit 1937. De monumenten uit de periode 1937-1950 maken 1% uit van het totaal, 2% is uit de periode van 1951-1970. Mogelijk zijn de oudere graftekens overgeplaatst van elders. Niet minder dan 97% van de monumenten dateert uit 1971 en later. Dit geeft deze begraafplaats een bij uitstek moderne uitstraling.

VLNR: UBAGHS-SPRONCK 1937, KRUIS SMEEDIJZER SCHRIEVER 1999

OVERZICHT VAN HET DEEL WAAR DE OUDSTE GRAVEN LIGGEN

Typologie en stijl

Verreweg de meeste graftekens behoren tot de confectiemonumenten, maar er zijn er ook met een meer persoonlijke vormgeving, met een eigentijds reliëf, sculptuur of laserfoto.

Materiaal

Graniet is verreweg het meest gebruikte materiaal, in veel mindere mate komen marmer en hardsteen voor. Enkele graftekens zijn van glas, smeedijzer of hout.

Grafische vormgeving

Kapitalen met en zonder schreef komen het meeste voor, daarnaast onderkast belettering normaal of cursief. Geregeld komen opgelegde metalen letters voor.

Teksten en verzen

Behalve de gebruikelijke teksten ('Rust zacht', 'In memoriam', 'Ter gedachtenis' e.d.) komt sporadisch een hedendaagse persoonlijke tekst voor, zoals

- 'Voor onze ouders zijn meer bloemen in ons hart dan in alle tuinen. Mijn God en Schepper, ik hou van U, hou ook van mij.'

GOEDE HERDER MET SCHAPEN, LASERFOTO HOUTEN 1980

VLNR: PRIESTERKELK GOOSSENS ZJ, AFGEBROKEN BOOM SLIJPEN 1990, HART EN DOLFIJN DUIJZINGS 2003, ZONNEBLOEM SLIJT 1999

MADONNA'S VLNR: COBBEN 1979, MARTENS 1980, VAN LOO 1988, GEURTEN 1987 EN WIJNANDS 1995

Figuratieve motieven/symboliek en accessoires

Het kruis is meestal op het grafmonument aanwezig, maar minder groot dan op monumenten van voor 1950. Het kruis wordt soms gecombineerd met palmtak, korenaar of roos. Daarnaast zijn onder meer
aangetroffen, vaak in de vorm van opgelegd metaal (accessoire):

- geschakelde ringen
- roos
- vlinder
- hart
- duif en andere vogels
- gevouwen handen
- guirlande
- goede herder met schapen in lasertechniek
- zonnebloem
- treurboom en afgebroken boom als onderdeel van de steen

De corpus en Christuskop komen nog wel voor, maar veel minder dan voor 1950. Ook komt regelmatig een afbeelding voor van Maria, met of zonder kind, vaak opgelegd in metaal.
Fotoportretten komen geregeld voor, een enkele keer met de nieuwe lasertechniek in de steen gegraveerd of verheven als silhouet op de steen aangebracht . Eén maal is een sculptuur in de vorm van een borstbeeld aangetroffen. Ook een enkel Lourdes-bordje en een priesterkelk (Jean Goossens, z.j.)
De (weinige) kindergraftekens zijn soms voorzien van typisch hedendaagse symboliek, zoals beer, dolfijn of regenboog. Maar ook meer traditionele symbolen zijn er te vinden: treurboom, afgebroken boom en hart.

BOVEN: SILHOUET HEUTS 1985
ONDER VLNR: KRUIS EN GEKNAKTE ROOS NOTERMANS 1979, KRUIS EN KORENAREN COOLS 1997, SCULPTUUR BERGSTEIYN 1949

Sibberkerkstraat, Sibbe

BEGRAAFPLAATS SIBBE BUITENAANZICHT

De begraafplaats

De door een mergelstenen muur omgeven 19de eeuwse begraafplaats te Sibbe heeft een rechthoekige plattegrond en ligt op enige afstand van de Sibberkerkstraat tegen weiland en akkergrond aan. Centraal op de begraafplaats staat een neogotische begraafplaatskapel, eveneens opgetrokken uit mergelsteen. Een eenvoudig gepleisterd lijkenhuisje is in de linkerhoek van de muur geïntegreerd.

TEGEN DE KAPELMMUUR STAAT DE GRAFSTEEN VAN RECTOR H.J.H. QUIX

De inventarisatie

De inventarisatie omvat de hele begraafplaats. Er zijn ongeveer 300 graftekens aangetroffen.

Totaalbeeld

De grafmonumenten staan in enkele rijen op het veld; tegen de lange muur links is een rij monumenten geplaatst en tegen de tegenoverliggende muur staat een kleine urnenmuur die gedeeltelijk uit mergelblokken is opgebouwd. De paden en de ruimte tussen de graven zijn bestrooid met grit. Moderne, lage granieten stèles in confectiemodellen overheersen op deze begraafplaats. De granietsoorten en kleuren variëren: zwart, allerlei kleuren bruin, en gemengd grijs. De oudere exemplaren van hardsteen of kunststeen zijn ver in de minderheid. Er zijn weinig lege plekken tussen de monumenten. Op het vrijwel lege achterste gedeelte van de begraafplaats is een begin gemaakt met rijen nieuwe graven.
Door geregelde ruimingen zijn er weinig graftekens over gebleven van voor 1950 (8%). Deze zijn op één na niet van zodanige historische waarde dat ze in aanmerking komen voor behoûd.

Ouderdom graftekens

In 1878 had de kerk van Sibbe al een eigen kerkhof, zo valt te lezen in het boek *Wandelingen door Nederland met pen en potlood* van Jacobus Craandijk uit dat jaar. Maar behalve de muur met toegangspoort, de kapel en het lijkenhuis zijn

LAGE GRANIETEN STÈLES BEPALEN HET BEELD

er geen 19de eeuwse objecten overgebleven. In de kapel ligt een nieuwe steen ter herinnering aan pastoor J.M. Nelissen die in 1907 overleed. Op deze steen is ook de naam van H.J.H. Quix vermeld. De grafsteen van de in 1920 overleden priester en rector staat tegen de muur van de kapel. De oudste graftekens op de begraafplaats dateren uit 1917 (Schoenmaeckers, nr. 135), 1921 (Troisfontaine, nr. 152) en 1923 (Troisfontaine, nr. 164).
De datering van de grafmonumenten - in totaal circa 260 - is als volgt:
2,5% komt uit de periode 1917-1939, 5,5% uit de periode 1940-1949, 27% uit de jaren 1950-1969 en 65% is van na 1970.
Een klein dozijn monumenten uit de jaren 30 en 40 zijn voorzien van nieuwe tekstplaten.

VLNR STÈLE VAN L.F.G. SCHOENMAECKERS 1917, PRIESTERKELK OP GEDENKSTEEN IN DE VLOER VAN DE KAPEL EN OP DE ZERK VAN H.J.H. QUIX 1920 TEGEN DE MUUR VAN DE KAPEL

Typologie

Moderne confectiemodellen hebben de overhand, een enkele keer asymmetrisch van opzet met een wat hoger opgaand geïntegreerd kruis. Ook zijn er enkele zerken, stèles in kruisvorm uit de jaren 60-70 en wat asymmetrische stèles uit die periode.

Stijl

Tussen de dominante confectiestijl bevinden zich enkele oudere monumenten die een verre herinneringen oproepen aan het neoclassicisme of de Nieuwe Zakelijkheid.

Materiaal

Granieten monumenten zijn veruit in de meerderheid. Daarnaast hardsteen, kunststeen, een enkele van marmer, hout of smeedijzer. Ook kwartsiet en kunststeen komen enkele keren voor.
De meeste accessoires (aan een monument toegevoegde onderdelen) zijn van porselein, keramiek, brons en andere metalen.

ZAAIER EN MAAIER (BAENEN 1998) EN TEKSTBORDJE (CLAESSENS 1998)

Grafische vormgeving

Verzonken kapitalen overheersen, in veel gevallen zijn ze verguld, of verzilverd. Opgelegde metalen letters komen vrij veel voor, vaak verguld. In mindere mate zijn onderkast belettering en cursieve belettering aanwezig.
Enkele inscripties zijn verheven aangebracht in gebouchardeerde regels. Bij een enkel monument zijn de letters IHS in sierkapitalen aangebracht.

Teksten en verzen

Ook hier komen gangbare teksten het meeste voor, zoals 'Hier rust', 'In memoriam', 'In pace'. Ook PX (Christusmonogram) en IHS (In Hoc Signo, in dit teken zult gij overwinnen) komen voor.
Op de oudste steen (1917) staat: 'Bid voor de zielen van'.
De meeste teksten die wat uitgebreider zijn, staan op stenen van 1985 en later.
Een kleine greep uit deze teksten:
- Naar liefde en plicht was uw leven gericht
- In hart en gedachten blijf je immer bij ons
- De tijd gaat voorbij, de herinnering blijft
- De wereld huilt! We zullen je missen John! Je had nog zoveel te doen, de tijd werd je niet gegund
- De tijd bracht en brengt ons samen
- Altijd een lach, een hart van goud, je was de zon in ons bestaan

Beroeps-, functie- en titelaanduiding

Er is één vermelding van beroep, functie of titel aangetroffen:
- rector (H.J.H. Quix, tegen de kapelmuur)

Figuratieve motieven/symboliek

In vergelijking tot bijvoorbeeld de Cauberg zijn er minder kruisen, crucifixen en Christuskoppen aangetroffen. Als ze wel op het grafteken aanwezig zijn, is dat veel minder prominent en eenvoudig van uitvoering. Het zijn meestal rechte Latijnse kruizen, op enkele griekse en één nimbuskruis na. Een aantal keer wordt het kruis gecombineerd met korenaren of een geknakte roos. Verder komen een paar palmtakken voor, wat geschakelde ringen, sterren, een combinatie van korenaren met een zaaiende en maaiende boer, een herder met schapen, en een herder met een lam. Sinds ongeveer 1980 verschijnt veel persoonlijke symboliek op graftekens, zo ook hier.
Dat de oorspronkelijke betekenis van sommige symboliek verloren is gegaan, blijkt uit de geknakte bloemen. Dit symbool verwijst net als de afgebroken zuil naar een jong afgebroken leven. Nu komt het vaak voor op het graf van iemand die op hoge leeftijd is overleden.

SYMBOLIEK VLNR: GEKNAKTE ROOS (MOONEN 1986, 78 JAAR) KORENAAR (VAN CAN 1998, 63 JAAR) KRUIS EN DUIF (ERVEN 2001)
ACCESSOIRES VLNR: CHRISTUS MET LAM (HERBEN 1979), MARIA MET KIND (VAN LAAR 1988 EN ROKS 2002)

Decoratieve motieven

De decoratieve motieven zijn schaars. Ze beperken zich tot wat frijnwerk en een enkel bloemmotief.

Accessoires

Er is een grote hoeveelheid accessoires, veelal metalen, bronzen of porseleinen onderdelen die aan grafmonumenten zijn toegevoegd.
Behalve de gebruikelijke kruisen, corpussen, Christuskoppen, en Maria-afbeeldingen zijn er combinaties van kruis met geknakte roos of korenaren, duiven, soms in combinatie met een zon of een tak, gevleugeld engelenkopje, Lourdesbordjes en fotoportretten. Ook lantaarntjes komen veelvuldig voor.

Signaturen

Voor zover leesbaar is slechts één grafteken voorzien van een signatuur van een steenhouwer:
- P. Severijns Heumen (Schoenmaeckers, nr. 135).

Conclusie

Op deze 19de eeuwse begraafplaats zijn zeer weinig historische grafmonumenten aangetroffen. Daarvan komt alleen de zerk van Quix voor behoud in aanmerking.

VLNR: LOURDESBORDJE (GEURTS 1974), CHRISTUSKOP (KOOLS 1981), PERSOONLIJKE SYMBOLIEK KEGELS (SMITSMANS 2001), MUZIEKNOOT (DERKS 2005)

Zerken

Locatie: tegen de kapelmuur
Datering: 1920
Tenaamstelling: H.J.H. Quix
Stijl: traditioneel
Type: zerk
Materiaal: hardsteen, marmer, porselein
Grafische vormgeving: kapitalen zonder schreef, verzonken aangebracht
Tekst: ter gedachtenis/ aan de zeer eerw heer/ .../ als rector overl./ RIP
Figuratieve motieven/symboliek: Christuskop, priesterkelk
Decoratieve motieven: frijnwerk
Overige bijzonderheden: in de vloer van de kapel is een nieuwe kleine zerk ingebracht met de volgende inscriptie: 'Hier rusten/ de zeer eerw. heer/ J.M. Nelissen/ 1837-1907/ de zeereerw heer/ H.J.H. Quix/ 1871/1920/ PAX'
Waardering:
Funerairhistorisch: van lokaal belang als zerk voor een priester met fraaie marmeren priesterkelk en Christuskop van porselein
Cultuurhistorisch: van lokaal belang als onderdeel van deze begraafplaats

Lijst geselecteerde graftekens, op anciënniteit

VALKENBURG A/D GEUL CAUBERG

jaar	grafnummer	naam
onbekend	41	onbekend (familiewapen in muur gemetseld)
1857	330	J.L. Franssen
1870	onbekend	A.J. Smeets
1877	40	E.M. Thimister
1885	19	M.G. Franssen
1885	87	W. Pieters
1886	onbekend	F.G. Quadvlieg
1890	328	M. Ubachs
1893	onbekend	Familie Müdder
1894	422	A.E. Smeets
1894	onbekend	J.F. Waller de Warren
1895	445	M.T. Dorren- Février
1896	488	L.M.J. de Keverberg née de Villers de Pité
1896	489	P. Strater
1897	407	J. Bozon
1897	491	J. Cox
1899	492-493	E. America
1899	137	A. Quaedvlieg
eind 19de eeuw	onbekend	onbekend (ijzeren kruis)
eind 19de eeuw	onbekend	onbekend (hoge stèle met vaas)
eind 19de eeuw (1997)	23	S.J.A.H. Hendriks
eind 19de eeuw(?)	487	Maurissen(?)
eind 19de eeuw (1985)	213	S. Schetters
eind 19de, begin 20ste eeuw	onbekend	onbekend (kunststenen boomkruis)
begin 20ste eeuw	onbekend	houten plank
1e kwart 20ste eeuw(1989)	446	P. Beugels
1900	494	J.D.A. Ackens-ten Hompel
1901	331	P.J. Grispen
1902	518	A. Jennekens
1903	490	J. Strater-de Wilde
1905	500	F. Rutten
1905	199	A. Vossen
1906	516	J. Schillemans
1906	517	E.S. van Sint Fyt
1909	169	J.P. Curvers
1910	515	H.H.E. baron van Voorst tot Voorst
1912 /1920	228	H. America / J. Smeets
1912	86	E. Pieters
1912 /1955	263	E.G.L. Prevoo / J.M. Prevoo
1913	519-520	M.A.I. Beyers
1913	474	E. Falise
1913	578	T. Jeukens
1915	636	J. America
1915 / 1932	278	J. Smeets / A.B. Schetters
1917	486	F.Th. Frijns

VALKENBURG A/D GEUL CAUBERG

jaar	grafnummer	naam
1920	10	A. Hartog Az.
1921	506-507	A. Pappers
1922	318	W.L.G.A. Schwartz
1923	475	J. Crolla
1923	483	J.L. Otten
1924	464	W.E.M. du Moulin
circa 1927 (1981)	25	T. Prins
2e kwart 20ste.eeuw (1991)	195	J. Alsdorf
2e kwart 20ste eeuw (1996)	314	A.M.M. Franssen
2e kwart 20ste eeuw (1990)	121	L. Philippens
z,j, (1926)	28	R. Haringcaspel Vijghen
1926	434	M.C.H. Schetters-Habets
1927	534	J. Stevens
1928 /1971	312-313	M.H.A. Hens / P.A. Hens
1929	128	C.M. Hendriks
1929	504	H. Meuwissen
1929	114	G. Reynaerts
1930	480	M.H.E. Drissen-Caelen
1930	478	E.M.H. Reinards-Hermans
1931	479	J. Maessen
1931	147	A.M.H. Prevoo
1931	21	E. Smeets-Martens
1932	192	J.L. Franssen
1932	160	M. Hendriks
1935	22a	A. v.d. Smissen-Heijnen
1936	24	Chr. Stevens
1939	340	W. van Eijk
1939	376	C. Hoen
1942	191	E.M. Franssen
1943	473	J. Flachs
1943	66	M. Hoffman
1945	67	J.H. Curvers
1946	163	A. Hermens
1946	511	M. Raven
1947	201	M.L. Benzerath
1947	453a	J.J. Cremers
1947	267	J.J. Frijns
1947	281	R. Lahey
1948	46	E. Vyghen
1949	325	K. Marx
2de kwart 20ste eeuw	460	J. Kengen
1952	247	J. Hijdendal
1955	529	J. Lacroix
1955	171	A. Orbonns-Hahn
1960	255	J.N.H. Meys
1971	233	F. Dorren

VALKENBURG A/D GEUL JOODSE BEGRAAFPLAATS

jaar	naam
1894	M. Bachrach (als onderdeel van de begraafplaats uit 1792)
1920	E. Claessen (als onderdeel van de begraafplaats uit 1792)

VALKENBURG A/D GEUL PARTICULIERE BEGRAAFPLAATS LOISEL

jaar	naam
1892	grafkelder Loisel

BERG EN TERBLIJT MONULPHUSPLEIN

jaar	grafnummer	naam
1780/1782	I/noordzijde kerk nr 3	A/E/ Schepers/N. Peusens
1781	I/noordzijde kerk nr 5	L. Pasmans/ M. Groeneschild
1895/1927	I/noordzijde kerk nr 6	H. Stassen/B. Goossens
1904	I/noordzijde kerk nr 2	J.W. Brouwers
1904	I/noordzijde kerk nr 1	E.A.U. Vroomen
1921	I/noordzijde kerk nr 4	M.H.A. Maessen
1933	zuidzijde kerk	P.H.J. Bollen
1933	zuidzijde kerk	J.W. Goossens
1945	I/kindergraven nr 23	A. Roebroeck
1952	zuidzijde kerk	H. Penders
1963	I/kindergraven nr 3	M. Cools
1971	I/rij 1 no 12	J. Rothkrans

Motivatie en samenvatting

Criteria

De waardering van de graftekens is gebaseerd op criteria van kunsthistorische, funerairhistorische en religieushistorische aard. Daarnaast is, voor zover uit de inscripties valt op te maken, melding gemaakt van graven van historisch belang, d.w.z. van personen die van historische betekenis kunnen zijn geweest. Dat kan zowel lokaal belang betreffen als in groter verband. Sommige van deze graven zijn al geselecteerd op grond van een of meer van de andere genoemde criteria.
Of graven van historische betekenis zijn, is ter beoordeling van de gemeente.

Het kunsthistorische aspect omvat de vormgeving in bijvoorbeeld een van de neostijlen (neoclassicisme, neogotiek, neoromantiek), Art Déco, Jugendstil of Nieuwe Zakelijkheid. Behalve enkele monumenten in enkele van deze stijlen zijn aspecten aangetroffen in details of in een combinatie van stijlen (eclecticisme).
Het funerairhistorische aspect omvat onder meer de ouderdom, de vormgeving, de belettering, de figuratieve motieven en symboliek, de decoratieve motieven, de teksten of verzen, de detaillering en de accessoires.
In motieven, teksten of verzen schuilt tevens een cultuurhistorisch belang, want deze geven inzicht in de manier waarop de toenmalige maatschappij omging met de dood, alsmede in hun geloofsbeleving en in hun taalgebruik.
Het religieushistorische aspect omvat verwijzingen naar het geloof, in teksten, in symboliek (zoals kruis en palmtak) of in toevoegingen als corpus, Christuskop, Madonna-afbeeldingen of engelen.
Voor de historische waarde is het belang van de overledene voor de gemeenschap doorslaggevend.
Het cultuurhistorisch belang tenslotte ligt in de wijze waarop de graftekens op de begraafplaatsen de omgang met de dood door de tijd heen duidelijk maken.

Samenvatting

Hieronder een beknopte samenvatting per begraafplaats:

Valkenburg, Cauberg
Op het oudste deel van deze begraafplaats is de historische ontwikkeling nog goed af te lezen. De kapel uit circa 1836, de grafkelders die in de helling van de Cauberg zijn uitgegraven en de kapel van Habets-Willems zijn in gezelschap van een flinke hoeveelheid, vaak monumentale graftekens uit de 2de helft van de 19de (8%) en 1ste helft van de 20ste eeuw (51%).

De geselecteerde graftekens zijn over het algemeen van lokaal belang. Enkele zijn van provinciaal belang:
- nr. 475 (Crolla 1923) vanwege het bijzondere, neoromantische reliëf
- nr. 483 (Otten 1923) vanwege de fraaie sculptuur
- nr. 515 (Van Voorst tot Voorst 1910) vanwege de rijk van details, motieven en gotische belettering voorziene zerk

Een aantal andere objecten zijn van regionaal belang, te weten:
- ongenummerd (zonder naam, eind 19de eeuw) als specifiek boomkruis
- ongenummerd (zonder naam, eind 19de eeuw) vanwege de zeer mooi vormgegeven omsluierde urn
- ongenummerd (Müdder 1893) vanwege de belettering en symboliek
- ongenummerd (Waller de Warren 1894) vanwege de gave neoclassicistische stèle met omsluierde urn en familiewapen
- nr. 10 (Hartog 1920) vanwege het unieke ornament
- nr. 24 (Stevens 1927) vanwege de sculptuur
- nr. 160 (Hendriks 1932) vanwege het reliëf
- nr. 445 (Dorren-Février 1895) vanwege de vormgeving en de rijke motieven van de neoclassicistische stèle
- nr. 464 (Du Moulin 1924) vanwege de vormgeving van de tombe, de teksten en het opengeslagen boek met 'oortje'
- nr. 473 (Flachs 1943) vanwege de vormgeving en royale symboliek
- nr. 506-507 (Pappers 1921) vanwege de vormgeving, reliëfs en motieven op het monumentale object

Hoewel er inmiddels al tamelijk veel hedendaagse monumenten geplaatst zijn, hebben deze nog niet de overhand. Om te voorkomen dat dit op den duur wel het geval zal zijn, dienen nieuwe monumenten op dit gedeelte aan bepaalde voorschriften gebonden te worden.
Deze geselecteerde graftekens voldoen aan de nodige criteria om voor behoud in aanmerking te komen. Bij de selectie heeft ook de samenhang met andere historische graftekens een rol gespeeld. De meeste van deze graftekens hebben het voordeel dat ze eenvoudig hergebruikt kunnen worden, zoals ook al enkele malen gebeurd is. Hergebruik dient wel aan bepaalde voorschriften gebonden te worden, zodat het monument zijn historische uitstraling blijft houden.
Op die manier blijft niet alleen de herinnering aan bepaalde personen uit het verleden van Valkenburg bewaard, maar ook van de historische ontwikkeling van de grafmonumenten.

Valkenburg, particulier graf Loisel
De grafkelder van Loisel uit circa 1892 achter de protestantse kerk is van landelijke betekenis vanwege de locatie in een mergelgrot en vanwege de uit mergel opgebouwde neoclassicistische frontgevel. Het graf heeft tevens ensemblewaarde vanwege de samenhang met de kerk uit diezelfde periode, en als particuliere protestantse begraafplaats in een overwegend rooms-katholieke omgeving.

Valkenburg, joodse begraafplaats
De in 1792 opgerichte joodse begraafplaats aan de Meijlandstraat heeft tot aan de ingebruikname van de nieuwe joodse begraafplaats op de Cauberg, in 1925, dienst gedaan. Er zijn nog twee grafstenen zichtbaar, uit 1894 en 1920, die op zich niet van bijzondere waarde zijn. De begraafplaats is echter van provinciaal belang als één van de oudste joodse begraafplaatsen in Limburg.* Er zijn ongetwijfeld meer mensen begraven, de beide resterende graftekens staan symbool voor alle begravenen.

*Voor zover bekend hebben Heerlen, Grevenbicht en Meerssen oudere joodse begraafplaatsen.

Berg en Terblijt, Monulphus
Deze begraafplaats uit 1933 bestaat uit twee gescheiden locaties, één bij de kerk en één tegenover de kerk, aan de overkant van het Monulphusplein. Slechts 18% van de graftekens dateert uit de periode 1933-1950, op drie monumenten na hebben deze onvoldoende waarden om voor selectie in aanmerking te komen.
Tegen de noord- en zuidzijde van de kerkmuur staan enkele oudere graftekens die van elders afkomstig zijn, de meeste van deze objecten zijn wel geselecteerd, onder meer twee zeldzame 18de eeuwse grafkruizen, die van provinciaal belang zijn. De overige zijn van lokaal belang.

Berg en Terblijt, Langen Akker
Langen Akker is een moderne begraafplaats, waarop slechts 1% van de grafmonumenten van voor 1950 is, en 2% uit de periode 1951-1970. Hier zijn geen objecten van kunsthistorische, funerairhistorische, religieushistorische of cultuurhistorische aard aangetroffen.

Sibbe, Sibberkerkweg
Op de begraafplaats in Sibbe hebben de omringende muur, de kapel en een zerk uit 1920 tegen de muur van de kapel historische waarde. Door geregelde ruimingen dateert maar 8% van de grafmonumenten uit de periode van voor 1950. Ze zijn op de eerder genoemde zerk na niet waardevol genoeg om te behouden.

Bijlage 7.4 Catalogus d: Landschapselementen

Opnamenummer (jmdn - correspondeert met veldformulier en shapefile)	Soort element	Plaats	Straatnaam	Beschrijving	Foto	vóór 1850	1850-1950	na 1950	beoordelings-graad	opmerkingen	X	Y	Classificatie	BGT ID	Perceel ID	Bron
1801121	Holle weg	Vilterheide	Rijnsbergerweg	Deze holle weg is nu verhard. De twee hellingen aan weerszijden van de weg zijn begroeid, maar niet met noemenswaardige/cultuurhistorische waardevolle gewassen. De ene helling is hoger dan de andere. Deze weg is al ingetekend op de Tranchotkaart.	1801121, 1801121(2), 1801121(3), 1801121 (4)				betrouwbaar	jonge heg	184393	318045	Cultuurhistorisch landschapselement		37340024070000	Veldwerk
1801122	Eikenbomen op graft	Vilterheide	Geen officiële weg	Op een graft in het bos is een rij grote (oude?) eikenbomen te zien van ongeveer 10 stuks. De betreffende graft is reeds ingetekend op de Tranchotkaart. Dit betekent dat deze graft er al in 1804 was. Hoe oude de rij eikenbomen op de graft is is moeilijker in te schatten. De omtrek van de bomen is in ieder geval tussen de 2 en 3 meter. Op de Tranchotkaart loopt deze graft door in de graft met opnamenummer 1801123 (een graft met hakhoutstoven).	1801122(2), 1801122(3), 1801122(4), 1801122(5), 1801122(6), 1801122 (7), 1801122 (8), 1801122 (9)	waardevol			vrij betrouwbaar	uitgegroeide essenstoven	184214	318110	Cultuurhistorisch landschapselement		37340014170000	Veldwerk
1801123	Hakhoutstoven op graft	Terblijt	Geen officiële weg	Op deze graft staan een stuk of 10/15 hakhoutstoven met vrij dikke stammen. Deze graft is reeds ingetekend op de Tranchotkaart, waarbij deze aansluit op de graft met opnamenummer 01801122.	1801123, 1801123 (2), 1801123 (3)	waardevol			niet te beoordelen	uitgegroeide esdoornstoven?	184020	318291	Cultuurhistorisch landschapselement		37340014170000	Veldwerk
1801224	Graft	Terblijt	Geen officiële weg	Deze graft is niet begroeid en is ook niet terug te zien op de Tranchotkaart. Loopt echter wel gelijk met een kadastrale perceelsgrens van kadasterkaart 1832 die het bouwland van een zekere Jan Vliegen begrensd.	1801124, 1801124(2), 1801124(3)				niet te beoordelen	geen begroeiing	183969	318114	Cultuurhistorisch landschapselement		37340019270000	Veldwerk
1801224	Graft	Terblijt	Oeverweg	Deze graft is begroeid met bomen van niet noemenswaardige cultuurhistorische aard. De weg die langs de graft loopt, de Oeveregrubbe, is al te zien op de Tranchotkaart. De graft zelf is echter niet specifiek ingetekend.	1801124, 1801124(2), 1801124(3)				niet te beoordelen	waarschijnlijk geen oude bomen	183979	318036	Cultuurhistorisch landschapselement		37340023970000	Veldwerk
1801125	Knotbomen	Terblijt	Oeveregrubbe	Deze knotbomen zijn in een niet meer al te beste staat. Ze zijn beide gespleten en hol. Dit is echter niet ongewoon voor knotbomen.	1801125, 1801125 (2)	waardevol			vrij betrouwbaar	oude knotwilgen (schietwilgen?	183909	318455	Cultuurhistorisch landschapselement		37340023970000	Veldwerk
1801126	Geriefbosje & heg	Terblijt	Lindenstraat	Dit bosje bevindt zich op het perceel behorende bij Lindenstraat 16, een hoeve. Geriefbosjes is een typisch element in het boerenlandschap. Om het bosje heen staat een heg. Het lijkt erop dat de heg uit twee lagen bestaat, waarvan de binnenste laag dikke stammen heeft en dus wel eens vrij oud zou kunnen zijn.	1801126. Foto van dichtbij ontbreekt.	waardevol			niet te beoordelen	waarschijnlijk oud oud hegrestant	183341	318558	Cultuurhistorisch landschapselement		29850268170000	Veldwerk
1801127	Graft	Terblijt	Lindenstraat	In dit weiland bevindt zich een graft die niet begroeid is.	1801127. Foto van dichtbij ontbreekt.				niet te beoordelen	geen begroeiing	183029	318783	Cultuurhistorisch landschapselement		37330023970000	Veldwerk
1801128	Graft	Terblijt	/	Deze graft is dicht begroeid met hier en daar hakhoutstoven. Achter de graft bevindt zich een perceel met een hoogstamboomgaard. Graft al te zien op Tranchotkaart en vervolgens Kadasterkaart 1832 als	1801128, 1081128 (2)	waardevol			niet te beoordelen	waarschijnlijk oude uitgegroeide	182844	318851	Cultuurhistorisch landschapselement		Meerdere percelen: 37330024970000, 37330018870000, 37330028070000, 37330028170000	Veldwerk
1801129	Hoogstamboomgaard	Terblijt	/	Deze hoogstamboomgaard bestaat nog maar uit een paar boompjes en is ook niet ingetekend op de Tranchot of Kadasterkaart 1832.	1801129		vrij waardevol		betrouwbaar	mogelijk oude fruitbomen/ rassen	182755	318764	Cultuurhistorisch landschapselement		37330019170000	Veldwerk
18011210	Hoogstamboomgaard & solitaire bomen	Terblijt	/	Deze hoogstamboongaard is nog in vrij gave staat. Op Tranchotkaart en Kadaster 1832 is dit perceel echter nog niet ingetekend als zijnde hoogstamboomgaard. Tussen de hoogstambomen staan tevens 3 flinke (eiken?)bomen.	10811210		vrij waardevol		vrij betrouwbaar	mogelijk oude fruitbomen/ rassen, oude zomereiken	182834	318851	Cultuurhistorisch landschapselement		37330028070000	Veldwerk
18011211	Holle weg	Terblijt	Groeneweg	Zowel aan het begin als aan het einde van de Groeneweg bevindt zich een stukje holle weg. De weg is al ingetekend op de Tranchotkaart.	10811211				niet te beoordelen	foto onduidelijk	182852	318652	Cultuurhistorisch landschapselement		37330029070000	Veldwerk
18011212	Graft	Terblijt							niet te beoordelen	geen foto			Cultuurhistorisch landschapselement			
18011213	Hoogstamfruitboomgaard	Terblijt	Lindenstraat	Op het perceel van de rijksmonumentale hoeve bevindt zich een hoogstaamboomgaard. Deze is echter niet terug te zien op zowel de Tranchotkaart als het kadastrale minuutplan.			waardevol		vrij betrouwbaar		183305	318234	Cultuurhistorisch landschapselement		37340020070000	Veldwerk
18011214	Hoogstamboomgaard & bakhuis	Terblijt	Oeverweg	Dit bakhuis is niet te zien op de kadastrale kaart 1832. Er is ook flink aan gesleuteld. Waarschijnlijk geen waardevol historisch element. Van de hoogstamboomgaard zijn er nog maar een paar boompjes over.	18011214, 180112154(2), 18011214(3)			vrij waardevol	vrij betrouwbaar		183440	318247	Cultuurhistorisch landschapselement		37340024570000	Veldwerk
18011215	Holle weg & hakhoutstoven	Vilterheide	Lijkweg	De lijkweg is naast een holle weg ook een kerkeweg. Wanneer er iemand overleedt in Vilt liep de begrafenisstoet via deze weg naar de kerk in Houthem. In de taluds van deze weg staan verschillende flinke (en waarschijnlijk oude) hakhoutbomen.	18011215		vrij waardevol		vrij betrouwbaar	waarschijnlijk o.a. esdoorn-hakhout.	185128	319464	Cultuurhistorisch landschapselement		37340010670000	Veldwerk
18011216	Haagbeuk (?)	Vilterheide		Aan de zijkant van het weiland zien we een grote boom waarvan de takken duidelijke geleidt zijn om als heg te functioneren. Vooralsnog is het niet duidelijk welke boomsoort we hier mee te maken hebben.	18011216, 18011216 (2), 18011216(3)		vrij waardevol		niet te beoordelen	foto onduidelijk	185040	319244	Cultuurhistorisch landschapselement		37340012470000	Veldwerk
18011217	Graft met hakhoutstoven	Vilterheide	Lijkweg	Het betreft hier een graft met in het talud verschillende flinke hakhoutstoven.	18011217	waardevol			niet te beoordelen	foto onduidelijk	184949	319159	Cultuurhistorisch landschapselement		29860158570000	Veldwerk

18011218	Holle weg met hakhoutstoven	Vilterheide	Houthemmerdelweg	In de taluds van deze holle weg zijn o.a. flinke hakhoutstoven en knotbomen te zien. De knotboom heeft een flinke omtrek en hoogte. De Houthemmerdelweg is tevens onderdeel van de pelgrimsroute naar Santiago de Compostela.	18011218	zeer waardevol			vrij betrouwbaar	belangrijke knotbomengroep. Soort niet duidelijk	184915	318910	Cultuurhistorisch landschapselement		29840395070000	Veldwerk
18011219	Knotboom	Vilterheide	Houthemmerdelweg	Een knotboom in een weiland gezien vanuit de Houthemmerdelweg.	18011219	vrij waardevol			niet te beoordelen	foto onduidelijk	184867	318900	Cultuurhistorisch landschapselement		29840382270000	Veldwerk
18011220	Vier knotbomen	Vilterheide	Houthemmerdelweg	Een rij van vier knotbomen in het talud van de holle weg.	18011220		waardevol		vrij betrouwbaar		184922,3	318907,2	Cultuurhistorisch landschapselement		29860154770000	Veldwerk
18011221		Vilterheide			180				niet te beoordelen	geen foto			Cultuurhistorisch landschapselement			Veldwerk
18011222	Een knot en een hakhoutstoof in elkaar vergroeid	Vilterheide	Houthemmerdelweg	Een grote knotboom en hakhoutstoof zijn met elkaar vergroeid.	18011222, 18011222 (2)	waardevol			vrij betrouwbaar	Knot- en hakhoutbo-men	184897,6	319053,4	Cultuurhistorisch landschapselement		29860158470000	Veldwerk
18011223		Vilterheide				vrij waardevol			vrij betrouwbaar	esdoornhak-hout?			Cultuurhistorisch landschapselement			
18011224		Vilterheide							niet te beoordelen	foto onduidelijk			Cultuurhistorisch landschapselement			
18011225		Vilterheide				vrij waardevol			vrij betrouwbaar	oude knotbomen?			Cultuurhistorisch landschapselement			
18021526	Laan van hagen	Vilterheide	Nabij Houthemmerdelweg	Tussen twee weilanden in bevindt zich een laan van haagbeuk. Ongeveer 50 haagbeuken van ± 10 meter hoog. Verder bevindt zich er een betonnen paddestoel bij de laan. Het gaat hier waarschijnlijk om een verweerd paaltje van een natuurbeheerder gezien het materiaalgebruik en het ontbreken van een duidelijke inscriptie.	18021526, 18021526 (2)				niet te beoordelen	C; geen duidelijke foto van de haag	184802,2	319284,6	Cultuurhistorisch landschapselement		29840393670000	Veldwerk
18021527	Graft met hagen	Vilterheide	Nabij Houthemerdelweg	Deze graft is begroeid met haagbeuk en bevindt zich langs een holle weg.	18021527, 18021527 (2)		waardevol		vrij betrouwbaar		184725,6	319580,2	Cultuurhistorisch landschapselement		29840309270000	Veldwerk
18021527-2	Graft met hagen,hakhout en holle weg	Vilterheide	Nabij Houthemmerdelweg	Deze graft bevindt zich langs een holle weg. Op de graft bevindt zich een hakhhoutstoof.	18021527, 18021527 (2)		waardevol		vrij betrouwbaar		184689,9	319483,5	Cultuurhistorisch landschapselement		29840393670000	Veldwerk
18021528	Holle weg met hakhout, knotbomen, een (oude?) haagbeuk een voormalige afrastering.	Vilterheide	Houthemmerdelweg	Holle weg met enkele hakhoutbomen en knotbomen en een haagbeuk (waarschijnlijk). Teven staat er een verroest ijzeren hekje op de graft. Hieruit kan afgeleid worden dat er ooit een afrastering was, die waarschijnlijk uit haagbeuken bestond.	18021528, 18021528(2), 18021528(3), 18021528(4), 18021528(5), 18021528(6), 18021528(7), 18021528(8)	zeer waardevol			betrouwbaar	soorten niet allemaal duidelijk	184784,3	319656,6	Cultuurhistorisch landschapselement		29840309270000	Veldwerk
18021529	Talud met hakhoutstoven	Vilterheide	Naamloos voetpad tussen Lange Bergweg en Herendries	Op dit talud bevinden zich meerdere hakhoutstoven waarvan grootste ongeveer 15 meter hoog is met flinke uitlopers.	18021529, 18021529 (2)	waardevol			vrij betrouwbaar		184032	319148,4	Cultuurhistorisch landschapselement		37380037370000	Veldwerk
18021530	Markeringsboom/eikenboom	Vilterheide	Kruising Lange Bergweg en Toeristenweg	Deze flinke eikenboom met omtrek 3,5-4 meter en hoogte ongeveer 15 meter hoog staat op de kruising van twee voetpaden. Uit de grootte van de boom en de plaatsing op de kruising zou afgeleid kunnen worden dat het om een markerings-boom zou kunnen gaan.	18021530, 18021530 (2)	zeer waardevol			betrouwbaar		183949,4	319075,1	Cultuurhistorisch landschapselement		37380037370000	Veldwerk
18021531	Hakhoutstoof	Vilterheide	Naamloos voetpad tussen de Herendries en Toeristenweg	Deze hakhoutstoof heeft een omtrek tussen de 4 - 4,5 meter.	18021531		vrij waardevol		vrij betrouwbaar	beoordeeld als een wilg	184101,6	319025,9	Cultuurhistorisch landschapselement		37380037470000	Veldwerk
18021532	Hakhoutstoof	Vilterheide	Voetpad langs het voetbalveld op de Vilterheide	Het gaat hier om een flinke hakhoutstoof met 6 uitlopers. De stam heeft een diameter van tussen de 6-7 meter en een hoogte van 15 meter.	18021532, 18021532 (2)	zeer waardevol			vrij betrouwbaar	soort boom niet duidelijk	184089,3	319070,9	Cultuurhistorisch landschapselement		37380037370000	Veldwerk
18021533	Knotboom	Vilterheide	Nabij het Voetpad Langs de Geul	De knotboom staat in een (verder leeg) weiland en heeft een omtrek van ongeveer 3 meter en is ongeveer 2,5 meter hoog. Wellicht geplant als schuilgelegenheid en voer voor het vee.	18021533(2), 18021533 (3)		waardevol		vrij betrouwbaar		184662,2	319560,5	Cultuurhistorisch landschapselement		29840393670000	Veldwerk
18021533-2	Voormalige drinkpoel	Vilterheide	Nabij het Voetpad Langs de Geul	Een voormalige drinkpoel voor het vee. De poel is nu omheind en waarschijnlijk niet meer als dusdanig in gebruik.	18021533				n.v.t.	geen groen object	184641,4	319531,4	Cultuurhistorisch landschapselement		29840393670000	Veldwerk
18021534	Knotboom met spaartelg	Vilterheide	Bleyerstraat	Deze knotboom (met spaartelg) bevindt zich op het talud van een holle weg en heeft een omtrek van ongeveer 6 meter.	18021534	zeer waardevol			vrij betrouwbaar	soort boom niet duidelijk (eik?)	182950,4	318405,5	Cultuurhistorisch landschapselement		37330029070000	Veldwerk
18021535	Hoogstamboomgaard	Terblijt	Lindenstraat, Muntweg	Hoogstamboomgaard met stenen hekpijlers en een smeedijzeren toegangshek. Deze hoogstamboomgaard is al ingetekend op de Tranchotkaart. De gehele boomgaard behoorde oorspronkelijk tot de hoeve Lindenstraat 60 en is nu opgedeeld in 3 percelen (Muntweg 1, Muntweg 3 en Lindenstraat 60). Een gedeelte van de boomgaard wordt omheind door een heg.	18021535, 18021535 (2)		waardevol		vrij betrouwbaar	waarschijnlijk inboet van na 1850	183055,1	318319,2	Cultuurhistorisch landschapselement		37330026770000, 37330025170000, 37330027670000	Veldwerk

18021536	Heg met vlechtrelicten	Terblijt	Bleyerstraat	Deze heg met vlechtrelicten bevindt zich op het perceel van de rijksmonumentale hoeve Lindenstraat 60. Deze hoeve is reeds ingetekend op de Tranchotkaart. Dit zou betekenen dat de heg ook een flinke ouderdom zou kunnen hebben. Het feit dat de stammen vrij dik zijn geeft ook een indicatie over de ouderdom.	18021536, 18021536 (2), 18021536 (3)		zeer waarde vol		vrij betrouwbaar	waarschijnlijk beukhaag	183012,6	318279,5	Cultuurhistorisch landschapselement		37330026770000	Veldwerk
18021537	Hoogstamboomgaard	Terblijt	Bleyerstraat-Lindenstraat	Op de Tranchotkaart is te zien dat er op dit perceel toen ook al hoogstam was. Tegenwoordig is het weiland opgedeeld in drie aparte percelen.	18021537, 18021537 (2)		waarde vol		vrij betrouwbaar	waarschijnlijk inboet na 1850	182925,2	318291,3	Cultuurhistorisch landschapselement		37330027070000	Veldwerk
18021537-2	Hoogstamboomgaard	Terblijt	Bleyerstraat-Lindenstraat	Op de Tranchotkaart is te zien dat er op dit perceel toen ook al hoogstam was. Tegenwoordig is het weiland opgedeeld in drie aparte percelen.	18021537, 18021537 (2)		waarde vol		vrij betrouwbaar	waarschijnlijk inboet na 1850	182950,6	318222,8	Cultuurhistorisch landschapselement		37330027170000	Veldwerk
18021537-3	Hoogstamboomgaard	Terblijt	Bleyerstraat-Lindenstraat	Op de Tranchotkaart is te zien dat er op dit perceel toen ook al hoogstam was. Tegenwoordig is het weiland opgedeeld in drie aparte percelen.	18021537, 18021537 (2)		waarde vol		vrij betrouwbaar	waarschijnlijk inboet na 1850	183002,1	318232	Cultuurhistorisch landschapselement		37330017570000	Veldwerk
18021537-4	Graft	Terblijt	Bleyerstraat-Lindenstraat	Deze graft bevindt aan de bovenzijde van een hoogstamboomgaard en werd waarschijnlijk gebruikt als perceelafbakening. De graft is ook al ingetekend op de Tranchotkaart dus is over de 200 jaar oud.			vrij waarde vol		niet te beoordelen		182924,7	318388,3	Cultuurhistorisch landschapselement		37330017570000	Veldwerk
18021538	Graft met hakhout	Terblijt	Lindenstraat	Deze graft met hakhout ligt in een weiland met hoogstam. Veel boerenpercelen hadden vanaf oudsher hun eigen voorraad hakhout in de vorm van een bosje of op een graft.	18021538, 18021538 (2)	waard evol			niet te beoordelen	foto onduidelijk	183121,1	318170,5	Cultuurhistorisch landschapselement		37340028470000	Veldwerk
18021539	Heg	Terblijt	Bij Lindenstraat 60	Bij hoeve Lindenstraat 60 staat langs de straatkant een heg (waarschijnlijk oud, want dikke stammen) met daartussen een grenssteen. Boeren markeerden hun percelen/akkers met deze grensstenen (ook wel: 'reinsjtein'). In deze stenen werden de initialen van de eigenaar gekapt. Deze specifieke steen is van dezelfde steensoort als andere grensstenen in de gemeente. Jammergenoeg zijn de initialen dusdanig vervaagd dat ze niet meer te lezen zijn. De perceelsscheiding gaat al terug tot de Tranchotkaart.	18021539	zeer waard evol			vrij betrouwbaar	mogelijk vlechtrelicten	183083,1	318246,3	Cultuurhistorisch landschapselement		37330013070000	Veldwerk
18021539-2	Grenssteen	Terblijt	Lindenstraat 60	Bij hoeve Lindenstraat 60 staat langs de straatkant een heg (waarschijnlijk oud, want dikke stammen) met daartussen een grenssteen. Boeren markeerden hun percelen/akkers met deze grensstenen (ook wel: 'reinsjtein'). In deze stenen werden de initialen van de eigenaar gekapt. Deze specifieke steen is van dezelfde steensoort als andere grensstenen in de gemeente. Jammergenoeg zijn de initialen dusdanig vervaagd dat ze niet meer te lezen zijn. De perceelsscheiding gaat al terug tot de Tranchotkaart.	18021539-2	waard evol			niet te beoordelen	geen foto	183083,1	318246,3	Cultuurhistorisch landschapselement		37330013070000	Veldwerk
18022040	Bakhuis			Geen landschapselement. Opgenomen in lijst cultuurhistorische gebouwen.					n.v.t.	geen begroeiing						
18022041	Heg met vlechtrelicten & twee drinkbakken	Terblijt	Weiland achter Lindenstraat 26	Dit smalle perceel is reeds ingetekend op de Tranchotkaart (met hoogstam) en later ook op het kadastrale minuutplan.	18022041	zeer waard evol			vrij betrouwbaar	vlechtrelicten	183220,6	318141	Cultuurhistorisch landschapselement		37340019670000	Veldwerk
18022042	Hoogstamboomgaard en drinkpoel	Terblijt	Weiland achter Lindenstraat 62	Dit weiland is niet op de Tranchot- en op de kadasterkaart 1832 te zien. Dit betekent niet dat het geen cultuurhistorische waarde heeft.	18022042		waarde vol		vrij betrouwbaar		182633,1	318181,3	Cultuurhistorisch landschapselement		37330026170000	Veldwerk
18022043	Vlechtrelict	Terblijt	Groeneweg	Langs deze weg staat een heg waar nog oude stukken vlechtheg te zien zijn. Gedeeltes van de heg zijn echter ook nieuw bijgeplant.	18022043, 18022043 (2)	zeer waard evol			betrouwbaar	vlechtrelicten	182679	318302	Cultuurhistorisch landschapselement		37330013270000	Veldwerk
18022044	Holle weg met op het talud met hakhoutstoof, haag, knotboom en 3 flinke eikenbomen	Terblijt	Groeneweg	Deze holle weg is terug te zien op de Tranchot en is waarschijnlijk nog ouder. Op het talud van deze weg staan verschillende elementen: een hakhoutstoof (x 182593 y 318480), een haag, knotboom met omtrek 2,5m (x 182634 y 318404) en 3 flinke eikenbomen.	18022044, 18022044 (2), 18022044 (3)	zeer waard evol			vrij betrouwbaar		182616,8	318440,2	Cultuurhistorisch landschapselement		37330013270000	Veldwerk
18022044-2	Hakhoutstoof	Terblijt	Groeneweg	Deze stoof heeft ongeveer een omtrek van 1,5 tot 2 meter.	18022044 (3)	zeer waard evol			betrouwbaar		182595,1	318480,3	Cultuurhistorisch landschapselement		37330013270000	Veldwerk
18022044-3	Knotboom	Terblijt	Groeneweg	Deze knotboom heeft een omtrek van ongeveer 2,5 meter.	18022044 (2)		zeer waarde vol		vrij betrouwbaar		182634	318404	Cultuurhistorisch landschapselement		37330013270000	Veldwerk
18022045	Graft	Terblijt	Koelboschgrubbe	Deze graft is al ingetekend op de Tranchotkaart en is dus al meer dan 200 jaar oud.	18022045		waarde vol		vrij betrouwbaar	waarschijnlijk opgaande boom	182468,9	318489	Cultuurhistorisch landschapselement		37330013370000	Veldwerk
18022045-2	Eikenboom in talud van een graft	Terblijt	Koelboschgrubbe	Flinke solitaire eik met omtrek 3 tot 3,5 meter. Wellicht geplant als markeringspunt.	18022045		waarde vol		vrij betrouwbaar	waarschijnlijk opgaande boom	182447	318452,2	Cultuurhistorisch landschapselement		37330013370000	Veldwerk
18022046	Graft met begroeiing	Terblijt	Nabij Koelboschgrubbe	Deze graft is al ingetekend op de Tranchotkaart en is dus al meer dan 200 jaar oud.	18022046, 18022046 (2)	waard evol			niet te beoordelen	foto onduidelijk	182291,2	318407,8	Cultuurhistorisch landschapselement		37330016170000 & 37330013470000	Veldwerk
18022047	Hakhoutstoof in talud graft	Terblijt	Koelboschgrubbe	Het gaat om dezelfde graft als elementnummer 18022045. De hakhoutstoof heeft een omtrek van ongeveer 6 -6,5 meter. De uitlopers lijken nog vrij jong, de stambasis echter aanzienlijk ouder.	18022047, 18022047 (7)	waard evol			niet te beoordelen	hazelaar?	182320,8	318303	Cultuurhistorisch landschapselement		37330013370000	Veldwerk
18022048	Graft met zes knotbomen en een hakhoutstoof	Terblijt	Nabij Groeneweg	Een graft met begroeiing in de vorm van struiken, zes jonge knotbomen en een hakhoutstoof. De graft is al ingetekend op de Tranchotkaart en is dus meer dan 200 jaar oud.	18022048, 18022048(2), 18022048 (3)	zeer waard evol			vrij betrouwbaar		182439,6	318273,8	Cultuurhistorisch landschapselement		37330026570000	Veldwerk

18022048-2	Hakhoutstoof	Terblijt	Nabij Groeneweg	Deze hakhoutstoof heeft een brede basisstam met uitlopers van gemiddelde dikte en bevindt zich op de graft met elementnummer 18022048.	18022048 (3)	zeer waard evol			betrou wbaar		182426,5	318253,9	Cultuurhistorisch landschapselement		37330026570000	Veldwerk
18022049	Graft met jonge hakhoutstoven	Terblijt	Nabij kruising Muntweg en Bleyerstraat	De uitlopers van de stoof lijken nog jong maar de stoof zelf is vrij dik. Dit zou kunnen betekenen dat de uitlopers nog niet zo lang geleden gesnoeid zijn. De stoof zelf kan in dit geval ouder zijn.	18022049, 18022049(2)	waard evol			vrij betrou wbaar	hazelaars?	182649,7	318693	Cultuurhistorisch landschapselement		37330022470000	Veldwerk
18022049-2	Hoogstamboom gaard	Terblijt	Nabij kruising Muntweg en Bleyerstraat	Een klein perceel met hoogstam. Niet ingetekend op de Tranchot.	Geen foto		waarde vol		niet te beoord elen		182663,7	318745,2	Cultuurhistorisch landschapselement		37330022470000	Veldwerk
18022050	Holle weg met oude haagrelicten	Terblijt	Mesbergweg	Holle weg met haagrelicten op het talud. Aan de dikte van de stammen van de hagen te zien zullen deze een aanzienlijke ouderdom hebben. Deze holle weg is tevens duidelijk ingetekend op de Tranchot.	18022050	zeer waard evol			vrij betrou wbaar	hazelaar en Spaanse aak?	182675,7	318767,9	Cultuurhistorisch landschapselement		37330029070000	Veldwerk
18022051	Solitaire boom in parkaanleg villa	Terblijt	bij Rijksweg 29-31	Statige boom in parkachtige tuinaanleg bij Rijksweg 29-31 (MIP-pand). Dit was de voormalige pastorie.	18022051		waarde vol		niet te beoord elen	soort boom niet te beoordelen	182528,4	318998,3	Cultuurhistorisch landschapselement		29850319670000	Veldwerk
18022051	Solitaire boom in parkaanleg villa	Terblijt	bij Rijksweg 29-31	Statige boom in parkachtige tuinaanleg bij Rijksweg 29-31 (MIP-pand). Dit was de voormalige pastorie.	18022051		waarde vol		niet te beoord elen	soort boom niet te beoordelen	182530,2	319017,2	Cultuurhistorisch landschapselement		29870102370000	Veldwerk
18022052	Heg met vlechtrelicten	Terblijt	schuin tegenover Lindenstraat 31	In deze heg zijn er nog drie stukken vlechtheg te zien.	18022052, 18022052 (2), 18022052 (3)	zeer waard evol			betrou wbaar	meidoorn en es	182890,7	318174,5	Cultuurhistorisch landschapselement		37330013070000	Veldwerk
18062053	Meidoornhaag & opgaande haag	Rasberg	Haagwilderweg	Langs de Haagwilderweg staat aan weerszijden aan haag. Aan de kant langs de camping gaat het om een meidoornhaag. Verderop langs de weg aan de linkerkant bevindt zich een minder gestileerde heg met verschillende heesters. Beiden heggen moeten in het najaar nagekeken worden op vlechtrelicten.	18022053			vrij waard evol	niet te beoord elen	stamdikte e.d. niet te beoordelen	182129,1	318822,8	Cultuurhistorisch landschapselement		37330006770000 & 37330014370000 & 37330014470000 & 37330014770000 & 37330014870000 & 37330015070000 & 37330015170000 & 37330015270000	Veldwerk
18062054	Hakhoutstoof	Rasberg	In de Moode	Langs dit pad bevinden zich twee knotbomen waarvan er ééntje flink oud lijkt. Dit vanwege de flinke dikte van de stamomvang en tevens de lopers.	18022054, 18022054 (2)	zeer waard evol			vrij betrou wbaar		181615,6	318593,5	Cultuurhistorisch landschapselement		37330009470000	Veldwerk
18062055	Hoogstamboom gaard	Rasberg	Nabij Heerenweg	In deze driehoekige wei bevinden zich nog een paar hoogstambomen. Ouderom onbekend, niet terug te vinden op Tranchotkaart.	18022055		waarde vol		vrij betrou wbaar	waarschijnlij k inboet na 1859	181650,5	318987	Cultuurhistorisch landschapselement		37330008570000, 37330008470000, 37330008370000	Veldwerk
18062056	Hoogstam/mid denstam boomgaard	Rasberg	Nabij Heerenweg	Hoog- en halfstamboomgaard met ongeveer 20 bomen. De wei is niet terug te zien op de Tranchot maar komt wel overeen met het perceel dat ingetekend is op de kadastrale kaart van 1832.	18022056		waarde vol		vrij betrou wbaar	waarschijnlij k inboet na 1850	181579,3	318779,7	Cultuurhistorisch landschapselement		37330025970000	Veldwerk
18062057	Holle weg met knotbomen, meidoornhaag, hakhoutstoof en oude eik	Rasberg	Nabij Heerenweg	Holle weg met diverse elementen. O.a. drie flinke knotbomen op X 181557,855 x Y 318845,562, een potentieel oude meidoorn, een flinke hakhoutstoof en een oude eik (deze zit volledig onder het de klimop)	18022057	zeer waard evol			betrou wbaar		181555,4	318843	Cultuurhistorisch landschapselement		37330023670000	Veldwerk
18062058	Graft met lichte begroeiing	Rasberg	Nabij Heerenweg / In de Moode	Deze graft bevindt zich in een tarweveld. Reeds ingetekend op Tranchotkaart en op kadasterkaart 1832 functioneert de graft als perceelsafbakening.	18022058 & 59		waarde vol		niet te beoord elen	foto onduidelijk	181427,6	318891,5	Cultuurhistorisch landschapselement		37330027570000	Veldwerk
18062059	Graft begroeid met bomen	Rasberg	Nabij Heerenweg	Deze graft bevindt zich in een tarweveld. Reeds ingetekend op Tranchotkaart en de kadasterkaart 1832.	18022058 & 59				niet te beoord elen	geen foto	181513	318934,2	Cultuurhistorisch landschapselement		37330008270000	Veldwerk
18062060	Haag. Nakijken in najaar op ouderdom/vlechtrelicten	Rasberg	Langs de provinciale weg	Deze heg is momenteel dichtgegroeid. In het najaar moet er bekeken worden of het een oude haag is.	18022060	zeer waard evol			niet te beoord elen	foto onduidelijk	181475,8	318992,5	Cultuurhistorisch landschapselement		37330027570000	Veldwerk
18062061	Hoogstamboom gaard en oude heg op graft	Rasberg	Nabij de provinciale weg	De functioneert als perceelsafbakening voor de hoogstamboomgaard. Op de graft bevindt zich een haag met vlechtrelicten.	18022061	zeer waard evol			niet te beoord elen	foto onduidelijk	181590,9	318956,5	Cultuurhistorisch landschapselement		37330008370000 & 37330008470000 & 37330008570000	Veldwerk
18062062	**Holle weg**	**Rasberg**											Cultuurhistorisch landschapselement			
18062063	Graft	Rasberg	Nabij Schansweg	Deze graft is reeds ingetekend op de Tranchotkaart daarna ook op het kadastrale minuutplan.	18022063	zeer waard evol			niet te beoord elen	foto's onduidelijk	181462,8	319206,1	Cultuurhistorisch landschapselement		37330002870000	Veldwerk
18062063-2	Graft	Rasberg	Nabij Schansweg	Reeds ingetekend op het kadastrale minuutplan als perceelsafbakening.	18022063	zeer waard evol			niet te beoord elen	foto's onduidelijk	181340,6	319231,1	Cultuurhistorisch landschapselement		37330002870000	Veldwerk
18062063-3	Graft	Rasberg	Nabij Schansweg	Deze graft is reeds ingetekend op de Tranchotkaart daarna ook op het kadastrale minuutplan.	18022063	zeer waard evol			niet te beoord elen	foto's onduidelijk	181438,9	319254,4	Cultuurhistorisch landschapselement		37330002870000	Veldwerk
18062063-4	Graft	Rasberg	Nabij Schansweg	Deze graft is reeds ingetekend op de Tranchotkaart daarna ook op het kadastrale minuutplan.	18022063	zeer waard evol			niet te beoord elen	foto's onduidelijk	181382,5	319302,6	Cultuurhistorisch landschapselement		37330002870000	Veldwerk
18062063-5	Graft	Rasberg	Nabij Schansweg	Deze graft is reeds ingetekend op de Tranchotkaart daarna ook op het kadastrale minuutplan.	18022063	zeer waard evol			niet te beoord elen	foto's onduidelijk	181520,1	319284,7	Cultuurhistorisch landschapselement		37330002870000	Veldwerk
18062063-6	Graft	Rasberg	Nabij Schansweg	Deze graft is reeds ingetekend op de Tranchotkaart daarna ook op het kadastrale minuutplan.	18022063	zeer waard evol			niet te beoord elen	foto's onduidelijk	181553,1	319300,3	Cultuurhistorisch landschapselement		37330002870000	Veldwerk
18062063-7	Graft	Rasberg	Nabij Schansweg	Deze graft is reeds ingetekend op de Tranchotkaart daarna ook op het kadastrale minuutplan.	18022063	zeer waard evol			niet te beoord elen	foto's onduidelijk	181512,6	319313,9	Cultuurhistorisch landschapselement		37330002870000	Veldwerk
18062063-8	Onbegroeide graft	Rasberg	Nabij Schansweg	Onbegroeide graft. Ouderom is onzeker. Niet ingetekend op Tranchot en het kadastrale minuutplan.	geen foto				n.v.t.	geen bomen en struiken	181696,3	319123,6	Cultuurhistorisch landschapselement		37330005070000	Veldwerk
18062064	Meidoornhaag	Rasberg	Bij Rijksweg 3	Potentieel oude haag. Nu niet te zien door de dichte begroeiing. In najaar nogmaals bekijken.	18022064	zeer waard evol			niet te beoord elen	geen foto	180605,7	318667	Cultuurhistorisch landschapselement		37330024770000	Veldwerk

18062065	Solitaire boom	Rasberg	Bij Rijksweg 3	Lindeboom voor hoeve Rijksweg 3. Er stonden hier oorspronkelijk twee bomen. Wellicht ooit onderdeel van de oude opgang naar de hoeve. Ongeveer 3 meter in omtrek en 20 meter hoog.	18022065		waardevol		vrij betrouwbaar		180669,8	318698,7	Cultuurhistorisch landschapselement		37330024770000	Veldwerk
18062065-2	Solitaire boom						waardevol		niet te beoordelen	foto onduidelijk			Cultuurhistorisch landschapselement			
18062065-3	Solitaire boom						waardevol		betrouwbaar	geen foto			Cultuurhistorisch landschapselement			
18062066	Graft met meidoorn, twee jonge hakhoutstoven en een eikenboom	Rasberg	Nabij Rijksweg	Op deze graft staat o.a. een eik, een meidoornhaag en twee jonge hakhoutstoven. Op kadaster 1832 dient deze graf als perceelsafscheiding.	18022066	zeer waardevol			niet te beoordelen	foto onduidelijk	180696,2	318615,1	Cultuurhistorisch landschappelijk element		37330007470000	Veldwerk
18062067	Heg met vlechtrelicten	Rasberg	Nabij Schansweg	Deze haag is een mengelmoes van haagbeuk en meidoorn. Door de bloeiperiode nu maar twee vlechtrelicten kunnen zien. In najaar kijken of er nog meer vlechtrelicten aanwezig zijn.	18022067	zeer waardevol			niet te beoordelen	foto onduidelijk	181703,7	319040,4	Cultuurhistorisch landschapselement		37330024770000	Veldwerk
18062068	Knotboom	Rasberg	Langs de provinciale weg	Deze knotboom bevindt zich tussen de haag met elementnummer 18062068.	18022068	zeer waardevol			vrij betrouwbaar		181811,9	319037,1	Cultuurhistorisch landschapselement		37330024770000	Veldwerk
18062068-2	Eik	Rasberg	Langs de provinciale weg	Deze eik bevindt zich tussen de haag met elementnummer 18062068.	18022068		waardevol		vrij betrouwbaar		181749,7	319038,6	Cultuurhistorisch landschapselement		37330024770000	Veldwerk
18062069	Haag met vlechtrelicten	Rasberg	Langs de Heerenweg	Een haag van beuk en haagbeuk met vlechtrelicten	18022069	zeer waardevol			vrij betrouwbaar		181793,2	319007,4	Cultuurhistorisch landschapselement		37330009770000	Veldwerk
18062070	Haag met vlechtrelicten	Rasberg	Nabij Schansweg / kapelletje	Een klein stukje oude haag met vlechrelicten. De rest van de aansluitende haag lijkt jonger.	18022070	zeer waardevol			vrij betrouwbaar		181592,3	319062,6	Cultuurhistorisch landschapselement		37330023570000	Veldwerk
18062071	Hoogstamboomgaard. NIET OUD	Rasberg	Nabij Schansweg / kapelletje	Hoogstamboomgaard met ongeveer 15 bomen. Omtrek ongeveer 1 meter en hoogte ongeveer 10-15 meter.	18022071		waardevol		niet te beoordelen		181734,3	319148,8	Cultuurhistorisch landschapselement		37330005070000	Veldwerk
18062072	Hakhoutbosje	Rasberg	Langs Schansweg	Klein bosje met hakhoutstoven dat grenst aan een akker. Bestaat uit ongeveer 6 hakhoutstoven met diameters tussen de 3 en 5 meter met een hoogte van ongeveer 15 meter. Niet terug te leiden tot kadaster 1832.	18022072		waardevol		niet te beoordelen		181784,5	319191,1	Cultuurhistorisch landschapselement		37330004370000 & 37330004270000	Veldwerk
18062073	Graft met knotboom en hakhout	Rasberg	Nabij Schansweg	Op deze graft bevinden zich zes hakhoutstoven en een flinke knotboom.	18022073	zeer waardevol			niet te beoordelen		181757,6	319209,1	Cultuurhistorisch landschapselement		37330000770000	Veldwerk
18062074	Potentieel oude haag	Rasberg	Nabij Schansweg	Deze haag is te dichtbegroeid om duidelijk te kunnen zien hoe dik de stammen zijn en of er vlecht- relicten aanwezig zijn. Één zijde van de haag loopt gelijk met een perceelsgrens van het kadaster 1832 dus het zou een mogelijk zijn.	18022074	waardevol			niet te beoordelen		181664,4	319322,5	Cultuurhistorisch landschapselement		37330000770000	Veldwerk
18062075	Graft met o.a. hakhout	Rasberg	Nabij Kuytenbergweg	Op deze graft bevinden zich o.a. hakhoutstoven. De graft is al ingetekend op de kadasterkaart 1832 en is dus al van een aanzienlijke ouderdom.	18022075	zeer waardevol			niet te beoordelen	foto onduidelijk	181485,9	319406	Cultuurhistorisch landschapselement		37330003370000	Veldwerk
18062076	Graft met begroeiing	Rasberg	Langs het Boschvoetpad	Graft met begroeiing	18022076	zeer waardevol			niet te beoordelen	foto onduidelijk	181486,8	319697,4	Cultuurhistorisch landschapselement		37330003670000	Veldwerk
18062076-2	Graft met begroeiing	Rasberg	Langs het Boschvoetpad	Graft met begroeiing. Al ingetekend op Tranchotkaart.	18022076	zeer waardevol			niet te beoordelen	foto onduidelijk	181483,3	319656,5	Cultuurhistorisch landschapselement		37330003670000	Veldwerk
18067077	Hakhoutstoof	Rasberg	Langs het Boschvoetpad	Solitaire hakhoutstoof.	18022077		waardevol		niet te beoordelen	foto onduidelijk	181568,6	319559,8	Cultuurhistorisch landschapselement		29840397770000	Veldwerk
18067078	Graft met o.a. hakhout en knotbomen	Rasberg/Geu	Bovenaan de Curfsgroeve/Geulhem	Deze graft is al ingetekend op de Tranchotkaart en is dus al meer dan 200 jaar oud. Op de graft staat een rij zeer flinke knotbomen en tevens hakhoutstoven.	18022078, (2), (3), (4), (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11)	waardevol			betrouwbaar		181744,5	319717,6	Cultuurhistorisch landschapselement		29840397770000	Veldwerk
18067078-2	Hakhoutbosje	Rasberg/Geu	Langs het Boschvoetpad	Hakhoutbosje met stoven en flinke haagbeuken.	18022078, (2), (3), (4), (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11)	waardevol			vrij betrouwbaar		181493,7	319698,6	Cultuurhistorisch landschapselement		37330003670000	Veldwerk
18067078-3	Graft	Rasberg/Geu	Bovenaan de Curfsgroeve/Geulhem	Deze graft bevindt zich bovenaan de Curfsgroeve en is ingetekend op de kadasterkaart van omstreeks 1832. De Tranchotkaart is op deze plek een beetje onduidelijk. Er lijkt op deze plek ook al (lichtjes) een graft ingetekend.	18067078(3)	waardevol			vrij betrouwbaar		181998,8	319776,1	Cultuurhistorisch landschapselement		29840378170000	Veldwerk
18067079	Hoogstaamboomgaard	Berg	Bij Schone poel 9a	Hoogstamboomgaard met oude bomen	18067079, (2), (3)		waardevol		vrij betrouwbaar	foto onduidelijk	182258,1	319529,9	Cultuurhistorisch landschapselement		29870101370000	Veldwerk
18067079-2	Hoogstamboomgaard	Berg	Bij Schone poel 9b	Hoogstamboomgaard met oude bomen	18067079, (2), (3)		waardevol		vrij betrouwbaar	foto onduidelijk	182273,9	319544,6	Cultuurhistorisch landschapselement		29840394970000	Veldwerk
18067079-3	Hoogstamboomgaard	Berg	Bij Schone poel 7	Hoogstamboomgaard met oude bomen	18067079, (2), (3)		waardevol		vrij betrouwbaar	foto onduidelijk	182179,2	319577,7	Cultuurhistorisch landschapselement		29870101470000	Veldwerk
18067080	Potentieel oude haag	Berg	Bij Schone poel	Door de dichte begroeiing is de ouderdom van de haag niet goed in te schatten. Enkele flinke takken zijn wel te zien. Teruggaan in najaar om het na te kijken.	18067080, (2)		waardevol		niet te beoordelen	foto onduidelijk	182288,2	319483,3	Cultuurhistorisch landschapselement		29870084170000 & 37330023570000 & 37330000170000	Veldwerk

18067081	Oude haag	Berg	Langs de Schansweg	Deze haag heeft zeer dikke stammen. Tevens zijn er vlechtrelicten te zien. Gaat over in een meidoornhaag; dit is een nieuwer stuk. Op 181983,936 x 319277,926 bevindt zich een zéér dikke stam. Met Bert Maes deze heg bekeken. Deze is volgens hem een cultuurhistorisch én ecologisch zeer waardevol element. De haag bestaat ut de volgende soorten: witte els, zwarte els, kraagroos (zeer zeldzaam!).	18067081, (2), (3), (4), (5), (6), (7), (8), (9)	zeer waardevol			vrij betrouwbaar		182115,2	319358,5	Cultuurhistorisch landschapselement		37330004570000 & 37330004770000 & 37330004670000	Veldwerk
18067082	Holle weg met begroeiing op de taluds	Berg	Schansweg	Holle weg met begroeiing. Onder andere de haag met elementnummer 81.	18067082		vrij waardevol		niet te beoordelen	foto onduidelijk	181883,3	319221,2	Cultuurhistorisch landschapselement		37330023570000	Veldwerk
18067083	Hakhoutstoof	Bergse Heide	Wolfsdriesweg	Hakhoutstoof met drie flinke uitlopers. Ongeveer 15m hoog.	18067083		waardevol		niet te beoordelen	foto onduidelijk	183557,2	319773	Cultuurhistorisch landschapselement		29840394770000	Veldwerk
18067083-2	Knotboom (voormalig)	Bergse Heide	Wolfsdriesweg	Geknotte esdoorn met omvang ongeveer 2,5m en hoogte 15-20 m.	18067083 (2)		waardevol		vrij betrouwbaar		183586,4	319764,6	Cultuurhistorisch landschapselement		29840394770000	Veldwerk
18067083-3	Knotboom (voormalig)	Bergse Heide	Wolfsdriesweg	Geknotte esdoorn met omvang ongeveer 2,5m en hoogte 15-20 m.	18067083 (3)		waardevol		vrij betrouwbaar		183674,9	319739,1	Culthuurhistorisch landschapselement		29840394770000	Veldwerk
18067084	Hakhoutstoof met spaartelg	Bergse Heide	Geulpad	Hakhoutstoof met een spaartelg aan de zijkant.	18067084, (2), (3)	waardevol			niet te beoordelen	foto onduidelijk	184077,2	319705	Cultuurhistorisch landschapselement		29840393670000	Veldwerk
18067085	Bomenrij van populieren	Bergse Heide	Langs het gehele geulpad aan de kant het water	Meer dan 20 populieren staan langs het voetpad en de Geul. Deze zijn waarschijnlijk geplant in de jaren '40 ter herkenning/afbakening van het wandelpad en zijn nu ongeveer 30 meter hoog.	18067085		waardevol		vrij betrouwbaar		183865,1	319734	Cultuurhistorisch landschapselement		29840394770000 & 32000217870000	Veldwerk
18067086	Haagbeuk	Bergse Heide	Langs het Geulpad, naast het houten bruggetje	Deze haagbeuk (boomvorm) staat hier naast het houten bruggetje over de Geul. Het zou kunnen dat het een overblijfsel is van een oude haag waarvan dit element nog over is.	18067086		waardevol		vrij betrouwbaar		184237	319629	Cultuurhistorisch landschapselement		29840393670000	Veldwerk
18067087	Eik	Bergse Heide	Langs de Toeristenweg	Eik met een omtrek van ongeveer 3-3,5m en ongeveer 20 m hoog. Mogelijk geplant als markering voor wandelpad.	18067087	waardevol			vrij betrouwbaar		183881,3	319236,4	Cultuurhistorisch landschapselement		29840393670000	Veldwerk
18067087-2	Eik	Bergse Heide	Langs de Toeristenweg	Eik met een omtrek van ongeveer 3-3,5m en ongeveer 20 m hoog. Mogelijk geplant als markering voor wandelpad.	18067087, (2)	waardevol			vrij betrouwbaar		183895,6	319274,3	Cultuurhistorisch landschapselement		29840393670000	Veldwerk
18067088	Eik	Bergse Heide	Langs de Toeristenweg	Eik met een omtrek van ongeveer 2m en ongeveer 15 m hoog.	18067088 (2)		waardevol		vrij betrouwbaar		183868,4	319414,9	Cultuurhistorisch landschapselement		29840393670000	Veldwerk
18067088-2	Eik	Bergse Heide	Langs de Toeristenweg	Eik met een omtrek van ongeveer 2m en ongeveer 15 m hoog.	18067088		waardevol		vrij betrouwbaar		183779,2	319427	Cultuurhistorisch landschapselement		29840393670000	Veldwerk
18067089	Eik	Bergse Heide	Vogelzangweg	Deze eik staat in een talud langs een voetpad en is ongeveer tussen de 2 en 3 meter breed in omtrek en is ongeveer 15 meter hoog.	18067089		waardevol		vrij betrouwbaar		183456,3	319462,7	Cultuurhistorisch landschapselement		29840393670000	Veldwerk
18067089-2	Eik	Bergse Heide	Vogelzangweg	Deze eik staat in een talud langs een voetpad en is ongeveer tussen de 2 en 3 meter breed in omtrek en is ongeveer 15 meter hoog.	18067090		waardevol		vrij betrouwbaar		183455,6	319427,3	Cultuurhistorisch landschapselement		29840393670000	Veldwerk
18067090	Eiken- & hakhoutbosje	Bergse Heide	Vogelzangweg	In dit bosje staan verschillende flinke eikenbomen en hakhoutstoven.	18067090	zeer waardevol			vrij betrouwbaar		183496,7	319446,6	Cultuurhistorisch landschapselement		29840393670000	Veldwerk
18071791	Grove den	Valkenburg c	Nieuweweg (Hotel Atlas)	Den met een omtrek van ongeveer 1 meter en tussen de 10 - 15 meter hoog.	18067090		vrij waardevol		vrij betrouwbaar		186363,2	319865	Cultuurhistorisch landschapselement		37280165870000	Veldwerk
18071791-2	Grove den	Valkenburg c	Nieuweweg (Hotel Atlas)		18071791 (2) (3)		vrij waardevol		vrij betrouwbaar	geen foto	186393,3	319863,8	Cultuurhistorisch landschapselement		37280165870000	Veldwerk
18071791-3	Soort onbekend	Valkenburg c	Nieuweweg (Hotel Atlas)		18071791 (4)				niet te beoordelen	geen foto	186366,6	319839,7	Cultuurhistorisch landschapselement		37280165870000	Veldwerk
18071791-4	Soort onbekend	Valkenburg c	Nieuweweg (Hotel Atlas)		18071791 (5)				niet te beoordelen	geen foto	186366,7	319834,4	Cultuurhistorisch landschapselement		37280165870000	Veldwerk
18071791-5	Soort onbekend	Valkenburg c	Nieuweweg (Hotel Atlas)		18071791 (6)				niet te beoordelen	geen foto	186374,8	319828,9	Cultuurhistorisch landschapselement		37280165870000	Veldwerk
18071792	Bruine Linde	Valkenburg c	Theodoor Dorrenplein	Deze Bruine Linde bevindt zich naast het VVV-kantoor en vormt hiermee een ensemble. De boom heeft een omtrek van tussen de 2 en 3 meter en is tussen de 10-15 meter hoog.	18071792, (2)		waardevol		vrij betrouwbaar	linde?	186369,4	319529,1	Cultuurhistorisch landschapselement		37250261270000	Veldwerk
18071793	Eik	De Heek	Hellebeukerweg	In een weiland staan vier oude hoogstambomen.Op de Tranchot is op dit perceel al hoogstam ingetekend.	18071793, (2), (3)		vrij waardevol		vrij betrouwbaar	omtrek bomen?	188496,4	320921,7	Cultuurhistorisch landschapselement		37400002870000	Veldwerk
18071793-2	Eik	De Heek	Hellebeukerweg	In een weiland staan vier oude eikenbomen. Op de Tranchot is op dit perceel hoogstam ingetekend.	18071793, (2), (3)		vrij waardevol		vrij betrouwbaar	omtrek bomen?	188515,8	320937,4	Cultuurhistorisch landschapselement		37400002870000	Veldwerk
18071793-3	Eik	De Heek	Hellebeukerweg	In een weiland staan vier oude eikenbomen. Op de Tranchot is op dit perceel hoogstam ingetekend.	18071793, (2), (3)		vrij waardevol		vrij betrouwbaar	omtrek bomen?	188521,7	320921,3	Cultuurhistorisch landschapselement		37400002870000	Veldwerk
18071793-4	Eik	De Heek	Hellebeukerweg	In een weiland staan vier oude eikenbomen. Op de Tranchot is op dit perceel hoogstam ingetekend.	18071793, (2), (3)		vrij waardevol		vrij betrouwbaar	omtrek bomen?	188534,5	320916,4	Cultuurhistorisch landschapselement		37400002870000	Veldwerk

18071794	Hoogstamweiland met knotbomen en meidoornhaag	De Heek	Hellebeukerweg	In dit weiland staan (jonge) hoogstambomen. Als grensafbakening staan er echter vier flinke knotbomen. Verder wordt het perceel omheind door een meidoornhaag. Hoewel de bomen zelf jong zijn is het geheel cultuurhistorisch waardevol.	18071794, (2), (3), (4), (5)	zeer waardevol			vrij betrouwbaar	knothaagbeuken	188513,4	320970,1	Cultuurhistorisch landschapselement		37400002870000	Veldwerk
18071794-2	Oude hoogstamboom	De Heek	Hellebeukerweg	Aan de rand van het perceel staat een eik.	18071794, (2), (3), (4), (5)	zeer waardevol			vrij betrouwbaar		188471,7	320962,5	Cultuurhistorisch landschapselement		37400018970000	Veldwerk
18071794-3	Knotboom	De Heek	Hellebeukerweg	Knotboom op perceelsgrens.	18071794-3	zeer waardevol			vrij betrouwbaar	knothaagbeuken	188444,7	321035,8	Cultuurhistorisch landschapselement		37400018970000	Veldwerk
18071795	Begroeide graft	De Heek	Hellebeukerweg	Begroeide graft (o.a. twee bomen). Deze loopt gelijk met een perceelsgrens op de kadasterkaart 1832.	18071795, (2), (3), (4)	waardevol			vrij betrouwbaar	foto onduidelijk	188259	321150	Cultuurhistorisch landschapselement		37400018970000	Veldwerk
18071797	Oude haag & eik	Emmaberg	Langs Nieuweweg	Bosachtig perceel omheind met een oude haag waar op sommige plekken de haagbeuk tot boom is uitgegroeid. Potentiele vlechtrelicten aanwezig. Tevens een flinke eik tussen de haag.	18071797 (t/m 9)	zeer waardevol			vrij betrouwbaar	foto onduidelijk	187834,2	321081,3	Cultuurhistorisch landschapselement		37400004170000	Veldwerk
18071798	Begroeide graft	Emmaberg	Langs Nieuweweg	Graft in weiland. Deze is al ingetekend op de Tranchotkaart.	18071798	zeer waardevol			vrij betrouwbaar	foto onduidelijk	187266,1	320907,7	Cultuurhistorisch landschapselement		37400008470000	Veldwerk
18071798-2	Begroeide graft	Emmaberg	Langs Nieuweweg	Graft in weiland. Deze is al ingetekend op de Tranchotkaart.	18071798	zeer waardevol			vrij betrouwbaar	foto onduidelijk	187214,8	320854,6	Cultuurhistorisch landschapselement		37400008470000	Veldwerk
18071798-3	Deels begroeide graft	Emmaberg	Langs Nieuweweg	Graft. Deze loopt gelijk met een perceelsgrens op de kadasterkaart 1832.	18071798 (2)	zeer waardevol			vrij betrouwbaar	foto onduidelijk	186941,9	320630,9	Cultuurhistorisch landschapselement		37400011670000	Veldwerk
18071798-4	Begroeide graft	Emmaberg	Langs Nieuweweg	Graft. Deze loopt gelijk met een perceelsgrens op de kadasterkaart 1832.	18071798 - 3 & 4	zeer waardevol			vrij betrouwbaar	foto onduidelijk	186914,8	320505,3	Cultuurhistorisch landschapselement		37400011370000	Veldwerk
18071798-5	Begroeide graft	Emmaberg	Langs Nieuweweg	Graft. Deze loopt gelijk met een perceelsgrens op de kadasterkaart 1832.	18071798 - 3 & 4	zeer waardevol			vrij betrouwbaar	foto onduidelijk	186920,2	320526,5	Cultuurhistorisch landschapselement		37400011370000	Veldwerk
18071798-6	Begroeide graft	Broekhem-N	Nabij Hoeve Heihofweg	Graft. Deze loopt gelijk met een perceelsgrens op de kadasterkaart 1832.	18071798- 5 t/m 11	zeer waardevol			vrij betrouwbaar	foto onduidelijk	186829,9	320445,7	Cultuurhistorisch landschapselement		37400011170000	Veldwerk
18071798-7	Begroeide graft	Broekhem-N	Nabij Hoeve Heihofweg	Graft. Deze loopt gelijk met een perceelsgrens op de kadasterkaart 1832.	18071798- 5 t/m 11	zeer waardevol			vrij betrouwbaar	foto onduidelijk	186792,4	320464,2	Cultuurhistorisch landschapselement		37400011170000	Veldwerk
18071798-8	Begroeide graft	Broekhem-N	Nabij Hoeve Heihofweg	Graft. Deze loopt gelijk met een perceelsgrens op de kadasterkaart 1832.	18071798- 5 t/m 11	zeer waardevol			vrij betrouwbaar	foto onduidelijk	186798,6	320399,2	Cultuurhistorisch landschapselement		37400011170000	Veldwerk
18071798-9	Onbegroeide graft	Broekhem-N	Nabij Hoeve Heihofweg	Deze graft is al ingetekend op de Tranchotkaart en loopt later ook gelijk met een perceelsgrens op de kadasterkaart van omstreeks 1832.	18071798- 5 t/m 11	zeer waardevol			vrij betrouwbaar	foto onduidelijk	186827,6	320354,1	Cultuurhistorisch landschapselement		37400011270000 & 37400010970000	Veldwerk
1,807E+09	Begroeide graft	Broekhem-N	Nabij Hoeve Heihofweg	Begroeide graft die niet terug te leiden is naar een oude kaart.	18071798- 5 t/m 11	zeer waardevol			vrij betrouwbaar	foto onduidelijk	186768,1	320279,1	Cultuurhistorisch landschapselement		37400017970000	Veldwerk
1,807E+09	Begroeide graft	Broekhem-N	Nabij Hoeve Heihofweg	Deze graft is al ingetekend op de Tranchokaart.	18071798- 5 t/m 11	zeer waardevol			vrij betrouwbaar	foto onduidelijk	186678,5	320259,7	Cultuurhistorisch landschapselement		37400010770000	Veldwerk
nmer nog a	Hakhoutbomen en haagbeuk	Hekerbeek	Langs de Nieuweweg	In het talud bevinden zich een zestal hakhoutbomen(?) en even verderop een 'haagbeuk haag' die uitgroeid is tot bomen door het niet snoeien. Behoort tot een bosperceel dat reeds ingetekend is op de kadasterkaart van omstreeks 1832.	18071799, 18071799 (2) t/m 18071799 (10)	zeer waardevol	vrij waardevol		vrij betrouwbaar	robinia's	187082,5	320399,3	Cultuurhistorisch landschapselement		37270163370000 & 37270161770000	Veldwerk
180717100	Knotbomen, hoogstambomen, drinkpoel, hagen, graften	De Heek	Langs de Hekerweg	In dit weiland bevinden zich verschillende cultuurhistorische landschapselementen: (flinke) knotbomen, hakhoutstoven, hoogstamfruit, twee drinkpoelen en een heg als perceelsafscheiding/veekering. Eén van de twee hoogstamboomgaarden is terug te leiden tot de Tranchotkaart. In 1806 was er op dit perceel ook al hoogstam. In de heg zijn er tevens knotbomen geplant als perceelsafbakening. Verschillende elementen in dit gebied zijn al door het IKL ingetekend in hun elementenlaag.	180717100, (2), (3)	waardevol			vrij betrouwbaar		187410,5	320405,2	Cultuurhistorisch landschapselement		37410016170000 & 37410015970000 & 37410016270000	Veldwerk
180717101	Eikenbosje	De Heek	Langs de Hekerweg	Langs de weg een smalle bosstrook met o.a. eikenbomen. Dit bosperceel is reeds op de kadasterkaart van omstreeks 1832 ingetekend. Aan de zijde van de Nieuweweg (opnamenummer 18071799) hebben we al gezien dat hier een oude haag staat. De rest van het bosje zou dus ook cultuurhistorisch interessant kunnen zijn.	180717101, (2)				niet te beoordelen	foto onduidelijk	187306,7	320427,7	Cultuurhistorisch landschapselement		37270159270000 & 37320040970000	Veldwerk
180717102	Knotboom op perceelsgrens en graft	Hekerbeek	Weiland bij Hekerbeekweg 84a	In dit weiland staat een flinke knotboom die precies op de grens tussen twee percelen is geplaatst. Naast de knotboom bevindt zich een onbegroeide graft. Op de kadasterkaart van omstreeks 1832 is hier een perceelsgrens ingetekend. We hebben hier dus te maken met een oude perceelsafbakening.	180717102, (2)	zeer waardevol			niet te beoordelen	foto onduidelijk	187086,7	320098,8	Cultuurhistorisch landschapselement		37410033070000	Veldwerk
180717102-	Begroeide graft	Hekerbeek	Weiland bij Hekerbeekweg 84a	Deze graft is reeds ingetekend op de Tranchotkaart. Op de kadastrale kaart van omstreeks 1832 doet de graft dienst als perceelsafbakening.	180717102-2	waardevol			niet te beoordelen	foto onduidelijk	187175,1	320121,2	Cultuurhistorisch landschapselement		37410033070000	Veldwerk
180717102-	Begroeide graft	Hekerbeek	Weiland langs de Hekerbeekweg	Begroeide graft die op de kadastrale kaart van omstreeks 1832 gelijkt loopt met een perceelsafbakening.	180717102-3	waardevol			niet te beoordelen	foto onduidelijk	187079,1	320054,8	Cultuurhistorisch landschapselement		37410015470000	Veldwerk

180717102-	Begroeide graft	Hekerbeek	Achter de huizen Sillebeekstraat 20 t/m 46	Begroeide graft die al ingetekend is op de Tranchot en gelijk loopt met een perceelsafbakening op de kadastrale kaart van omstreeks 1832.	180717102-4	waard evol			niet te beoordelen	foto onduidelijk	186968	319994,8	Cultuurhistorisch landschapselement		37410015370000		Veldwerk
180717103	Gevlochten meidoornhaag	Hekerbeek	Naast Hekerbeekweg 82 (langs de weg)	Een overgebleven stuk meidoornheg met flinke stammen en vlechtingen.	180717103, (2)	zeer waard evol			betrouwbaar	prachtig vlechtwerk	186985,5	320101,2	Cultuurhistorisch landschapselement		37410015770000		Veldwerk
180717104	Hoogstamboomgaard	Hekerbeek	Perceel achter Hekerbeekweg 82	Hoogstamboomgaard met vooral jonge bomen en één flink oude fruitboom.	180717104		vrij waardevol		niet te beoordelen	geen foto	186996,9	320046,4	Cultuurhistorisch landschapselement		37410015270000		Veldwerk
180717105	Knotwilg op perceelsgrens	Hekerbeek	Tegenover Hekerbeekweg 72	Gespleten knotboom op een perceelsgrens tussen twee weilanden.	180717105		waardevol		betrouwbaar		186909,3	320069,1	Cultuurhistorisch landschapselement		37270157670000		Veldwerk
180717105-	Relict hoogstamboomgaard	Hekerbeek	Tegenover Hekerbeekweg 68	In dit weiland is nog één hoogstamboom te zien. Ten tijde van de Tranchotkaart was dit ook al een perceel met hoogstam. Waarschijnlijk is er één boom blijven staan als schuilgelegenheid voor het vee.	180717105-2		waardevol		betrouwbaar		186857,4	320089	Cultuurhistorisch landschapselement		37270144670000		Veldwerk
180717106	Hoogstamrelicten en haag	Hekerbeek	Tegenover Hekerbeekweg 2-4-6-8	In dit kleine weiland staan nog enkele hoogstambomen. Verder wordt het perceel afgebakend door een haag met relatief dikke stammen. Op de Tranchotkaart is op dit perceel hoogstam ingetekend.	180717106		waardevol		vrij betrouwbaar		186586,5	319884,9	Cultuurhistorisch landschapselement		37270157470000		Veldwerk
180717107	Hoogstamrelicten	Hekerbeek	Tegenover Hekerbeekweg 78-80	Op dit perceel staan nog enkele hoogstambomen. Op de Tranchotkaart is op dit perceel hoogstam ingekend.	180717107		waardevol		vrij betrouwbaar		186886,4	320159,1	Cultuurhistorisch landschapselement		37270150270000		Veldwerk
180717108	Hakhout/knot?	De Heek	Naast Hekerweg 2	Op dit perceel bevindt zich een bosje met (vermoedelijke) resten van een haagbeuk-haag.	180717108			vrij waard evol	niet te beoordelen	kers	187515,1	320506,2	Cultuurhistorisch landschapselement		37410016370000		Veldwerk
180717109	Haag	De Heek	Bij Hekerweg 27	Haag met flinke stammen. Hier kan een zekere ouderdom van afgeleid worden.	180717109		waardevol		niet te beoordelen	foto onduidelijk	188284,4	320761,4	Cultuurhistorisch landschapselement		37400004470000		Veldwerk
180717110	Hoogstamboomgaard	De Heek	Bij Hekerweg 35-37	Naast deze rijksmonumentale hoeve bevindt zich een hoogstamboomgaard. Op de Tranchotkaart wordt op dit gebied ook al een hoogstamboomgaard aangegeven. Reeds ingetekend door het IKL in de elementenlaag (bron: Provincie Limburg, code L01.09).	180717110		waardevol		niet te beoordelen	foto onduidelijk	188354,7	320831,1	Cultuurhistorisch landschapselement		37400003570000		Veldwerk
180717111	Elzenhaag	Rasberg	Kuytenbergweg	Een elsenhaag is iets typisch Zuid-Limburgs (bron: Bert Maes). Deze specifieke haag is geen 'A-object' maar in mindere mate toch cultuurhistorisch waardevol.	180717111			waard evol	vrij betrouwbaar		181840,4	319616,1	Cultuurhistorisch landschapselement		29840398070000		Veldwerk
180717112	Begroeide graft	Geulhem	Bij Geulhemmerweg	Deze graft is al ingetekend op de kadasterkaart van omstreeks 1832 en dient hier als perceelsafbakening.	180717112 tm 180717115	zeer waard evol			niet te beoordelen	foto onduidelijk	182826	319836,7	Cultuurhistorisch landschapselement		29840374970000		Veldwerk
180717113	Begroeide graft	Geulhem	Bij Geulhemmerweg	Deze begroeide graft is al te zien op de kadasterkaart van omstreeks 1832.	180717112 tm 180717115	zeer waard evol			niet te beoordelen	foto onduidelijk	182769,5	319831,7	Cultuurhistorisch landschapselement		29840374970000		Veldwerk
180717114	Begroeide graft	Geulhem	Bij Geulhemmerweg	Deze graft is al te zien op de Tranchotkaart en vervolgens ook op de kadasterkaart van omstreeks 1832.	180717112 tm 180717115	zeer waard evol			niet te beoordelen	foto onduidelijk	182787,3	319741,7	Cultuurhistorisch landschapselement		29840374970000		Veldwerk
180717115	Begroeide graft	Geulhem	Bij Geulhemmerweg	Begroeide graft.	180717112 tm 180717115	zeer waard evol			niet te beoordelen	foto onduidelijk	182802,9	319666,8	Cultuurhistorisch landschapselement		29840374970000		Veldwerk
180717116	Onbegroeide graft	Geulhem	Bij Geulhemmerweg	Onbegroeide graft. Deze is wel al ingetekend op de Tranchotkaart en vervolgens de kadasterkaart van omstreeks 1832 als onderdeel van een perceelsafbakening.	180717116 & 180717117	waard evol			niet te beoordelen	foto onduidelijk	182673,4	319611	Cultuurhistorisch landschapselement		29870075370000		Veldwerk
180717117	Begroeide graft	Berg	Bij Geulhemmerweg	Deze graft is al te zien op de kadasterkaart van omstreeks 1832 en doet hier dienst als perceelsafbakening.	180717116 & 180717117	waard evol			niet te beoordelen	foto onduidelijk	182602,1	319482	Cultuurhistorisch landschapselement		29870078070000 & 29870077470000 & 29870104270000		Veldwerk
180815118	Knotwilg	Valkenburg c	Bij de Dwingel	Bij de Joodse begraafplaats langs de Dwingel staan twee knotbomen die een ensemble vormen met de twee grafzerken.	nog maken		waardevol		vrij betrouwbaar	geen foto	186290,6	319189,2	Cultuurhistorisch landschapselement		37250014470000		Veldwerk
180815119	Knotwilg	Valkenburg c	Bij de Dwingel	Bij de Joodse begraafplaats langs de Dwingel staan twee knotbomen die een ensemble vormen met de twee grafzerken.	nog maken		waardevol		vrij betrouwbaar	geen foto	186293,7	319190,3	Cultuurhistorisch landschapselement		37250014470000		Veldwerk
180815120	Solitaire boom	Broekhem	Voortuin Broekhem 10	De straat Broekhem was van oudsher de 'villastraat' van Valkenburg. Het grootste deel van deze huizen zijn tegenwoordig Rijksmonumenten of geinventariseerd in het kader van het MIP. De bomen die bij deze huizen staan zijn vaak statig en staan er in veel gevallen al sinds het bouwjaar van de villa's. In de voortuin van Broekhem 10 staat een grote meerstammige **SOORTNAAM**. De villa zelf is in het kader van het MIP geinventariseerd en heeft dus een zekere bouwhistorische waarde. De boom complementeert de villa; daarom kan deze boom gezien worden als een cultuurhistorisch landschapselement.	180815120, 180815120 (2)		waardevol		vrij betrouwbaar	soort onduidelijk	186058,7	319994,3	Cultuurhistorisch landschapselement		31990202070000		Veldwerk
180815121	Spar	Broekhem	Voortuin Broekhem 14	De straat Broekhem was van oudsher de 'villastraat' van Valkenburg. Het grootste deel van deze huizen zijn tegenwoordig Rijksmonumenten of geinventariseerd in het kader van het MIP. De bomen die bij deze huizen staan zijn vaak statig en staan er in veel gevallen al sinds het bouwjaar van de villa's. In de voortuin van Broekhem 10 staat een grote meerstammige spar van ongeveer 15 meter hoog en een omtrek van 2,5 - 3 meter. De villa zelf is in het kader van het MIP geinventariseerd en heeft dus een zekere bouwhistorische en cultuurhistorische waarde. De boom complementeert de villa; daarom kan deze boom gezien worden als een cultuurhistorisch landschapselement.	180515121		waardevol		vrij betrouwbaar	mammoetboom 'Glauca' ?	186034,7	320007,7	Cultuurhistorisch landschapselement		31990141170000		Veldwerk

180815122	Solitaire boom	Broekhem	Voortuin Broekhem 16	De straat Broekhem was van oudsher de 'villastraat' van Valkenburg. Het grootste deel van deze huizen zijn tegenwoordig Rijksmonumenten of geinventariseerd in het kader van het MIP. De bomen die bij deze huizen staan zijn vaak statig en staan er in veel gevallen al sinds het bouwjaar van de villa's. In de voortuin van Broekhem 16 staat een rode beuk van ongeveer 10-15 meter hoog. Een Rode Beuk werd in het verleden gezien als statusverhogend; ze waren namelijk erg duur om te kopen. De villa 'Sole Mio' is een Rijksmonument. De boom complementeert de villa; daarom kan deze boom gezien worden als een cultuurhistorisch landschapselement.	180515122		waarde vol		vrij betrouwbaar	Bruine beuk	186017,8	320023,1	Cultuurhistorisch landschapselement		31990141570000	Veldwerk
180815123	Solitaire boom	Broekhem	Voortuin Broekhem 26	De straat Broekhem was van oudsher de 'villastraat' van Valkenburg. Het grootste deel van deze huizen zijn tegenwoordig Rijksmonumenten of geinventariseerd in het kader van het MIP. De bomen die bij deze huizen staan zijn vaak statig en staan er in veel gevallen al sinds het bouwjaar van de villa's. In de voortuin van Broekhem 26 staat een grote . De villa zelf is in het kader van het MIP geinventariseerd en heeft dus een zekere bouwhistorische en cultuurhistorische waarde. De boom complementeert de villa; daarom kan deze boom gezien worden als een cultuurhistorisch landschapselement.	180515123		waarde vol		vrij betrouwbaar	soort onbekend	185935	320096,9	Cultuurhistorisch landschapselement		31990221870000	Veldwerk
180815124	Solitaire boom	Broekhem	Voortuin Broekhem 52-54	De straat Broekhem was van oudsher de 'villastraat' van Valkenburg. Het grootste deel van deze huizen zijn tegenwoordig Rijksmonumenten of geinventariseerd in het kader van het MIP. De bomen die bij deze huizen staan zijn vaak statig en staan er in veel gevallen al sinds het bouwjaar van de villa's. In de voortuin van Broekhem 52-54 staat een spar van ongeveer tussen de 20-25 meter hoog en een omtrek van 2 meter. De villa zelf is in het kader van het MIP geinventariseerd en heeft dus een zekere bouwhistorische en cultuurhistorische waarde. De boom complementeert de villa; daarom kan deze boom gezien worden als een cultuurhistorisch landschapselement.	180515124		waarde vol		niet te beoordelen	foto onduidelijk			Cultuurhistorisch landschapselement		31990141470000	Veldwerk
180815125	Spar	Broekhem	Voortuin Broekhem 113	De straat Broekhem was van oudsher de 'villastraat' van Valkenburg. Het grootste deel van deze huizen zijn tegenwoordig Rijksmonumenten of geinventariseerd in het kader van het MIP. De bomen die bij deze huizen staan zijn vaak statig en staan er in veel gevallen al sinds het bouwjaar van de villa's. In de voortuin van Broekhem 52-54 staat een spar van ongeveer tussen de 20-25 meter hoog en een omtrek van 2 meter. De villa zelf is in het kader van het MIP geinventariseerd en heeft dus een zekere bouwhistorische en cultuurhistorische waarde. De boom complementeert de villa; daarom kan deze boom gezien worden als een cultuurhistorisch landschapselement.	180815125		waarde vol		niet te beoordelen	foto onduidelijk			Cultuurhistorisch landschapselement		31990141470000	Veldwerk
180815126	Ensemble van knotbomen, vergroeide haagbeuk, meidoorn en hoogstam	Broekhem	Beekstraat	Het lijkt erop dat zich hier nog een klein stukje oud weiland bevindt. Op het weiland bevinden zich nog enkele (wel vrij jonge) hoogstamfruitbomen. Het perceel is omheind met een meidoornhaag en haagbeuk die flink in de hoogte gegroeid zijn door het ontbreken van onderhoud. Verder staan er tussen bovengenoemde haag tevens een knotboom. Op de Tranchotkaart is in dit gebied al hoogstam ingetekend en op het kadastrale minuutplan zijn hier drie kleine perceeltjes te zien. De kans is groot dat de grenzen in dit gebied uit de tijd van het minuutplan teruggaan.	180515126	waardevol			niet te beoordelen	foto onduidelijk	185096,2	320546,8	Cultuurhistorisch landschapselement		37390010970000	Veldwerk
180815127	Meidoornhaag met vlechtrelict	Broekhem	Beekstraat	Langs het wandelpad staat een vlechtheg van een meter of 10. Hierin zijn meerdere vlechtrelicten te zien.	180515127	zeer waardevol			niet te beoordelen	foto onduidelijk	185083,6	320591,6	Cultuurhistorisch landschapselement		37390010970000	Veldwerk
180815128	Talud met eiken en een oude meidoornhaag	Broekhem	Beekstraat	Deze holle weg is op beide taluds begroeid met o.a. eiken van 10-15 meter hoog en omtrek ongeveer 2 meter. Tevens meidoornhagen op het talud.	180515128	waardevol			vrij betrouwbaar	knoteik?	185056,6	320745,1	Cultuurhistorisch landschapselement		37390011370000	Veldwerk
180815129	Oprijlaan met beuken en meidoorn	Broekhem	Beekstraat	De oprijlaan leidt naar het huis Beekstraat 2-4 (tevens door ons aangemerkt als cultuurhistorisch pand!) en bestaat uit afwisselend beuken en meidoornrelicten met flinke stammen (waarschijnlijk dus vrij oud)	180515129		waarde vol		vrij betrouwbaar		185134,6	320908,5	Cultuurhistorisch landschapselement		37390001870000	Veldwerk
180815130	Hoogstamboomgaard	Broekhem	Beekstraat	Deze huisweide hoort oorspronkelijk bij Beekstraat 2-4 en er staat hoogstamfruit in.	180515130		waarde vol		vrij betrouwbaar	foto onduidelijk	185135,8	321000,2	Cultuurhistorisch landschapselement		37390001370000	Veldwerk
180815131	Knotbomengroep	Broekhem	Beekstraat	Op de hoek van dit perceel staan drie knotbomen (lijkt het). Dit zouden ook relicten kunnen zijn van een oude haag die hooggegroeid is vanwege het uitblijven van onderhoud.	180515131	zeer waardevol			vrij betrouwbaar		185048,7	320870,3	Cultuurhistorisch landschapselement		37390011370000	Veldwerk
180815132	Hoogstamrelicten, haag en knotbomen	Broekhem	Prinses Beatrixsingel	In deze wei nog enkele relicten van een hoogstamboomgaard. De huidige grens loopt gelijk met de grens op de eerste kadastrale kaart. Op de Tranchotkaart zien we dat er hier in 1704 reeds sprake was van hoogstam. De huidige begrenzing van het perceel komt grotendeels ook overeen met de Tranchotkaart.	180515132		waarde vol		vrij betrouwbaar		185121	320094,6	Cultuurhistorisch landschapselement		37290019670000	Veldwerk
180815133	Haag	Broekhem	Prinses Beatrixsingel	Rondom bovengenoemd perceel met hoogstamrelicten bevindt zich een dichte haag.	180515133		waarde vol		vrij betrouwbaar	foto onduidelijk	185175,9	320053	Cultuurhistorisch landschapselement		37290035770000	Veldwerk
180815134	Knotboom	Broekhem	Prinses Beatrixsingel	Knotboom in weiland. Deze valt niet samen met een historische perceelsgrens.	180515134		waarde vol		vrij betrouwbaar		185197,9	320065,8	Cultuurhistorish landschapselement		37290035770000	Veldwerk

180815135	Knotboom	Broekhem	Prinses Beatrixsingel	Gespleten knotboom in weiland. Deze valt niet samen met een historische perceelsgrens.	180515135		waarde vol		vrij betrou wbaar		185196,9	320042,1	Cultuurhistorisch landschapselement		37290035770000	Veldwerk
180815136	Knotbomenrij	Broekhem	Prinses Beatrixsingel	In het weiland bevindt zich een rij van 8 knotbomen. Deze staan niet op een oude grensmarkering.	180515136		waarde vol		niet te beoord elen		185299,1	319981,2	Cultuurhistorisch landschapselement		3729003577000	Veldwerk
180815137	Knotbomenrij	Broekhem	Prinses Beatrixsingel	Een rij van drie (jonge) knotbomen. Deze staan niet op een oude grens.	180515137		waarde vol		niet te beoord elen	foto onduidelijk	185337,8	319942,6	Cultuurhistorisch landschapselement		37290035770000	Veldwerk
180815138	Knotbomenrij	Broekhem	Prinses Beatrixsingel	Midden in dit relatief kleine bosperceel staat een rij van vier flinke knotwilgen. Deze lopen precies op een grens die terug te zien is op het oude kadastrale minuutplan en zijn dus waarschijnlijk geplant als grensmarkering.	180815138	waard evol			betrou wbaar		185229,2	319986	Cultuurhistorisch landschapselement		37290035970000	Veldwerk
180815139	Knotbomenrij	Broekhem	Prinses Beatrixsingel	Deze rij knotbomen is geplant als grensafbakening van een perceel. Deze grens is echter niet zo oud dat deze terug te zien is op de Tranchotkaart of het kadastrale minuutplan.	180815139		waarde vol		betrou wbaar		185238,1	319998,9	Cultuurhistorisch landschapselement		37290035770000	Veldwerk
180815140	Hoogstamboom gaard met meidoornhaag	Broekhem	Prinses Beatrixsingel	Op dit perceel staat een hoogstamboomgaard. Deze is niet terug te leiden tot de Tranchot.	180815140		waarde vol		vrij betrou wbaar		185612,7	319773,1	Cultuurhistorisch landschapselement		37290031370000	Veldwerk
180815141	Eikenbosje	Broekhem	Keelstraat	In dit bosje staan verschillende eikenbomen van (zo te zien) flinke ouderdom. Bij één eik lijkt het alsof deze ooit als hakhout gediend heeft vanwege de stambasis (laag bij de grond) met uitlopers. Bij een andere eik lijkt het alsof deze ooit geknot is geweest.	180815141	waard evol			vrij betrou wbaar		186005,9	320597,9	Cultuurhistorisch landschapselement		37400013670000	Veldwerk
180815142	Hoogstamboom gaard	Broekhem	Keelweg	Hoogstamboomgaard met een 'mix' van oudere en jongere fruitbomen.	180815142		waarde vol		vrij betrou wbaar		185829,4	320718,8	Cultuurhistorisch landschapselement		37400012670000 & 37400012770000	Veldwerk
180815143	Begroeide graft	Broekhem	Bij weiland Keelweg	Deze graft, die o.a. begroeid is met eiken, is reeds ingetekend op het kadastrale minuutplan.	180815143	waard evol			niet te beoord elen	foto onduidelijk	185901	320769,6	Cultuurhistorisch landschapselement		37400012070000	Veldwerk
180815144	Eik langs voetpad	Broekhem	Keelweg	Deze flinke eik is geplant naast het de onverharde Keelweg en is hier toentertijd waarschijnlijk gepland ter herkenning van het voetpad.	180815144		waarde vol		vrij betrou wbaar		185978,3	320726,7	Cultuurhistorisch landschapselement		37400012970000	Veldwerk
180815145	Graft met o.a. eiken en knotbomen	Broekhem	Langs Keelweg	Deze graft is begroeid met o.a. eiken en knotbomen.	180815145	zeer waard evol			niet te beoord elen	foto onduidelijk	185992,6	320702,4	Cultuurhistorisch landschapselement		37400012970000	Veldwerk
180815146	Holle weg met begroeiing op de taluds	Broekhem	Sittardervoetpa d	Deze holle weg heeft hoog uitgesleten taluds met een dichte begroeiing van o.a. knotbomen, hakhout en eikenbomen.	180815146	zeer waard evol			niet te beoord elen	foto onduidelijk	186243,3	320801,2	Cultuurhistorisch landschapselement		37400014870000	Veldwerk
180815147	Holle weg met eiken op het talud	Broekhem	Roevoetsweg	Van deze holle weg is nog één talud prominent aanwezig. Hier staan o.a. vier flinke eikenbomen op. Het andere talud is in verloop der tijd waarschijnlijk omgeploegd en nog maar enkele tientallen centimeters hoog en onbegroeid.	180815147		waarde vol		niet te beoord elen	foto onduidelijk	186140,7	320718,1	Cultuurhistorisch landschapselement		37400014170000	Veldwerk
180815148	Graft met eiken en hakhoutstoven	Broekhem	Bij Roevoetsweg	Op deze graft staan eikenbomen en knotbomen.	180815148		waarde vol		vrij betrou wbaar		186124,3	320814,8	Cultuurhistorisch landschapselement		37400014570000	Veldwerk
180815149	Graft met oude haag	Broekhem	Bij Roevoetsweg	Op deze graft staat een haag van aanzienlijke ouderdom (aan de dikte van de stronken te zien). Helaas was het niet mogelijk om een foto van dichterbij te maken.	180815149	zeer waard evol			niet te beoord elen	foto onduidelijk	186218	320823,3	Cultuurhistorisch landschapselement		37400014570000	Veldwerk
180815150	Meidoornhaag met vlechtrelicten	Broekhem	Bij Sittardervoetpa d	Deze meidoornhaag bakent een weiland af en bevat nog meerdere vlechtrelicten.	180815150	zeer waard evol			vrij betrou wbaar		186255,9	320816,2	Cultuurhistorisch landschapselement		37400015070000	Veldwerk
180815151	Meidoornhaag	Broekhem	Bij Sittardervoetpa d	Deze meidoornhaag bakent een weiland af. De stammen zijn vrij dik, maar er zijn geen vlechtrelicten te zien.	180815151	waard evol			niet te beoord elen	foto onduidelijk	186328,9	320854,1	Cultuurhistorisch landschapselement		37400014970000	Veldwerk
180815152	Meidoornhaag met vlechtrelicten	Broekhem	Bij Sittardervoetpa d	Deze meidoornhaag is niet meer aaneengesloten. In de 'losse' stukken zijn sporen van vlechtingen te zien.	180815152	waard evol			vrij betrou wbaar		186274,9	320912,3	Cultuurhistorisch landschapselement			Veldwerk
180815153	Meidoornhaag	Broekhem	Bij Sittardervoetpa d	Meidoornhaag; een mengsel van nieuwe en oudere aanplant (dikke stammen)	180815153	waard evol			niet te beoord elen	gesnoeid	186348,9	320945	Cultuurhistorisch landschapselement		37400014670000 & 37400014570000	Veldwerk
180815154	Meidoornhaag	Broekhem	Bij Sittardervoetpa d	Langs het wandelpad een meidoornhaag van aanzienlijke ouderdom (dikke stammen)	180815154	waard evol			betrou wbaar	gesnoeid	186349,2	320934,4	Cultuurhistorisch landschapselement		37400014970000	Veldwerk
180815155	Eik	Broekhem	Roevoetsweg	In het talud van de holle weg staand drie flinke eikenbomen. Eiken werden dikwijls geplant als perceelsafbakening.	180815155		waarde vol		niet te beoord elen	foto onduidelijk	186148,8	320744,9	Cultuurhistorisch landschapselement		37400014070000	Veldwerk
180815156	Eik	Broekhem	Roevoetsweg	In het talud van de holle weg staand drie flinke eikenbomen. Eiken werden dikwijls geplant als perceelsafbakening.	180815156		waarde vol		niet te beoord elen	foto onduidelijk	186142,6	320728	Cultuurhistorisch landschapselement		37400014070000	Veldwerk
180815157	Eik	Broekhem	Roevoetsweg	In het talud van de holle weg staand drie flinke eikenbomen. Eiken werden dikwijls geplant als perceelsafbakening.	180815157		waarde vol		niet te beoord elen	foto onduidelijk	186132,4	320713	Cultuurhistorisch landschapselement		37400014070000	Veldwerk
180815158	Meidoornhaag met vlechtrelicten	Walem	Kleine weg	Bij de picknickplaats te Walem staat nog een stuk oude haag waar op meerdere plaatsen vlechtingen te zien zijn. Deze haag staat precies op een oude perceelsgrens die ingetekend is op de kadastrale kaart van omstreeks 1832.	180815158	waard evol			vrij betrou wbaar		188646,9	319682	Cultuurhistorisch landschapselement		37410004070000	Veldwerk
180815159	Eik in talud	Walem	Steenweg	In het talud van de holle weg staat een flinke eik met een omtrek van tussen de 2 m 50 en 2 m 80.	180815159		waarde vol		vrij betrou wbaar		188644,8	319729,4	Cultuurhistorisch landschapselement		37410000170000	Veldwerk
815160 **FOT**	Begroeide graft	Walem	Nabij Kleineweg	Deze begroeide graft dient als perceelsafabakening tussen twee percelen en is al terug te zien op het kadastrale minuutplan van omstreeks 1832 en op de Tranchotkaart.	180815160	waard evol			niet te beoord elen	foto onduidelijk	188693,5	319582,3	Cultuurhistorisch landschapselement		37410006370000 & 37410005570000	Veldwerk
180815161	Begroeide graft	Walem	Nabij Kleineweg	Deze begroeide graft dient als perceelsafabakening tussen twee percelen en is al terug te zien op het kadastrale minuutplan van omstreeks 1832.	180815161	waard evol			niet te beoord elen	foto onduidelijk	188765,7	319665,2	Cultuurhistorisch landschapselement			Veldwerk

180815162	Onbegroeide graft	Walem	Kleineweg	Deze graft bakent een perceel af en is reeds ingetekend op de kadastrale kaart van omstreeks 1832.	180815162				n.v.t.	geen begroeiing	188825,2	319587,1	Cultuurhistorisch landschapselement		37410005570000	Veldwerk
180815163	Begroeide graft	Walem	Nabij Kleineweg	Deze graft bakent een perceel af en is reeds ingetekend op de kadastrale kaart van omstreeks 1832. In het verlengde hiervan staat ook nog een knotboom waardoor de grens denkbeeldig doorgetrokken wordt. Deze knotboom vormt tevens een hoekpunt van een ander perceel.	180815163	waard evol			niet te beoord elen	foto onduidelijk	188640,6	319502,7	Cultuurhistorisch landschapselement		37410032570000	Veldwerk
180815164	Solitaire knotboom	Walem	Nabij Kleineweg	Deze knotboom markeert een hoekpunt van een perceelsgrens die te zien is op de kadastrale kaart van omstreeks 1832. Verder loopt deze tevens in het verlengde van een andere perceelsgrens die ook te zien is op dezelfde kadastrale kaart.	180815164	waard evol			niet te beoord elen	foto onduidelijk	188687,6	319477,5	Cultuurhistorisch landschapselement		37410032570000	Veldwerk
180815165	Begroeide graft	Walem	Nabij Kleineweg	Deze graft bevindt zich midden op een akker en doet tegenwoordig geen dienst meer als perceelsgrens. Op de kadastrale kaart van omstreeks 1832 is echter te zien dat de graft precies op een perceelsgrens loopt en de graft is hier nog van over.	180815166	waard evol			niet te beoord elen	foto onduidelijk	188867,1	319725,3	Cultuurhistorisch landschapselement		37410005670000	Veldwerk
180815166	Onbegroeide graft	Walem	Nabij Kleineweg	Deze graft is op de kadastrale kaart van omstreeks 1832 al te zien als perceelsgrens en deze perceelsgrens is tegenwoordig nog hetzelfde.	180815167				n.v.t.	geen begroeiing	188561,9	319436,8	Cultuurhistorisch landschapselement		37410032570000	Veldwerk
180815167	Onbegroeide graft	Walem	Nabij Kleineweg		180815168				n.v.t.	geen begroeiing			Cultuurhistorisch landschapselement			Veldwerk
180815168	Hoogstamboomgaard	Walem	Achter Walem 33	Perceel met nog enkele hoogstambomen. Al op de Tranchotkaart is op dit perceel een hoogstamboomgaard ingetekend. De oude cultuurvorm wordt in het heden nog gehandhaafd.	180815168		waarde vol		vrij betrou wbaar		188931,1	319516,1	Cultuurhistorisch landschapselement		37410033470000	Veldwerk
180815169	Hoogstamboomgaard	Walem	Achter Walem 29	Op dit perceel nog enkele hoogstambomen omringd door een (waarschijnlijk) oudere haag. Op de Tranchotkaart is op dit perceel een hoogstamboomgaard ingetekend.	180815169		waarde vol		vrij betrou wbaar		188921,6	319488,3	Cultuurhistorisch landschapselement		37410003070000	Veldwerk
180815170	Hoogstamboomgaard	Walem	Achter Walem 27	Op dit perceel nog enkele hoogstambomen omringd door een (waarschijnlijk) oudere haag. Op de Tranchotkaart is op dit perceel een hoogstamboomgaard ingetekend.	180815170	waard evol	waarde vol		vrij betrou wbaar		188920,2	319467,5	Cultuurhistorisch landschapselement		37410035070000	Veldwerk
180815171	Meidoornhaag met vlechtrelicten	Hekerbeek	Naast Hekerbeekweg 84	In het verlengde van het stuk gevlochten haag naast Hekerbeekweg 82 bevindt zich verderop nog een flink stuk haag met dikke stammen en vlechtrelicten. Hoewel de vlechtingen minder duidelijk zijn dan bij Hekerbeekweg 82 is deze toch cultuurhistorisch waardevol. De haag zelf is ongeveer 75 meter lang.	180815171	zeer waard evol			vrij betrou wbaar		187064,4	320195,2	Cultuurhistorisch landschapselement		37410033070000	Veldwerk
180815172	Meidoornhaag met vlechtrelicten	Broekhem	Stoepertweg	Deze haag vertoont meerdere vlechtrelicten waarvan één zeer duidelijke.	180815172	zeer waard evol			betrou wbaar		186380,8	320895,3	Cultuurhistorisch landschapselement		37400014970000	Veldwerk
180815173	Knotwilg	Sibbe	Bemelerweg	Deze knotwilg heeft een omtrek van minimaal 3 meter en staat op de hoek van een perceelsgrens. Ditzelfde perceel was op de kadastrale kaart van omstreeks 1832 ook al te zien.	180815173		waarde vol		vrij betrou wbaar		185214,1	317520,8	Cultuurhistorisch landschapselement		37350000170000	Veldwerk
180815174	Begroeide graft	Sibbe	Bemelerweg	Deze graft is te zien op de kadastrale kaart van omstreeks 1832 als perceelsgrens.	181815174		waarde vol		niet te beoord elen	foto onduidelijk	185254,9	317471,1	Cultuurhistorisch landschapselement		37350000270000	Veldwerk
180815175	Haagbeuk (relict oude haag) **VALT BUITEN GEMEENTEGRENS**			Meidoorm die uitgegroeid is tot boom. Wellicht stond hier ooit een hele haag en is dit het enige overblijfsel.	181815175		vrij waarde vol		vrij betrou wbaar	Boswilg!	185512,4	316581,7	Cultuurhistorisch landschapselement			Veldwerk
181114176	Meidoornhaag met vlechtrelicten	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	Deze meidoornhaag omgrenst een perceel. Dit perceel is in precies dezelfde vorm reeds te zien op de kadastrale kaart van omstreeks 1832. De haag zelf heeft dikke stammen en op meerdere plaatsen gevlochten stukken.	181114176	zeer waard evol			vrij betrou wbaar		188024,1	317891,1	Cultuurhistorisch landschapselement		35810084470000	Veldwerk
181114177	Eik	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	Deze grote eik staat in een talud langs de weg. De omtrek ervan is ongeveer 3,5 meter. Aan de onregelmatige vorm lijkt het erop alsof de deze ooit geknot is geweest.	181114177	zeer waard evol			betrou wbaar	oude knoteik?	188010,9	317945,2	Cultuurhistorisch landschapselement		35810193970000	Veldwerk
181114178	Meidoornhaag met vlechtrelicten	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	Deze meidoornhaag heeft dikke stammen en op meerdere plaatsen zijn vlechtrelicten te zien. De weg waarnaast de haag staat was er al ten tijde van de Tranchotkaart en waarschijnlijk nog eerder. Genoemde zaken doen vermoeden dat de haag wel eens van vóór 1850 zou kunnen zijn.	181114178	zeer waard evol			vrij betrou wbaar		188047,9	317970,4	Cultuurhistorish landschapselement		35810193970000	Veldwerk
181114179	Holle weg met begroeide taluds	Gerendal	St. Jansbosweg	Op de taluds van deze holle weg bevindt zich een reeks aan cultuurhistorisch interessant begroeiing, o.a uitgroeide meidoornhaagrelicten, een knotboom, 7 eiken en hakhoutstoof.	181114179	zeer waard evol			niet te beoord elen	foto onduidelijk	187419,6	317889,7	Cultuurhistorisch landschapselement		37420113470000	Veldwerk
181114180	Holle weg met begroeide taluds	Gerendal	Schinderweg	Holle weg met begroeide taluds.	181114180	zeer waard evol			niet te beoord elen	foto onduidelijk	187507,2	317450,9	Cultuurhistorisch landschapselement		37420036770000	Veldwerk
181114181	Hoogstamboomgaard	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	Op dit perceel staan nog ongeveer 20 hoogstamfruitbomen. Verder wordt het perceels omsloten door een meidoorn-haag met op plekken flinke stammen.	181114181		waarde vol		vrij betrou wbaar		187864,2	316962,3	Cultuurhistorisch landschapselement		35820005470000 & 35820005570000 & 35820005670000	Veldwerk
181114182	Meidoornhaag	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	Deze meidoornhaag heeft relatief dikke stammen en bevindt zich rondom de hoogstamboomgaard met opnamenummer 181114181. De buitengrenzen van dit perceel waar de haag overheen loopt is al te zien op de kadastrale kaart van 1832. De boomgaard lijkt van een wat jongere leeftijd.	181114182	waard evol			niet te beoord elen	foto onduidelijk	187849,2	316993,9	Cultuurhistorisch landschapselement		35820005470000 & 35820005570000 & 35820005670000	Veldwerk
181114183	Hakhoutstoof eik	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	Langs de hoofdweg door het Gerendal staat een solitaire eik met een omvang van ongeveer 3,5m. Aan de vorm te zien lijkt het alsof deze eik ooit dienst heeft gedaan als hakhoutstoof.	181114183	waard evol			vrij betrou wbaar		187937,6	317012,5	Cultuurhistorisch landschapselement		35820124970000	Veldwerk
181114184	Hoogstamrelicten	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	In het weiland staan nog vier hoogstamfruitbomen van een aanzienlijke leeftijd. Dit perceel is al te zien op de kadasterkaart van omstreeks 1832.	181114184		waarde vol		vrij betrou wbaar	foto onduidelijk	18780,46	316873,5	Cultuurhistorisch landschapselement		35820117470000	Veldwerk

181114185	Meidoornhaag	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	Langs dit weiland staat een oude meidoornhaag met vlechtrelicten. Deze haag loopt gelijk met de perceelsgrenzen op de kadasterkaart van omstreeks 1832.	181114185	zeer waard evol			betrou wbaar		187877,7	316839,1	Cultuurhistorisch landschapselemement		35820117470000	Veldwerk
181114186	Meidoornhaag	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	Langs dit weiland staat een oude meidoornhaag met vlechtrelicten. Deze haag loopt gelijk met de perceelsgrenzen op de kadasterkaart van omstreeks 1832.	181114186	zeer waard evol			betrou wbaar		187907,3	316879,7	Cultuurhistorisch landschapselement		35820117370000	Veldwerk
181114187	Meidoornrelicten (uitgegroeid tot boom)	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	Langs de weg staan drie 'uitgegroeide' meidoornhagen: waarschijnlijk stond hier ooit een haag die al tientallen jaren niet meer gesnoeid is. Vandaar dat het nu bomen lijken. De betreffende weg waarlangs deze elementen staan is reeds terug te zien op de Tranchotkaart en de kadastrale kaart van omstreeks 1832. De 'meidoornbomen' zouden dus wel eens flink oud kunnen zijn.	181114187	waard evol			vrij betrou wbaar		187907,1	316879,6	Cultuurhistorisch landschapselement		35820068170000	Veldwerk
181114188	Hoogstamboomgaard & knotwilgen	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	De fruitbomen in deze boomgaard lijken relatief oud. Verder bevindt zich verderop in hetzelfde weiland van een rij van vier flinke knotwilgen welke precies op een grens van de kadastrale kaart van omstreeks 1832 staan.	181114188		waarde vol		vrij betrou wbaar		187798	316784	Cultuurhistorisch landschapselement		35820122370000 & 35820117570000 & 35820117670000	Veldwerk
181114189	Meidoornhaag met vlechtrelicten	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	Deze meidoornhaag heeft flinke stammen en vlechtrelicten.	181114189	zeer waard evol			vrij betrou wbaar	vlechtrelicten	187827,3	316753,3	Cultuurhistorisch landschapselement		35820122370000	Veldwerk
181114190	Hoogstamboomgaard	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	Deze hoogstaamboomgaard was ooit waarschijnlijk groter maar nu zijn er nog ongeveer 11 fruitbomen over. Op de kadastrale kaart is te zien dat de betreffende bomen binnen vier verschillende percelen vallen.	181114190		waarde vol		vrij betrou wbaar	foto onduidelijk	187619,4	316522,1	Cultuurhistorisch landschapselement		35820122370000	Veldwerk
181114191	Hoogstamkers	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	Deze hoogstamkers ziet er vrij oud uit; hij is ongeveer 2 m dik en en 15 m hoog.	181114191			waard evol	vrij betrou wbaar		187794,1	316531,7	Cultuurhistorisch landschapselement		35820118870000	Veldwerk
181114192	Hoogstamboomgaard	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	Op dit perceel bevinden zich nog vier flinke hoogstamfruitbomen.	181114192		waarde vol		vrij betrou wbaar		187641,2	316633,8	Cultuurhistorisch landschapselement		35820122370000	Veldwerk
181114193	Graft met geknotte eik en hakhoutstoof	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	Dit (relatief) kleine stuk holle weg is op beide taluds begroeid.	181114193		waarde vol		niet te beoordelen	foto onduidelijk	187370,5	316544,8	Cultuurhistorisch landschapselement		37360010370000	Veldwerk
181114194	Knotboom	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	Flinke solitaire knotwilg (omtrek 2 - 3 m) bij drinkpoel. Op het kadastrale minuutplan van omstreeks 1832 staat deze precies op een perceelsgrens. Dit perceel is er nu niet meer.	181114194		waarde vol		vrij betrou wbaar		187149,2	316380,9	Cultuurhistorisch landschapselement		37360013470000	Veldwerk
181114195	Drinkpoel	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	Poel die waarschijnlijk ooit dienst heeft gedaan als drinkpoel voor het vee.	181114195				n.v.t.	geen begroeiing	187156,9	316377,7	Cultuurhistorisch landschapselement		373600134700000	Veldwerk
181114196	Holle weg	Gerendal	Ijzerenweg	Stukje holle weg met begroeide taluds.	181114196		waarde vol		niet te beoordelen	foto onduidelijk	187294,9	316453,9	Cultuurhistorisch landschapselement		37360008370000	Veldwerk
181114197	Hakhoutstoven	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	Aan de rand van een klein bosperceel bevinden zich twee flinke hakhoutstoven.	181114197	waard evol			niet te beoordelen	foto onduidelijk	187074,2	316427,4	Cultuurhistorisch landschapselement		37360011170000	Veldwerk
181114198	Uitgegroeide meidoorn op graft	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	Begroeide graft in weiland tegen bosrand aan; onder andere een uitgegroeide meidoornhaag.	181114198	zeer waard evol			vrij betrou wbaar		187823,5	316494,5	Cultuurhistorisch landschapselement		35820132570000 & 35820118870000	Veldwerk
181114199	Onbegroeide graft	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	Onbegroeide graft in weiland.	181114199				n.v.t.	geen begroeing	187781,7	316404,6	Cultuurhistorisch landschapselement		35820132570000 & 35820118870000	Veldwerk
1,811E+09	Meidoornhaag met vlechtrelicten en geknotte spaanse aak	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	Deze meidoorn bevat op meerdere plaatsen vlechtrelicten. Het begin van de haag (vlakbij kantoor Staatsbosbeheer) is doorweven met geknotte spaanse aak; deze lijken niet oud. Verderop echter lijken ze meer geintegreerd te zijn in de haag: de vertakkingen zijn verweven in de haag zelf. Dat is bij het eerste gedeelte niet het geval.	1811141100	zeer waard evol			vrij betrou wbaar		187761,4	316404,1	Cultuurhistorisch landschapselement		35820132570000	Veldwerk
1,811E+09	Meidoornhaag met vlechtrelicten	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	Deze meidoornhaag bevat meerdere vlechrelicten en begrensd een weiland.	1811141101	zeer waard evol			vrij betrou wbaar		187753,5	316403,3	Cultuurhistorisch landschapselement		35820119070000	Veldwerk
1,811E+09	Groepje hakhoutstoven	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	Groepje hakhoutstoven waarvan één es en drie esdoorns.	1811141102	waard evol			vrij betrou wbaar	foto onduidelijk	187774,6	316316,9	Cultuurhistorisch landschapselement		35820132470000	Veldwerk
1,811E+09	Knotboom in	Gerendal	Langs	Deze knotboom bevindt zich in een meidoornhaag met	1811141103	zeer			betrou		187806,4	316183	Cultuurhistorisch landschapselement		35820119070000	Veldwerk
1,811E+09	Haag	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	Haag op perceelgrens die al terug te zien is op de kadastrale kaart van omstreeks 1832.	1811141104	waard evol			niet te beoordelen		187742,4	316125,4	Cultuurhistorisch landschapselement		35820016070000	Veldwerk
1,811E+09	Knotboom	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	Deze knotboom is onderdeel van de haag met opnamenummer 1811141103.	1811141105		waarde vol		betrou wbaar		187719,1	316121,7	Cultuurhistorisch landschapselement		35820015970000	Veldwerk
1,811E+09	Hakhoutstoof esdoorn	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	Hakhoutstoof met 5 uitlopers die al lang niet meer gesnoeid zijn.	1811141106	waard evol			vrij betrou wbaar	foto onduidelijk	187865,8	316037,1	Cultuurhistorisch landschapselement		35820117970000	Veldwerk
1,811E+09	Knotboom in haag	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	In een haag staan twee flinke knotbomen die relatief oud	1811141107	waard evol			vrij betrou wbaar		187822,2	315956,2	Cultuurhistorisch landschapselement		37360012670000	Veldwerk
1,811E+09	Knotboom in haag	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal		1811141108	waard evol			vrij betrou wbaar		187805,2	315947,5	Cultuurhistorisch landschapselement		37360012670000	Veldwerk
1,811E+09	Haag	Gerendal	Langs wandelpad Gerendal	De haag lijkt relatief jong; de twee knotbomen die erin staan lijken echter ouder. Verder is deze perceelsgrens al terug te zien op de kadastrale kaart van omstreeks 1832.	1811141109	waard evol			niet te beoordelen	foto onduidelijk	187750,5	315923,2	Cultuurhistorisch landschapselement		3736001267000	Veldwerk
1,811E+09	Graft met eiken	Gerendal	Vertakking Luijtenweg	Een graft met o.a. eiken en jonge hakhoutstoven. Deze graft is al ingetekend op de kadastrale kaart van omstreeks 1832.	1811141110		waarde vol		vrij betrou wbaar	omtrek eiken?	188368,5	316224,3	Cultuurhistorisch landschapselement		35820094570000	Veldwerk

1,811E+09	Rij eiken langs wandelpad	Gerendal	Vertakking Luijtenweg	Een rij van 14 flinke eiken langs het wandelpad.	1811141111		waarde vol		vrij betrou wbaar	omtrek eiken?	188487,5	316320,8	Cultuurhistorisch landschapselement		35820140470000	Veldwerk
1,811E+09	Graft	Gerendal	Vertakking Luijtenweg	Deze lange graft is voor een deel begroeid met o.a. knotbomen en een haag. De graft loopt gelijk met een perceelsgrens op de kadastrale kaart van omstreeks 1832 en ook al deels op de Tranchotkaart.	1811141112		waarde vol		niet te beoord elen	foto onduidelijk	188446,7	316564,1	Cultuurhistorisch landschapselement		35820140470000 & 35820140470000 & 35820140470000	Veldwerk
1,811E+09	Graft	Gerendal	Nabij Luijtenweg	Deze graft is vrijwel onbegroeid maar staat al ingetekend op de Tranchotkaart en de kadastrale kaart van omstreeks 1832.	1811141113				niet te beoord elen	onbegroeid	188388,2	316406	Cultuurhistorisch landschapselement		35820093570000	Veldwerk
1,811E+09	Graft	Gerendal	Nabij Luijtenweg	Deze graft begrensd een perceels en is licht begroeid. Verder is een gedeelte van deze graft al te zien op de Tranchot-kaart en in zijn geheel op de kadastrale kaart van omstreeks 1832.	1811141114	vrij waard evol			niet te beoord elen	foto onduidelijk	188495,7	316456	Cultuurhistorisch landschapselement		35820049370000	Veldwerk
1,811E+09	Holle weg (niet meer in gebruik)	Gerendal	Nabij Luijtenweg	Deze holle weg loopt naast het huidige wandelpad en is duidelijk niet meer in gebruik als weg. Desalniettemin is het een mooie holle weg waarij de taluds dichtbegroeid zijn met onder andere eikenbomen en hakhoutstoven.	1811141115		waarde vol		vrij betrou wbaar	omtrek bomen?	188570,4	316529,9	Cultuurhistorisch landschapselement		35820139670000 & 35820140470000	Veldwerk
1,811E+09	Graft	Gerendal	Nabij Luijtenweg	Deze graft is vrijwel onbegroeid maar staat wel al duidelijk ingetekend op de kadastrale kaart van omstreeks 1832.	1811141116	vrij waard evol			niet te beoord elen	foto onduidelijk	188485,7	316650,9	Cultuurhistorisch landschapselement		35820140470000	Veldwerk
1,811E+09	Meidoornhaag	Gerendal	Nabij Luijtenweg	Aan weerszijden van het wandelpad staan flink 'uitgegroeide' meidoornen. Waarschijnlijk hebben ze samen ooit een haag gevormd.	181114117	waard evol			vrij betrou wbaar		188629,6	316790,5	Cultuurhistorisch landschapselement		35810214470000	Veldwerk
1,811E+09	Meidoornhaag	Gerendal	Nabij Luijtenweg	Aan weerszijden van het wandelpad staan flink 'uitgegroeide' meidoornen. Waarschijnlijk hebben ze samen ooit een haag gevormd.	1811141118	waard evol			vrij betrou wbaar	foto onduidelijk	188624,4	316796,2	Cultuurhistorisch landschapselement		35820135170000	Veldwerk
1,811E+09	Holle weg	Gerendal	Nabij Luijtenweg	Deze holle weg is op beide taluds dicht begroeid met o.a. meidoorn, knotten en eiken. De holle weg staat reeds ingetekend op de Tranchotkaart.	1811141119	waard evol			vrij betrou wbaar	foto onduidelijk	188691,3	317113,4	Cultuurhistorisch landschapselement		35810219770000	Veldwerk
1,811E+09	Meidoornhaag	Gerendal	Het Grachtje	Meidoornhaag met relatief dikke stammen geplaatst als perceelafbakening. Het betreffende perceel is al ingetekend op de kadastrale kaart van omstreeks 1832.	1811141120	waard evol			vrij betrou wbaar		188767,9	317458	Cultuurhistorisch landschapselement		35810149770000	Veldwerk
1,811E+09	Meidoornhaag	Gerendal	Het Grachtje	In een weiland staan meerdere flink uitgegroeide meidoorns die waarschijnlijk ooit samen een haag en perceel-afbakening hebben gevormd. De lijn was ooit langer; echter zijn de meeste meidoorns in de loop der tijd vervangen prikkeldraad.	1811141121		waarde vol		niet te beoord elen	foto onduidelijk	188696,2	317401,7	Cultuurhistorisch landschapselement		35810207870000	Veldwerk
1,811E+09	Holle weg	Gerendal	Onderste Grachtweg	Holle weg met dichtbegroeide (en zeer hoge!) taluds; onder andere met flinke hakhoutstoven.	1811141122	zeer waard evol			vrij betrou wbaar	foto onduidelijk	188674,3	317460,1	Cultuurhistorisch landschapselement		35810149670000	Veldwerk
1,811E+09	Graft	Gerendal	Nabij Vloedsweg	Deze begroeide graft is al ingetekend op de kadastrale kaart van omstreeks 1832.	1811141123	waard evol			niet te beoord elen	foto onduidelijk	188520,8	317328,9	Cultuurhistorisch landschapselement		35820095670000	Veldwerk
1,811E+09	Graft	Gerendal	Nabij Vloedsweg	Deze begroeide graft is al ingetekend op de kadastrale kaart van omstreeks 1832.	1811141124	waard evol			niet te beoord elen	foto onduidelijk	188412,8	317234,1	Cultuurhistorisch landschapselement		35820091270000 & 35820095670000	Veldwerk
1,811E+09	Holle weg & meidoornhaag	Gerendal	Kinkersweg	Holle weg met uitgegroeide stukken meidoornhaag en knotten.	1811141125	zeer waard evol			vrij betrou wbaar		188430,2	317025,7	Cultuurhistorisch landschapselement		35820128570000	Veldwerk
1,811E+09	Eiken	Gerendal	Vauwerstraat-Stevensweg	Langs een wandelpad bevindt zich een bomenlaan met ondere andere 4 flinke eikenbomen. Deze hebben een omtrek van tussen 3 m 50 en 4 m.	1811141126	waard evol			vrij betrou wbaar	soorten	184003,9	320984,8	Cultuurhistorisch landschapselement		37390037570000 & 37390035170000	Veldwerk
1,811E+09	Graft	Gerendal	De Nieuweweg	Graft met hierop een solitaire hakhoutstoof.	1811141127		vrij waarde vol		niet te beoord elen	boswilg, pionier	183861,4	321122,9	Cultuurhistorisch landschapselement		37390035070000	Veldwerk
1,811E+09	Hakhoutstoof	Gerendal	De Nieuweweg	Solitaire hakhoutstoof (met als bijzonder detail een wilde maretak!). Boomsoort is helaas onbekend.	1811141128		vrij waarde vol		niet te beoord elen	boswilg pionier	183886	321118,4	Cultuurhistorisch landschapselement		37390035070000	Veldwerk
1,811E+09	Graft met lichte begroeiing	Gerendal	Nabij Vauwerstraat	Graft met lichte begroeiing.	1811141129		waarde vol		niet te beoord elen	foto onduidelijk	184287	320843,2	Cultuurhistorisch landschapselement		37390037170000	Veldwerk
1,811E+09	Knotbomenrij	Vroenhof	Krommesteeg	Knotbomenrij.	1811141130		waarde vol		vrij betrou wbaar		183161,5	320364,1	Cultuurhistorisch landschapselement		31980252470000	Veldwerk
1,811E+09	Knotbomenrij	Vroenhof	Krommesteeg	Knotbomenrij met bomen van flinke omvang.	1811141131		waarde vol		vrij betrou wbaar		183187,8	320327,7	Cultuurhistorisch landschapselement		31980252470000	Veldwerk
1,811E+09	Solitaire eik	Vroenhof	Krommesteeg	Langs het wandelpad een eik van flinke omvang.	1811141132	waard evol			vrij betrou wbaar		183386	320180	Cultuurhistorisch landschapselement		31980311870000	Veldwerk
1,811E+09	Geknotte eik en meidoorn	Vroenhof	Krommesteeg	Eik die ooit geknot lijkt te zijn en twee 'uitgroeide' meidoorns die nu meer de vorm hebben van een boom. Wellicht een overblijfsel van een voormalige haag.	1811141133	zeer waard evol			vrij betrou wbaar	oude voederboom ?	183030	320272,1	Cultuurhistorisch landschapselement		31980274070000	Veldwerk
1,811E+09	Knotbomengroep	Houthem	Bergse Heide	Drie flinke knotbomen midden op de Bergse Heide.	1811141134		waarde vol		vrij betrou wbaar	knotwilgen	183615	319839,6	Cultuurhistorisch landschapselement		29840392670000 & 29840392570000	Veldwerk

Element-nummer	Soort Element	Plaats	Straatnaam	Beschrijving	Foto zie element-nr.	vóór 1850	1850-1950	na 1950	beoorde-lings-graad	opmerkingen	X	Y	Classificatie	BGT ID	Perceel ID	Bron
Houthem 1	Drinkpoel	Houthemerveld	Beekstraat	Drinkpoel voor het vee. Hoort bij de bovengelegen Hoeve Holswick.					n.v.t.	geen begroeiin	185202,368	321478,337	Cultuurhistorisch landschapselement		37390009170000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 2	Heg	Houthemerveld	Bij Beekstraat	Deze heg heeft vrij dikke stammen, wat zou betekenen dat het een heg zou kunnen zijn van een flinke leeftijd. De heg loopt parallel met een perceelsgrens die te zien is op de kadasterkaart van 1832.		zeer waard evol			vrij betrouw baar		184769,246	320715,168	Cultuurhistorisch landschapselement		3739000907000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 3	Eikenbosje	Houthemerveld	Bij Beekstraat	Eikenbosje, waarschijnlijk ooit gebruikt als geriefbosje voor een boer. Verder ligt hier een kleine grindgroeve onder.			zeer waarde vol		vrij betrouw baar		184734,385	321483,137	Cultuurhistorisch landschapselement		3739000767000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 4	Betonnen drinkbak	Houthemerveld	Bij Beekstraat	Betonnen drinkbak voor het vee. Niet meer in gebruik.					n.v.t.	geen begroeiin	184831,449	320706,02	Cultuurhistorisch landschapselement		37390009070000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 5	Graft met hakhout en vlechtheg relicten	Houthemerveld	Bij Beekstraat	Deze graft is dichtbegroeid met o.a. hakhoutstoven en vlechtheg relicten en is een perceelsscheiding die al ingetekend is op de kadasterkaart 1832.		zeer waard evol			niet te beoorde len	foto onduidelijk	184831,493	320740,839	Cultuurhistorisch landschapselement		37390009070000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 6	Holle weg met hakhoutstoven en eiken	Houthemerveld	Bij Beekstraat	Op de taluds aan weerszijden van de holle weg staan meerdere hakhoutstoven (jonge uitlopers) en eikenbomen. Deze holle weg is al ingetekend op het kantoor.		waard evol			vrij betrouw baar	foto onduidelijk	184344,664	320816,766	Cultuurhistorisch landschapselement		37390011070000 &	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 7	Fazantenpoel	Houthemerveld	Bij Beekstraat	Deze drinkpoel wordt de fazantenpoel genoemd vanwege het grote aantal fazanten die hier kwamen drinken en hoort van oorsprong bij Hoeve Holswick. Tevens gebruikt als drinkpoel voor het vee in de wei.		waard evol			vrij betrouw baar	foto onduidelijk	184399,919	321116,201	Cultuurhistorisch landschapselement		37390037170000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 8	Knotbomen	Houthemerveld	Bij Niessenweg	De kade van deze rivier wordt geflankeerd door knotbomen.			zeer waarde vol		vrij betrouw baar		182565,696	321017,43	Cultuurhistorisch landschapselement		37390033670000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 9	Solitaire boom	Houthemerveld	Bij Hetjensweg	Deze knotboom staat helemaal alleen midden in een weiland en komt qua plaatsing precies overeen met een perceelsgrens van de kadasterkaart 1832. Deze knotboom is dus waarschijnlijk geplaatst om een grens aan te geven, zoals wel vaker met knotbomen werd gedaan.			waarde vol		niet te beoorde len		182725,981	321134,254	Cultuurhistorisch landschapselement		37390029070000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 10	Knotbomenrij langs water	Houthemerveld	Bij Hetjensweg	Drie flinke knotbomen langs de de het talud van de Geul.			zeer waarde vol		betrouw baar		182593,158	321171,224	Cultuurhistorisch landschapselement		37390033770000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 11	Begroeide graft	Houthemerveld	Bij Hetjensweg	Deze begroeide graft is al ingetekend op de Tranchotkaart en is dus waarschijnlijk al meer dan 200 jaar oud.		waard evol			vrij betrouw baar		182873,11	321344,846	Cultuurhistorisch landschapselement		37390028570000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 12	Begroeide graft	Houthemerveld	Bij Hetjensweg	Deze begroeide graft is al ingetekend op de Tranchotkaart en is dus waarschijnlijk al meer dan 200 jaar oud.		waard evol			niet te beoorde len		182765,438	321417,395	Cultuurhistorisch landschapselement		37390028570000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 13	Begroeide graft	Houthemerveld	Bij Hetjensweg	Deze begroeide graft is al ingetekend op de Tranchotkaart en is dus waarschijnlijk al meer dan 200 jaar oud.		waard evol			niet te beoorde len		182706,864	321376,782	Cultuurhistorisch landschapselement		37390028570000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 14	Begroeide graft	Houthemerveld	Bij Hetjensweg	Deze relatief kleine begroeide graft loopt gelijk met een perceelsafbakening die ingetekend is op de kadasterkaart 1832.		waard evol			niet te beoorde len		182752,639	321274,58	Cultuurhistorisch landschapselement		37390028570000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 15	Begroeide graft	Houthemerveld	Bij Hetjensweg	Deze relatief kleine begroeide graft loopt gelijk met een perceelsafbakening die ingetekend is op de kadasterkaart 1832.		waard evol			niet te beoorde len		182534,748	321483,27	Cultuurhistorisch landschapselement		37390045470000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 16	Begroeide graft	Houthemerveld	Bij Hetjensweg	Deze relatief kleine begroeide graft loopt gelijk met een perceelsafbakening die ingetekend is op de kadasterkaart 1832.		waard evol			niet te beoorde len		182517,474	321516,954	Cultuurhistorisch landschapselement		37390045470000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 17	Begroeide graft	Houthemerveld	Bij Hetjensweg	Deze relatief kleine begroeide graft loopt gelijk met een perceelsafbakening die ingetekend is op de kadasterkaart 1832.		waard evol			niet te beoorde len		182485,806	3215509,925	Cultuurhistorisch landschapselement		37390045470000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 18	Haag	Houthemerveld	Bij Hetjensweg	Deze struweelhaag staat precies op de oude perceelsgrens van de kadasterkaart uit 1832.		waard evol			niet te beoorde len		183055,835	321362,643	Cultuurhistorisch landschapselement		37390028570000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 19	Haag	Houthemerveld	Bij Hetjensweg	Deze struweelhaag staat precies op de oude perceelsgrens van de kadasterkaart uit 1832.		waard evol			niet te beoorde len		183008,049	321394,183	Cultuurhistorisch landschapselement		37390028570000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 20	Haag	Houthemerveld	Bij Hetjensweg	Deze struweelhaag staat precies op de oude perceelsgrens van de kadasterkaart uit 1832.		waard evol			niet te beoorde len		183000,384	321328,651	Cultuurhistorisch landschapselement		37390028570000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 21	Knotbomenrij	Vroenhof	Bij Krommesteeg	Langs dit voetpad staat een rij van zeven knotbomen met een flinke omvang. Waarschijnlijk geplant ter markering van het voetpad. Het gaat hier om een oude verbindingsweg van Houthem naar Geulhem.			zeer waarde vol		vrij betrouw baar		183068,283	320339,712	Cultuurhistorisch landschapselement		31980274170000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach

Houthem 22	Oude haagbeuk					waard evol			niet te beoorde len		?	?	Cultuurhistorisch landschapselement			Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 23	Knotbomen	Strabeek	Achter Strabeek 11	De wei achter Strabeek 11 wordt omringd met een haag en twee knotbomen. De twee knotbomen lijken van een flinke omvang. De haag/ de knotbomen loopt gelijk met oude perceelsgrens kadasterkaart 1832 en Tranchotkaart.		zeer waard evol	waarde vol		vrij betrouw baar	foto onduidelijk	184605,769	320191,235	Cultuurhistorisch landschapselement		32000221170000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 24	Haag	Strabeek	Achter Strabeek 11	De wei achter Strabeek 11 wordt omringd met een haag en twee knotbomen. De twee knotbomen lijken van een flinke omvang. De haag/ de knotbomen loopt gelijk met oude perceelsgrens kadasterkaart 1832. De haag heeft vrij dikke stammen die op een zekere ouderdom wijzen. De haag/ de knotbomen loopt gelijk met oude perceelsgrens kadasterkaart 1832 en Tranchotkaart.		zeer waard evol			vrij betrouw baar	foto onduidelijk	184565,914	320205,052	Cultuurhistorisch landschapselement		32000209470000 & 32000128670000 & 32000220170000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 25	Laan	Strabeek	Langgs provinciale weg Strabeek-Houthem	Laan van Hollandse lindes langs de provinciale weg.			waarde vol		vrij betrouw baar		184427,228	320319,965	Cultuurhistorisch landschapselement		31990226870000 & 31990229570000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 26	Eik	Vroenhof	Bij de Meerssenderweg	In een weiland bij een silo bevinden zich vier flinke eikenbomen.			waarde vol		vrij betrouw baar		183380,953	320636,598	Cultuurhistorisch landschapselement		37390038570000 &	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 27	Eik	Vroenhof	Bij de Meerssenderweg	In een weiland bij een silo bevinden zich vier flinke eikenbomen.			waarde vol		vrij betrouw baar		183473,239	320715,867	Cultuurhistorisch landschapselement		37390038570000 &	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 28	Eik	Vroenhof	Bij de Meerssenderweg	In een weiland bij een silo bevinden zich vier flinke eikenbomen.			waarde vol		vrij betrouw baar		183448,633	320794,449	Cultuurhistorisch landschapselement		37390038570000 &	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 29	Eik	Vroenhof	Bij de Meerssenderweg	In een weiland bij een silo bevinden zich vier flinke eikenbomen.			waarde vol		vrij betrouw baar		183391,748	320808,473	Cultuurhistorisch landschapselement		37390038570000 &	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 30	Knotwilg	Sint Gerlach	Bij Vauwerstraat	Knotwilg in heg als erceelsafbakening/windafweer.			waarde vol		vrij betrouw baar		184112,557	320385,232	Cultuurhistorisch landschapselement		31980262570000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 31	Knotwilg	Sint Gerlach	Bij Vauwerstraat	Knotwilg in heg als perceelsafbakening/windafweer.			waarde vol		vrij betrouw baar		184111,102	320408,082	Cultuurhistorisch landschapselement		31980262570000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 32	Knotwilg	Sint Gerlach	Bij Vauwerstraat	Knotwilg in heg als perceelsafbakening/windafweer.			waarde vol		vrij betrouw baar		184110,441	320435,864	Cultuurhistorisch landschapselement		31980262570000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 33	Knotwilg	Sint Gerlach	Bij Vauwerstraat	Knotwilg in heg als perceelsafbakening/windafweer.			waarde vol		vrij betrouw baar		184110,705	320461,131	Cultuurhistorisch landschapselement		31980262570000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 34	Knotwilg	Sint Gerlach	Bij Vauwerstraat	Knotwilg in heg als perceelsafbakening/windafweer.			waarde vol		vrij betrouw baar		184118,246	320460,602	Cultuurhistorisch landschapselement		31980262570000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 35	Hoogstamboomgaard	Sint Gerlach	Bij Vauwerstraat	Reeds hoogstam hier te zien op de Tranchotkaart.			waarde vol		vrij betrouw baar		184140,907	320435,206	Cultuurhistorisch landschapselement		31980262570000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 36	Heg	Sint Gerlach	Bij Vauwerstraat	Heg rondom perceel.			waarde vol		niet te beoorde len	foto onduidelijk	184111,38	320426,396	Cultuurhistorisch landschapselement		31980262570000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 37	Knotwilg	Sint Gerlach	Bij Vauwerstraat	Knotwilg in heg als perceelsafbakening/windafweer.			vrij waarde vol		vrij betrouw baar		184166,863	320384,665	Cultuurhistorisch landschapselement		31980262570000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 38	Hoogstamboomgaard	Sint Gerlach	Bij Vauwerstraat	Reeds hoogstam hier te zien op de Tranchotkaart.			waarde vol		niet te beoorde len	geen foto	186149,366	320388,889	Cultuurhistorisch landschapselement		31980262570000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 39	Heg	Sint Gerlach	Bij de Meerssenderweg	Heg op perceelsgrens.			waarde vol		niet te beoorde len	foto onduidelijk	183422,974	320565,801	Cultuurhistorisch landschapselement		37390038570000 &	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 40	Solitaire boom	Sint Gerlach	Bij Vauwerstraat	Solitaire boom in een weiland. Waarschijnlijk ooit geplant voor het vee om eronder te kunnen schuilen.			waarde vol		vrij betrouw baar	omtrek stam?	184593,36	320729,631	Cultuurhistorisch landschapselement		37390009070000 &	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 41	Onbegroeide graft	Sint Gerlach	Bij Vauwerstraat	Onbegroeide graft op perceelsgrens die ingetekend is op de kadastrale kaart van omstreeks 1832. Tegenwoordig is dit geen perceel meer.					n.v.t.	geen begroeiing	184526,366	320726,24	Cultuurhistorisch landschapselement		37390009070000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 42	Onbegroeide graft	Sint Gerlach	Bij Vauwerstraat	Onbegroeide graft op perceelsgrens die ingetekend is op de kadastrale kaart van omstreeks 1832. Tegenwoordig is dit geen perceel meer.					n.v.t.	geen begroeiing	184553,354	320745,158	Cultuurhistorisch landschapselement		37390009070000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 43	Oude meidoornheg	Strabeek	Bij Klaterstraat	Langs de Klaterstraat staat nog een stuk oude meidoornheg met flinke stammen die een weiland begrenst.		waard evol			niet te beoorde len	foto onduidelijk	184850,206	320217,132	Cultuurhistorisch landschapselement		32000144070000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach

Houthem 44	Hoogstamboomgaard	Strabeek	Bij Klaterstraat	Op dit weiland staan nog enkele hoogstambomen. Op de Tranchotkaart is al te zien dat op dit perceel in 1804 ook al hoogstam was.			waardevol		vrij betrouwbaar		184764,607	320251,546	Cultuurhistorisch landschapselement		32000085770000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 45	Hoogstamboomgaard	Strabeek	Bij Klaterstraat	Hoogstamboomgaard. Op de Tranchotkaart is op dit perceel ook al hoogstam ingetekend.			waardevol		vrij betrouwbaar		184993,473	320150,239	Cultuurhistorisch landschapselement		32000216670000 &	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 46	Hoogstamboomgaard	Strabeek	Bij Klaterstraat	Hoogstamboomgaard. Op de Tranchotkaart is op dit perceel ook al hoogstam ingetekend.			waardevol		vrij betrouwbaar		184993,685	320151,297	Cultuurhistorisch landschapselement		32000225670000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 47	Hoogstamboomgaard	Strabeek	Bij Klaterstraat	Hoogstamboomgaard. Op de Tranchotkaart is op dit perceel ook al hoogstam ingetekend.			waardevol		vrij betrouwbaar		185060,391	320135,638	Cultuurhistorisch landschapselement		32000225670000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 48	Meidoornheg	Strabeek	Weiland Klaterstraat	Langs het voetpad Klaterstraat staan verschillende oude (meidoorn)heggen. Dit is er één van. De ouderdom is af te zien aan de vrij dikke stammen van de heg.			waardevol		niet te beoordelen	foto onduidelijk	184878,644	320071,842	Cultuurhistorisch landschapselement		32000230670000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 49	Solitaire knotboom	Strabeek	Langs Klaterstraat	In de meidoornheg met elementnummer 'Houthem 48' staat ook een zeer dikke knotboom. Knotbomen werden vaker geplant op perceelsgrenzen.			waardevol		niet te beoordelen	foto onduidelijk	184901,795	320025,001	Cultuurhistorisch landschapselement		32000230670000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 50	Eik	Strabeek	Langs Klaterstraat	Eik op perceelsgrens van weiland.		waardevol			niet te beoordelen	Spaanse aak?	184924,462	320021,379	Cultuurhistorisch landschapselement		32000219870000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 51	Eik	Strabeek	Langs Klaterstraat	Eik op perceelsgrens van weiland.		waardevol			niet te beoordelen	Spaanse aak?	184938,485	320013,97	Cultuurhistorisch landschapselement		32000219870000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 52	Knotboom	Strabeek	Bij Klaterstraat	Knotboom op perceelsgrens. Het gaat hier om een perceelsgrens die op de kadasterkaart van omstreeks 1832 staat.			waardevol		niet te beoordelen	esdoorn?	184952,031	320066,834	Cultuurhistorisch landschapselement		32000229570000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 53	Solitaire boom	Strabeek	Bij Klaterstraat	Eik (?) op hoek van een perceelsgrens.			waardevol		niet te beoordelen	geen foto	184961,771	320129,577	Cultuurhistorisch landschapselement		32000229270000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 54	Eik	Strabeek	Bij Klaterstraat	Eik op perceelsgrens van weiland.			waardevol		vrij betrouwbaar	es	184856,757	320110,262	Cultuurhistorisch landschapselement		32000219870000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 55	Meidoornheg	Strabeek	Bij Klaterstraat	Meidoornheg met vrij dikke stammen.		waardevol			vrij betrouwbaar	foto onduidelijk	184960,444	319988,155	Cultuurhistorisch landschapselement		32000229570000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 56	Knotwilg	Strabeek	Bij Klaterstraat	Flinke knotwilg in een heg. Langs een weg en op een perceelsgrens die op de Tranchot en op het kadaster van omstreeks 1832.		zeer waardevol			vrij betrouwbaar	knotes	185055,25	319890,249	Cultuurhistorisch landschapselement		37290036470000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 57	Meidoornheg	Strabeek	Bij Klaterstraat	Lange heg van ongeveer 50 meter met flinke stammen die wijzen op een aanzienlijke ouderdom.		zeer waardevol			vrij betrouwbaar		185158,095	319796,23	Cultuurhistorisch landschapselement		37290040770000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 58	Meidoornheg	Strabeek	Koningswinkelvoetpad	Deze heg is onlangs kortgeschoren. De dikke stammen zijn nu goed te zien. Op de kadastrale kaart van omstreeks 1832 is te zien dat deze heg precies op een perceelsgrens loopt. Het gebied is tegenwoordig opgegaan in één groot perceel.		waardevol			vrij betrouwbaar		185216,162	319862,27	Cultuurhistorisch landschapselement		37290040770000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 59	Meidoornheg	Strabeek	Koningswinkelvoetpad	Langs het voetpad loopt een vrij lange heg waarin oude en nieuwe stukken zich afwisselen (te zien aan de wisselende stamdikte)			waardevol		vrij betrouwbaar	foto onduidelijk	185318,397	319864,81	Cultuurhistorisch landschapselement		37290019170000 & 37290019070000 & 37290035770000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 60	Knotwilg	Strabeek	Koningswinkelvoetpad	Flinke knotwilg in het talud langs de Geul.			waardevol		betrouwbaar		185336,168	319829,164	Cultuurhistorisch landschapselement		37290019770000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 61	Hakhoutstoof/meerstammige boom	Strabeek	Koningswinkelvoetpad	In het talud langs de Geul bevindt zich een meerstammige boom/voormalige hakhout-stoof (hier niet zeker van).			waardevol		betrouwbaar	esdoorn	185358,18	319850,542	Cultuurhistorisch landschapselement		37290019770000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 62	Meidoornheg	Strabeek	Koningswinkelvoetpad	Langs het voetpad loopt een meidoornheg waarin oude en nieuwe stukken zich afwisselen (te zien aan de wisselende stamdikte)		waardevol			niet te beoordelen	geen foto	185465,296	319868,931	Cultuurhistorisch landschapselement		37290035770000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 63	Graft met heg	Strabeek	Koningswinkelvoetpad	Graft met heg. Ligt nét niet op een perceelsgrens van de kadasterkaart van omstreeks 1832.			waardevol		niet te beoordelen	geen foto	185601,893	319803,355	Cultuurhistorisch landschapselement			Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach
Houthem 64	Knotwilg	Sint Gerlach	Bij Vauwerstraat	Knotwilg in heg als perceelsafbakening/windafweer.			waardevol		vrij betrouwbaar	foto onduidelijk	184168,484	320415,1	Cultuurhistorisch landschapselement		'31980262570000	Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach

Element nummer (correspondeert met GIS)	Soort element	Plaats	Straatnaam	Beschrijving	Nummer foto	vóór 1850	1850-1950	na 1950	beoordelings-graad	opmerkingen	X	Y	Classificatie	BGT ID	Perceel ID	Bron
Sibbe1	Lindes	Sibbe	Sibberkerkstraat	Twee lindebomen die de hier vroeger aanwezig mergelstenen 'paskoel' flankeerden.	Sibbe1		zeer waardevol		vrij betrouwbaar		186097	316898	Cultuurhistorisch landschapselement		37350011370000	Historisch Genootschap Sibbe-IJzeren
Sibbe2	Hoogstamboomgaard	Sibbe	Pasveldweg	Oude huisweide met verschillende soorten fruitbomen: peren, appel, kers en pruimen. Ook notenbomen.	Sibbe2		waardevol		niet te beoordelen	geen foto	186009	316847	Cultuurhistorisch landschapselement		37440333770000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe3	Lindeboom met vijf uitlopers	Sibbe	Kenkersweg	Lindeboom langs de weg met vijf 'uitlopers' in talud langs de weg. Niet zeker of deze boom enige cultuurhistorische waarde heeft.	Sibbe3		waardevol		niet te beoordelen	foto onduidelij	185570	316971	Cultuurhistorisch landschapselement		37350026970000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe4	Heg	Sibbe	Kenkersweg	Haag in een talud langs de weg die de historische Kenkersweg markeert.	Sibbe4		waardevol		niet te beoordelen	foto onduidelij	185583	316955	Cultuurhistorisch landschapselement		37350026970000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe5	Bomengroep	Sibbe	Kenkersweg	Drie iconische bomen op graft langs Kenkersweg: acacia, populier en een es.	Sibbe5		vrij waardevol		niet te beoordelen	foto onduidelij	185555	317066	Cultuurhistorisch landschapselement		37350026970000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe6	Heg	Sibbe	Pasveldweg	Graft met begroeiing en dassenburcht die zicht bevindt op de historische grens tussen Sibbe en Wijlre. Hierop een haag.	Sibbe6	vrij waardevol			niet te beoordelen	foto onduidelij	185338	316723	Cultuurhistorisch landschapselement		37350006970000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe7	Knotes, populier & vlechtheg	Sibbe	Oude Maastrichterweg	Het gaat hier om een oud weiland met een knotes en een vlechtheg als omheining. Dit weiland is nog niet terug te zien op de Tranchotkaart.	Sibbe7	waardevol			vrij betrouwbaar		185380	317266	Cultuurhistorisch landschapselement		37350007570000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe8	Wegkruis met berken en es	Sibbe	Oude Maastrichterweg	Een houten wegkruis met zadeldak wordt geflankeerd door twee berkenbomen.	Sibbe8			waardevol	vrij betrouwbaar		185380	317258	Cultuurhistorisch landschapselement		37350007570000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe9	Restant haagbeuk	Sibbe	Smitserweg	Twee restanten van haagbeplanting langs verdwenen fruitplantage. Scherm in een leeg landschap die de verdwenen fruitbeplanting symboliseren.	Sibbe9			vrij waardevol	vrij betrouwbaar	foto onduidelij	184780	317165	Cultuurhistorisch landschapselement		37350007470000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe10	Solitaire es	Sibbe	Smitserweg	Deze boom staat nog alleen op een verder lege akker en is geplant als schaduwplek voor het vee.	Sibbe10	waardevol			vrij betrouwbaar		184891	317288	Cultuurhistorisch landschapselement		37350001970000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe11	Meidoornhaag	Sibbe	Maastrichterweg/Kenkersweg	Deze heg bevat vlechtrelicten. Markeert de overgang van een kleinschalig weiland naar een groot akkerperceel.	Sibbe11	zeer waardevol			vrij betrouwbaar	foto onduidelij	185410	317326	Cultuurhistorisch landschapselement		37350000570000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe12	Hoogstamboomgaard	Sibbe	Maastrichterweg/Kenkersweg	Deze weide bevat ongeveer 60 fruitbomen met een hoogte varierend tussen de 5 en 20 meter. Weiland te zien op kadasterkaart 1832 maar nog niet op Tranchot.	Sibbe12		waardevol		vrij betrouwbaar		185444	317287	Cultuurhistorisch landschapselement		37350000770000,	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe13	Solitaire grensboom	Sibbe	Kenkersweg	Langs een weiland staat een es van ongeveer 30 meter hoog en een stamdiameter van ongeveer 2,50. De plantdatum wordt geschat op 1920.	Sibbe13		waardevol		vrij betrouwbaar		185494,251	317330,273	Cultuurhistorisch landschapselement		37350000870000	Historisch Genootschap Sibbe-IJzeren
Sibbe14	Heg	Sibbe	Kenkersweg Sibbe, linkerzijde	Heg langs eeuwenoude huisweide van ongeveer 50 meter lang, doorgroeid met geknotte bomen. Deze knotten zijn waarschijnlijk meer dan 100 jaar oud een ongeveer 10 meter hoog. De meidoornheg is ongeveer 1,20 meter hoog en is waarschijnlijk ook meer dan 100 jaar oud. De perceelsgrenzen van de huisweide zijn al in het kadastrale minuutplan te zien.	Sibbe14		waardevol		niet te beoordelen	foto onduidelij	185570,007	317186,085	Cultuurhistorisch landschapselement		37350031370000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe15	Hoogstamboomgaard	Sibbe	Hoek Kenkersweg/Bemelerweg	Deze boomgaard bestaat uit ongeveer 10 fruitbomen met een omtrek van rond de 120 cm. Om het weiland is een modern hekwerk gezet; dit werkt ontsierend.	Sibbe15		waardevol		vrij betrouwbaar		185296,278	317569,748	Cultuurhistorisch landschapselement		37440387270000	Historisch Genootschap Sibbe-IJzeren
Sibbe16				Geplaatst bij historische gebouwen en bouwwerken.			vrij waardevol		vrij betrouwbaar							
Sibbe17	Restanten hoogstamboomgaard	Sibbe		In deze wei staan nog 2 hoogstamfruitbomen van een aanzienlijke leeftijd.	Sibbe17		zeer waardevol		vrij betrouwbaar	lindenrij	185918,688	317690,262	Cultuurhistorisch landschapselement		37340003670000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe18	Graft	Sibbe	Langs Heunsbergerweg	Deze graft is dichtbegroeid en staat op een grens die we al terugzien op het kadastrale minuutplan van omstreeks 1832.	Sibbe18		waardevol		niet te beoordelen	foto met kapel	185873,708	317619,883	Cultuurhistorisch landschapselement		37340010370000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe19	Hoogstamboomgaard	Sibbe	Langs Dorpstraat	Hoogstamboomgaard. Reeds op Tranchot ingetekend. Verder diverse bomen als markering. De samenhang met de gebouwde elementen is van belang: volgens Historisch Genootschap Sibbe & Ijzeren moet de Dorpstraat gezien worden als potentieel beschermd dorpsgezicht met haar boerderijnen, mergelpilaren, mergelmuren, bomen en hoogstamfruit. Verder is hier de combinatie van de fruitbomen, het voetpad en de meidoornhaag belangrijk.	Sibbe19 tm 22		waardevol		vrij betrouwbaar		185904,555	317439,503	Cultuurhistorisch landschapselement		37440385070000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe20	Hoogstamboomgaard	Sibbe	Langs Dorpstraat	Hoogstamboomgaard. Reeds op Tranchot ingetekend. Verder diverse bomen als markering. De samenhang met de gebouwde elementen is van belang: volgens Historisch Genootschap Sibbe & Ijzeren moet de Dorpstraat gezien worden als potentieel beschermd dorpsgezicht met haar boerderijnen, mergelpilaren, mergelmuren, bomen en hoogstamfruit.	Sibbe19 tm 22		waardevol		vrij betrouwbaar		185872,474	317450,417	Cultuurhistorisch landschapselement		37440377170000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe21	Hoogstamboomgaard	Sibbe	Langs Dorpstraat	Hoogstamboomgaard. Reeds op Tranchot ingetekend. Verder diverse bomen als markering. De samenhang met de gebouwde elementen is van belang: volgens Historisch Genootschap Sibbe & Ijzeren moet de Dorpstraat gezien worden als potentieel beschermd dorpsgezicht met haar boerderijnen, mergelpilaren, mergelmuren, bomen en hoogstamfruit.	Sibbe19 tm 22		waardevol		vrij betrouwbaar		185804,674	317426,605	Cultuurhistorisch landschapselement		37440315470000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren

SIbbe22	Hoogstamboomgaard	Sibbe	Langs Dorpstraat	Hoogstamboomgaard. Reeds op Tranchot ingetekend. Verder diverse bomen als markering. De samenhang met de gebouwde elementen is van belang: volgens Historisch Genootschap Sibbe & Ijzeren moet de Dorpstraat gezien worden als potentieel beschermd dorpsgezicht met haar boerderijnen, mergelpilaren, mergelmuren, bomen en hoogstamfruit.	Sibbe19 tm 22		waarde vol		vrij betrouwbaar		185697,915	317460,736	Cultuurhistorisch landschapselement		37440340470000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe23	Linde	Sibbe	Dorpstraat	Deze twee bomen markeren de doorgang naar een voetpad en oude groentetuin.	Sibbe23		waarde vol		vrij betrouwbaar	beuken?	185711,959	317376,282	Cultuurhistorisch landschapselement		37440314470000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe24	Linde	Sibbe	Dorpstraat	Deze twee bomen markeren de doorgang naar een voetpad en oude groentetuin.	Sibbe24		waarde vol		vrij betrouwbaar		185715,559	317373,797	Cultuurhistorisch landschapselement		37440314470000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe25	Mergelmuur & haag	Sibbe	Dorpstraat	De doorgang van een voetpad en een oude groentetuin worden niet alleen gemarkeerd door twee lindes maar ook door een mergelmuur met hierop een haag; een element dat zeer typisch is voor Sibbe en Ijzeren.	Sibbe25		waarde vol		vrij betrouwbaar	boomsoort?	185722,795	317369,46	Cultuurhistorisch landschapselement		37440314470000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe26	Hoogstamrelicten	Sibbe	Dorpstraat	Huisweide hoogstamrelicten; ongeveer 10 bomen met een omtrek van tussen de 50-150 cm en een hoogte van tussen de 10-15 meter. Verder wordt dit perceel omheind door een mergelmuur en fraaie hekpijlers van mergel. Dit zou als ensemble beschermd moeten worden.	Sibbe26		waarde vol		vrij betrouwbaar	linden?	185691,567	317405,608	Cultuurhistorisch landschapselement		37440216870000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe27	Diverse bomen	Sibbe	Dorpstraat	In deze oude huisweide bevinden zich in totaal 15 bomen. De voorste rij bestaat uit 6 lindes. Verder staan er nog esdoorns en eiken. Al deze bomen zijn waardevol en beeldbepalend vanwege hun omvang en plaatsing; de Dorpstraat van Sibbe is een idyllische straat met oude boerderijen en groen.	Sibbe27		waarde vol		vrij betrouwbaar		185656,834	317453,613	Cultuurhistorisch landschapselement		37440314070000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe28	Meidoornhaag op mergelmuur	Sibbe	Sibberkerkstraat	Deze typische mergelmuur met hierop een meidoornhaag is ongeveer 6 m lang en 1,20 m hoog.	Sibbe28		waarde vol		vrij betrouwbaar	foto onduidelij	185650,793	317282,35	Cultuurhistorisch landschapselement		37440368270000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe29	Meidoornhaag op mergelmuur	Sibbe	Sibberkerkstraat	Mergmelmuren (met en zonder begroeiing) zijn typisch voor Sibbe & Ijzeren; zo ook deze mergelmuur met erbovenop een haag. Tevens twee hekpijlers van mergel.	Sibbe29				n.v.t.	geen begroeiin	185626,822	317286,835	Cultuurhistorisch landschapselement		37440368270000 8	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe30	Meidoornhaag	Sibbe	Perceel tussen Bergstraat 77 en	Meidoornhaag als perceelscheiding. De grens waar deze haag op staat is niet terug te vinden op de Tranchot of de kadastrale kaart van omstreeks 1832.	Sibbe30		waarde vol		niet te beoordelen	foto onduidelij	186327,212	317737,953	Cultuurhistorisch landschapselement		37440345970000 8	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe31	Meidoornhaag op mergelmuur	Sibbe	Voortuin Bergstraat 83	Dit is weer een typisch voorbeeld van een mergelmuur zoals we die vaker in Sibbe & Ijzeren zien. Deze werden dikwijls als perceelscheiding gebruikt of om een talud te verstevigen; al dan niet beplant met een haag. De mergelblokken die hiervoor gebruikt werden waren afkomstig uit de Sibbergroeve. Deze blokken waren kwalitatief niet goed genoeg om huizen mee te bouwen dus werden ze op deze manier verwerkt.	Sibbe31			vrij waardevol	niet te beoordelen	foto onduidekl	186399,729	317767,93	Cultuurhistorisch landschapselement		37440304970000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe32	Haag	Sibbe	Veldweg ten westen van Sibber	Doorgroeiende haag van ongeveer 50 meter lang en 2 meter hoog die langs een veldweg en weiland loopt. Aan de andere zijde bevindt zich een bos.	Sibbe32		waarde vol		niet te beoordelen	foto onduidelij	186504,686	318027,134	Cultuurhistorisch landschapselement		37440299870000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe33	Holle weg met begroeiing en mergelmuurtjes	Sibbe	Ijzeren Koeweg/Collegaartsweg	Deze holle weg is op beide taluds flink begroeid met o.a. flinke eikenbomen, hakhoutstoven en knotbomen. Verder bevinden zich hierin ook de 'typische mergelmuurtjes' die geplaatst zijn als grondkering/versteviging van de taluds. Bij de kruising Collegaartsweg/Kleine Linde staat ook nog een wegkruis. Dit is echter al opgenomen in het inventaris 'Klein Religieus Erfgoed'.	Sibbe33	zeer waardevol			niet te beoordelen	foto onduidekl	186891,94	317498,2	Cultuurhistorisch landschapselement		37360015070000	Historisch Genootschap Sibbe-IJzeren
Sibbe34	Voormalige groentetuin met me	Sibbe	Ijzeren Koeweg/Collegaartsweg	Langs de holle weg bevindt zich een perceel dat reeds op de kadastrale kaart van omstreeks 1832 is ingetekend. De perceels-grenzen lopen in het huidige landschap nog hetzelfde. De voormalige moestuin wordt omheind door de mergelmuurtjes die zo typisch zijn voor Sibbe. Ook hier zijn ze in slechte staat.	Sibbe34	zeer waardevol			niet te beoordelen	foto onduidelij	186818,435	317734,739	Cultuurhistorisch landschapselement		37360005070000 8	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe35	Oude weg met mergelmuren en	Sibbe	Lokerstraat	Diverse foto's illustreren dat dit een oude weg is, omzoomd met mergelmuren om hoogteverschillen op te vangen en eigendomsgrenzen te markeren. Op verschillende stukken staat er een haag op de muur maar op andere plaatsen staat er slechts de muur. Verder langs deze weg knotbomen en hagen.	Sibbe35		waarde vol	vrij waardevol	niet te beoordelen	foto onduidelij	186074,042	317337,247	Cultuurhistorisch landschapselement		37440370370000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe36	Knotbomenrij op perceelsgrens	Sibbe	Weiland tegenover Lokerstraat	Er staan hier drie knotbomen als perceelscheiding. Deze perceelsgrens is reeds terug te zien op zowel de Tranchotkaart uit 1804 als op de kadastrale kaart van omstreeks 1832. De betreffende bomen zijn hierdoor cultuurhistorisch waardevol.	Sibbe36		waarde vol		niet te beoordelen	foto onduidelij	186186,528	317361,972	Cultuurhistorisch landschapselement		37360003570000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe37	Mergelmuur als grondkering en	Sibbe	Ingang Sibbergroeve	De omlijsting van de groeveingang met oude grondkerende mergelmuren.Hoewel de groeve-ingang nog in gebruik is (en moet blijven) verdient deze bescherming en de directe omgeving zou als zodanig geconsolideerd en beheerd moeten worden.	Sibbe37			vrij waardevol	niet te beoordelen	foto onduidelij	186203,778	317538,464	Cultuurhistorisch landschapselement		37440370370000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe38	Mergelmuur met haag	Sibbe	Bij Dorpstraat 17	Wederom één van de vele typische mergelmuurtjes in Sibbe. Op een gedeelte van de muur is tevens een haag geplant. Neergezet als perceelscheiding en/of grondkering. In de muur tevens bijzondere flora.	Sibbe38		waarde vol	vrij waardevol	niet te beoordelen	foto onduidelij	185881,438	317338,724	Cultuurhistorisch landschapselement		37440367270000 8	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Sibbe39	Mergelmuur als perceelscheidin	Sibbe	Landerijen Sibberhuuske	Het gaat hier om de combinatie met mergelmuren rond het huis en langs de percelen aan weerszijden van de Dorpstraat met verdwenen heggen en een nieuwere beplanting vlak bij de toegang tot het Sibberhuis. Ze markeren het (vroegere) eigendom van het Sibberhuuske met de mergelmuren die zo typisch zijn voor Sibbe. Helaas zijn de hagen die er ooit bovenop stonden verdwenen.	Sibbe39				n.v.t.	geen begroeiin	185425,879	317568,898	Cultuurhistorisch landschapselement		37440309270000 & 37440335570000 & 37440242270000 & 37440242370000 & 37350000470000 & 37350000170000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren

Sibbe40	Restant oud voetpad met begroe	Sibbe	Verlengde Sint Apolloniastraat	Dit oude voetpad is onderdeel van de vroegere kerkeweg van Sibbe naar Oud-Valkenburg. Naast het voetpad begroeiing van o.a. eiken en populieren.	Sibbe40		waarde vol		niet te beoordelen	geen foto	186564,899	317826,761	Cultuurhistorisch landschapselement		37360000170000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
IJzeren41	Hakhoutbosje	Ijzeren	Langs de Pasveldweg	Bosstrook met overwegend (jong) hakhout. Dit bosje is niet ingetekend op de Tranchot of de kadasterkaart van omstreeks 1832. We zien het bosje voor het eerst verschijnen op de Bonnekaart van 1920.	IJzeren41				betrouwbaar	lindebomen	186142,626	316891,422	Cultuurhistorisch landschapselement		37360001370000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
IJzeren42	Haag en holle weg	IJzeren	Groenstraat	Hier bevindt zich een holle weg met op één talud een haagbeuk en op het andere talud een haag van meidoorn. In de meidoorn bevinden zich verschillende vlechtrelicten.	IJzeren42	zeer waardevol			vrij betrouwbaar		186613,146	317011,366	Cultuurhistorisch landschapselement		37360008070000	Historisch Genootschap Sibbe-IJzeren
IJzeren43	Bomenrij en holle weg	IJzeren	Plateau St. Janbos/ 't Goris	Bomenrij langs oude verbindingsweg. Tevens een stukje holle weg.	IJzeren43		waarde vol		vrij betrouwbaar		187187,82	317121,274	Cultuurhistorisch landschapselement		37360007970000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
IJzeren44	Historische vijfsprong	IJzeren	Kruising Limietstraat, Kruisstraat, Heerstraat, Scheulderdorpstraat, Gerendal	Op dit kruispunt komen er vijf oude wegen bijeen: Limietstraat, Kruisstraat, Heerstraat, Scheulderdorpstraat, Gerendal. De vijfsprong wordt gemarkeer door een wegkruis. Dit wegkruis is reeds opnomen bij de inventarisatie 'klein religieus erfgoed'.	IJzeren44				n.v.t.		186617,668	316333,837	Cultuurhistorisch landschapselement		37360008270000 & 37360008170000 & 37360008470000 & 37350012870000 & 37360008470000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
IJzeren45	Mergelmuur als grondkering	IJzeren	Voetpad naar Margraten	Een mergelmuur als afscheiding en taludsversteviging. Typisch voor Sibbe en Ijzeren.	IJzeren45				n.v.t.		186506,006	316210,361	Cultuurhistorisch landschapselement		37350028070000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
IJzeren46	Holle weg met begroeide taluds	IJzeren	Heerstraat	Holle weg met diverse begroeiing op de taluds. O.a. hagen en knotbomen.	IJzeren46		waarde vol		vrij betrouwbaar		186374,193	316231,188	Cultuurhistorisch landschapselement		37350028170000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
IJzeren47	Meidoornhaag	IJzeren	Kruispunt Heerstraat/Margraten	Meidoornhaag als perceelscheiding. De stammen lijken relatief dik.	IJzeren47 & 48		waarde vol		niet te beoordelen		186269,007	316256,78	Cultuurhistorisch landschapselement		37350028170000 &	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
IJzeren48	Hoogstamboomgaard	Ijzeren	Kruispunt Heerstraat/Margraten	Hoogstamrelicten omringd door een meidoornhaag. Op de Tranchot is op dit perceel al hoogstam ingetekend.	IJzeren47 & 48		waarde vol		niet te beoordelen		186298,746	316238,47	Cultuurhistorisch landschapselement		37350020470000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
IJzeren49	Holle weg met begroeide taluds	IJzeren	Heerstraat	Historische route die waarschijnlijk stamt uit de Romeinse tijd. De taluds zijn begroeid met onder andere meidoornhagen. Verder eiken en andere solitaire bomen.	IJzeren49		waarde vol		niet te beoordelen		185963,399	316422,092	Cultuurhistorisch landschapselement		37350027170000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
IJzeren50	Historische weg	IJzeren	Limietstraat	De Limietstraat was de oude grensweg met de Heerlijkheid Wijlre. Deze weg wordt gemarkeerd door solitaire bomen, hagen en hoogstamfruit.	IJzeren50		waarde vol		niet te beoordelen		186100,321	316445,507	Cultuurhistorisch landschapselement		37350011770000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
IJzeren51	Mergelmuur	IJzeren	Kruisstraat	Mergelmuur lang de weg als perceelscheiding/grondkering. Beplant met een haag. Typisch voor Sibbe en IJzeren.	IJzeren51 & 52		vrij waarde vol		niet te beoordelen		186274,768	316714,836	Cultuurhistorisch landschapselement		37430116670000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
IJzeren52	Mergelmuur	IJzeren	Kruisstraat	mergelmuur langs de weg als perceelscheiding/grondkering. Beplant een haag. Typisch voor Sibbe en Ijzeren.	IJzeren51 & 52		vrij waarde vol		niet te beoordelen		186275,165	316703,719	Cultuurhistorisch landschapselement		37430116670000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
IJzeren53	Holle weg	IJzeren	Hoeveweg	Holle weg met begroeide taluds.	IJzeren53	waardevol			niet te beoordelen		186193,771	316161,949	Cultuurhistorisch landschapselement		37350027270000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
IJzeren54	Holle weg	Ijzeren	Hoeveweg	Holle weg met onbegroeide taluds afgezien van één eik.	IJzeren54				n.v.t.		186297,108	316083,583	Cultuurhistorisch landschapselement		37350013070000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
Ijzeren55	Holle weg	Ijzeren	Heerstraat	Holle weg met begroeide taluds. O.a. een rij flinke eiken.	IJzeren55		waarde vol		vrij betrouwbaar		186191,88	316067,179	Cultuurhistorisch landschapselement		37350013470000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
IJzeren56	Knotboom	IJzeren	Margraterweg	Knotboom in talud holle weg.	IJzeren56			B	niet te beoordelen		186209,449	316098,632	Cultuurhistorisch landschapselement		37350027370000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
IJzeren57	Knotboom	Ijzeren	Langs de Groenstraat	Vrij jonge knotboom op perceelsgrens weiland/voetpad.	IJzeren57			C	niet te beoordelen		186472,51	316942,028	Cultuurhistorisch landschapselement		37360011470000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
IJzeren58	Knotboom op perceelsgrens	Ijzeren	Langs de Groenstraat	Knotboom met een omtrek van ongeveer 3 meter op een perceelsgrens die al ingetekend staat op de kadasterkaart van omstreeks 1832.	IJzeren58		waarde vol		vrij betrouwbaar		186480,977	316951,13	Cultuurhistorisch landschapselement		37360011470000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren
IJzeren59	Knotboom	Ijzeren	Langs de Groenstraat	Vrij jonge knotboom op perceelsgrens weiland/voetpad.	IJzeren59			C	niet te beoordelen		186486,692	316959,173	Cultuurhistorisch landschapselement		37360011470000	Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren

Element nummer	Soort Element	Plaats	Locatie	Beschrijving	Foto	vóór 1850 A, B of C	1850-1950 A, B of C	na 1950 A, B of C	beoordelings-graad	opmerkingen	X	Y	Classificatie	BGT ID	Perceel ID	Bron
Schin1	Knotbomenrij	Schin op Geul	Beemdenvoetpad	Een rij knotwilgen langs een restant van het voetpad van Schin op Geul naar Oud-Valkenburg.			waardevol		vrij betrouwbaar		188787	318344	Cultuurhistorisch landschappelijk element		35810218870000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin2	Heg met vlechtrelicten	Schin op Geul	Beemden	Deze heg bevindt zich op een historische perceelsscheiding die te zien is op de kadastrale kaart van omstreeks 1830. Onder de jonge uitlopers van de heg zijn dikke stammen te zien die op verschillende plaatsen gevlochten zijn.		zeer waardevol			betrouwbaar		188504	318394	Cultuurhistorisch landschappelijk element		35810156370000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin3	Knotbomenrij	Schin op Geul	Beemdenvoetpad	Een rij van vier knotwilgen met omtrek van ongeveer 3 meter of meer. Deze rij is al op het kadastrale minuutplan van omstreeks 1830 te zien.			zeer waardevol		betrouwbaar		188464	318284	Cultuurhistorisch landschappelijk element		35810000470000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin4	Knotbomenrij	Schin op Geul	Beemden	Een rij van veertien knotbomen van afwisselende omtrek midden in een weiland op een historische perceelsscheiding.			zeer waardevol	vrij waardevol	vrij betrouwbaar		188601	318240	Cultuurhistorisch landschappelijk element		35810134170000, 35810195970000 & 35810134270000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin5	Drenkplanten	Schin op Geul	Beemden	Drenkplanten langs de geuloever. Niet zeker van de cultuurhistorische waarde.						geen begroeiin	188723	318449	Cultuurhistorisch landschappelijk element		35810156470000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin6	Hulst	Schin op Geul	Beemden	Hulst in boomvorm. Aan de dikke stammen te zien zou dit wel eens een overblijfsel van een oude heg kunnen zijn.		zeer waardevol			vrij betrouwbaar	klimop!!	188678	318421	Cultuurhistorisch landschappelijk element		35810156470000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin7	Lindebomen bij wegkruis	Walem	Kerkeveld	Aan weerszijden van dit gietijzeren wegkruis bevindt zich een winterlinde.			zeer waardevol		betrouwbaar		188930	318944	Cultuurhistorisch landschappelijk element		37410030170000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin8	Holle weg/kerkeweg	Walem	Kerkeveld	Deze holle weg is een restant van het voormalige voetpad naar de kerk in Schin op Geul.			waardevol		niet te beoordelen	onduidelijke fo	188936	318902	Cultuurhistorisch landschappelijk element		37410030070000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin9	Talud langs spoorlijn	Walem	Walem	Dit talud is gemaakt in 1852-1853 vanwege het aanleggen van de spoorlijn. Dit soort taluds bevinden zich in heel Valkenburg en hebben vaak een typische begroeiing zoals hakhoutbomen.			zeer waardevol		niet te beoordelen	onduidelijke fo	188861	318651	Cultuurhistorisch landschappelijk element		37310043770000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin10	Voetpad	Schin op Geul	Schin op Geul	Dit voetpad is tegenwoordig verhard maar is het oorspronkelijke voetpad naar de Drie Beeldjes toe. Het voetpad links langs de Geul is later aangelegd.		zeer waardevol			niet te beoordelen	onduidelijke fo	188608	318676	Cultuurhistorisch landschappelijk element		35800152170000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin11	Beukenlaan	Oud Valkenburg	Oud-Valkenburg	Beukenlaan van ongeveer 80 jaar oude bomen langs het pad naar de Drie Beeldjes vanuit kasteel Schaloen.	foto 12!		waardevol			foto 12!	187754	318693	Cultuurhistorisch landschappelijk element		37420101870000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin12		Oud Valkenburg	Oud-Valkenburg	Oprijlaan en tevens loofgang naar kasteel Schaloen.	foto 13!		zeer waardevol		betrouwbaar	lindeloofgang	187695	318512	Cultuurhistorisch landschappelijk element		37420121170000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin13	Hoogstamboomgaard	Oud Valkenburg	Oud-Valkenburg	Hoogstamfruitboomgaard bij kasteel Genhoes. Deze boomgaard is ook al opgenomen in de elementenlaag van natuurmonumenten.			waardevol		vrij betrouwbaar		188300,115	318546,659	Cultuurhistorisch landschapselement		37420139770000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin14	Knotbomenrij	Schoonbron		In dit weiland bevindt zich een knotbomenrij van 8 knotbomen. Deze perceelsafbakening is al terug te zien op de kadasterkaart 1832.			waardevol		niet te beoordelen		189433,211	318014,086	Cultuurhistorisch landschapselement		37310056870000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin15	Knotbomenrij	Schoonbron		Knotbomenrij als perceelsafbakening in weiland. Deze grens is al te zien op de kadasterkaart van 1832 én op de Tranchotkaart.			waardevol		niet te beoordelen		189460,849	318057,558	Cultuurhistorisch landschapselement		37310056970000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin16	Graft	Schoonbron		Deze graft is al te zien op de Tranchotkaart als perceelsafbakening.					n.v.t.		189400,103	318054,967	Cultuurhistorisch landschapselement		'37310044770000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin17	Hoogstamboomgaard	Schoonbron		Hoogstamboomgaard met oude fruitbomen.			waardevol		vrij betrouwbaar		189415,937	318024,091	Cultuurhistorisch landschapselement		37310047070000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin18	Hoogstamboomgaard	Schoonbron		Hoogstamboomgaard met oude fruitbomen.			waardevol		vrij betrouwbaar		189492,795	317975,745	Cultuurhistorisch landschapselement		37310057070000 & 37310056970000 & 37310056870000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin19	Knotbomenrij	Schoonbron		Knotbomenrij als perceelsafbakening in weiland. Loopt gelijk met perceelsafbakening op de kadasterkaart van 1832.			waardevol		niet te beoordelen		189484,446	318046,134	Cultuurhistorisch landschapselement		37310056970000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin20	Knotbomenrij	Schoonbron		Knotbomenrij als perceelsafbakening in weiland.			waardevol		niet te beoordelen		189508,341	318031,596	Cultuurhistorisch landschapselement		37310013370000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin21	Knotbomenrij	Schoonbron		Knotbomenrij als perceelsafbakening in weiland. Loopt gelijk met perceelsafbakening op de kadasterkaart van 1832.			waardevol		niet te beoordelen		189478,97	318020,698	Cultuurhistorisch landschapselement		37310056970000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin22	Heg met vlechtrelicten	Schoonbron		Heg van ongeveer 60 meter lang met vlechtrelicten.		zeer waardevol			vrij betrouwbaar		189451,712	317940,603	Cultuurhistorisch landschapselement		37310079070000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin23	Oude heg	Schoonbron		Oude heg (zonder vlechtrelicten).			waardevol		niet te beoordelen		189504,964	317946,645	Cultuurhistorisch landschapselement		37310079070000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin24	Knotbomenrij	Engwegen		Langs het water staan rond de 10 knotbomen. Deze zijn rond de 2 meter hoog met een omvang van ongeveer 1 meter.				waardevol	niet te beoordelen		189430,965	317588,534	Cultuurhistorisch landschapselement		37310047170000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin25	Knotbomenrij	Engwegen		Langs het water staan rond de 20 knotbomen. Deze zijn rond de 2 meter hoog met een omvang van ongeveer 1 meter.				waardevol	niet te beoordelen		189463,641	317860,526	Cultuurhistorisch landschapselement		35810155570000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul

Schin26	Rij knotwilgen	Engwegen		Een rij van 5 knotwilgen als perceelsafbakening met een omvang van 1 à 2 meter en een hoogte van 2 à 3 meter.				waardevol	niet te beoordelen		189481,423	317554,315	Cultuurhistorisch landschapselement		37310020670000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin27	Knotbomenrij	Engwegen		Twee knotwilgen als perceelsafbakening. Reeds op kadaster 1832 ingetekend.				waardevol	niet te beoordelen		189431,474	317567,127	Cultuurhistorisch landschapselement		37310055070000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin28	Vlechtheg	Gerendal		Deze heg omringt een perceel. In de heg zijn er ongeveer 15 vlechtrelicten te zien die erop duiden dat het om een oude perceelsafscheiding/veekering gaat.		zeer waardevol			vrij betrouwbaar		187950,712	317782,942	Cultuurhistorisch landschapselement		35820123070000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin29	Knotbomenrij	Gerendal		Een rij van drie knotbomen die onderdeel waren van een oude perceelsafscheiding. De bomen hebben alledrie een omtrek van tussen de 3 en 4 meter. Plantdatum wordt geschat op 1930.			waardevol		niet te beoordelen		187977	317738	Cultuurhistorisch landschapselement		35820137370000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin30	Lindeboom	Gerendal		Op deze plek bevindt zich een overdekte draaiput uit 1660 met daarnaast twee lindebomen uit ca. 1880. Het ensemble is cultuurhistorisch waardevol.					n.v.t.		187762,46	316658,06	Cultuurhistorisch landschapselement		35820132670000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin31	Lindeboom	Gerendal		Op deze plek bevindt zich een overdekte draaiput uit 1660 met daarnaast twee lindebomen uit ca. 1880. Het ensemble is cultuurhistorisch waardevol.					n.v.t.		187762,46	316658,06	Cultuurhistorisch landschapselement		35820132670000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin32	Hakhoutstoof	Gerendal											Cultuurhistorisch landschapselement			Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin33	Begroeide graft	Gerendal		Deze graft is al ingetekend op de kadastrale kaart van omstreeks 1832 en dient hier als perceelsafbakening.					n.v.t.		187663,131	316202,883	Cultuurhistorisch landschapselement		35820013570000 & 35820013470000 & 35820012270000 & 35820012370000 & 35820119070000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin34	Begroeide graft	Gerendal		Deze graft is al ingetekend op de kadastrale kaart van omstreeks 1832 en dient hier als perceelsafbakening.					n.v.t.		187530,065	316064,119	Cultuurhistorisch landschapselement		35820075670000 & 35820015670000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin35	Haag	Gerendal		Haag als perceelsafbakening met hieraanvast een klein bosje en met een waterpoel. Verderop aan de graft nog een waterpoel (dit zou ook een waterbuffer kunnen zijn). De grens waarover de haag loopt is al te zien op de kadastrale kaart van omstreeks 1832.			waardevol		niet te beoordelen		187625,221	315981,047	Cultuurhistorisch landschapselement		37360017170000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin36	Knotbomenrij	Oud Valkenburg		Een rij van acht aanzienlijke dikke knotbomen langs het water.			waardevol		betrouwbaar		187763,635	318510,623	Cultuurhistorisch landschapselement		37420091970000 & 37420092070000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin37	Solitaire knotboom	Oud Valkenburg		Een knotboom die waarschijnlijk nog het enige overblijfsel is van een voormalige knotbomenrij (zoals het geval is aan de overkant van het water).			waardevol		niet te beoordelen	geen foto	187750,392	318517,101	Cultuurhistorisch landschapselement		37420101870000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin38	Treurwilg	Oud Valkenburg		Grote treurwilg (tussen de 15-18 meter hoog) achter de toeganslaan naar Kasteel Schaloen.			waardevol		betrouwbaar		187676,669	318546,156	Cultuurhistorisch landschapselement		37420121170000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin39	Levensboom	Oud Valkenburg		Een reuzelevensboom (*Thuja plicata*) naast de ingang van de heemtuin bij Kasteel Schaloen. Deze is ongeveer 25 meter hoog en met een omtrek van 3-4 meter.			zeer waardevol		betrouwbaar		187665,584	318564,941	Cultuurhistorisch landschapselement		37420121170000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin40	Solitaire boom	Oud Valkenburg		Soort onbekend. Niet duidelijk of deze boom een cultuurhistorische waarde heeft.			zeer waardevol		betrouwbaar		187681,759	318648,876	Cultuurhistorisch landschapselement		37420118570000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin41	Solitaire boom	Oud Valkenburg		Soort onbekend. Niet duidelijk of deze boom een cultuurhistorische waarde heeft.			zeer waardevol		niet te beoordelen	foto onduidelij	187681,759	318648,876	Cultuurhistorisch landschapselement		37420138070000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin42	Solitaire boom	Oud Valkenburg		Soort onbekend. Niet duidelijk of deze boom een cultuurhistorische waarde heeft.				waardevol	niet te beoordelen	foto onduidelij	187631,018	318738,555	Cultuurhistorisch landschapselement		37420118570000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin43	Haag	Oud Valkenburg		Haag van ongeveer 1.20m hoog tussen perceel van Kasteel Schaloen en de provinciale weg in.				waardevol	niet te beoordelen	foto onduidelij	187741,785	318453,253	Cultuurhistorisch landschapselement		37420140770000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin44	Haagbeuk	Oud Valkenburg		Dit zou een restant kunnen zijn van een 'haagbeuk-haag' die zich heeft kunnen ontwikkelen tot een boom vanwege een lange periode van niet-snoeien.	Schin44		zeer waardevol		betrouwbaar	Acer mono	187664,087	318578,033	Cultuurhistorisch landschapselement		37420121170000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin45	Solitaire boom	Oud Valkenburg		Solitaire boom langs de Geul op landgoed van kasteel Schaloen.	Schin45			waardevol		onduidelijke fo	187582,245	318539,563	Cultuurhistorisch landschapselement		37420101870000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin46	Knotbomenrij	Schin op Geul	Mauritiussingel	Rij van vijf knotbomen langs de Geul. Lijken niet heel oud en komen ook niet terug op een oude kaart. Cultuurhistorische waarde lijkt vrij gering.	Schin46			waardevol	vrij betrouwbaar		188732,865	318224,485	Cultuurhistorisch landschapselement		35810218870000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin47	Knotbomenrij	Schin op Geul	Mauritiussingel	Een rij van vier flinke knotbomen waarvan de eerste in de voortuin van Mauritiussingel 36a staat. Deze zouden onderdeel kunnen zijn geweest van een oude grens. Op de kadasterkaart 1832 loopt op deze plek duidelijk een perceelsgrens. Ook op de Tranchot lijkt dit het geval, hoewel het hier iets onduidelijker is.	Schin47			waardevol	vrij betrouwbaar		188810,305	318114,817	Cultuurhistorisch landschapselement		35810208670000 & 35810208570000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin48	Lindenbomen	De Kluis	Schaesberg	Lindebomen rondom de statieweg bij het rijksmonument De Kluis.	Schin48		zeer waardevol		betrouwbaar		1822022,089	319079,231	Cultuurhistorisch landschapselement		37410025470000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin49	Lindebomen en fladderiepen	De Kluis	Schaesberg	Langs het wandelpad bij De Kluis staan lindebomen en fladderiepen.	Schin49		zeer waardevol		betrouwbaar		187962,25	319102,254	Cultuurhistorisch landschapselement		37410025070000 & 37410025270000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin50		De Kluis		Twee bomen (soort onbekend) naast beeld van de kluizenaar.	Schin50		zeer waardevol		vrij betrouwbaar				Cultuurhistorisch landschapselement			Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin51	Zomerlinde	De Kluis	Schaesberg	Zomerlinde met een flinke omvang en hoogte bij De Kluis.	Schin51	zeer waardevol			betrouwbaar		187953,241	319079,38	Cultuurhistorisch landschapselement		37410025270000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul

Schin52	Rode beuk	Oud Valkenburg		Rode beuk met toekomstige monumentale potentie.	Schin52				niet te beoordelen	geen foto	187658,718	318627,716	Cultuurhistorisch landschapselement		37420118570000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin53	Hakhoutstoof	Gerendal	Onderste Gerendalsweg	Flinke hakhoutstoof met zeven uitlopers in een talud langs een voetpad.	Schin53	zeer waardevol			vrij betrouwbaar	es?	187995,037	317690,67	Cultuurhistorisch landschapselement			Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin54	Hoogstamboomgaard	Schin op Geul	Mauritiussingel	Op dit perceel bevinden zich nog enkele hoogstamfruitbomen. Op de Tranchot is te zien dat er in 1806 ook al hoogstam was.	Schin54		waardevol		niet te beoordelen	geen foto	188793,056	318109,003	Cultuurhistorisch landschapselement		35810208670000 & 35810208570000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin55	Hoogstamboomgaard	Schin op Geul	Mauritiussingel	Op dit perceel bevinden zich nog enkele hoogstamfruitbomen. Op de Tranchot is te zien dat er in 1806 ook al hoogstam was.	Schin55		waardevol		niet te beoordelen	geen foto	188764,428	318112,998	Cultuurhistorisch landschapselement		35810148570000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin56	Graft met eik	Schin op Geul	Mauritiussingel	Deze graft loopt gelijk met een perceelsgrens op de Tranchotk	Schin56				niet te beoordelen	geen foto	188780,308	318078,999	Cultuurhistorisch landschapselement		35810208470000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin57	Kastanjeboom	Keutenberg	Naast Keutenberg 8	Een kastanjeboom van ongeveer 25 meter hoog, met een omt	Schin57		waardevol		vrij betrouwbaar		189215,669	317081,881	Cultuurhistorisch landschapselement		35810180570000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin58	Haagrelict	Keutenberg	Naast Keutenberg 8	Op de hoek van het perceel is een relict van een oude meidoornhaag (?) te zien. Hier heeft voorheen waarschijnlijk een meidoornhaag als perceelsafbakening of veekering gediend.	Schin58				niet te beoordelen	geen foto	189219,955	317075,73	Cultuurhistorisch landschapselement		35810180570000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin59	Solitaire eik	Keutenberg		Midden in een weiland bevindt zich een eik van ongeveer 15 meter hoog en 2 meter in omtrek. De leeftijd van de boom wordt geschat op ongeveer 100 jaar. Dient waarschijnlijk als schuilgelegenheid voor het vee. Opvallend is tevens dat de eik op een perceelsgrens staat die al ingetekend is op de kadastrale kaart van omstreeks 1832.	Schin59		waardevol		niet te beoordelen	knotes?	188901,235	317076,576	Cultuurhistorisch landschapselement		35810213470000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin60	Esdoorn	Strucht	Luijtenweg	Deze esdoorn staat in een talud langs de weg en is driestammig. Dit zou wel eens een voormalige hakhoutstoof kunnen zijn.	Schin60		waardevol		betrouwbaar		188771,523	317928,505	Cultuurhistorisch landschapselement		35810154170000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin61	Meidoornhaag	Strucht	Nabij Luijtenweg	Een oude meidoornheg met flinke stammen en vlechtrelicten. De heg loopt met gelijk met perceelsgrenzen op de kadasterkaart van omstreeks 1832.	Schin61		zeer waardevol		betrouwbaar		188490,632	317451,738	Cultuurhistorisch landschapselement		35820125870000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin62	Eik	Strucht	Nabij Luijtenweg	Solitaire eik van flinke leeftijd in het talud van een holle weg.	Schin62		waardevol		vrij betrouwbaar	knoteik?	188242,831	316701,599	Cultuurhistorisch landschapselement		35820133870000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin63	Es (?)	Euverem/Goudsberg	Kruising Groeneweg - Steenstraat	Het lijkt erop dat deze boom (es?) ooit geknot is geweest.	Schin63		zeer waardevol		betrouwbaar		188210,221	319862,206	Cultuurhistorisch landschapselement		37410023570000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin64	Eik	Euverem/Goudsberg	Groeneweg	Flinke eik langs wandelpad. Wellicht ooit geplant als herkenningspunt voor het wandelpad.	Schin64		zeer waardevol		vrij betrouwbaar		188214,85	319849,763	Cultuurhistorisch landschapselement		37410023570000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin65	Meidoornhaag	Euverem/Goudsberg	Groeneweg	Deze meidoornhaag bevindt zich langs het wandelpad waar de eik met nummer Schin64 ook staat. Van de betreffende foto is niet af te leiden of het hier om een oude haag gaat. Wanneer we echter een foto uit 2008 is de haag in de winter te zien. De stammen lijken niet al te dik en er zijn ook geen vlechtrelicten te zien. Het betreffende wandelpad is echter wel al terug te zien op de kadastrale kaart van omstreeks 1832.	Schin65		zeer waardevol		vrij betrouwbaar	foto onduidelij	188237,227	319778,769	Cultuurhistorisch landschapselement		37410023570000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin66	Beukenrij	Euverem/Goudsberg	Steenstraat	Langs de Steenstraat staat een rij van 12 beuken. Deze lijken niet zeer oud en zijn waarschijnlijk ook niet cultuurhistorisch interessant.	Schin66		waardevol		vrij betrouwbaar	foto onduidelij	188164,736	319893,357	Cultuurhistorisch landschapselement		37410023470000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin67	Solitaire boom	Euverem/Goudsberg	Steenstraat	Deze boom (soort onbekend) staat in een weiland. Het lijkt er niet direct op dit we hier te maken hebben met een cultuurhistorisch waardevol landschapselement.	Schin67		vrij waardevol		niet te beoordelen	foto onduidelij	188196,203	319872,894	Cultuurhistorisch landschapselement		37410023470000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin68	Meidoornhaag	Euverem	Euverem	Deze meidoornhaag loopt rondom het perceel van hoeve Euverem. Van de foto die de heemkunde-vereniging heeft gemaakt is niet af te leiden of het hier gaat om een vlechthaag dan wel haag van voor 1850. Op de foto van 2006 is de haag zonder bladeren te zien. Het lijkt er niet op dat de haag dikke stammen heeft. Een stuk van de haag dat niet op de foto staat is potentieel wel oud; deze loopt namelijk gelijk met de grens die we al terug zien op de Tranchotkaart. Hoeve Euverem was er toen ook al.	Schin68		waardevol		niet te beoordelen	foto onduidelij	187661,375	319549,401	Cultuurhistorisch landschapselement		37410026670000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin69	Begroeide graft	Euverem	Weiland nabij de weg Euverem	De heemkundevereniging heeft dit als 'bosje' aangemerkt. Dit lijkt het op het eerste gezicht ook. Op de hoogtereliefkaart is echter te zien dat het hier gaat om een begroeide graft. Deze graft is al ingetekend op de Tranchotkaart en de kadastrale kaart van omstreeks 1832.	Schin69	waardevol			niet te beoordelen	onduidelijke fo	187255,659	319714,156	Cultuurhistorisch landschapselement		37410022370000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin70	Begroeide graft	Euverem	Weiland nabij de weg Euverem	Deze begroeide graft is reeds ingetekend op de kadastrale kaart van omstreeks 1832.	Schin70				niet te beoordelen	geen foto	187316,346	319757,662	Cultuurhistorisch landschapselement		37410022170000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul
Schin71	Meidoornhaag	Euverem	Euverem	Langs de weg staat een stuk meidoornhaag met minimaal 1 vlechtrelict.	Schin71	zeer waardevol			vrij betrouwbaar	foto onduidelij	187041,177	319439,92	Cultuurhistorisch landschapselement		37410026570000	Veldwerk heemkundekring Schin op Geul

Bijlage 7.4: Catalogus e: Klein Religieus Erfgoed (de door Buro4 gedeselecteerde objecten zijn geel gemarkeerd zie par. 5.2.5)

Nr	X- coördinaat	Y-coördinaat	Buurt	Straatnaam	Huisnr	Huisnr toevoeging	Type	Omringende elementen	Tekst	Beschrijving	Jaar van plaatsing	Rijksmonumentnr.	opmerking Buro4
1	185229	317561	Sibbe	Bemelerweg	8		Wegkruis			Gietijzeren wegkruis met Mariabeeld			kruis uit context gehaald, nu in privégebied, niet beschermen, is roerend goed geworden
2	185314	317617	Sibbe	Bemelerweg			Wegkruis		'Bid voor ons'	Smeedijzeren wegkruis met corpus			
3	185346	317611	Sibbe	Dorpstraat	75		Gevelkruis			Houten kruis met corpus en zadeldak			kruis is roerend goed, geen hoge kunsthistorische kwaliteit
4	185482	317526	Sibbe	Dorpstraat			Wegkruis			Gietijzeren wegkruis met corpus in de struiken naast de toegangspoort van het Sibberhuuske			
5	185577	317461	Sibbe	Dorpstraat	76	b	Heiligenbeeld op/bij huis			In de frontgevel van het huis bevindt zich een nis met hierin een 'altaartje' waarin een beeld van Maria met kind staat			beperkte kunsthistorische kwaliteit
6	185682	317370	Sibbe	Dorpstraat	45		Heiligenbeeld op/bij huis		'Vigilate deo confidentes'	In een gevel op de binnenplaats van deze Rijksmonumentale hoeve bevindt zich een nis met hierin een beeld van Maria met kind		36831	
7	185743	317338	Sibbe	Gatsestraat	1		Gevelkruis			Een klein houten gevelkruis met corpus. Geplaatst in een houten nisje aan de zijgevel van het huis			
8	185671	317263	Sibbe	Sibberkerkstraat	91		Gevelkruis			Een houten gevelkruis met corpus aan de frontgevel van het pand			
9	185549	317264	Sibbe	Kenkersweg	6		Gevelkruis			In een grote nis op de frontgevel bevindt zich een houten kruis met corpus			
10	185378	317253	Sibbe	Maastrichterweg			Veldkruis	Aan weerszijden een Berker	'Voor ons allen onderging hij deze smadelijke kruisd	Een houten kruis met zadeldak en corpus geplaatst op een weg- splitsing			
11	185768	317197	Sibbe	Sibberkerkstraat	73		Heiligenbeeld op/bij huis		'INRI'	Een houten paneel met hierop een corpus bevestigd op de frontgevel			is verwijderd (ook geen kwaliteit)
12	185894	317120	Sibbe	Sibberkerkstraat BIJ	40		Heiligenbeeld			Een stenen beeld van Jezus zittend op een troon. Bevindt zich op het beschermde perceel dat aangewezen is door de rijksdienst (behorend bij kerk). Echter wordt het beeld niet specifiek genoemd			
13	185805	317018	Sibbe	Sibberkerkstraat	43	a	Kapel		'Kindje Jezus, wij bidden tot U voor alle overledenen	Neogotische begraafplaatskapel van mergel. In de kapel een groot houten kruis zonder corpus			in ensemble kerkhof beschermen
14	185864	317352	Sibbe	Dorpstraat	36		Heiligenbeeld op/bij huis		'Anno 1950'	Boven de voordeur is een steen ingemetseld met hierop een beeltenis van Maria met kind			
15	185871	317353	Sibbe	Dorpstraat	34		Heiligenbeeld op/bij huis		'Anno 1950'	Boven de voordeur is een steen ingemetseld met hierop een beeltenis van de Heilige Barbara			
16	185930	317334	Sibbe	Bergstraat	2		Gevelkruis			Een houten paneel met hierop een kruis met corpus. Tevens een zadeldak. Korenhalmen in het hout gesneden			roerend goed, geen hoge kwaliteit
17	185964	317280	Sibbe	Dorpstraat	7		Gevelkruis			Houten kruis met zadeldak en corpus op de zijgevel van het huis			roerend goed, geen hoge kwaliteit
18	186044	317231	Sibbe	Sint Rosastraat	35		Gevelkruis			Houten paneel met houten kruis met zadeldak en corpus op de zijgevel van het huis			roerend goed, geen hoge kwaliteit
19	186072	317184	Sibbe	Klein Linde	2		Heiligenbeeld op/bij huis			Boven de voordeur van het woonhuisgedeelte van de hoeve bevindt zich een nis met met hierin een Mariabeeld		36838	
20	186061	317079	Sibbe	Sint Rosastraat	20		Heiligenbeeld op/bij huis			Uiterst links op de frontgevel van het huis bevindt zich beeldje van Maria met kind in een stenen nisje			Erg klein en geen hoge kwaliteit. Ook roerend goed
21	186033	316969	Sibbe				Wegkruis	Aan weerszijden een Lindeboom. Achter het kruis een heg van dennen		Een houten kruis met corpus. Geplaatst in de jaren '70	1970		
22	185972	317522	Sibbe	Hemelrijkstraat	14		Gevelkruis			Houten kruis met corpus en zadeldak	1960		
23	186014	317521	Sibbe	Torenweg	4		Heiligenbeeld op/bij huis			Op de frontgevel van het huis een beeltenis van Maria met kind ingemetseld			
24	186005	317524	Sibbe	Torenweg BIJ	12		Heiligenbeeld op/bij huis			Op de frontgevel van het schuurtje een uitgehouwen nis met hierin een beeldje van Maria en Bernadette (Lourdesgrotje)			
25	186212	317530	Sibbe	Lokerstraat BIJ	24		Wegkruis	Links naast het kruis een grote Lindeboom		Klein houten kruis met rugwand, zadeldak en corpus			
26	186186	317493	Sibbe	Lokerstraat			Kapel	Rechts naast de kapel een grote spar. Verder rozenstruiken en coniferen naast h		De Heilige Rosakapel. Het exterieur is van glas en hout en de achter- wand van mergel. Binnen is er een bijzonder altaar te zien van verschillende kleuren steen. De kapel staat precies boven de schuilkapel in de onderliggende mergelgrot	1979		
27	186788	317220	Sibbe				Veldkruis		'U brengt vrede en straalt goedheid uit'	Houten kruis met corpus, rugwand en zadeldak			
28	186690	317027	Ijzeren				Veldkruis	Twee dennenbomen achter het kruis		Smeedijzeren wegkruis met corpus geplaatst op een wegsplitsing			
29	186403	316847	Ijzeren	Groenstraat	24		Heiligenbeeld op/bij huis			Boven de voordeur bevindt zich een nis met hierin een beeld van Maria met kind			modern pand, geen historische locatie, beeld geen hoge kwaliteit
30	186363	316786	Ijzeren	Groenstraat	16		Heiligenbeeld op/bij huis			Boven de voordeur bevindt zich een nis met hierin een beeld van Maria met kind en twee 'Jezus hoofdjes'		36846	
31	186306	316652	Ijzeren	Kruisstraat	4		Heiligenbeeld op/bij huis		'S. Vollers MDMCCixC'	Op de frontgevel van deze Rijksmonumentale hoeve bevindt zich een nis met hierin een beeldje van Maria met kind. Onder de nis een stenen plaquette met tekst		36849	
32	186331	316653	Ijzeren	Kapelstraat	1	a	Heiligenbeeld op/bij huis			Op een zijgevel van het pand bevindt zich een klein houten 'huisje' met hierin een Mariabeeldje			
33	186281	316578	Ijzeren	Kapelstraat	6		Heiligenbeeld op/bij huis			Op de aangebouwde garage is een klein 'huisje' van mergel in de muur gemetseld met hierin een beeldje van een pater			
34	186264	316419	Ijzeren	Limietstraat	17		Gevelkruis			Houten kruis in vliegervorm met zadeldak en corpus	Â±1995		
35	186280	316403	Ijzeren				Kapel	Rechts naast de kapel een lindeboom. Verder wordt de kapel omringd door een p		Onze Lieve Vrouwe van Lourdes kapel. Het initiatief voor de bouw is genomen door de jonkheid van IJzeren. De kapel is opgetrokken uit mergel en op het altaar staat een groot Mariabeeld. Aan de rand van het plein is een oude waterput te zien die in 1995	1955		
36	185991	316475	Ijzeren	Limietstraat	3		Heiligenbeeld op/bij huis		'Voorwaer Voorwaer. Dit is nu het sevende jaer der fr	Op de frontgevel van het pand is een nis uitgehouwen met hierin een beeld van Maria met kind. De tekst is een chronogram en zou uit de Franse tijd stammen. Dit wordt bevestigd door het Historisch Genootschap Sibbe-Ijzeren. De letters vormen het jaartal 1			
37	186447	316584	Ijzeren	Kruisstraat	12		Heiligenbeeld op/bij huis		'Anno 1992'	Op de frontgevel van het huis is een klein stenen nisje in de muur gemetseld met hiering een beeld van Maria met kind	1992		
38	186613	316323	Ijzeren				Wegkruis	Achter het kruis een bruine linde (zeldzame boom)		Smeedijzeren kruis met corpus op een wegsplitsing			
39	186228	316134	Ijzeren				Wegkruis	Het kruis rust tegen een gro	'U brengt vrede en straalt goedheid uit'	Houten kruis in vliegervorm met zadeldak en corpus. Het is geplaatst op een wegsplitsing			
40	186279	316293	Ijzeren				Wegkruis	Aan weerszijden van het kruis een grote spar. Verder een perkje met o.a. vlooltjes		Een gietijzeren kruis met bladornamenten en een engelenbeeld aan de voet. Het bevindt zich op een kruispunt van wegen. In 1999 is het kruis gerestaureerd door Dhr. Wiel Erven uit Kunrade. Het is toen gezandstraald en opnieuw geverfd (bron: Chris Willems			
41	182524	319610	Berg & Terblijt	Op de Bies	8		Heiligenbeeld op/bij huis			Op de binnenplaats van deze monumentale hoeve is (tegenover de keuken) een nis in de gevel gemetseld met hierin een beeldje van Maria met kind. Het beeldje is afkomstig van Melanie Bemelmans die in de jaren '60 en '70 uitbaatster was van de Geulhemmermo		42103	
42	182472	319570	Berg & Terblijt				Wegkruis	Enkele struiken in het perkje	'Mijn Jezus Barmhartigheid'	Kruis met corpus dat oorspronkelijk afkomstig is van het kerkhof van Berg. Om specifiek te zijn van het graf van Dhr. Hubert Bovens die overleed in het jaar 1955 (Bron: Chris Willems). Het kruis staat op de wegsplitsing van de Grote Straat en de Pastoor			
43	182344	319479	Berg & Terblijt				Wegkruis	Het muurtje waar het kruis o	'De heer zij met u'	Tegen een afgerond bakstenen muurtje is een gietijzeren kruis met corpus geplaatst. Het is in het begin van de jaren '60 door de dienst openbare werken van de vroegere Gemeente Berg en Terblijt geplaatst (Bron: Chris Willems)			
44	182471	319389	Berg & Terblijt				Kapel	Voor de kapel twee grote ronde bloembakken met bloemen. Naast de kapel twee		Mariakapel van natuursteen en smeedijzer. Op het platte dak bevindt zich een koepel met een kruis. In de kapel een Mariabeeld van de kunstenaar Frans Gast			
45	182434	319324	Berg & Terblijt				Wegkruis	Het kruis wordt omringd door allerlei planten waaronder een haag, varens, lavende		Dit gietijzeren kruis met corpus bevindt zich in de tuin van fam. Reumers. Het is oorspronkelijk afkomstig van het kerkhof te Gulpen. Het is in 1983 geplaatst op de huidige plek (Bron: Chris Willems)			
46	182433	319144	Berg & Terblijt				Kruis		'In wind zon en regen bent U mijn hoop en zegen'	Dit kruis bevindt zich op de binnenplaats van hoeve Kleinstraat 6. Het is van gietijzer met een corpus en bij de voet staan twee Mariabeeldjes. Dhr. Math Curfs woont hier en heeft het kruis in de jaren '70 in de Ardennen gekocht. Vervolgens heeft hij h	1976		kruis is niet van lokale afkomst en niet op oorspronkelijke plek. Betreft antiquarisch privé-bezit: niet gemeentelijk beschermen
47	182406	319093	Berg & Terblijt	Kleinstraat	3		Heiligenbeeld op/bij huis			Naast de voordeur bevindt zich een klein nisje waarin een beeld van Maria met kind te zien is			beeld is niet van voldoende kwaliteit dat gemeentelijke bescherming te onderbouwen is.
48	182411	319085	Berg & Terblijt	Kleinstraat	3		Heiligenbeeld op/bij huis			Op de zijgevel van het huis is een beeltenis van Maria met kind te zien - keramische plaquette			
49	182246	319015	Berg & Terblijt	Rijksweg	8	a	Kapel	Heggen rondom de kapel		Mariakapel van mergel met Mariabeeld op het altaar. De huidige kapel is in 1957 gebouwd ter vervanging van een oude kapel die er al sinds de helft van de 19e eeuw stond. Deze moest wijken vanwege de uitbreiding van de Rijksweg. De huidige kapel is Ã©	1957		

50	181954	319023	Berg & Terblijt				Memoriekruis		Boerumâ€¦ Bentho Mortiaux *24-2-1998 ?6-12-201;	Stenen memoriekruis in een perkje langs de weg. Op 6 december 2012 kwam op deze plek een 13-jarige jongen om het leven door een verkeersongeval (Bron: Chris Willems)			privémonument, geen kunsthistorische waarde
51	181593	319059	Berg & Terblijt				Kapel	Aan weerszijden een lindeboom		Rijksmonumentaal kapelletje van mergel met kruis en corpus	ca. 1860	42107	
52	181622	319126	Berg & Terblijt				Kruis			Kruis met een beeldje van een kind in het midden in de armen de letter 'M' en in de voet van het kruis een Jezus hoofd			
53	181524	319515	Berg & Terblijt				Memoriekruis		'Guido 23-5-2010'	Klein houten kruis ter herdenking aan de verongelukte Guido	2010		privémonument, geen kunsthistorische waarde
54	182653	319100	Berg & Terblijt	Valkenburgerstraat	36		Heiligenbeeld op/bij huis			Beeldje van Maria met kind op de frontgevel van het huis			naoorloogs woonhuis, beeld is roerend goed en niet in historische context
55	182666	319122	Berg & Terblijt				Wegkruis	Het kruis vormt een geheel r	'Heer onze herder'	Kruis met corpus			
56	182934	319041	Berg & Terblijt				Heiligenbeeld		Ter nagedachtenis aan gevallen kameraden Matth M	Heilig Hart beeld voor de de Monulphus & Gondulphus kerk. Het beeld en het voetstuk waar het op staat zijn beide van steen. Het is geplaatst ter ere van drie gesneuvelde militairen in de Tweede Wereldoorlog			
57	182896	319049	Berg & Terblijt	Monulphusplein			Kruis			Klein gebouwtje op het kerkhof met op het dak een kruis zonder corpus			kruis is niet bijzonder, betreft modern gebouw, nu niet beschermen. Achterliggend gebouw mogelijk wel, zie lijst begraafplaatsen
58	183125	318932	Berg & Terblijt	Rijksweg	112		Heiligenbeeld op/bij huis			Beeltenis van Maria met kind in de frontgevel boven de deur gemetseld			
59	183186	318888	Berg & Terblijt	Rijksweg	122		Kapel			Grieks Orthodox kapelletje in de tuin van een Grieks restaurant			privé-uiting. Kunsthistorische waarde discutabel
60	183172	318846	Berg & Terblijt	Kleine Heideweg			Kruis			Een klein houten kruis met corpus dat bevestigd is op een oude spoorbiels			kwaliteit kruis is laag, positie in landschap bij wandelpaden wel van belang
61	183523	318575	Berg & Terblijt				Wegkruis			Gietijzeren wegkruis met corpus en een Mariabeeld bij de voet. Het is in 1989 geplaatst op deze wegsplitsing door Harrie en Jeanny Cobben en enkele buurtbewoners. Dit met de bedoeling dat de voorbijganger vlakbij kan rusten op de bank en het leven kan o	1989		
62	183379	318357	Berg & Terblijt				Wegkruis	Een lage haag rondom het kruis		Dit smeedijzeren wegkruis met corpus bevindt zich op een wegsplitsing			
63	183050	318222	Berg & Terblijt				Wegkruis			Wegkruis met corpus en krulversiering			
64	182301	318273	Berg & Terblijt				Oorlogskruis		'Ter herinnering aan hen die hun leven verloren in het	Dit kruis is geplaatst ter ere van de vijf RAF piloten wiens vliegtuig hier op 1 aug. 1942 werd neergehaald door de Duitsers. Het kruis is in de jaren '80 geplaatst door Stichting de Rotswoning	jaren '80		
65	183152	318353	Berg & Terblijt	Muntweg	1	a	Gevelkruis		'Mijn Jezus Barmhartigheid'	Houten gevelkruis met een zadeldakje. Dit kruis is oorspronkelijk afkomstig van de (reeds afgebroken) hoeve Lindenstraat 23 in Terblijt. De bewoners van Muntstraat 1a hebben het kruis geschonken gekregen (bron: veldkruus)			kruis heeft geen hoge kwaliteit, niet meer op oorspronkelijke plek, vooral privé van waarde voor eigenaar, niet voor gemeenschap
66	183108	318455	Berg & Terblijt	Muntweg	9		Heiligenbeeld op/bij huis			Mariabeeld in een blauwgeschilderde nis in de frontgevel van de Rijksmonumentale hoeve		42111	
67	183133	318462	Berg & Terblijt	Muntweg	6		Heiligenbeeld op/bij huis			Beeldje van Maria met kind in een nis in de frontgevel van het Rijksmonumentale pand		42112	
68	183074	318571	Berg & Terblijt				Wegkruis	Een lindeboom achter het wegkruis en rozenstruiken rondom		Gietijzeren wegkruis met corpus en twee Mariabeeldjes bij de voet. Het bevindt zich in de tuin Munstraat 10. Het kruis is in 1910 geplaatst door de toenmalige bewoners, de familie Stassen. Zij hebben het geplaatst ter ere van de inwijding van hun zoon G	1910		
69	183761	318871	Berg & Terblijt				Wegkruis	Boom (soort onbekend) links	'INRI'	Smeedijzeren wegkruis met corpus en een engeltje in de voet van het kruis. Het is afkomstig van klooster Op den Bies	1971		
70	183597	319221	Berg & Terblijt	Langen Akker	101		Gevelkruis			Klein gebouwtje op kerkhof Langen Akker met een kruis zonder corpus op de binnenmuur			
71	182405	319036	Berg & Terblijt	Kleinstraat	1	a	Heiligenbeeld op/bij huis			Bovenaan in de frontgevel is er een heiligenbeeld in een ondiepe nis geplaatst			
72	182765	319202	Berg & Terblijt				Wegkruis	Het kruis staat in een groot	'INRI'	Kruis met houten zadeldak en corpus			
73	185100	320479	Broekhem				Wegkruis		'Hij die in de mens het goede zoekt, staat bij mijn va	Houten wegkruis met corpus			
74	185140	320271	Broekhem	Broekhem	144		Gevelkruis			Houten gevelkruis op monumentale hoeve		36842	kruis is roerend goed, geen bijzondere kunsthistorische waarde
75	185506	319856	Broekhem				Wegkruis		'Aanzie het kruis, aanbid het niet, aanbid de Heer w	In 1973 is hier een wegkruis geplaatst op de plek waar ooit de bliksem in een boom insloeg. In 2010 is er een nieuw kruis door de Werkgroep Kruisen & Kapellen Valkenburg geplaatst	2010		plek en voorgeschiedenis van belang, kruis zelf uit 2011, geen bijzondere waarde
76	185781	320181	Broekhem				Heiligenbeeld			Beeld van Jozef in het plantsoen voor de St. Joseph kerk			
77	185772	320207	Broekhem				Kapel		'AVE MARIA'	Dit kapelletje is recentelijk gebouwd en op 2 juli 2017 ingezegend door de pastoor van Broekhem. Voorheen stond op deze plek een 'boomstam kapelletje'	2017		
78	185683	319983	Broekhem				Boomkruis	Het kruis hangt aan een lindeboom		Houten kruis met corpus			
79	185748	320406	Broekhem				Wegkruis	Het kruis bevindt zich onder	Als medeleven u niet kan troosten, en tranen u niet \	Houten kruis met zadeldak en idem corpus			kruis zelf geen kunsthistorische waarde, plek mogelijk wel van belang
80	185771	320458	Broekhem				Gevelkruis			Twee simpele houten kruizen op de hekpijlers bij de toegangshek van het kerkhof			kruizen onderdeel van hekpijlers, geen hoge architectonische waarde, alleen in ensemble van belang
81	185761	320446	Broekhem				Kapel			Stenen kapelletje op het kerkhof van Broekhem	2004		geen bijzonder kunsthistorische kwaliteit
82	185735	320491	Broekhem				Kerkhofkruis			Sober kruis zonder corpus op het kerkhof te Broekhem			sober kruis, geen bijzondere kwaliteit
83	185692	320474	Broekhem				Kerkhofkruis			Houten kruis met corpus.Voor 2013 heeft dit kruis eerst in park Geerlingshof gestaan en vervolgens bij klooster Ravensbos. Toen dit klooster opgeheven werd is het kruis 'gered' door kerkbestuur Broekhem en is het op het kerkhof geplaatst			ouderdom?
84	185929	320449	Broekhem	Keelstraat			Wegkruis	Het kruis wordt omringd doo	Gebruik uw kennis en uw macht ook tot heil en zege	Houten wegkruis met zadeldak en corpus			
85	185712	320847	Broekhem				Wegkruis			Stenen wegkruis			
86	184876	320294	Strabeek				Wegkruis	Kastanjeboom achter het wegkruis		Houten wegkruis met idem corpus. In 1980 is het ensemble door een landbouwerktuig omgereden. Hierna het kruis en de kastanjeboom vervangen (bron: Chris Willems)			
87	184867	320294	Strabeek				Kapel			Heilige Familiekapel van mergel met een smeedijzeren hek. Binnen op het altaartje beelden van Maria, Jozef en Jezus	1894		
88	184701	320351	Strabeek	Strabeek	40		Gevelkruis			Houten gevelkruis met zadeldak en corpus op de zijgevel van een hoeve van mergel			
89	182936	319978	Geulhem	Geulhemmerweg	49		Gevelkruis		Zolang het kruis de wereld siert, en wij er ook naar le	Houten gevelkruisje met zadeldak en corpus op de gevel van de monumentale Geulhemmermolen. Ernaast een 'tekstbordje'		42117	is roerend goed, geen bijzondere kunsthistorische waarde
90	182906	319975	Geulhem	Geulhemmerweg	49		Gevelkruis		'INRI'	Houten gevelkruis met idem corpus en zadeldak. Het bevindt zich op de zijgevel van de de monumentale Geulhemmermolen		42117	is roerend goed, geen bijzondere kunsthistorische waarde
91	182899	319911	Geulhem				Heiligenbeeld			Nis met een Mariabeeld naast de rotswoningen. Op deze plek bevond zich vanaf 1918 de entrÃ©e van het Fossielenmuseum. Dit museum was opgericht door de toenmalige eigenaar van hotel Berg en Dal, Dhr. Jan Antoon Heuts. Ook de overige 'versieringen' in de r		42116	
92	184135	320769	Houthem				Wegkruis	Een lage heg rondom het kru	INRI'	Een houten kruis met corpus			
93	182906	319975	Houthem	St. Gerlach	22		Heiligenbeeld bij/op huis			In een nis aan de zijgevel van dit monumentale pand is een beeldje van Maria met kind geplaatst		36799	
94	184219	320184	Houthem				Put			Monumentale Heilige Gerlachusput		36811	
95	184043	320302	Houthem				Kapel			Mariakapel met mergelversiering en gothische bogen	1930		
96	183914	320331	Houthem				Wegkruis	Drie lindebomen achter het kruis		Gietijzeren kruis met corpus. Tevens een kleine gedachtenissteen aan de voet van het kruis ter ere van de verongelukte Remi Hesemans uit Meerssen			
97	183936	320136	Houthem				Heiligenbeeld			Beeldje van de Heilige Gerlachus op een sokkel gemaakt door Leo Disch	2015		
98	183920	320132	Houthem	Onderstestraat	1		Gevelkruis			Houten kruis met zadeldak en corpus aan de gevel van de rijksmonumentale St. Gerlachus kerk		36793	
99	183924	320138	Houthem	Onderstestraat bij	1		Kapel			Grafkapel van de families Corneli en Selys de Fanson op de begraafplaats St. Gerlach	1725	469309	
100	183923	320113	Houthem				Kruis		In cruce Salus Mgr. F.R. Wiertz Episc. J.M. Keulers	Het betreft een kruis op een stenen sokkel met in het midden een beeldje van Gerlachus. Het bevindt zich op het terras bij de bistro			kruis buiten context, roerend goed geworden, privébezit, niet beschermen
101	183900	320131	Houthem	Nortbertinessenhof	1		Kruis			'Modern kruis' op een roestijzeren plaat die in de gevel van het pand gemetseld is			opnemen in ensemble van de begraafplaats
102	183630	320212	Houthem				Kapel	Achter de kapel een hoge eik	die in 1938 geplant is ter ere van de geboorte van k	Rijksmonumentale kapel van mergel met een barok altaar	1869	36790	
103	183657	320358	Houthem	St. Gerlachstraat	2		Gevelkruis		INRI'	Houten kruis met zadeldak en corpus			
104	182969	320742	Houthem				Wegkruis	Achter het kruis een grote d	'Gij voorkomt leed en diepe smart als gij uw verstand	Houten kruis met corpus en een plaatje met tekst. Bevindt zich op een wegsplitsing			
105	183285	321023	Houthem				Kapel		'Refectum FS anno 1939'	De Calvariekapel. Een rijksmonumentaal kapelletje van mergel met de beeltenis van de kruisiging van Jezus. Het is in 1828 gesticht voor de inwoners van Houthem om te bidden en boete te doen. Het is lang traditie geweest om op zondag in de vorm van een b	1828	36802	
106	182879	320655	Vroenhof				Wegkruis	Het kruis wordt omringd doo	'Ik ben de weg de waarheid en het leven'	Houten kruis met zadeldak en corpus		36810	
107	182842	320666	Vroenhof				Heiligenbeeld	Het beeld bevindt zich in	een perkje bij de kloosterkapel te Vroenhof waar o.a. v	Dit beeld stelt de stichter van de Montfortanen monniken voor: H. Grignon de Montfort			
108	182442	320413	Vroenhof				Kapel	Aan weerszijden een grote lindeboom		Martinuskapel met op het altaar een afbeelding van Sint Martinus, gemaakt door Charles Vos. In 1999 is de kapel gerestaureerd. De kapel bevindt zich op een wegsplitsing	1932		
109	182442	320413	Vroenhof				Herdenkingsmonument	Rechts naast de steen een l	'Ter herinnering aan hen die hun leven verloren in het	Dit monument is geplaatst ter herdenking van de gestorven R.A.F. soldaten die hier in 1941 met hun vliegtuig verongelukten			
110	187716	318844	Oud-Valkenburg				Cavalriegroep	Drie lindebomen achter de beeldjes		Dit is het Rijksmonument Cavalriegroep de drie beeldjes		36829	
111	187682	318292	Oud-Valkenburg				Kapel	Lindebomen en Kardinaalsmuts (drie struiken) omringen de kapel. Symbolische v		St. Jansboskapel. Gemaakt van mergel en geplaatst op een wegsplitsing			

112	187740	316646	Schin op Geul				Wegkruis	Drie bomen achter het wegk	'Gank mer wiejer en maak andere bliejer'	Het huidige kruis is geplaatst in 1995. Oorspronkelijk stond hier een zeer oud kruis van hout	1995		
113	188117	318240	Oud-Valkenburg	Oud-Valkenburg	68		Heiligenbeeld bij/op huis			Mariabeeld in nis frontgevel			
114	187930	318438	Oud-Valkenburg	Oud-Valkenburg	25		Heiligenbeeld bij/op huis		'MATER AMABELIS OPN'	Beeldje van Maria met kind in nis frontgevel boven de ingang van de rijksmonumentale pastorie		36816	
115	187920	318425	Oud-Valkenburg				Kerkhofkruis			Houten kruis met corpus in een 'huisje' van mergel. Het is onderdeel van de kerkmuur			
116	187726	318834	Oud-Valkenburg				Heiligenbeeld in boom			Jezusbeeldje aan een boom gehangen			
117	187725	318835	Oud-Valkenburg				Heiligenbeeld in boom			Beeldje Maria met kind in spelonk in een boom			
118	187241	318456	Oud-Valkenburg				Wegkruis	Aan weerszijden een denner	'INRI'	Smeedijzeren wegkruis met corpus			
119	187865	318439	Oud-Valkenburg				Wegkruis	Het kruis rust tegen een gro	'In hoc signo'	Houten kruis met kleine corpus op wegsplitsing. Gerestaureerd in 2012 door heemkundevereniging Schin op Geul			
120	187975	319075	Oud-Valkenburg	Schaloensmolenweg	2		Kapel en kruisweg	Verschillende lindebomen ro	'Arnoldus Haesem Anno Domini 1756'	De Kluis en de kruisweg zijn rijksmonumentaal beschermd	1690	36829	
121	185818	319210	Oud-Valkenburg				Herinnineringszuil		'Aan de overkant van het water het leven voor ons ge	Monument voor de gesneuvelde Engelsen wiens vliegtuig werd neergehaald door een Duitser op 29 juni 1943			
122	189352	318313	Schin op Geul	Hoogbeek	14		Heiligenbeeld op/bij huis			Steen in frontgevel gemetseld. Hierop een heilige met een huisje in handen te zien			
123	189131	318446	Schin op Geul				Wegkruis		'Jezus, Maria, Jozef bid voor ons'	Stalen wegkruis met hoofd van Jezus in steen. Geplaatst voor de kerk en kerkhof	1991		
124	189072	318073	Schin op Geul	Panhuis	14		Gevelkruis			In de frontgevel van het huis is (in dezelfde baksteen als de gevel) een nis met een zadeldak gemetseld. In de nis bevindt zich een kruis van mergel met een corpus			
125	189178	318104	Schin op Geul	Panhuis	2		Wegkruis	Aan weerszijden een dennet	'In de sjiÃ¨m van 't kruus leep nog nemes verlore'	Stalen wegkruis met een hart in het midden	1988		
126	188848	318556	Schin op Geul				Wegkruis	Achter het wegkruis zes lindebomen		Wegkruis van gietijzer en corpus van staal			
127	189053	318106	Schin op Geul				Kapel	Een haag rondom de kapel		De Engelbewaarderkapel. Het 'dak' bestaat uit een groene haag en de beeldnis van mozaiek			
128	188854	318311	Schin op Geul				Wegkruis		'Veuls doe dich allein sjtoan, gaer wil ich mit dich ga	Wegkruis met twee heiligenbeelden: Ã©Ã©n in het hart van het kruis en het andere bij de voet			
129	189310	318544	Schin op Geul	Vinkenbergstraat	14		Heiligenbeeld op/bij huis			Beeld van Maria met kind geplaatst in nis op de frontgevel van het huis			Beeld geen hoge kunsthistorische kwaliteit
130	189158	318513	Schin op Geul				Kerkhofkruis			Stenen kruis met corpus geplaatst tussen de bijzetplaatsen voor urnen			
131	189346	318199	Schin op Geul	Valkenburgerweg	141	b	Gevelkruis		'Horizon bis horizon. Der miensj aan 't krÃ»tskint jee	Houten gevelkruis met corpus op de zijkant van de garage			kruis geen bijzondere kwaliteit, is roerend goed
132	189240	317144	Schin op Geul				Wegkruis			Wegkruis met corpus achter gesmeed hekwerkje			
133	188828	318580	Schin op Geul	Graafstraat	16		Heiligenbeeld op/bij huis			'Mariagrotje' in de tuin van Graafstraat 16			privétuin: heeft deze grot een belang op gemeentelijk niveau? Is niet publiek toegankelijk
134	189178	318545	Schin op Geul				Wegkruis			Houten kruis vervaardigd uit de resten van een boom in de weide tegenover het station			
135	189326	317603	Schoonbron	Engwegen bij	9	a	Wegkruis			Wit giet- of smeedijzeren wegkruis in de voortuin van Engwegen 9a			kruis uit context gehaald, nu in privétuin, niet beschermen, is roerend goed geworden
136	189306	317619	Schoonbron	Engwegen	6		Heiligenbeeld op/bij huis			Houten nis boven voordeur met hierin een mariabeeldje			is makkelijk te verplaatsen, geen hoge kwaliteit, niet beschermen
137	189456	318177	Schoonbron	Valkenburgerweg	141		Gevelkruis		'INRI'	Houten gevelkruis met corpus op zijgevel boerderij	2011		
138	189434	318176	Schoonbron	Hoogbeek	1		Kapel	Lindeboom voor de kapel en heggen rondom		Mariakapel gebouwd in 1946 als dank voor het goed doorstaan van de oorlog. In 2001 gerenoveerd	1946		
139	189767	318019	Schoonbron	bij Valkenburgerweg	131		Wegkruis	Aan weerszijden een lindebo	'Looft de Heer'	Houten kruis met een bijna 200 jaar oude corpus op de kruising van twee wegen. Gerestaureerd in 2004	1983		
140	189366	318078	Schoonbron	Eikenderweg	2		Heiligenbeeld op/bij huis			Nis uitgehouwen in zijgevel van het huis. Hierin een H. Hartbeeldje			
141	189567	318128	Schoonbron				Heiligenbeeld op/bij huis			'Mariagrotje' in de voortuin van Valkenburgerweg 146			privétuin, geen collectief belang
142	188355	318159	Strucht	Strucht	82		Heiligenbeeld op/bij woonhuis			Mariabeeldje in een nis op de frontgevel van het huis			
143	188350	318113	Strucht	Strucht	89		Heiligenbeeld op/bij woonhuis			Beeldje van Maria met kind in een nis op de frontgevel			
144	188278	318167	Strucht	Strucht/Veeweg			Wegkruis						
145	188864	317965	Strucht	Bij Grachtstraat	1		Gevelkruis			Houten gevelkruis met corpus aan muur van een schuurtje			
146	188799	317351	Strucht	Onderste Heideweg			Kruis op boom	Een rij lindebomen		Houten kruis met corpus op de kruising van twee wegen			
147	184217	318781	Vilt	Rijksweg			Memoriekruis	Een ronde heg achter het kn	'5-7-1982 Diana Kleynen 5-6-1981 Micheal Loo 2-1-1	Houten paneel met zadeldak, een kruis en twee plaquettes. Onder kruis twee handen in 'bid houding'. Op 1 april 2001 zijn op deze plek drie jongeren om het leven gekomen omdat zij op gevaarlijke wijze achterna werden gezeten door een andere auto. Het mon	2002		privemonument, geen bijzondere kunsthistorische waarde
148	184332	318788	Vilt	Rijksweg	105		Heiligenbeeld op/bij huis			In de zijgevel van het huis bevindt zich een nis met hierin een beeldje van Maria met kind			
149	184764	318752	Vilt	St. Rochusplein	13		Heiligenbeeld op/bij huis			Op de frontgevel van het huis is een glazen kastje bevestigd met hierin een heiligenbeeld			
150	184845	318720	Vilt				Kapel	Coniferen rondom en een grc	'Blief effe bie slivruike sjtaon, ein wees gegroetje bae	Een stenen kapel met een afdak van kunststof. In de kapel een stenen 'altaartje' met plaquette met er- boven een Mariabeeld van de hand van Frans Timmermans. Religieuze plechtigheden worden in Vilt bij deze kapel gehouden. De kern heeft namelijk geen eig			staat in lijst bouwwerken -> hier weghalen
151	184933	318813	Vilt	Geulgracht	10		Gevelkruis			Een oud kruis van hout met idem corpus			geen kwaliteit,
152	184950	318842	Vilt	Geulgracht	16		Gevelkruis			Tegen de frontgevel van het huis, rechts naast de poort, staat er een giet- of smeedijzeren kruis met corpus			kruis is uit context gehaald en staat in privétuin, niet beschermen
153	184893	318950	Vilt				Veldkruis		'Pelgrimeren is lopend stilstaan'	Een smeedijzeren kruis met corpus en een plaquette met tekst. Het kruis is geplaatst en vervaardigd door de Werkgroep Kruisen & Kapellen Valkenburg. Dit voetpad is onderdeel van de pelgrimsvoetpaden die leiden naar Santiago de Compostela. Bij de voet va	2011		
154	188919	319967	Walem				Kapel		'ANNO 1828'	Rijksmonumentale Mariakapel van gepleisterd mergel. Gebouwd in de muur die rondom de aangrenzende hoeve Walem 47 loopt. In 2013 is de kapel opgeknapt	1828		
155	188849	319949	Walem	Walem	55		Heiligenbeeld op/bij huis			Mariabeeld in nis boven poort			
156	188855	319925	Walem	Walem	55		Heiligenbeeld op/bij huis			Tegeltje met Maria naast de poort van de schuur geplaatst			
157	188926	318940	Walem	Walem			Wegkruis	Twee winterlindes achter het wegkruis De lindeboom wordt ook wel 'Mariaboom' g		Een wegkruis met corpus vergezeld door twee lindebomen. Geplaatst onderaan een bergachtig paadje dat leidt naar de kerk in Schin op Geul. Het gaat hier om een zogenaamd kerkpaadje			
158	188199	319853	Walem	Walem			Wegkruis			Kruis met bronzen corpus langs een veldweg. De tekst in het hartje is verdwenen			
159	186582	318667	Valkenburg centrum	Sibbergrubbe	14		Kruis			Een gietijzeren kruis met corpus in de voortuin van Sibbergrubbe 14			
160	185522	317946	Sibbe	Daalhemerweg			Kapel	Aan weerszijden een lindeboom		Mariakapelletje van mergel. Gebouwd vlak na de Tweede Wereldoorlog door Louise Schoenmaeckers als dank voor het goed doorstaan van de oorlogsjaren			
161	185974	318798	Valkenburg centrum	Daalhemerweg	110		Heiligenbeeld bij/op huis			Mariabeeldje in een nis in frontgevel			erg klein beeld, geen bijzonderheid
162	186157	318973	Valkenburg centrum	Daalhemerweg	64		Heiligenbeeld bij/op huis			Beeldje Maria met kind in frontgevel gemetseld			
163	186184	318822	Valkenburg centrum	Heunsbergerweg	10		Heiligenbeeld bij/op huis		'Ano Santo J.C.L.'	Heiligenbeeldje op de frontgevel van het huis			erg klein beeld, secundair aangebracht
164	186308	318802	Valkenburg centrum	Heunsbergerweg	9		Kruis		'ANNO 1947. Leo. Annelies. Benny. Schetters. B.E'	Kruis bovenop het Rijksmonument de Wilhelminatoren		507255	
165	187251	319256	Valkenburg centrum				Memoriekruis		'PIET FRIJNS + 19 juli 1965 Ter gedachtenis van Pie	Houten herdenkingsmonumentje van hout met een houten kruis. Piet Frijns had verkering met Bertha Geurts. Op de plek van het monumentje kwamen zij vaak samen. Op de avond van 19 juli 1965 dook er een man op met een pistool. Tijdens een worsteling ging het			
166	186775	319538	Valkenburg centrum	Oosterweg	15		Gevelkruis			Wit kruis op de zijgevel (van Medisch Centrum Valkenburg) aangebracht			onderdeel gebouw, geen bijzonder kruis
167	186696	319248	Valkenburg centrum	Betsy Perklaan	12		Gevelkruis			Houten kruis met zadeldak en corpus aan de zijgevel van het huis			roerend goed, geen kwaliteit
168	186889	319704	Valkenburg centrum				Wegkruis		'Geis te links of geis te rechs, keeze mos te zellef. M	Houten kruis met 'dakje' en corpus geplaatst op een houten paneel bij de kruising van het St. Pietersvoetpad			
169	186616	319674	Valkenburg centrum	Steenstraat	2		Heiligenbeeld			In de topgevel van de rijksmonumentale kloosterkerk is een beeld van Jozef onder een baldakijn te zien		507264	
170	186531	319689	Valkenburg centrum				Heiligenbeeld	Perkje met lavendel en klimop op de muur		Een kruis met corpus is ingemetseld op een 'plakaat' van mergel, die op zijn beurt weer in een muurrestant gemetseld is. Deze muur bestaat uit speklagen. Verder is er nog een gesmeed hekwerk te zien naast beide zijdes van het muurtje.			
171	186473	319452	Valkenburg centrum				Kruis			Stalen beltoren met hierbovenop een kruis, behorende bij de O.L. Vrouwe van Altijddurende bijstand			
172	186559	319383	Valkenburg centrum				Kapel			Een voormalig stuwhuisje is getransformeerd tot een (pseudo)kapelletje ter ere van de H. Barbara. Gevelkruis met 'dakje' en corpus, een schildering van de H. Barbara en ramen die de indruk van 'modern glas in lood' wekken			
173	186548	319374	Valkenburg centrum	Walramplein	37		Heiligenbeeld bij/op huis			Op dit pand is een klein tegeltje met H. Barbara ingemetseld boven de deur			ingemetseld of opgeplakt?
174	186388	319120	Valkenburg centrum	Neerhem	20		Heiligenbeeld bij/op huis			Op de hoek van het pand (Hotel Atlanta) is een nis van mergel te zien met hierin een beeld van de heilige Antonius van Padua. Het beeld is tevens van mergel			
175	186322	319208	Valkenburg centrum				Heiligenbeeld			Mariabeeldje in een nis in een toren van de Berkelpoort		36763	
176	186334	319229	Valkenburg centrum	Berkelstraat			Heiligenbeeld			Mariabeeld ontworpen door Jan Gootjens op de muur naast de Berkelpoort			
177	186313	319276	Valkenburg centrum	Berkelstraat bij	13		Heiligenbeeld		'1724 REN 1948'	Een klein 'Lourdesgrotje' in de nok van de Rijksmonumentale poort		36782	
178	186249	319237	Valkenburg centrum	Grendelplein	13		Heiligenbeeld			Een beeld van de aartsengel St. MichaÃ«l op de kasteelruÃ¯ne		36769	
179	186305	319353	Valkenburg centrum	Grotestraat	15		Heiligenbeeld bij/op huis			Op de hoek van het pand (Restaurant Burgers 'n Bites)is een nis van mergel te zien met hierin een beeld van de heilige Antonius van Padua. Het beeld is tevens van mergel.			

180	186212	319423	Valkenburg centrum				Heiligenbeeld			In de boog van de poort is een ingemetseld tegeltje te zien met hierop de H. Barbara, patroonheilige van de mijnwerkers, afgebeeld. De boogvormige doorgang behoort tot de resten van de rijksmonumentale stadsmuur		36776	
181	186212	319423	Valkenburg centrum				Heiligenbeeld		'â€¦laas â€¦v.o' [tekst incompleet]	In de boog van de poort is een ingemetseld tegeltje met hierop St. Nicolaas afgebeeld. De boogvormige doorgang behoort tot de resten van de rijksmonumentale stadsmuur		36776	
182	186220	319427	Valkenburg centrum	Kerkstraat	19	a	Gevelkruis			Gevelkruis met zadeldak en corpus op gevel van de voormalige pastorie. Wordt specifiek genoemd in de redengevende omschrijving van het Rijksmonument		36779	
183	186229	319432	Valkenburg centrum	Kerkstraat	19	a	Heiligenbeeld bij/op huis			Nis met een beeldje van H. Nicolaas. Wordt specifiek genoemd in de redengevende omschrijving van het Rijksmonument!		36779	
184	186238	319451	Valkenburg centrum	Kerkstraat	21		Heiligenbeeld bij/op huis			Een tegeltje met daarop H. Nicolaas in de muur naast de voordeur gemetseld.			
185	186251	319465	Valkenburg centrum	Kerkstraat	25		Heiligenbeeld bij/op huis			In de dakkapel van het huis een nis met hierin een Mariabeeldje			
186	186238	319484	Valkenburg centrum	Kerkstraat	27		Gevelkruis		't woar veur uuch'	Houten kruis met idem dakje en porseleinen corpus			roerend goed, geen hoge kwaliteit
187	186247	319481	Valkenburg centrum	Bij Kerkstraat	27		Heiligenbeeld		'St. Barbara b.v.o'	Ingemetseld tegeltje met beeltenis H. Barbara op de zijkant van het afdak van de waterput			
188	186247	319481	Valkenburg centrum	Bij Kerkstraat	27		Heiligenbeeld		'St. Nicolaas b.v.o'	Ingemetseld tegeltje met beeltenis St. Nicolaas op de zijkant van het afdak van de waterput			
189	186313	319276	Valkenburg centrum	Bij Kerkstraat	18		Heiligenbeeld			Jezusbeeld tegen de zijkant van de H.H. Nicolaas & Barbarakerk aan (zijde Kerkstraat)		36778	
190	186265	319493	Valkenburg centrum	Bij Kerkstraat	18		Kapel		'AVE Maria 1950'	Mariabeeldje in een klein kapelletje. Het staat in het plantsoen voor de H.H. Nicolaas & Barbara kerk		36778	
191	186301	319489	Valkenburg centrum	Bij Kerkstraat	18		Perroen			Nicolaasperroen in het plantsoen voor de kerk. In 2011 verplaatst bij kadewerkzaamheden. Oorspronkelijke plek was de hoek Pelerinstraat/Kerkstraat		36778	
192	186296	319471	Valkenburg centrum	Kerkstraat	18		Gevelkruis			Houten gevelkruis met corpus en zadeldal op de zijgevel van de rijksmonumentale H.H. Nicolaas & Barbara kerk		36778	
193	186312	319470	Valkenburg centrum	Bij Grotestraat	34		Heiligenbeeld		'N.D. de Lourdes'	Poortje met bovenin een nis met een Mariabeeld. Staat op het perceel van de rijksmonumentale kerk			
194	186239	319509	Valkenburg centrum	Theodoor Dorrenplein	22		Heiligenbeeld bij/op huis			Op de hoek van het pand (catÃ© Leeuw aan de Brug)is een nis van mergel te zien met hierin een heiligenbeeld. Het beeld is tevens van mergel			
195	186324	319509	Valkenburg centrum	Bogaardlaan	1		Heiligenbeeld			Boven de doorgang van de Geulpoort bevindt zich een nis met daarin een beeldje van de Heilige Barbara	2016		
196	186300	319619	Valkenburg centrum	Lindenlaan	30		Heiligenbeeld			In het Rijksmonument de Franse Molen heeft in WOII in de buurt een granaatinslag plaatsgevonden waarbij het pand beschadigd is geraakt. In het gat in de muur is een klein Mariabeeldje neergezet	1944		
197	186882	320306	Valkenburg centrum	Nieuweweg			Memoriekruis		'Hier verongelukte op 3 december 1890 voerman Lou	Dit kruis is geplaatst ter ere van een verongelukte voerman, iemand die goederen per paard en wagen vervoerde. Dit beroep was niet zonder gevaar. Oorspronkelijk stond hier een houten kruis. Echter in 2011 is er een nieuw kruis, inclusief tekst m.b.t. de	2011		
198	187058	320370	Valkenburg centrum				Wegkruis	Aan weerszijden een lindebo	'Hulde aan Christus Koning'	Het huidige wegkruis met corpus is door de Werkgroep Kruisen & Kapellen geplaatst in 2016 ter vervanging van een houten kruis dat volledig rot was. Het houten kruis was rond 1950 geplaatst door de buurtbewoners uit dankbaarheid dat zij de oorlog goed doo	2016		
199	187403	320957	Valkenburg centrum				Herdenkingsmonument		'Patrick ? 27.8.2004'	Stenen herdenkingsmonumentje			privémonument, geen kunsthistorische waarde, niet beschermen
200	187520	320826	Valkenburg centrum				Wegkruis	Het kruis is bevestigd op een boom die op zijn beurt zelf de vorm van een kruis he		Houten kruis met corpus bevestigd op een boom in de vorm van een kruis			kruis zelf geen hoge waarde, plek wel?
201	186436	320050	Valkenburg centrum	Kloosterweg	3		Gevelkruis			Houten kruis met corpus en een zadeldak bevestigd op de zijgevel van het pand			roerend goed
202	186487	320220	Valkenburg centrum	Napoleonstraat	61		Gevelkruis			Houten kruis met corpus en een zadeldak bevestigd op de zijgevel van het pand			roerend goed, geen hoge kwaliteit
203	186189	320218	Valkenburg centrum				Wegkruis	Een lindeboom achter het kr	'Heer wij aanbidden en loven U omdat Gij door Uw kr	Houten kruis met dakje en corpus gelegen op een wegsplitsing . In 2010 is het kruis geheel vernieuwd door de Werkgroep Kruisen & Kapellen	2010		
204	186270	320449	Valkenburg centrum				Wegkruis		'Heer, Schenk uw rijke zegen aan de jeugd van de B	Houten kruis met dakje en corpus gelegen op een wegsplitsing			
205	185929	320452	Valkenburg centrum				Wegkruis	Een grote lindeboom achter	'Gebruik uw kennis en uw macht ook tot heil en zeg	Houten kruis met dakje en corpus			
206	186197	319351	Valkenburg centrum	Kerkstraat	1		Heiligenbeeld		'St. Nicolaas b.v.o.'	Tegeltje met een beeltenis van St. Nicolaas in de muur gemetseld			
207	186192	319339	Valkenburg centrum	Muntstraat	19		Heiligenbeeld			Mariabeeldje in een nis boven de doorgang van de Grendelpoort			
208	186170	319297	Valkenburg centrum				Herdenkingsmonument		'Noodlottig busongeval 29-9-1954'	Houten paneel met een kruis en een plaquette met de namen van het dodelijk busongeval op de Cauberg in 1945			
209	186134	319286	Valkenburg centrum	Grendelplein	20		Gevelkruis			Rijksmonumentaal houten gevelkruis met corpus		36770	
210	186037	319269	Valkenburg centrum				Kruis			Achter de preekstoel bij de Lourdesgrot bevindt zich een kruis met corpus			
211	186027	319272	Valkenburg centrum				Kapel			Lourdesgrot op de Cauberg			
212	186192	319339	Valkenburg centrum	Cauberg	25		Kapel			Rijksmonumentale kerkhofkapel op begraafplaats Cauberg		36764	rijksmonument? Bij begraafplaats opnemen
213	185837	319064	Valkenburg centrum				Gevelkruis			Klein gebouwtje op het kerkhof met op de gevel een sober kruis zonder corpus			meenemen in ensemble van begraafplaats
214	185848	319129	Valkenburg centrum				Kruis			Het hekwerk dat dienst doet als de zij-ingang van begraafplaats Cauberg wordt bekroond met een smeedijzeren kruis			meenemen in ensemble van begraafplaats
215	185813	319209	Valkenburg centrum				Herdenkingsmonument		Alfons Lemmens (â€¦) 10 januari '74. Hij 'leefde' in en	Het monumentje voor de gestorvene bestaat uit een grote steen met hierop een gegraveerde plaquette			privémonument, niet beschermen
216	185725	319119	Valkenburg centrum				Wegkruis		'Heer behoud ons het geloof 1933'	Stenen wegkruis met corpus op een stenen zuil			
217	185702	319116	Valkenburg centrum				Kapel		'Gevallen Limburgers in het verzet 1940-1945'	Verzetskapel gebouwd om alle Limburgse verzetsslachtoffers te herdenken	1958		
218	185714	319109	Valkenburg centrum				Kapel		'In onze vrienden Sjeng Coenen en Joep Francotte, h	Voor het bergje waar de verzetskapel staat bevindt zich aan de straatzijde een steen met hierop een kruis. Deze staat hier ter herdenking van Sjeng Coenen en Joep Francotte die beiden lid waren van het verzet tijdens WOII. Op 5 september 1944 werden zij			
219	185620	318818	Valkenburg centrum				Wegkruis		14-9-2001, Parochie H.H. Monulphus en Gondulphus	Stenen kruis met corpus geplaatst ter herdenking aan de voettochten van de H. Monulphus en Gondulphus van Aken naar Maastricht			
220	186303	319517	Valkenburg centrum	Theodoor Dorrenplein	22		Heiligenbeeld			Tegeltje met een beeltenis van St. Nicolaas in de zijgevel van het pand gemetseld			
221	185184	319621	Valkenburg centrum				Wegkruis	Het kruis staat in een perkje	'Dat gij me hier ontmoeten zou kwam niet in uw ged	Houten wegkruis met zadeldak en corpus			
222	181397	319009	Berg & Terblijt	Rijksweg			Memoriekruis		'JOEP'	Klein stenen kruis ter herdenking van de hier verongelukte Joep (achternaam onbekend)			privémonument, geen kunsthistorische waarde
224	183914	320331	Houthem	St. Gerlach			Wegkruis	Drie lindebomen achter het kruis		Gietijzeren kruis met corpus. Tevens een kleine gedachtenissteen aan de voet van het kruis ter nagedachtenis de verongelukte Remi Hesemans uit Meerssen			
225	182442	320413	Vroenhof	's-Heerenbeemdenvoetpad			Wegkruis		'Ter herinnering aan hen die hun leven verloren in het	Een klein kruis met corpus geplaatst op een steen. In 1941 stortte op deze plek een Royal Air Force vliegtuig neer waarbij alleinzittenden omkwamen. Het kruis is hier ter nagedachtenis aan hen geplaatst			
226	184333	318788	Vilt	Rijksweg	105		Heiligenbeeld bij/op huis			In de zijgevel van dit pand bevindt zich een nis met hierin een beeld van Maria en Bernadette			privéterrein en mogelijk roerend goed
227	182858	319964	Geulhem	Pasweg			Kruis op boom			Sober houten wegkruis met corpus. Ernstig in verval. Het bevindt zich in het struikgewas achter het de twee hekpijlers.			foto?
228	188395,445	321443,460	De Heek	Hekerbiltjensweg			Gevelkruis			Houten kruis met zadeldak en corpus aan een elektriciteitshuisje.			ligt dit binnen de gemeentegrens? Kruis ook geen hoge kunsthistorische waarde, plaatsing op elektriciteitshuisje merkwaardig
229	183830,533	321141,291		Blokweg - De Nieuweweg			Wegkruis	Twee bomen achter het kruis	INRI	Simpel houten wegkruis met corpus en zadeldak			

Bijlage 7.5: Enquêtes (zie ook par. 5.2.1)

Vragenlijst voor cultuurhistorische organisaties:
Cuijpers Genootschap

Zoals met u afgesproken zouden we na een eerste gesprek over een erfgoedvisie bij u terugkomen met een vragenlijst die we vervolgens op *datum* met u door willen nemen. Daarbij gaan we ervan uit dat u de vragen na terugkoppeling binnen uw organisatie heeft ingevuld.

A. Betekenis van erfgoed

Vraag 1.
Hieronder staat een omschrijving van en een toelichting op het cultureel erfgoed. Doel hiervan is een eerste afbakening te creëren voor de te ontwikkelen erfgoedvisie. Waarbij u visie moet vertalen als "waar gaan we voor"
Als u hier aanleiding voor heeft mag u over de omschrijving kort (ca. 300 woorden), duidelijk en zo concreet mogelijk reageren. Dit om alle reacties adequaat te kunnen interpreteren.

Cultureel erfgoed
Dit begrip kan als volgt omschreven worden:
"Cultureel erfgoed omvat die materiële, immateriële, zichtbare en onzichtbare overblijfselen van onze maatschappelijke ontwikkeling, die wij waardevol vinden voor ons collectief geheugen en identiteit".
Het erfgoed levert een toegevoegde waarde bij ontmoetingen tussen heden en verleden in de samenleving en fungeert daarmee als uitdaging en inspiratiebron voor de toekomst.

Als we spreken of schrijven over het gemeentelijke erfgoed van Valkenburg aan de Geul dan rekenen we daartoe:

- Archeologie (vindplaatsen en vondsten uit opgravingen);
- Architectuur;
- Bouwhistorie;
- Cultuurhistorie (archieven, gebruiken, rituelen, feesten, verhalen en gewoonten);
- Monumenten (gebouwen, bouwwerken, beschermde stads- en dorpsgezichten);
- Openbare ruimte (bossen, landgoederen, historische tuinen)

Uw reactie is (ca. 300 woorden):
Deze omschrijving van erfgoed is juist. Wat misschien nog wel ontbreekt is beeldende kunst. Zowel op straat als in gebouwen (kerken, scholen, gemeentehuis e.d.) is beeldende kunst aanwezig die ook tot het culturele erfgoed behoort. In deze reactie concentreren wij ons echter op monumenten en ander erfgoed in de openbare ruimte.

Vraag 2.
Wat is volgens u (uw organisatie?) de betekenis van het erfgoed voor de gemeente Valkenburg aan de Geul? (max. 10 regels)
Erfgoed geeft kleur en karakter aan Valkenburg. Mede dankzij het gebouwde erfgoed heeft iedere kern in de gemeente haar heel eigen karakter. Erfgoed maakt wonen, werken en recreatie in de gemeente ook aantrekkelijk. Mensen vestigen zich graag in de gemeente vanwege de karakteristieke panden en het bijzondere landschap (ook erfgoed) en dit erfgoed is ook van groot belang voor het toerisme.

Vraag3.

Wat zijn volgens u de drie belangrijkste voorbeelden van erfgoed in de gemeente Valkenburg aan de Geul?
(volgorde van belangrijkheid/ meeste betekenis/ meest kenmerkend voor Valkenburg aan de Geul)

1. De vele kastelen en landgoederen in de gemeente.
2. De diverse historische kerkgebouwen en kloosters
3. Mergel: d.w.z. het bouwmateriaal dat zeer aanwezig is en zowel oudere als jongere gebouwen een uniek karakter geeft.

Wilt u uw keuze kort toelichten:

Zowel de kastelen en landgoederen als kerken en kloosters zijn van een grote afstand goed zichtbaar en behoren door hun rijke verleden en veelal bijzondere architectuur tot het meest beeldbepalende erfgoed van de gemeente. Daarnaast is het gebruik van mergel zeer bijzonder. Bijna nergens anders is dit materiaal op een dergelijke grote schaal gebruikt, zowel in het verre verleden als in recenter tijden. Door dit materiaalgebruik is Valkenburg anders dan andere Limburgse gemeenten.

Vraag4.
Welk minder bekend erfgoed in de gemeente verdient volgens u beter in de schijnwerpers te staan? (Max. drie voorbeelden)

1. Het naoorlogs erfgoed, zoals de OLV van Altijddurende Bijstand van Theo Boosten te Valkenburg
2. Het religieuze erfgoed in zijn algemeenheid. D.w.z. oude kerken en kloosters.
3. De vele karakteristieke herenhuizen en villa's in met name de kern Valkenburg

Vraag 5.
De gemeente is samengesteld uit 6 dorpen, 8 gehuchten, 7 buurtschappen en een omvangrijk buitengebied. Hierin bevindt zich cultureel erfgoed. Wilt u van elke kern en het buitengebied drie voorbeelden geven van erfgoed die u kenmerkend vindt voor de betreffende woonkern?

Valkenburg:

1. De vele ontwerpen van Pierre Cuypers
2. De oude vestingwerken en kasteel. . . . . .
3. Erfgoed gerelateerd aan het vroege toerisme, zoals het Casino hotel aan de Jan Deckerstraat

Berg:

1.Kerk St. Monulphus.
2. Diverse hoeves, opgetrokken met mergel . . . . . .
3. Diverse kapelletjes . . . . . .

Broekhem:

1.Geerlingshof. . . . . .
2. De chiquere huizen uit de periode 1870-1940 . . . . . Sint-Jozefkerk . . . . . .

Houthem:

1. Het houten stationsgebouwtje . . . . . .

2. Landgoed Sint Gerlach met kerk . . . . . .
3. Sint-Martinuskerk . . . . . .

Schin op Geul:

1. Diverse hoeves van mergel en vakwerk . . . . . .
2. Betonviaduct bij de Baanweg . . . . . .
3. RK-kerk Mauritius . . . . . .

Sibbe:

1. Vele hoeves, veelal van mergel . . . . . .
2. Archeologische vindplaatsen uit neolithicum . . . . . .
3. Vielaertshof . . . . . .

Vilt:

1. Mariakapel bij Rijksweg/Geulgracht . . . . . .
2. Hoeve Rijksweg 188 . . . . . .
3. ??? . . . . . .

IJzeren:

1. Vakwerkbouw . . . . . .
2. Diverse hoeves van mergel . . . . . .
3. Mariakapel ijzeren . . . . . .

Schoonbron:

1. Mariakapel. . . . . .
2. Diverse historische huizen en hoeves, o.a. vakwerkbouw . . . . . .
3. . ????. . . . . .

Emmaberg:

1. Zendmast. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Terblijt:

1. Zwingelput . . . . . .
2. Diverse hoeves en huizen, opgetrokken in mergel . . . . . .
3. . . . . .

Strabeek:

1. De beek . . . . . .
2. Geerlingshof . . . . . .
3. . . . . .

Walem:

1. Diverse historische hoeves en huizen . . . . . .
2. Romeinse vondsten . . . . . .
3. Mariakapel Walem . . . . . .

Oud-Valkenburg:

1. De kastelen, met bijbehorende elementen en het groene erfgoed . . . . . .
2. Betonviaduct over spoor bij Molenweg . . . . . .
3. Schaloensmolen

Heek:

1. Historische woningen en hoeves . . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Strucht:

1. . . . Onbekend. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Keutenberg:

1. . . . . .Onbekend . . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Heerstraat:

1. . . . . Onbekend. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Engwegen:

1. . . Onbekend. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Sint Gerlach:

1. . .Zie Houthem . . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Vroenhof:

1. . . . .Onbekend . . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Geulhem:

1. . Onderaardse schuilkapel. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Buitengebied:

1. .De duidelijke verwevenheid van cultuur en natuur. . . . . .
2. De landgoederen en kastelen met bijbehorende elementen. . . . . .
3. Historisch groen (oude bomen, bomenrijen e.d.)

B. Rollen en verantwoordelijkheden

Vraag 1.

Welke rol vervult uw organisatie in 2015 bij het erfgoed?

(Denk hier bijvoorbeeld aan behoud, beheer, gebruik exploitatie, financieren, toezicht, onderhoud).

Het Cuypersgenootschap is een lobbyclub. Overal in Nederland en dus ook in de gemeente Valkenburg lobbyen wij actief voor een goed monumentenbeleid en het behoud van individuele panden. Zo nodig stimuleren we hergebruik of proberen we met juridische procedures bedreigde panden voor de toekomst te behouden.

Vraag 2.
Welke rol(len) zou u in de toekomst willen en kunnen vervullen?
(Denk hier bijvoorbeeld aan behoud, beheer, gebruik, exploitatie, financieren, toezicht, onderhoud.)
Wij willen de gemeente Valkenburg graag ondersteunen bij de ontwikkeling van het gemeentelijke monumentenbeleid. D.w.z. dat wij een bijdrage kunnen leveren aan de beleidsontwikkeling en de selectie van gemeentelijke monumenten e.d.

C. Beleid

Vraag 1.
Wat is uw toekomstbeeld over het omgaan met het cultureel erfgoed?
(Denk hier aan beheer, onderhoud , restauratie, openstelling, exploitatie, restauratie)
Het toekomstbeeld van ons is positief, maar de gemeente Valkenburg moet wel meer doen. Wij zien dat het draagvlak voor erfgoedbehoud in heel Nederland en ook in Valkenburg groot is. Tegelijkertijd zijn er bedreigingen. Door de veranderende maatschappij vragen o.a. veel kerken om een nieuwe bestemming en veel panden in Valkenburg zijn vogelvrij door het ontbreken van gemeentelijk monumentenbeleid. De gemeente moet echt meer doen om het erfgoed voor de toekomst te behouden, maar dit hoeft niet heel veel te kosten. Een effectief beschermingsbeleid en strategie voor herbestemming moet ontwikkeld worden.

Vraag 2.
Kunt u drie zaken noemen die volgens u vanaf heden prioriteit genieten bij behoud en handhaven van het erfgoed?
1. Het wijzigen van de erfgoedverordening en vaststellen van een (beperkte) gemeentelijke monumentenlijst
2. Een proactief beleid voor de herbestemming van leegstaande panden zoals kerken en kloosters
3. Actieve voorlichting over het erfgoed aan eigenaren, burgers en bezoekers

Vraag 3.
Soms krijgen monumenten een nieuwe functie. Denk aan economisch, toeristisch, maatschappelijk, cultureel of een combinatie hiervan (bijvoorbeeld het oude Stadhuis).

Hoe staat u tegenover veranderende functies van het erfgoed? (max. 10 regel
Zeer positief. Het herbestemmen van monumenten is niet alleen bittere noodzaak, maar kan ook een nieuwe dynamiek toevoegen aan een gebouw. Een kerk die jarenlang amper bezocht is of lege fabriek kan bijvoorbeeld als wijkcentrum, cultuurcentrum of restaurant plots weer het hart van de buurt worden.

Welke aandachtpunten vindt u bij een veranderende functie van belang? (max. 10 regels)
Het monumentale staat voorop. Naast zaken als financiering, die vanzelfsprekend zijn, is het vooral van belang dat bij een herbestemming het bijzondere karakter zichtbaar blijft. Dit betekent dat niet voor de meest profijtelijke oplossing gekozen moet worden, maar voor de oplossing die het beste bij het monument past.

Vraag 4.

Op welke manier kan volgens u het landelijk gebied betrokken worden bij de visie op het erfgoed? (max. 10 regels)
Schenk nadrukkelijk aandacht aan de relatie tussen de kernen en het landschap (bijv. hoeves), leg doorgaande lijnen in het landschap vast en selecteer, indien mogelijk, ook in het buitengebied panden voor de monumentenlijst. Ook is het goed om monumentaal groen, zoals oude bomen, te beschermen.

Vraag 5.
Bekendheid geven aan archeologische vondsten en vindplaatsen geschiedt vaak door middel van tentoonstellingen en artikelen in tijdschriften.
Welke manieren en mogelijkheden ziet u om de archeologie meer bekendheid te geven? (max. 10 regels)
Informatie is inderdaad van groot belang. Wij denken dan niet alleen aan tijdschriften, maar ook aan informatiebordjes bij belangrijke vindplaatsen. Verder kunnen fundamenten van verdwenen gebouwen zichtbaar gemaakt worden met afwijkende kleuren bestrating. In Utrecht heeft men op deze manier de rijke geschiedenis van het Domplein zichtbaar gemaakt. Contouren van verdwenen gebouwen zijn afleesbaar door afwijkende kleuren klinkers. Dat maakt de geschiedenis voor iedere passant beleefbaar.

D. Informatie en Communicatie

Het erfgoed in de gemeente Valkenburg aan de Geul kent vaak meer dan één functie. Om deze functies goed tot hun recht te laten komen, nemen informatie en communicatie over het erfgoed een belangrijke plaats in.

Vraag 1.
Wat zou volgens u verbeterd kunnen worden aan de informatie over het erfgoed? (max. 10 regels)
Erfgoed moet zichtbaarder worden. D.w.z. betere informatie op de gemeentelijke website over de beschermde panden en de ontwikkeling van een gemeentelijk monumentenschildje na de vaststelling van een gemeentelijke monumentenlijst. Rijksmonumenten moeten worden voorzien van het nieuwe rijksschildje.

Vraag 2.
Wat zou volgens u verbeterd kunnen worden aan de toegankelijkheid van de informatie?
(Denk aan beeld, geluid en het geschreven en gesproken taal)
Met name meer digitaal toegankelijk maken, ook voor eigenaren van monumenten. Goed inzichtelijk moet voor eigenaren zijn wat ze wel en niet mogen bij een monument, waar vergunningen voor nodig zijn en bij wie ze binnen de gemeente terecht kunnen voor informatie.

Vraag 3.
Wat zou volgens u verbeterd kunnen in de gebruikte communicatiekanalen?
(Denk aan radio, tv, tijdschrift, dag, en weekbladen, social media, internet)
Met name betere informatie via het internet (gemeentelijke site), maar de gemeente zou lokale organisaties ook kunnen stimuleren om bijvoorbeeld maandelijks een stukje te schrijven over een specifiek monument (rubriek monument van de maand). Veelal maken plaatselijke krantjes hier graag ruimte voor.

Vraag 4.
Aan welke verbeteringen/ veranderingen zou u een bijdrage willen leveren? (max. 10 regels)
Wij kunnen ondersteunen bij de invulling van een maandelijkse rubriek.

E. Tot slot

Heeft u nog opmerkingen, dan kunt u die hieronder kwijt (max. 300 woorden):

Valkenburg heeft tot op heden vooral oog voor het oudere erfgoed, zoals kastelen en historische hoeves. Met name in de kern Valkenburg is er echter veel erfgoed van na 1870 dat meer aandacht verdient.

Vragenlijst voor cultuurhistorische organisaties:
Stichting In onsen Lande van Valkckenborgh

Zoals met u afgesproken zouden we na een eerste gesprek over een erfgoedvisie bij u terugkomen met een vragenlijst die we vervolgens op *datum* met u door willen nemen. Daarbij gaan we ervan uit dat u de vragen na terugkoppeling binnen uw organisatie heeft ingevuld.

A. Betekenis van erfgoed

Vraag 1.
Hieronder staat een omschrijving van en een toelichting op het cultureel erfgoed. Doel hiervan is een eerste afbakening te creëren voor de te ontwikkelen erfgoedvisie. Waarbij u visie moet vertalen als "waar gaan we voor"
Als u hier aanleiding voor heeft mag u over de omschrijving kort (ca. 300 woorden), duidelijk en zo concreet mogelijk reageren. Dit om alle reacties adequaat te kunnen interpreteren.

Cultureel erfgoed
Dit begrip kan als volgt omschreven worden:
"Cultureel erfgoed omvat die materiële, immateriële, zichtbare en onzichtbare overblijfselen van onze maatschappelijke ontwikkeling, die wij waardevol vinden voor ons collectief geheugen en identiteit".
Het erfgoed levert een toegevoegde waarde bij ontmoetingen tussen heden en verleden in de samenleving en fungeert daarmee als uitdaging en inspiratiebron voor de toekomst.

Als we spreken of schrijven over het gemeentelijke erfgoed van Valkenburg aan de Geul dan rekenen we daartoe:
- Archeologie (vindplaatsen en vondsten uit opgravingen);
- Architectuur;
- Bouwhistorie;
- Cultuurhistorie (archieven, gebruiken, rituelen, feesten, verhalen en gewoonten);
- Monumenten (gebouwen, bouwwerken, beschermde stads- en dorpsgezichten);
- Openbare ruimte (bossen, landgoederen, historische tuinen)

Uw reactie is (ca. 300 woorden):
Een zorgvuldige inventarisatie en beschouwing van het cultureel erfgoed van Valkenburg is zonder meer nodig. Wij sluiten aan bij de hierboven gegeven definitie. Bij de gegeven indeling merken wij op dat immaterieel erfgoed in één categorie (Cultuurhistorie) bij elkaar gezet is, terwijl alle andere genoemde categorieën materieel erfgoed betreffen. Wij richten ons hieronder vooral op materieel erfgoed, zonder de waarde en belang van het immateriële te onderschatten; o.i. kan dit pas goed beheerd worden als het materiële (a.h.w. het substraat ervan, en voorwaarde-scheppend) goed beheerd wordt. (B.v. museum, bibliotheek, ruimten voor rituelen, feesten, muziek, verhalen etc. Ook: geld uit algemene middelen inzetten (subsidies) voor organisaties die het cultureel erfgoed beheren en uitdragen. Hieronder ook b.v. schutterijen, muziekgezelschappen e.d.)
Een aantal hoofdpunten van onze visie op Valkenburgs cultureel erfgoed :
1. Het heeft intrinsieke, onvervangbare waarde voor de identiteit van 'de Valkenburger' (m/v)
2. Het heeft waarde voor de bezoeker, die komt voor een uniek cultureel erfgoed (incl. natuur)
3. (en dus) het brengt economisch profijt voor Valkenburg
4. Slordig omspringen ermee m.n. met 1 zal 2 doen dalen en 3 op den duur doen verdwijnen..
5. Met name. financieel belang op korte termijn bedreigt 1 (en dus 2 en 3) (B.v. massa evenement als Red Bull (Ice e.a.) races: dat kan overal (en hoort nergens), voegt niets toe aan de waarde van Valkenburg als zodanig en bedreigt het culturele erfgoed.)

6. Cultureel erfgoed evolueert:, maar … zie 7. Dat Valkenburg 'toeristenstad' is, hoort inmiddels ertoe, want onderscheidt het ook van andere (Nederlandse) steden: identiteitsbepalend . De nog veel jongere kerstmarkt 'in de grotten' maakt Valkenburg misschien tot 'Kerststad', dat kan. (Maar deze als 'Santa's village' benoemen doet dan weer af aan het eigene, maakt kitsch van dit 'cultureel erfgoed' …)
7. Omdat delen van het (vooral immateriële) erfgoed opkomen én verdwijnen, is het van belang goed te onderscheiden wat 'blijvende' gegevenheden zijn binnen dat cultureel erfgoed . (Carnaval b.v.: vast niet eeuwig, maar wel al vele eeuwen een levend – ook veranderend- feest.. Maar wat gebeurt in Valkenburg wanneer de hype aan kerstmarkten voorbij gaat ?)
8. Vandaar dat in de cultureel erfgoed van Valkenburg méér aandacht moet zijn voor 'vaste waarden': het landschap, de historie, wat ons betreft: de prehistorie, die in Valkenburg prominent én kenmerkend (onderscheidend, identiteitsbepalend) aanwezig is, maar nog te weinig erkend.
9. De economische afhankelijkheid van de bezoekers bedreigt ook de eigen identiteit en haar grondslagen. Bij te weinig besef bij Valkenburgers van het eigen cultureel erfgoed dreigt dit vaak te snel opgeofferd te worden (en dit gebeurt al te vaak !) aan activiteiten die op korte termijn veel bezoekers aantrekken. Cultureel erfgoed wordt ondergeschikt aan snel economisch profijt.
10. Het. is allereerst noodzakelijk dat de eigen bevolking veel beter doordrongen raakt van de waarde van het eigen cultureel erfgoed. Dan pas kan Valkenburg daarvan ook duurzaam economisch profijt hebben.
11. Het is dan ook de taak van de gemeente om in het algemeen belang steeds weer dit cultureel erfgoed primair te stellen vóór het particuliere (financiële) belang van particulieren. Ondernemers die een essentiële rol speelden(en zullen blijven spelen) in de economische benutting van het cultureel erfgoed zullen bepaalde beperkingen moeten accepteren vanwege de intrinsieke waarde van dit cultureel erfgoed en de rol die het heeft voor de Valkenburgse samenleving. Voortdurend en krachtig investeren in cultureel erfgoed door dit letterlijk en figuurlijk uit de grond en in beeld te doen komen moet in Valkenburg voorop staan, dus leidend beginsel zijn in het beleid van de gemeente..
12. De stichting In onsen Lande van Valckenborgh ziet binnen dit geheel voor zichzelf de komende jaren vooral een taak in het 'ontginnen' en promoten van het (nu onderschatte) archeologische erfgoed.

Vraag 2.

Wat is volgens u (uw organisatie?) de betekenis van het erfgoed voor de gemeente Valkenburg aan de Geul? (max. 10 regels)

De betekenis van het cultureel erfgoed voor Valkenburg kan moeilijk overschat worden, vanwege zijn waarde voor het identiteitsbesef van de eigen bevolking én voor de vele bezoekers, die immers net voor dit erfgoed (incl. natuur) komen. Zie verder onder vraag 1. En bij E (Tot Slot) waar wij een aantal plekken opnoemen die als cultureel erfgoed mogen gelden en meer aandacht behoeven.

Vraag3.

Wat zijn volgens u de drie belangrijkste voorbeelden van erfgoed in de gemeente Valkenburg aan de Geul?

(volgorde van belangrijkheid/ meeste betekenis/ meest kenmerkend voor Valkenburg aan de Geul)

1. De zichtbaarheid van de geschiedenis, concreet in (prehistorie) vuursteenmijntjes, (middeleeuws:) mergelwinning, kasteelruïne, poorten, wallen, oude kerken, kastelen e.a. gebouwen, etc.
2. Het landschap met zijn natuur, Geul, mergel (groeven, kalksteenovens), vuursteen (en prehistorische vindplaatsen !)
3. Het 'oude toeristische' karakter met mergelbouw; attracties als Openluchttheater, Katakomben, Model steenkoolmijn, Mergelrijk, Museum, 'Tekens aan de wand', De Kluis, horeca, terrasjes etc.

Wilt u uw keuze kort toelichten:

Volgorde is van minder belang, want landschap, historie en gevolgen van benutting van beide gaan samen (wat 3.3 betreft: de laatste 150 jaar).

Vraag4.
Welk minder bekend erfgoed in de gemeente verdient volgens u beter in de schijnwerpers te staan? (Max. drie voorbeelden)

4. Rijksmonument Vuursteenmijntjes aan de Plenkertstraat
5. Resten van vuursteenwinning e.a. prehistorische activiteiten
6. Romeinse resten in Ravensbos

Vraag 5. NB Zie ook opmerking 1 onder E. Tot Slot
De gemeente is samengesteld uit 6 dorpen, 8 gehuchten, 7 buurtschappen en een omvangrijk buitengebied. Hierin bevindt zich cultureel erfgoed. Wilt u van elke kern en het buitengebied drie voorbeelden geven van erfgoed die u kenmerkend vindt voor de betreffende woonkern?

Valkenburg:

4. Kasteelruïne en andere middeleeuwse resten. . . . . .
5. Mergelgroeven
6. Vuursteenmijntjes

Berg:

4.Bergse hei (archeologie prehistorie). . . . . .
5. . . . . .
6. . . . . .

Broekhem:

3.Geuldal (Archeol. Bronstijd) . . . . . .
4. . . . . .
5. . . . . .

Houthem:

4. Vroenhof. . . . . .
5. Ravensbos (Archeo Romeins).. . . . . .
6. . . . . .

Schin op Geul:

4. Kerk . . . . . .
5. Däölkesberg (Archeo. Prehistorie). . . . . .
6. . . . . .

Sibbe:

4. Sibberhuuske . . . . . .
5. Kerk. . . . . .
6. Mergelgroeven . . . . . .

Vilt:

4. . . . . .
5. . . . . .
6. . . . . .

IJzeren:

4. . . . . .
5. . . . . .
6. . . . . .

Schoonbron:

4. . . . . .
5. . . . . .
6. . . . . .

Emmaberg:

4. . . . . .
5. . . . . .
6. . . . . .

Terblijt:

4. . . . . .
5. . . . . .
6. . . . . .

Strabeek:

4. . . . . .
5. . . . . .
6. . . . . .

Walem:

4. . . . . .

5. . . . . .
6. . . . . .

Oud-Valkenburg:

4. Kerk. . . . . .
5. Genhoes. . . . . .
6. Schaloen . . . . . .

Heek:

4. . . . . .
5. . . . . .
6. . . . . .

Strucht:

4. . . . . .
5. . . . . .
6. . . . . .

Keutenberg:

4. . . . . .
5. . . . . .
6. . . . . .

Heerstraat:

4. . . . . .
5. . . . . .
6. . . . . .

Engwegen:

4. . . . . .
5. . . . . .
6. . . . . .

Sint Gerlach:

4. Kerk. . . . . .
5. Chateau St. Gerlach
6. . . . . .

Vroenhof:

4. Route Romeinse weg . . . . . .
5. Complex oude Vroenhof . . . . . .
6. . . . . .

Geulhem:

4. Geulhemmermolen. .
5. Rotswoningen. . . . . .
6. Overblijfselen WO II fabriek. . . . . .

Buitengebied:

4. Däölkesberg en omgeving !!!!
5. Oosterberg
6. Wijngaarden Zie C 4 . . ..

B. Rollen en verantwoordelijkheden

Vraag 1.
Welke rol vervult uw organisatie in 2016 bij het erfgoed?
(Denk hier bijvoorbeeld aan behoud, beheer, gebruik exploitatie, financieren, toezicht, onderhoud).
Beheer en promotie Rijksmonument Vuursteenmijntjes.aan de Plenkertstraat .
Promotie andere prehistorisch en archeologisch belangrijke plekken en verhalen in Valkenburg . . . . . .

Vraag 2.
Welke rol(len) zou u in de toekomst willen en kunnen vervullen?
(Denk hier bijvoorbeeld aan behoud, beheer, gebruik, exploitatie, financieren, toezicht, onderhoud.)
Afhankelijk van menskracht: vele, vooral onderzoek, beheer en informatiespreiding.

C. Beleid

Vraag 1.
Wat is uw toekomstbeeld over het omgaan met het cultureel erfgoed?
(Denk hier aan beheer, onderhoud , restauratie, openstelling, exploitatie, restauratie)
Meer aandacht voor het (overkoepelend) algemeen belang, minder geleid door commerciële belangen.

Vraag 2.
Kunt u drie zaken noemen die volgens u vanaf heden prioriteit genieten bij behoud en handhaven van het erfgoed?
4. (inter)nationale waarde erfgoed. B.v. Vuursteenmijntjes (Internat.), Kasteelruïne, Katakomben (nat.)

5. Identiteitsbepalende waarde voor Valkenburg en de mensen hier. . . . . .
6. Mogelijkheid tot combinatie van erfgoed B.v. Openluchttheater, Museum Land van Valkenburg. . . . . .

Vraag 3.
Soms krijgen monumenten een nieuwe functie. Denk aan economisch, toeristisch, maatschappelijk, cultureel of een combinatie hiervan (bijvoorbeeld het oude Stadhuis).

a. Hoe staat u tegenover veranderende functies van het erfgoed? (max. 10 regels)
Primair moet de identiteitsbepalende functie blijven: andere vloeien daaruit voort . . . . . Welke aandachtpunten vindt u bij een veranderende functie van belang? (max. 10 regels)
Zie a. Zie ook vraag 1 . . . . . .

Vraag 4.
Op welke manier kan volgens u het landelijk gebied betrokken worden bij de visie op het erfgoed? (max. 10 regels)
Door de ingrijpende modernisering van de landbouw worden we thans geconfronteerd met een overwegend maïs/bieten cultuur in het buitengebied (monocultuur) IOLVV pleit voor het herintroduceren van een wijngaard hetgeen vele winstpunten zal opleveren:

a. Landschappelijk een weldadig fenomeen,
b. wijnbouw was in vroeger zeer populair langs de flanken van het Geuldal,
c. momenteel een hot item, zelfs op nationaal niveau, toeristisch erg aantrekkelijk, zowel het eindproduct (dat onderscheidend dient te zijn) als het landschap.
d. Een van de kelders van b.v kasteel Oost zou als wijnkelder kunnen fungeren, een unieke locatie voor het promoten van het eindproduct
e. door moderne selectie van duivensoorten kan een wijngaard ecologisch verantwoord worden gerund; een uitgangspunt dat ongetwijfeld zal inspelen op de trend in de toekomst.. . . . . .

Vraag 5.
Bekendheid geven aan archeologische vondsten en vindplaatsen geschiedt vaak door middel van tentoonstellingen en artikelen in tijdschriften.
Welke manieren en mogelijkheden ziet u om de archeologie meer bekendheid te geven? (max. 10 regels)
Meer borden met informatie bij archeologische vindplaatsen; routes daarlangs, beschikbaar bij VVV en via internet..
Een boek over Valkenburgs prehistorie (is in de maak). . . . . Vaste archeologische rubriek op TV Valkenburg
Via website gemeente Zie ook D 2
Vaste expositie in museum.

D. Informatie en Communicatie

Het erfgoed in de gemeente Valkenburg aan de Geul kent vaak meer dan één functie. Om deze functies goed tot hun recht te laten komen, nemen informatie en communicatie over het erfgoed een belangrijke plaats in.

Vraag 1.
Wat zou volgens u verbeterd kunnen worden aan de informatie over het erfgoed? (max. 10 regels)
De uiteindelijke resultaten van deze inventarisatie zouden niet alleen via betrokken organisaties en VVV, maar ook rechtstreeks door de gemeente breed bekend gemaakt moeten worden. Betrokken organisaties zijn namelijk allereerst uit op propageren van hun eigen belang (denk aan ondernemers

en VVV), waarbij het algemeen belang van het cultureel erfgoed te weinig in de aandacht komt. Dit is bij uitstek een taak van de gemeente.

Vraag 2.
Wat zou volgens u verbeterd kunnen worden aan de toegankelijkheid van de informatie?
(Denk aan beeld, geluid en het geschreven en gesproken taal)
In vraag 1 gestelde kan b.v. tot uiting komen door op de homepagina van de gemeente website http://www.valkenburg.nl/ naast 'GEMEENTE', 'OP STAP IN VALKENBURG' en 'VVV' een vierde keuze aan te brengen: 'CULTUREEL ERFGOED'.
Bij 'GEMEENTE' gaat het om de organisatie daarvan, bij 'OP STAP IN VALKENBURG' om (veelal zuiver commerciële) organisaties, en bij 'VVV' staat ook het economisch gewin van de leden meestal voorop.
Onder 'CULTUREEL ERFGOED' dan ALLE erfgoed zoals geïnventariseerd MET ENIGE OBJECTIEVE INHOUDELIJKE INFORMATE; daarbij dan links naar de organisaties die zich in de praktijk bezig houden met delen van dit cultureel erfgoed.
Maar ook: een film die in vogelvlucht heel veel van dit erfgoed kort laat zien (op website en in Museum).
In gedrukte gemeentegids: foto's belangrijkste erfgoed.
Museum Land van Valkenburg opdracht geven brede vaste expositie 'cultureel erfgoed van de landen van Valkenburg' én meer mogelijkheden daartoe geven !
Systematisch programma opzetten om de jeugd (via scholen en anderszins) laten kennismaken met erfgoed.

Vraag 3.
Wat zou volgens u verbeterd kunnen in de gebruikte communicatiekanalen?
(Denk aan radio, tv, tijdschrift, dag, en weekbladen, social media, internet)
Hiervoor zijn professionele mensen in te huren, die eerst met alle betrokken organisaties moeten overleggen, maar in dienst van het algemene belang van het cultureel erfgoed (en dus in dienst van de gemeente) werken.

Vraag 4.
Aan welke verbeteringen/ veranderingen zou u een bijdrage willen leveren? (max. 10 regels)
Aanleveren informatie. Meedoen in schoolprogramma's.

E. Tot slot

Heeft u nog opmerkingen, dan kunt u die hieronder kwijt (max. 300 woorden):

1. Bewust zijn niet alle vragen beantwoord.

   Bij de inventarisatie van erfgoed op veel plekken achten wij anderen (m.n. organisaties ter plaatse) meer geschikt om deze te beantwoorden. Dat betekent niet dat de stichting In onsen Lande van Valckenborgh niet geïnteresseerd is dat cultuurgoed; haar belangstelling strekt zich conform haar statuten) uit tot alle cultureel erfgoed van de regio 'de landen van Valkenburg'. Maar de stichting meent, gezien haar huidige bemensing, zich te moeten beperken tot enkele werkvelden, in hoofdzaak (de archeologie van) de prehistorie van deze regio.
2. Wat betreft BELEID: het beleid van onze en andere organisaties is sterk afhankelijk van het beleid van de gemeente zelf, en niet alleen in financieel opzicht. De statuten van de stichting geven de hoofdlijnen (op lange termijn) aan, de mensen die eraan meewerken (vrijwilligers

met eigen interesses, vaak erg weinig vrijwilligers) bepalen aan de hand daarvan wat concreet gedaan kan en moet worden op korte en middellange termijn, in overleg met de gemeente en dus mede afhankelijk daarvan.

3. Plekken die meer aandacht behoeven: materieel (opknapbeurt) en immaterieel: onderzoek en promotie (door informatiebord(en), opname in wandelroutes, vermelding op websites etc.):

a. (Landschappelijk) Rij haagbeuken langs pad naar Euverem (Van Steenweg onder spoor door en bij splitsing rechts) Typische oude afscheiding langs veld/weg. (En zo zijn/waren er meer langs oude graften.)
b. Knijnsgracht (als oude weg naar Maastricht)
c. Perroen bij/op rotonde bovenaan Daelhemmerweg (Sibbe)
d. Neolithisch vuursteenatelier op Oosterberg (Ooit ingericht met stapel afslagen; nu verdwenen onder begroeiing en niet meer vindbaar voor passant omdat pad erlangs is omgelegd).
e. ZIE OOK onder C vraag 4 !

22-1-2016, Bestuur stichting In onsen lande van Valckenborgh.

Vragenlijst voor cultuurhistorische organisaties:
Werkgroep Monumenten Niks aan de Hand

Zoals met u afgesproken zouden we na een eerste gesprek over een erfgoedvisie bij u terugkomen met een vragenlijst die we vervolgens op *datum* met u door willen nemen. Daarbij gaan we ervan uit dat u de vragen na terugkoppeling binnen uw organisatie heeft ingevuld.

A. Betekenis van erfgoed

Vraag 1.
Hieronder staat een omschrijving van en een toelichting op het cultureel erfgoed. Doel hiervan is een eerste afbakening te creëren voor de te ontwikkelen erfgoedvisie. Waarbij u visie moet vertalen als "waar gaan we voor"
Als u hier aanleiding voor heeft mag u over de omschrijving kort (ca. 300 woorden), duidelijk en zo concreet mogelijk reageren. Dit om alle reacties adequaat te kunnen interpreteren.

Cultureel erfgoed
Dit begrip kan als volgt omschreven worden:
"Cultureel erfgoed omvat die materiële, immateriële, zichtbare en onzichtbare overblijfselen van onze maatschappelijke ontwikkeling, die wij waardevol vinden voor ons collectief geheugen en identiteit".
Het erfgoed levert een toegevoegde waarde bij ontmoetingen tussen heden en verleden in de samenleving en fungeert daarmee als uitdaging en inspiratiebron voor de toekomst.

Als we spreken of schrijven over het gemeentelijke erfgoed van Valkenburg aan de Geul dan rekenen we daartoe:

- Archeologie (vindplaatsen en vondsten uit opgravingen);
- Architectuur;
- Bouwhistorie;
- Cultuurhistorie (archieven, gebruiken, rituelen, feesten, verhalen en gewoonten);
- Monumenten (gebouwen, bouwwerken, beschermde stads- en dorpsgezichten);
- Openbare ruimte (bossen, landgoederen, historische tuinen)

Uw reactie is (ca. 300 woorden):

- Alle ondergrondse werken, de groeven.
- Alle aan de rivier de Geul gerelateerde gegevens. Zie bijlage.
- Vastleggen en consolideren van de nog aanwezige restanten van de omwalling van de Vestingstad Valkenburg
- Toeristische ontwikkelingen die zijn weerslag vindt in de bebouwing bijv. rondom het station, rondom het Kasteel van Valkenburg, de kerk met kleine religieuze monumenten, allerlei buurten uit verschillende periodes, hotels uit de periode rond 1900 (Casinohotel, Monopole, Vossen, Palanka, Voncken enz.)

Vraag 2.
Wat is volgens u (uw organisatie?) de betekenis van het erfgoed voor de gemeente Valkenburg aan de Geul? (max. 10 regels)
Ons erfgoed is van belang voor de inwoners, maar meer nog uit economisch oogpunt. Onze bezoekers zijn geïnteresseerd, of hun interesse kan makkelijk gewekt worden, als je dat goed aanpakt. Via een App of website waar je via je handy/tablet allerlei gegevens ter plekke kunt downloaden: straatnamen, monumenten, mergel architectuur, historie, kunst in de openbare ruimte, muurreclames, grotten/groeves, vuursteenmijnen.

Vraag3.

Wat zijn volgens u de drie belangrijkste voorbeelden van erfgoed in de gemeente Valkenburg aan de Geul?
(volgorde van belangrijkheid/ meeste betekenis/ meest kenmerkend voor Valkenburg aan de Geul)

4. Kasteelruïne
5. Middeleeuws stratenpatroon en restanten van de vesting.
6. De Geul met al haar verschijnselen. Zie bijlage

Wilt u uw keuze kort toelichten:

. . . . . .

Vraag4.
Welk minder bekend erfgoed in de gemeente verdient volgens u beter in de schijnwerpers te staan? (Max. drie voorbeelden)
7. Protestantse kerk in de Plenkert, rijksmonument.
8. Een groot aantal zeer karakteristieke mergel gevels van panden.
9. O.L.Vr. Kerk (hedendaags monument).
10. Geulkades met flora en fauna.

Vraag 5.
De gemeente is samengesteld uit 6 dorpen, 8 gehuchten, 7 buurtschappen en een omvangrijk buitengebied. Hierin bevindt zich cultureel erfgoed. Wilt u van elke kern en het buitengebied drie voorbeelden geven van erfgoed die u kenmerkend vindt voor de betreffende woonkern?

Valkenburg:

7. Kasteelruïne en de vesting.
8. Middeleeuws stratenpatroon.
9. HH Nicolaas- en Barbarakerk. Zou altijd opengesteld moeten zijn met bewaking van en rondleidingen door vrijwilligers

Berg:

7. . . . . .
8. . . . . .
9. . . . . .

Broekhem:

6.St. Josephkerk is een gesammtkunstwerk van Boosten met vele kunstschatten. Zou altijd opengesteld moeten zijn met bewaking van en rondleidingen door vrijwilligers
7. . . . . .
8. . . . . .

Houthem:

7. Kerk en Château St. Gerlach.
8. Diverse boerenhoeves.
9. Station.

Schin op Geul:

7. H. Mauritius Kerk met kerkhof

8. Station met ZLSM.
9. De Geul met haar flora en fauna.

Sibbe:

7. Diverse boerenhoeves.
8. Sibberhuuske . . . . . .
9. Sibbergroeve. . . . . .

Vilt:

7. . . . . .
8. . . . . .
9. . . . . .

IJzeren:

7. Opschriften uit de Franse revolutie op panden.
8. . . . . .
9. . . . . .

Schoonbron:

7. . . . . .
8. . . . . .
9. . . . . .

Emmaberg:

7. . . . . .
8. . . . . .
9. . . . . .

Terblijt:

7. . . . . .
8. . . . . .
9. . . . . .

Strabeek:

7. Archeologische vindplaatsen.

8. . . . . .
9. . . . . .

Walem:

7. . . . . .
8. . . . . .
9. . . . . .

Oud-Valkenburg:

7. De kastelen Schaloen en Genhoes.
8. H Johannes de Dooperkerk. Zou altijd opengesteld moeten zijn met bewaking van en rondleidingen door vrijwilligers.
9. Boerenhoeves.

Heek:

7. . . . . .
8. . . . . .
9. . . . . .

Strucht:

7. . . . . .
8. . . . . .
9. . . . . .

Keutenberg:

7. . . . . .
8. . . . . .
9. . . . . .

Heerstraat:

7. . . . . .
8. . . . . .
9. . . . . .

Engwegen:

7. . . . . .

8. . . . . .
9. . . . . .

Sint Gerlach:

7. Kerk en Château St. Gerlach.
8. . . . . .
9. . . . . .

Vroenhof:

7. . . . . .
8. . . . . .
9. . . . . .

Geulhem:

7. Grotwoningen. . . . . .
8. Geulhemmergroeve. . . . . .
9. . . . . .

Buitengebied:

7. De Geul en het uitgebreide bezit aan wandelpaden. Beschermen tegen wildrijden van fietsen.
8. Kalkbranderijen.
9. Abri Dölkesberg.
10. Vuursteenmijntjes

B. Rollen en verantwoordelijkheden

Vraag 1.
Welke rol vervult uw organisatie in 2016 bij het erfgoed?
(Denk hier bijvoorbeeld aan behoud, beheer, gebruik exploitatie, financieren, toezicht, onderhoud).
Toezicht wandelpaden.
Opstarten van initiatieven bij overheden en verenigingen.

Vraag 2.
Welke rol(len) zou u in de toekomst willen en kunnen vervullen?
(Denk hier bijvoorbeeld aan behoud, beheer, gebruik, exploitatie, financieren, toezicht, onderhoud.)
Toezicht en wakkerhouden.

C. Beleid

Vraag 1.

Wat is uw toekomstbeeld over het omgaan met het cultureel erfgoed?
(Denk hier aan beheer, onderhoud , restauratie, openstelling, exploitatie, restauratie)
Eigendom en beheer zoveel mogelijk in particuliere organisaties/stichtingen/verenigingen. Meer mensen zullen hiervoor in de toekomst verantwoordelijkheid op zich nemen, mits goed begeleid en gesteund. Er zijn best wel mensen die hier iets voor voelen, maar ze moeten uitgedaagd worden.

Vraag 2.
Kunt u drie zaken noemen die volgens u vanaf heden prioriteit genieten bij behoud en handhaven van het erfgoed?
7. Protestantse kerk.
8. Voormalig hotel Prins Hendrik (Ahoy)
9. Onderhoud parken en wandelpaden.
10. Herbouw muur aan de Dwingel.
11. Onderhoud voormalig Joods kerkhof aan Dwingel.
12. Restauratie keermuur tussen kasteelruïne en Berkelpoort.
13. Makkelijk bereikbaar maken van kennis over ons erfgoed (website, App)

Vraag 3.
Soms krijgen monumenten een nieuwe functie. Denk aan economisch, toeristisch, maatschappelijk, cultureel of een combinatie hiervan (bijvoorbeeld het oude Stadhuis).

b. Hoe staat u tegenover veranderende functies van het erfgoed? (max. 10 regels)
Zeer positief. Maar wel passend qua gebruik en exploitatie.

Welke aandachtpunten vindt u bij een veranderende functie van belang? (max. 10 regels)
Van belang is dat het originele pand behouden wordt met een toevoeging die past in de schaal en materiaal van het pand. (mag best hedendaags van vormgeving zijn). Van belang is dat de rooilijnen niet overschreden worden (economisch gewin) Dat er voor- en achtertuinen behouden blijven.

Vraag 4.
Op welke manier kan volgens u het landelijk gebied betrokken worden bij de visie op het erfgoed? (max. 10 regels)
Bewust gericht op onderhoud en welzijn van dit gebied. Samenwerking met landbouworganisaties (graften, boomgaarden e.a. onderhouden), schapenhoeders met kuddes voor het behoud van een open landschap.

Vraag 5.
Bekendheid geven aan archeologische vondsten en vindplaatsen geschiedt vaak door middel van tentoonstellingen en artikelen in tijdschriften.
Welke manieren en mogelijkheden ziet u om de archeologie meer bekendheid te geven? (max. 10 regels)
Lokaal museum en stadstorens met info in een hedendaagse presentatie.
Gebruik maken van website, App
Lokale televisie moet hieraan werken. Het behoort tot de hoofdtaken van plaatselijke nieuwsbronnen.

D. Informatie en Communicatie

Het erfgoed in de gemeente Valkenburg aan de Geul kent vaak meer dan één functie. Om deze functies goed tot hun recht te laten komen, nemen informatie en communicatie over het erfgoed een belangrijke plaats in.

Vraag 1.
Wat zou volgens u verbeterd kunnen worden aan de informatie over het erfgoed? (max. 10 regels)

Zie vorige vraag.

Vraag 2.
Wat zou volgens u verbeterd kunnen worden aan de toegankelijkheid van de informatie?
(Denk aan beeld, geluid en het geschreven en gesproken taal)
Website, App, meer infobordjes ter plaatse.

Vraag 3.
Wat zou volgens u verbeterd kunnen in de gebruikte communicatiekanalen?
(Denk aan radio, tv, tijdschrift, dag, en weekbladen, social media, internet)
Kennis uitdragen via multimedia. Lokale tv moet zich veel meer instellen op de lokale cultuur in al zijn vormen.

Vraag 4.
Aan welke verbeteringen/ veranderingen zou u een bijdrage willen leveren? (max. 10 regels)
. . . . . .

E. Tot slot

Heeft u nog opmerkingen, dan kunt u die hieronder kwijt (max. 300 woorden):

. . . . . .

Werkgroep Monumenten van Niks aan de Hand
13 januari 2016

Vragenlijst voor cultuurhistorische organisaties:
Stichting vestingstad Valkenburg

Zoals met u afgesproken zouden we na een eerste gesprek over een erfgoedvisie bij u terugkomen met een vragenlijst die we vervolgens op *datum* met u door willen nemen. Daarbij gaan we ervan uit dat u de vragen na terugkoppeling binnen u organisatie heeft ingevuld.

A. Betekenis van erfgoed

Vraag 1.
Hieronder staat een omschrijving van en een toelichting op het cultureel erfgoed. Doel hiervan is een eerste afbakening te creëren voor de te ontwikkelen erfgoedvisie. Waarbij u visie moet vertalen als "waar gaan we voor"
Als u hier aanleiding voor heeft mag u over de omschrijving kort (ca. 300 woorden), duidelijk en zo concreet mogelijk reageren. Dit om alle reacties adequaat te kunnen interpreteren.

Cultureel erfgoed
Dit begrip kan als volgt omschreven worden:
"Cultureel erfgoed omvat die materiële, immateriële, zichtbare en onzichtbare overblijfselen van onze maatschappelijke ontwikkeling, die wij waardevol vinden voor ons collectief geheugen en identiteit".
Het erfgoed levert een toegevoegde waarde bij ontmoetingen tussen heden en verleden in de samenleving en fungeert daarmee als uitdaging en inspiratiebron voor de toekomst.

Als we spreken of schrijven over het gemeentelijke erfgoed van Valkenburg aan de Geul dan rekenen we daartoe:

- Archeologie (vindplaatsen en vondsten uit opgravingen);
- Architectuur;
- Bouwhistorie;
- Cultuurhistorie (archieven, gebruiken, rituelen, feesten, verhalen en gewoonten);
- Monumenten (gebouwen, bouwwerken, beschermde stads- en dorpsgezichten);
- Openbare ruimte (bossen, landgoederen, historische tuinen)

Uw reactie is (ca. 300 woorden):
.Struikelstenen van de Stichting Struikelstenen Valkenburg, die met toestemming en medewerking van de gemeente zijn geplaatst. En wel voor de woonhuizen van de Valkenburgse Joden van waaruit zij op transport werden gesteld in de 2ec WO naar de concentratiekampen om nooit meer terug te keren.. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

Vraag 2.
Wat is volgens u (uw organisatie?) de betekenis van het erfgoed voor de gemeente Valkenburg aan de Geul? (max. 10 regels)
.Het is bepalend voor wat wij zijn als stad. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

. . . . . .
. . . .

Vraag3.
Wat zijn volgens u de drie belangrijkste voorbeelden van erfgoed in de gemeente Valkenburg aan de Geul?
(volgorde van belangrijkheid/ meeste betekenis/ meest kenmerkend voor Valkenburg aan de Geul)

1. Kasteel ruïne. . . . . .
. . . . . .
2. Vestingwerken. . . . . .
. . . . . .
3. . De Oude Kerk . . . . . .
. . . . . .

Wilt u uw keuze kort toelichten:

.Zij zijn de karakteristieken van onze vestingstad. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

Vraag4.
Welk minder bekend erfgoed in de gemeente verdient volgens u beter in de schijnwerpers te staan? (Max. drie voorbeelden)

1. Erkenning van ridder/drossaard D. van Pallandt (ca. 1410-1481) en zijn grafsteen.. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
2. . . . . .
. . . . . .
3. . . . . .
. . . . . .

Vraag 5.
De gemeente is samengesteld uit 6 dorpen, 8 gehuchten, 7 buurtschappen en een omvangrijk buitengebied. Hierin bevindt zich cultureel erfgoed. Wilt u van elke kern en het buitengebied drie voorbeelden geven van erfgoed die u kenmerkend vindt voor de betreffende woonkern?

Valkenburg:

1. Zie vraag 3.. . . . . .
. . . . . .
2. . . . . .
. . . . . .
3. . . . . .
. . . . . .

Berg:

1. . . . . .
. . . . . .
2. . . . . .
. . . . . .

3. . . . . .

Broekhem:

1.. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Houthem:

1. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Schin op Geul:

1. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Sibbe:

1. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Vilt:

1. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

IJzeren:

1. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Schoonbron:

1. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Emmaberg:

1. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Terblijt:

1. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Strabeek:

1. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Walem:

1. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Oud-Valkenburg:

1. Is de oorsprong van Valkenburg. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Heek:

1. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Strucht:

1. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Keutenberg:

1. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Heerstraat:

1. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Engwegen:

1. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Sint Gerlach:

1. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Vroenhof:

1. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Geulhem:

1. . . . . .
2. . . . . .

3. . . . . .

Buitengebied:

1. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

B. Rollen en verantwoordelijkheden

Vraag 1.
Welke rol vervult uw organisatie in 2015 bij het erfgoed?
(Denk hier bijvoorbeeld aan behoud, beheer, gebruik exploitatie, financieren, toezicht, onderhoud).
. Zie onze brochure "Historische Vestingstad . Valkenburg", mei 2004 en juni 2006 , 2e druk, 15 pp.
En het programma "Programma 2004-2014, grotendeels uitgevoerd, van de Stichting Vestingstad Valkenburg". . (zie bijlage).. . . . . .

Vraag 2.
Welke rol(len) zou u in de toekomst willen en kunnen vervullen?
(Denk hier bijvoorbeeld aan behoud, beheer, gebruik, exploitatie, financieren, toezicht, onderhoud.)
.Uitdragen van de ME historie in woord en daad. . . . . .

C. Beleid

Vraag 1.
Wat is uw toekomstbeeld over het omgaan met het cultureel erfgoed?
(Denk hier aan beheer, onderhoud , restauratie, openstelling, exploitatie, restauratie)
.Accoord . . . . . .

Vraag 2.
Kunt u drie zaken noemen die volgens u vanaf heden prioriteit genieten bij behoud en handhaven van het erfgoed?

1. Driehoek door trekken van de stadsmuur en de driehoek Walramplein-Berkelpoort afmaken. . . . . .
2. . . . . .
3. . . . . .

Vraag 3.
Soms krijgen monumenten een nieuwe functie. Denk aan economisch, toeristisch, maatschappelijk, cultureel of een combinatie hiervan (bijvoorbeeld het oude Stadhuis).

a. Hoe staat u tegenover veranderende functies van het erfgoed? (max. 10 regels)
OK maar zonder afbraak.. . . . . .

b. Welke aandachtpunten vindt u bij een veranderende functie van belang? (max. 10 regels)
. De veranderde functie moet wel toegankelijk blijven.. . . . . .

Vraag 4.
Op welke manier kan volgens u het landelijk gebied betrokken worden bij de visie op het erfgoed? (max. 10 regels)
.De geschiedenis van Valkenburg en de veranderde landelijke omgeving van de stad meer bekendheid te geven bij de bevolking. . . . . .

Vraag 5.
Bekendheid geven aan archeologische vondsten en vindplaatsen geschiedt vaak door middel van tentoonstellingen en artikelen in tijdschriften.
Welke manieren en mogelijkheden ziet u om de archeologie meer bekendheid te geven? (max. 10 regels)
.Permanente expositie mogelijk te maken (zie het voorbeeld in Houthem) en meer gebruik te maken van de media.. . . . . .

D. Informatie en Communicatie

Het erfgoed in de gemeente Valkenburg aan de Geul kent vaak meer dan één functie. Om deze functies goed tot hun recht te laten komen, nemen informatie en communicatie over het erfgoed een belangrijke plaats in.

Vraag 1.
Wat zou volgens u verbeterd kunnen worden aan de informatie over het erfgoed? (max. 10 regels)
.Zie het antwoord van vraag C.5. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

Vraag 2.
Wat zou volgens u verbeterd kunnen worden aan de toegankelijkheid van de informatie?
(Denk aan beeld, geluid en het geschreven en gesproken taal)
. .Zie het antwoord van vraag C.5. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

Vraag 3.
Wat zou volgens u verbeterd kunnen in de gebruikte communicatiekanalen?
(Denk aan radio, tv, tijdschrift, dag, en weekbladen, social media, internet)
. Zie het antwoord van vraag C.5. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

Vraag 4.
Aan welke verbeteringen/ veranderingen zou u een bijdrage willen leveren? (max. 10 regels)
. Zie het antwoord van vraag C.5. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

E. Tot slot

Heeft u nog opmerkingen, dan kunt u die hieronder kwijt (max. 300 woorden):

.Wij hebben geen verdere opmerkingen meer. . . . . .
. . . . . Valkenburg, 1 december 2015
. H.J. Mücher, secretaris Stichting Vestingstad Valkenburg. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

Vragenlijst voor cultuurhistorische organisaties:
Martin Stevensfonds

Zoals met u afgesproken zouden we na een eerste gesprek over een erfgoedvisie bij u terugkomen met een vragenlijst die we vervolgens op *datum* met u door willen nemen. Daarbij gaan we ervan uit dat u de vragen na terugkoppeling binnen u organisatie heeft ingevuld.

A. Betekenis van erfgoed

Vraag 1.
Hieronder staat een omschrijving van en een toelichting op het cultureel erfgoed. Doel hiervan is een eerste afbakening te creëren voor de te ontwikkelen erfgoedvisie. Waarbij u visie moet vertalen als "waar gaan we voor"
Als u hier aanleiding voor heeft mag u over de omschrijving kort (ca. 300 woorden), duidelijk en zo concreet mogelijk reageren. Dit om alle reacties adequaat te kunnen interpreteren.

Cultureel erfgoed
Dit begrip kan als volgt omschreven worden:
"Cultureel erfgoed omvat die materiële, immateriële, zichtbare en onzichtbare overblijfselen van onze maatschappelijke ontwikkeling, die wij waardevol vinden voor ons collectief geheugen en identiteit".
Het erfgoed levert een toegevoegde waarde bij ontmoetingen tussen heden en verleden in de samenleving en fungeert daarmee als uitdaging en inspiratiebron voor de toekomst.

Als we spreken of schrijven over het gemeentelijke erfgoed van Valkenburg aan de Geul dan rekenen we daartoe:

- Archeologie (vindplaatsen en vondsten uit opgravingen);
- Architectuur;
- Bouwhistorie;
- Cultuurhistorie (archieven, gebruiken, rituelen, feesten, verhalen en gewoonten);
- Monumenten (gebouwen, bouwwerken, beschermde stads- en dorpsgezichten);
- Openbare ruimte (bossen, landgoederen, historische tuinen)

Uw reactie is (ca. 300 woorden):
Het creeëren van een collectief bewustzijn moet als een van de belangrijkste doelstellingen zijn met het
ontwikkelen van een visie inzake ons cultureel erfgoed. Teveel is verdwenen, verwaarloosd vanwege gebrek aan
kennis van ons verleden. Erfgoed is van belang om huidige en latere generaties een beeld te geven van het
verleden en een bijdrage te leveren aan onze culturele identiteit

Vraag 2.
Wat is volgens u (uw organisatie?) de betekenis van het erfgoed voor de gemeente Valkenburg aan de Geul? (max. 10 regels)
Zeer groot. Zonder dat erfgoed zou er geen Valkenburg zijn zoals we die vandaag de dag kennen. Er zijn maar
weinig plaatsen met zo'n rijk verleden en bijzonder erfgoed. Van de prehistorie met hun vuursteenmijnen, de
Romeinen met hun rijke agrarische cultuur, de middeleeuwen waarin Valkenburg en de regio gestalte krijgt met

Hoogteburcht en vestingwerken. En, de geschiedenis in woord en beeld niet verloren laten gaan.

Vraag3.
Wat zijn volgens u de drie belangrijkste voorbeelden van erfgoed in de gemeente Valkenburg aan de Geul?
(volgorde van belangrijkheid/ meeste betekenis/ meest kenmerkend voor Valkenburg aan de Geul)

1. Kasteelruine. Zeer uniek en beeldbepalend

2. Ondergrondse wereld met de talloze groeven

3. Toerisme en de historie ervan.

Wilt u uw keuze kort toelichten:

Ze zijn uniek, ze staan onder druk en vragen voortdurend onze aandacht.

Vraag4.
Welk minder bekend erfgoed in de gemeente verdient volgens u beter in de schijnwerpers te staan? (Max. drie voorbeelden)
1. Veel meer aandacht voor archeologie een zijn restanten.
2. Het landschap is teveel verwaarloosd.
3. Monumentaal erfgoed. In het bijzonder de gebouwen uit de 20ste eeuw. B.v. de vele hotels met karakteristieke bouwstijlen zijn vervangen door sfeerloze en alledaagse appartementen.

Vraag 5.
De gemeente is samengesteld uit 6 dorpen, 8 gehuchten, 7 buurtschappen en een omvangrijk buitengebied. Hierin bevindt zich cultureel erfgoed. Wilt u van elke kern en het buitengebied drie voorbeelden geven van erfgoed die u kenmerkend vindt voor de betreffende woonkern?

Valkenburg:

1. Kastelen en monumenten

2. Ondergrondse wereld

3. Geschiedenis toerisme

Berg:

1. Pallantshof.(?)
2. Vakwerkboerderijen
3. Groeve Curfs

Broekhem:

1. Villa's
2. Beemden richting Ingendael

Houthem:

1. Kasteel en kerk St. Gerlach
2. Mergel carreboerderijen.
3. Hoogstamweiden

Schin op Geul:

1. Kerk

2. Sousberg

3. Mergelpanden

Sibbe:

1. Sibberhuuske
2. Sibbergroeven
3. Kalksteenwinning Sibbergrubbe

Vilt:

1. Meertensgroeve.
2. Lijkweg

IJzeren:

1. Mergelboerderijen

2. Waterput

3. Hollewegen

Schoonbron:

1. Waterbronnen
2. Vakwerkboerderijen

Emmaberg:

Zendmast

Terblijt:

Mergellpanden

Hoogstamweiden

Strabeek:

1. Ravensbosch.
2. Romeins graf

Walem:

1. De Kluis
2. De Goudsberg
3. Schaelsberg

Oud-Valkenburg:

1. Kastelen met landgoed
2. Kasteeltuin
3. Drie Beeldjes

Heek:

Vakwerkboerderijen

Strucht:

1. Gerendal met orchideeentuin

Keutenberg:

4. . . . . .
5. . . . . .
6. . . . . .

Heerstraat:

Romeinse heirbaan

Engwegen:

1. Keutenberg.
2. Gronseleput (?)

Sint Gerlach:

1. Gerlachput
2. Barokke kerk

Vroenhof:

1. Zie Houthem

Geulhem:

1. Rotswoningen
2. Bronsdaelgroeve
3. Schuilkerk in kalksteengroeve

Buitengebied:

1. Hoogstamweiden
2. Hollewegen
3. Hellingbossen

B. Rollen en verantwoordelijkheden

Vraag 1.
Welke rol vervult uw organisatie in 2015 bij het erfgoed?
(Denk hier bijvoorbeeld aan behoud, beheer, gebruik exploitatie, financieren, toezicht, onderhoud).
Het Martins Stevens Fonds beheert een zeer breed archief over alles met betrekking op Valkenburg en
omgeving. Zoals foto's, boeken, documenten etc.

Vraag 2.
Welke rol(len) zou u in de toekomst willen en kunnen vervullen?
(Denk hier bijvoorbeeld aan behoud, beheer, gebruik, exploitatie, financieren, toezicht, onderhoud.)
Behoud van huidige rol. Meer samenwerking met partners, verenigingen, overheid.

C. Beleid

Vraag 1.
Wat is uw toekomstbeeld over het omgaan met het cultureel erfgoed?
(Denk hier aan beheer, onderhoud , restauratie, openstelling, exploitatie, restauratie)
Erfgoed kun je zien als kapitaal gemaakt door onze voorouders. Zij zorgden voor de documenten, gebouwen en
het landschap. Erfgoed trekt mensen en bedrijven aan en bevordert het toerisme en zorgt op die manier voor
een vitale economie en daarmee het inkomen van velen. Deze levert vervolgens weer een bijdrage aan- en
uitbreiding van ons erfgoed.
In de flow waar Valkenburg nu verkeert moet het erfgoed bewust een plek krijgen in ons bestel. Die bewustwording zal automatisch leiden tot meer koestering van ons erfgoed en ontplooiing van een passend
beleid.

Vraag 2.
Kunt u drie zaken noemen die volgens u vanaf heden prioriteit genieten bij behoud en handhaven van het erfgoed?
1. Ontwikkelen van een totaalvisie door de gemeente
2. Ruimte en ondersteuning aan lokale initiatieven. De meeste kennis en kunde zit bij de lokale stichtingen
en verenigingen.
2. Breng de lokalen bij elkaar in harmonie.

Vraag 3.
Soms krijgen monumenten een nieuwe functie. Denk aan economisch, toeristisch, maatschappelijk, cultureel of een combinatie hiervan (bijvoorbeeld het oude Stadhuis).

a. Hoe staat u tegenover veranderende functies van het erfgoed? (max. 10 regels)
Positief. Indien een gebouw waard is om te behouden is heroriëntering van het gebruik van het gebouw goed voor de bescherming van ons erfgoed. Wel moet gelet worden op de verbouwing zowel exterieur al interieur. Zoveel mogelijk authentieke elementen bewaren.

Welke aandachtpunten vindt u bij een veranderende functie van belang? (max. 10 regels)
Behoud het gebouw zoveel mogelijk in de oorspronkelijke staat. Bouwmaterialen gebruiken kenmerkend voor het gebouw.

Vraag 4.
Op welke manier kan volgens u het landelijk gebied betrokken worden bij de visie op het erfgoed? (max. 10 regels)
.De geschiedenis van Valkenburg en de veranderde landelijke omgeving van de stad meer bekendheid te geven bij de bevolking. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

Vraag 5.

Bekendheid geven aan archeologische vondsten en vindplaatsen geschiedt vaak door middel van tentoonstellingen en artikelen in tijdschriften.
Welke manieren en mogelijkheden ziet u om de archeologie meer bekendheid te geven? (max. 10 regels)
.Permanente expositie mogelijk te maken (zie het voorbeeld in Houthem) en meer gebruik te maken van de media.. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

D. Informatie en Communicatie

Het erfgoed in de gemeente Valkenburg aan de Geul kent vaak meer dan één functie. Om deze functies goed tot hun recht te laten komen, nemen informatie en communicatie over het erfgoed een belangrijke plaats in.

Vraag 1.
Wat zou volgens u verbeterd kunnen worden aan de informatie over het erfgoed? (max. 10 regels)
Lokale touchscreens voor snelle informatie; een beter en interactief museum; laten zien wat Valkenburg te
bieden heeft via borden met kort verklarende teksten; geschiedenis hoort niet thuis op een zolderkamertje.

Vraag 2.
Wat zou volgens u verbeterd kunnen worden aan de toegankelijkheid van de informatie?
(Denk aan beeld, geluid en het geschreven en gesproken taal)
Moderne museumopzet in de nu leegstaande kerk op het Walramplein; meer werken met gidsen met kennis in huis voor rondleidingen; touchscreens om geschiedenis levend te maken.

Vraag 3.
Wat zou volgens u verbeterd kunnen in de gebruikte communicatiekanalen?
(Denk aan radio, tv, tijdschrift, dag, en weekbladen, social media, internet)
Meer aandacht voor tradities op de digitale snelweg om jongeren bewust te maken vanher culturele erfgoed; in gratis weekbladen vast katern inzake een erfgoed-onderwerp.

Vraag 4.
Aan welke verbeteringen/ veranderingen zou u een bijdrage willen leveren? (max. 10 regels)
Stichting Martin Stevens Fonds kan informatie leveren over diverse onderwerpen.

E. Tot slot

Heeft u nog opmerkingen, dan kunt u die hieronder kwijt (max. 300 woorden):

Graag terugkoppeling.